

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

ÅRSRAPPORT FÖR 2002

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

SV

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

ÅRSRAPPORT 2002

Pat Cox
Ordförande
Europaparlamentet
rue Wiertz
B - 1047 Bryssel

Strasbourg den 10 februari 2003

Herr ordförande,

I enlighet med artikel 195.1 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 3.8 i Europaparlamentets beslut om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning överlämnar jag härmed min rapport för år 2002.

Med vänlig hälsning,

Jacob Söderman
Europeiska unionens ombudsman

1	FÖRORD	11
2	KLAGOMÅL TILL OMBUDSMANNEN	17
2.1	DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN FÖR OMBUDSMANNENS ARBETE	17
2.2	EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ÄMBETSOMRÅDE	18
2.2.1	“Administrativt missförhållande”	18
2.2.2	Kodex för god förvaltningssed	19
2.3	KLAGOMÅLS VILLKOR FÖR PRÖVNING	20
2.4	GRUND FÖR UNDERSÖKNINGAR	21
2.5	GRANSKNING AV KLAGOMÅLEN	22
2.6	RÅD OM ATT KONTAKTA ANDRA INSTANSER OCH ÖVERLÄMNANDEN	23
2.7	OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGSBEFOGENHETER	24
2.7.1	Hörande av vittnen	24
2.7.2	Kontroll av handlingar	24
2.7.3	Förtydligande av ombudsmannens undersökningsbefogenheter	25
2.8	OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGAR OCH DERAS RESULTAT	26
3	BESLUT EFTER EN UNDERSÖKNING	31
3.1	ÄRENDEN DÄR INGA ADMINISTRATIVA MISSFÖRHÅLLANDEN FÖRELEGAT	31
3.1.1	Europeiska kommissionen	31
	NUTS-KLASSIFICERING AV ISLE OF WIGHT (FÖRENADE KUNGARIKET)	31
	KRAV PÅ EXAMEN FÖR TILLTRÄDE TILL UPPHANDLING	37
3.1.2	Europeiska gemenskapernas domstol	40
	TILLGÅNG TILL OLIKA SPRÅKVERSIONER AV DOMAR PÅ DOMSTOLENS WEBBPLATS	40
3.1.3	Europeiska investeringsbanken	42
	PÅSTÅDDA TRAKASSERIER I ARBETET OCH RÄTTSKRÄNKNING	42
3.1.4	Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer	47
	PÅSTÅDD ORIMLIG PRISSÄTTNING PÅ CD-ROM-VERSIONEN AV EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING	47
3.1.5	Europol	50
	TILLGÅNG TILL EUROPOLS HANDLINGAR	50
3.2	ÄRENDEN SOM LÖSTS AV INSTITUTIONEN	53
3.2.1	Europeiska kommissionen	53
	VÄGRAN ATT ÅTERBETALA BIDRAG TILL LEONARDOPROJEKT: TOLKNING AV KONTRAKTSBESTÄMMELSER	53
	KOMMISSIONEN GÅR MED PÅ ATT ERSÄTTA KLAGANDEN FÖR ETT AVSLUTAT PROJEKT SOM FINANSIERADES AV EUROPEISKA UTVECKLINGSFONDEN	56
	PÅSTÅDD DISKRIMINERING OCH ORÄTTVISA PÅ GRUND AV BRISTEN PÅ GREKISKT TECKENSNIFF PÅ DATOR SOM ÄR TILLGÄNGLIG FÖR KANDIDATER	61
	HANTERING AV ANSÖKAN I URVALSFÖRFARANDE	65
	EUROPEISKA KOMMISSIONEN STÄLLDE IN ETT UTTAGNINGSFÖRFARANDE FÖR PERSONAL PÅ FORSKNING SOMRÅDET	66

KOMMISSIONEN AVSKAFFAR OBETALDA PRAKTIKANTPLATSER	68
PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT BETALA SISTA DELEN AV ETT ÖVERENSKOMMET FINANSIELLT STÖD	69
KOMMISSIONEN GÅR MED PÅ ATT ÄNDRA ETT AVTAL FÖR ATT TÄCKA SAMTLIGA KOSTNADER I ETT PROJEKT	73
BETALNING AV BEGRAVNINGSKOSTNADER	73
3.2.2 Europeiska gemenskapernas domstol	75
ERSÄTTNING AV RESEKOSTNADER FÖR ARBETSSÖKANDE	75
3.3 VÄNSKAPLIGA FÖRLIKNINGAR SOM ÅSTADKOMMITS AV OMBUDSMANNEN	77
3.3.1 Europaparlamentet	77
OFFENTLIGGÖRANDE AV GENMÅLE PÅ RAPPORT FRÅN KOMMITTÉN AV OBEROENDE EXPERTER	77
3.3.2 Europeiska kommissionen	82
KOMMISSIONEN GODTAR OMBUDSMANNENS FÖRSLAG TILL VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING AVSEENDE KRAV PÅ ERSÄTTNING	82
EUROPEISKA KOMMISSIONEN ÄNDRAR SITT BESLUT ATT REDUCERA ETT BIDRAGSBELOPP	89
KONVERTERING AV ETT ECIP-LÅN TILL ETT BIDRAG	93
PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT BETALA SÄRSKILD ERSÄTTNING TILL FÖRSKOTTSFÖRVALTARE	96
3.4 ÄRENDEN SOM AVSLUTATS MED EN KRITISK ANMÄRKNING FRÅN OMBUDSMANNEN	101
3.4.1 Europeiska kommissionen	101
TILLÄMPNING AV DIREKTIV 85/337/EEG	101
UNDERLÅTENHET ATT BETALA FÖR UTFÖRDA TJÄNSTER	108
UNDERLÅTENHET ATT UTESLUTA EN ANBUDSGIVARE FRÅN ETT ANBUDSFÖRFARANDE	116
PÅSTÅDDA FÖRFARANDEMÄSSIGA OEGENTLIGHETER I SAMBAND MED ETT INTERNT UTTAGNINGSPROV	124
UNDERLÅTENHET FRÅN ENHETEN FÖR TEKNISK HJÄLP ATT BETALA RÄKNINGAR – KOMMISSIONENS ANSVAR	131
UNDERLÅTENHET ATT RÅDFRÅGA DE ANSTÄLLDA FÖRE ETT BESLUT SOM BERÖRDE DEM	138
TILDELNING AV TACISKONTRAKT	141
BIDRAG FRÅN KOMMISSIONEN TILL FORSKARE FRÅN EU SOM ARBETAR I JAPAN	150
INRÄTTANDET AV EN RESERVFOND	153
UNDERLÅTENHET ATT BETALA UT BIDRAG	159
UNDERLÅTENHET ATT SVARA MEDBORGARE I ARTIKEL 226-FÖRFARANDE	164
AVSLUTNING AV ETT MILJÖÄRENDE ENLIGT ARTIKEL 226: PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT MOTIVERA OCH ATT TA HÄNSYN TILL EN OMBUDSMANNARAPPORT	167
3.4.2 Europeiska gemenskapernas domstol	173
UNDERLÅTENHET ATT BESVARA KLAGOMÅL ENLIGT ARTIKEL 90 OM FLYTTNINGSBIDRAG	173
3.5 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER SOM ANTAGITS AV INSTITUTIONEN	177
3.5.1 Europaparlamentet	177
EUROPAPARLAMENTET GÅR MED PÅ ATT OMPRÖVA REKRYTERINGSFÖRFARANDET FÖR VISSA TJÄNSTEMÅN	177
3.5.2 Europeiska kommissionen	181
EKONOMISK UPPGÖRELSE EFTER AVSLUTANDET AV ETT PROJEKT I NIGERIA	181
KOMMISSIONEN GENOMFÖRDE EN NY INSPEKTION PÅ PLATSEN I SYFTE ATT OMPRÖVA SITT BESLUT ATT TILLÅTA IMPORT AV RENKÖTT FRÅN RYSSLAND	186
INGEN OFFENTLIG TILLGÅNG TILL KOMMISSIONENS INFORMATIONSMATERIAL FÖR SAMMANTRÄDEN I DEN TRANSATLANTISKA AFFÄRSDIALOGEN	191
3.5.3 Europeiska kommissionen och Europaparlamentet	193
EUROPAPARLAMENTET OCH KOMMISSIONEN SKALL INRÄTTA ETT NYTT INTERINSTITUTIONELLT BETALNINGSSYSTEM	193

3.6	ÄRENDEN SOM AVSLUTATS EFTER EN SÄRSKILD RAPPORT	197
	FÖRSLAG OM ANTAGANDE AV EN EUROPEISK KODEX FÖR GOD FÖRVALTNINGSSSED	197
	KOMMISSIONEN STOPPAR KÖNSDISKRIMINERING AV UTSTATIONERADE NATIONELLA EXPERTER	197
	PARLAMENTET STÖDER OMBUDSMANNENS STÅNDPUNKT NÄR DET GÄLLER TILLGÅNG TILL HANDLINGAR	198
3.7	OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGAR PÅ EGET INITIATIV	199
3.7.1	Europeiska kommissionen	199
	YTTRANDEFRIHET FÖR KOMMISSIONENS TJÄNSTEMÄN	199
	FÖRÄLDRALEDIGHET FÖR EU:S TJÄNSTEMÄN	204
3.7.2	Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning	207
	UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM DET SPRÅK SOM ANVÄNDS AV CEDEFOP I DESS YTTRANDE OM KLAGOMÅL	207
3.7.3	Samtliga gemenskapens institutioner och organ och decentraliserade byråer	210
	UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM ÅLDERSGRÄNSER	210
3.8	SÄRSKILDA RAPPORTER FRAMLAGDA INFÖR EUROPAPARLAMENTET	217
	TILLGÅNG TILL RÅDETS HANDLINGAR	217
	PUBLICERING AV NAMN PÅ GODKÄNDA SÖKANDE VID REKRYTERING GENOM UTTAGNINGSPROV	218
3.9	FÖRFRÅGAN FRÅN REGIONAL OMBUDSMAN	218
	DEN ITALIENSKA REGIONEN LOMBARDIETS FÖRVALTNING AV GEMENSKAPSMEDEL	218
4	FÖRBINDELSERNA MED EUROPEISKA UNIONENS ÖVRIGA INSTITUTIONER	223
4.1	EUROPAPARLAMENTET	223
4.2	EUROPEISKA UNIONENS RÅD	225
4.3	EUROPEISKA KOMMISSIONEN	226
4.4	EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL	226
4.5	EUROPEISKA KONVENTET	226
4.6	EUROPEISKA BYRÅN FÖR BEDRÄGERIBEKÄMPNING (OLAF)	227
5	FÖRBINDELSERNA MED OMBUDSMÄN OCH LIKANDE ORGAN	231
5.1	FÖRBINDELSER MED NATIONELLA OCH REGIONALA OMBUDSMÄN	231
5.2	KONTAKTNÄTVERKET	231
5.3	FÖRBINDELSERNA MED LOKALA OMBUDSMÄN	232
5.4	FÖRBINDELSERNA MED DE NATIONELLA OMBUDSMÄNNEN I KANDIDATLÄNDERNA	232

6	PUBLIC RELATIONS	237
6.1	ÅRETS HÖJDPUNKTER	237
6.2	KONFERENSER OCH SAMMANTRÄDEN	240
6.3	ÖVRIGA AKTIVITETER	252
6.4	RELATIONER MED MEDIA	257
6.5	KOMMUNIKATION ONLINE	261
7	BILAGOR	263
A	STATISTIK ÖVER EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ARBETE	265
B	OMBUDSMANNENS BUDGET	271
C	OMBUDSMANNENS PERSONAL	273
D	BESLUTSFÖRTECKNING	276

1 FÖRORD

Under år 2002 genomfördes en undersökning för att se hur väl de europeiska medborgarna kände till sina rättigheter. Personerna som intervjuades i denna Eurobarometer skulle besvara påståenden om sina rättigheter som medborgare i Europeiska unionen med "rätt" eller "fel". Den mest välkända rättigheten var rätten att arbeta i en annan medlemsstat, tätt följd av rätten att klaga till Europeiska ombudsmannen – 87 procent av de europeiska medborgarna trodde helt korrekt att de hade den rätten. I Irland var siffran hela 96 procent och i Spanien var den 92 procent. Betydligt mindre känd var rätten att rösta i lokala val eller i valet till Europaparlamentet i en annan medlemsstat.

Ombudsmannen började sitt arbete den 1 september 1995. Det året fick vi ta emot 298 klagomål och året därpå 842 klagomål. Under 2002 mottog vi över 2 200 klagomål. Ökningen visar att människor blir allt mer medvetna om den tjänst som Europeiska ombudsmannen kan tillhandahålla. Detta beror till stor del på vår strävan att göra ombudsmannen mera känd.

Att nå ut till medborgarna

År 2002 var ett intensivt år vad gäller våra relationer med allmänheten. Vi utfärdade i genomsnitt ett pressmeddelande var tionde dag i frågor som sträckte sig från yttrandefrihet till ombudsmannens bidrag till Europeiska konventet. I juni skickade vi ut ombudsmannens broschyr till cirka 10 000 organ som är aktiva i EU-frågor, och över 20 000 exemplar av ombudsmannens handbok för medborgarna skickades i december till de viktigaste centrumen för EU-information. Jag redogjorde för ombudsmannens arbete vid seminarier, konferenser och sammanträden över hela Europa – från Lissabon till Luxemburg och från Cardiff till Köpenhamn. Ombudsmannens sekretariat deltog i Europaparlamentets Öppna hus i Bryssel och Strasbourg, evenemang som besöktes av över 60 000 personer.

Med en enda ombudsman och en personal på 30 personer är det svårt att nå ut till medborgarna i hela unionen. Därför utnyttjar vi i allt högre grad Internet för att sprida vårt budskap. Vi har lagt till information på de 12 kandidatländernas språk på vår webbplats. Europeiska ombudsmannens webbplats är den ombudsmannawebbplats i Europa med flest länkar knutna till sig och resultatet därav är att antalet besök på webbplatsen har fortsatt att öka. Förutom att den hjälper till att göra oss mer välkända gör webbplatsen att det blir lättare för medborgarna att klaga. Under 2002 har allt fler personer valt att klaga via det elektroniska klagomålsformuläret. Sedan september 2002 har faktiskt över 50 procent av alla klagomål ingetts via Internet.

I vissa medlemsstater återstår det fortfarande mycket att göra, men vi måste vara försiktiga med hur vi gör det. Det är ingen mening med att bedriva så högljudda kampanjer att det första människor tänker på när de vaknar på morgonen är Europeiska ombudsmannen. I stället måste informationskampanjen riktas in mot de medborgare, organisationer och företag som har att göra med EU och dess förvaltning. Budskapet bör vara att det lönar sig att klaga till ombudsmannen, vilket tydligt visas av institutionernas och organens ansträngningar att skapa en bättre förvaltning.

Resultat under åren

Ett bra resultat för en ombudsman är att uppnå det som är rätt för medborgarna eller åtminstone att få en riktig förklaring eller att kunna ge nyttiga råd.

Under sju år har sekretariatet mottagit över 11 000 klagomål, av vilka cirka 70 procent låg utanför ämbetsområdet – ofta klagomål mot den offentliga förvaltningen i medlemsstaterna i samband med tillämpningen av gemenskapsrätten. I över 5 000 fall har klagomålen antingen överförts till ett behörigt organ eller har medborgarna fått råd om vart de kan vända sig för att få hjälp.

Närmare 1 500 undersökningar har påbörjats, inklusive 19 på eget initiativ. I över 500 fall har den berörda institutionen löst ärendet till medborgarnas belåtenhet. I över 200 ärenden

har en kritisk anmärkning riktats till institutionen eller organet för att främja en bättre administration i liknande situationer i framtiden. Vänskapliga förlikningar, förslag till rekommendationer och särskilda rapporter har kommit till användning i allt högre grad och uppgår nu till totalt cirka 50. I endast en handfull ärenden har institutionen avvisat ombudsmannens förslag.

I cirka 700 ärenden har ombudsmannen efter en undersökning funnit att inget administrativt missförhållande förelegat. Offentliga förvaltningar måste i själva verket ofta fatta beslut som inte tillfredsställer samtliga berörda parter. Att ombudsmannen konstaterar att det inte förekommit några administrativa missförhållanden är inte alltid ett negativt resultat för klaganden, som åtminstone kan få en fullständig redogörelse för vad som hänt.

Dessa siffror kanske verkar låga på en kontinent med en stor befolkning, men man bör hålla i åtanke att varje ärende har en förebyggande effekt och röjer väg för bättre förfaranden och bättre resultat i tusentals kommande ärenden. Som en jämförelse kan det vara intressant att konstatera att antalet mål som behandlas varje år i förstainstansrätten är i stort sett samma.

Framsteg och problem

Under 2002 gjordes vissa framsteg när det gällde att utarbeta principer för hur medborgarna skall ersättas för skador i de fall där administrationen inte har fullgjort sina skyldigheter i tid. Kommissionen har visat prov på en medborgartillvänd attityd i denna fråga, i linje med de mest reformvänliga medlemsstaterna¹. På samma sätt gjordes stora framsteg under 2002 när det gällde att tillämpa Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Kommissionen och parlamentet avskaffade till exempel åldersgränserna för rekrytering och kommissionen vidtog åtgärder för att tackla könsdiskriminering. Under 2002 fick vi också uppleva en förlikning i en kontraktstvist på 1,5 miljoner euro – ett av de högsta beloppen någonsin i samband med ett av ombudsmannens beslut. I ombudsmannens handbok för medborgarna som publicerades under 2002 på samtliga unionens officiella språk ges en översiktlig beskrivning av många av dessa resultat.

När det gällde frågorna om en lag om god förvaltning och tjänstemännens yttrandefrihet gjordes mindre framsteg på EU-nivå. På dessa båda områden finns det utan tvekan utrymme för förbättringar.

Särskilt tack

Jag vill ta detta tillfälle i akt och tacka alla de människor jag har kommit i kontakt med under min tid som ombudsman för allt det stöd och intresse de har visat. Framför allt vill jag tacka alla dem som vi har arbetat med i EU:s institutioner och organ, alla de medborgare som har vänt sig till oss och media som har rapporterat om vårt arbete.

Jag vill tacka ordföranden och alla aktiva ledamöter i utskottet för framställningar och hela parlamentet för de råd och synpunkter de har framfört. Jag vill också tacka min personal för deras arbete och engagemang.

Det är alltid lite riskabelt att nämna någon enskild person när det finns många att vara tacksam mot, men jag skulle ändå vilja framföra offentligt att den öppna, ärliga och konsekventa inställningen från de båda kommissionsledamöter som varit ansvariga för kontakterna med ombudsmannen – först Anita Gradin och sedan Loyola de Palacio – har varit mycket viktig när vi har byggt upp ämbetet och dess rutiner. Enligt min mening har de och deras personal tjänat de europeiska medborgarna på ett utomordentligt sätt.

¹ Se brev av den 16 oktober 2002 från ombudsmannen till kommissionen, samt kommissionens svar av den 16 december 2002. Båda dokumenten finns tillgängliga på ombudsmannens webbplats (www.euro-ombudsman.eu.int)

Klagomål och klagande kanske ger institutionerna extraarbete och skapar obehag. Men de ger också en möjlighet att undersöka vad som hänt. Om allt har gått rätt till kan man konstatera det och förklara det för den klagande. Om något har blivit fel kan det åtgärdas, bättre råd kan ges, bättre rutiner kan införas eller underbemanning kan åtgärdas med lämpliga resurser. I slutändan utgör klagomålen en demokratisk insats som är bra för alla administrationer och deras utveckling.

Inför framtiden

Tidigare har jag jämfört EU:s förvaltning med en fästning som borde reformeras och öppnas upp. Många reformer har genomförts i fästningen. Man kan ana mer ljus i fönstren, men vi väntar fortfarande på att fästningen skall öppna sig helt och bli en modern förvaltning.

Varför? Jag tror inte att det handlar så mycket om motvilja som om gamla traditioner och arbetsmetoder. Jag hoppas bara att det skall komma en dag i Europeiska unionen när samtliga inblandade aktörer verkligen tycker att en öppen förvaltning är något bra. Medborgarna har rätt att få veta och bör få veta vad som görs i deras namn. Bara på det viset kan man verkligen vinna deras förtroende.

Jag önskar er alla lycka till i arbetet med att bygga upp ett medborgarnas Europa.

Jacob Söderman

2 KLAGOMÅL TILL OMBUDS- MANNEN

Europeiska ombudsmannens viktigaste uppgift är att ta itu med administrativa missförhållanden som rör gemenskapsinstitutionernas och gemenskapsorganens verksamheter med undantag av EG-domstolen och förstainstansrätten i deras utövande av sina domstolsfunktioner. Eventuella fall av administrativa missförhållanden kommer till ombudsmannens kännedom i första hand genom klagomål som inges av unionens medborgare. Ombudsmannen har också möjlighet att företa undersökningar på eget initiativ.

Alla unionsmedborgare, och medborgare från tredje land som bor i en medlemsstat, kan inge ett klagomål till ombudsmannen. Företag, föreningar och andra organisationer med ett säte i unionen kan också klaga. Klagomål kan inges antingen direkt till ombudsmannen eller genom en ledamot av Europaparlamentet.

Klagomål till ombudsmannen handläggs offentligt om inte den klagande begär konfidentiell behandling. Det är viktigt att ombudsmannen utövar sin verksamhet på ett sätt som medger största möjliga insyn med tanke på att medborgarna skall kunna följa och förstå hans arbete och på att han bör föregå med gott exempel.

Under år 2002 behandlade ombudsmannen 2 511 ärenden. 2 211 av dessa var nya klagomål som inkom under år 2002. Av dem hade 2 041 sänts in direkt av enskilda medborgare, 87 kom från föreningar och 70 från företag. Sju klagomål förmedlades av ledamöter av Europaparlamentet. 298 ärenden överfördes från år 2001. Ombudsmannen inledde dessutom två undersökningar på eget initiativ.

Som nämntes redan i ombudsmannens årsrapport från 1995 har en överenskommelse träffats mellan Europaparlamentets utskott för framställningar och ombudsmannen om en ömsesidig överföring av klagomål och framställningar då så bedöms lämpligt. Med sökandens medgivande överfördes 12 klagomål till Europaparlamentet för handläggning som framställningar under 2002. Dessutom rekommenderade ombudsmannen klaganden att lämna in en framställning till Europaparlamentet i 215 ärenden. (Se bilaga A, Statistik).

2.1 DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN FÖR OMBUDSMANNENS ARBETE

Ombudsmannens arbete utförs i enlighet med artikel 195 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, ombudsmannens stadga² och de genomförandebestämmelser som ombudsmannen fastställt i enlighet med artikel 14 i stadgan. Texten i genomförandebestämmelserna och ombudsmannens stadga har offentliggjorts på alla de officiella språken på ombudsmannens webbplats (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). De kan också erhållas från ombudsmannens sekretariat.

Genomförandebestämmelserna behandlar ombudsmannainstitutionens interna verksamhet. Eftersom det emellertid rör sig om ett dokument som skall vara begripligt och användbart för medborgarna innehåller det även en del saker som redan står i ombudsmannens stadga och som rör andra institutioner och organ.

Mot bakgrund av erfarenheter från ombudsmannens verksamhet antog ombudsmannen nya genomförandebestämmelser den 8 juli 2002 som trädde i kraft den 1 januari 2003. De nya genomförandebestämmelserna finns tillgängliga på samtliga officiella språk på ombudsmannens webbplats. Ett meddelande härom offentliggjordes i Europeiska gemenskapernas officiella tidning den 19 oktober 2002 (EGT C 252, 2002, s. 24).

I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter³, utsåg ombudsmannen ett uppgiftsskyddsombud som skall utföra de åligganden som anges i

² Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

³ EGT L 8, 2001, s. 1.

artikel 24 i förordning (EG) nr 45/2001. Ombudsmannen antog också genomförandebestämmelser rörande uppgiftsskyddsombudets uppgifter, skyldigheter och befogenheter. Såväl beslutet att utse ombudsmannens uppgiftsskyddsombud som genomförandebestämmelserna finns tillgängliga på ombudsmannens webbplats. Ett meddelande härom offentliggjordes i Europeiska gemenskapernas officiella tidning den 19 oktober 2002 (EGT C 252, 2002, s. 24).

2.2 EUROPEISKA OMBUDS- MANNENS ÄMBETSOMRÅDE

Alla klagomål som inges till ombudsmannen registreras och mottagandet bekräftas. I den skriftliga bekräftelsen upplyses klaganden om förfarandet vid behandlingen av hans eller hennes klagomål, och anges namnet på och telefonnumret till den juridiske handläggare som är ansvarig för ärendet. Nästa steg utgörs av en undersökning av huruvida klagomålet ligger inom ombudsmannens ämbetsområde.

Ombudsmannens ämbetsområde fastställs i artikel 195 i EG-fördraget. Han har befogenhet att från varje unionsmedborgare och från varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat ta emot klagomål om administrativa missförhållanden vid gemenskapens institutioner och organ med undantag för EG-domstolen och förstainstansrätten då dessa utövar sina domstolsfunktioner. Ett klagomål faller därför utanför ämbetsområdet om:

- 1 den klagande inte är en person som är berättigad att inge ett klagomål,
- 2 klagomålet inte avser en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan,
- 3 klagomålet avser EG-domstolen eller förstainstansrätten i deras utövande av sina domstolsfunktioner, eller
- 4 klagomålet inte avser ett eventuellt administrativt missförhållande.

Exempel på ett ärende som inte gällde ett fall av administrativt missförhållande

I mars 2002 ingav T ett klagomål till Europeiska ombudsmannen. Hennes klagomål gällde Europeiska unionens råd och dess beslut att begränsa tillgången till och användningen av vitaminer och mineralprodukter.

Enligt artikel 2.2 i ombudsmannens stadga kan ombudsmannen behandla klagomål som gäller fel eller försummelser i samband med verksamheten inom gemenskapens institutioner och organ. Ifrågakvarande ärende kunde inte anses avse ett eventuellt administrativt missförhållande eftersom det riktade sig mot gemenskapslagstiftningens utformning och inte gällde fel eller försummelser inom förvaltningen. Klagomålet avvisades därför.

Den klagande informerades om ombudsmannens beslut och uppmanades lämna in en framställning till Europaparlamentet.

Ärende 441/2002/ME

2.2.1 "Administrativt missförhållande"

Efter en uppmaning från Europaparlamentet att ge en tydlig definition av begreppet administrativt missförhållande gav ombudsmannen i årsrapporten för 1997 följande definition:

Ett administrativt missförhållande föreligger då en gemenskapsinstitution underlåter att agera i enlighet med de gemenskapsakter som är bindande för denna.

År 1998 antog Europaparlamentet en resolution, i vilken definitionen hälsades med tillfredsställelse.

Under 1999 förekom en skriftväxling mellan ombudsmannen och kommissionen i vilken det klargjordes att kommissionen också godtagit denna definition.

2.2.2 Kodex för god förvaltningssed

Kodexens ursprung

I november 1998 inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ av om det vid de olika gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen fanns någon kodex för god förvaltningssed för tjänstemännen i deras kontakter med allmänheten, och om den i så fall var offentlig. I samband med denna undersökning på eget initiativ tillfrågades nitton gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan om huruvida de redan hade antagit eller var villiga att anta en sådan kodex för sina tjänstemän i deras kontakter med allmänheten.

Den 28 juli 1999 framlade ombudsmannen en kodex för god förvaltningssed i form av ett förslag till rekommendation till kommissionen, Europaparlamentet och rådet. Liknande förslag till rekommendationer lämnades till andra institutioner och organ under september 1999.

Rätten till god förvaltning i stadgan för de grundläggande rättigheterna

Den 2 februari 2000, i samband med en offentlig utfrågning som organiserades av konventet med uppdrag att utarbeta Europeiska unionens stadga för de grundläggande rättigheterna, riktade ombudsmannen en uppmaning till konventet om att låta rätten till god förvaltning ingå som en grundläggande rättighet i stadgan.

Den 7 december 2000 proklamerade Europaparlamentets talman och rådets och kommissionens ordförande Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna under Europeiska rådets sammanträde i Nice. I stadgan ingår rätten till god förvaltning som artikel 41.

Mot en europeisk förvaltningsrätt

Den 6 september 2001 antog Europaparlamentet en resolution som godkände en kodex för god förvaltningssed som Europeiska unionens institutioner och organ, deras förvaltningar och tjänstemän skall följa i sina kontakter med allmänheten. Parlamentets resolution om kodexen grundas på ombudsmannens kodex av den 28 juli 1999, med vissa förändringar som lagts fram av Perry som föredragande för Europaparlamentets utskott för framställningar.

Samtidigt som kodexen godkändes antog Europaparlamentet även en resolution som uppmanar Europeiska ombudsmannen att tillämpa den i sina undersökningar av påstådda administrativa missförhållanden, för att förverkliga medborgarnas rätt till god förvaltning i enlighet med artikel 41 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Ombudsmannen kommer därför att tillämpa definitionen av administrativt missförhållande på sådant sätt att de regler och principer som ingår i kodexen verkligen beaktas.

Efter ett förslag som ursprungligen framfördes av Jean-Maurice Dehousse, föredragande för utskottet för rättsliga frågor och den inre marknaden, innehåller Europaparlamentets resolution av den 6 september 2001 om kodexen även en uppmaning till Europeiska kommissionen att lägga fram förslag om en förordning som innefattar kodexen för god förvaltningssed och som skall grundas på artikel 308 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Genom att låta kodexen ingå i en förordning skulle den bindande karaktären för de regler och principer som den omfattar understrykas inför såväl medborgare som tjänstemän.

Enligt artikel 192 i EG-fördraget har Europaparlamentet rätt att vid behov självt ta initiativ till ett lagstiftningsförfarande.

2.3 KLAGOMÅLS VILLKOR FÖR PRÖVNING

Ett klagomål som faller inom ombudsmannens ämbetsområde måste uppfylla ytterligare villkor för prövning innan ombudsmannen kan inleda en undersökning. De kriterier som anges i ombudsmannens stadga är att:

- 1 det skall framgå av klagomålet vem som klagat och över vad (artikel 2.3 i stadgan),
- 2 ombudsmannen inte får ingripa i mål som är anhängiggjorda vid domstol eller ifrågasätta domstolsavgöranden (artikel 1.3),
- 3 klagomålet skall göras inom två år från den dag då omständigheterna på vilka klagomålet grundar sig blev kända av den klagande (artikel 2.4),
- 4 klagomålet måste ha föregåtts av lämpliga hänvändelser till den berörda institutionen eller organet (artikel 2.4),
- 5 alla möjligheter att framföra interna administrativa önskemål och klagomål först måste ha uttömts (artikel 2.8) vid klagomål som gäller arbetsförhållanden mellan gemenskapens institutioner och organ och deras tjänstemän och övriga anställda.

Beslut om uppfyllda villkor för prövning i ett klagomål mot revisionsrätten

I april 2002 ingav X ett klagomål till Europeiska ombudsmannen som avsåg revisionsrätten.

Den klagande begärde inte att ärendet skulle behandlas konfidentiellt, men i enlighet med artikel 10.1 i genomförandebestämmelserna beslutade ombudsmannen att behandla klagomålet konfidentiellt för att skydda den klagandes och tredje parts intressen.

Klagomålet föreföll bestå av tre delar, vilka den klagande ansåg vara kopplade till varandra.

1 Den klagandes personliga förhållanden

Den första delen av ärendet avsåg den klagandes personliga förhållanden. Han hävdade att han förolämpats eller kränkts av revisionsrätten på grund av sin vägran att följa ett felaktigt och möjligen olagligt beslut från sin avdelningschef.

De handlingar som bilades klagomålet visade att den klagande hade gjort en framställan till revisionsrättens generalsekreterare den 4 december 2001 om hjälp enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna och att den klagande den 21 februari 2002 mottagit ett motiverat avslag på sin begäran efter genomförandet av en administrativ undersökning där den klagande hörts. Den klagande verkade emellertid inte ha utnyttjat förfarandet i artikel 90.2 för att överklaga det negativa beslutet. Ombudsmannen informerade därför den klagande att han inte skulle kunna behandla denna del av klagomålet om inte och till dess alla möjligheter att framföra interna administrativa önskemål och klagomål var uttömda, i enlighet med artikel 2.8 i stadgan.

2 Påstådda missförhållanden inom revisionsrätten

Den klagande hävdade även att det förekom nepotism, betalningar till revisionsrättens ledamöter av ersättningar som de inte var berättigade till samt andra former av missförhållanden inom revisionsrätten.

Efter en noggrann undersökning av klagomålet var det oklart vilka personer inom revisionsrätten den klagande ansåg vara skyldiga till nepotism eller till att ha mottagit felaktiga betalningar. Vad gällde anklagelserna om andra former av missförhållanden var det oklart vad dessa skulle bestå i. Ombudsmannen informerade därför den klagande om att han inte kunde behandla denna del av klagomålet. Ombudsmannen uppmanade den klagande att lämna upplysningar som klargjorde anklagelsen och som styrkte de påstådda administrativa missförhållandena. Framför allt uppmanades den klagande att ange vilka personer som utfört de handlingar han ansåg utgöra administrativa missförhållanden samt ange detaljer om vad dessa personer påstods ha gjort. Inga synpunkter mottogs från den klagande.

3 Strukturella svagheter i revisionsrättens organisation

Den klagande klargjorde denna del av sitt klagomål främst genom olika reformförslag. Han nämnde två ärenden som uppenbarligen utgjorde exempel på konsekvenserna av de påstådda strukturella svagheter som snarare än fall av administrativa missförhållanden som han önskade att ombudsmannen skulle undersöka.

Ombudsmannen ansåg att artikel 2.4 i ombudsmannens stadga, där det sägs att ett klagomål måste föregås av lämpliga administrativa hänvändelser till den berörda institutionen eller det berörda organet, innebar att revisionsrätten borde ges en möjlighet att själv undersöka den klagandes reformförslag innan några klagomål om administrativa missförhållanden kunde inges. Ombudsmannen föreslog därför den klagande att först rikta sina reformförslag till revisionsrätten, om han verkligen ville driva dem vidare.

Ärende 0769/2002/IJH

Exempel på ett klagomål som inte gjordes inom två år

P hade anmält sig till det allmänna uttagningsprovet KOM/A/21/98 inom området allmän förvaltning som organiserades av Europeiska kommissionen. I april 1999 avslogs hennes ansökan eftersom hon inte uppfyllde kravet på att ha 12 års yrkeserfarenhet. Den klagande överklagade kommissionens beslut två gånger och kommissionen avslog båda överklagandena i juni 1999.

I maj 2002 ingav den klagande ett klagomål till Europeiska ombudsmannen avseende kommissionens beslut att avslå hennes ansökan 1999.

Eftersom ett klagomål, enligt artikel 2.4 i ombudsmannens stadga, måste göras inom två år från den dag då omständigheterna på vilka klagomålet grundar sig blev kända av den klagande informerade ombudsmannen den klagande om att han inte hade rätt att behandla klagomålet.

Ärende 1011/2002/ME

2.4 GRUND FÖR UNDER-SÖKNINGAR

Ombudsmannen får ta upp klagomål som omfattas av hans ämbetsområde och som uppfyller villkoren för att tas upp till prövning. Enligt artikel 195 i EG-fördraget har han rätt att "företa de undersökningar som han finner berättigade". I vissa fall kanske det inte föreligger tillräckliga skäl för ombudsmannen att inleda en undersökning, även om klagomålet uppfyller kraven om prövningsrätt. Om ett klagomål redan har behandlats som en framställning av Europaparlamentets utskott för framställningar anser ombudsmannen vanligen att det inte finns något skäl för honom att inleda en undersökning, såvida inte nya fakta framkommit.

Exempel på ett ärende där det saknades grund att företa en undersökning

I maj 2002 bad en ledamot av Europaparlamentet ombudsmannen undersöka skälen till att kommissionens generaldirektör för fiskerifrågor Steffen Smidt och redovisningshandläggaren Marta Andreasen avskedats eller förflyttats och huruvida det hade förekommit fall av administrativa missförhållanden i samband därmed.

När det gällde kommissionens redovisningshandläggare hade utskottet för framställningar informerat ombudsmannen om att Andreasen själv hade ingett en framställning till Europaparlamentet angående sitt ärende och att framställningen hade förklarats tillåtlig. Ombudsmannen informerade därför parlamentsledamoten om att det i enlighet med ombudsmannens praxis inte verkade finnas någon grund för ombudsmannen att inleda en undersökning eftersom ett annat behörigt organ redan behandlade ärendet.

När det gällde generaldirektören för fiskerifrågor informerade ombudsmannen parlamentsledamoten om att ombudsmannens förfaranden för att undersöka ett klagomål innefattar att skicka klagomålet till den berörda institutionen för yttrande. För att kunna erhålla ett användbart yttrande är det viktigt att den klagande klart specificerar den anklagelse om administrativa missförhållanden som institutionen i fråga skall yttra sig över. Detta krav framgår av artikel 2.3 i ombudsmannens stadga, som kräver att klagomålet skall innehålla uppgifter om klagomålets innehåll. Eftersom parlamentsledamotens skrivelse av den 27 maj 2002 inte innehöll någon anklagelse om administrativa missförhållanden som kommissionen kunde uppmanas att yttra sig över, informerade ombudsmannen den klagande om att en undersökning inte kunde inledas.

Ombudsmannen skickade parlamentsledamoten en klagomålsblankett som kunde användas för att formulera ett eventuellt fall av administrativt missförhållande. Inget svar erhöles emellertid.

Ärende 988/2002/IJH

2.5 GRANSKNING AV KLAGOMÅLEN

Av de 11 087 klagomål som registrerats sedan ombudsmannens verksamhet började har 12 procent kommit från Frankrike, 15 procent från Tyskland, 15 procent från Spanien, 8 procent från Förenade kungariket och 10 procent från Italien. En fullständig förteckning över det geografiska ursprunget för klagomål som registrerades under år 2002 ges i bilaga A, Statistik.

Förfarandet med granskning av klagomålen för att fastställa om de faller inom ämbetsområdet, uppfyller villkoren för prövning och kan berättiga genomförandet av en undersökning genomfördes under år 2002 i 97 procent av ärendena. 28 procent av de undersökta klagomålen befanns ligga inom ombudsmannens ämbetsområde. Av dessa uppfyllde 331 villkoren för prövning, medan det i 109 av ärendena föreföll saknas grund för en undersökning. Undersökningar inleddes alltså i 222 ärenden.

Flertalet klagomål som ledde till en undersökning var riktade mot Europeiska kommissionen (75 procent). Eftersom kommissionen är det gemenskapsorgan som fattar de flesta beslut som direkt berör medborgarna är det helt naturligt att det är den som oftast är föremål för medborgarnas klagomål. 21 klagomål var riktade mot Europaparlamentet och 12 klagomål mot Europeiska unionens råd.

De vanligaste typerna av påstått administrativt missförhållande var brist på insyn (92 ärenden), diskriminering (26 ärenden), bristfälligt förfarande eller underlåtenhet att respektera rätten till försvar (40 ärenden), orättvisa eller maktmissbruk (45 ärenden), försening som kunnat undvikas (53 ärenden), försummelse (37 ärenden), underlåtenhet att uppfylla en skyldighet, dvs. underlåtenhet från Europeiska kommissionens sida att full-

göra sin uppgift som ”fördragens väktare” gentemot medlemsstaterna (6 ärenden) samt felaktig rättstillämpning (21 ärenden).

2.6 RÅD OM ATT KONTAKTA ANDRA INSTANSER OCH ÖVER- LÄMNANDEN

Om ett klagomål inte ligger inom ämbetsområdet eller om det inte uppfyller villkoren för prövning försöker ombudsmannen alltid ge den klagande råd om vart denne kan vända sig för att få hjälp av en annan instans. Om möjligt överlämnar ombudsmannen själv, med den klagandes tillåtelse, ett klagomål direkt till någon annan behörig instans, under förutsättning att det förefaller finnas grund för klagomålet.

Under år 2002 gavs råd i 1 299 ärenden varav de flesta rörde frågor om gemenskapsrätten. I 618 ärenden råddes den klagande att inge sitt klagomål till en nationell eller regional ombudsman eller liknande organ. 215 klagande tillråddes att inge en framställning till Europaparlamentet och ytterligare 12 klagomål överlämnades med klagandenas medgivande till Europaparlamentet för behandling som framställningar. 11 ärenden överlämnades till Europeiska kommissionen och 19 ärenden överlämnades till nationell eller regional ombudsman. I 241 ärenden blev rådet att ta kontakt med Europeiska kommissionen. Däribland ingår ett antal ärenden där ett klagomål mot kommissionen förklarats otillåtet på grund av att man inte först hade vänt sig till kommissionen på administrativ väg. I 183 ärenden tillråddes den klagande att ta kontakt med andra instanser.

Exempel på ett ärende som överlämnats till Europeiska kommissionen

I juli 2002 mottog Europeiska ombudsmannen ett klagomål från B, som tjänstgjort som sjöofficer på fartyg under såväl italiensk som spansk flagg. I egenskap av boende i Spanien begärde han att få sin pension utbetalad från det spanska socialförsäkrings-systemet. För att kunna beräkna hans pensionsrättigheter tog de spanska myndigheterna kontakt med de ansvariga italienska tjänstemännen, som verkade ovilliga att lämna ut den efterfrågade informationen. Efter ingripande från Europeiska kommissionen skickade slutligen de italienska myndigheterna de relevanta handlingarna till de spanska socialförsäkringsmyndigheterna.

B klagade till ombudsmannen eftersom han ansåg att de spanska socialförsäkringsmyndigheterna, när de gjort den slutliga beräkningen av hans pensionsrättigheter, inte hade tagit full hänsyn till avgifterna som betalats in till båda förvaltningarna. Han påstod att de ansvariga myndigheterna i Spanien gjort sig skyldiga till en överträdelse av gemenskapsrätten genom att inte ta full hänsyn till de avgifter han betalat in till såväl de italienska som de spanska systemen.

Eftersom klagomålet avsåg nationella myndigheters handlande var Europeiska ombudsmannen inte behörig att behandla det. Klagomålet verkade emellertid ha att göra med en medlemsstats tillämpning av gemenskapsrätten. Europeiska ombudsmannen beslutade därför att överlämna klagomålet till Europeiska kommissionen, som i sin roll som fördragens väktare har att övervaka att samtliga medlemsstater tillämpar gemenskapsrätten på ett korrekt sätt.

Ärende 837/2002/JMA

2.7 OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGSBEFOGENHETER

2.7.1 Hörande av vittnen

Artikel 3.2 i ombudsmannens stadga föreskriver att:

”Tjänstemän och andra anställda inom gemenskapens institutioner och organ skall avlägga vittnesmål på begäran av ombudsmannen; de skall uttala sig på sin administrations vägnar och enligt instruktioner från denna och skall ha fortsatt tystnadsplikt”.

Det allmänna förfarande som tillämpas vid hörande av vittnen är följande:

1 Dag, tid och plats för vittnesförhöret bestäms gemensamt av ombudsmannens sekretariat och den berörda institutionens eller det berörda organets generalsekretariat, vilket skall underrätta vittnena. Vittnesförhör äger rum i ombudsmannens lokaler, normalt i Bryssel.

2 Varje vittne skall höras separat och utan att någon annan är närvarande.

3 Språket eller språken vid förhandlingarna bestäms gemensamt av ombudsmannens sekretariat och den berörda institutionens eller det berörda organets generalsekretariat. På begäran i förväg av ett vittne hålls förhandlingarna på vittnets modersmål.

4 Frågorna och svaren tas upp på band och skrivs ut av ombudsmannens sekretariat.

5 Varje vittne får den utskrivna texten för underskrift. Vittnet kan föreslå språkliga ändringar i sitt svar. Om vittnet vill ändra eller komplettera ett svar noteras det ändrade svaret och skälen till ändringen i en separat handling som bifogas den utskrivna texten.

6 Den undertecknade utskriften och eventuellt separata handlingar skall ingå i ombudsmannens akt i ärendet.

Punkt 6 innebär också att klaganden får en kopia av den undertecknade utskriften och har möjlighet att inkomma med kommentarer.

Under 2002 åberopades inte ombudsmannens befogenhet att höra vittnen.

2.7.2 Kontroll av handlingar

Under 2002 åberopades ombudsmannens befogenheter att ta del av akter och handlingar i samband med en undersökning i 2 ärenden.

Artikel 3.2 i ombudsmannens stadga föreskriver följande:

”Gemenskapens institutioner och organ måste förse ombudsmannen med all information som begärs av dem och ge tillgång till relevanta dokument. De får vägra endast om det finns vederbörligen fullgoda skäl för sekretess.

De skall ge tillgång till dokument som är hemliga enligt lag eller andra författningar med ursprung i en medlemsstat endast om denna medlemsstat på förhand har givit sitt samtycke.

De skall ge tillgång till andra dokument med ursprung i en medlemsstat efter att ha informerat medlemsstaten i fråga.”

I ombudsmannens instruktioner till sin personal angående kontrollen av handlingar ingår följande punkter:

Den handläggande juristen får inte underteckna något åtagande eller bekräftande av mottagande utom en enkel förteckning över de handlingar som kontrollerats eller kopierats. Om den berörda institutionen eller organets enheter föreslår något sådant skall denne skicka en kopia av förslaget till ombudsmannen.

Om den berörda institutionen eller organets enheter försöker hindra handläggaren eller

ställer upp orimliga villkor för kontrollen av handlingarna skall handläggaren informera dem om att detta betraktas som vägran.

Om han inte tillåts kontrollera en handling skall han begära att institutionens eller organets enheter uppger på vilken rättslig grund denna vägran grundas.

Den första punkten lades till efter ett ärende i vilket kommissionens enheter föreslog att ombudsmannens personal skulle underteckna ett åtagande om att hålla kommissionen skadeslös i förhållande till tredje man om den utlämnade informationen i handlingen.

2.7.3 Förtydligande av ombudsmannens undersöknings- befogenheter

I årsrapporten för 1998 föreslog ombudsmannen att hans undersökningsbefogenheter skulle förtydligas, både vad gäller kontrollen av handlingar och hörande av vittnen. Europaparlamentet antog en resolution, i vilken utskottet för konstitutionella frågor anmodades att i enlighet med förslaget från utskottet för framställningar överväga en ändring av artikel 3.2 i ombudsmannens stadga.⁴

Den 6 september 2001 antog Europaparlamentet en resolution om ändring av artikel 3.2 i ombudsmannens stadga, grundad på betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor (föredragande Teresa Almeida Garrett) A5-0240/2001 – PE 294.729DEF.

Den text som antogs av parlamentet lyder som följer:

Gemenskapens institutioner och organ måste förse ombudsmannen med all information som han begär av dem och låta honom kontrollera och kopiera alla handlingar. Med "handling" avses allt innehåll, oberoende av medium (på papper eller lagrat i elektronisk form, ljud- och bildupptagningar samt audiovisuella upptagningar)

De skall ge tillgång till samtliga hemliga handlingar med ursprung i en medlemsstat, efter att ha upplyst den berörda medlemsstaten om detta.

I enlighet med artikel 4 får ombudsmannen inte avslöja innehållet i dokument i samtliga fall där dokument har klassats som "hemliga" eller "konfidentiella".

Tjänstemän och andra anställda inom gemenskapens institutioner och organ skall avlägga vittnesmål på begäran av ombudsmannen; de skall lämna en fullständig och sanningsenlig information.

I enlighet med artikel 195.4 i EG-fördraget har kommissionen en möjlighet att yttra sig över den reviderade texten, som också måste godkännas av rådet med kvalificerad majoritet innan den kan träda i kraft.

I sitt yttrande av den 6 mars 2002 (KOM(2002) 133 slutlig) hävdade kommissionen att det är nödvändigt att ta hänsyn till behovet av skydd för privatlivet, affärshemligheter och den framtida utvecklingen inom institutionerna för att lyfta sekretessen för tillgång till handlingar. När det gäller handlingar från medlemsstaterna är det nödvändigt att följa principerna i Europaparlamentets och rådets nya förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till handlingar och i ramavtalet mellan kommissionen och parlamentet. Principen att erhålla ett medgivande från den aktuella medlemsstaten bör bevaras. Förklaring nr 35 som fogats till slutakten till Amsterdamfördraget pekar i samma riktning. När det gäller avgivandet av vittnesmål kan kommissionen acceptera att man tar bort skyldigheten att vittna enligt instruktioner. Det är emellertid viktigt att bibehålla principen att tjänstemän inte uttalar sig som privatpersoner utan i egenskap av tjänstemän.

Europeiska ombudsmannen besvarade kommissionens yttrande den 27 juni 2002 och beklagade dess negativa syn på förslaget och förklarade att Europeiska ombudsmannens

⁴ Betänkande av utskottet för framställningar om Europeiska ombudsmannens årsrapport för verksamheten 1998 (A4-0119/1999) Föredragande: Laura de Esteban Martín

avsikt endast är att se till att stadgan uppfyller de normala krav som kan ställas på en modern ombudsmannainstitution och därmed återspeglar EU-institutionernas avsikt att följa principerna om en god och ansvarsfull förvaltning.

I en skrivelse av den 17 december 2002 som var ställd till Europaparlamentets talman framhöll ombudsmannen att det kunde vara lämpligt att göra en grundlig revidering av stadgans bestämmelser med tanke på den tid som förflutit sedan förfarandet inleddes och den viktiga rättsliga utveckling som ägt rum i Europeiska unionen när det gäller de undersökningsbefogenheter som tilldelats övriga institutioner och organ som gör utredningar. Han föreslog därför att Europaparlamentet skulle dra tillbaka de ändringsförslag som hade lagts fram för godkännande av rådet i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget och att Europaparlamentets rättstjänst och ombudsmannens enheter gemensamt skulle undersöka frågan om en revidering av ombudsmannens stadga när en ny Europeisk ombudsman tillträtt den 1 april 2003.

2.8 OMBUDSMANNENS UNDERSÖKNINGAR OCH DERAS RESULTAT

När ombudsmannen beslutar sig för att inleda en undersökning av ett klagomål börjar han med att skicka klagomålet med alla eventuella bilagor för yttrande till den gemenskapsinstitution eller det gemenskapsorgan som berörs. När han fått yttrandet skickar han det till klaganden för kommentarer.

I en del ärenden vidtar institutionen eller organet på egen hand åtgärder för att lösa problemet till den klagandes belåtenhet. Om det av yttrandet och kommentarerna framgår att så blivit fallet avslutas ärendet som "ett ärende som lösts av institutionen". I vissa andra ärenden drar klaganden tillbaka sitt klagomål och ärendet avslutas av den anledningen.

Om klagomålet varken löses av institutionen eller dras tillbaka av klaganden fortsätter ombudsmannen sina undersökningar. Om det vid undersökningarna inte påträffats något administrativt missförhållande meddelas klaganden och institutionen eller organet om detta och ärendet avslutas.

Om ombudsmannen vid sina undersökningar påträffar något administrativt missförhållande försöker han om möjligt åstadkomma en vänskaplig förlikning som avhjälpes detta på ett för den klagande tillfredsställande sätt.

Om en vänskaplig förlikning inte är möjlig att åstadkomma eller om försöken att åstadkomma en sådan misslyckas, avslutas ärendet antingen med en kritisk anmärkning från ombudsmannen mot institutionen eller organet i fråga eller genom att ombudsmannen formellt fastslår det administrativa missförhållandet och utfärdar förslag till rekommendationer.

En kritisk anmärkning anses tillräcklig i sådana fall där det administrativa missförhållandet inte tycks ha några allmänna återverkningar och där inga fortsatta åtgärder från ombudsmannens sida förefaller nödvändiga.

I sådana ärenden där det förefaller nödvändigt att ombudsmannen vidtar ytterligare åtgärder (dvs. vid allvarigare administrativa missförhållanden eller i fall med allmänna återverkningar), fattar ombudsmannen ett beslut om förslag till rekommendationer till institutionen eller organet i fråga. I enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skall då institutionen eller organet sända ett detaljerat yttrande till ombudsmannen inom tre månader. Det detaljerade yttrandet kan bestå i att man godtar ombudsmannens beslut och redogör för vilka åtgärder man vidtagit för att följa rekommendationerna.

Om en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan underlåter att på ett tillfredsställande sätt besvara ett förslag till rekommendation ger artikel 3.7 ombudsmannen möjlighet att sända en rapport till Europaparlamentet och till institutionen eller organet i fråga. Rapporten får innehålla rekommendationer.

Under år 2002 inledde ombudsmannen 224 undersökningar varav 222 i anslutning till klagomål och två på eget initiativ. (För närmare uppgifter, se bilaga A, Statistik.)

66 ärenden löstes av institutionerna eller organen själva. Av dessa var 45 ärenden där ombudsmannens ingripande ledde till att man fick ett svar på obesvarad korrespondens (se årsrapporten för 1998, avdelning 2.9, för närmare uppgifter om vilket förfarande som tillämpas i sådana fall). I sex fall drog klagandena tillbaka sina klagomål. I 128 av ärendena fann ombudsmannen vid sin undersökning att det inte förelåg något administrativt missförhållande.

En kritisk anmärkning riktades till institutionen eller organet i fråga i 29 ärenden. I sex ärenden åstadkoms en vänskaplig förlikning. Tio förslag till rekommendationer antogs av de berörda institutionerna 2002 och tre ärenden avslutades efter en särskild rapport som antogs av Europaparlamentet (se avdelning 3.6).

I två ärenden följdes förslaget till rekommendation av en särskild rapport till Europaparlamentet. Den ena gällde klagomål 1542/2000/(PB)SM och den andra gällde klagomål 341/2001/(BB)IJH (se avdelning 3.8).

De särskilda rapporterna finns publicerade i sin helhet på ombudsmannens webbplats på samtliga officiella språk.

3 BESLUT EFTER EN UNDER- SÖKNING

KLAGOMÅLET

Klaganden i ärende 552/2001/IJH ("den klagande") är ledamot av Isle of Wights kommunstyrelse i Förenade kungariket.

Det tidigare klagomålet 1372/98/OV

I december 1998 ingav den klagande tillsammans med kommunstyrelsens ordförande ett klagomål till Europeiska ombudsmannen för Isle of Wights kommunstyrelsens räkning. Klagomålet, som registrerades med nummer 1372/98/OV, gällde Eurostats beslut att inte klassificera Isle of Wight som ett särskilt nivå 2-område enligt NUTS-systemet för statistisk klassificering⁵. Detta oroaden den klagande eftersom endast områden som klassats som NUTS 2 har rätt att få Mål 1-bidrag från EU:s strukturfonder.

Den 13 mars 2000 riktade ombudsmannen ett förslag till rekommendation till kommissionen i ärende 1372/98/OV. Förslaget innebar att kommissionen borde ompröva NUTS-klassificeringen av Isle of Wight. Den 22 mars 2001 avslutade ombudsmannen ärende 1372/98/OV eftersom kommissionen hade genomfört förslaget till rekommendation, även om kommissionen hade bekräftat sitt beslut att enbart klassificera Isle of Wight som NUTS 3, inte NUTS 2.

I april 2001 skickade den klagande skrivelser och faxmeddelanden till ombudsmannen om beslutet att avsluta ärende 1372/98/OV. Den klagande hävdade att ett ytterligare yttrande som kommissionen hade ingett till ombudsmannen den 5 december 2000 innehöll viss felaktig information. Han hävdade också att ombudsmannen borde ha skickat kommissionens ytterligare yttrande till den klagande i ärende 1372/98/OV för eventuella kommentarer. Den klagande hävdade att ombudsmannen borde upphäva sitt beslut i ärende 1372/98/OV och ta upp ärendet på nytt.

Ombudsmannens svar angående förfarandet som tillämpats i ärende 1372/98/OV och kravet att ärendet skulle tas upp på nytt

I sitt svar på den klagandes krav att ombudsmannen borde ha skickat kommissionens ytterligare yttrande i ärendet 1372/98/OV till den klagande för eventuella kommentarer uppgav ombudsmannen att han är alltid medveten om behovet av ett rättvist förfarande. Det är emellertid nödvändigt att varje undersökning förr eller senare avslutas, vilket innebär att någon av parterna måste få sista ordet. I det aktuella fallet ansåg ombudsmannen att det var onödigt att skicka kommissionens ytterligare yttrande till den klagande för eventuella kommentarer (vilket kunde ha lett till att kommentarerna måste skickas till kommissionen för ett ytterligare yttrande) eftersom de synpunkter som kommissionen anförde i sitt ytterligare yttrande redan framförts i sak i det detaljerade yttrandet till förslaget till rekommendation som den klagande redan hade kommenterat. Ombudsmannen beslutade därför att inte ta upp ärendet 1372/98/OV på nytt.

När det gällde påståendet om felaktiga uppgifter i kommissionens ytterligare yttrande informerade ombudsmannen den klagande om att det hade registrerats som ett nytt klagomål mot kommissionen med nummer 552/2001/IJH.

Påståendena i klagomål 552/2001/IJH

Den klagande hävdade att kommissionen lämnade felaktig information till ombudsmannen vid behandlingen av ett tidigare klagomål (1372/98/OV) som gällde NUTS-klassificeringen av Isle of Wight. Klaganden hävdade följande:

- 1 Det finns 15 öar som klassificerats som NUTS 2, inte sju, som kommissionen uppgett.

3.1 ÄRENDEN DÄR INGA ADMINISTRATIVA MISSFÖRHÅLLANDEN FÖRELEGAT

3.1.1 Europeiska kommissionen

NUTS- KLASSIFICERING AV ISLE OF WIGHT (FÖRENADE KUNGARIKET)

*Beslut i klagomålen
500/2001/IJH och
552/2001/IJH mot
Europeiska
kommissionen*

⁵ Enligt detta system delas varje medlemsstat in i ett antal NUTS 1-områden, som sedan i sin tur delas in i NUTS 2-regioner, osv. NUTS är en förkortning av Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques.

2 I strid med den information som kommissionen lämnade har endast en av de sex övriga öar som kommissionen angett en högre befolkningstäthet än Isle of Wight.

3 Kommissionen gör en felaktig tolkning när den anser att artikel 158 i EG-fördraget enbart avser "mest missgynnade öar", medan den i stället avser alla öar, vilket klart framgår av förklaring 30 till Amsterdamfördraget och avsnitt 57 i ordförandeskapets slutsatser till Europeiska rådets möte i Nice.

Den klagande föreslog också att ombudsmannen borde organisera ett trepartssammanträde mellan den klagande, ombudsmannen och kommissionsledamot Barnier.

När det gällde den klagandes tredje påstående konstaterade ombudsmannen att den klagandes ståndpunkt var att Isle of Wight borde klassificeras som NUTS 2 på grundval av jämförelsen med andra öar. Eftersom den rättsliga tolkningsfråga som den klagandes påstående väckte inte verkade ha någon betydelse för frågan om jämförelsen mellan Isle of Wight och övriga öar, informerade ombudsmannen den klagande om att han inte ansåg att det enligt artikel 195 i EG-fördraget var berättigat för honom att undersöka frågan.

När det gällde den klagandes förslag att anordna ett trepartssammanträde informerade ombudsmannen den klagande om att han enbart anordnar möten då detta har ett väl avgränsat syfte vid behandlingen av ett visst klagomål och att han inte ansåg ett sådant möte vara lämpligt i nuvarande skede.

Ombudsmannen inledde därför en undersökning enbart om det första och det andra av de påståenden som nämnts ovan. Eftersom det andra påståendet verkade ha likheter med påståendet i klagomål 500/2001/IJH som ingetts av en ledamot av Europaparlamentet, beslutade ombudsmannen att genomföra en gemensam utredning av dessa båda ärenden.

Den klagande skickade därefter ytterligare en skrivelse med ett nytt påstående om att kommissionen hade misslyckats med att tillämpa sina egna kriterier när det gällde klassificeringen i NUTS 2. Som stöd för sitt påstående hänvisade den klagande till en tabell som visade variationsbredd, deciler och kvartiler för EU:s data för NUTS-nivå 2, hämtade från ett dokument med rubriken "När är en ö inte en ö?", som Isle of Wights kommunstyrelse utarbetade inför "Island Regeneration Partnership" den 15 oktober 1998. Tabellen visade, bland annat, att statistiken för minsta befolkning (1992), area och befolkningstäthet (1992) för NUTS 2-områden i EU var 24 920, 31,0 kvadratkilometer och 1,6 per kvadratkilometer, jämfört med 125 000, 380,0 kvadratkilometer och 328,0 per kvadratkilometer för Isle of Wight. Ombudsmannen vidarebefordrade det ytterligare påståendet till kommissionen för yttrande.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Sammanfattningsvis löd kommissionens yttrande över de två ärenden som var föremål för undersökningen som följer.

När det gällde antalet öar som klassificerats i NUTS 2-nivå ansåg kommissionen att det bara fanns åtta öar som klassificerats på den nivån: Kreta, Korsika, Guadeloupe, Martinique, Réunion, Sicilien, Sardinien och Åland. De övriga fall som nämns av den klagande betraktas som skärgård som består av ett antal öar och kan därmed inte direkt jämföras med Isle of Wight. Kommissionen hävdade att det enbart skulle innebära ett stöd för dess argumentation om man tog med dessa geografiska enheter, eftersom de har en högre befolkningstäthet än Isle of Wight.

När det gällde frågan om befolkningstäthet var den relevanta delen av kommissionens yttrande till ombudsmannen i ärende 1372/98/OV på franska.⁶ Den korrekta översättningen av den delen av kommissionens yttrande är som följer:

“Att klassificera Isle of Wight i NUTS-nivå 2 skulle placera detta område på samma nivå som Kreta, Korsika, Guadeloupe, Martinique, Réunion, Sicilien, Sardinien och Åland, de enda öar som på egna meriter placerats i denna klass. Samtliga har en betydligt större befolkning (med undantag av Åland) och är betydligt större.”

I enlighet med normala rutiner skickade kommissionen senare en översättning till den klagandes språk, engelska. Dessvärre felöversattes ovanstående mening. Det franska uttrycket “beaucoup plus peuplées” översattes med “betydligt större befolkningstäthet” i stället för det korrekta “betydligt större befolkning”.

När det gällde påståendet att den hade underlåtit att tillämpa sina kriterier för klassificering på NUTS 2-nivå kommenterade kommissionen först frågan om behörighet för att få tilldelning ur strukturfonderna. Den påpekade att eftersom Isle of Wight inte har klassificerats i NUTS-nivå 2 kan ön inte komma i fråga för Mål 1-medel. När det gällde Mål 2-medel påpekade kommissionen att myndigheterna i Förenade kungariket inte föreslagit att Isle of Wight skulle tas med på listan över stödberättiga regioner för innevarande programperiod. Kommissionen ansåg emellertid att de särskilda förutsättningarna för EU:s olika territorier, inklusive öarna, skulle förtjäna en mer detaljerad analys. Kommissionen utarbetade därför en förklaring inför rådets möte den 31 maj 2001. Förklaringen, som kommissionen återgav i dess helhet i sitt yttrande, innehöll informationen att kommissionen hade startat en undersökning i syfte att få fram djupgående information om läget på öarna i EU före utgången av 2001.

Kommissionen påpekade också att dokumentet “När är en ö inte en ö”, inklusive tabellen som visade egenskaperna för regionerna i NUTS-nivå 2, redan ingick i dokumentationen till ärende 1372/98/OV. Kommissionen lade till följande:

“På grund av att det i Förenade kungariket saknas en geografisk administrativ nivå som kunde utgöra bas för nivå 2 i klassificeringssystemet, grundades denna nivå, som tidigare, på grupper av mindre administrativa enheter (grevskap eller skotska s.k. “unitary authorities”). Dessa grupper bildades så att man skulle undvika alltför små enheter, framför allt med avseende på befolkningen. Befolkningen på Isle of Wight (125 000 invånare) ansågs vara för liten för nivå 2 (i Europa som helhet är den genomsnittliga befolkningen i NUTS 2-enheter cirka 1,8 miljoner och i Förenade kungariket är den 1,6 miljoner). Det bör också framhållas att bland de över 200 nivå 2-regionerna i EU har bara två en mindre befolkning än Isle of Wight, Åland i Finland och Aostadalen i Italien. Båda dessa utgör emellertid enheter inom ramen för den nationella struktur som utgör grunden för NUTS 2-nivån i sina respektive länder (“Storområden” i Finland och “Regioni” i Italien).”

Kommissionen hävdade därför att beslutet den fattade tillsammans med myndigheterna i Förenade kungariket att inte klassificera Isle of Wight på NUTS 2-nivå låg i linje med grundprinciperna för NUTS-systemet, dvs. att utgå från landets egen administrativa struktur och i möjligaste mån se till att regionerna är jämförbara i fråga om befolkningens storlek.

Klagandens kommentarer

Den klagande i ärende 500/2001/IJH lämnade inga kommentarer till kommissionens yttrande.

⁶ “Or classer l’Ile de Wight au niveau II de la NUTS mettrait cette région au même niveau que la Crète, la Corse, la Guadeloupe, La Martinique, la Réunion, la Sicile, la Sardaigne et Åland, seules îles individuellement dans ce cas, et qui sont toutes beaucoup plus peuplées (à l’exception d’Åland) et beaucoup plus grandes”.

Den klagande i ärende 552/2001/IJH påpekade, när det gällde antalet öar som klassificerats i NUTS 2-nivå, att kommissionen hade tillämpat ett sammanslagningsförfarande genom att klassificera öar som skärgårdar. Den klagande hävdade att detta förfarande inte är ett möjligt alternativ för Isle of Wight, som därför enbart har bedömts utifrån sin geografiska placering och att öns faktiska behov därför fullständigt har ignorerats.

Den klagande hänvisade även till kommissionens förslag till förordning om skapandet av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS)⁷ och ekonomiska och sociala kommitténs yttrande över kommissionens förslag⁸. Den klagande påpekade att kommissionen i sitt förklarande meddelande om den föreslagna NUTS-förordningen säger följande:

“NUTS-klassificeringen har ingen egen rättslig grund, dvs. det finns ännu ingen förordning som i detalj beskriver reglerna för hur systemet skall inrättas och uppdateras. Dessa frågor har hittills reglerats genom “gentlemen’s agreements” mellan medlemsstaterna och Eurostat, ibland efter långa och svåra förhandlingar.”

Den klagande hänvisade också till artikel 6 i den föreslagna förordningen, vari föreskrivs att kommissionen skall vidta nödvändiga åtgärder för att garantera att NUTS-klassificeringen tillämpas konsekvent, vilket bland annat omfattar en undersökning av de problem som uppstår i samband med tillämpningen av NUTS i samband med medlemsstaternas regionala klassificering. Den klagande påpekade att kommissionens skönsmässiga befogenheter i samband med NUTS-klassificeringen skulle ha gjort det möjligt för kommissionen att genomföra en sådan undersökning på egen hand och även innan förordningen infördes. Han hävdade dessutom att kommissionen hade obegränsade skönsmässiga befogenheter när det gällde NUTS-klassificeringen och att den borde ha utövat dessa skönsmässiga befogenheter när det gällde Isle of Wight. Den klagande frågade varför kommissionen inte utövade sina skönsmässiga befogenheter när det gällde Isle of Wight, framför allt som byrån för nationell statistik i Förenade kungariket tydligt hade visat för Eurostat vilka effekter detta skulle få för ön och dess befolkning, inte bara i samband med EU-bidragen, utan också när det gällde de nationella bidragen.

Den klagande hänvisade därefter till kommissionens andra rapport om ekonomisk och social sammanhållning⁹, vari anges ett antal prioriteringar, inklusive områden med svåra geografiska eller naturliga handikapp. Han nämnde också *Yttrandet från Ekonomiska och sociala kommittén om: Riktlinjer för integrerade åtgärder i eftersatta öregioner i Europeiska unionen efter Amsterdamfördraget (artikel 158)*.¹⁰ Enligt den klagande innehåller detta dokument en mycket åskådlig beskrivning och ett starkt fördömande av kommissionens misslyckande när det gäller att lösa problemen med EU:s öregioner.

Den klagande avslutade sin kommentar med att säga att kommissionen handlade orättvist och orimligt genom att inte utöva sina skönsmässiga befogenheter och genom att inte ta hänsyn till relevanta geografiska, ekonomiska och sociala faktorer. Den klagande hävdade därför att det förelåg ett administrativt missförhållande vid kommissionen.

⁷ KOM(2001)0083 slutlig – 2001/0046(COD), EGT C 180 E, 2001, s. 108.

⁸ EGT C 260, 2001, s. 57.

⁹ Rapport från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén KOM(2001)24, Bryssel den 31 januari 2001.

¹⁰ ECO/029, 12 juli 2000, tillgängligt på Ekonomiska och sociala kommitténs webbsida: http://www.esc.eu.int/pages/avis_prin/eco/029/ces805-2000_ac_sv.pdf

BESLUTET

1 Påståendet avseende antalet öar som klassificerats på NUTS 2-nivå

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen lämnat felaktig information till ombudsmannen när han behandlade ett tidigare klagomål som gällde NUTS-klassificeringen av Isle of Wight. Enligt den klagande finns det 15 öar som klassificerats som NUTS 2, inte sju, som kommissionen uppgivit.

1.2 I sitt yttrande svarade kommissionen att det enbart fanns åtta öar som på egna meriter klassats som NUTS 2, nämligen Kreta, Korsika, Guadeloupe, Martinique, Réunion, Sicilien, Sardinien och Åland. De övriga fall som nämndes av den klagande betraktas som skärgård som består av ett antal öar och kan därmed inte direkt jämföras med Isle of Wight. Kommissionen hävdade också att det enbart skulle innebära ett stöd för dess argumentation om man tog med dessa geografiska enheter, eftersom de har en större befolkning än Isle of Wight.

1.3 I sin kommentar hävdade den klagande att kommissionen hade tillämpat ett sammanslagningsförfarande genom att klassificera öar som skärgårdar. Den klagande hävdade att detta förfarande inte är ett möjligt alternativ för Isle of Wight, som därför enbart har bedömts utifrån sin geografiska placering och att öns faktiska behov därför fullständigt har ignorerats.

1.4 Ombudsmannen anser inte att det är missledande eller konstlat för kommissionen att presentera sin information på ett sätt som skiljer mellan skärgårdar och "öar...som klassificeras på egna meriter". Ombudsmannen anser därför inte att det föreligger något administrativt missförhållande i samband med denna del av klagomålet.

2 Påståendet om befolkningstäthet

2.1 Den klagande hävdade att kommissionen lämnat felaktig information till ombudsmannen när han behandlade ett tidigare klagomål som gällde NUTS-klassificeringen av Isle of Wight. Enligt den klagande och i strid med den information som kommissionen lämnat har endast en av de övriga öar som kommissionen angett en högre befolkningstäthet än Isle of Wight.

2.2 Kommissionen förklarade att dess yttrande till ombudsmannen över det tidigare klagomålet var på franska och att den översättning till engelska som kommissionen senare skickade till ombudsmannen innehöll ett fel, eftersom den franska frasen "beaucoup plus peuplées" översatts med "betydligt högre befolkningstäthet" i stället för det korrekta "betydligt större befolkning".

2.3 Ombudsmannen anser att kommissionen är ansvarig för översättningarna som den skickar till ombudsmannen och påpekar att den klagandens språk i det aktuella ärendet är engelska. Den klagande hade därför rätt när han påpekade felet i den information som getts på engelska av kommissionen. Enligt de uppgifter som är tillgängliga för ombudsmannen har emellertid kommissionen utformat sin policy för Isle of Wight på grundval av korrekt information och den hade för avsikt att skicka korrekt information till den klagande. I sitt yttrande i det aktuella fallet påpekade och korrigerade kommissionen dessutom det översättningsfel som inträffat. Ombudsmannen anser därför inte att det förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av klagomålet.

3 Påståendet att kommissionen inte tillämpat sina egna kriterier för klassificering i NUTS 2-nivå

3.1 Den klagande hävdade att kommissionen inte tillämpat sina egna kriterier för klassificering på NUTS 2-nivå. Den klagande hänvisade till en tabell över variationsbredd, deciler och kvartiler för EU:s data för NUTS 2-nivån. Av tabellen framgår, bland annat, att siffrorna för minimibefolkning (1992), area och befolkningstäthet (1992) för NUTS 2-

regioner inom EU är 24 920, 31,0 kvadratkilometer och 1,6 per kvadratkilometer, medan motsvarande siffror för Isle of Wight är 125 000, 380,0 kvadratkilometer och 328,0 per kvadratkilometer.

3.2 I sitt yttrande till ombudsmannen försvarade kommissionen sitt beslut att inte klassificera Isle of Wight på NUTS 2-nivå. Kommissionen hävdade att det inte fanns någon administrativ nivå i Förenade kungariket som kunde utgöra grund för att inrätta nivå 2 i NUTS. Denna nivå baserades därför, liksom tidigare, på sammanslagningar av mindre administrativa enheter. Sammanslagningen genomfördes på ett sätt som var avsett att undvika att alltför små enheter bildades, framför allt med avseende på befolkningen. Befolkningen på Isle of Wight (125 000 invånare) ansågs vara för liten för nivå 2. Enligt kommissionen är den genomsnittliga befolkningen i NUTS 2-enheter i Europa cirka 1,8 miljoner, medan den är 1,6 miljoner i Förenade kungariket. Kommissionen framhöll också att bland de över 200 nivå 2-regionerna i EU är det endast två som har en mindre befolkning än Isle of Wight, nämligen Åland i Finland och Aostadalen i Italien. Båda dessa utgör emellertid enheter inom ramen för den nationella struktur som utgör grunden för NUTS 2-nivån i sina respektive länder ("Storområden" i Finland och "Regioni" i Italien). Kommissionen hävdade därför att beslutet att inte klassificera Isle of Wight på NUTS 2-nivå ligger i linje med grundprinciperna för NUTS-systemet, dvs. att utgå från landets egen administrativa struktur och i möjligaste mån se till att regionerna är jämförbara i fråga om befolkningens storlek.

3.3 Enligt ombudsmannen förefaller det som om den klagandes påstående att kommissionen inte tillämpat sina egna kriterier grundades på det faktum att det finns vissa regioner, inklusive en ö (Åland), som klassificerats som NUTS 2 som har en mindre befolkning, area och befolkningstäthet än Isle of Wight. Kommissionens förklaring att situationen för de regioner det gäller skiljer sig från situationen för Isle of Wight eftersom de regionerna definierats inom ramen för den nationella struktur deras respektive länder tillämpar som grund för att skapa nivå 2 inom NUTS betraktar ombudsmannen som rimlig. Ombudsmannen känner inte till någon regel eller princip som skulle kunna förhindra kommissionen att ta hänsyn till denna faktor när den bestämmer NUTS-klassificeringar.

3.4 I sin kommentar hävdade den klagande dessutom att kommissionen hade kunnat utöva sina skönsmässiga befogenheter för att nå en överenskommelse med myndigheterna i Förenade kungariket om att klassificera Isle of Wight i NUTS 2-nivå. Den klagande pekade på de effekter detta skulle få för ön och dess befolkning, inte bara när det gäller möjligheterna till bidrag från EU, utan även när det gäller möjligheterna till nationella bidrag. Enligt den klagande handlade kommissionen orättvist och orimligt genom att inte utöva sina skönsmässiga befogenheter och genom att inte ta hänsyn till relevanta geografiska, ekonomiska och sociala faktorer.

3.5 De fakta som är tillgängliga för ombudsmannen verkar inte strida mot den klagandes påstående att kommissionen hade kunnat utöva sina skönsmässiga befogenheter för att nå en överenskommelse med Förenade kungarikets myndigheter om att klassificera Isle of Wight i NUTS-nivå 2. Ombudsmannen påpekar emellertid att skönsmässiga befogenheter i sig innebär att den beslutsfattande myndigheten enligt lag har en möjlighet att välja mellan två eller fler tänkbara handlingsalternativ. Ett administrativt missförhållande i samband med utövandet av skönsmässiga befogenheter inträffar om den berörda institutionen eller det berörda organet överskrider gränserna för sin rättsliga befogenhet. Den relevanta frågan för ombudsmannen är därför inte om kommissionen hade kunnat fatta ett annat beslut, utan om kommissionen hade laglig behörighet att fatta det beslut den fattade.

3.6 Som tydligt framgår av ombudsmannens tidigare undersökning (ärende 1372/98/OV) måste kommissionen ta hänsyn till alla relevanta faktorer när den behandlar frågan om utövandet av skönsmässiga befogenheter. Den betydelse som skall tillmätas de olika relevanta faktorerna är en fråga för den skönsmässiga bedömningen: en sådan bedömning skulle kunna utgöra ett fall av administrativt missförhållande enbart om den vore uppen-

bart orimlig eller orättvis, eller i övrigt stred mot gällande lag. Ombudsmannen anser inte att de uppgifter som lämnats av den klagande och som framgår av olika rapporter från kommissionen skulle kunna visa att kommissionens bedömning varit orimlig, orättvis eller i övrigt brutit mot gällande lag när den fattade beslutet att inte klassificera Isle of Wight i NUTS-nivå 2. Ombudsmannen begärde därför inte någon ytterligare information från kommissionen på grundval av de påståenden som framfördes i klagandens kommentarer.

3.7 Ombudsmannen anser därför inte att det förekommit några administrativa missförhållanden i samband med denna del av klagomålet. Ombudsmannen påpekar emellertid att den klagande har en möjlighet att driva sitt krav på NUTS 2-status för Isle of Wight vidare genom att inge en framställning till Europaparlamentet, som kan ta hänsyn till såväl politiska som moraliska argument, förutom de rent juridiska.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

KRAV PÅ EXAMEN FÖR TILLTRÄDE TILL UPPHANDLING

*Beslut i klagomål
1081/2001/SM mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande, en svensk medborgare och översättare, skickade in ett anbud till Europeiska kommissionens upphandling av översättningstjänster till svenska (2000/S 144-094475). Kommissionen avvisade den klagandes anbud i en skrivelse av den 29 mars 2001 med motiveringen att hennes amerikanska universitetsexamen "Degree of Bachelor of Science" inte låg på den nivå som krävdes för det öppna anbudsförfarandet. Den klagande, som anser att hennes examen är tillräcklig, överklagade beslutet till kommissionen och informerade den att hennes examen från Mankato State University i Förenta staterna motsvarade en svensk filosofie kandidatexamen som kan leda till en forskarutbildning i Sverige, en examen som accepterades i det öppna anbudsförfarandets anbudsvillkor. Kommissionen vidhöll emellertid sin ursprungliga ståndpunkt. Den klagande begärde därefter ett intyg från Högskoleverket i Sverige som bekräftade att hennes fyraåriga utbildning i Förenta staterna med avseende på nivå och inriktning motsvarade en svensk filosofie kandidatexamen.

Den klagande hävdade att hennes anbud uppfyllde anbudsvillkoren och att kommissionen på felaktiga grunder avvisat hennes anbud.

Den klagande krävde att kommissionen skulle upphäva sitt beslut, godkänna hennes anbud och tilldela henne ett kontrakt för översättningstjänster.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Den 29 juli 2000 offentliggjorde kommissionen elva öppna anbudsinfordringar i syfte att anställa externa översättare för översättningstjänster inom olika fackområden (ref. 2000/S 144-094475 för översättningstjänster till svenska). Tidsfristen för de cirka 30 anbud som lämnades in var den 2 oktober 2000. Kommissionens elva uttagningskommittéer, som utgjordes av erfarna tjänstemän, gick sedan vidare med förfarandet för tilldelning av kontrakt, som bestod av två faser: en urvalsfas under vilken man kontrollerade om anbuderna uppfyllde anbudsvillkoren och en tilldelningsfas under vilken en jämförelse mellan de behöriga anbuderna ägde rum. Resultatet av uttagningskommittéernas arbete

redovisades i en rapport till CCAM ("Commission Consultative des achats et des marchés de la Commission").

Den klagandes anbud bedömdes som behörigt men avslogs under tilldelningsfasen med motiveringen att det inte uppfyllde ett av de fem kumulativa anbudsvillkoren, nämligen att den universitetsexamen som krävdes skulle ge tillträde till forskarutbildning. Kommissionen informerade den klagande i en skrivelse av den 29 mars 2001 om att hennes anbud avvisats eftersom hennes examen, en amerikansk "Bachelor of Science" från Mankato State University, inte var tillräcklig för tilldelning av ett kontrakt. Den klagande överklagade kommissionens beslut i en skrivelse av den 4 april 2001 och informerade kommissionen om att hennes examen, "Bachelor of Science", motsvarade en svensk kandidatexamen som ger tillträde till forskarutbildning och som anges i bilaga 2 till anbudsvillkoren. Den klagande informerade också kommissionen om att hon tilldelats kontrakt med såväl Europaparlamentet som CdTOU (Översättningscentrum för Europeiska unionens organ) på grundval av sin amerikanska examen och hon hävdade att hon var behörig för att tilldelas ett översättningskontrakt med kommissionen.

Efter en förnyad granskning av den klagandes anbud av kommissionens godkännande-myndighet och ordföranden för den svenska uttagningskommittén meddelade kommissionen muntligen den klagande att en amerikansk bachelorexamen betraktas som otillräcklig enligt kommissionens interna administrativa praxis. En sådan examen ger inte behörighet att delta i ett rekryteringsförfarande som kräver en examen som leder fram till en doktorexamen. Kommissionen jämförde dessutom med anbudsinfordran från Europaparlamentet/CdTOU och påpekade att tilldelningskriterierna inte var desamma eftersom den senare anbudsinfordran enbart krävde att den sökande skulle ha en universitetsexamen, men utan att kräva att den skulle ge tillträde till forskarutbildning. Kommissionen bekräftade därför sin ursprungliga ståndpunkt i en skrivelse till den klagande av den 6 juni 2001. Den klagande kontaktade därefter kommissionens tilldelningsenhet två gånger för att diskutera sin ståndpunkt. Kommissionen informerade återigen den klagande om att kommissionen har sina egna bedömningskriterier för examina, att den inte är bunden av ett uttalande från en behörig nationell myndighet och att den klagande kunde inge ett klagomål till Europeiska ombudsmannen.

Kommissionen uppgav att den klagandes två huvudargument var, för det första, att en amerikansk bachelor of scienceexamen motsvarar en svensk kandidatexamen, som ansågs tillräcklig för att få delta i upphandlingsförfarandet i enlighet med bilaga 2 till anbudsvillkoren. För det andra ansåg den klagande att eftersom Europaparlamentet/CdTOU godkänt hennes anbud, borde även kommissionen göra det.

I sitt svar underströk kommissionen för det första att den klagande inte skickat in en kopia av det dokument som intygar att hennes amerikanska bachelorexamen motsvarar en svensk examen som ger tillträde till studier på doktorandnivå. Kommissionen upplyste om att den hade besökt Högscoleverket webbplats, där Högscoleverket uppger att de överensstämmelser som bestäms av verket enbart avser examina och anställda på nationell nivå.

Kommissionen uppgav för det andra att den rådfrågat sitt generaldirektorat för administration (GD Personal och administration) som bekräftade att tillträdet till uttagningar på A- och LA-nivå var begränsat till kandidater med en examen som leder fram till en magister- eller doktorexamen. I överensstämmelse med sina etablerade administrativa rutiner ansåg kommissionen inte att en amerikansk bachelorexamen var tillräcklig för att ge tillträde till dessa uttagningar.

Kommissionen upplyste för det tredje om sin praxis att bestämma samma behörighetskriterier för frilansöversättare som för sina egna LA-tjänstemän för att förstärka kravet på samma behörighetsnivåer för anbudsinfordringar för externa översättare å ena sidan och uttagningsprov för interna översättare å den andra. Detta gäller inte för

Europaparlamentet/CdTOU. Tillämpning av detta kriterium innebär att en kandidat med en bachelor of science inte kommer att uppfylla behörighetskriterierna för A/LA-rekrytering. Det innebär också att i ett öppet anbudsförfarande avseende frilansöversättare där samma behörighetsvillkor gäller, kommer bachelorkandidatens anbud att avvisas.

Kommissionen informerade om att den respekterar den interinstitutionella strategi enligt vilken Europaparlamentet/CdTOU:s anbudsinfordran hade legat till grund för dess upphandling med referensnummer 2000/S 144-094475. Den påpekade emellertid att anbudsvillkoren inte var desamma i de båda fallen och att detta förklarar varför Europaparlamentet/CdTOU godkände den klagandes anbud, medan kommissionen inte gjorde det. Europaparlamentet/CdTOU krävde inte att kandidaternas examina skulle ge behörighet till studier på master- eller doktorandnivå.

Kommissionen ansåg slutligen att avvisandet av den klagandes anbud under tilldelningsförbandet är beklagligt, men icke desto mindre fullständigt korrekt.

Klagandens kommentarer

Inga kommentarer mottogs från den klagande.

BESLUTET

1 Påstådd brist på behörighet och felaktigt avvisat anbud

1.1 Den klagande hävdade att hennes anbud uppfyllde anbudsvillkoren och att kommissionen på felaktiga grunder avvisat hennes anbud.

1.2 Kommissionen hävdade att anbudet inte var behörigt eftersom den klagande inte uppfyllde de tilldelningskriterier som angetts i anbudsvillkoren och att den därför helt korrekt avvisat anbudet. Den klagandes amerikanska bachelor of scienceexamen är otillräcklig, eftersom den inte ger tillträde till doktorandstudier.

1.3 Ombudsmannen konstaterade att den klagande framgångsrikt gått igenom urvalsförbandet men avvisats under tilldelningsförbandet med motiveringen att hennes amerikanska bachelor of scienceexamen låg under den lägsta utbildningsnivå som krävs enligt artikel 2.2.4 med rubriken "Compétence professionnelle" i anbudsvillkoren. Artikeln lyder som följer.

*"Den lägsta behörighetsnivå som kommissionen anser vara acceptabel för en översättare/granskare inom ramen för denna anbudsinfordran är en universitetsexamen som leder till studier på doktorandnivå, oavsett område. Det är under alla omständigheter anbudsgivarens skyldighet att kontrollera nivån på sin examen med de behöriga nationella myndigheterna. En ofullständig tabell som visar exempel på examina återfinns i bilaga 2."*¹¹

1.4 En amerikansk bachelorexamen i det amerikanska systemet motsvarar godkända studier på "undergraduate-nivå", vilket är en förutsättning för att få påbörja studier på "graduate-nivå" som inom olika områden leder fram till en magister- eller doktorandexamen. Kommissionen anser att enbart sådana "graduate-examina" kan jämföras med en europeisk universitetsexamen som ger tillträde till yrken, däremot inte en bachelorexamen på mellannivå. Denna examen är mer än en europeisk studentexamen, men mindre än en "graduate-examen". I sitt anbud skickade den klagande ingen dokumentation som intygade att hennes amerikanska bachelorexamen motsvarade en nationell examen som leder

¹¹ Denna artikel lyder som följer i anbudsvillkoren: "Le niveau minimal de qualification que la Commission juge acceptable pour un traducteur/réviseur aux fins du présent appel d'offres est l'obtention d'un diplôme de niveau universitaire donnant accès aux études doctorales dans quelque discipline que ce soit. Il appartient au soumissionnaire de vérifier, le cas échéant, le niveau de ses diplômes auprès des autorités nationales compétentes. Un tableau reprenant quelques exemples de diplômes est joint à titre indicatif en annexe 2."

fram till en doktorsexamen. Ombudsmannen ansåg att kommissionen hade tillämpat anbudsvillkoren korrekt när den avvisade den klagandes anbud och att den klagande inte uppfyllde kraven i anbudsvillkoren.

1.5 Ombudsmannen ansåg därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

2 Klagandens krav

2.1 Den klagande krävde att kommissionen skulle upphäva sitt beslut, godkänna hennes anbud och tilldela henne ett kontrakt för översättningstjänster. Ombudsmannen konstaterade att kommissionens tilldelningskriterier i det aktuella fallet inte verkade vara desamma som de kriterier som tillämpas i Europaparlamentets/CdTOU:s anbudsinfordran, där endast en universitetsexamen, inte en universitetsexamen som leder till en doktorsexamen, krävdes. Dessa tilldelningskriterier skulle enbart vara relevanta om de var likadana, vilket inte verkade vara fallet.

2.2 Med tanke på att ombudsmannen inte funnit några administrativa missförhållanden i avsnitten 1.1-1.5 ovan, ansåg inte ombudsmannen att det var nödvändigt att ytterligare undersöka den klagandes krav.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.1.2 Europeiska gemenskapernas domstol

TILLGÅNG TILL OLIKA SPRÅKVERSIONER AV DOMAR PÅ DOMSTOLENS WEBBPLATS

Beslut i klagomål 624/2002/ME mot Europeiska gemenskapernas domstol

KLAGOMÅLET

Den klagande ingav ett klagomål till Europeiska ombudsmannen i april 2002. Klaganden hävdade att på EG-domstolens webbplats (<http://www.curia.eu.int>) offentliggörs en fullständig version av domstolens domslut på de språk som finns tillgängliga den dag offentliggörandet sker. När en korrekt översättning blir tillgänglig vid ett senare tillfälle läggs inte den versionen till på webbplatsen. Detta är framför allt ett problem när det gäller domar från förstainstansrätten och generaladvokaternas yttranden. När det gäller generaladvokaternas yttranden offentliggörs de endast på respektive generaladvokats eget språk och på franska. Den som inte kan läsa franska och det andra språket måste vänta till dess informationen offentliggörs i det tryckta dokumentet (Rättsfallssamlingen från Europeiska gemenskapernas domstol och förstainstansrätt). Den klagande uppgav att enligt domstolens informationsavdelning fanns det inga planer på att lägga till fler språkversioner på webbplatsen.

Sammanfattningsvis hävdade den klagande att det bara är de språkversioner som finns tillgängliga den dag domarna offentliggörs som läggs ut på webbplatsen, trots att domstolen har tillgång till flera olika språkversioner. Den klagande ansåg att domstolen borde införa en rutin som innebär att samtliga tillgängliga språkversioner läggs ut på webbplatsen.

UNDERSÖKNINGEN

EG-domstolens yttrande

I sitt yttrande hänvisade domstolen till artikel 31 i sina rättegångsregler. Där anges att texten till domarna äger vitsord på det språk som målet avhandlats på, vilket också är den version som meddelas parterna. Den versionen offentliggörs också så snart domen har avkunnats. Enligt artikel 68 i rättegångsreglerna skall domstolen publicera en samling av sina avgöranden. Därför låter domstolen översätta domsluten till gemenskapens övriga

officiella språk. Rättsfallssamlingen innehåller den slutgiltiga versionen av domarna på samtliga språk och utgör den enda officiella informationskällan när det gäller domstolens rättspraxis.

Domstolen underströk därefter att den under senare år hade vidtagit åtgärder för att underlätta en snabb tillgång till sin rättspraxis. Sedan 1994 har den gjort stora insatser för att se till att samtliga översättningar är tillgängliga den dag domen avkunnas. Det är emellertid inte möjligt att garantera att översättningarna finns tillgängliga den dagen i samtliga mål. Detta varierar mellan olika språk beroende på varje översättningsavdelnings arbetsbelastning och bemanning.

Sedan 1997 finns dessutom domstolens domar tillgängliga på domstolens webbplats från och med den dag de avkunnas. De texter och översättningar som finns tillgängliga läggs in på webbplatsen den dagen. Systemet ger omedelbar tillgång till 95 procent av samtliga språkversioner av domstolens domar. På grund av underbemanning och det faktum att webbplatsen fortfarande hanteras manuellt har det hittills varit omöjligt att i efterhand lägga till översättningar som inte fanns tillgängliga när domen avkunnades. Ett automatiskt system för att lägga in dessa versioner bör emellertid vara i drift i slutet av året.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer påpekade den klagande att domstolen enbart nämner sina egna domar, medan hans klagomål uttryckligen nämnde problemet att få tillgång till förstainstansrättens domar och generaladvokaternas yttranden. Den klagande ifrågasatte också om 95 procent av domarna verkligen offentliggjordes på webbplatsen. I ett telefonsamtal med ombudsmannens kansli uppmanade den klagande ombudsmannen att begära officiell statistisk information om antalet språkversioner som finns tillgängliga på domstolens webbplats. I sina kommentarer ifrågasatte den klagande dessutom påståendet att det skulle vara "omöjligt" att lägga till andra språkversioner på webbplatsen av de skäl som framfördes av domstolen.

BESLUTET

1 Språkversioner som är tillgängliga på domstolens webbplats

1.1 Den klagande hävdade att domsluten offentliggörs i sin helhet på EG-domstolens webbplats på de språk som finns tillgängliga den dag offentliggörandet sker. Översättningar som blir tillgängliga vid ett senare tillfälle läggs inte till på webbplatsen. Detta är framför allt ett problem när det gäller domar från förstainstansrätten och yttranden från generaladvokaterna. Den klagande hävdade att det bara är de språkversioner som finns tillgängliga den dag domarna offentliggörs som läggs på webbplatsen, trots att domstolen har tillgång till flera olika språkversioner. Den klagande hävdade att domstolen bör införa en rutin som innebar att samtliga tillgängliga språkversioner läggs till på webbplatsen.

1.2 Domstolen hänvisade till sina rättegångsregler, enligt vilka texterna till domsluten äger vitsord på det språk som målet avhandlats på och att en rättsfallssamling skall publiceras. Rättsfallssamlingen innehåller den slutgiltiga versionen av domarna på samtliga språk och utgör den enda officiella informationskällan när det gäller domstolens rättspraxis. Sedan 1994 har domstolen gjort kraftfulla insatser för att se till att samtliga översättningar finns tillgängliga den dag domen avkunnas. Sedan 1997 kan dessutom domstolens domar och de översättningar som finns tillgängliga den dag domen avkunnas konsulteras på domstolens webbplats. Systemet ger omedelbar tillgång till 95 procent av samtliga språkversioner av domstolens domar. På grund av underbemanning och det faktum att webbplatsen fortfarande hanteras manuellt har det varit omöjligt att i efterhand lägga till översättningar som inte fanns tillgängliga när domen avkunnades. Ett automatiskt system för att lägga in dessa versioner bör emellertid vara i drift i slutet av året.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att i artikel 7 i rådets förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i gemenskapen¹², föreskrivs följande: *“I fråga om förfaranden vid domstolen skall språkanvändningen regleras i domstolens rättegångsregler.”* I artikel 68 i EG-domstolens rättegångsregler sägs följande: *“En samling av domstolens avgöranden skall publiceras genom justitiesekreterarens försorg”* Ombudsmannen har i tidigare ärenden redan beslutat att gemenskapsrättens bestämmelser om språkanvändning inte verkar förhindra att gemenskapernas institutioner eller organ offentliggör handlingar som upprättats på ett visst språk på en webbplats¹³. Slutsatsen måste därför bli att domstolen inte har brutit mot någon bestämmelse eller princip som den är skyldig att följa genom att inte offentliggöra sina domar på samtliga officiella språk på sin webbplats. Ombudsmannen konstaterar att domstolen uppfyller sina rättsliga skyldigheter genom att offentliggöra samtliga officiella språkversioner i rättsfallssamlingen från Europeiska gemenskapernas domstol och förstainstansrätt.

1.4 Trots att det inte finns någon juridisk skyldighet för domstolen att offentliggöra sina beslut på webbplatsen, ser ombudsmannen positivt på det faktum att domstolen redan offentliggör sina domar på webbplatsen till förmån för de europeiska medborgarna. Ombudsmannen hälsar dessutom med tillfredsställelse domstolens avsikt att vid året slut utsträcka denna praxis till att omfatta fler språkversioner. Ombudsmannen uppmanar därvid domstolen att beakta de förslag som framförts av den klagande om tillgängligheten för förstainstansrättens domar och generaladvokaternas yttranden.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid EG-domstolen. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.1.3 Europeiska investeringsbanken

PÅSTÅDDA TRAKASSERIER I ARBETET OCH RÄTTSKRÄNKNING

Beslut i klagomål 1164/2001/(BB)MF mot Europeiska investeringsbanken

KLAGOMÅLET

Den klagande ingav ett klagomål till Europeiska ombudsmannen i augusti 2001.

Den klagande har tjänstgjort vid Europeiska investeringsbanken sedan 1985. Han började arbeta som översättare vid den spanska översättningsavdelningen och innehar nu tjänsten som chef för den spanska översättningsavdelningen.

Den 15 januari 1999 tog den klagandes sekreterare föräldraledigt. Då hon inledde ledigheten talade den klagande om för sin överordnade att han inte längre behövde den vanliga tillfälliga sekreterarvikarien. I mars 1999 bekräftade han för avdelningschefen sin önskan att fortsätta arbeta utan någon sekreterare. Hans begäran godkändes och när sekreteraren återkom till sitt arbete i september 1999 förflyttades hon till en annan tjänst inom investeringsbanken.

Den 19 december 2000 skrev den klagande till investeringsbankens personalavdelning och hävdade att en hög tjänsteman inom investeringsbanken hade informerat honom om att ett förfarande hade inletts mot honom på grund av att han sagt att han inte behövde någon sekreterare. Enligt den klagande hade den höga tjänstemannen sagt till honom att han lika gärna kunde lämna investeringsbanken, eftersom de återstående översättarna ändå skulle bli överflödiga i framtiden på grund av en ny språkpolicy. Enligt den klagande var syftet med detta att få honom att begära förtidspension.

¹² Rådets förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen, ändrad, EGT L 17, 1958, s. 385.

¹³ Se ärendet 281/99/VK, återgivet i Europeiska ombudsmannens årsrapport 1999, avsnitt 3.1.5, och på Europeiska ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>, och 939/99/ME på Europeiska ombudsmannens webbplats.

Sedan man hittat fel i den spanska översättningen av investeringsbankens årsrapport beslutade styrelsen att låta en utomstående expert granska den klagandes översättningar.

Den klagande kritiserade uppläggningsen av denna expertgranskning och hävdade att hans före detta sekreterare deltagit i den. För att bevisa detta tillkallade han en certifierad handstilsexpert som skulle göra en kalligrafisk undersökning. Investeringsbanken lade därefter fram ett handskrivet utlåtande från experten för att bekräfta äktheten i den analys som gjorts av översättningarna. Den klagande uppmanade dessutom experten att bekräfta att detta uttalande var ett typiskt exempel på hans handstil, men fick inget svar. Han vände sig därför till en handstilsexpert för andra gången för att utföra ytterligare en kalligrafisk undersökning.

Den 19 mars 2001 lämnade den klagande in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen (411/2001/BB). Klagomålet förklarades otillåtligt i enlighet med artikel 2.3 i ombudsmannens stadga, eftersom klagomålets innehåll inte angetts. Den klagande skrev senare till Europeiska ombudsmannen den 2 och 3 maj samt 5 juni 2001 och begärde en omprövning av beslutet. I sitt svar förklarade Europeiska ombudsmannen att den klagande först måste göra administrativa hänvändelser i enlighet med artikel 2.8 i Europeiska ombudsmannens stadga, och framför allt enligt förlikningsförfarandet i artikel 41 i investeringsbankens tjänsteföreskrifter.

En i vederbörlig ordning sammankallad förlikningspanel sammanträdde den 16 juli 2001 för att försöka nå en vänskaplig förlikning i ärendet. Panelen enades om att rekommendera de båda parterna följande:

- investeringsbanken bör bekräfta att den klagande är översättare och att det inte finns någon uttalad avsikt att avlägsna honom från den tjänsten.
- Hänvisningen till den externe expertens granskning har redan avlägsnats från den årliga bedömningen av den klagande för 1999 och alla spår av den bör avlägsnas ur den klagandes personakt.
- Som ett tecken på goodwill bör investeringsbanken betala en frivillig engångsersättning till den klagande på 15 000 euro.
- Den klagande bör acceptera att alla de frågor han tog upp i sin skrivelse av den 19 december 2000 nu är avslutade och att de inte kommer att tas upp i framtiden.

Den 1 augusti 2001 skrev den klagande till ordföranden för investeringsbanken och meddelade honom att förlikningsförsöket enligt artikel 41 i investeringsbankens tjänsteföreskrifter hade misslyckats.

Den 2 augusti 2001 förnyade den klagande sitt klagomål till ombudsmannen och hävdade följande:

- 1 Han var utsatt för yrkesmässiga trakasserier från en hög tjänsteman inom investeringsbanken.
- 2 Han var utsatt för rättskränkning från investeringsbankens sida.

Den klagande krävde skydd mot godtycklig uppsägning och yrkesmässig upprättelse från investeringsbankens sida. Han krävde också ersättning för materiella och icke-materiella skador och att de skyldiga skulle bestraffas.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska investeringsbankens yttrande

Yttrandet från investeringsbanken löd sammanfattningsvis som följer:

1 När det gällde anklagelserna om yrkesmässiga trakasserier ansåg investeringsbanken att detta var en mycket allvarlig anklagelse som skulle följas upp omgående. Den klagande hade emellertid underlåtit att uppge vilken tjänsteman det gällde och att lämna uppgifter som kunde styrka påståendet. I en skrivelse av den 30 november 1999 gav avdelningsdirektören dessutom den klagande formella garantier för att hans känsla av att vara trakasserad på arbetsplatsen var ogrundad.

När det gällde den externa expertgranskningen av den klagandes arbete är investeringsbankens policy att om inte en förfrågan kommer in från en källa utanför en viss språksektion, så görs inga ytterligare kontroller när en översättning väl har godkänts av den aktuella språksektionens kvalitetskontroll. När det gäller den spanska sektionen finns det bara en översättare som ansvarar för sin egen kvalitetskontroll. Investeringsbanken beslutade följaktligen att organisera en extern expertgranskning efter en grundlig diskussion med den klagande och besvarade samtliga den klagandes skrivelser i ärendet. Investeringsbanken meddelade den klagande resultatet av den externa expertgranskningen i dess helhet så snart det var tillgängligt. Den klagande hävdade felaktigt att hans före detta sekreterare skulle deltagit i granskningen av hans arbete. Ett handskrivet uttalande från experten bekräftade detta.

2 När det gällde anklagelserna om rättskränkning ansåg investeringsbanken att den klagandes krav och framställningar hela tiden hade behandlats rättvist, i enlighet med reglerna för god förvaltningssed och med gällande regler och bestämmelser, inklusive möjligheten att utnyttja överklagandeförfaranden.

När det gällde den klagandes krav på att skyddas från godtycklig uppsägning ansåg investeringsbanken att det rättsliga regelverk inom vilket den arbetar skyddar alla dess anställda från godtyckliga uppsägningar. Kravet på yrkesmässig återupprättelse var ogrundat eftersom den klagande vid tillfället ifråga innehade befattningen som chef för den spanska översättningssektionen. Investeringsbanken anser sig inte ha orsakat några materiella eller moraliska skador och inte heller känner den till några fall av yrkesmässiga trakasserier. Den betraktade därför kravet på ersättning för materiella och moraliska skador och kravet på att de skyldiga skall bestraffas som ogrundade.

Klagandens kommentarer

Europeiska ombudsmannen vidarebefordrade investeringsbankens yttrande till den klagande med en uppmaning att lämna kommentarer. I sitt svar upprepade den klagande sitt påstående att han varit utsatt för yrkesmässiga trakasserier från en hög tjänstemans sida och uppgav att investeringsbankens ledning hela tiden hade tagit den höge tjänstemannans parti.

Den klagande upprepade sitt krav på skydd mot godtycklig uppsägning, bestraffning av de skyldiga, ersättning för materiella och icke-materiella skador och yrkesmässig återupprättelse.

Dessutom ifrågasatte den klagande beslutet av den 30 november 2001 från investeringsbankens granskningspanel rörande det överklagande han ingav mot sin årliga bedömning för 2000. Han hävdar att samtliga hans krav avslagits utan motivering. Europeiska ombudsmannen konstaterar att detta nya påstående faller utanför ramen för det ursprungliga klagomålet. Ombudsmannen anser det inte påkallat eller lämpligt att undersöka det nya påståendet inom ramen för hans undersökning av det nuvarande klagomålet. Ett nytt klagomål skulle kunna inges vid behov.

BESLUTET

1 Påståendet om yrkesmässiga trakasserier från en hög tjänstemans sida

1.1 Den klagande påstod att han utsatts för yrkesmässiga trakasserier från en hög tjänsteman inom investeringsbanken. Han kritiserade utformningen av en extern expertgranskning av hans arbete och påstod att hans före detta sekreterare deltagit i granskningen.

1.2 Investeringsbanken uppgav att den klagande inte hade lämnat några uppgifter som kunde identifiera den tjänsteman det gällde eller styrka det påstående den klagande framförde. Investeringsbanken förklarade dessutom att när det gäller den spanska sektionen finns det bara en översättare, som ansvarade för sin egen kvalitetskontroll. Investringsbanken beslutade därför att organisera en expertgranskning efter en uttömmande diskussion med den klagande.

1.3 Europeiska ombudsmannen konstaterar att banken försökte nå en vänskaplig förlikning i ärendet genom att tillsätta en förlikningspanel i enlighet med den klagandes krav. Den klagande vägrade acceptera panelens slutsatser i en skrivelse till investeringsbankens ordförande. Europeiska ombudsmannen anser att investeringsbanken har gjort en rimlig ansträngning att uppnå en förlikning, och att den klagande inte var tillfredsställd med resultatet.

1.4 Europeiska ombudsmannen konstaterar dessutom att investeringsbanken i sitt yttrande uppgav att den genast skulle följa upp anklagelserna om yrkesmässiga trakasserier om den klagande kunde ge mer information när det gällde att identifiera den tjänsteman det gällde och uppgifter som kunde styrka hans påstående.

1.5 Följaktligen har ombudsmannens undersökning av den klagandes påståenden inte kunnat påvisa några administrativa missförhållanden i denna del av ärendet.

2 Påståendet om rättskränkning från Europeiska investeringsbanken

2.1 Den klagande påstod att investeringsbanken utsatt honom för rättskränkning.

2.2 Investeringsbanken hävdade att den klagandes påståenden alltid hade behandlats rättvist, utan diskriminering och i enlighet med principerna för god förvaltningssed och gällande regler och bestämmelser, inklusive möjligheten att överklaga.

2.3 På grundval av den information som lämnats av den klagande och av investeringsbanken anser ombudsmannen att det förefaller som om investeringsbanken hela tiden försökt hantera den klagandes anklagelser på ett korrekt sätt. Han konstaterar också investeringsbankens beredvillighet att diskutera möjligheten att upprätta arbetsrelationer med den klagande, baserade på principerna lojalitet och ömsesidigt förtroende mellan personal och överordnade.

2.4 Ombudsmannen anser därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska investeringsbanken.

Med tanke på att ombudsmannen inte funnit några administrativa missförhållanden i avsnitten 1-2 i beslutet, ansåg inte ombudsmannen att det var nödvändigt att ytterligare undersöka den klagandes krav. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

Märk:

Den 13 maj 2002 skrev den klagande till ombudsmannen och bestred ovanstående beslut med motiveringen att det inte tog någon hänsyn till de uppgifter han lämnat för att styrka sitt klagomål och att merparten av de uppgifterna inte ens nämns i beslutet. Enligt den klagande blir resultatet av det ifrågasatta beslutet att offret berövas möjligheten att tillgripa normala rättsliga åtgärder och att trakasserier accepteras som ett instrument för ledningen. Den klagande krävde att beslutet omedelbart skulle upphävas eller att ombudsmannen skulle samarbeta när det gällde att lägga fram ärendet inför Europaparlamentet som ett pilotfall.

Den 27 maj 2002 gav ombudsmannen chefen för den juridiska avdelningen i uppdrag att undersöka ärendet och att utarbeta en rapport. Den klagande informerades om detta och svarade att han gick med på detta förfarande.

Chefen för den juridiska avdelningen drog i sin rapport slutsatsen att det ifrågasatta beslutet på ett korrekt sett hanterade de anklagelser och krav som framförts av den klagande och som besvarades av Investeringsbanken i dess yttrande. Dessutom innebär inte det ifrågasatta beslutet att offren för trakasserier skulle berövas sina möjligheter att få sin sak prövad i rätten eller att trakasserier skulle vara acceptabla som instrument för ledningen. Tvärtom har investeringsbanken en skyldighet att svara på och hjälpa den som drabbas av trakasserier, som kan klaga till ombudsmannen om den skyldigheten inte uppfylls på rätt sätt. I enlighet med artikel 41 i Investeringsbankens tjänsteföreskrifter har EG-domstolen dessutom jurisdiktion i tvister mellan investeringsbanken och dess personal.

Mot bakgrund av detta ansåg inte ombudsmannen att det fanns någon anledning att dra tillbaka det ifrågasatta beslutet, eller att påbörja en ny undersökning om den klagandes påståenden om Investeringsbanken. Inte heller fanns det någon grund för ombudsmannen att acceptera den klagandes begäran att lägga fram ärendet inför Europaparlamentet, förutom genom det normala förfarandet att sammanställa en årsrapport för parlamentet om ombudsmannens verksamhet i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget och ombudsmannens stadga. Den klagande har emellertid en möjlighet att själv lägga fram sitt ärende för Europaparlamentet genom att inge en framställning till den institutionen.

Den 22 juli 2002 skickade ombudsmannen den klagande information enligt ovan, tillsammans med en kopia av rapporten från chefen för den juridiska avdelningen.

3.1.4 Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

PÅSTÅDD ORIMLIG PRISSÄTTNING PÅ CD-ROM-VERSIONEN AV EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

Beslut i klagomål 993/2002/GG mot Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

KLAGOMÅLET

Sedan 1998 ger Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer ("Byrån") även ut L- och C-serien av Europeiska gemenskapernas officiella tidning ("EGT") på cd-rom. Den klagande prenumererar på den versionen. Det prenumerationspris som fastställdes 1998 var 144 euro plus moms.

I januari 2002 informerades den klagande av Byråns tyska ombud om att prenumerationspriset hade höjts till 350 euro plus moms för 2002 och till 400 euro plus moms för 2003. Den klagande hävdade att det inte fanns några objektiva skäl för dessa prishöjningar på 243 procent (2002) och 278 procent (2003), eftersom priset tidigare hade varit oförändrat under fyra år. Han ansåg att Byrån genom att göra detta hade missbrukat sin monopolställning.

Den klagande ansåg dessutom att Byrån hade använt sig av vilseledande marknadsföring eftersom det pris som angavs på webbplatsen EUR-Lex var det pris som gällde 2001, medan priset för 2002 och 2003 inte angavs.

Den klagande påpekade att klagomålen som framförts till Byråns tyska ombud inte hade lett till något resultat och att hans tidigare försök att kontakta Byrån direkt (i andra ärenden) misslyckats.

I sitt klagomål till ombudsmannen i maj 2002 gjorde den klagande därför följande påståenden:

1 Byrån missbrukade sin monopolställning genom att höja den årliga prenumerationspriset för cd-rom-versionen av EGT:s L- och C-serie från 144 euro 2001 till 350 euro 2002 och 400 euro 2003.

2 Byrån tillämpade vilseledande marknadsföring när det gällde den årliga prenumerationskostnaden för cd-rom-versionen av EGT:s L- och C-serie.

Den klagande krävde att priset skulle sänkas kraftigt, kanske till samma nivå som 2001, plus en ökning av högst 10 procent per år, att de verkliga prenumerationsavgifterna för 2002 och 2003 skulle anges på EUR-Lex och att de nuvarande prenumeranterna borde få en skriftlig ursäkt för den vilseledande marknadsföringen.

UNDERSÖKNINGEN

Byråns yttrande

I sitt yttrande gjorde Byrån följande påpekanden:

Det årliga prenumerationspriset för de olika serierna och upplagorna av EGT bestämdes av Byråns styrelse, som består av en företrädare för var och en av Europeiska gemenskapernas institutioner. Priset för en årsprenumeration på cd-rom-versionen av EGT (L- och C-serien) hade varit oförändrat 1998-2001. Det priset var ett introduktionspris.

För 2002 och 2003 hade Byråns styrelse fattat beslut om att göra en betydande höjning av prenumerationspriset, på grundval av flera olika faktorer:

Byrån måste ta hänsyn till den verkliga produktionskostnaden för produkten.

Byrån ville garantera sina ombud en mera realistisk ersättning.

- Från och med mitten av 2002 skulle en ny version av produkten levereras till prenumeranterna; den versionen skulle vara kraftigt förbättrad vad gällde prestanda, layout och sökfunktioner.

- Som en jämförelse nämnde byrån att priset för en årsprenumerationsversion på pappersversionen av EGT (L- och C-serien) var 1 000 euro plus moms.

Det stämde att webbplatsen EUR-Lex enbart angav prenumerationspriserna från 1998 till 2001. Detta berodde helt enkelt på ett förbiseende när det gällde att uppdatera den aktuella sidan, vilket skulle ske så snart som möjligt. Det var inte Byråns avsikt att vilseleda presumtiva prenumeranter.

Dessutom fanns 2002 års prenumerationspriser tillgängliga på Byråns webbplats. Slutligen hade informationen om priserna för en årsprenumerationsversion för 2002 och 2003 skickats ut till ombuden i oktober 2001.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer hävdade den klagande att om ett pris är ett "introduktionspris" måste detta tydligt anges, vilket Byrån hade underlåtit att göra, och att man i regel inte tillämpade sådana priser under en period av fyra år. Den klagande hävdade dessutom att om de nya priserna täckte "de verkliga produktionskostnaderna", så bekräftade Byrån att priset för åren 1998-2001 hade varit dumpningspriser, i strid mot EU:s handelspolitik, och att Byrån följaktligen hade missbrukat sin monopolställning.

När det gällde den "verkliga produktionskostnaden" ansåg den klagande att eftersom filerna på cd-rom-skivan var desamma som erbjöds gratis via EUR-Lex, kunde kostnaden för att tillverka och leverera cd-rom-skivan inte motivera prishöjningar på 243 procent och 278 procent. Den klagande undrade om detta innebar att prisökningarna på cd-rom-skivan skulle kompensera Byrån för några eventuella nuvarande eller framtida förluster på den tryckta versionen.

Den klagande ansåg avslutningsvis att Byrån hade underlåtit att ge en seriös förklaring på prisökningarna, och att den därmed bekräftade att den hade missbrukat sin monopolställning, till nackdel för prenumeranterna.

BESLUTET

1 Missbruk av monopolställning genom att höja priset på cd-rom-skivan

1.1 Sedan 1998 ger Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer ("Byrån") även ut L- och C-serien av Europeiska gemenskapernas officiella tidning ("EGT") på cd-rom. Det prenumerationspris som bestämdes 1998 var 144 euro plus moms. Priset höjdes till 350 euro plus moms 2002 och till 400 euro plus moms 2003. Den klagande, en prenumerant, hävdar att Byrån missbrukade sin monopolställning genom att genomföra dessa höjningar.

1.2 I sitt yttrande svarade Byrån att det pris som bestämdes 1998 var ett introduktionspris och att det beslutades att höja priset för 2002 och 2003 för att ta hänsyn till de verkliga produktionskostnaderna för produkten och för att garantera ombuden en mer realistisk ersättning. Byrån påpekade också att från och med mitten av 2002 kommer en ny, kraftigt förbättrad version av produkten att levereras till prenumeranterna och att priset för den årliga prenumerationsversionen på pappersversionen av EGT (L- och C-serien) var 1 000 euro plus moms.

1.3 I sina kommentarer hävdade den klagande att om de nya priserna täckte "de verkliga produktionskostnaderna", så var priset för åren 1998-2001 ett dumpningspris, i strid med EU:s handelspolitik. Följaktligen hade Byrån missbrukat sin monopolställning. Den klagande framhöll dessutom att eftersom filerna på cd-rom-skivan var desamma som de filer som erbjöds gratis via EUR-Lex, kunde kostnaden för att tillverka och leverera cd-rom-skivan inte motivera prishöjningar på 243 procent och 278 procent.

1.4 Ombudsmannen konstaterar att den klagande i sina kommentarer framför en ny anklagelse om att Byrån skulle ha tagit ut ett "dumpningspris" under åren 1998-2001. Eftersom Byrån ännu inte har beretts tillfälle att bemöta detta påstående, anser ombudsmannen att det skulle vara olämpligt att ta upp frågan i denna undersökning. Den klagande har naturligtvis rätt att framföra sitt påstående till Byrån och kan vid behov överväga att lämna in ett ytterligare klagomål till ombudsmannen. Detta beslut avser därför enbart den klagandes påstående att Byrån missbrukade sin monopolställning genom att höja sina priser.

1.5 Den klagande förebrår därmed i själva verket Byrån för att ha överträtt artikel 82 i EG-fördraget, enligt vilken ett företags missbruk av dominerande ställning på den inre marknaden eller inom en väsentlig del av denna är förbjudet, i den mån det kan påverka handeln mellan medlemsstater. Att påtvinga någon oskäligen försäljningspriser nämns som ett exempel på sådant missbruk (artikel 82, andra meningen, punkt a).

1.6 Enligt artikel 195 i EG-fördraget har Europeiska ombudsmannen befogenhet att ta emot klagomål "om missförhållanden i gemenskapsinstitutionernas eller gemenskapsorganens verksamhet". Ombudsmannen anser att ett administrativt missförhållande föreligger när ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det¹⁴. Ett administrativt missförhållande kan därmed också föreligga om en institution överträder EG:s konkurrensregler, om de reglerna är bindande för den institution det gäller.

1.7 Ombudsmannen anser emellertid att de undersökningar han kan genomföra i sådana fall med nödvändighet blir av begränsad omfattning. Enligt EG-domstolens rättspraxis kan priser som tas ut av ett företag i en dominerande ställning betraktas som missbruk om de är "överdrivna jämfört med produktens eller tjänstens ekonomiska värde"¹⁵ eller om de är överdrivna på grund av att de "inte står i någon rimlig relation till den levererade produktens ekonomiska värde"¹⁶. För att avgöra om detta är fallet krävs en grundlig analys av samtliga relevanta fakta, inklusive den marknad det gäller. Denna analys skulle endast kunna genomföras effektivt av en myndighet som Europeiska kommissionens generaldirektorat för konkurrens eller en domstol som skulle ha en möjlighet att utvärdera motstridiga uppgifter kring ett omtvistat sakförhållande.

1.8 I ärenden som detta anser därför ombudsmannen att det är rätt att begränsa undersökningen till frågan om huruvida gemenskapens institution eller organ har försett honom med en sammanhängande och rimlig redogörelse för den rättsliga grunden för sitt agerande och för varför institutionen eller organet anser att dess handlingar inte innebär en överträdelse av EG:s konkurrensregler. Om detta är fallet kommer ombudsmannen att dra slutsatsen att hans undersökning inte kunnat påvisa något fall av administrativt missförhållande.

1.9 I det här aktuella fallet har Byrån lagt fram ett antal skäl för att motivera prisökningarna för 2002 och 2003, som inte verkar orimliga vid ett första påseende. Det bör framför allt påpekas att även det höjda priset för cd-rom-versionen av EGT fortfarande är betydligt lägre än priset för pappersversionen. Ombudsmannen drar därför slutsatsen att hans undersökning av denna del av ärendet inte har påvisat något fall av administrativt missförhållande vid Byrån.

2 Vilsedande marknadsföring

2.1 Den klagande hävdar att Byrån använt sig av vilsedande marknadsföring eftersom det pris som angavs på webbplatsen EUR-Lex var det pris som gällde 2001, medan priset för 2002 och 2003 inte angavs.

¹⁴ Se Årsrapport för 1997, s. 23.

¹⁵ Mål 26/75 General Motors mot kommissionen, REG 1975, s. 1367, punkt 16.

¹⁶ Mål 27/76 United Brands mot kommissionen, REG 1978, s. 207, punkt 250.

2.2 I sitt yttrande påpekade Byrån att detta helt enkelt var ett förbiseende när det gällde uppdateringen av den aktuella webbplatsen och att den skulle uppdateras så snart som möjligt. Byrån konstaterar också att det korrekta priset för 2002 anges på Byråns egen webbplats och att dess ombud informerades om priserna för 2002 och för 2003 redan i oktober 2001.

2.3 Ombudsmannen har kontrollerat innehållet på den webbplats på EUR-Lex (<http://europa.eu.int/eur-lex>) som förvaltas av Byrån själv. Till sin förvåning upptäckte han att den relevanta sidan (som nås via "Köp EGT på cd-rom") fortfarande i dag, dvs. över två månader efter det att Byrån meddelat att den skulle uppdateras "så snart som möjligt", enbart anger priserna för upplagorna 1998, 1999, 2000 och 2001, men inte priserna för 2002 och 2003.

2.4 Ombudsmannen hoppas att Byrån uppdaterar den relevanta sidan omgående. Han anser emellertid inte att det är nödvändigt eller lämpligt att skicka ett förslag om vänskaplig förlikning eller ett förslag till rekommendation med denna innebörd till Byrån. Att ingen information för 2002 (och 2003) finns tillgänglig på EUR-Lex är sannerligen beklagligt. Det är emellertid svårt att se hur frånvaron av denna information skulle kunna utgöra vilseledande marknadsföring från Byråns sida, så som den klagande hävdar. Ombudsmannen anser att den information som ges på webbplatsen, även om den är ofullständig, inte förleder den informerade läsaren att tro att priset kommer att förbli oförändrat under 2002 och senare år. Dessutom anges det korrekta priset för en prenumeration för 2002 på cd-rom-versionen av EGT på Byråns egen webbplats (<http://publications.eu.int>). Slutligen hävdar Byrån att den informerade sina ombud om priserna för 2002 och 2003 redan i oktober 2001, och den klagande själv påpekar att denna information vidarebefordrades till honom av Byråns tyska ombud i januari 2002.

2.5 Vid dessa omständigheter anser ombudsmannen att den klagandes andra påstående att Byrån skulle ha tillgripit vilseledande marknadsföring inte kan anses ha styrkts.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.1.5 Europol *KLAGOMÅLET*

Enligt den klagande löd fakta i ärendet som följer:

TILLGÅNG TILL EUROPOLS HANDLINGAR

*Beslut i klagomål
785/2002/OV mot
Europol*

Den 5 februari 2002 skrev den klagande till Europol och begärde att få tillgång till handlingar från en konferens om terrorism som ägde rum i Madrid från den 29 januari till den 2 februari 2001. Den klagande begärde att få förberedande handlingar, konferensprotokoll och det så kallade Madriddokumentet, dvs. konferensens slutdokument.

Den 5 mars 2002 avlog Europol den klagandes begäran med motiveringen att handlingarna i fråga avsåg Europols och medlemsstaternas aktiviteter för att förebygga och bekämpa terrorism. Europol framhöll att handlingarna innehöll operativ och strategisk information och att offentliggörandet av informationen kunde skada ansträngningarna att skydda det allmänna samhällsintresset.

Den 15 mars 2002 skickade den klagande en bekräftande ansökan. Den 12 april 2002 avlog Europol den klagandes bekräftande ansökan med motiveringen att den tillämpade rådets beslut 93/731/EG om allmänhetens tillgång till rådets handlingar på sina egna handlingar när det gällde det allmänna samhällsintresset.

Den 25 april 2002 ingav den klagande detta klagomål till ombudsmannen och hävdade att Europol borde bevilja tillgång till de aktuella handlingarna, eftersom avslaget på den klagandens begäran strider mot rådets beslut 93/731/EG av den 20 december 1993.

UNDERSÖKNINGEN

Europols yttrande

Europol framhöll att den tills vidare tillämpar rådets beslut av den 20 december 1993 om tillgång till rådets handlingar analogt genom ett beslut i Europols styrelse av den 21 juni 2000.

Den klagandes ansökan, som var daterad den 5 februari 2002, gällde handlingar från en konferens om terrorismbekämpning som ägde rum i Madrid från den 29 januari till den 2 februari 2001. Den klagande begärde att få tillgång till sammanträdeshandlingarna, protokollet och det så kallade Madriddokumentet som innehöll konferensens slutsatser.

Såväl den första ansökan som den bekräftande ansökan av den 15 mars 2002 avslogs av direktören. Beslutet att vägra tillgång till handlingarna fattades med motiveringen att detta var nödvändigt för att skydda det allmänna samhällsintresset i enlighet med artikel 4 i rådets beslut från 1993 om allmänhetens tillgång till rådets handlingar. Skälen till att inte bevilja tillgång till handlingarna är som följer.

Handlingarna som avser konferensen – förberedande handlingar, protokoll och slutsatser från sammanträdet på hög nivå och från de olika arbetsgrupperna – innehåller inte bara information om interna arbetsmetoder inom Europol och/eller relevanta behöriga myndigheter i medlemsstaterna när det gäller terrorismbekämpning, utan de innehåller dessutom information om de ståndpunkter som uttryckts av de olika medlemsstaternas delegationer, som förväntar sig att kunna arbeta under sekretess.

Dessutom innehåller vissa handlingar information om särskild operativ verksamhet, till exempel konfidentiella operationer, eller information om innehållet i och funktionen för olika arkiv som utnyttjas i analysarbetet.

Att offentliggöra innehållet i dessa dokument skulle kunna vara skadligt för Europols internationella förbindelser och äventyra förtroendet för Europol. Att offentliggöra handlingarna skulle också kunna ge inblickar i medlemsstaternas verksamhet när det gällde terrorismbekämpning.

Att avslöja specifik information om hur medlemsstaternas nationella myndigheter arbetar och om hur Europol fungerar skulle störa bekämpningen av terrorismrelaterad brottslighet och göra den mindre effektiv.

Sammanfattningsvis baserades Europols beslut att inte bevilja tillgång till handlingarna på skyddet av det allmänna samhällsintresset. Vid en jämförelse mellan den klagandes intresse av att få tillgång till handlingarna och Europols och medlemsstaternas rättsliga skyldighet att förhindra och bekämpa terrorism bedömdes det senare intresset väga betydligt tyngre än det förstnämnda. Europol anser därför att dess vägran att bevilja tillgång till handlingarna var berättigad och att de argument som redovisats för den klagande för att motivera beslutet var övertygande.

Klagandens kommentarer

Den klagande lämnade inga kommentarer till rådets yttrande.

BESLUTET

1 Kravet att få tillgång till handlingar från en konferens om terrorism

1.1 Den klagande ansåg att Europol borde bevilja tillgång till de handlingar det gällde, eftersom en vägran att göra detta skulle strida mot rådets beslut 93/731/EG av den 20 december 1993.

1.2 Europol uppgav att vid en jämförelse mellan den klagandes intresse av att få tillgång till handlingarna och Europols och medlemsstaternas rättsliga skyldighet att förhindra och bekämpa terrorism vägde det senare intresset betydligt tyngre än det förstnämnda. Dess vägran att bevilja tillgång till handlingarna var berättigad och de argument som redovisats för den klagande för att motivera beslutet var övertygande.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att den klagandes begäran att få tillgång till handlingar från en konferens om terrorism som ägde rum i Madrid från den 29 januari till den 2 februari 2001 måste behandlas i enlighet med rådets beslut 93/731/EG som tills vidare även gäller Europol efter ett beslut i Europols styrelse den 21 juni 2000 och som offentliggjorts på Europols webbplats¹⁷. Undantagen när det gäller allmänhetens tillgång till handlingar anges i artikel 4 i rådets beslut. Enligt artikel 4.1 får tillgång till rådets handlingar inte beviljas "om ett offentliggörande kan undergräva skyddet för det allmänna samhällsintresset (allmän säkerhet, internationella förbindelser, monetär stabilitet, rättsliga förfaranden, inspektioner och undersökningar)".

1.4 I sin dom i målet T-174/95 slog förstainstansrätten fast att syftet med beslut 93/731/EG var att verkställa principen att bevilja allmänheten största möjliga tillgång till information i avsikt att stärka institutionernas demokratiska karaktär och allmänhetens förtroende för förvaltningen¹⁸. Ombudsmannen konstaterar emellertid att polisarbetet i sig är sådant att det med nödvändighet innebär att man hanterar information och handlingar som i medborgarnas intresse måste behandlas konfidentiellt¹⁹.

1.5 I det här aktuella fallet förefaller det som om Europol åberopade rimliga skäl för att inte bevilja tillgång till de handlingar som den klagande begärde att få ut, nämligen att handlingarna innehöll information om Europols interna arbetsmetoder och om relevanta behöriga myndigheter i medlemsstaterna när det gällde terrorismbekämpning.

1.6 Mot bakgrund av ovanstående anser ombudsmannen att Europol hade rätt att vägra bevilja tillgång till handlingarna på grundval av skyddet av det allmänna samhällsintresset (allmän säkerhet), i enlighet med vad som anges i artikel 4 i beslut 93/731/EG. Inget fall av administrativt missförhållande kunde därför konstateras av ombudsmannen.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europol. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

¹⁷ Nya regler för allmänhetens tillgång till Europols handlingar behandlas fortfarande. Under tiden fortsätter Europol att tillämpa bestämmelserna i rådets beslut 93/731/EG.

¹⁸ Dom 1998 i mål T-174/95 Svenska Journalistförbundet mot rådet, REG 1998, s. II-2289, punkt 66.

¹⁹ Ombudsmannens årsrapport 1999, s. 256.

3.2 ÄRENDET SOM LÖSTS AV INSTITUTIONEN

3.2.1 Europeiska kommissionen

VÄGRAN ATT ÅTERBETALA BIDRAG TILL LEONARDO- PROJEKT: TOLKNING AV KONTRAKTS- BESTÄMMELSER

*Beslut i klagomål
1131/2000/JMA mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

“Lycée Régional d’Enseignement Technologique et Professionnel” i Anglet (Frankrike) hade inrättat ett joint venture med Mid Kent College i London (Förenade kungariket), ALECOP i Mondragon (Spanien) och OFE Installatie i Zoetermeer (Nederländerna) för utveckling av en flerspråkig cd-rom om hemautomatisering. Projektet valdes ut av gemenskapens Leonardo da Vinci-program för ekonomiskt stöd. Slutprodukten skulle vara tillgänglig på fyra olika språk: nederländska, engelska, franska och spanska. Arbete med projektet bedrevs från den 1 december 1995 till den 30 november 1997.

Den klagande hävdade att kommissionens enheter fortsatte att begära ytterligare information sedan slutrapporten lämnats in i februari 1998. Även om kraven snabbt uppfylldes, verkade det inte som om kommissionen gjorde någon uppföljning av den begärda informationen. Resultatet blev att kommissionen i slutet av 2000 fortfarande inte hade fattat något beslut om projektet och inte heller verkställt slutbetalningen. Den klagande skickade med en lång bilaga som huvudsakligen utgjordes av kopior av ett flertal skriftväxlingar med kommissionens enheter.

Sammanfattningsvis hävdade den klagande att kommissionen inte hade

- (1) svarat korrekt och i rätt tid på den information som skickades in av den klagande,
- (2) betalat de belopp som avsåg projektet i rätt tid.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen förklarade i sitt yttrande att den klagandes projekt (F/95/2393) hade valts ut 1995 inom ramen för den första fasen av Leonardo da Vinci-programmet. Institutionen kommenterade därefter de två påståenden som framförts i klagomålet.

När det gällde påståendet att den klagandes slutrapport inte hade besvarats korrekt och i rimlig tid beskrev kommissionen hur projektet utvärderades:

(i) Från mars 1998 till februari 1999: slutrapporten hade skickats till kommissionen i mars 1998. Utvärderingen omfattade såväl resultatet som de finansiella aspekterna. Den utfördes av BAT, Bureau of Technical Assistance, som leddes av Agenor, ett oberoende företag som kontrakterats av kommissionen. När kontraktet med Agenor löpte ut i februari 1999 förnyades det inte av kommissionen. De uppgifter som utförts av BAT kunde därför inte fullföljas.

(ii) Från maj 1999 till januari 2000: för att avsluta det arbete som tidigare utförts av BAT inrättade Europeiska kommissionen CLEO-cellen, en särskild enhet inom generaldirektoratet för utbildning och kultur. Denna enhet började arbeta först i maj 1999 och granskningen av den klagandes slutrapport återupptogs i juni 1999. Ytterligare information begärdes in av kontraktsinnehavaren i juni 1999, och som svar på detta skickade han diverse material i juli, september, oktober och november 1999. Kommissionen begärde ytterligare information i december 1999, som skickades den 8 december 1999. Efter att ha avslutat granskningen av rapporten i slutet av december 1999 drog kommissionen slutsatsen att den klagandes ekonomiska krav saknade grund och att en del av de belopp som redan betalats ut därför måste återbetalas. Följaktligen inledde kommissionen det gängse förfarandet för att driva in denna del av bidraget.

När det gällde kommissionens underlåtenhet att göra slutbetalningen för projektet, förklarade institutionen att den hade skickat ett första återbetalningskrav i slutet av januari 2000. Trots att denna typ av krav i regel skickades direkt till konsulterna förändrades förfarandet när CLEO tog över efter BAT i mars 2000. Enligt det nya systemet måste återbetal-

ningskrav som gällde belopp som redan betalats ut först skickas till kommissionens finansstjänst. När väl den behörige tjänstemannen hade gett klartecken skickades kravet tillsammans med nödvändigt stödjande material till generaldirektoratet för budget, som är ansvarigt generaldirektorat när det gäller att skicka krav direkt till uppdragstagaren.

Resultatet av denna omständliga procedur blev att kravet på återbetalning av beloppet 14 399 euro skickades till den klagande först i december 2000. Tidsfristen för betalningen bestämdes till februari 2001.

Kommissionen avslutade med att avvisa alla påståenden om materiella förluster för den klagande. Eftersom förseningen inte gällde en betalning, utan ett krav på återbetalning av belopp som redan betalats ut, kunde den klagande inte kräva skadestånd.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer ansåg den klagande att kommissionen hade intagit en mycket byråkratisk ståndpunkt som inte motsvarade projektets betydelse och de ansträngningar som alla berörda parter hade gjort för att det skulle förverkligas.

Den klagande ansåg inte att institutionen hade klart beskrivit skälen som motiverade kravet på återbetalning. På grundval av den mottagna informationen bestred han den slutgranskning som utförts av institutionen, framför allt vad gällde personalkostnaderna. När projektet planerades 1995 var det svårt att förutse hur arbetet skulle utvecklas. Följaktligen blev det nödvändigt att öka det belopp som ursprungligen avsatts för personal på bekostnad av andra budgetrubriker. Totalkostnaden för projektet hade emellertid förblivit oförändrad. Kommissionen informerade å andra sidan aldrig den klagande om vilket förfarande som skulle tillämpas för att ändra de ursprungliga prognoserna. Den klagande begärde också att återbetalningskravet skulle skjutas upp till dess ombudsmannen hade fattat beslut i ärendet.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Mot bakgrund av den tillgängliga informationen begärde ombudsmannen ytterligare uppgifter från kommissionen om de två påståenden som framförts av den klagande. I en skrivelse av den 31 maj 2001 begärde ombudsmannen följande information:

(i) Frånvaron av ett korrekt och snabbt svar på den klagandes slutrapport: ombudsmannen frågade om kommissionens enheter hade hållit den klagande tillräckligt informerad om situationen och/eller bett om ursäkt för alla eventuella olägenheter som den kunde ha orsakat.

(ii) Underlåtenhet att fullfölja betalningen av projektet: eftersom kommissionen inte hade beskrivit anledningarna till att den krävde återbetalning av en del av de medel som redan betalats ut bad ombudsmannen om fler detaljer angående denna del av ärendet, framför allt tillämpningen i det aktuella fallet av punkt 1.1 i bilaga II (Finansiella aspekter) i kontraktet²⁰.

Kommissionens andra yttrande

I sitt andra yttrande underströk kommissionen att dess enheter haft ett flertal utbyten med den klagande om såväl innehållet i som de finansiella aspekterna av projektet sedan slutrapporten lämnades in i mars 1998. I en detaljerad uppställning beskrev institutionen de nitton skriftväxlingar som ägde rum mellan januari 1998 och december 1999 och som omfattade två frågor som gällde resultatet av projektet och fyra som gällde dess finansi-

²⁰

”Les montants prévisionnels indiqués par le Contractant en regard des différentes catégories de dépenses n’auront qu’une valeur indicative et le Contractant pourra procéder à des virements entre ces différentes catégories, à condition toutefois que ces virements n’affectent pas fondamentalement l’objet ou le contenu des travaux à effectuer”.

ella aspekter. Förutom dessa formella kontakter bekräftade kommissionen att dess enheter hade stått i regelbunden telefonkontakt med den klagande och att de i samband därmed hade hållit honom informerad om kommissionens avsikt att kräva återbetalning av en del av de utbetalningar som redan gjorts.

När det gällde kommissionens underlåtenhet att göra slutbetalningen förklarade kommissionen att de kostnader som inte kunde ersättas hade beskrivits utförligt i en skrivelse som skickats till den klagande i december 2000 och i ett fax som skickats i februari 2001. När det gällde otillåtligheten för vissa personalomkostnader som den klagande begärt ersättning för motiverade kommissionen sin vägran att betala genom att hänvisa till reglerna i den finansiella och administrativa manual som skickats till den klagande i december 1996. I punkt II.2.3 i manualen sägs att överföringar mellan olika budgetrubriker kan accepteras om de inte ändrar projektets målsättning. Om emellertid den föreslagna förändringen överskrider 15 procent av det belopp som ursprungligen beräknats för den aktuella posten och omfattar mer än 1 500 euro krävs ett godkännande i förväg från kommissionen. Institutionen hävdade att i det aktuella fallet överskred de ändringar som den klagande gjort när det gällde projektets personalomkostnader ovan nämnda gränser, och den klagande begärde aldrig något godkännande i förväg från kommissionen. Institutionen kunde därför inte ersätta dessa kostnader.

Kommissionen hänvisade också till andra argument som stödde dess krav på återbetalning av en del av bidraget, till exempel bristen på tillräcklig information om arten av vissa kostnader samt underlåtenheten att skicka dokumentation över vissa personalkostnader eller över de resor som företagits utanför kontraktperioden.

På grund av ombudsmannens undersökning gick kommissionen med på att senarelägga förfallodagen för återbetalning av de belopp som redan betalats ut, men föreslog att den klagande skulle skicka in en skrivelse till dess enheter med en detaljerade redogörelse för sina invändningar.

Klagandens kommentarer till kommissionens andra yttrande

Den klagande kommenterade de argument som framförts av kommissionen och påpekade att han inte hade fått något förslag eller råd om hur han skulle kunna förbättra situationen. Han underströk att hans viktigaste invändning mot kommissionen var beloppet för personalkostnader som uppgavs i slutrapporten och insisterade på att den totala kostnad som angetts i det ursprungliga förslaget inte hade höjts.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Kommissionen hade motiverat sitt krav på återbetalning av en del av kostnaderna med att den klagandes slutkrav på ekonomisk ersättning var ogrundat. Institutionen hade ansett att höjningen av projektets personalkostnader utan förhandsgodkännande från institutionen var felaktig. Ombudsmannen konstaterade att konsulten hade rätt att ändra projektets ursprungliga beräkningar och därmed överföra pengar mellan olika budgetrubriker på grundval av punkt 1.1 i bilaga II i kontraktet (Finansiella aspekter).

Ombudsmannens preliminära slutsats var att i frånvaro av en mer övertygande förklaring verkade den motivering som kommissionen gav för att avvisa den klagandes krav på slutbetalning sakna grund i kontraktbestämmelserna. Ombudsmannen föreslog därför att kommissionen skulle ändra sin ståndpunkt i enlighet med detta och tänka om när det gällde den klagandes krav på slutbetalning.

Kommissionen skickade sitt svar i februari 2002. Institutionen förklarade att den på nytt granskat ärendet på grundval av de synpunkter som framförts av ombudsmannen med tanke på en eventuell förlikning. Med beaktande av att uppdragstagaren inte genast hade fått kommissionens administrativa och finansiella handbok, utan först sedan konventionen hade undertecknats, och även att projektets målsättning hade uppfyllts, förklarade sig kommissionen villig att acceptera de föreslagna budgetförändringarna. En skrivelse med den innebörden skulle skickas till uppdragstagaren.

Kommissionen påpekade emellertid att den klagande i en skrivelse från oktober 2001 hade bestridit att vissa andra kostnader skulle vara otillåtliga. I sitt svar från december 2001 begärde kommissionen att få ytterligare information om dessa kostnader.

Sammanfattningsvis gick kommissionen med på att ompröva sitt krav på återbetalning och att slutföra betalningen för projektet med nästan hela det belopp som angetts i kontraktet. Det enda kravet för detta var att den klagande skulle lämna viss ytterligare information.

I sitt svar på kommissionens förslag välkomnade den klagande den lösning som föreslogs av kommissionen, och gick med på att skicka så många som möjligt av de handlingar som begärdes. Den klagande förklarade sig villig att göra sitt yttersta för att en så bra lösning som möjligt skulle kunna uppnås. Den klagande tackade ombudsmannen för de insatser denne gjort för hans räkning.

BESLUTET

På grundval av den information som samlats in under hans undersökning, anser ombudsmannen att ärendet lösts av Europeiska kommissionen till den klagandes belåtenhet.

Mot den bakgrunden beslutar därför Europeiska ombudsmannen att avsluta ärendet.

KOMMISSIONEN GÅR MED PÅ ATT ERSÄTTA KLAGANDEN FÖR ETT AVSLUTAT PROJEKT SOM FINANSIERADES AV EUROPEISKA UTVECKLINGS- FONDEN

*Beslut i klagomål
848/2001/IP mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den 8 juni 2001 mottog ombudsmannen ett klagomål mot Europeiska kommissionen. Klagomålet hade ingetts av G., som företrädare för Geoprogetti s.r.l. och det avsåg påstådd underlåtenhet från kommissionen att betala ersättning för ett avslutat projekt som den klagandes företag varit engagerat i.

Enligt den klagande löd fakta i ärendet som följer:

Geoprogetti s.r.l. fick 1991 i uppdrag att övervaka ett tekniskt biståndsprojekt i Rwanda som finansierades av den sjätte europeiska utvecklingsfonden (i fortsättningen EUF). På grund av revolutionen i april 1994 tvingades Geoprogetti s.r.l. avsluta sitt arbete och all personal måste lämna landet. Den klagande informerade kommissionen om detta och begärde att få betalt för det arbete som utförts till april 1994 och att få ersättning för ekonomiska och materiella förluster samt skadestånd med totalt 407 680,56 euro.

Av den skriftväxling som ägde rum mellan företaget och kommissionen från april 1994 till dess klagomålet till ombudsmannen ingavs framkommer att institutionen erkände att den klagandes företag inte hade något egen ansvar i det inträffade. För att försöka komma fram till en uppgörelse ägde en regelbunden skriftväxling och flera möten rum mellan parterna i Bryssel från 1994 till mars 2001. Man lyckades emellertid inte nå fram till någon uppgörelse. Den klagande ingav därför ett klagomål till ombudsmannen.

I sitt klagomål till ombudsmannen hävdar den klagande att Europeiska kommissionen underlåtit att handla med vederbörlig omsorg när den behandlat de krav som framförts av Geoprogetti s.r.l., eftersom det tog kommissionen fem år att granska ärendet.

Den klagande hävdade att kommissionen borde ta hänsyn till den force majeure som rådde när de händelser som åberopades ägde rum samt föreslå en uppgörelse i ärendet. I motsats till vad institutionen framhöll i sitt meddelande av den 26 mars 2001 hade den klagande skickat in samtliga fakturor som den klagande förfogande över när ansökan om ersättning ingavs.

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande. När det gällde den klagandes påstående att kommissionen underlåtit att handla med vederbörlig omsorg när ärendet behandlades framhöll kommissionen följande:

Den 23 oktober 1991 ingick Geoprogetti s.r.l. och Republiken Rwandas regering ett avtal om tekniskt bistånd som skulle gälla under 36 månader. Avtalet gällde övervakning av byggandet av vägen mellan Gitamara och Kibuye i Rwanda. Projektet finansierades via sjätte EUF. Genomförandet av kontraktet startade i oktober 1992 och det fortsatte till i april 1994, när revolutionen bröt ut i Rwanda.

Den 28 april 1994 meddelade den klagande kommissionens huvudkontor att den utlånade italienska personalen var tvungen att lämna landet på grund av force majeure.

I en skrivelse av den 20 maj 1994 informerade kommissionen, i sin egenskap av högsta bemyndigande enhet för EUF, den klagande om att den hade beslutat att tillfälligt ta över den nationella bemyndigande tjänstemannens uppgifter och att tills vidare skjuta upp genomförandet av kontraktet till den 1 juni 1994.

Den 5 augusti 1994 informerade den klagande kommissionen om att den utlånade personalen skulle friställas från den 1 augusti 1994 om inte kommissionen krävde annat. Den 24 november 1994 skickade den klagande in handlingar som innehöll företagets krav på ersättning.

I en skrivelse av den 23 oktober 1997 informerade kommissionen den klagande om att handlingarna fortfarande behandlades och bad om ursäkt för den tid som gått sedan den klagande skickade in sina krav. Efter att ha fått tillstånd från Rwandas regering att avsluta behandlingen av ärendet i september 1998, skickade kommissionen en preliminär analys av kraven till den klagande i en skrivelse av den 18 februari 1999. I sin skrivelse påpekade kommissionen att det inte krävdes någon formell uppsägning av kontraktet med tanke på de omständigheter som hade lett till att kontraktet sades upp. Enligt kommissionen kunde avtalet betraktas som uppsagt från den 1 augusti 1994. Den klagande uppmanades därför lämna in de stödande dokument som krävdes för att utarbeta ett förslag till ersättning. Den klagande skickade in viss ytterligare information gällande den utlånade personalens anställningsavtal. Han hävdade emellertid att det mesta av dokumentationen hade blivit kvar i Rwanda när personalen tvingats lämna landet och att det därför var omöjligt för honom att skicka in ytterligare dokumentation över fem år efter det att kontraktet avslutats.

Kommissionen påpekade dessutom att skriftväxlingen med den klagande under hela förfarandet hade baserats på det mandat som institutionen erhållit från regeringen i Rwanda. Enligt det mandatet skulle kommissionen behandla den klagandes ersättningskrav direkt med den avtalsslutande parten. Trots detta var avtalet emellertid även i fortsättningen ett nationellt avtal mellan den klagande och de rwandiska myndigheterna²¹. Kommissionens ingripande i liknande ärenden begränsas till att undersöka huruvida villkoren för finansiering från gemenskapen är uppfyllda.

I en skrivelse av den 20 maj 1994 hade kommissionen därför förklarat för den klagande att all ersättning måste överensstämma med de regler och förfaranden som gäller för finan-

²¹ Se mål C-126/183 STS Consorzio per Sistemi di Telecomunicazione via Satellite Spa mot Europeiska gemenskapernas kommission, REG 1984, s. 2769, punkterna 13 och 16.

sieringen från EUF. All ersättning som avvek från dessa krav skulle ha legat utanför kommissionens mandat och det skulle ha resulterat i en omotiverad fördel för förmånstagaren till skada för andra eventuella förmånstagare.

Kommissionen underströk att analysen av den klagandes krav hade gjorts i enlighet med principerna för ersättning vid fall av force majeure, så som dessa framgår av artikel 43 i de allmänna villkoren för tjänsteavtal som finansieras av EUF och på grundval av upphandlingsmyndighetens kontraktssenliga skyldigheter.

Kommissionen gick i princip med på att tillmötesgå några av den klagandes krav på ersättning, om de i vederbörlig ordning kunde styrkas av stödjande handlingar. Kommissionen gick med på att ersätta de kostnader som uppkommit på grund av att viss personal måste stå beredd och vara tillgänglig om aktiviteterna eventuellt skulle återupptas, samt kostnaderna för personalens återresa till hemlandet. Den bad också den klagande skicka in dokumentation för att kunna bedöma dennes krav på ersättning för indirekta kostnader. Inga andra ersättningskrav skulle ha kunnat godkännas enligt EUF:s regler. Enligt kommissionen skickade den klagande inte in några nya handlingar som hade kunnat motivera att kommissionen ändrade sin ståndpunkt.

Kommissionen beklagade slutligen att det tagit så lång tid från det att den klagande skickat in sina ersättningskrav 1994 och den slutliga analysen av ärendet 1999. Institutionen förklarade att ärendets komplexa natur, begränsade personalresurser, intern omstrukturering av den ansvariga enheten och den stora eftersläpningen när det gällde uppklarade ärenden hade orsakat förseningen. Kommissionen påpekade också att den förstod den klagandes besvikelse och den lovade göra vad den kunde för att så snart som möjligt behandla ärendet och komma fram till en rättvis lösning i enlighet med EUF:s regler.

Klagandens kommentarer

Den klagande skickade in sina kommentarer till kommissionens yttrande den 27 januari 2002.

När det gällde kommissionens påstående att "kommissionens begränsar sig till att undersöka om villkoren för att erhålla finansiering från gemenskapen är uppfyllda", underströk den klagande att kommissionen hade lovat att ersätta Geoprogetti s.r.l. för sakskador och förluster enligt stödjande dokumentation och gällande regler i ett meddelande av den 20 maj 1994. Trots att det gått nästan sju år sedan begäran om ersättning för finansiella och materiella skador skickades in den 24 november 1994 och trots klagomålet till Europeiska ombudsmannen hade kommissionen emellertid fortfarande inte kommit med något konkret förslag om hur man tänkte lösa ärendet.

Det var först efter ombudsmannens undersökning som kommissionen lämnade ett förslag till lösning av ärendet den 19 november 2001. Den klagande underströk emellertid att han inte kunde acceptera kommissionens förslag att betala 53 779 euro i stället för de 407 680,56 euro som Geoprogetti s.r.l. begärt i november 1994 och som även styrkts med olika typer av dokumentation. Kommissionen hade dessutom inte ens inkluderat upplupen ränta från den tidpunkt när ärendet inleddes 1994 i sitt förslag till betalning.

Den klagande uttryckte sin oro över kommissionens attityd och uppmanade ombudsmannen att fortsätta sin granskning av institutionens åtgärder.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Den 24 april 2002 skickade den klagande till ombudsmannen en kopia av en skrivelse som han skickat samma dag till kommissionen. I skrivelsen kommenterade den klagande kommissionens förslag från den 19 november 2001 och framförde ett nytt förslag. I skri-

velsen, som ombudsmannen mottog den 6 maj 2002, uppgav den klagande följande: för att kunna uppnå en vänskaplig förlikning med kommissionen var företaget Geoprogetti s.r.l. berett att acceptera en ersättning på totalt 210 000 euro plus upplupen ränta för den aktuella tidsperioden. Räntesatsen skulle vara den italienska centralbankens styrränta plus 4,5 procent.

Mot bakgrund av ovanstående ansåg ombudsmannen att ytterligare undersökningar behövdes. Han skickade därför en skrivelse till kommissionen, i vilken han bad om information om vilka ytterligare åtgärder kommissionen hade för avsikt att vidta, även mot bakgrund av den klagandes skrivelse av den 24 april 2002.

Den 12 juni 2002 mottog ombudsmannen kommissionens svar på sin begäran om ytterligare information och han vidarebefordrade svaret till den klagande via fax den 14 juni 2002.

Kommissionen uppgav att den hade analyserat den klagandes förslag till uppgörelse i ärendet av den 24 april 2002 noggrant och att det föreföll som om vissa smärre ändringar i det förslag som kommissionen lämnade i november 2001 skulle vara motiverade. Kommissionen var nu beredd att betala 61 379 euro, i stället för de 53 779 euro som den ursprungligen hade föreslagit. När det gällde kravet på ränta påpekade kommissionen att räntan enligt gällande regler betalas från och med det datum när samtliga faktorer för att bedöma ersättningskravet finns tillgängliga. I det här aktuella fallet verkar den klagande ha skickat in de stödjande dokumenten först 1999, efter ett antal påminnelser från kommissionen. Kommissionen förklarade sig emellertid beredd att betala ränta från och med den 1 november 1995 för att nå en vänskaplig förlikning. Räntan skulle vara 6 procent per år, vilket är den normala utlåningsränta som tillämpas av Europeiska centralbanken när det gäller betalningar efter en force majeure-situation.

Inga skriftliga kommentarer mottogs från den klagande. Den 31 juli 2002 diskuterade emellertid den klagande med ombudsmannens enheter per telefon. Den klagande framhöll sin besvikelse över det sätt på vilket kommissionen från början hanterat ärendet Geoprogetti. Han uppgav också att han skulle skicka kommissionen ett detaljerat svar på skrivelsen av den 12 juni 2002, som ombudsmannen skickade till honom den 14 juni 2002 och att han skulle överväga möjligheten att väcka talan inför EG-domstolen. När det gällde kravet att kommissionen skulle betala ränta gick den klagande med på att kommissionens förslag, dvs. att beräkna räntan från den 1 november 1995, var rimligt. Den klagande påpekade dessutom att kommissionen tog de första konkreta stegen i ärendet först sedan ombudsmannen inlett sin undersökning och han tackade ombudsmannen för det sätt på vilket denne behandlat hans ärende.

I en skrivelse av den 16 oktober 2002 bad ombudsmannen den klagande informera honom om huruvida han accepterade kommissionens förslag eller inte, vilket skulle hjälpa ombudsmannen att avsluta sin undersökning av ärendet.

Den 28 oktober 2002 informerade den klagande ombudsmannens enheter om att han i en skrivelse av den 22 oktober 2002 accepterade kommissionens förslag att betala 61 379 euro plus upplupen ränta från den 1 november 1995, beräknad efter räntesatsen 6 procent per år.

BESLUTET

1 Påstådd underlåtenhet från kommissionens sida att behandla den klagandes ärende med vederbörlig omsorg

1.1 Den 23 oktober 1991 ingick Geoprogetti s.r.l. och Republiken Rwandas regering ett avtal om tekniskt bistånd som skulle gälla under 36 månader. Avtalet gällde övervakning av byggandet av vägen mellan Gitamara och Kibuye i Rwanda. Projektet finansierades via

sjätte EUF. Genomförandet av kontraktet startade i oktober 1992 och det fortsatte till i april 1994, när revolutionen bröt ut i Rwanda. Den klagande meddelade därför kommissionens huvudkontor att den italienska utlånade personalen måste lämna landet på grund av force majeure och den 24 november 1994 skickade han in dokumentation som innehöll hans krav på ersättning.

I sitt klagomål till ombudsmannen hävdade den klagande att Europeiska kommissionen underlåtit att handla med vederbörlig omsorg när den behandlat de krav som framförts av Geoprogetti s.r.l., eftersom det tog kommissionen fem år att granska ärendet.

1.2 I sitt yttrande beklagade kommissionen att det tagit så lång tid från det att den klagande skickade in sina ersättningskrav 1994 och till den slutliga analysen av ärendet 1999. Institutionen förklarade att ärendets komplexa natur, begränsade personalresurser, intern omstrukturering av den ansvariga enheten och den stora eftersläpningen när det gällde ouppklarade ärenden hade orsakat förseningen. Kommissionen påpekade också att den förstod den klagandes besvikelse och den lovade göra vad den kunde för att så snart som möjligt behandla ärendet och komma fram till en rättvis lösning i enlighet med EUF:s regler.

1.3 Det är god förvaltningssed att fatta beslut och att reagera på förfrågningar inom en rimlig tidsperiod. I det här aktuella ärendet lämnade Geoprogetti s.r.l. in sina krav på ersättning för materiella och finansiella skador till kommissionen i november 1994. Det tog fem år för kommissionen att undersöka ärendet. Ombudsmannen accepterar att ärendet var komplicerat och att det därför krävdes viss tid för att behandla det. Med tanke på att kommissionen bett om ursäkt för förseningen och att institutionen efter ombudsmannens undersökning framförde ett förslag till uppgörelse i november 2001 förefaller det inte nödvändigt att driva undersökningen av denna del av ärendet vidare.

2 Klagandens krav på ersättning

2.1 I sitt klagomål hävdade den klagande att kommissionen borde ta hänsyn till den force majeure-situation som rådde när de händelser som åberopas ägde rum samt föreslå en uppgörelse i ärendet. I motsats till vad institutionen framhöll i sitt meddelande av den 26 mars 2001 hade den klagande skickat in samtliga fakturor som den klagande förfogande över när ansökan om ersättning ingavs.

2.2 Kommissionen påpekade att skriftväxlingen med den klagande under hela ärendets gång hade baserats på det mandat som institutionen erhållit från regeringen i Rwanda. Enligt det mandatet skulle kommissionen klara ut frågan om den klagandes ersättningskrav direkt med den avtalsslutande parten. Trots detta skulle avtalet emellertid även i fortsättningen vara ett nationellt avtal mellan den klagande och de rwandiska myndigheterna. Kommissionens ingripande i liknande ärenden begränsas till att undersöka huruvida villkoren för finansiering från gemenskapen är uppfyllda. Analysen av den klagandes krav hade därför genomförts i enlighet med principerna som gäller för ersättning vid fall av force majeure så som dessa framgår av artikel 43 i de allmänna villkoren för tjänsteavtal som finansieras av EUF och på grundval av upphandlingsmyndighetens kontraktensliga skyldigheter.

Kommissionen gick i princip med på att betala ersättning på några av de punkter som den klagande angett i sina krav, om dessa i vederbörlig ordning styrktes av stödjande dokumentation, och lämnade ett första förslag till uppgörelse i november 2001. I förslaget accepterade kommissionen att ersätta kostnaderna som uppkommit på grund av att den klagande varit tvungen att hålla viss personal i beredskap om verksamheten eventuellt skulle återupptas, samt kostnaderna för personalens repatriering. Enligt kommissionen kunde inga andra ersättningskrav godkännas enligt EUF:s regler.

2.3 I sin skrivelse av den 24 april 2002, som ombudsmannen mottog den 6 maj 2002, påpekade den klagande att Geoprogetti inte kunde acceptera kommissionens förslag från

i november 2001. Han begärde också att ränta skulle betalas från den tidpunkt när han skickade in sina krav på ersättning till kommissionen. Den upplupna räntan skulle beräknas på grundval av den italienska centralbankens styrränta, plus 4,5 procent.

2.4 I en skrivelse av den 12 juni 2002 uppgav kommissionen att den hade gjort en noggrann analys av den klagandes förslag till uppgörelse i ärendet av den 24 april 2002, och att det föreföll som om vissa smärre ändringar i kommissionens förslag från november 2001 skulle vara motiverade. Kommissionen var nu beredd att betala 61 379 euro, i stället för de 53 779 euro som den ursprungligen hade föreslagit. Kommissionen påpekade dessutom att den var beredd att betala ränta från den 1 november 1995, beräknad efter räntesatsen 6 procent per år, vilket var den normala utlåningsränta som tillämpades av Europeiska centralbanken vid fall av utbetalningar på grund av force majeure-situationer.

2.5 Den 28 oktober 2002 informerade den klagande ombudsmannens enheter om att han i en skrivelse av den 22 oktober 2002 accepterade kommissionens förslag att betala 61 379 euro plus upplupen ränta från den 1 november 1995, beräknad efter räntesatsen 6 procent per år. Han tackade också ombudsmannen för dennes ansträngningar att hitta en tillfredsställande lösning på ärendet.

3 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och att en uppgörelse nåtts mellan kommissionen och klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

PÅSTÅDD DISKRIMINERING OCH ORÄTTVISA PÅ GRUND AV BRISTEN PÅ GREKISKT TECKENSnitt PÅ DATOR SOM ÄR TILLGÄNGLIG FÖR KANDIDATER

*Beslut i klagomål
938/2001/OV mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I juni 2001 ingav K. ett klagomål till Europeiska ombudsmannen om att hon uteslutits från förteckningen över sökande som kan komma att erbjudas anställning för uttagningsförfarandet KOM/R/A/01/1999 som organiserats av kommissionens generaldirektorat för forskning. Enligt den klagande lyder fakta som följer.

Den klagande deltog i uttagningsförfarandet KOM/R/A/01/1999 som organiserats av Europeiska kommissionen. De gemenskapsspråk hon valt för uttagningsprovet var grekiska som förstaspråk och engelska som andraspråk. Efter att framgångsrikt ha klarat de första två delarna av uttagningsprovet, kallades hon till det muntliga provet i kommissionens lokaler i Bryssel den 17 maj 2001.

När hon hade avslutat de första två delarna av det muntliga provet fördes hon till ett avskilt rum för den tredje och sista delen av det muntliga provet. Där uppmanades hon att på 30 minuter skriva en sammanfattning av sin tidigare diskussion med uttagningskommittén. Enligt meddelandet om uttagningsförfarandet kunde denna sammanfattning vara antingen handskriven eller maskinskriven. En dator ställdes därför till kandidaternas förfogande. Den klagande valde att skriva sin sammanfattning på datorn. När hon slog på datorn och öppnade programmet MS Word upptäckte hon emellertid att inga grekiska fonter hade installerats på den. Hon frågade då en ledamot av uttagningskommittén om hon kunde skriva sammanfattningen på sitt andraspråk, engelska. Hennes begäran avslogs. Den klagande hade då inget annat val än att göra en handskriven sammanfattning på grekiska.

Den klagande förlorade dyrbar tid när hon försökte finna de grekiska fonterna och bad om tillstånd att skriva sin sammanfattning på datorn på engelska. Denna olägenhet gjorde det svårt för henne att koncentrera sig. Den klagande förlorade dessutom avsevärt med tid på att kopiera sin handskrivna sammanfattning från en sida till en annan för att kunna lämna in en presentabel text. Det faktum att hon inte kunde använda en dator berövade henne vissa av de självklara fördelarna med ordbehandlingsprogram som "kopiera", "klistra in" och "stavningskontroll", vilket hade gjort det möjligt för henne att utarbeta en bättre

sammanfattning vad gäller sammanhang och utformning. Den klagandes prestation påverkades därför och hon framställde slutligen en text som höll lägre kvalitet än den hon hade kunnat prestera om en dator med grekiska teckensnitt hade varit tillgänglig.

Den 17 juli 2000 informerade kommissionen den klagande om att hon hade erhållit totalt 137,6 poäng av 200. Detta resultat låg emellertid under minimivån på 138,8/200, som krävdes för att hamna på förteckningen över godkända sökande med de 30 bästa kandidaterna.

Den 7 augusti 2000 vände sig den klagande till uttagningskommittén och bad om att hennes fall skulle granskas på nytt så att hon skulle komma med på förteckningen över godkända sökande. Den klagande hävdade att enligt meddelandet om uttagningsförfarandet skulle endast de 60 bästa kandidaterna få göra de muntliga proven. Kommissionen hade emellertid i själva verket tillåtit 61 kandidater och följaktligen borde förteckningen över godkända sökande ha utökats till 31 kandidater. Den klagande hävdade dessutom att hon fallit offer för orättvis och diskriminerande behandling och att uttagningskommittén inte hade respekterat informationen i meddelandet om uttagningsförfarandet eftersom hon, till skillnad från övriga kandidater, inte hade fått någon möjlighet att skriva ut sin sammanfattning på dator.

Den 1 mars 2001 skickade chefen för enheten för personalpolitik och lika möjligheter en skrivelse till den klagande med en bekräftelse av de poäng hon tilldelats. Vad gäller den klagandes första påstående uppgav kommissionen att 61 personer fått möjlighet att göra de muntliga proven eftersom det fanns två kandidater med samma poäng. Förteckningen över godkända sökande hade därför enbart kunnat utökas om den 30:e och 31:e kandidaten haft samma poäng. Vad gäller det andra påståendet uppgav kommissionen att kandidaterna kunde välja mellan en handskreven sammanfattning och en sammanfattning som skrevs på datorn, och att inget av dessa alternativ medförde fördelar när det gällde poängberäkningen. Uttagningskommitténs beslut att utesluta den klagande från förteckningen över godkända sökande bekräftades därför.

I ljuset av ovannämnda fakta skrev den klagande till Europeiska ombudsmannen den 25 juni 2001. I sitt klagomål framförde den klagande följande påståenden och krav:

- 1 Uttagningskommittén följde inte meddelandet om uttagningsförfarandet, för på grund av bristen på grekiska fonter gav den inte den klagande någon möjlighet att skriva ut sin sammanfattning på datorn, ett alternativ som anges i punkt V.C.3.c) i meddelandet om uttagningsförfarandet.
- 2 Uttagningskommittén diskriminerade och var orättvis mot den klagande, för till skillnad från övriga kandidater fick hon ingen möjlighet att skriva ut sin sammanfattning på datorn på sitt modersmål.
- 3 Kommissionen svarade inte inom en rimlig tidsperiod på den klagandes överklagande av den 7 augusti 2000.
- 4 Den klagande krävde att kommissionen skulle granska ärendet på nytt och inse att det vore rättvist att placera henne på reservlistan som nummer 31 av de 61 kandidater som deltog i det muntliga provet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen i juli 2000. I sitt yttrande av den 30 november 2001 upprepade kommissionen först fakta i ärendet och beskrev uttagningsförfarandet i detalj.

Kommissionen anmärkte att när det gällde utformningen av det muntliga provet, och framför allt den tredje delen (som beskrivs i avsnitt V.C.3 i meddelandet om uttagningsförfarandet), så skulle kandidaterna skriva sina sammanfattningar antingen på tre handskrivna sidor eller på två maskinskrivna sidor. Kommissionen bad om ursäkt för frånvaron av grekiska teckensnitt på den dator som ställdes till kandidaternas förfogande.

När det gällde de första två påståendena anmärkte kommissionen att uttagningskommittén var medveten om den klagandes situation. När den på nytt granskade ärendet tog uttagningskommittén vederbörlig hänsyn till att den klagande inte hade haft möjlighet att skriva ut sin sammanfattning på datorn. Hon erbjöds emellertid alternativet att skriva den för hand, vilket hon gjorde. Uttagningskommittén ansåg därför att det faktum att den klagande inte kunde få tillgång till en dator med grekiska fonter under alla omständigheter inte kunde betraktas som ett väsentligt hinder, eftersom både handskrivna och maskinskrivna texter accepterades, och att inga fördelar gavs till något av dessa alternativ i samband med poängberäkningen. Kommissionen erkände emellertid att den förstod de problem som den klagande upplevt och skulle försöka undvika att problemet upprepades i framtiden.

Vad gällde det tredje påståendet bad kommissionen om ursäkt för den mycket kraftiga förseningen när det gällde att besvara den klagandes skrivelse av den 7 augusti 2000, som den besvarade först den 1 mars 2001.

Kommissionen uppgav dessutom att även om det antal kandidater som angetts i meddelandet om uttagningsförfarandet var 60, så hade 61 godkänts för det muntliga provet på grund av att två kandidater hade erhållit samma poäng.

Oberoende av kommentarerna ovan informerade kommissionen ombudsmannen om att uttagningskommittén, sedan man upptäckt ett faktafel som inte hade samband med ovan nämnda omständigheter, hade beslutat att på listan inkludera nästföljande två kandidater när det gällde antalet tilldelade poäng som inte hade tagits med på den ursprungliga listan. Den klagande var en av dessa två kandidater.

Kommissionen uppgav slutligen att den informerade den klagande om detta positiva resultat den 9 november 2001.

Klagandens kommentarer

Den 10 december 2001 skickade den klagande en skrivelse till ombudsmannen där hon meddelade att hon mottagit en skrivelse från kommissionen av den 9 november 2001, enligt vilken hon placerats på förteckningen över godkända sökande.

Den klagande uppgav att hon var nöjd med kommissionens reaktion, eftersom hennes grundkrav varit att bli placerad på förteckningen över godkända sökande. Hon var emellertid besviken över att kommissionen inte ville bemöta hennes påståenden och erkänna att hon behandlats orättvist. Hon ansåg emellertid att ärendet var löst. Den klagande framförde åsikten att det inte längre var nödvändigt för ombudsmannen att slösa mer tid på ärendet eftersom frågan inte längre hade någon praktisk betydelse.

Den klagande tackade också ombudsmannen för hans betydelsefulla bidrag i detta ärende, eftersom det var tack vare hans engagemang som kommissionen tagit upp ärendet på nytt och man kunde komma fram till vad den klagande betraktade som en rättvis upplösning av ärendet.

BESLUTET

1 Den påstådda diskrimineringen och underlåtenheten att respektera meddelandet om uttagningsförfarandet

1.1 Den klagande hävdade att uttagningskommittén inte följde meddelandet om uttagningsförfarandet, för på grund av bristen på grekiska fonter gav den inte den klagande någon möjlighet att skriva ut sin sammanfattning på datorn, ett alternativ som angetts i punkt V.C.3.c) i meddelandet om uttagningsförfarandet. Den klagande påstod att uttagningskommittén därmed hade diskriminerat henne och att den hade varit orättvis mot henne. I sitt yttrande uppgav kommissionen att uttagningskommittén ansåg att det faktum att den klagande inte kunde få tillgång till en dator med grekiska fonter under inga omständigheter kunde betraktas som ett väsentligt hinder, eftersom både handskrivna och maskinskrivna texter accepterades, och att inget av dessa alternativ medförde några fördelar i samband med poängberäkningen. Kommissionen bad emellertid om ursäkt för frånvaron av grekiska teckensnitt på datorn.

1.2 Principen om icke-diskriminering är en av de grundläggande principerna i gemenskapslagstiftningen och erkänd i EG-domstolens rättspraxis. När det gäller icke-diskriminering anges i punkt II i meddelandet om uttagningsförfarandet: *“Kommissionen gör stora ansträngningar för att undvika alla former av diskriminering, såväl under uttagningsförfarandet som när den avtalar tid för möten”*.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att punkt V.C.3.c) i meddelandet om uttagningsförfarandet föreskriver att *“kandidaten skall göra en skriftlig sammanfattning av sin diskussion med uttagningskommittén på två maskinskrivna sidor eller tre handskrivna sidor. En dator med programmet MS Word (Windows 95 eller Windows NT) kommer att ställas till kandidaternas förfogande”*. Det framgår därmed av meddelandet om uttagningsförfarandet att kandidaterna kan välja mellan en handskreven och en maskinskriven sammanfattning.

1.4 I det aktuella fallet innebar det faktum att det saknades grekiska fonter på den dator som ställdes till den klagandens förfogande uppenbarligen en nackdel för den klagande jämfört med övriga kandidater som kunde välja mellan att använda datorn eller skriva den sammanfattning som krävdes för hand. Med tanke på det positiva resultatet av detta ärende finns det emellertid ingen anledning att ytterligare undersöka denna del av klagomålet.

2 Påståendet om förseningen när det gäller kommissionens svar

2.1 Den klagande påstod att kommissionen inte svarade inom rimlig tid på hennes skriftliga överklagande av den 7 augusti 2000. I sitt yttrande bad kommissionen om ursäkt för denna försening.

2.2 Enligt principen om god förvaltningssed skall gemenskapens institutioner och organ besvara skrivelser från medborgarna inom skälig tid. I det aktuella fallet besvarade uttagningskommittén den klagandes överklagande av den 7 augusti 2000 först den 1 mars 2001, dvs. nästan sju månader senare. Eftersom kommissionen har framfört en ursäkt för denna försening finns det emellertid ingen anledning att ytterligare undersöka denna del av klagomålet.

3 Kravet att bli upptagen på förteckningen över sökande som kan komma att erbjudas anställning

3.1 Den klagande bad att kommissionen skulle granska ärendet på nytt och acceptera att det vore rättvist att placera henne på förteckningen över godkända sökande som nummer 31 av de 61 kandidater som deltog i det muntliga provet. I sitt yttrande uppgav kommissionen att uttagningskommittén, efter att ha upptäckt ett faktafel som inte hade samband med omständigheterna i detta ärende, hade beslutat att den klagande skulle tas med på förteckningen över godkända sökande. Den klagande informerades om denna utveckling i

en skrivelse av den 9 november 2001. I sin skrivelse till ombudsmannen av den 10 december 2001 uppgav den klagande att hon var nöjd med kommissionens reaktion och att hon ansåg ärendet vara avslutat.

3.2 Mot bakgrund av ovanstående konstaterar ombudsmannen att kommissionen förefaller ha vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden.

4 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

HANTERING AV ANSÖKAN I URVALSFÖRFARANDE

*Beslut i klagomål
1092/2001/(BB)/VK
(konfidentiellt) mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I juli 2001 lämnade den klagande in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen rörande kommissionens hantering av hans ansökan i urvalsförfarandet MANUT 2000.

I mars 2001 anmälde den klagande sitt intresse för att delta i urvalsförfarandet MANUT 2000 för packare (manutentionnaires) som organiserats av Europeiska kommissionen. Han skickade med de handlingar som krävdes enligt meddelandet om urvalsförfarandet. Den 7 juni 2001 informerades han av kommissionen om att hans ansökan avslagits. Inga skäl för detta uppgavs av kommissionen.

I en skrivelse av den 12 juni 2001 begärde den klagande att kommissionen skulle ompröva sitt beslut gällande hans ansökan. Kommissionen bekräftade sedermera sitt tidigare beslut. Den uppgav att den bara hade behållit de ansökningar som bäst hade motsvarat den erfarenhets- och karriärprofil som krävdes.

Den klagande hävdar att hans ansökan och hans karriärprofil uppfyllde de krav som angetts av kommissionen. Han hävdar att kommissionen inte borde ha gått vidare med urvalet enbart baserat på den dokumentation som lämnats in, och att han borde ha hörts av urvalskommittén för att få en möjlighet att personligen redogöra för sitt fall. Kommissionen borde dessutom ha redovisat sina skäl för att ansökan avlogs för den klagande. Den klagande var därför missnöjd med hur kommissionen hade hanterat ärendet.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska kommissionens yttrande

Sammanfattningsvis framför kommissionen följande synpunkter:

All arbetslivserfarenhet måste styrkas av ett intyg från arbetsgivaren. Under perioden från oktober 1991 till april 1994 var den klagande anställd som *interimaire* (tillfälligt anställd) av andra företag, trots att han arbetade *intra muros* (inom organisationen). Eftersom han inte kunde uppvisa de intyg från arbetsgivaren som krävdes för denna period, kunde urvalskommittén inte betrakta denna period som en relevant arbetslivserfarenhet.

Den klagande kunde bara styrka tre års arbetslivserfarenhet inom området packning av varor och fem månaders erfarenhet när det gällde att köra fordon. Enligt punkt 4 i urvalsförfarandet krävs följande: "Posséder une expérience prouvée de 3 ans minimum dans la manutention de biens et la conduite de véhicules type camionnette". Urvalskommittén tolkade denna klausul som ett krav på minst tre års arbetslivserfarenhet inom vart och ett av dessa båda områden.

Kommissionen har emellertid dragit slutsatsen att denna klausul kan betraktas som oklar eftersom den faktiskt medger tolkningen att en arbetslivserfarenhet inom båda dessa områden som tillsammans uppgår till minst tre år skulle vara tillräcklig.

Kommissionen beklagar att punkt 4 i de allmänna villkoren var oklar och att detta orsakade den klagande besvär som kunde ha undvikits. Som en vänskaplig förlikning av ärendet är kommissionen beredd att erbjuda den klagande en ersättning på 2 000 euro.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer hävdar den klagande att kommissionen borde ha accepterat de tjänstgöringsintyg han lämnade in.

Den klagande accepterar emellertid att urvalsförfarandet nu är avslutat. Han accepterade därför kommissionens erbjudande att betala honom en ekonomisk ersättning på 2 000 euro.

BESLUTET

1 Hanteringen av den klagandes ansökan

1.1 Den klagandes ansökan att delta i urvalsförfarandet Manut 2000 avslogs av kommissionen. Den klagande hävdar att hans ansökan och hans karriärprofil uppfyllde de krav som angetts av kommissionen och att den senare inte hanterat hans ärende på ett tillfredsställande vis.

1.2 Kommissionen uppgav att den kommit till slutsatsen att den relevanta bestämmelsen i de allmänna villkoren var oklar eftersom den medgav tolkningen att en arbetslivserfarenhet inom båda de områden som krävdes, som tillsammans uppgick till minst tre år, skulle vara tillräcklig. Kommissionen beklagar att detta faktum orsakade besvär för den klagande som kunde ha undvikits. Som en vänskaplig förlikning av ärendet är kommissionen beredd att erbjuda den klagande en ersättning på 2 000 euro. Den klagande har tackat ja till erbjudandet.

1.3 Det förefaller därmed som om kommissionen har vidtagit åtgärder för att avsluta ärendet och att den därmed tillmötesgått den klagande.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

EUROPEISKA KOMMISSIONEN STÄLLDE IN ETT UTTAGNINGSFÖRFARANDE FÖR PERSONAL PÅ FORSKNINGSOMRÅDET

*Beslut i klagomål
1452/2001/IP mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande deltog i uttagningsförfarandet KOM/R/A/02/2000 som genomfördes av Gemensamma forskningscentret i Ispra. I mars 2001 fick hon meddelande om att hon inte återfanns bland de sex bästa kandidaterna på förteckningen över sökande som kan komma att erbjudas anställning. Den klagande ingav därför ett klagomål mot uttagningskommitténs beslut i enlighet med artikel 90 i tjänsteföreskrifterna. Klagomålet registrerades den 17 april 2001 av kommissionens generalsekretariat med nummer R/210/2001. Kommissionen förefaller inte ha svarat inom fyra månader.

I oktober 2001 ingav den klagande ett klagomål till ombudsmannen i samma fråga som klagomålet till kommissionen. I sitt klagomål till ombudsmannen hävdade den klagande följande:

- 1) Det hade förekommit administrativa missförhållanden i samband med uttagningskommitténs sammansättning.
- 2) Den klagande hade varit utsatt för diskriminering under det muntliga provet och i samband med utvärderingen av hennes akademiska examina.

Hon hävdade dessutom att uttagningsförfarandet borde annulleras och att hon skulle få möjlighet att göra om det muntliga provet samt att hennes handlingar skulle granskas av en annan uttagningskommitté.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande över klagomålet framhöll kommissionen sammanfattningsvis följande:

Kommissionen beklagade förseningen när det gällde att besvara klagomålet R/210/2001 som den klagande ingett enligt artikel 90 i tjänsteföreskrifterna och bad om ursäkt för det.

Ett svar skickades slutligen till den klagande den 21 november 2001. Innehållet i denna skrivelse var i allt väsentligt detsamma som i yttrandet till ombudsmannen.

Som resultat av den undersökning som genomfördes efter den klagandes klagomål drog tillsättningsmyndigheten slutsatsen att uttagningsförfarandet COM/R/A/02/2000 borde ha annullerats på grund av oriktigheter i förfarandet. Undersökningen visade att en ledamot av uttagningskommittén och en av de framgångsrika kandidaterna hade gemensamma ekonomiska intressen.

Tillsättningsmyndigheten ansåg att objektiviteten och de lika möjligheterna för samtliga kandidater inte i tillräckligt hög grad garanterats under förfarandet och att upptäckten av att en av uttagningskommitténs ledamöter varit partisk gjorde förfarandets slutresultat ogiltigt. Ingen av kandidaterna på förteckningen över godkända sökande har erbjudits ett kontrakt under tiden som gått sedan uttagningsförfarandet genomfördes och hela förfarandet skulle göras om sedan en ny uttagningskommitté utsetts.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttrande påpekade den klagande att kommissionen borde förklara om det nya uttagningsförfarandet skulle vara öppet enbart för kandidater som deltog i det annullerade förfarandet eller om det även skulle vara öppet för andra kandidater, och om det skulle vara möjligt att komplettera befintliga handlingar med nya dokument. Hon önskade också bli informerad om den preliminära tidsplanen för det nya uttagningsförfarandet och om vilka åtgärder kommissionen kommer att vidta för att garantera att ledamöterna i den nya uttagningskommittén är opartiska och för att se till att hon inte kommer att diskrimineras.

Ombudsmannen ansåg emellertid inte att det var lämpligt att be kommissionen kommentera de frågor som den klagande tog upp i detta skede. Ombudsmannen konstaterade att kommissionen formellt hade erkänt att administrativa missförhållanden gjorde förfarandet ogiltigt och att det hade annullerats så som den klagande krävt i sitt ursprungliga klagomål.

Den klagande kunde därför överväga att rikta dessa nya frågor till de ansvariga enheterna inom kommissionen som en lämplig administrativ hänvändelse i enlighet med artikel 2.4 i Europeiska ombudsmannens stadga.

BESLUTET

1 Påstådda missförhållanden i sammansättningen av uttagningskommittén

1.1 Den klagande, som deltog i uttagningsförfarande KOM/R/A/02/2000 hävdade att det förekommit administrativa missförhållanden i samband med uttagningskommitténs sammansättning.

1.2 I sitt yttrande uppgav kommissionen att de undersökningar som genomförts efter den klagandes klagomål hade påvisat att en ledamot av uttagningskommittén och en av de framgångsrika kandidaterna hade gemensamma ekonomiska intressen. Tillsättningsmyndighetens slutsats blev att objektiviteten och de lika möjligheterna för samtliga kandidater inte garanterats i vederbörlig ordning och att uttagningsförfarandet därför måste annulleras.

1.3 Ombudsmannen anser att kommissionen har vidtagit åtgärder för att lösa denna del av ärendet.

2 Den klagandes påståenden att hon diskriminerats

2.1 Den klagande påstod att hon varit utsatt för diskriminering under det muntliga provet och i samband med utvärderingen av hennes akademiska examina.

2.2 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen inte tog upp detta påstående i sitt yttrande. Mot bakgrund av institutionens beslut att annullera uttagningsförfarandet och slutsatsen i punkt 1 i detta beslut anser ombudsmannen emellertid inte att det är nödvändigt att driva undersökningen av denna del av ärendet vidare.

3 Klagandens krav

3.1 Den klagande hävdade att uttagningsförfarandet borde annulleras och att hon skulle få möjlighet att göra om det muntliga provet samt att hennes handlingar skulle granskas av en annan uttagningskommitté.

3.2 När kommissionen annullerade uttagningsförfarandet påpekade den att ett nytt uttagningsförfarande skulle påbörjas sedan en ny uttagningskommitté hade utsetts.

3.3 Ombudsmannen anser att kommissionen har vidtagit åtgärder för att lösa denna del av ärendet.

4 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att Europeiska kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

KOMMISSIONEN AVSKAFFAR OBETALDA PRAKTIKANT- PLATSER

*Beslut i klagomål
1456/2001/ADB mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande är en student som ansökte om en praktikplats vid Europeiska kommissionen. Kommissionen erbjöd honom en obetald praktikplats. Eftersom han inte hade någon inkomst, ställdes han inför ett svårt val. Han kunde antingen acceptera erbjudandet med de konsekvenser detta skulle få för hans dagliga tillvaro, eller tacka nej till denna viktiga möjlighet på grund av sina begränsade ekonomiska resurser. Han klagade därför till ombudsmannen och påstod att det faktum att kommissionen erbjöd obetalda praktikplatser innebar en diskriminering av sökande med begränsade ekonomiska resurser, framför allt eftersom antalet obetalda praktikplatser endast utgjorde en liten del av alla de praktikplatser som erbjöds av kommissionen.

Den klagande krävde att kommissionen skulle ompröva sin ståndpunkt när det gällde hans personliga situation.

UNDERSÖKNINGEN

Europeiska kommissionens yttrande

Sedan 1997 har kommissionen gradvis ökat sina avsättningar för praktikplatser för att kunna betala största möjliga antalet praktikanter. Kommissionen informerade ombudsmannen om att samtliga praktikanter kommer att få betalt från och med mars 2002.

År 2001 erbjöds 97 procent av totalt 1 200 praktikanter betalda praktikplatser. Praktikanter som accepterade obetalda praktikplatser kunde emellertid dra nytta av medel som blev tillgängliga när betalda praktikanter anlände sent eller lämnade sina platser i förtid. I den klagandes fall kunde kommissionen betala honom ett fullt femmånadersanslag för de fem månader som praktiken varade.

BESLUTET

Det framgår av kommissionens yttrande att Europeiska kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT BETALA SISTA DELEN AV ETT ÖVERENSKOMMET FINANSIELLT STÖD

*Beslut i klagomål
108/2002/OV
(konfidentiellt) mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I januari 2002 klagade X till Europeiska ombudsmannen som företrädare för en fransk regional handelskammare (i fortsättningen "den klagande"). Klagomålet avsåg kommissionens finansiella stöd till operation M. inom ramen för programmet "EC Investment Partners" (ECIP). Enligt den klagande löd fakta i ärendet som följer:

Den 1 december 1997 ansökte den klagande om finansiellt stöd hos kommissionen för en budget på 170 000 euro för aktiviteten M.-ECIP. Aktiviteten inleddes i januari 1998. I en skrivelse av den 21 januari 1998 godkände kommissionen den klagandes ansökan och beviljade ett bidrag på 85 000 euro. Huvuddelen av uppdraget genomfördes under april 1998. Den 10 juli 1998 skickade kommissionen finansieringsavtalet som bekräftade det finansiella stödet på 85 000 euro.

Den 16 september 1999 erhöll den klagande en första betalning på 42 500 euro. Den 19 oktober 2000, bekräftade kommissionen att sista delen av betalningen skulle uppgå till 4 707 euro i stället för de 42 500 euro som den klagande förväntat sig. Denna utbetalning gjordes den 3 november 2000.

Den 22 november 2000 protesterade den klagande mot slutbetalningen. Kommissionen gick då med på att göra en ytterligare utbetalning på 8 005 euro den 30 april 2001.

Den 28 september 2001 protesterade den klagande på nytt mot slutbetalningen från kommissionen.

Den 17 januari 2002 skrev den klagande till ombudsmannen och framförde följande fyra påståenden:

- 1 Kommissionens behandling av ärendet tog otillbörligt lång tid.
- 2 Den engelska texten till finansieringsavtalets allmänna villkor var tvetydig och oklar.
- 3 Kommissionens enheter vägrade ta hänsyn till det finansiella stöd som avtalats.

4 Kommissionens företrädare var partiska i sin argumentation, som byggde på en restriktiv tolkning av avtalet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande påpekade kommissionen att detta klagomål måste betraktas mot bakgrund av det decentraliserade samarbetsprogrammet ECIP (finansieringsinstrumentet "EC Investment Partners") som erbjöd företagen fem typer av finansieringsförmåner som stöd för att utveckla samriskprojekt i utvecklingsländerna i Asien, Latinamerika, Medelhavsområdet och Sydafrika.

Rådets förordning (EG) nr 213/96 av den 29 januari 1996, som utgjorde den rättsliga grunden för finansieringsinstrumentet ECIP, upphörde att gälla den 31 december 1999. På grund av frånvaron av en rättslig grund och i avvaktan på att en ny ECIP-förordning skulle antas, placerade budgetmyndigheten anslagen för 2000 i en reserv (avsnitt B0-40), vilket omöjliggjorde alla nya åtaganden innan den nya rättsliga grunden hade antagits. Inga nya åtgärder kunde därför utvärderas, godkännas eller bli föremål för några avtal efter den 31 december 1999.

Den 31 januari 2000 föreslog kommissionen att rådet och parlamentet skulle anta en ny förordning²² för att finansiera kostnaderna för att driva pågående ECIP-projekt vidare. Förordningen antogs den 21 april 2001. Den 22 december 2001 beslutade kommissionen att inte föreslå rådet och parlamentet att förlänga förordningens giltighetstid, vilket medförde att ECIP-programmet avslutades. Beslutet var nödvändigt mot bakgrund av rationaliseringen av kommissionens program och strävan efter att reformera och förenkla ledningsuppgifterna.

Vad gällde fakta i ärendet påpekade kommissionen att den klagande skickade in en ansökan till kommissionen om bidrag från ECIP förmåner 1 i december 1997. Denna förmån skulle göra det möjligt för mottagaren att finna argentinska och brasilianska bilföretag som vore beredda att ingå samarbetsavtal med franska företag.

ECIP:s ledningsgrupp rekommenderade kommissionen att godkänna projektet enligt åtgärd 3207. Detta meddelades den klagande i en skrivelse av den 21 januari 1998, vari också angavs att detta varken påverkade kravet på ett formellt godkännande av förslaget från kommissionen eller utgjorde ett åtagande från kommissionens sida. Kommissionens formella beslut skickades den 25 augusti 1998 tillsammans med det särskilda avtal som skulle undertecknas av den klagande, slutmottagaren och kommissionen. I bilaga 2 till detta avtal redovisades den preliminära kostnadsbudget som uppgivits av den sökande, totalt 170 000 euro, med en samfinansiering från gemenskapen på 50 procent, dvs. 85 000 euro.

Den 24 februari 1999 skickade den klagande in sin sluträkning. Kommissionens enheter beräknade de tillåtliga kostnaderna till 94 415,63 euro. Den 19 oktober 2000 upplyste kommissionen den klagande om resultatet av den finansiella utvärderingen och om överföringen av 4 707,81 euro (en första utbetalning av beloppet 42 500 euro, dvs. 50 procent av det bidrag som medgivits enligt förmån 1, artikel 5 i avtalet, hade gjorts och mottagits den 16 september 1999). Slutbetalningen gjorde att kommissionens bidrag uppgick till 47 207,81 euro.

Den 22 november 2000 informerade den klagande kommissionen om att han inte accepterade beräkningen av de tillåtliga kostnaderna och ansåg att vissa kostnader felaktigt hade bedömts som otillåtliga. Kommissionens enheter svarade den 30 april 2001 och påminde

²² KOM(1999) 726.

om de regler och förfaranden som gällde för ECIP-programmet och som ingick i det särskilda avtalet²³ mellan EG och slutmottagaren.

Eftersom kommissionen ansåg att projektet hade genomförts på ett nöjaktigt sätt gjorde kommissionens enheter en ny bedömning av vissa kostnader den 27 september 2001 och ökade de totala tillåtliga kostnaderna från 94 415,63 euro till 101 011,70 euro.

Trots detta försök till förlikning framhärdade den klagande i sitt krav på ersättning för vissa kostnader som hade bedömts som otillåtliga, och detta på grundval av en annan tolkning av de allmänna villkor som bilagts avtalet. Därefter informerade den klagande kommissionen om att han skulle inge ett klagomål till Europeiska ombudsmannen i ärendet.

Kommissionen framhöll att det var EG-domstolens sak att behandla eventuella tvister i anslutning till avtalet men kommissionen önskade ändå bemöta den klagandes påståenden och inför ombudsmannen förtydliga den rättsliga grunden för sitt handlande och de argument på vilka den grundade sin tolkning.

1 När det gällde påståendet att hanteringen av ärendet tog otillbörligt lång tid beklagade kommissionen förseningen av ärendets behandling. Kommissionen förklarade att förseningen berodde på problem som uppkommit under programmets genomförande, bland annat personalbrist och olika interna omstruktureringsprocesser, samt på beslutet att avsluta ECIP-programmet.

I enlighet med sina egna åtaganden är kommissionen beredd att betala ränta till slutmottagaren för den period under vilken överföringen av bidragsbeloppen försenades, även om detta inte uttryckligen krävs i avtalet.

2 När det gällde påståendet att den engelska texten var oklar påpekade kommissionen att den klagande, genom att underteckna avtalet, accepterade dess villkor, vilket förutsätter att han förstod dem. Den klagande kan därför inte i efterhand åberopa att han inte förstod villkoren. Kommissionens enheter hade alltid kunnat tillhandahålla svar på förfrågningar om förtydliganden eller en översättning.

Den oklarhet som den klagande åberopar är resultatet av att han jämfört bestämmelser i de allmänna villkoren som avser olika faser av genomförandet av ECIP-programmet (se nedan) och som därför inte strider mot varandra. Kommissionen tillbakavisade därmed den klagandes påstående om att dess tolkning av de allmänna villkoren skulle vara restriktiv och felaktig.

Kommissionen gav detaljerade kommentarer till sin tolkning av bestämmelserna om avgifter, täckning av icke tillåtliga kostnader (kommissionen gick slutligen med på att finansiera ytterligare 28 dagar samt 4 resor inklusive extra traktamenten) och administrativa kostnader (kommissionen fick inga räkningar från den klagande, trots att artikel 3.3 i de allmänna villkoren tydligt anger att *tillåtliga kostnader kommer att grundas på faktiska kostnader som styrkts med relevanta handlingar*).

3 När det gällde påståendet att kommissionen vägrade ta hänsyn till det finansiella stöd som överenskommits, påpekade kommissionen att den klagande förmodligen blandat samman budgetkostnader med tillåtliga kostnader. De finansiella enheterna ingriper enbart för att inför slutavräkningen verifiera vilka kostnader som uppfyller programmets tillåtlighetskriterier, och detta i enlighet med de bestämmelser som accepterats av båda parter (och som anges i de allmänna villkor som anges i en bilaga till det särskilda avtalet). Det är uppenbart att de tillåtliga kostnaderna inte alltid motsvarar de belopp som ursprungligen uppgett. Kommissionens uppgift är att se till att villkoren i bidragsavtalet respekteras av

²³ Det särskilda avtalet innehåller följande bilagor: anbudsvillkoren (bilaga 1), budgeterade kostnader (bilaga 2) och allmänna villkor (bilaga 3).

slutmottagaren. I det aktuella fallet accepterade kommissionen 109 559 euro som tillåtliga kostnader, jämfört med avtalets budget på 170 140 euro. Slutbetalningen blir därför 12 279,86 euro utöver de 42 500 euro som slutmottagaren redan mottagit.

4 När det gällde den påstådda partiskheten vid tolkningen av avtalet ansåg kommissionen att det påståendet var ogrundat. Kommissionens enheter strävar efter att objektivt tillämpa samma villkor för alla bidragsavtal inom ramen för ECIP-programmet. När den analyserar balansräkningarna kontrollerar kommissionen alltid att den slutliga beräkningen tar hänsyn till de faktiska kostnaderna, så som dessa framgår av de styrkande handlingarna. Kommissionen ställer sig därför frågande till den klagandes påstående om partiskhet.

Kommissionen uppgav slutligen att dess enheter gått med på att inom kort träffa mottagaren för att kunna avsluta ärendet. Detta möte skulle äga rum i Bryssel i maj 2002.

Klagandens kommentarer

Den klagande påpekade att mötet med kommissionens enheter ägde rum den 15 maj 2002. Tack vare detta möte kunde parterna enas om en slutbetalning på 29 067,50 euro. Detta belopp överfördes till den klagandes konto den 24 maj 2002. Den klagande uttryckte sin tacksamhet över ombudsmannens ingripande som ledde till att ärendet kunde få en positiv upplösning.

BESLUTET

1 Det påstådda administrativa missförhållandet i samband med handläggningen av projekt M.-ECIP och påståendet om underlåtenhet att betala slutbeloppet

1.1 Den klagande gjorde flera påståenden rörande kommissionens handläggning av projekt M.-ECIP: 1) det tog otillbörligt lång tid för kommissionen att behandla ärendet, 2) den engelska texten till finansieringsavtalets allmänna villkor var tvetydig och oklar, 3) kommissionens enheter vägrade ta hänsyn till det finansiella stöd som avtalats, 4) företrädarna för kommissionen var partiska i sin argumentation som byggde på en restriktiv tolkning av avtalet.

1.2 I sitt yttrande tillbakavisade kommissionen den klagandes påståenden. Kommissionen meddelade emellertid att dess enheter hade accepterat att träffa bidragsmottagaren för att avsluta ärendet, och att ett möte hade planerats i maj 2002 i Bryssel.

1.3 I sina kommentarer påpekade den klagande att mötet med kommissionens enheter ägde rum den 15 maj 2002. Vid det mötet enades man om en slutbetalning på 29 067,50 euro. Detta belopp överfördes till den klagandes konto den 24 maj 2002. Den klagande tackade ombudsmannen för hans ingripande, som ledde till att ärendet kunde få en positiv upplösning.

1.4 Det framgår av den klagandes kommentarer att kommissionen slutligen har gått med på att betala slutbeloppet 29 067,50 euro och att den därmed har löst ärendet.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**KOMMISSIONEN
GÅR MED PÅ ATT
ÄNDRA ETT AVTAL
FÖR ATT TÄCKA
SAMTLIGA
KOSTNADER I ETT
PROJEKT**

*Beslut i klagomål
114/2002/ADB mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Tillsammans med Université catholique de Louvain (Belgien), Consejo Superior de Investigaciones Científicas (Spanien) och École Nationale Supérieure des Télécommunications (Frankrike) ingick den klagandes företag Schlumberger Industries S.A. (Frankrike) ett avtal med kommissionen inom ramen för IST-programmet (Information Society Technologies) i syfte att få bidrag till ett projekt.

Själva avtalet, inklusive bilaga 1, förhandlades fram med kommissionen. Bilaga 2 är en standardbilaga för samtliga IST-avtal. Avtalet undertecknades i december 1999 och arbetet med projektet inleddes i mars 2000. Den 22 mars 2001 meddelade kommissionen de avtalslutande parterna att det fanns en brist på överensstämmelse mellan själva avtalet och standardbilaga 2. Den senare uteslöt i själva verket finansiering av sådant som efter förhandlingar hade överenskommit i avtalet och i bilaga 1.

Trots upprepade kontakter med den klagande lyckades kommissionen inte komma fram till en acceptabel lösning. Den klagande skickade därför in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen och krävde en lösning som innebar att de omtvistade kostnaderna accepterades och att ett fungerande avtal upprättades.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen bestred inte den klagandes påståenden. Kommissionen gick med på att ändra avtalet så att alla kostnader som uppkommit i projektet skulle täckas i enlighet med vad den klagande krävt i sitt klagomål.

Kommissionen meddelade att den hade för avsikt att minska antalet standardavtal och att förenkla dem för att undvika liknande situationer i framtiden.

Klagandens kommentarer

Europeiska ombudsmannen vidarebefordrade kommissionens yttrande till den klagande och bad om eventuella kommentarer. Den 4 juni 2002 informerade den klagande muntligen ombudsmannens enheter om att kommissionens erbjudande fullständigt tillfredsställde hans krav.

BESLUTET

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**BETALNING AV
BEGRAVNINGS-
KOSTNADER**

*Beslut i klagomål
902/2002/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande lämnade in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen i maj 2002. Den klagandes son hade varit tjänsteman vid kommissionen och hade plötsligt avlidit i november 2001. Vid den tidpunkt när klagomålet lämnades in hade den klagande ännu inte fått full betalning för de kostnader som hon hade åsamkats med anledning av sonens död.

Ersättningen för kostnaderna för transport av kroppen till Finland hade först betalats ut endast delvis. Kostnaderna har sedermera ersatts till fullo men först efter att den klagande hade kontaktat kommissionen upprepade gånger.

När det gäller kostnaderna för begravningen hade hon ännu inte fått betalning. Hon uppgav att kommissionen hade informerat henne om att den skulle ersätta henne upp till 94 000 BEF. Den klagande hade skickat en faktura på 2 833,13 euro till kommissionen i slutet av 2001. När den klagande ringde till kommissionen i början av 2002, blev hon informerad om att kommissionen endast skulle betala 218 euro och uppgav att skälet till detta var obetalda läkarräkningar. Den klagande ansåg emellertid att eventuella obetalda skulder skulle betalas av dödsboet och inte av henne. Den ansvarige tjänstemannen lovade att ringa henne på eftermiddagen men det gjorde han inte.

Sammanfattningsvis hävdade den klagande att kommissionen, sex månader efter hennes sons död, ännu inte hade betalt kostnaderna för begravningen, vilka uppgick till 2 833,13 euro.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

När en tjänsteman avlider betalas begravningskostnaderna i de flesta fall till tjänstemannens bankkonto, som hans eller hennes arvingar har tillgång till. Återbetalning kan även göras till en annan person som bevisar att han eller hon har betalat begravningskostnaderna. För en sådan direkt betalning krävs att personen visar att kostnaderna täcktes från samma bankkonto som det som angavs i begäran om ersättning.

I föreliggande fall uppstod en viss fördröjning till följd av att tjänsteläkaren måste undersöka om de läkarkostnader som uppkommit kunde ersättas till fullo eller inte i enlighet med tjänsteföreskrifterna. I april 2002, när det belopp som skulle betalas ut hade fastställts, uppstod ett problem eftersom det bankkonto som uppgavs i begäran om ersättning inte var samma som det som använts för att täcka utgifterna. Den 7 juni 2002 fick kommissionen information om att båda bankkontona tillhörde den klagande. Betalningsuppdraget skickades samma dag.

När det gäller begravningskostnaderna är de begränsade till ett belopp på 2 330,20 euro. Från detta belopp skulle den förskottsbetalning på 1 419,62 euro dras av som redan hade gjorts till den klagande. Det belopp som skulle betalas ut var följaktligen 910,58 euro. Men i enlighet med artikel 72.3 i tjänsteföreskrifterna kan särskild betalning beviljas om de totala läkarkostnaderna under en viss tid överstiger en viss procentandel av tjänstemannens lön. Tillämpat på föreliggande fall skulle ytterligare 1 088,82 euro betalas till den klagande. Ett belopp på 1 999,40 euro betalades därför till den klagande den 13 juni 2002.

När det gäller transportkostnaderna hade kommissionen granskat ärendet och beslutade att betala full ersättning för vissa delar av fakturan. Som ett resultat av detta gjordes en extra utbetalning på 509,74 euro till den klagande den 14 juni 2002.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer påpekade den klagande att hon först den 7 juni 2002 hade informerats om att kommissionen behövde en bekräftelse från hennes bank av att båda kontona tillhörde henne. Bekräftelsen hade faxats av banken samma dag. Vidare hade kommissionen tappat bort originalfakturan för begravningskostnaderna. Den klagande underströk emellertid att det snart var ett år sedan hennes son hade gått bort, och hon ville lägga det bakom sig och ville inte komma med nya påståenden. Hon underströk att frågan var överspelad för hennes del, och hon tackade ombudsmannen för hans hjälp i ärendet.

BESLUTET

1 Kostnadsersättning som tillkom den klagande

1.1 Den klagandes son hade varit tjänsteman vid kommissionen och hade plötsligt dött i november 2001. Den klagande hävdade att kommissionen sex månader efter hennes sons död ännu inte hade betalat hennes kostnader för begravningen som uppgick till 2 833,13 euro.

1.2 Kommissionen redogjorde för de fördröjningar som hade uppkommit och informerade ombudsmannen om att kommissionen hade skickat betalning till den klagande på 1 999,40 euro den 13 juni 2002 och ytterligare en betalning på 509,74 euro den 14 juni 2002.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen har gjort två utbetalningar till den klagande. Vidare har den klagande framfört att hon anser att saken är utagerad och har tackat ombudsmannen för hans hjälp. Ärendet förefaller därför ha lösts.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.2.2 Europeiska gemenskapernas domstol

ERSÄTTNING AV RESEKOSTNADER FÖR ARBETSSÖKANDE

Beslut i klagomål 141/2002/JMA mot

Europeiska gemenskapernas domstol

KLAGOMÅLET

Den klagande hade anmält sig som sökande till tjänsten som direktör för översättningar vid EG-domstolen i april 2001. Följaktligen kallades han till en intervju i maj 2001. En tjänsteman från domstolen informerade den klagande per telefon om att samtliga hans resekostnader från Litauen, där han arbetade vid Europeiska kommissionens delegation, skulle ersättas av domstolen. I slutet av maj 2001 skickade den klagande in en begäran till domstolen om att få ersättning för sina kostnader, som uppgick till 1 938,05 euro.

I slutet av augusti 2001 kontaktade den klagandes hustru domstolens administrativa enheter och fick veta att direktören för personalavdelningen skulle komma tillbaka från sin semester i början av september och att han då skulle underteckna betalningsbemyndigandet.

Eftersom han inte fick något svar, skickade den klagande flera faxmeddelanden och e-postbrev till domstolen med begäran om betalning i oktober 2001. Domstolen uppgav i ett e-postbrev av den 8 november 2001 att en betalning hade gjorts. Kort därefter erhöll den klagande 512,59 euro via bankgiro.

Eftersom domstolens utbetalning inte täckte alla hans resekostnader och det fanns ett utestående belopp på 1 425,46 euro, krävde den klagande fullständig betalning i en skrivelse från i december 2001. Han fick inget svar från domstolen på den påminnelsen.

Sammanfattningsvis hävdade den klagande att domstolen underlåtit att besvara hans många förfrågningar och han krävde fullständig ersättning för samtliga resekostnader i samband med sin ansökan om en ledig tjänst vid domstolen.

UNDERSÖKNINGEN

EG-domstolens yttrande

I sitt yttrande förklarade domstolen att den klagande hade lämnat in krav på ersättning som uppgick till 1 938,05 euro och att det beloppet översteg det maximala belopp som är tillåtet enligt domstolens regler för ersättning av resekostnader för anställningssökande.

Domstolen påpekade att en kopia av reglerna skickas i princip till samtliga kandidater som kallas till en intervju. På grundval av dessa regler betalade domstolen det maximalt tillåtna beloppet, nämligen 516,09 euro.

Efter att på nytt ha undersökt ärendet, upptäckte domstolens förvaltning att en kopia av reglerna eventuellt inte hade skickats till den klagande och begärde ett utlåtande från sin rättsexpert i administrativa frågor om det var möjligt i det aktuella fallet att betala det utestående beloppet.

På rekommendation från sin rättsexpert beslutade domstolen att skicka det utestående beloppet till den klagande. Överföringen gjordes i juli 2002. Domstolen uppgav också att dess direktör för personalfrågor och finanser hade skrivit till den klagande och informerat denne om beslutet samt framfört en ursäkt.

Klagandens kommentarer

Den klagande bekräftade att EG-domstolen hade betalat det utestående beloppet. Han uttryckte sin tacksamhet mot ombudsmannen för att denne bringat ärendet till ett lyckligt slut och lade till att om det inte varit för ombudsmannens insatser hade hans rättigheter aldrig kunnat tillgodoses.

BESLUTET

Det framgår av EG-domstolens yttrande och klagandens kommentarer att EG-domstolen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.3 VÄNSKAP- LIGA FÖRLIK- NINGAR SOM ÅSTADKOMMITS AV OMBUDS- MANNEN

3.3.1 Europa- parlamentet

OFFENTLIG- GÖRANDE AV GENMÅLE PÅ RAPPORT FRÅN KOMMITTÉN AV OBEROENDE EXPERTER

*Beslut i klagomål
375/2001/IJH mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande var tidigare generaldirektör för kommissionens generaldirektorat för näringslivspolitik, handel, turism och socialpolitik (GD 23). I mars 2001 skickade han ett klagomål mot Europaparlamentet till ombudsmannen. Enligt den klagande är fakta som följer.

1993 inledde den klagande en intern undersökning om anklagelser om korruption som riktats mot chefen för turismavdelningen inom GD 23. Chefen i fråga har sedermera ställts inför rätta och dömts för korruption i Frankrike. Denna person startade därefter en kampanj med vilseledande information mot den klagande. Inslag i denna kampanj med vilseledande information letade sig in i ett betänkande (föredragande R. Wemheuer) som antogs av Europaparlamentet, utan att den klagande hade fått tillfälle att yttra sig. Efter en skriftväxling med Europaparlamentet ansåg den klagande att frågan hade lösts på ett tillfredsställande sätt av parlamentets dåvarande talman. Därefter inrättade Europaparlamentet kommittén av oberoende experter som bland annat undersökte den så kallade "turismaffären". Europaparlamentet underlät att skicka kommittén av oberoende experter sin skriftväxling med den klagande om Wemheuerbetänkandet. På grund av detta fick kommittén av oberoende experter felaktigt den uppfattningen att de inslag i Wemheuerbetänkandet som var kritiska mot den klagande inte hade bestridits och i kommitténs egen rapport beskylldes den klagande för att inte ha uppfyllt sina skyldigheter utan att kommittén först hade hört honom.

På grundval av ovanstående hävdade den klagande att Europaparlamentet

1 på ett försumligt sätt underlåtit att skicka kommittén av oberoende experter viss relevant information, dvs. korrespondensen mellan honom själv och Europaparlamentet om Wemheuerbetänkandet,

2 var ansvarigt för kränkningen av hans grundläggande rätt att få yttra sig i turismaffären.

Den klagande krävde att Europaparlamentet skulle offentliggöra en rättelse eller alternativt ett genmäle, såväl i tryckt form som på Europaparlamentets webbplats.

UNDERSÖKNINGEN

Europaparlamentets yttrande

I sitt yttrande framhöll Europaparlamentet sammanfattningsvis följande.

Kommittén av oberoende experter hade själv det totala ansvaret för tolkningen av sitt uppdrag och för det sätt på vilket den kom fram till sina slutsatser. Den sammanträdde inom stängda dörrar och krävde alltid att överläggningarna skulle vara konfidentiella för att garantera kommitténs oberoende ställning.

Europaparlamentets talman hade inga möjligheter att känna till vilka handlingar kommittén av oberoende experter granskade, inte heller varifrån dessa dokument kom eller vilka kontakter som togs mellan experterna och tredje part eller de skäl eller överväganden som fick kommittén att dra de slutsatser den drog.

Parlamentets institutionella ställning utesluter därför att det besvarar några konkreta frågor som rör kommitténs arbetsmetoder, dess informationskällor och sätt att värdera information, halten i dess slutsatser eller det sätt på vilket dessa formuleras i kommitténs rapport. Följaktligen är parlamentet inte behörigt att besvara frågan huruvida kommittén av oberoende experter har respekterat den klagandes grundläggande rättigheter.

När det gällde i vilken utsträckning Europaparlamentet försett kommittén av oberoende experter med information, framhöll parlamentet att all den information som administrationen förfogade över och som avsåg Wemheuerbetänkandet om turism hade ställts till kommitténs förfogande. Parlamentet kunde emellertid inte ha någon åsikt i frågan om tredje part skickat information till kommittén, till exempel en skriftväxling mellan parlamentsledamöter och den klagande, eller någon annan information som tredje part kunde inneha i sin egenskap av privatperson.

Europaparlamentets talman informerade ordföranden för kommittén av oberoende experter, Middelhoek, om sina skrivelser till den klagande. De flesta av dessa skrivelser skickades efter det att kommittén hade avslutat sitt arbete. Europaparlamentets generalsekreterare tog dessutom initiativet att uppmana de tidigare ledamöterna i kommittén av oberoende experter att utföra ytterligare en analys av de argument och handlingar som lagts fram av den klagande. Denna begäran avslogs med motiveringen att kommittén av oberoende experter inte längre existerade och därför inte kunde överlägga.

När det gällde den klagandes krav att Europaparlamentet skulle offentliggöra ett genmäle på Europaparlamentets webbplats kunde parlamentet knappast tycka att det var skyldighet att offentliggöra varenda invändning mot de påståenden som framförs i kommitténs rapporter eftersom det inte var ansvarigt för sakinnehållet i dessa.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer framhöll den klagande sammanfattningsvis följande.

I sitt yttrande tog inte Europaparlamentet upp den centrala frågan om parlamentet hade respekterat den klagandes grundläggande rättigheter. Parlamentet kan inte delegera sina skyldigheter när det gäller respekten för de grundläggande rättigheterna till ett tillfälligt privat organ som endast är ansvarigt inför sig självt.

Utformningen av expertkommitténs uppdrag var enbart Europaparlamentets ansvar. Parlamentet hade behörighet att kontrollera kommitténs arbetsmetoder, vilket klart framgår av de behörighetsregler som antogs av talmanskonferensen den 27 januari 1999. Själva det faktum att Europaparlamentets generalsekreterare tog det initiativ som anges i parlamentets yttrande visar att Europaparlamentet är behörigt i frågan.

Den klagandes skrivelser till föredraganden, till ordförandena för de politiska grupperna och till Europaparlamentets talman borde ha ställts till expertkommittén förfogande. Dessa skrivelser var riktade till innehavarna av officiella funktioner i Europaparlamentet och kan därför inte jämföras med information som någon innehar "i sin egenskap av privatperson", oavsett om parlamentets administration var medveten om dem eller inte.

Europaparlamentet medgav att det inte skickade den klagandes skrivelser till kommittén av oberoende experter och har därmed försummat sin övervakande roll. En gottgörelse i form av en granskning av de relevanta sidorna i kommitténs rapport är därför motiverad. Alternativt kunde Europaparlamentet även offentliggöra den klagandes svar på kommitténs första rapport.

Den klagande avslutade sina kommentarer med att fråga om labyrinten av ömsesidigt motstridiga argument om behörighet inte skulle kunna få vilken medborgare som helst att känna sig som Josef K. i Kafkas *Processen*.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter en noggrann granskning av yttrandet och kommentarerna ansåg ombudsmannen att det kunde föreligga administrativa missförhållanden vid Europaparlamentet. I enlighet

med artikel 3.5 i ombudsmannens stadgar²⁴, skickade han därför en skrivelse till Europaparlamentets talman för att föreslå en vänskaplig förlikning på grundval av följande analys av de frågor som tvisten mellan den klagande och Europaparlamentet gällde.

1 Påståendet om försumlighet

1.1 Den klagande hävdade att Europaparlamentet varit försumligt eftersom det inte skickat information till kommittén av oberoende experter om hans skriftväxling med befattningshavare inom parlamentet angående Wemheuerbetänkandet om turism. För att undanröja alla tvivel påpekar ombudsmannen att han inte uppfattar att den klagande påstår att någon enskild individ eller några enskilda individer bär skulden för denna försumelse.

1.2 I sitt yttrande uppgav Europaparlamentet att all information som administrationen förfogade över och som avsåg Wemheuerbetänkandet ställts till den oberoende expertkommitténs förfogande. Parlamentet uppgav emellertid att det inte kunde ha någon åsikt i frågan om tredje part skickat information till kommittén, till exempel en skriftväxling mellan parlamentsledamöter och den klagande eller någon annan information som tredje part kunde inneha i sin egenskap av privatperson.

1.3 I sina kommentarer påpekade den klagande att dessa skrivelser var riktade till innehavarna av officiella funktioner i Europaparlamentet och att de därför inte kunde jämföras med information som någon innehar "i sin egenskap av privatperson", oavsett om parlamentets administration kände till dem eller inte.

1.4 Ombudsmannen anser att det ingick i parlamentets institutionella åligganden att vidta lämpliga korrigerande åtgärder, inom dess behörighetsområde, när det väl kommit till dess kännedom att relevant information och relevanta handlingar som mottagits av innehavare av officiella funktioner inom Europaparlamentet i deras officiella kapacitet inte hade vidarebefordrats till kommittén av oberoende experter. Huruvida parlamentet uppfyllt denna skyldighet eller inte undersöks nedan.

2 Den påstådda kränkningen av den klagandes grundläggande rättighet att få yttra sig

2.1 Den klagande påstod att Europaparlamentet bar ansvar för kränkningen av hans grundläggande rätt att få yttra sig i turismaffären. Enligt den klagande resulterade parlamentets underlåtenhet att förse kommittén av oberoende experter med skriftväxlingen mellan honom själv och parlamentets tjänstemän om Wemheuerbetänkandet i att kommittén felaktigt antog att inslag i betänkandet som var kritiska mot den klagande inte bestreds. I sin rapport beskyllde därför kommittén av oberoende experter den klagande för underlåtenhet när det gällde att utöva sina befogenheter utan att höra honom. Den klagande hävdade att Europaparlamentet nu borde offentliggöra en rättelse eller, alternativt, hans genmäle.

2.2 I sitt yttrande hävdade Europaparlamentet att kommittén av oberoende experter hade det totala ansvaret för tolkningen av sitt uppdrag och för det sätt på vilket den kom fram till sina slutsatser. Enligt yttrandet hade Europaparlamentet inga möjligheter att känna till vilka handlingar kommittén granskade, inte heller varifrån dessa dokument kom eller vilka kontakter som togs mellan experterna och tredje part eller de skäl eller överväganden som fick kommittén att dra de slutsatser den drog. Följaktligen är parlamentet inte behörigt att besvara frågan huruvida kommittén av oberoende experter respekterade den klagandes grundläggande rättigheter.

²⁴ "Ombudsmannen skall så långt det är möjligt försöka att tillsammans med institutionen eller organet i fråga nå en lösning som rättar till felet eller gottgör försummelsen och som tillfredsställer klaganden."

2.3 Ombudsmannen anser inte att Europaparlamentet på ett tillfredsställande sätt behandlat frågan om sitt eget ansvar när det gäller att garantera respekten för den klagandes grundläggande rättigheter.

2.4 Enligt vad som framgår av 1.4 ovan drar ombudsmannen slutsatsen att det ingick i parlamentets institutionella åligganden att vidta lämpliga korrigerande åtgärder, inom dess behörighetsområde, när det väl kommit till dess kännedom att relevant information och relevanta handlingar som mottagits av tjänstemän inom Europaparlamentet i deras officiella kapacitet inte hade vidarebefordrats till kommittén av oberoende experter.

2.5 Enligt Europaparlamentet tog Europaparlamentets generalsekreterare initiativet att uppmana de tidigare ledamöterna i kommittén av oberoende experter att genomföra ytterligare en analys av de argument och handlingar som lagts fram av den klagande. Denna begäran avslogs med motiveringen att kommittén av oberoende experter inte längre existerade och därför inte kunde överlägga.

2.6 Ombudsmannen anser därför att Europaparlamentet faktiskt försökte vidta lämpliga korrigerande åtgärder. Eftersom försöket inte lyckades uppnå sitt syfte anser ombudsmannen emellertid inte att Europaparlamentet därmed skulle ha uppfyllt sin institutionella skyldighet att vidta korrigerande åtgärder. Ombudsmannens preliminära slutsats blir därför att Europaparlamentet borde ha vidtagit ytterligare åtgärder för att uppfylla sin institutionella skyldighet att vidta lämpliga korrigerande åtgärder, inom dess behörighetsområde, och att underlåtenhet att göra det kunde utgöra ett administrativt missförhållande.

Förslaget till vänskaplig förlikning

Ombudsmannen informerade Europaparlamentets talman om ovanstående och påminde om att parlamentet hade hävdat att det knappast kunde vara dess skyldighet att offentliggöra varenda invändning mot dessa påståenden eftersom det inte hade något ansvar för de påståenden som framfördes i rapporten från kommittén av oberoende experter. Ombudsmannen påpekade att det aktuella fallet inte gällde varenda invändning, utan invändningar från en viss individ som inte hörts innan han blev föremål för offentlig kritik från kommittén av oberoende experter, en kritik som parlamentet fortsätter att offentliggöra på sin webbplats. Ombudsmannen föreslog att en lämplig korrigerande åtgärd kunde vara att parlamentet även offentliggjorde den klagandes genmäle på sin webbplats.

Europaparlamentets svar

I sitt svar på ombudsmannens förslag accepterade Europaparlamentets talman, som en speciella förmån för den klagande, att låta honom offentliggöra sitt svar på det relevanta kapitlet i den första rapporten från kommittén av oberoende experter via en länk från den relevanta sidan på Europaparlamentets webbplats i dess olika språkversioner. Europaparlamentet åtog sig inte att översätta den klagandes svar, utan att på det sätt som angetts ovan offentliggöra samtliga språkversioner han levererar i ett lämpligt format.

Europaparlamentet underströk att detta medgivande gavs utan att det skulle påverka parlamentets principiella ståndpunkt att det inte kan hållas ansvarigt för innehållet i de rapporter som offentliggjordes av kommittén av oberoende experter eller för det sätt på vilket kommittén utförde sitt arbete, den information på vilken den grundade sina slutsatser eller dess relationer med personer som är eller kunde bli berörda av dess undersökningar. Europaparlamentet underströk också att det inte kunde förväntas tillhandahålla en "anslagstavla" som var öppen för alla och där synpunkter som den inte är delaktig i eller vilkas värde den inte kan bedöma offentliggörs. Medgivandet att offentliggöra den klagandes svar kan därför inte uppfattas som ett prejudikat av något slag när det gäller framtida offentliggörande av material på dess webbplats, vare sig när det gäller rapporten från kommittén av oberoende experter eller i något annat sammanhang.

Europaparlamentet avsåg att kontakta klaganden när det väl hade mottagit en bekräftelse från ombudsmannen om att det kunde gå vidare i enlighet med detta.

Klagandens kommentarer

Den klagande bekräftade i en skrivelse att han kunde instämma i de arrangemang som beskrevs i svaret från Europaparlamentets talman på ombudsmannens förslag om en vänskaplig förlikning och att han såg fram emot att Europaparlamentet skulle kontakta honom för att diskutera genomförandet av den vänskapliga förlikningen.

BESLUTET

1 Den påstådda kränkningen av den klagandes grundläggande rätt att få yttra sig

1.1 Den klagande påstod att Europaparlamentet bar ansvar för kränkningen av hans grundläggande rätt att få yttra sig i turismaffären. Enligt den klagande resulterade parlamentets underlåtenhet att förse kommittén av oberoende experter med skriftväxlingen mellan honom själv och parlamentets tjänstemän om Wemheuerbetänkandet i att kommittén felaktigt antog att inslag i betänkandet som var kritiska mot den klagande inte hade bestridits. I sin rapport beskyllde därför kommittén av oberoende experter den klagande för underlåtenhet när det gällde att utöva sina befogenheter utan att höra honom. Den klagande hävdade att Europaparlamentet nu borde offentliggöra en rättelse eller, alternativt, hans genmäle.

1.2 Ombudsmannen anser att det ingick i parlamentets institutionella åligganden att vidta lämpliga korrigerande åtgärder, inom dess behörighetsområde, när det väl kommit till dess kännedom att relevant information och relevanta handlingar som mottagits av innehavare av Europaparlamentets ämbeten i deras officiella funktion inte hade vidarebefordrats till kommittén av oberoende experter. Ombudsmannen ansåg dessutom att Europaparlamentet faktiskt försökte vidta lämpliga korrigerande åtgärder. Eftersom försöket inte uppnådde sitt syfte anser ombudsmannen emellertid inte att Europaparlamentet därmed skulle ha uppfyllt sin institutionella skyldighet att vidta korrigerande åtgärder. Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att Europaparlamentet borde ha vidtagit ytterligare åtgärder för att uppfylla sin institutionella skyldighet att vidta lämpliga korrigerande åtgärder, inom dess behörighetsområde, och att underlåtenhet att göra det kunde utgöra ett administrativt missförhållande. Ombudsmannen föreslog därför som en vänskaplig förlikning att Europaparlamentet skulle offentliggöra den klagandes genmäle på sin webbplats.

1.3 I sitt svar på ombudsmannens förslag accepterade Europaparlamentet, samtidigt som det inte intog någon ståndpunkt i själva sakfrågan och som en speciell förmån för den klagande, att låta honom offentliggöra sitt svar på det relevanta kapitlet i den första rapporten från kommittén av oberoende experter via en länk från den relevanta sidan på Europaparlamentets webbplats i dess olika språkversioner. Den klagande bekräftade att han accepterade de arrangemang som beskrivits av Europaparlamentet och såg fram emot att parlamentet skulle kontakta honom för att diskutera genomförandet av den vänskapliga förlikningen.

2 Slutsats

Efter ombudsmannens initiativ förefaller en vänskaplig förlikning ha nåtts mellan Europaparlamentet och klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.3.2 Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Enligt den klagande, en brittisk journalist som tidigare var bosatt och arbetade i Bryssel, var fakta i det klagomål han ingav i september 2000 som följer.

KOMMISSIONEN GODTAR OMBUDS- MANNENS FÖRSLAG TILL VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING AVSEENDE KRAV PÅ ERSÄTTNING

*Beslut i klagomål
1230/2000/GG mot
Europeiska
kommissionen*

I mars 1998 blev den klagande uppringd av D, chef för enhet D3 i kommissionens generaldirektorat ("GD") 5 (nuvarande generaldirektoratet för sysselsättning och socialpolitik) med en förfrågan om han skyndsamt kunde redigera förslaget till lägesrapport från den så kallade högnivågruppen om ekonomiska och sociala effekter av förändringar i näringslivet, också känd som "Gyllenhammargruppen". D kände till den klagande genom K, den klagandes hustru, som arbetade som extraanställd i enhet D3 vid tillfället i fråga. D klar gjorde att hon snarast behövde hjälp med att förbättra förslaget till rapport och erbjöd den klagande 3 000 euro för arbetet. Den klagande tackade ja till erbjudandet.

Redigeringsarbetet utfördes under en period av cirka två veckor under vilka den klagande hade upprepade personliga kontakter med och skickade flera e-postbrev till D. Arbetet slutfördes i början av april 1998. Eftersom det var bråttom hann inte GD 5 utforma något kontrakt förrän i juni 1998, sedan arbetet hade slutförts. Den muntligt överenskomna ersättningen 3 000 euro nämndes i kontraktet som var daterat den 26 juni 1998 (referensnummer 980114) och betalades ut till den klagande.

I slutet av september 1998 ringde D på nytt den klagande med en förfrågan om han var villig att redigera Gyllenhammargruppens slutrapport. D förklarade att det var bråttom eftersom rapporten skulle läggas fram under Europeiska rådet i Wien i december 1998 och den behövde översättas till gemenskapens samtliga språk och tryckas upp i god tid före det mötet. D och den klagande kom överens om att "samma villkor skulle gälla" som i samband med lägesrapporten, dvs. att den klagande skulle utföra uppdraget snabbt och ersättas med 3 000 euro för sitt arbete. Ingen ytterligare diskussion om ersättningen ägde rum.

Den klagande tackade ja till uppdraget och efter samma förfarande som när det gällde lägesrapporten avslutades arbetet i mitten av oktober 1998. Gyllenhammargruppens slutrapport offentliggjordes och lades fram för Europeiska rådet i vederbörlig ordning.

Mot bakgrund av sin erfarenhet från lägesrapporten antog den klagande att ett kontrakt skulle skrivas och att ersättningen skulle betalas ut inom kort. Månaderna gick emellertid utan att kommissionen skickade något kontrakt eller något annat meddelande. Slutligen, den 25 september 1999, skickade den klagande en faktura på 3 000 euro till Q, direktör vid direktorat D och vice generaldirektör för GD Sysselsättning och socialpolitik.

Tidigt i november 1999 (13 månader efter det att arbetet hade slutförts) skickade kommissionen den klagande ett utkast till kontrakt (referensnummer VC/1999/0020) och ett meddelande från C, chef för enheten "kontrakt och bidrag" vid GD Sysselsättning och socialpolitik. Enligt förslaget till kontrakt skulle den klagande, inom två månader från det datum när kontraktet trädde i kraft (den dag kommissionen skickade den klagande det undertecknade kontraktet) skicka in en "rapport om de ekonomiska och sociala konsekvenserna av förändringar i näringslivet". I förslaget uppgavs ett arvode på 2 000 euro.

Kort efter det att han mottagit förslaget till kontrakt kontaktade den klagande D. Han påpekade att arvodet var 1 000 euro lägre än överenskommet och begärde en förklaring. D svarade att hon skulle undersöka frågan och återkomma till den klagande. Hon återkom emellertid aldrig.

Den 21 september skickade C den klagande en påminnelse med en uppmaning om att underteckna förslaget till kontrakt och att skicka tillbaka det inom tio dagar. Den klagande skickade en skrivelse den 30 december 1999 med en förklaring av vad som hade hänt och uttryckte sin förvåning över den tidsfrist som hade bestämts. Han kontaktade därefter D på nytt. Hon förnekade inte att ett arvode på 3 000 euro hade överenskommit. D upplyste

emellertid om att generaldirektoratets finansavdelning under tiden hade sänkt arvodet till 2 000 euro av budgetmässiga skäl och rådde honom att gå med på detta belopp om han över huvud taget ville få betalt. Den klagande undertecknade då motvilligt förslaget till kontrakt den 19 januari 2000 och skickade tillbaka det till kommissionen. I sitt följebrev av den 20 januari 2000 gjorde han följande påpekanden: "Jag vill emellertid än en gång framhålla att GD Sysselsättning och socialpolitik i detta sammanhang har avvikit från de villkor jag kom överens om med D, och som hon inte förnekar, nämligen att betala ett arvode på 3 000 euro. Sådant fusk är verkligen inte bra för kommissionens rykte." Den klagande påpekade dessutom att det var oacceptabelt att kommissionen hade låtit ett helt år gå sedan arbetet slutfördes innan ett kontrakt skickades till honom, och att han hade förväntat sig att betalningen skulle erläggas utan dröjsmål. Den 9 februari 2000 skickade kommissionen det undertecknade kontraktet till den klagande.

Eftersom den klagande redan hade skickat en faktura, skickade han inte genast en ny. Den 4 april 2000 skickade han en skrivelse via e-post till C, vari han påminde om sin tidigare faktura och frågade när han skulle få betalt. Senare samma dag skickade C en skrivelse till den klagande via e-post i vilken han uppmanade den klagande att skicka en slutfaktura tillsammans med en slutrapport, i enlighet med villkoren i kontraktet. Den klagande svarade att han redan hade skickat en faktura i september 1999 och att han hade avslutat sitt arbete med den rapport han fått i uppdrag att arbeta med i oktober 1998.

Den 5 april 2000 fick den klagande ett e-postbrev från V, en av C:s kolleger, som informerade den klagande om att slutrapporten inte kunde vara daterad 1998 eftersom kontraktet hade undertecknats den 31 december 1999 och perioden för att genomföra uppdraget hade slutat den 29 februari 2000. I sitt svar påpekade den klagande att dessa datum var fel och redogjorde på nytt för bakgrunden till sitt krav. Han påpekade också att han inte hade ombetts att lägga fram en "rapport", utan att hans arbete hade bestått i att redigera texten till ett manuskript som någon annan hade utarbetat för kommissionen. Den klagande lovade trots detta att skicka en ny faktura, vilket han gjorde den 1 maj 2000.

Eftersom ingen betalning gjordes, vände sig den klagande till ombudsmannen i september 2000. Den klagande förklarade att han inte längre tänkte nöja sig med det lägre arvodet 2 000 euro, utan krävde (1) full betalning av det överenskomna arvodet 3 000 euro, (2) ränta på detta belopp sedan den 25 september 1999 och (3) en formell ursäkt från D och Q.

Den klagande framförde följande anklagelser:

- (1) Kommissionen hade underlåtit att betala honom det överenskomna arvodet på 3 000 euro.
- (2) Kommissionen hade ensidigt minskat det arvode som parterna kommit överens om.
- (3) Kommissionen skickade honom ett förslag till kontrakt först 13 månader efter det att arbetet hade slutförts.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Kommissionen hade sammankallat en högnivågrupp av experter som skulle diskutera förändringar inom näringslivet och deras sociala konsekvenser. Gruppen leddes av P. G. Gyllenhammar och rapporten blev sedermera känd som "Gyllenhammarrapporten". Gruppen utarbetade en lägesrapport som skulle skickas till Europeiska rådet i Cardiff i juni 1998. Gruppens ordförande var angelägen om att texten skulle vara lättläst och därför engagerades en journalist för att utforma texten. Den klagande kontrakterades för att

utföra detta arbete, vari ingick att närvara vid expertgruppens möten och att skriva lägesrapportens engelska text. Den 6 oktober 1998 fick han 3 000 euro för sitt arbete. Den klagande fick inte i uppdrag att skriva slutrapporten. Han gjorde vissa mindre ändringar i den engelska texten, även om han inte hade något kontrakt för detta, vilket verkar ha gett upphov till missförståndet.

1999 skulle ett nytt dokument med titeln "Rapport om de ekonomiska och sociala följderna av förändringar i näringslivet" utarbetas. Syftet med denna rapport var att göra en översikt över frågan om förändringar inom näringslivet, på grundval av Gyllenhammargruppens slutrapport. Den klagande valdes som expert för att sammanställa denna rapport på grund av sin tidigare erfarenhet på området (bland annat sin medverkan i utformningen av Gyllenhammargruppens lägesrapport) och sina erfarenheter som journalist. I kontrakt VC/1999/0020 som därefter avfattades angavs att genomförandeperioden skulle vara två månader från den 9 februari 2000. Arvodet bestämdes på grundval av att den klagande, som expert på området och med redan offentliggjorda arbeten som källmaterial, inklusive slutrapporten från Gyllenhammargruppen, skulle kunna sammanställa rapporten på ett par veckor. Detta återspeglades dessutom i genomförandeperioden som bestämdes till två månader. Siffran 2 000 euro hade bestämts eftersom det inte hade funnits behov av att närvara vid några sammanträden, vilket emellertid hade varit fallet med Gyllenhammargruppens lägesrapport.

Hittills hade ingen rapport erhållits från den klagande och följaktligen hade det inte varit möjligt att betala honom beloppet 2 000 euro. De fakturor som hade mottagits från den klagande avsåg arbete som utförts under 1998, snarare än den rapport som kontraktet gällde.

Kontakterna med den klagande hade präglats av en betydande förvirring. Den klagande hade vid upprepade tillfällen fått förklarat för sig, såväl per telefon som via e-postbrev, att kontrakt VC/1999/0020 avsåg ett separat arbete (som omfattade Gyllenhammarrapporten, men som inte var detsamma som slutrapporten).

Även om det inte hade funnits något kontrakt med den klagande hade kommissionen trots allt haft nytta av den ändrade engelska texten (markerade ändringar). För att visa sin "goda vilja" i relationerna med uppdragstagaren och för att betala för "värdet" av det arbete som kommissionen hade dragit nytta av, var kommissionen emellertid beredd att betala en extra ersättning på 1 000 euro.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och lämnade bland annat följande ytterligare kommentarer:

I sitt yttrande tog kommissionen sin tillflykt till en serie osanningar och påståenden om "förvirring" och "missförstånd". Det hade emellertid inte förelegat något missförstånd mellan den klagande och D. Deras överenskommelse om slutrapporten hade varit lika otvetydig som överenskommelsen om lägesrapporten.

Under tiden hade den klagande fått ny information. I februari eller mars 1999 hade hans hustru omtalat för T, en tjänsteman som arbetade med budgetfrågor i enhet D3, att den klagande ännu inte hade erhållit något kontrakt för det arbete som utfördes i oktober 1998. Följaktligen uppsökte T D för att fråga vad som borde göras. D bad honom reservera 2 000 euro i budgeten som en förberedelse inför ett kontrakt. Denna information stred mot kommissionens påstående att kontraktet hade avsett ett kommande arbete och inte det arbete som den klagande avslutade i oktober 1998. Informationen visade också att uppmaningen att sänka arvodet för den klagande hade kommit från D personligen.

En fransman, B, hade kontrakterats för att skriva Gyllenhammargruppens rapporter, såväl läges- som slutrapporten. När D första gången kontaktade den klagande för att få hjälp

med att redigera lägesrapporten, berättade hon att hon inte var nöjd med B:s sätt att arbeta. Hon skulle behöva granska rapporten och det skulle vara den klagandes uppgift att se till att slutresultatet av denna omarbetning blev en rapport som var avfattad på god engelska. Detta hade varit ett rent redigeringsarbete. Det hade inte varit nödvändigt för den klagande att närvara vid gruppens sammanträden, eftersom B var föredragande. Eftersom D föreslog att det kunde vara nyttigt att få en uppfattning om "tonen" i diskussionerna, deltog emellertid den klagande vid ett möte under sammanlagt en och en halv timma. Det gjordes en klar åtskillnad mellan att *utarbeta* och att *redigera*. Den klagande hade aldrig påstått att han *utarbetat* (dvs. skrivit) någon av rapporterna. Detta arbete hade utförts av B och därefter av D och hennes team. Den klagandes arbete var att *redigera* dem på ett intelligent sätt så att de blev begripliga för en läsare som inte var specialist på ämnet och så att de var avfattade på god engelska.

Det var sant att det inte hade funnits något skrivet kontrakt vid den tidpunkt när den klagande hade arbetat med slutrapporten. Detta hade emellertid berott på att det var bråttom, liksom det hade varit bråttom med lägesrapporten. D och den klagande hade muntligen kommit överens om uppdraget och arvudet under telefonsamtalen sent i september 1998 när hon hade bett den klagande om skyndsam hjälp. Arbetet omfattades därför av detta "gentlemen's agreement". Den klagande påpekade dessutom att det skulle ha varit mycket ovanligt för honom att arbeta gratis med slutrapporten.

Kommissionens krav att kontrakt VC/1999/0020 avsåg ett kommande arbete var mycket egendomligt eftersom den klagande inte hade kontaktats av Donnelly eller någon annan om att genomföra ett sådant projekt. Den klagande hade dessutom aldrig hävdats att han skulle vara expert på sociala frågor.

Erbjudandet att betala en frivillig ersättning på 1 000 euro var ingen ersättning för betalningen av det fulla beloppet 3 000 euro. Den klagande vidhöll därför sitt krav på att få ut hela den ersättning som överenskommits, nämligen 3 000 euro plus ränta från den 25 september 1999, det datum när han skickade sin första faktura.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Mot bakgrund av kommissionens yttrande och den klagandes kommentarer till det, ansåg ombudsmannen att han behövde ytterligare information för att kunna behandla klagomålet. Han granskade därför kommissionens dokumentation och hörde D och T som vittnen.

Granskning av dokumentationen

Bland kommissionens dokumentation i ärendet fanns bland annat följande handlingar:

I "*Protokoll från sammanträdet*" den 22-23 juni 1998 framhölls att tidsfristen för slutrapporten var den 16 oktober 1998, med tillägget "En redaktör skall eftersökas (som kan börja redan i augusti)".

I ett *meddelande av den 3 april 1998*, bad D att en avsättning på 3 000 euro skulle göras för att ett kontrakt skulle kunna skrivas med den klagande. Enligt det medföljande meddelandet som motiverade valet av uppdragstagare och som beskrev de uppgifter som skulle utföras, bestod det aktuella arbetet av "rédaction" av lägesrapporten till den 23 april 1998. I ett *internmeddelande av den 4 maj 1998* från GD Ekonomistyrning till GD Sysselsättning och socialpolitik nämns detta datum med en förfrågan om vad som avses. Ett tillägg i efterhand till detta meddelande lyder "changer la date!". Den 22 juli 1998 mottog GD Sysselsättning och socialfrågor *den klagandes faktura* avseende "arbete med att redigera rapport från högnivågruppen för förändringar inom näringslivet". I ett *meddelande av den 24 juli 1998*, bekräftade Donnelly att arbetet hade utförts tillfredsställande och använde därvid samma formulering.

I ett *meddelande av den 14 april 1998* bad Q att en avsättning på 2 000 euro skulle göras för att ett kontrakt om tillhandahållande av tjänster skulle kunna ingås med den klagande. Enligt det medföljande meddelandet hade den klagande valts eftersom det var bråttom att få arbetet utfört, den klagandes kvalifikationer och det faktum att den senare var beredd att åta sig uppdraget. I ett *meddelande av den 4 juni 1999* bad den enhet som var ansvarig för hantering av ekonomin inom GD Sysselsättning och socialpolitik Q förklara varför den aktuella tjänsten enbart kunde tillhandahållas av den klagande. I *sitt svar av den 14 juni 1999* konstaterade Q att den klagande redan hade utfört arbete i anslutning till Gyllenhammargruppen "om de ekonomiska och sociala effekterna av förändringar inom näringslivet" och fortsatte: "Il a donc une très bonne connaissance du dossier dont le rapport final doit être rédigé et en plus il est disponible et capable de le remettre dans les plus brefs délais." Q konstaterade dessutom att priset betraktades som mycket bra med beaktande av att "rédaction du rapport intérimaire a été effectuée pour un montant de 3.000,00 euros".

Vittnesmålen från kommissionens tjänstemän

Två av kommissionens tjänstemän, D och T, hördes som vittnen av ombudsmannens enheter.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Ombudsmannens analys av de omtvistade frågorna

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna och av resultatet av de ytterligare undersökningarna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Denna preliminära slutats grundades på följande resonemang:

1 I april 1998 utförde den klagande, en brittisk journalist, arbete för kommissionen (kontrakt 980114) på lägesrapporten från den högnivågrupp av experter som samlats för att diskutera förändringar inom näringslivet och de sociala konsekvenserna av sådana förändringar ("Gyllenhammargruppen") och betalades ett arvode på 3 000 euro för sitt arbete. Den klagande hävdade att han i september 1998 hade blivit ombedd att arbeta på slutrapporten från gruppen och att man muntligen kommit överens om att detta arbete skulle utföras på samma villkor som tidigare, dvs. att ett arvode på 3 000 euro skulle betalas för detta arbete. Enligt den klagande hade kommissionen underlåtit att betala detta arvode, den hade ensidigt sänkt arvodet till 2 000 euro och den hade skickat honom ett kontrakt först 13 månader efter det att han hade avslutat sitt arbete. Den klagande krävde (1) full betalning av det överenskomna arvodet på 3 000 euro, (2) ränta på det beloppet från den 25 september 1999 och (3) en formell ursäkt från två av kommissionens tjänstemän, D och Q.

2 Kommissionen å sin sida hävdade att det inte fanns något kontrakt på arbetet med Gyllenhammargruppens slutrapport, utan att den klagande hade fått i uppdrag, i ett kontrakt som undertecknades i början av 2000 (kontrakt VC/1999/0020) och mot ett arvode av 2 000 euro, att utarbeta en "rapport om de ekonomiska och sociala effekterna av förändringar i näringslivet". Enligt kommissionen kunde emellertid inte detta belopp betalas ut eftersom den klagande inte hade utarbetat någon rapport. Eftersom den hade dragit nytta av det arbete den klagande hade utfört på Gyllenhammargruppens slutrapport var kommissionen emellertid beredd att göra en frivillig utbetalning på 1 000 euro.

3 I sina kommentarer framförde den klagande stark kritik mot kommissionens ståndpunkt och hävdade att det åtminstone hade funnits ett "gentlemen's agreement" enligt vilket han skulle arbeta med Gyllenhammargruppens slutrapport.

4 Ombudsmannen ansåg att det var lämpligt att behandla den klagandes påståenden gemensamt, med tanke på att de grundades på samma antagande, nämligen att den klagande i september 1998 hade ombetts av kommissionen att redigera slutrapporten och att man vid det tillfället hade kommit överens om att ett arvode på 3 000 euro skulle utgå för det arbetet.

5 Ombudsmannen konstaterade att kommissionen inte förnekade att redigeringen av Gyllenhammargruppens slutrapport hade utförts av den klagande. Den klagande hade dessutom skickat in bevis som styrkte detta. Det hade vidare kunnat styrkas att detta arbete hade utförts med kommissionens godkännande och vetskap. I sitt vittnesmål bekräftade D, chefen för den enhet vid kommissionen som var ansvarig för rapporten, att utkastet till slutrapporten hade skickats vidare till den klagande som därefter hade arbetet med det och skickat tillbaka det till kommissionen. Sådana tjänster tillhandahölls normalt inte gratis, och det fanns inget som antydde att den klagande skulle ha varit beredd att arbeta gratis. Den klagande hävdade att det funnits en muntlig överenskommelse mellan honom själv och D om att arbetet skulle utföras på samma villkor som tidigare gällde för lägesrapporten. I sitt vittnesmål medgav D att det var "fullt tänkbart" att orden "på samma villkor" hade använts under diskussionerna, som den klagande hävdade. Hon bekräftade dessutom att hon hade uppfattat att detta skulle avse villkoren i kontraktet som avsåg lägesrapporten (kontrakt 980114). Under dessa omständigheter verkade den klagandes påstående att han erbjudit sig att utföra arbetet på samma villkor som det tidigare uppdraget, dvs. för ett arvode på 3 000 euro, och att D hade godkänt detta erbjudande, trovärdigt. D:s förslag att den klagande med dessa ord hade avsett att han var beredd att utföra arbetet för det arvode som hade betalats ut enligt kontrakt 980114 (och därmed i realiteten gratis) var inte övertygande. Tvärtom verkade all övrig tillgänglig information styrka den klagandes version av händelseförloppet.

6 För det första motsvarade den händelsekedja som den klagande hävdade det som sedan hände, vilket kommissionen höll med om, i relation till det arbete som utförts på lägesrapporten. Eftersom det brådskade hade inget skriftligt kontrakt utarbetats innan arbetet med lägesrapporten utfördes. Ett kontrakt hade emellertid skrivits och undertecknats i efterhand. För det andra, eftersom kommissionen hade ansett det vara nödvändigt att ta hjälp av en journalist för att redigera lägesrapporten, hade det varit förvånande om mindre omsorg ägnades slutrapporten som, trots allt, skulle läggas fram inför Europeiska rådet. I sitt vittnesmål bekräftade D att det hade visat sig nödvändigt att redigera texten i slutrapporten som hade utarbetats av gruppens föredragande. För det tredje framgick det av protokollet från Gyllenhammargruppens sammanträde den 22-23 juni 1998 att man skulle skaffa en redaktör för slutrapporten. För det fjärde pekade alla tillgängliga fakta på att frågan hade varit brådskande eftersom föredraganden hade lämnat in sin slutrapport vid en tidpunkt (slutet av september 1998) när tidsfristen som bestämts för denna rapport (den 16 oktober 1998) snabbt närmade sig. I sitt vittnesmål bekräftade D dessutom att rapporten hade varit en av de "viktigaste uppgifterna" för hennes enhet vid denna tidpunkt. Det var därför mycket osannolikt att den ansvarige tjänstemannen skulle ha låtit det arbete som behövde göras utföras gratis av tredje part som inte var tjänsteman vid gemenskaperna, utan att vidta några specifika arrangemang avseende hur och på vilka villkor arbetet skulle genomföras. Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att den klagandes åsikt att det hade funnits en överenskommelse mellan D och den klagande, enligt vilken den senare skulle utföra redigering av slutrapporten för ett arvode på 3 000 euro, styrktes av den tillgängliga bevisningen. Om det skulle föreligga någon missuppfattning, som kommissionen hade hävdats, så verkade det som om missuppfattningen helt hade funnits på kommissionens sida och att den inte hade orsakats av den klagande.

7 Kommissionen hävdade emellertid att ett kontrakt (VC/1999/0020) faktiskt hade ingåtts med den klagande, men inte för arbetet med Gyllenhammargruppens slutrapport utan för utarbetande av en separat rapport.

8 Ombudsmannen ansåg att det fanns flera faktorer som bestred kommissionens version av händelseförloppet. *För det första* verkade det inte finnas någon tillfredsställande beskrivning av exakt vilken typ av rapport den klagande enligt uppgift skulle utarbeta enligt kontrakt VC/1999/0020. *För det andra*, och detta var i viss mån kopplat till den första punkten, var det svårt att förstå varför den klagande hade valts ut för denna uppgift. Den klagande påpekade att han var journalist utan några särskilda expertkunskaper inom området socialpolitik. *För det tredje*, om en sådan rapport verkligen hade behövts och om ärendet brådskade (som handlingarna i kommissionens dokumentsamling antydde) var det obegripligt att kommissionen inte försökte tvinga den klagande att sammanställa den rapport han enligt uppgift hade gått med på att skicka in, eller upphäva kontraktet och försökte få någon annan att skriva rapporten. *För det fjärde* bekräftade kommissionens tjänstemän som intervjuades av ombudsmannens enheter att i februari och mars 1999 hade även den klagandes hustru ställt frågor i anslutning till det kontrakt som hennes man förväntade sig att få för sitt arbete med slutrapporten. Kort därefter, den 14 april 1999, begärde enheterna vid GD Sysselsättning och socialpolitik att en avsättning på 2 000 euro skulle göras för ett kontrakt som skulle ingås med den klagande. Innehållet i det internmeddelande som skrevs av eller för Q vid tillfället i fråga pekade tydligt på att kontrakt VC/1999/0020 verkligen var avsett att gälla den klagandes arbete med Gyllenhammargruppens slutrapport och inte en ny rapport. Det stämde att Gyllenhammargruppens slutrapport sedan länge hade avslutats när detta meddelande skrevs. Man bör emellertid ha i åtanke att kontrakt 980114 som avsåg arbetet på lägesrapporten också hade upprättats flera månader efter det att arbetet hade slutförts.

9 *Slutligen* konstaterade ombudsmannen att enligt den information som lämnats in till honom verkade den klagande redan från början ha hävdat att kontrakt VC/1999/0020 var avsett att gälla hans arbete med slutrapporten. I sin skrivelse till kommissionen av den 20 januari 2000 upprepade den klagande denna åsikt och klagade över vad han uppfattade som en ensidig ändring av kontraktsvillkoren från GD Sysselsättning och socialpolitik. Därför ansåg ombudsmannen att det var obegripligt att kommissionen trots detta aldrig skrev till den klagande för att förklara sin ståndpunkt. Kommissionens påstående att den verkligen lämnade en sådan förklaring per telefon övertygar inte, med tanke på att inget sådant telefonsamtal fanns registrerat och det inte fanns någon hänvisning till sådana förklaringar i någon av de skrivelser som utväxlades mellan kommissionen och den klagande.

10 Ombudsmannens preliminära slutsats blev därför att kommissionens underlåtenhet att betala den klagande det arvode på 3 000 euro som verkade ha överenskommit muntligen mellan den klagande och D som ersättning för hans arbete med Gyllenhammargruppens slutrapport skulle kunna utgöra ett administrativt missförhållande.

Möjligheten till en vänskaplig förlikning

Den 15 november 2001 skickade ombudsmannen ett förslag om vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse föreslog ombudsmannen att kommissionen borde överväga att betala den klagande 3 000 euro, plus ränta per den 25 september 1999.

I sitt svar av den 14 januari 2002 informerade kommissionen ombudsmannen om att den gick med på ombudsmannens förslag och att den skulle betala den klagande 3 000 euro med ränta från den 25 september 1999, trots att arvodet enligt det undertecknade kontraktet enbart uppgick till 2 000 euro.

I sina kommentarer som skickades den 30 januari 2002 upplyste den klagande ombudsmannen om att han var nöjd med resultatet och tackade ombudsmannen för hans hjälp.

BESLUTET

1 Underlåtenhet att betala för arbete som utfördes av den klagande

1.1 Den klagande ansåg att kommissionen skulle betala honom ett arvode på 3 000 euro för arbete som han utförde för kommissionen 1998, tillsammans med ränta från den 25 september 1999. Han bad dessutom om en formell ursäkt från två av kommissionens tjänstemän.

1.2 Kommissionen tillbakavisade ursprungligen hans krav, men erbjöd sig att frivilligt betala den klagande 1 000 euro.

1.3 Den 15 november 2001 skickade ombudsmannen ett förslag om vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse föreslog ombudsmannen att kommissionen borde överväga att betala den klagande 3 000 euro, plus ränta per den 25 september 1999.

1.4 Den 14 januari 2002 upplyste kommissionen ombudsmannen om att den gick med på hans förslag och att den skulle betala den klagande 3 000 euro plus ränta från den 25 september 1999.

1.5 Den klagande upplyste ombudsmannen om att han var nöjd med det resultat man kommit fram till.

1.6 Det framgår av kommissionens yttranden och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden.

2 Slutsats

Det framgår av kommissionens yttranden och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

EUROPEISKA KOMMISSIONEN ÄNDRAR SITT BESLUT ATT REDUCERA ETT BIDRAGSBELOPP

*Beslut i klagomål
300/2001/IP mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den 19 februari 2001 skickade den klagande ett klagomål till Europeiska ombudsmannen i sin egenskap av generalsekreterare för SI.GE.MA (*Sindacato della gente di mare*). Den 1 oktober 1997 hade SI.GE.MA svarat på en anbudsförfrågan från kommissionen om att genomföra ett pilotprojekt för att hjälpa det småskaliga kustfisket och de kvinnliga familjemedlemmarna i småskaliga kustfiskesamhällen²⁵. Den 31 mars 1998 informerade kommissionen SI.GE.MA om att dess anbud antagits. Det finansiella bidraget från kommissionen skulle bli maximalt 125 901 euro, vilket motsvarade 75 procent av den totalt tillåtliga kostnaden i enlighet med det förslag som redovisats för kommissionen.

Den 22 oktober 1998 informerade den klagande enheterna inom generaldirektoratet för fiske att två av de 16 angivna tekniska experterna måste avsäga sig uppdraget av personliga skäl. De skulle ersättas av ytterligare 13 experter som skulle leverera 200 av de totalt 760 undervisningstimmar, utan att detta skulle påverka kostnaderna för projektet. Den 12 december 1998 skickade SI.GE.MA den första lägesrapporten till kommissionen, som gjorde den första förskottsutbetalningen i början på mars 1999. Projektet slutfördes i slutet av mars 1999 och slutrapporten skickades den 27 juli 1999, följd av ett tillägg den 26 augusti 1999. Den 13 december 1999 informerade kommissionen den klagande om att två tjänstemän från generaldirektoratet för fiske skulle göra en inspektion på platsen i början av år 2000. Den inspektionen genomfördes den 17-18 januari 2000. Den 6 mars 2000 bad kommissionen den klagande förklara hur lönen för de 14 lärare som fick betalt per månad (935 euro per månad för 40 undervisningstimmar var och under sex månader) hade beräk-

²⁵ EGT C 216, 17.7.1997, s. 9 och C 216, 17.7.1997, s. 10.

nats, eftersom kommissionen ansåg att lönen var extremt hög. I en skrivelse av den 5 april 2000 påpekade den klagande att när lönen för de lärare som betalades månadsvis hade beräknats, hade inte bara det faktiska antalet undervisningstimmar beaktats, utan även den tid som lärarna ägnat åt förberedelser, vilken var totalt 538 timmar.

Den 31 maj 2000 informerade kommissionen den klagande om sina slutsatser, grundade på slutrapporten och inspektionen på platsen som genomfördes den 17-18 januari 2000. Kommissionen uppgav därvid följande:

“ (...) När det gäller arbetskostnaden betraktar vi den som extremt hög och vi kan inte acceptera den. De 14 lärarna med månadslön har endast undervisat 40 timmar var under 6 månader, vilket innebär en lön på 140,25 euro/timme. (...) Vi kan inte acceptera (...) att lärarnas arbete beräknas som en helhet, inklusive förberedelser, och inte per timma, eftersom det inte finns någon dokumentation som visar hur lång tid som ägnats åt förberedelser. (...) Vi kommer att göra en slutlig utbetalning på 6 643 euro inom 30 dagar, om Ni inte skickar oss någon ny information dessförinnan.”

I en skrivelse av den 20 juni 2000 underströk den klagande att förberedelserna hade varit nödvändiga för att lägga upp en kursplan och ta fram det undervisningsmaterial som skulle delas ut till samtliga deltagare. Den klagande påpekade också att samtliga timmar som varje enskild lärare arbetat var godkända och redovisade i vederbörlig ordning, eftersom lärarna var tvungna att fylla i ett register. Ett sådant register hade visats för kommissionens inspektörer under deras besök på platsen den 17-18 januari 2000. Den klagande underströk dessutom att kommissionen inte reagerade inom 30 dagar från det att de fått slutrapporten som skickades den 27 juli 1999, vilket krävs enligt artikel 5.1 b) i bilaga 3 till projektbeskrivningen.

Den 20 juli 2000 skickade kommissionen ett kompromissförslag till den klagande för att avsluta ärendet. Kommissionen uppgav att den var redo att ersätta 50 procent av förberedelse tiden, dvs. 269 timmar, med 62 euro per timma.

Den klagande accepterade inte kommissionens förslag och eftersom det inte verkade möjligt att nå en lösning av ärendet skickade den klagande in ett klagomål till ombudsmannen, i vilket han framförde följande krav:

SI.GE.MA har följt de regler som gällde för projektet och hållit sig till innehållet i den projektbeskrivning som kommissionen godkänt. Institutionen borde därför ompröva sitt beslut att reducera det totala bidragsbelopp som godkänts för SI.GE.MA.

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande. I sitt yttrande framhöll kommissionen sammanfattningsvis följande.

I den preliminära budget som ingick i förslaget som skickats av SI.GE.MA och som godkänts av kommissionen angavs arbetskostnaderna för alla kategorier i form av en månadslön. För de 16 experterna beräknades en månadslön på 935 euro/månad under 6 månader.

I mars 1999 bad kommissionen bidragsmottagaren att förklara på vilken grund lönen hade beräknats för de experter som fick betalt per månad, eftersom den verkade extremt hög. Den klagande lämnade emellertid inte någon användbar information. Under inspektionen på platsen den 17-18 januari 2000 av två tjänstemän från generaldirektoratet för fiske hade den klagande inte heller lyckats förklara hur klumpsumman 5 610 euro (935 euro x 6 månader) för var och en av de 14 experter som fick betalt varje månad, hade beräknats. Kommissionen skickade därför ytterligare två skrivelser den 6 och 23 mars 2000 till den klagande, som svarade den 20 juni 2000. Han förklarade att när lönen för de 14 experter

som fick betalt per månad hade beräknats, hade han också tagit med tid för förberedelser, vilket gav 538 timmar.

På grundval av all den information som mottagits från den klagande och den information som kommissionen redan förfogande över försökte institutionen komma fram till en kompromisslösning och föreslog att ersätta 50 procent av förberedelsetiden, nämligen 269 timmar, med 62 euro per timma.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttrande vidhöll den klagande i allt väsentligt sitt klagomål.

Den 11 december 2001 skickade den klagande ytterligare ett dokument till ombudsmannen för att styrka sitt klagomål. Detta dokument var en kopia av det register som varje lärare fyllt i med datum, hans eller hennes eget namn, hans eller hennes namnteckning, den period som aktiviteten varat och en kort beskrivning av den aktivitet som utförts inom ramen för förberedelsearbetet.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Ombudsmannens analys av de omtvistade frågorna

Efter en noggrann genomgång av yttrandet och av kommentarerna ansåg inte ombudsmannen att kommissionens svar på den klagandes påståenden var adekvata.

Ombudsmannen välkomnade kommissionens försök att lösa ärendet och dess förslag att ersätta 50 procent av förberedelsearbetet, dvs. 269 timmar, med 62 euro/timma. Enligt ombudsmannen visade detta att kommissionen accepterade principen att de 14 lärarna hade lagt ner tid på förberedelser. Det var emellertid oklart varför kommissionen inte var beredd att betala hela det belopp som ursprungligen godkändes, eftersom det verkade som om den klagande kunde styrka de 538 timmarnas arbete.

Ombudsmannen ansåg att kommissionens vägran att betala för alla de timmar som tillbringats med förberedelsearbete skulle kunna innebära ett fall av administrativt missförhållande.

Möjligheten till en vänskaplig förlikning

Den 28 februari 2002 skickade ombudsmannen kommissionen ett förslag till vänskaplig förlikning. I sin skrivelse uppmanade ombudsmannen kommissionen att ompröva sin ståndpunkt genom att acceptera att även betala resterande förberedelsetid, dvs. 269 arbetstimmar.

I sitt svar av den 2 maj 2002 påpekade kommissionen att den stött på flera problem rörande kvaliteten på den information som lämnats av den klagande och att det dessutom under hela processen varit svårt att erhålla information. Kommissionen underströk att det hela tiden hade varit dess mål att utöva god redovisningssed och att garantera skyddet av gemenskapens finansiella intressen.

Dessutom påpekade kommissionen att den redan hade föreslagit den klagande ett sätt att lösa ärendet. Kommissionen förklarade sig emellertid redo att gå ännu längre, i enlighet med ombudsmannens förslag, för att avsluta ärendet. Innan den gick vidare och utförde en sådan föreslagen betalning, krävde institutionen emellertid garantier för att samtliga anställda i projektet hade fått betalt.

Den 14 maj 2002 accepterade den klagande kommissionens förslag. Han skickade också ombudsmannen ett antal dokument som han ansåg vara relevanta när det gällde att ge kommissionen de garantier den ville ha och bad ombudsmannen att vidarebefordra dem

till kommissionen. Ombudsmannen skickade dokumenten till kommissionen tillsammans med detta beslut.

BESLUTET

1 Kommissionens beslut att reducera det finansiella bidraget

1.1 SI.GE.MA, som den klagande är generalsekreterare för, svarade på en anbudsfrågan från kommissionen om att genomföra ett pilotprojekt för att hjälpa det småskaliga kustfisket och de kvinnliga familjemedlemmarna i småskaliga kustfiskesamhällen²⁶. Anbudet accepterades och det finansiella bidraget från kommissionen skulle bli maximalt 125 901 euro, vilket motsvarade 75 procent av den totalt tillåtliga kostnaden i enlighet med det förslag som lagts fram för institutionen. Projektet genomfördes i enlighet med tidsplanen och slutfördes i slutet av mars 1999. Den 31 maj 2000 meddelade kommissionen den klagande sitt beslut att reducera det finansiella bidrag som ursprungligen angetts. De totala tillåtliga kostnaderna för projektet skulle uppgå till 141 789 euro, av vilket kommissionens del var 75 procent, vilket motsvarade 106 341 euro.

I sitt klagomål till ombudsmannen påpekade den klagande att SI.GE.MA hade respekterat de regler som gällde för projektet och uppfyllt kraven i underlaget som godkänts av kommissionen. Han hävdade därför att institutionen borde ompröva sitt beslut att reducera det totala finansiella bidragsbelopp som godkänts för SI.GE.MA.

1.2 I sitt yttrande underströk kommissionen att dess beslut att reducera det ursprungligen överenskomna beloppet var berättigat. Arbetskostnaden för experterna verkade vara extremt hög och den klagande kunde inte förklara på vilka grunder klumpsumman 5 610 euro (935 euro x 6 månader) för de 14 experter som hade månadslön, hade beräknats.

1.3 På grundval av all den information som mottagits från den klagande och den information som kommissionen redan förfogade över försökte institutionen hitta en kompromisslösning och föreslog att ersätta 50 procent av förberedelsetiden, nämligen 269 timmar, med 62 euro per timma.

1.4 Ombudsmannen välkomnade kommissionens ansträngningar att lösa ärendet och dess förslag att ersätta 50 procent av förberedelsearbetet, dvs. 269 timmar, med 62 euro/timma. Enligt ombudsmannen visade detta att kommissionen accepterade principen att de 14 lärarna hade lagt ner tid på att förbereda sig. Det var emellertid oklart varför kommissionen inte var beredd att betala hela det belopp som ursprungligen godkänts, eftersom den klagande föreföll kunna styrka de 538 timmarnas arbete.

Ombudsmannen ansåg att kommissionens vägran att betala för alla de timmar som lagts ned på förberedelsearbete skulle kunna innebära ett fall av administrativt missförhållande.

1.5 Ombudsmannen skickade därför ett förslag om vänskaplig förlikning till kommissionen. Han uppmanade kommissionen att ompröva sin ståndpunkt genom att acceptera att även betala resterande förberedelsearbete, dvs. 269 arbetstimmar.

1.6 Kommissionen accepterade ombudsmannens förslag och den klagande förklarade sig tillfredsställd med undersökningens resultat.

2 Slutsats

Efter ombudsmannens initiativ förefaller en vänskaplig förlikning ha nåtts mellan kommissionen och klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

²⁶ EGT C 216, 17.7.1997, s. 9 och C 216, 17.7.1997, s. 10.

KONVERTERING AV ETT ECIP-LÅN TILL ETT BIDRAG

*Beslut i klagomål
1544/2001/IJH mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I oktober 2001 ingav finansdirektören vid företaget SRE som företrädare för SRE ett klagomål till ombudsmannen mot kommissionen. Klagomålet avsåg ett lån från finansieringsinstrumentet "EC Investment Partners" (ECIP) som beviljades SRE 1998. Enligt den klagande är fakta i ärendet som följer:

ECIP-lånet finansierades av kommissionen och ställdes till den klagandes förfogande genom en mellanhand, Banque Paribas Luxembourg (Paribas). Syftet med lånet var att finansiera en genomförbarhetsstudie och ett pilotprojekt för att starta ett samriskprojekt med Kina.

I februari 2000 ansökte den klagande om att få lånet konverterat till ett bidrag i enlighet med villkoren i finansieringsavtalet och ECIP-programmets bestämmelser. Ansökan baserades på slutrapportens viktigaste slutsats, nämligen att ett samriskprojekt inte var möjligt.

Den 27 juli 2000 informerade kommissionens enhet för tekniskt stöd om att den hade rekommenderat att konverteringen skulle godkännas, men att inget beslut hade fattats på grund av att ekonomisekretariatet hade reserverat sig mot beslutet. Enheten för tekniskt stöd rekommenderade den klagande att ta kontakt med ekonomisekretariatet för ytterligare information. Den klagande gjorde detta, men den person som var ansvarig vägrade diskutera frågan och hänvisade den klagande till Paribas. Paribas kunde inte lämna någon annan information till den klagande än att kommissionen var i färd med att omorganisera ECIP-programmet.

Den klagande skickade skrivelser till ECIP-enheten i kommissionens GD I (Yttre förbindelser) den 10 januari 2001 och den 26 februari 2001, men skrivelserna besvarades inte. Den 10 augusti 2001 informerade Paribas den klagande om att kommissionen vägrat konvertera lånet till ett bidrag och att den klagande därför måste betala tillbaka beloppet på nästan 200 000 euro. Den anledning som angavs var att "lånevillkoren har respekterats i slutrapporten, men skälen till att ingen investering skett är inte acceptabla".

I klagomålet till ombudsmannen påstår den klagande att kommissionen handlat godtyckligt och utan att ange rimliga skäl till att man vägrade följa rekommendationen från den egna enheten för tekniskt stöd vad gällde att konvertera ECIP-lånet till ett bidrag.

Den klagande hävdar också att förfarandet präglats av onödiga förseningar och brist på information.

Den klagande yrkar på att lånet bör konverteras till ett bidrag.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande redogjorde kommissionen först för hur ECIP-programmet utvecklats. Den rättsliga grunden för kommissionens förvaltning av finansieringsinstrumentet "EC Financial Partners" löpte ut den 31 december 1999. Den 22 december 1999 beslutade kommissionen att inte föreslå en förlängning, vilket var detsamma som ett beslut att inte fortsätta med ECIP-programmet. I frånvaron av en rättslig grund, och i avvaktan på en ny ECIP-förordning, förde budgetmyndigheten över avsättningarna för 2000 till en reserv, vilket därmed uteslöt nya åtaganden tills den nya rättsliga grunden antagits. Den 31 januari 2000 föreslog kommissionen en ny förordning som gällde finansiering av kostnader för att lägga ner och avsluta pågående ECIP-projekt. I enlighet med ett speciellt krav som infördes av Europaparlamentets budgetutskott, medgav budgeten för 2000 ingen finansiering av nya ECIP-åtaganden. Följaktligen kunde inga nya åtaganden utvärderas, godkännas eller bli föremål för avtal efter den 31 december 1999.

Sammanfattningsvis var kommissionens yttrande över den klagandes ärende som följer:

Den 20 juni 1997 lämnade SRE in en ansökan till ECIP via sitt finansiella ombud Paribas. Avtalet undertecknades av Paribas och kommissionen den 29 april 1998 och omfattade en total medfinansiering på 234 474 euro. Kommissionen överförde detta belopp till Paribas i slutet av 1998. Paribas gjorde därefter en första utbetalning på 117 237 euro till den klagande.

I februari 2000 lämnade SRE in sin slutrapport om genomförbarhetsstudien till Paribas. I rapporten drog SRE slutsatsen att det inte hade varit möjligt att hitta en tillräckligt pålitlig partner för att inrätta ett samriskprojekt. Eftersom genomförbarhetsstudien inte hade gett de resultat man hoppats på, övergavs investeringsprojektet.

Den 26 april 2000 skickade Paribas slutrapporten vidare till kommissionen och informerade den om SRE:s begäran att det utbetalade beloppet skulle konverteras till ett bidrag. ECIP:s styrkommitté behandlade denna begäran den 11 juli 2000 och enheten för tekniskt stöd rekommenderade att konverteringen till ett bidrag skulle godkännas. Kommissionens finansiella enheter reserverade sig emellertid mot det belopp som skulle konverteras.

Den 19 juli 2001 tillbakavisade de tekniska enheterna i ett meddelande till kommissionens finansiella enheter konverteringen med motiveringen att de skäl som mottagaren redovisat för att investeringen misslyckades inte var godtagbara. Efter en ekonomisk analys av SRE:s slutrapport drog Paribas vid samma tidpunkt slutsatsen att de bidragsberättigade kostnader som SRE ådragit sig uppgick till 199 345 euro. På grundval av den granskningen överförde Paribas det återstående beloppet 82 108 euro till SRE.

Sedan begäran om konvertering avvisats, drog kommissionens enheter slutsatsen att det belopp som redan betalats ut (199 345 euro) måste krävas tillbaka och meddelade att operationen skulle avslutas.

Vad gällde den klagandes påståenden och yrkande, hävdade kommissionen att den rekommendation som framfördes av enheten för tekniskt stöd inte föregrep kommissionens formella godkännande av den föreslagna konverteringen och inte heller utgjorde något åtagande till dess ett beslut fattats och validerats genom undertecknandet av en ändring till avtalet mellan kommissionen och Paribas.

Kommissionen uppgav också att den på nytt granskat den klagandes ärende och kontaktat Paribas. Den senare skickade en detaljerad förklaring till kommissionen om varför slutmottagaren hade beslutat att inte genomföra investeringen. Den 11 december 2001 omprövade de tekniska enheterna sin position och avgav ett positivt yttrande om konverteringen till bidrag. Kommissionen informerade Paribas om detta genom en skrivelse av den 19 december 2001.

Efter en kontroll av de bidragsberättigade utgifterna av kommissionens finansiella enheter hade det totala bidragsbeloppet bestämts till 199 345 euro, vilket därmed bekräftade Paribas bedömning. De finansiella enheterna har utarbetat ett förslag till ändring av avtalet för att konvertera det förskottade beloppet till ett bidrag och avsluta operationen. Den skrivelsen skall skickas till Paribas inom kort.

Slutligen uttryckte kommissionen sitt beklagande av förseningen mellan begäran om konvertering och svaret från sina enheter. Förseningen förklaras delvis genom det komplexa förfarandet i samband med att ECIP-programmet avslutas, vilket ledde till att en flaskhals uppkom i de operationer som skulle hanteras och gjorde det omöjligt att behandla ärendet så snabbt som kommissionen hade önskat. Dessutom omprövades det aktuella fallet, vilket ledde till att den klagandes krav till viss del kunde tillfredsställas.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttrande hänvisade den klagande till en diskussion han nyligen haft med Paribas, i vilken den senare uttryckte åsikten att den klagande kanske bara hade 80 procents chans att få lånet konverterat till ett bidrag. Paribas antog också att det kunde dröja länge innan de mottog den nödvändiga skrivelsen från kommissionen. Den klagande hävdade att Paribas gett henne ett intryck av att kommissionen hade svårt att utforma skrivelsen på grund av omständigheter som inte hade något att göra med omständigheterna i den klagandes ärende.

Den klagande hävdade att till dess frågan avgjorts kunde de viktiga investeringar som krävdes för att garantera verksamhetens framtid inte ske. Den klagande bad ombudsmannen att lämna ärendet öppet till dess den skriftliga bekräftelse från kommissionen som krävdes för att ärendet skulle kunna lösas hade mottagits.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Den 28 mars 2002 och den 7 maj 2002 kontaktade ombudsmannens enheter kommissionens generalsekretariat per telefon för att höra vilka framsteg som gjorts när det gällde att slutligen avsluta ärendet. Kommissionens enheter kunde inte ange ett datum för när ärendet skulle kunna avslutas.

Ombudsmannen skrev därför till kommissionens ordförande i enlighet med artikel 3.5 i stadgan, för att föreslå en vänskaplig förlikning på grundval av följande analys.

Ombudsmannens undersökning av den klagandes påståenden och yrkande ledde till att kommissionen förklarade och beklagade förseningen mellan ansökan om konvertering av ECIP-lånet till ett bidrag och svaret från dess enheter.

Ombudsmannen konstaterar att i sitt yttrande av den 22 februari 2002 uppgav kommissionen att dess finansiella enheter hade utarbetat ett förslag till ändring av avtalet för att konvertera det belopp som utbetalats till ett bidrag och därefter avsluta operationen. Enligt kommissionens yttrande skulle skrivelsen ”skickas till den finansiella institutionen inom kort.”

Den 14 maj 2002, dvs. nästan tre månader senare, kunde kommissionens enheter fortfarande inte ange ett datum för när ärendet skulle kunna avslutas. Denna försening verkar inte förenlig med kommissionens påstående att skrivelsen skulle “skickas till den finansiella institutionen inom kort”. Eftersom kommissionen åtagit sig att snabbt avsluta den klagandes ärende, borde den också ha gjort det. Kommissionens underlåtenhet att göra detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen anser att det administrativa missförhållandet skulle kunna rättas till genom en vänskaplig förlikning, som skulle kunna bestå i att kommissionen slutför förfarandet för att konvertera ECIP-lånet till ett bidrag.

På grund av de skadliga effekterna av den nuvarande osäkerheten kring de planer den klagandes företag har när det gäller framtida investeringar, uppmanar ombudsmannen vänligen kommissionens att ge denna fråga en hög prioritet.

Den 2 juli 2002 svarade kommissionen genom att skicka en kopia på ett brev till Paribas av den 21 juni 2002, vari konverteringen av ECIP-lånet till ett bidrag bekräftades. Kommissionen bad dessutom ombudsmannen och den klagande om ursäkt för förseningen när det gällde att behandla ärendet.

Den 18 juli 2002 kontaktade ombudsmannens enheter den klagande per telefon. Den klagande informerade ombudsmannen om att sedan Paribas mottagit kommissionens skrivelse av den 21 juli 2002, hade Paribas skrivit till den klagande för att avsluta förfarandet för konvertering av ECIP-lånet till ett bidrag. Den klagande anser att ärendet har fått en

tillfredsställande upplösning och har gjort den investering som varit uppskjuten. Ordföranden tackade ombudsmannen för hans insats.

BESLUTET

1 Konvertering av ett lån från finansieringsinstrumentet "EC Financial Partners" till ett bidrag

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen handlat godtyckligt och utan att redovisa rimliga skäl när den vägrade godkänna rekommendationen från sin enhet för tekniskt stöd att medge konvertering av ett lån från finansieringsinstrumentet "EC Financial Partners" (ECIP) till ett bidrag. Den klagande hävdade också att förfarandet präglats av onödiga förseningar och brist på information. Den klagande yrkade på att lånet bör konverteras till ett bidrag.

1.2 Kommissionen uppgav att de tekniska enheterna hade omprövat sin ståndpunkt och avgav ett positivt yttrande om konverteringen till bidrag. Efter en kontroll av de bidragsberättigade utgifterna, uppskattades det totala bidragsbeloppet till 199 345 euro. De finansiella enheterna hade utarbetat ett förslag om att konvertera lånet till ett bidrag och en skrivelse skulle skickas till det finansiella ombudet Paribas inom kort. Kommissionen förklarade och beklagade dessutom förseningen mellan den klagandes ansökan om konvertering av ECIP-lånet till ett bidrag och svaret från sina enheter.

1.3 Eftersom det inte verkade som om ärendet gick framåt, föreslog ombudsmannen den 15 maj 2002 en vänskaplig förlikning, som skulle innebära att kommissionen slutförde förfarandet för konvertering av ECIP-lånet till ett bidrag. Ombudsmannen uppmanade vänligt kommissionen att ge ärendet hög prioritet. Den 2 juli 2002 svarade kommissionen genom att skicka en kopia på ett brev till Paribas av den 21 juni 2002, vari konverteringen av ECIP-lånet till ett bidrag bekräftades. Kommissionen bad dessutom ombudsmannen och den klagande om ursäkt för förseningen när det gällde att behandla ärendet.

Den klagande informerade ombudsmannens tjänster om att ärendet nu har fått en tillfredsställande lösning.

2 Slutsats

Efter ombudsmannens initiativ förefaller en vänskaplig förlikning ha nåtts mellan kommissionen och klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

PÅSTÅDD UNDER- LÅTENHET ATT BETALA SÄRSKILD ERSÄTTNING TILL FÖRSKOTTS- FÖRVALTARE

*Beslut i klagomål
1824/2001/OV mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Enligt den klagande löd fakta i ärendet som följer:

Den klagande är en lokalanställd som arbetar vid den administrativa avdelningen på kommissionens representationskontor i en medlemsstat (i fortsättningen "kommissionens representationskontor").

Sedan den 7 september 1989 har det varit den klagandes uppgift att underteckna bank- och kontanttransaktioner och att vid behov ersätta den biträdande assistenten. Hon fungerade därmed i praktiken som biträdande förskottsförvaltare. Från och med den 1 september 2000 var hon dessutom tvungen att ersätta den biträdande assistenten med ansvar för redovisning och personal, vilket innebär att hon i praktiken arbetade som vikarierande förskottsförvaltare.

Den klagande hävdar att hon aldrig utsågs till biträdande förskottsförvaltare och vikarie-
rande förskottsförvaltare, trots att hon arbetade på dessa befattningar. Hon tilldelades inte

heller den särskilda ersättning på ett garantikonto som åtföljer denna befattning och som skall skydda innehavaren mot den ekonomiska risk som är knuten till befattningen. Den klagande påpekade att detta anges i artikel 13 (utnämning av förskottsförvaltare) och i artikel 31 (särskild ersättning och garantikonto) i kommissionens förordning (EG) nr 3418/93²⁷ om genomförandet av vissa bestämmelser i budgetförordningen.

Den klagande skickade flera handlingar som bilaga till sitt klagomål, till exempel överlämnandet av förskottskontot, daterat den 23 januari 2001, där den 1 september 2000 anges som datum för överlämnandet, den klagandes skrivelse av den 23 januari 2001 till chefen för enheten "kassa och finansförvaltning", där hon informerar om att hon tagit över funktionen som förskottsförvaltare, den senares svar av den 13 februari 2001 till den klagande, en skrivelse av den 1 mars 2001 från chefen för enheten "presstjänst och kommunikationer" till chefen för enheten "kassa och finansförvaltning" samt den senares slutliga beslut av den 13 mars 2001.

Efter att utan framgång ha uttömt alla interna möjligheter till prövning ingav den klagande den 13 december 2001 ett klagomål till ombudsmannen. Klagomålet innehöll följande två påståenden.

1 Kommissionens representationskontor krävde att hon skulle ta över uppgifterna som biträdande förskottsförvaltare från den 7 september 1989 och tills vidare, men utnämnde henne inte till biträdande förskottsförvaltare och har inte beviljat henne den särskilda ersättning som anges i kommissionens förordning (EG) nr 3418/93 av den 9 december 1993. Den klagande anser att kommissionen borde göra detta med retroaktiv verkan.

2 Kommissionens representationskontor krävde att hon skulle ta över förskottsförvaltarens uppgifter och arbeta som vikarierande förskottsförvaltare från den 1 september 2000 till den 9 mars 2001, men utnämnde henne inte till vikarierande förskottsförvaltare och har inte beviljat henne den särskilda ersättning som anges i kommissionens förordning (EG) nr 3418/93 av den 9 december 1993. Den klagande kräver att den särskilda ersättningen för perioden från den 1 september 2000 till den 9 mars 2001 sätts in på hennes garantikonto.

Den 15 januari 2002 informerade ombudsmannen den klagande om att det första kravet var otillåtligt på grundval av artikel 2.4 i ombudsmannens stadga, enligt vilken ett klagomål skall inges inom två år från det datum när de fakta som klagomålet avser kommit till den klagandes kännedom. Detta bekräftades i en andra skrivelse som skickades till den klagande den 18 februari 2002. Kommissionen uppmanades följaktligen endast att yttra sig om det andra kravet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Eftersom ombudsmannen bedömde det första kravet som otillåtligt, avsåg kommissionens yttrande enbart det andra.

I sitt yttrande riktade kommissionen först uppmärksamheten på de regler som gäller i frågan: i artikel 75.2 i budgetförordningen beskrivs förskottsförvaltarens särskilda ansvarsområden. Enligt punkt 3 i denna artikel skall "*räkenskapsförare, biträdande räkenskapsförare och förskottsförvaltare ... försäkra sig mot de risker som denna artikel medför*". Enligt punkt 4 skall "*ett särskilt bidrag (...) beviljas räkenskapsförare, biträdande räkenskapsförare och förskottsförvaltare...*" Syftet med detta bidrag är att "skapa en garantifond som skall täcka eventuella brister i kassa eller bank som den berörda personen skulle

²⁷ Kommissionens förordning (Euratom, EKSG, EG) nr 3418/93 av den 9 december 1993 om närmare bestämmelser för genomförandet av vissa bestämmelser i budgetförordningen av den 21 december 1977, EGT L 315, 1993, s. 1.

kunna göras ansvarig för, i den mån sådana brister inte täcks genom ersättning från försäkringsbolag”.

I artikel 31 och 32 i de närmare bestämmelserna för genomförandet av vissa bestämmelser i budgetförordningen (kommissionens förordning (EG) nr 3418/93) anges ytterligare detaljer i samband med förvaltningen av garantikonton.

Kommissionen påpekade att vissa påståenden från den klagande behövde korrigeras. Den klagande hade formellt utsetts till vikarierande förskottsförvaltare från och med den 23 januari 2001. Hon tjänstgjorde i den funktionen till den 31 maj 2001. Perioden definieras såväl av datum på meddelandet till kommissionens räkenskapsförare om att den klagande skall träda i förskottsförvaltarens ställe som av datum för den formella tillsättningen av den nya förskottsförvaltaren (C) på kommissionens representationskontor, dvs. den 1 juni 2001. Detta gjordes i enlighet med artikel 2 i “ändringen till beslutet om att skapa ett förskottskonto” av den 29 juli 1999. Under den aktuella perioden öppnades ett garanti-konto som krediterades i den klagandes namn, på det sätt som anges i tillämpliga bestämmelser.

Det framgår klart av ovanstående bestämmelser att den särskilda ersättningen var avsedd att täcka en risk och inte kunde betraktas som ersättning för ett visst ansvar. Eftersom det inte existerar någon formell utnämning av den klagande till vikarierande förskottsförvaltare före den 23 januari 2001 förefaller det dessutom som om förskottsförvaltarens särskilda ansvarsområden så som dessa framgår av artikel 75 i budgetförordningen inte kunde tillskrivas den klagande under den aktuella perioden. Under den aktuella perioden kunde hon enbart skriva ut checkar för förskottskontots räkning på grundval av en bankfullmakt.

Med tanke på att tilldelningen av en särskild ersättning för förskottsförvaltaren i gällande bestämmelser är kopplad till en formell utnämning som sådan av räkenskapsföraren på förslag från utanordnaren, och med tanke på att själva syftet med detta bidrag är att täcka riskerna som kan uppkomma inom ramen för utövandet av speciella befogenheter, har den klagande inte rätt till den särskilda ersättningen för perioden från den 1 september 2000 till den 23 januari 2001.

Kommissionen skickade också med besluten av den 29 juli 1999 och den 28 maj 2001 om representationskontorets förskottskonto och utnämningen av V.S och C till förskottsförvaltare.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till ombudsmannen framhöll den klagande att C började arbeta vid kommissionens representationskontor den 9 mars 2001. I motsats till vad kommissionen angav i sitt yttrande ersatte den klagande följaktligen förskottsförvaltaren under perioden från den 1 september 2000 till den 9 mars 2001.

Hon påpekade dessutom att hennes uppgifter mellan den 1 september 2000 och den 9 mars 2001 bestod i att förbereda och kontrollera samtliga konton och löner för de lokalt anställda vid kommissionens representationskontor. Hon undertecknade alla utbetalningar utan att någon biträdande assistent var närvarande, men med en andra namnteckning från en ansvarig person. Hon kommunicerade dessutom med banken på elektronisk väg och utförde dessa betalningar ensam.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter en noggrann granskning av yttrandet och kommentarerna ansåg ombudsmannen att det kunde föreligga administrativa missförhållanden vid kommissionen. I enlighet med

artikel 3.5 i ombudsmannens stadga²⁸, skickade han därför en skrivelse till kommissionens ordförande den 24 juli 2002 för att föreslå en vänskaplig förlikning på grundval av följande analys av de frågor som tvisten mellan den klagande och kommissionen gällde.

1.1 Den klagande hävdade att kommissionens representationskontor krävde att hon skulle ta över uppgifterna som vikarierande förskottsförvaltare från den 1 september 2000 till den 9 mars 2001, men att kontoret inte hade utnämnt henne till vikarierande förskottsförvaltare och inte hade beviljat henne den särskilda ersättning som anges i kommissionens förordning (EG) nr 3418/93 av den 9 december 1993. Den klagande krävde att den särskilda ersättningen för perioden från den 1 september 2000 till den 9 mars 2001 skulle sättas in på hennes garantikonto.

1.2 Kommissionen hävdade att den klagande formellt hade utsetts till vikarierande förskottsförvaltare från och med den 23 januari 2001. Hon tjänstgjorde i den funktionen till den 31 maj 2001. Perioden definieras såväl av datum på meddelandet till kommissionens räkenskapsförare om att den klagande skall träda i förskottsförvaltarens ställe som av det formella tillträdesdatum för den nye förskottsförvaltaren på kommissionens representationskontor, dvs. den 1 juni 2001. Under denna period öppnades ett garantikonto som krediterades i den klagandes namn i enlighet med tillämpliga bestämmelser. Den klagande har inte rätt till den särskilda ersättningen för perioden från den 1 september 2000 till den 23 januari 2001.

1.3 I sin undersökning av de handlingar som skickats in av den klagande och av kommissionen har ombudsmannen funnit följande:

(i) Genom ett beslut av generaldirektören för GD Budget av den 29 juli 1999 utsågs V.S till förskottsförvaltare. Beslutet innehöll följande bestämmelse: *“Vid frånvaro eller förhinder som meddelats till räkenskapsföraren skall funktionen som förskottsförvaltare utövas av [den klagande].”*

(ii) V.S lämnade representationskontoret den 30 augusti 2000 och från den 1 september 2000 var den klagande ansvarig för förskottskontot. Representationskontoret underlät emellertid att meddela räkenskapsföraren dessa förändringar. Detta ledde till den uppkomna situationen, där den klagande utförde förskottsförvaltarens åligganden från den 1 september 2000 till den 9 mars 2001, när hon ersattes av C.

(iii) Den klagande beviljades inte det särskilda bidrag på ett garantikonto som anges i artikel 75.4 i budgetförordningen och i artikel 31 och 32 i kommissionens förordning (EG) nr 3418/93. Till den 23 januari 2001 fortsatte kommissionen att kreditera garantikontot i V.S namn, trots att V.S hade lämnat representationskontoret den 30 augusti 2000.

(iv) Att V.S lämnade representationskontoret och att den klagande därefter utförde förskottsförvaltarens åligganden erkändes inte officiellt förrän den 1 mars 2001, när chefen för enheten “presstjänst och kommunikationer” skickade ett meddelande till chefen för enheten “kassa och finansförvaltning”. För att normalisera situationen och göra det möjligt för den klagande att dra nytta av garantikontot bad chefen för enheten “presstjänst och kommunikationer” GD Budget att ändra beslutet angående förskottsförvaltaren med retroaktiv verkan från den 1 september 2000.

1.4 Med ledning av ovanstående drar ombudsmannen slutsatsen att de datum som anges i de officiella dokument som kommissionen hänvisar till i sitt yttrande inte motsvarar den faktiska situationen vad gäller det arbete som utförts av den klagande.

1.5 Ombudsmannens preliminära slutsats blev att följande utgjorde fall av administrativa missförhållanden: i) underlåtenheten från kommissionens representationskontor att genast meddela att V.S lämnat kontoret och att förskottsförvaltarens uppgifter i fortsättningen

²⁸ ”Ombudsmannen skall så långt det är möjligt försöka att tillsammans med institutionen eller organet i fråga nå en lösning som rättar till felet eller gottgör försummelsen och som tillfredsställer klaganden.”

skulle utföras av den klagande, ii) den fortsatta krediteringen av garantikontot i en tjänstemans namn som inte längre var förskottsförvaltare, iii) underlåtenheten att tillse att den klagande hade tillgång till ett garantikonto i enlighet med artikel 75.4 punkt 2 i budgetförordningen och artikel 33.2 i tillämpningsförordningen (EG) nr 3418/93 för den period under vilken hon faktiskt utförde arbetet som förskottsförvaltare (från den 1 september 2000 till den 23 januari 2001).

Förslaget till vänskaplig förlikning

På grundval av ovanstående och i enlighet med artikel 3.5 i ombudsmannens stadga föreslog ombudsmannen en vänskaplig förlikning mellan den klagande och kommissionen. Om det administrativa missförhållandet inte hade inträffat skulle den klagande ha haft rätt till ett belopp som motsvarade det som skulle ha funnits på ett garantikonto under den tid hon arbetade som förskottsförvaltare²⁹.

Den vänskapliga förlikningen bestod i att uppmana kommissionen att se till att ett belopp motsvarande creditsaldot för perioden från den 1 september 2000 till den 23 januari 2001 betalades ut till den klagande. Kommissionen uppmanades att svara senast den 31 oktober 2002.

Kommissionens svar

Kommissionen svarade den 31 oktober 2002 att den accepterade ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning.

BESLUTET

1 Den påstådda underlåtenheten att utnämna den klagande till vikarierande förskottsförvaltare

1.1 Den 24 juli 2002 föreslog ombudsmannen en vänskaplig förlikning mellan den klagande och kommissionen. Den vänskapliga förlikningen baserades på slutsatsen att det förekommit fall av administrativa missförhållanden eftersom den klagande inte fick tillgång till ett garantikonto i enlighet med artikel 75.4, punkt 2 i budgetförordningen och artikel 33.2 i tillämpningsförordningen (EG) nr 3418/93, för den period under vilken hon faktiskt utförde arbetet som förskottsförvaltare (från den 1 september 2000 till den 23 januari 2001).

1.2 Den vänskapliga förlikningen bestod i att uppmana kommissionen att se till att ett belopp motsvarande creditsaldot för perioden från den 1 september 2000 till den 23 januari 2001, när den klagande arbetade som förskottsförvaltare, betalas till den klagande.

1.3 Den 31 oktober 2002 informerade kommissionen ombudsmannen om att den accepterade den vänskapliga förlikningen. I ett telefonsamtal med ombudsmannens sekretariat den 7 november 2002 uppgav den klagande att hon mottagit en skrivelse från kommissionen, daterad den 31 oktober 2002, med informationen att kommissionen hade accepterat ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning och att den skulle betala beloppet 236,90 euro till den klagande så snart den mottagit uppgifter om den klagandes bankkonto. Den klagande tackade ombudsmannens kontor för dess insatser som lett till att hennes rättigheter tillvaratagits.

²⁹ Enligt artikel 75.4 punkt 2 i budgetförordningen skall "creditsaldot på dessa garantikonton (...) betalas ut till de berörda personerna när deras uppdrag som räkenskapsförare, biträdande räkenskapsförare eller förskottsförvaltare upphör". Enligt artikel 31 i förordning (EG) nr 3418/93 skall "det månatliga beloppet för särskild ersättning som avses i artikel 75.4 i budgetförordningen (...) vara: 40 ecu för förskottsförvaltare, om förskottet är minst 3 300 ecu under en period på minst 30 dagar i följd". Enligt artikel 33.2 i förordning (EG) nr 3418/93 gäller följande: "När en förskottsförvaltare avslutar sitt uppdrag utbetalas garantikontots creditsaldo till denne eller till de som inträder i dennes ställe, efter godkännande och kontroll av räkenskapsföraren och den berörda utanordnaren och efter finansinspektörens positiva yttrande".

2 Slutsats

Efter ombudsmannens initiativ förefaller en vänskaplig förlikning ha nåtts mellan kommissionen och klaganden. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.4 ÄRENDEN SOM AVSLUTATS MED EN KRITISK ANMÄRKNING FRÅN OMBUDS- MANNEN

KLAGOMÅLET

I oktober 1999 klagade K. till Europeiska ombudsmannen på Europeiska kommissionens sätt att handlägga och avsluta sin undersökning av det klagomål som hon och 23 andra invånare i Parga hade skickat in den 7 juli 1995. Klagomålet gällde en påstådd överträdelse av gemenskapsrätten (direktiv 85/337/EEG, för att vara exakt) från de grekiska myndigheternas sida i samband med ett förslag till nytt avloppssystem och en biologisk reningsanläggning i Parga i Preveza i Grekland.

Den klagandes påståenden, så som de framgår av det ursprungliga klagomålet av den 22 oktober 1999 och den därpå följande skriftväxlingen mellan den klagande och kommissionen, kan sammanfattas som följer:

1 Från den 7 juli 1995, när klagomålet ingavs, och till den 9 december 1998, dvs. under nästan tre och ett halvt år, fick den klagande inget meddelande från kommissionen med information om hur klagomålet utvecklades. Av den anledningen kunde den klagande inte försvara sin ståndpunkt. I sina kommentarer påstod den klagande dessutom att kommissionen inte hade informerat henne om att den genom beslut nr E(98)2297 av den 27 juli 1998 beslutat finansiera projektet med medel ur sammanhållningsfonden, utan att den tvärtom hade skickat skrivelser – till exempel skrivelserna av den 9 december 1998 – som antydde att ärendet fortfarande var under behandling.

2 Den klagande hävdade att kommissionens beslut att avsluta ärendet stred mot lagen: kommissionen hade i själva verket manipulerat ärendet och hade försökt hitta sätt att avsluta ärendet, vilket framgår av resonemangen i det slutliga beslutet av den 20 april 1999. Det tog kommissionen fyra år att komma fram till slutsatsen att projektet hade startat innan direktiv 85/337/EEG trädde i kraft. Tidigare – den 26 mars 1997 och den 19 mars 1998 – hade kommissionen emellertid föreslagit att detta ärende skulle tas med som ett representativt exempel på förfaranden mot Grekland för underlåtenhet att uppfylla bestämmelserna i direktiv 85/337/EEG.

3 Den klagande hävdade att kommissionen brustit i opartiskhet när den behandlade ärendet. Enligt den klagande innehar den ansvarige tjänstemannen en partipolitisk befattning i Grekland som är oförenlig med hans skyldighet att kontrollera om det aktuella projektet genomförs i enlighet med gemenskapens lagar. Som stöd för sina påståenden hänvisade den klagande till olika tidningsartiklar. Dessutom ansåg den klagande att det skriftliga tack, riktat till företrädare för kommissionen för att de försenar behandlingen av klagomål, som finns registrerat i handlingar från det grekiska utrikesministeriet (protokollet från sammanträdet den 20 maj 1998), tyder på att vissa tjänstemän inom generaldirektorat XI inte hade som mål att garantera att gemenskapens lagstiftning tillämpades rätt, utan att se till att projektet skulle få bidrag från gemenskapen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionens ståndpunkt, så som den framgår av de olika svaren från kommissionen, kan sammanfattas som följer.

³⁰ Den fullständiga texten till detta beslut finns på Europeiska ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

När det gällde det första påståendet påpekade kommissionen att även om det var beklagligt att inte en enda skrivelse hade skickats till den klagande under perioden juli 1995 – december 1998, så stod det helt klart att den klagande, genom telefonsamtal och via den information som lämnats till Europaparlamentets utskott för framställningar, hade informerats om hur ärendet utvecklades och om att kommissionen ändrat uppfattning i ljuset av ny dokumentation som skickats av de grekiska myndigheterna.

När det gällde det andra påståendet framhöll kommissionen att den i mars 1997 ansåg att projektet startat efter det att direktiv 85/337/EEG trätt i kraft. Den drog slutsatsen att arbetet på att genomföra projektet hade påbörjats innan projektets miljöförutsättningar definitivt hade godkänts, och att projektet därmed brutit mot direktivets bestämmelser. När kommissionen erhållit ny information från de grekiska myndigheterna informerade den emellertid den klagande i april 1999 om att den ansåg att det aktuella projektet fanns beskrivet i beslut nr 667 från Prevenzas prefektur av den 28 februari 1986, vilket är före ikraftträdandedatum för direktiv 85/337/EEG. Kommissionen ansåg att detta beslut godkände platsen för installation av den biologiska reningsanläggningen, eftersom det innehöll en bilaga med den topografiska kartan över Varkas-området. Den avslutade därför ärendet.

När det gällde det tredje påståendet gav kommissionen vederbörande tjänsteman en möjlighet att redovisa sin ståndpunkt i en utfrågning. Det framgår av en sammanfattning från utfrågningen att kommissionen drog slutsatsen att det inte fanns någon anledning att anta att tjänstemannen i fråga hade påverkat några beslut som fattats i ärendet och att han framför allt inte var engagerad i ärendet eftersom han haft semester från den 15 december 1998 till den 31 januari 1999 och varit tjänstledig utan lön av personliga skäl från den 1 februari till den 15 juni 1999.

BESLUTET

1 Den påstådda underlåtenheten att ge den klagande adekvat information

1.1 Den klagande hävdade att hon från den 7 juli 1995, när klagomålet ingavs, och till den 9 december 1998, dvs. under nästan tre och ett halvt år, inte fick något meddelande från kommissionen med information om hur klagomålet utvecklades. Av den anledningen kunde den klagande inte försvara sin ståndpunkt. I sina kommentarer påstod den klagande dessutom att kommissionen inte hade informerats om att den genom beslut nr E(98)2297 av den 27 juli 1998 beslutat att finansiera projektet med medel ur sammanhållningsfonden, utan att den tvärtom hade skickat skrivelser – till exempel skrivelsen av den 9 december 1998 – som antydde att ärendet fortfarande var under behandling.

1.2 Kommissionen påpekade att även om det var beklagligt att inte en enda skrivelse hade skickats till den klagande under denna period, så stod det helt klart att den klagande, genom telefonsamtal och via den information som getts till Europaparlamentets utskott för framställningar, hade informerats om hur ärendet utvecklats och om att kommissionen ändrat åsikt i ljuset av ny dokumentation som skickats av de grekiska myndigheterna.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen i samband med hans undersökning på eget initiativ av kommissionens administrativa förfaranden när det gäller klagomål om medlemsstaternas överträdelse av gemenskapslagstiftningen (303/97/PD³¹) uppgav att den klagande informeras om de åtgärder som vidtas med anledning av ett klagomål, inklusive de framställningar som görs till de berörda nationella myndigheterna, och att ett beslut om att avsluta ett ärende som gäller ett klagomål utan att några åtgärder vidtas enligt kommissionens arbetsordning måste fattas inom ett år från den dag när klagomålet registreras, utom i undantagsfall, och att skälen för undantaget då måste anges.

³¹ 303/97/PD, återgiven i Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1997, s. 271ff.

1.4 Ombudsmannen konstaterar att klagomålet i det aktuella fallet ingavs till kommissionen den 7 juli 1995. Det var emellertid först i en skrivelse av den 9 december 1998, dvs. nästan tre och ett halvt år senare, som kommissionens generaldirektorat XI (miljö) för första gången skrev direkt till den klagande med anledning av hennes klagomål. I denna skrivelse svarade kommissionen på den klagandes skrivelse av den 7 december 1998 och påpekade att den hade erhållit ny information från den klagande och att den på grundval av denna information skulle besluta om hur klagomålet skulle följas upp.

1.5 Ombudsmannen konstaterar emellertid att den klagande hade lämnat in en framställning till Europaparlamentet i oktober 1996 (ref. 570/96) och att kommissionen vid två tillfällen, nämligen den 26 mars 1997 och den 19 mars 1998, informerade utskottet för framställningar om hur ärendet behandlades. Utskottet för framställningar vidarebefordrade därefter kommissionens synpunkter till den klagande. När det gäller perioden mellan oktober 1996 och mars 1998 anser ombudsmannen därför att anklagelsen att kommissionen underlåtit att informera den klagande inte kan styrkas, eftersom det var utskottet för framställningar som var skyldigt att informera den klagande under den perioden. När det gäller perioden från mars 1998 till december 1998, den period under vilken kommissionen ändrade åsikt i ärendet, förefaller det emellertid som om kommissionen underlåtit att informera den klagande om ärendets gång.

1.6 Ombudsmannen anser att kommissionen borde ha informerat den klagande om beslutet av den 27 juli 1998 i samband med att detta beslut fattades, eftersom det i själva verket innebar att projektet i fråga hade godkänts och erhållit finansiering och att ett beslut i realiteten hade fattats om klagomålet. Ombudsmannen konstaterar att kommissionen i sitt yttrande av den 27 mars 2000 även dolde denna viktiga information för ombudsmannen.

1.7 Kommissionen kunde inte ge ombudsmannen ett rimligt svar på frågan om varför den informerade den klagande den 9 december 1998 att den skulle beakta den nya information som hade skickats in och även, den 20 april 1999, informerade henne om att den tänkte avsluta ärendet om inte ny information skickades av den klagande senast om en månad, när den redan den 27 juli 1998 hade godkänt projektet och beslutat att finansiera det med medel ur sammanhållningsfonden.

1.8 När det slutligen gäller kommissionens argument att domen i förstainstansrätten av den 23 september 1994 i mål T-461/93 innebär ett erkännande av gemenskapens finansieringsförfarandes oberoende ställning gentemot överträdelseförfarandet, påpekar ombudsmannen att dessa båda förfarandens oberoende, såsom kommissionen härleder dessa från målet i fråga, enbart gäller de båda förfarandenas administrativa aspekter. Domen ifrågasätter inte principen att projekt som finansieras med medel från gemenskapen måste uppfylla gemenskrävtens bestämmelser. Ombudsmannen anser därför att kommissionens hänvisning till ovanstående domstolsärende och till de båda förfarandens oberoende karaktär inte har någon relevans för detta klagomål.

1.9 Det framgår av ovanstående att kommissionen har underlåtit att lämna adekvat information under perioden från mars 1998 till december 1998, när kommissionens ståndpunkt i ärendet ändrades, eftersom den undanhållit den klagande ett grundläggande faktum i ärendet, nämligen att kommissionen, genom beslut nr E(98)2297 av den 27 juli 1998, under tiden hade beslutat att finansiera det projekt som var föremål för klagomålet med medel ur sammanhållningsfonden. Genom att göra det lät kommissionen den klagande vara kvar i tron att den fortfarande undersökte ärendet. Kommissionens underlåtenhet att ge den klagande adekvat information om hennes ärende utgör ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen framför därför den kritiska anmärkning som återges nedan.

2 Påståendet om varför kommissionen avslutade ärendet

2.1 Den klagande hävdade att kommissionens beslut att avsluta ärendet stred mot lagen. Kommissionen har faktiskt manipulerat ärendet och försökt hitta vägar att avsluta ärendet, vilket framgår av argumentationen i det slutgiltiga beslutet av den 20 april 1999. Det tog kommissionen fyra år att komma till slutsatsen att projektet tillkom innan direktiv 85/337/EEG trädde i kraft. Tidigare – den 26 mars 1997 och den 19 mars 1998 – hade kommissionen emellertid föreslagit att detta ärende skulle tas med som ett representativt exempel på förfaranden mot Grekland för underlåtenhet att uppfylla bestämmelserna i direktiv 85/337/EEG.

2.2 I sitt yttrande framhöll kommissionen att den i mars 1997 ansåg att projektet startat efter det att direktiv 85/337/EEG trätt i kraft. Den drog slutsatsen att arbetet på att genomföra projektet hade påbörjats innan projektets miljöförutsättningar definitivt hade godkänts, och att projektet därmed brutit mot direktivets bestämmelser. När kommissionen emellertid erhållit ny information från de grekiska myndigheterna informerade kommissionen den klagande i april 1999 om att den ansåg att det aktuella projektet fanns beskrivet i beslut nr 667 från Prevezas prefektur av den 28 februari 1986, vilket är före ikraftträdandedatum för direktiv 85/337/EEG. Kommissionen ansåg att detta beslut godkände platsen för installation av den biologiska reningsanläggningen eftersom det innehöll en bilaga med den topografiska kartan över Varkas-området. Den avslutade därför ärendet.

2.3 Ombudsmannen har noggrant analyserat handlingarna i ärendet och kommissionens dossier i ärendet, som granskades den 12 september 2001. Att döma av de dokument som står till ombudsmannens förfogande förefaller det som om tidsschemat när det gäller uppföljningen av ärendet är som följer: den 26 mars 1997 (kommissionens första svar till utskottet för framställningar) ansåg kommissionen att projektet hade startat efter det att direktiv 85/337/EEG trätt i kraft. Eftersom arbetet på projektet hade påbörjats innan miljökonsekvensbeskrivningen hade definitivt godkänts, ansåg kommissionen att direktivet hade överträtts. Kommissionen föreslog därför att detta ärende skulle ingå i ett horisontellt förfarande mot Grekland för överträdelse av direktivet. Av samma anledning stoppade kommissionen också projektets finansiering från sammanhållningsfonden.

2.4 Den 19 mars 1998 (kommissionens andra svar till utskottet för framställningar) bekräftade kommissionen överträdelsen av direktiv 85/337/EEG och senarelade alla förfaranden i samband med projektfinansieringen. Kommissionen bekräftade också att detta ärende skulle ingå i ett horisontellt förfarande mot Grekland för överträdelse av direktiv 85/337/EEG.

2.5 Den 27 juli 1998 beslutade kommissionen att finansiera projektet med medel ur sammanhållningsfonden (beslut nr E(98)2297). Den 20 april 1999 informerade kommissionen den klagande om att den skulle avsluta ärendet, eftersom direktivet inte var tillämpligt på det projekt som beskrevs i beslutet från Prevezas prefektur nr 667 av den 28 februari 1986, vilket är tidigare än direktivets ikraftträdandedatum.

2.6 I sina kommentarer hävdade den klagande att direktiv 85/337/EEG är tillämpligt på det aktuella projektet eftersom ansökan om genomförandet av projektet lämnades in till Pargas kommun den 28 februari 1995, dvs. sedan direktivet trätt i kraft. Den klagande hänvisade till beslut nr 744/1997 från den grekiska regeringen som bekräftar detta datum. Den klagande hävdade att beslut nr 667 av den 28 februari 1986 från Prevezas prefektur enbart godkände en preliminär studie för den biologiska reningsanläggningen och inte innehöll någon precis uppgift om den föreslagna biologiska reningsanläggningens placering.

2.7 Det framgår av ovanstående att huvudfrågan i tvisten mellan den klagande och kommissionen gäller frågan om direktiv 85/337/EEG är tillämbart på det projekt ärendet gäller. Ombudsmannen konstaterar att direktiv 85/337/EEG trädde i kraft den 3 juli 1988³². Klagomålet till kommissionen lämnades in den 7 juli 1995, sju år senare.

2.8 Som ett preliminärt påpekande vill ombudsmannen understryka att den grekiska regeringen, i sina beslut nr 744/1997 och 3221/1999, vare sig tog upp frågan om tillämpbarhet för direktiv 85/337/EEG vad gällde tidpunkten, eller hänvisade till direktivet. Inte heller nämns beslutet från Prevenzas prefektur nr 667 av den 28 februari 1986.

2.9 Den lag som införde direktiv 85/337/EEG i den grekiska nationella lagstiftningen är lag nr 1650/1986 för skydd av miljön av den 10 oktober 1986 (ΦΕΚ 160/A)³³. När det gäller vilken myndighet som är behörig att besluta om projektet, sägs det i artikel 4.2 b) i ovan nämnda lag att *godkännande av miljövillkoren för de arbeten och aktiviteter som ingår i denna kategori beviljas genom ett gemensamt beslut av ministern för miljö, regional planering och offentliga arbeten i samarbete med den i det aktuella fallet behörige ministern*³⁴. Det framgår av denna lag att tillståndet för projektet beviljas genom ett gemensamt ministerbeslut.

2.10 Det framgår av dokumenten i ärendet att Pargas kommun lämnade in en ansökan (dokument nr 233/28.2.1995) till ministeriet för miljö, regional planering och offentliga arbeten den 28 februari 1995. Den 10 oktober 1995 fattade ministeriet för miljö, regional planering och offentliga arbeten sitt första beslut, nr 85202/5142/10-10-1995, om placeringen av avfallshanteringsanläggningen i Varkas. Senare, den 18 mars 1997, fattades det gemensamma ministerbeslutet nr 121227/18-3-1997 om att godkänna miljövillkoren för anläggningen för biologisk avfallsrening i Varkas. Det var genom detta gemensamma ministerbeslut som projektet definitivt godkändes.

2.11 När det gäller tillämpningen av direktivet vid denna tidpunkt uppgav EG-domstolen i sin dom C-431/92 av den 11 augusti 1995 att *datum för när ansökan om tillstånd formellt ingavs utgör det enda kriterium som får användas. Ett sådant kriterium överensstämmer med principen om rättssäkerhet och det är avsett att skydda direktivets tillämpbarhet*³⁵. I artikel 1.2 i direktivet anges att med "tillstånd" avses *den ansvariga myndighetens eller de ansvariga myndigheternas beslut, som ger exploitören rätt att genomföra projektet*.

2.12 Av dokumenten i ärendet verkar det först som om beslutet av Prevenzas prefektur nr 667 av den 28 februari 1986 inte var något nytt element i behandlingen av ärendet, så som kommissionen hävdade i sin skrivelse till den klagande av den 20 april 1999. Detta beslut hade redan nämnts på andra sidan, rad 7, i det första klagomål som skickades in till kommissionen i juli 1995. Enligt kommissionens egna ord var detta beslut bara ett *godkännande av den slutliga studien av arbetena i den första fasen av en preliminär studie (προμελέτη) av installationen av en biologisk reningsanläggning som ingår i studien 'avloppsreningsystem för Parga' av forskaren K. Karadimou med kolleger*. Ombudsmannen anser därför att detta beslut från Prevezas prefektur av den 28 februari 1986 inte kan betraktas som ett godkännande av projektet, och därmed inte heller som ett godkännande av en ansökan i den mening som avses i ovanstående dom från EG-domstolen.

³² I artikel 12.1 anges att medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att uppfylla direktivets bestämmelser inom tre år efter det att direktivet anmälts. Direktivet anmälades till medlemsstaterna den 3 juli 1985.

³³ Νόμος 1650/1986 "Για την προστασία του περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160/A).

³⁴ Άρθρο 4 παρ. 2β : "Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της κατηγορίας αυτής χορηγείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών".

³⁵ Mål C-431/92 Kommissionen mot Tyskland, REG 1995, s. I-2189, punkt 32.

2.13 Av dokumenten i ärendet framgår att kommissionens enheter själva ansåg att det var genom ministerbeslutet av den 18 mars 1997 som projektet definitivt godkändes. Detta framgår tydligt av två anteckningar i dokumenten från kommissionen, daterade den 4 och den 27 maj 1998, där tjänstemannen i fråga och en annan tjänsteman från generaldirektoratet för miljö uppger att man genom detta beslut slutgiltigt godkänner projektet och bekräftar anläggningens placering.

2.14 Det förefaller därför som om ministerbeslutet av den 18 mars 1997 utgör det tillstånd att genomföra projektet som anges i artikel 1.2 i direktivet, med anledning av den ansökan som skickades in av Pargas kommun den 28 februari 1995. Direktivet hade då redan varit i kraft i över sex år, dvs. sedan den 3 juli 1988.

2.15 Ombudsmannen konstaterar också att de behöriga grekiska myndigheterna själva ansåg att direktivet var tillämpligt. Detta framgår av den miljökonsekvensbeskrivning som gjordes av Pargas kommun i september 1993 och där det sägs att *miljökonsekvensbeskrivningen görs på grundval av bestämmelserna i direktiv 85/337/EEG*.

2.16 Det framgår av ovanstående att kommissionen hade fel när den hävdade att direktiv 85/337/EEG inte var tillämpligt på projektet i fråga, eftersom den ansökan om tillstånd som ledde till att projektet godkändes, i enlighet med EG-domstolens dom i mål C-431/92 av den 11 augusti 1995, formellt inlämnades den 28 februari 1995, dvs. efter det att direktiv 85/337/EEG trätt i kraft. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande och ombudsmannen framför nedanstående kritiska anmärkning. Ombudsmannen vill emellertid påminna om att EG-domstolen är högsta myndighet när det gäller tolkning och tillämpning av gemenskapsrätten.

3 Påståendet om bristande opartiskhet hos en av kommissionens tjänstemän

3.1 Den klagande hävdade att kommissionen brustit i opartiskhet när den behandlade ärendet. Enligt den klagande innehade den ansvarige tjänstemannen en partipolitisk befattning i Grekland som var oförenlig med hans skyldighet att kontrollera om det aktuella projektet genomförts i enlighet med gemenskapens lagar. Som stöd för sina påståenden hänvisade den klagande till olika tidningsartiklar. Dessutom ansåg den klagande att det skriftliga tack till företrädare för kommissionen för att de försenar behandlingen av klagomål, som finns registrerat i handlingar från det grekiska utrikesministeriet (rapport från sammanträdet den 20 maj 1998), tyder på att vissa tjänstemän inom generaldirektorat XI inte hade som mål att garantera att gemenskapens lagstiftning tillämpades korrekt, utan att se till att projektet skulle få bidrag från gemenskapen.

3.2 Kommissionen gav den tjänsteman det gällde en möjlighet att redogöra för sin ståndpunkt i en utfrågning. Av en sammanfattning från utfrågningen framgår att kommissionen drog slutsatsen att det inte fanns någon anledning att anta att den tjänsteman det gällde hade påverkat några beslut som fattats i ärendet och att han framför allt inte var engagerad i ärendet eftersom han haft semester från den 15 december 1998 till den 31 januari 1999 och varit tjänstledig utan lön av personliga skäl från den 1 februari till den 15 juni 1999.

3.3 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen åberopade tjänstemannens ledighet som ett argument för att stödja påståendet att han inte påverkat beslutet i ärendet och att han inte varit engagerad i ärendet. Det förefaller emellertid som om detta kan ifrågasättas på grund av följande fakta i ärendet som alla härrör från den tid när den aktuella tjänstemannen fortfarande hade hand om ärendet.

3.4 I en kommentar till ärendet som den aktuella tjänstemannen gjorde den 27 maj 1998 avslutade han med att rekommendera att överträdelseförfarandet borde avbrytas på grund av nytillkomna fakta i ärendet. I meddelandet uppgav han att en skrivelse skulle skickas till den klagande för att informera henne om kommissionens avsikt att avsluta ärendet. Två månader senare, den 27 juli 1998, sedan ett beslut hade fattats med innebörden att det inte förelåg någon överträdelse av direktiv 85/337/EEG, fattade kommissionen beslutet att

finansiera det aktuella projektet. Den 9 december 1998, en vecka innan han tog ledigt, skickade tjänstemannen i fråga en sista skrivelse till den klagande med information om att kommissionen skulle överväga hur man skulle följa upp ärendet på grundval av de dokument som den klagande skickat. I den skrivelsen nämndes inte att projektet under tiden hade godkänts.

3.5 Av ovanstående fakta framgår klart att tjänstemannen i fråga var direkt engagerad i beslutet att avsluta ärendet, vilket var ett nödvändigt villkor för att kommissionen skulle kunna finansiera projektet.

3.6 När det gäller den klagandes argument att tjänstemannens partipolitiska position i Grekland var oförenlig med hans uppgift att övervaka gemenskapens lagstiftning, så har ombudsmannens undersökning visat – vilket också framgår av grekisk press – att tjänstemannen i fråga hade utsetts till rådgivare för Europafrågor åt ordföranden för Nea Dimokratia Party under perioden innan ärendet avslutades, och att han hade deltagit i ett partimöte i regionen där han höll ett tal om EU:s miljölagstiftning. Det framgår att informationen om hans utnämning offentliggjordes redan den 30 november 1998, två månader innan han begärde tjänstledigt av personliga skäl.

3.7 Följaktligen anser ombudsmannen att det ur den klagandes synpunkt, som inte visste att tjänstemannen i fråga var på semester och sedan hade tjänstledighet utan lön av personliga skäl, och som dessutom nyligen hade mottagit en skrivelse, daterad den 9 december 1998 och underskriven av tjänstemannen, vari uppgavs att ärendet fortfarande var under behandling, förefaller finnas goda skäl att betvivla att ärendet behandlats opartiskt och korrekt av kommissionen och att ifrågasätta om tjänstemannen agerat uteslutande utifrån gemenskapernas intressen. Det skulle faktiskt vara svårt för någon medborgare i någon medlemsstat att inte betvivla kommissionens opartiskhet när den agerar som fördragens väktare om en av kommissionens tjänstemän som är direkt engagerad i handläggningen av ett överträdelseärende även innehar en befattning i ett politiskt parti i just den medlemsstat som ärendet gäller och agerar offentligt i den egenskapen samtidigt som ärendet behandlas. I de europeiska medborgarnas ögon kan denna typ av incidenter äventyra kommissionens rykte som fördragens väktare med ansvar för att främja tillämpningen av gemenskapsrätten.

3.8 Ombudsmannen anser därför att kommissionen har brustit i sin funktion som fördragens väktare när det gällde att se till att detta ärende handlades opartiskt och korrekt. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande och ombudsmannen framför nedanstående kritiska anmärkning och ytterligare anmärkning.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

1 Under perioden från mars 1998 till december 1998, när kommissionens ståndpunkt i ärendet ändrades, har kommissionen underlåtit att lämna adekvat information, eftersom den undanhållit den klaganden ett grundläggande faktum i ärendet, nämligen att kommissionen, genom beslut nr E(98)2297 av den 27 juli 1998, under tiden hade beslutat att finansiera det projekt som var föremål för klagomålet med medel ur sammanhållningsfonden. Genom att göra det lät kommissionen den klagande vara kvar i tron att den fortfarande undersökte ärendet. Kommissionens underlåtenhet att ge den klagande adekvat information om hennes ärende utgör därför ett fall av administrativt missförhållande.

2 Kommissionen hade fel när den hävdade att direktiv 85/337/EEG inte var tillämplbart på projektet i fråga, eftersom den ansökan om tillstånd som ledde till att projektet godkändes, i enlighet med EG-domstolens dom i mål C-431/92 av den 11 augusti 1995, formellt inlämnades den 28 februari 1995, dvs. efter det att direktiv 85/337/EEG trätt i kraft. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

3 Ur den klagandes synpunkt, som inte visste att tjänstemannen i fråga var på semester och sedan hade tjänstledighet utan lön av personliga skäl, och som dessutom nyligen hade mottagit en skrivelse, daterad den 9 december 1998 och underskriven av tjänstemannen, vari uppgavs att ärendet fortfarande var under behandling, förefaller det finnas goda skäl att betvivla att ärendet behandlats opartiskt och korrekt av kommissionen och att ifrågasätta om tjänstemannen agerat uteslutande utifrån gemenskapernas intressen. Det skulle faktiskt vara svårt för någon medborgare i någon medlemsstat att inte betvivla kommissionens opartiskhet när den agerar som fördragets väktare om en av kommissionens tjänstemän som är direkt engagerad i handläggningen av ett överträdelseärende även innehar en befattning i ett politiskt parti i just den medlemsstat som ärendet gäller och agerar offentligt i den egenskapen samtidigt som ärendet behandlas. I de europeiska medborgarnas ögon kan denna typ av incidenter äventyra kommissionens rykte som fördragets väktare med ansvar för att främja tillämpningen av gemenskapsrätten. Ombudsmannen anser därför att kommissionen har brustit i sin funktion som fördragets väktare när det gällde att se till att detta ärende handlades opartiskt och korrekt. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom dessa aspekter av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Enligt EG-domstolen grundas Europeiska gemenskapen på rättssamhällets principer. Som fördragets väktare spelar Europeiska kommissionen en avgörande roll när det gäller att främja denna grundläggande princip. I ljuset av de fakta som framkommit i ärendet, nämligen 1) att kommissionen underlät att ge den klagande adekvat information, 2) att kommissionen hade fel när den ansåg att direktiv 85/337/EEG inte var tillämbart och 3) att kommissionen underlät att se till att ärendet behandlades opartiskt och korrekt, anser ombudsmannen att brister har framkommit i kommissionens agerande i dess egenskap av fördragets väktare.

Ombudsmannen vill därför hänvisa till kommissionens meddelande av den 20 mars 2002 till Europaparlamentet och Europeiska ombudsmannen om kontakterna med den klagande i ärenden som rör överträdelse av gemenskapsrätten³⁶, som innehåller regler för förfarandet i sådana ärenden. Ombudsmannen är av den uppfattningen att de administrativa regler som ingår i detta meddelande och i den handbok för kommissionens tjänstemän som anges i kommissionens yttrande av den 30 november 2001, korrekt tillämpade och kontrollerade, kan förhindra att administrativa missförhållanden liknande dem som förekommit i detta ärende uppkommer i framtiden.

UNDERLÅTENHET ATT BETALA FÖR UTFÖRDA TJÄNSTER

*Beslut i klagomål
1689/2000/GG mot
Europeiska
kommissionen³⁷*

KLAGOMÅLET

Klagomålet lämnades in av en brittisk konsultfirma i december 2000. Enligt den klagande är fakta i ärendet som följer:

Den 17 juni 1999 fick G, direktör i företaget som lämnat in klagomålet, en inbjudan från enheten med ansvar för Portugal vid kommissionens generaldirektorat XVI (regionalpolitik och sammanhållning) att delta i ett seminarium i Portugal. Syftet med seminariet var att diskutera förverkligandet av infrastrukturer genom partnerskap mellan den offentliga

³⁶ KOM(2002) 141/slutlig.

³⁷ Den fullständiga texten till detta beslut finns på Europeiska ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

och den privata sektorn ("PPP"). Den klagande upplystes om att seminariet skulle organiseras av GD XVI i samarbete med de portugisiska myndigheterna och att den tjänsteman inom kommissionen som skulle ha ansvar för att förbereda seminariet skulle vara C.

I ett faxmeddelande till G av den 29 juni 1999 framhöll C att hon "skulle vilja föreslå att seminariets budget skulle ge utrymme för en slutrapport där Du sammanfattade deltagarnas olika bidrag under konferensen i ett sammanhängande dokument. Detta skulle sedan användas av handläggarna vid GD XVI". Hon avslutade med att uppmana G att meddela om han accepterade förslaget och att i så fall lämna ett kostnadsförslag.

G bekräftade den 30 juni 1999 att han var redo att utarbeta en "slutrapport som sammanfattade bidragen under konferensen" till en kostnad av 3 000 euro. Enligt den klagande godkände C därefter per telefon att G kunde arbeta vidare utifrån den angivna kostnaden.

Seminariet genomfördes i Portugal den 16 juli 1999. Den 26 juli 1999 skickade GD XVI de flesta av de bidrag som lämnats under seminariet till G, med kommentaren att detta hade överenskommit och att G kunde påbörja sitt arbete ("[c]omme convenu et pour vous permettre d'avancer vos travaux"). På grundval av detta utarbetade G ett förslag till sammanfattning av de bidrag som lämnats under seminariet och skickade denna till GD XVI den 16 augusti 1999. Kommissionen tackade G i en skrivelse av den 31 augusti 1999 och meddelade att den skulle skicka sina kommentarer till dokumentet i vederbörlig ordning. Vid samma tillfälle skickade kommissionen ytterligare tre dokument som inte hade varit tillgängliga den 26 juli 1999 till G för att han skulle kunna slutföra sammanfattningen ("pour vous permettre de finaliser le texte du sommaire"). Enligt den klagande godkändes förslaget till sammanfattning av kommissionen vid ett möte i Bryssel med C och en av hennes kolleger den 13 oktober 1999, sedan ett par ändringar hade gjorts i dokumentet. B, som var närvarande under mötet, skulle kunna bekräfta detta. Under detta möte, fortfarande enligt den klagande, diskuterades även möjligheten att utarbeta en guide eller manual. Ett ytterligare möte ägde rum den 25 november 1999 med C och den person som skulle ansvara för guiden inom kommissionen. I en skrivelse som skickades den 2 december 1999 erbjöd sig den klagande att utarbeta en sådan guide till en kostnad av 12 000 euro. Den klagande fick emellertid senare meddelande om att detta projekt för tillfället inte skulle genomföras.

Den 26 oktober 1999 skickade den klagande en skrivelse till kommissionen av vilken framgick att tre exemplar av den ändrade versionen av sammanfattningen bilagts. Skrivelsen innehöll även en uppmaning till kommissionen att ange till vem och på vilket sätt det utförda arbetet skulle faktureras. Enligt den klagande hänvisade kommissionen till en viss S vid ett portugisiskt ministerium. Den klagande skickade därefter en faktura på 3 000 euro till denna person den 3 december 1999. Eftersom svaret uteblev, skickade den klagande en påminnelse den 7 februari 2000. I en skrivelse av den 8 februari 2000 förklarade S att den klagande inte hade skickat in den PPP-manual för vilken beloppet 3 000 euro skulle betalas ut och att hon hade skrivit till C för att få en förklaring.

Den 22 maj 2000 och den 11 september 2000 skickade den klagande påminnelser till C. Enligt den klagande informerade C G därefter under ett telefonsamtal att hon hade gett S "grönt ljus" för att betala fakturan. När den klagande skrev till S igen, svarade den senare den 17 november 2000 att utbetalning av de 3 000 euro som fakturan gällde inte kunde ske förrän hon mottagit den PPP-manual som beloppet avsatts för.

Ytterligare kontakter med C var resultatlösa. Den klagande vände sig då till ombudsmannen. Sammanfattningsvis gjorde den klagande följande påståenden:

(1) Kommissionen hade underlåtit att betala den ersättning på 3 000 euro som överenskommit för utarbetande av sammanfattningen.

(2) Kommissionen borde ha betalat ett rimligt belopp som ersättning för den sena betalningen och den tid och det arbete som den klagande lagt ner under försöken att driva igenom sina krav.

Den klagande krävde också en skriftlig ursäkt från de berörda tjänstemännen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Kommissionen hade beslutat att medfinansiera en konferens om PPP i Lissabon. Enligt bidragsavtalet skulle ansvaret för att organisera konferensen åligga de portugisiska myndigheterna. G hade uppmanats att lämna en offert på kostnaden för att utarbeta en slutrapport baserad på de olika bidragen från konferensens deltagare. G hade förklarat sig villig att utföra detta arbete för 3 000 euro och hade påpekat behovet av att diskutera rapportens utformning (se fax från G av den 30 juni 1999). Kommissionen accepterade aldrig detta erbjudande, utan informerade G (i ett telefonsamtal i juli 1999) om behovet av att diskutera villkoren för rapporten med de portugisiska myndigheterna. Kommissionen hade föreslagit att ett belopp i storleksordningen 3 000 euro skulle avsättas i konferensens totalbudget för rapporten. Detta förslag accepterades av parterna till bidragsavtalet, vilket framgår av budgetspekifikationen. Följaktligen förfogade de portugisiska myndigheterna över 3 000 euro för att betala för detta arbete.

En slutlig beställning av detta arbete krävde, vilket G måste ha känt till, att ett avtal om leverans av tjänster upprättades, vari bland annat slutrapportens innehåll och leveransdatum angavs. Ett sådant avtal måste av nödvändighet ingås mellan den mottagare som förfogande över det ekonomiska bidraget (dvs. de portugisiska myndigheterna) och tjänsteleverantören.

Förslaget till sammanfattning hade aldrig godkänts av vare sig kommissionen eller de portugisiska myndigheterna som en slutrapport som kunde utgöra grund för en praktisk handledning om utvärdering av PPP-projekt. De portugisiska myndigheternas vägran att betala till dess slutrapporten levererades låg i linje med en sund förvaltning av gemenskapens bidrag. Kommissionen ville emellertid inte föregripa deras slutliga beslut eftersom det ankom på de portugisiska myndigheterna att ensamma besluta om någon ersättning skulle utgå för förslaget till sammanfattning. Det krävdes därför en överenskommelse med de portugisiska myndigheterna. Kommissionen hade skrivit till de portugisiska myndigheterna för att se om de var villiga att betala G.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Ombudsmannens analys av de omtvistade frågorna

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Ombudsmannens preliminära slutsats var att kommissionens underlåtenhet att se till att den klagande fick den betalning man kommit överens om för att utarbeta sammanfattningen kunde utgöra ett fall av administrativt missförhållande.

Ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning

Den 31 juli 2001 skickade ombudsmannen ett förslag till vänskaplig förlikning till kommissionen. Ombudsmannen föreslog att kommissionen borde se till att den klagande fick den ersättning man kommit överens om för att utarbeta sammanfattningen av de bidrag som lämnats under konferensen i Lissabon den 16 juli 1999 och att kommissionen dessutom borde överväga att ersätta den klagande för den försening som hade uppkommit och för den tid och det arbete den klagande varit tvungen att lägga ner på att driva sitt ärende, för att på så vis underlätta en vänskaplig förlikning.

Den 13 augusti 2001 skickade den klagande en kopia av en skrivelse företaget hade skickat till kommissionen samma dag till ombudsmannen. I denna skrivelse krävde den klagande att ytterligare 2 350 euro skulle betalas till företaget på grund av den tid och det arbete den klagande hade tvingats lägga ner på att driva sitt ärende.

Kommissionens svar

I sitt svar av den 31 oktober 2001 upprepade kommissionen sin ståndpunkt att det inte hade funnits något avtal mellan kommissionen och den klagande.

De portugisiska myndigheterna hade nu uppgett till kommissionen att de var beredda att betala en stor del av det belopp som ursprungligen överenskommits (dvs. 1 600 euro) efter att ha gjort en bedömning av kvaliteten på den rapport som G levererat. Kommissionen hade inga juridiska möjligheter att vare sig ifrågasätta denna ståndpunkt eller att på egen hand fatta ett slutgiltigt beslut om arbetets kvalitet. Den tog snarare del av denna ståndpunkt och var beredd att samfinansiera kostnaden på det vis som angavs i dess bidragsbeslut, inklusive kommissionens andel av nämnda 1 600 euro (dvs. 1 200 euro). Kommissionen betraktade därför den föreslagna betalningen på 1 600 euro som en "vänskaplig förlikning" på klagomålet i fråga.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer av den 19 december 2001 framhöll den klagande att kommissionens tolkningsförsök uppenbarligen stred mot innehållet i de dokument som utväxlats och mot vanligt sunt förnuft. Den klagande meddelade att om kommissionen inte uppfyllde dess krav så skulle den klagande komma att kräva ytterligare cirka 4 500 euro som ersättning för den tid och det arbete som lagts ner på möten med kommissionen i oktober och november 1999 och de förslag den klagande därefter hade tagit fram. Den 16 januari 2002 skickade den klagande en skrivelse från B av den 21 december 2001 till ombudsmannen.

Ombudsmannens bedömning

Under dessa omständigheter ansåg ombudsmannen inte att en vänskaplig förlikning hade uppnåtts.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Ombudsmannens skrivelse av den 7 februari 2002

Under dessa förhållanden skickade ombudsmannen den 7 februari 2002 ett förslag till rekommendation till kommissionen. Förslaget var utformat som följer.

Europeiska kommissionen bör se till att den klagande får den ersättning på 3 000 euro som hade överenskommits för utarbetandet av sammanfattningen av de bidrag som lämnades till konferensen i Lissabon den 16 juli 1999. Kommissionen bör dessutom ersätta den klagande för den försening som inträffat och för den tid och det arbete den klagande har tvingats lägga ner på att försöka genomdriva sina krav.

Kommissionens detaljerade yttrande

I sitt detaljerade yttrande av den 29 april 2002 vägrade kommissionen att acceptera ombudsmannens förslag till rekommendation, utan höll fast vid den ståndpunkt den redan framfört.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och lämnade detaljerade kommentarer till kommissionens svar. Den klagande informerade dessutom ombudsmannen om att företaget, i ljuset av kommissionens reaktion, nu krävde en total ersättning på 17 200 euro.

Enligt den klagande skulle en rättslig process i det aktuella fallet vara ett dyrbart slöseri med tid och resurser för samtliga berörda parter. Den klagande vädjade därför till ombudsmannen att fatta ett sista beslut i ärendet.

BESLUTET

1 Vägran att betala ersättningen 3 000 euro för sammanfattningen

1.1 Den klagande, ett brittiskt konsultföretag, hävdar att kommissionen borde betala företaget 3 000 euro, en ersättning som överenskommits för att dess direktör G skulle utarbeta en sammanfattning av deltagarnas bidrag till ett seminarium som hölls i Lissabon den 16 juli 1999 och som organiserades av kommissionen och de portugisiska myndigheterna.

1.2 Kommissionen anser att den aldrig godkänt den klagandes erbjudande om att utarbeta en sådan rapport utan att den informerade G om behovet av att ytterligare diskutera rapportens villkor med de portugisiska myndigheterna. Kommissionen hävdar också att det förslag till sammanfattning som lämnades in av den klagande aldrig hade godkänts av vare sig kommissionen själv eller av de portugisiska myndigheterna som en slutrapport som kunde utgöra grund för en praktisk handledning om utvärdering av PPP-projekt. Kommissionen uppger att den vid upprepade tillfällen per telefon upplyste G om att denna rapport i sig var oanvändbar för såväl kommissionen som medlemsstaten.

1.3 Den klagandes åsikt att kommissionen borde betala 3 000 euro grundas på antagandet att ett avtal om utarbetande av sammanfattningen ingåtts mellan kommissionen och den klagande.

1.4 I enlighet med sin etablerade praxis anser ombudsmannen att i frågor som gäller avtalstvister, som det aktuella ärendet, så är det rätt att begränsa hans undersökning till frågan om huruvida gemenskapens institution eller organ har försett honom med en sammanhängande och rimlig redogörelse för den rättsliga grunden för sitt agerande och för varför institutionen eller organet anser att dess tolkning av avtalet är berättigad. Om detta är fallet kommer ombudsmannen att dra slutsatsen att hans undersökning inte kunnat påvisa något fall av administrativt missförhållande. En sådan slutsats kommer inte att påverka parternas rättigheter att få sin avtalstvist behandlad och definitivt avgjord av en behörig domstol.

1.5 I det här aktuella fallet förefaller kommissionen framföra två huvudargument, nämligen a) att den inte godkände den klagandes erbjudande att utarbeta en sammanfattning och b) att det dokument som utarbetades av den klagande under alla omständigheter inte var tillfredsställande och därför inte hade godkänts.

1.6 I sitt faxmeddelande av den 29 juni 1999 frågade kommissionen G om han var beredd att utarbeta en sammanfattning av de bidrag som lämnades under ett seminarium som skulle äga rum den 16 juli 1999 och vad en sådan sammanfattning skulle kosta. Den 30 juni 1999 bekräftade G att han var beredd att utarbeta ett sådant dokument och uppgav att det skulle kosta cirka 3 000 euro. Det finns inget dokument som entydigt visar att kommis-

sionen ingått ett avtal om utarbetandet av en rapport med G eller den klagande enligt dessa förutsättningar. Det finns emellertid flera uppgifter som pekar i den riktningen. För det första: "budgetspecifikationen" för seminariet som lämnats in av kommissionen innehåller faktiskt ett belopp på cirka 3 000 euro (2 993 euro) för utarbetandet av ett dokument i anslutning till seminariet. Även om detta faktum i sig inte bevisar att det fanns ett avtal mellan kommissionen och den klagande, så stämmer det helt överens med den klagandes beskrivning av händelseförloppet. För det andra skickade kommissionen de bidrag som lämnades under seminariet till den klagande i slutet av juli och augusti 1999 för att den klagande skulle kunna utarbeta sammanfattningen. I texten till minst ett av dessa följebrev hänvisas till ett avtal som hade ingåtts (se brevet av den 26 juli 1999 – "[c]omme convenu et pour vous permettre d'avancer vos travaux"). Kommissionen själv, i sitt svar på ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning, medger att den ingick ett avtal med G eller den klagande, även om kommissionen hävdar att avtalet bara gällde en formell aspekt. För det tredje: när den klagande skickade sitt förslag till sammanfattning till GD XVI den 16 augusti 1999, svarade kommissionen att den skulle kommentera dokumentet och skickade tre ytterligare dokument som skulle ingå i sammanfattningen. Detta beteende skulle vara svårbegripligt om det inte fanns något avtal mellan kommissionen och den klagande. Om arbetets kvalitet verkligen skulle ha bedömts enbart av de portugisiska myndigheterna, så borde texten i stället ha skickats till dem. Det finns emellertid inget som tyder på att så skedde. För det fjärde finns det inget som styrker kommissionens påstående att den informerade den klagande om att den skulle vända sig till de portugisiska myndigheterna, eller att den klagande måste ingå ett avtal med dem. För det femte: kommissionens påstående att den klagande, som tidigare utfört arbeten för kommissionen, borde ha känt till att rättsligt bindande avtal enbart kan ingås med de nationella myndigheterna, har inte styrkts på ett tillförlitligt vis, framför allt med tanke på att kommissionen i sitt faxmeddelande av den 29 juni 1999 påpekar att rapporten skulle användas av handläggare inom GD XVI. Man kan knappast förvänta sig att den klagande skall utgå från att den måste ingå ett avtal med de portugisiska myndigheterna för arbeten som skulle utnyttjas av kommissionen själv. Slutligen: den klagandes påstående att GD XVI i ett möte med den klagande den 13 oktober 1999 sagt sig godkänna rapporten, stöds slutligen av vittnesmålet från B, som också var närvarande under det mötet. Påståendet stöds också av att G den 26 oktober 1999, dvs. kort efter mötet, skickade "tre kopior av den renskrivna 'compte rendu' från Lissabonkonferensen" till C med en förfrågan om vem fakturan skulle ställas till. Om kommissionen faktiskt inte hade accepterat den klagandes rapport och om detta måste avgöras av de portugisiska myndigheterna, så hade det varit naturligt om kommissionen i detta skede hade informerat den klagande om detta. Inget sådant meddelande verkar emellertid ha skrivits. I sin skrivelse till S av den 3 december 1999 konstaterade den klagande tvärtom att företaget hade informerats av C om att hon förfogade över de medel som skulle täcka kostnaderna för seminariet och därför skickade med en faktura för sammanfattningen "som har skickats till och accepterats av C i Bryssel".

1.7 Mot bakgrund av dessa uppgifter anser ombudsmannen att den klagandes påstående att det fanns ett avtal mellan den klagande och kommissionen om att den klagande skulle utarbeta en sammanfattning av de bidrag som presenterades under konferensen i Lissabon förefaller rimligt. Ombudsmannen anser dessutom att kommissionen inte har lyckats ge honom en sammanhängande och rimlig beskrivning av den rättsliga grunden för sina handlingar och av varför den anser att dess ståndpunkt när det gäller avtalsfrågan skulle vara berättigad.

1.8 Kommissionens andra huvudargument är att under alla omständigheter var det dokument som utarbetats av den klagande inte tillfredsställande. Detta grundas på antagandet att den klagande skulle utarbeta ett dokument som skulle redovisa huvudinslagen i ett PPP-projekt som krävde särskild utvärdering (oavsett om detta gällde definitions-, utvärderings- eller genomförandefasen) och föreslå verktyg och metoder för att göra denna utvärdering. Det krav som kommissionen här hänvisar till citeras (praktiskt taget ordagrant) ur kommissionens faxmeddelande av den 29 juni 1999. I denna skrivelse görs emel-

lertid en klar åtskillnad mellan den *guide* som skulle utarbetas så småningom och *sammanfattningen* av de olika bidragen från seminariet. De krav som anges ovan gäller guiden, inte sammanfattningen. Den enda fingervisningen om att det som kommissionen ville få var en guide och inte en sammanfattning skulle kunna vara att man i "budgetspecifikationen" avsatte beloppet 3 000 euro för en "manual". Kommissionen medger emellertid i sitt svar på förslaget till rekommendation att detta dokument aldrig överlämnades till den klagande. I kommissionens skrivelse till den klagande av den 31 augusti 1999 nämns dessutom tydligt en sammanfattning, inte en manual³⁸. Kommissionen har skickat en kopia av den sammanfattning som utarbetats av den klagande. Vid ett första påseende verkar detta dokument överensstämma med kravspecifikationen för *detta* dokument i faxmeddelandet av den 29 juni 1999. Den klagande har lämnat en detaljerad redovisning av hur detta dokument utarbetades av den klagande och därefter skickades till, diskuterades med och slutligen godkändes av kommissionen. Kommissionen har inte kunnat lägga fram någon form av dokumentation som motsäger denna beskrivning av händelseförloppet. Om kommissionen verkligen informerade den klagande "flera gånger" per telefon om att dokumentet var oanvändbart för kommissionen, så är det svårt att förstå varför den inte kunde styrka detta med någon form av skriftlig dokumentation, åtminstone senast när den mottog slutversionen av dokumentet som skickats den 26 oktober 1999.

1.9 På grundval av de fakta han förfogar över anser ombudsmannen därför att kommissionen inte kunnat styrka sitt andra påstående.

1.10 Ombudsmannens slutsats blir därför att det faktum att kommissionen inte har sett till att den klagande får den betalning som överenskommits för att utarbeta sammanfattningen utgör ett fall av administrativt missförhållande.

2 Ersättning för sen betalning och för den tid och det arbete som lagts ner på att driva ärendet

2.1 Den klagande anser att kommissionen borde betala ett rimligt belopp som ersättning för den sena betalningen och den tid och det arbete som den klagande lagt ner under försöken att få sitt krav tillgodosett. I senare skrivelser har den klagande specificerat det belopp som krävs. I sin senaste skrivelse konstaterar den klagande att det totala ersättningskravet uppgår till 17 200 euro.

2.2 Kommissionen anser att kravet är ogrundat.

2.3 Som angetts ovan har ombudsmannen kommit fram till att när det gäller den klagandes huvudkrav, så verkar det finnas grund för kravet att få ut ersättningen 3 000 euro. Det är god förvaltningssed att administrationen betalar ut de belopp den är skyldig så snart som möjligt. Även om kommissionen skulle ha rätt i sitt påstående att den inte hade ådragit sig några skyldigheter gentemot den klagande, så borde den emellertid tydligt och skyndsamt ha meddelat den klagande sin ståndpunkt. På grundval av de uppgifter som står till ombudsmannens förfogande förefaller det emellertid som om kommissionen, trots ett flertal påminnelser som skickats av den klagande, inte informerade den klagande förrän i telefonsamtalet mellan Griffiths och Carvalho den 22 november 2000. Ombudsmannens slutsats blir därför att kommissionens underlåtenhet att ersätta den klagande för den sena betalningen och för den tid och det arbete den klagande lagt ner på att försöka driva igenom sitt krav utgör ytterligare ett fall av administrativt missförhållande.

3 Slutsats

3.1 På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

³⁸ "... pour vous permettre de finaliser le texte du sommaire."

Kommissionens underlåtenhet att se till att den klagande fick den ersättning som överenskommits för utarbetandet av sammanfattningen och dess underlåtenhet att ersätta den klagande för den sena betalningen och för den tid och det arbete som den klagande lagt ner på att försöka driva igenom sitt krav, utgör ett fall av administrativt missförhållande.

3.2 I sitt förslag till vänskaplig förlikning föreslog ombudsmannen att kommissionen skulle se till att den ersättning på 3 000 euro som verkade ha överenskommits, betalades ut till den klagande. Ombudsmannen föreslog dessutom att den klagande skulle hållas skadeslös för den försening som skett och för den tid och det arbete den klagande lagt ner på att försöka driva igenom sina krav. Kommissionen tillbakavisade förslaget. Ombudsmannen upprepade sedan sitt förslag i form av ett förslag till rekommendation till kommissionen. I sitt detaljerade yttrande bekräftade kommissionen emellertid att den fortfarande avvisade förslaget.

3.3 Ombudsmannen beklagar att kommissionen inte accepterade detta förslag. Han anser inte att de argument som kommissionen framfört som stöd för sin ståndpunkt är övertygande.

4 Rapport till Europaparlamentet

4.1 Artikel 3.7 i Europeiska ombudsmannens stadga³⁹ föreskriver att efter att ha utarbetat ett förslag till rekommendation och efter att ha mottagit ett detaljerat yttrande från den berörda institutionen eller det berörda organet skall ombudsmannen skicka en rapport till Europaparlamentet och till berörda institution eller organ.

4.2 I sin årsrapport för 1998 påpekade ombudsmannen att möjligheten för honom att lägga fram en särskild rapport för Europaparlamentet var ovärderlig för hans arbete. Han tillade att särskilda rapporter därför inte borde läggas fram för ofta, utan bara i samband med viktiga frågor där parlamentet kunde vidta åtgärder för att bistå ombudsmannen⁴⁰. Årsrapporten för 1998 lades fram för och godkändes av Europaparlamentet.

4.3 Ombudsmannen anser att det här aktuella fallet, som gäller Europeiska kommissionens skyldigheter i samband med ett visst avtal, hur viktigt det än är för de berörda parterna, inte berör principiella frågor. Det är inte heller självklart vilka åtgärder Europaparlamentet skulle kunna vidta för att bistå ombudsmannen i det aktuella fallet. Mot den bakgrunden drar ombudsmannen slutsatsen att det inte är lämpligt att lägga fram en särskild rapport för Europaparlamentet.

4.4 Ombudsmannen beslutar därför att skicka en kopia av detta beslut till kommissionen och att inkludera det i årsrapporten för 2002 som skall läggas fram för Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutar därmed ärendet.

4.5 Den klagande har naturligtvis kvar sin rätt att lägga fram sina krav mot Europeiska kommissionen i en domstol som har behörighet att döma i ärendet.

³⁹ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

⁴⁰ Årsrapport för 1998, s. 28.

**UNDERLÅTENHET
ATT UTESLUTA EN
ANBUDSGIVARE
FRÅN ETT ANBUDS-
FÖRFARANDE**

*Beslut i klagomål
232/2001/GG mot
Europeiska
kommissionen⁴¹*

KLAGOMÅLET

Den klagande är ett konsortium bestående av tre företag som lämnade in ett anbud som svar på en anbudsfrågan offentliggjord av Europeiska kommissionen för projekt SCR-E/110582/C/SV/TM (Integrerat stöd för jordbruks- och livsmedelsindustrin – Turkmenistan) i maj 2000 som en del av Tacisprogrammet. Klaganden placerades på en slutlista tillsammans med sju andra anbudsgivare, inklusive TDI Natural Resources Division (“TDI NRD”) och Landell Mills Limited (“LM”).

Enligt det klagomål som lämnades in i februari 2001 var följande förutsättningar av betydelse för det aktuella ärendet:

- Enligt punkt 9 i förfrågningsunderlaget fick anbudsgivarna endast lämna in ett enda anbud för det aktuella kontraktet “oavsett i vilken form anbudsgivaren deltar (som individuell anbudsgivare eller som ledare av eller deltagare i ett anbudslämnande konsortium)” och om någon person lämnade in fler än ett anbud skulle “samtliga anbud i vilka den personen deltog, automatiskt uteslutas”.
- I artikel 2.3 i Relex (gemensamma enheten för yttre förbindelser) upphandlingshandbok anges att fysiska eller juridiska personer “inte har rätt att delta i en upphandling eller tilldelas något kontrakt om de faller under något av de uteslutningskriterier som anges i de Etiska regler (punkt 7) inom ramen för det aktuella anbudsproceduren eller kontraktet”.
- Enligt artikel 7.3 i upphandlingshandboken måste en sökande eller anbudsgivare förklara “att det inte finns någon potentiell intressekonflikt eller särskild anknytning till andra anbudsgivare eller projektdeltagare”

I en skrivelse till kommissionen av den 5 december 2000 ansåg den klagande att dessa bestämmelser hade överträtts och att TDI och LM därför borde uteslutas från anbudsproceduren. I sitt svar av den 11 december 2000 informerade kommissionen den klagande om att den hade undersökt den information som klaganden lämnade, men att den kommit till den slutsatsen att det inte förelåg någon risk för intressekonflikt eller illojal konkurrens som kunde ifrågasätta beslutet att ta med dessa båda företag på slutlistan.

I en skrivelse till kommissionen av den 22 december 2000 upprepade klaganden sina påståenden och lade fram dokument för att styrka dem. Eftersom den klagande inte fick något svar skickades ytterligare en skrivelse till kommissionen den 9 januari 2001, i vilken klaganden åter redogjorde för de fakta och slutsatser som framförts i den tidigare skrivelsen. Dessutom framfördes nya påståenden. Den 22 januari 2001 meddelade kommissionens samarbetskontor för EuropeAid att det mottagit skrivelserna av den 22 december 2000 och den 9 januari 2001. Kommissionen hävdade att den på nytt undersökte ärendet och att den skulle återkomma till klaganden så snart undersökningen var klar.

I en skrivelse av den 31 januari 2001 meddelade Relex den klagande att dennes anbud inte hade antagits utan att kontraktet tilldelats TDI NRD.

I sitt klagomål till ombudsmannen i februari 2001 gjorde den klagande sammanfattningsvis följande påståenden:

- (1) Kommissionen hade underlåtit att utesluta TDI NRD och LM från anbudsproceduren.
- (2) Kommissionen hade underlåtit att reagera på den klagandes skrivelser av den 22 december 2000 och den 9 januari 2001 inom en rimlig tidsperiod.
- (3) Att tilldela TDI NRD kontraktet innebar maktmissbruk.

⁴¹ Den fullständiga texten till detta beslut finns på Europeiska ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

Den klagande bad ombudsmannen rekommendera kommissionen att omedelbart avbryta och annullera kontraktet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Det första påståendet

När det gällde påståendet att TDI och LM borde ha uteslutits på grund av en intressekonflikt och illojal konkurrens hade TDI redan lämnat förklaringar i oktober 2000 efter liknande påståenden från en annan konkurrent. Eftersom denna information redan hade lämnats kunde kommissionen den 11 december 2000 besvara den klagandes skrivelse av den 5 december 2000 och informera klaganden om att den inte hade kunnat hitta några belegg för någon intressekonflikt eller någon illojal konkurrens som borde leda till att TDI och LM uteslöts från anbudsförfarandet.

Det andra påståendet

När det gällde den tid det tagit för kommissionen att svara på den klagandes skrivelser hade faxmeddelandet från den klagande av den 22 december 2000 skickats efter det att kommissionen stängt för året. Kommissionen hade varit stängd mellan den 23 december 2000 och den 2 januari 2001. Ett mottagningsbevis hade skickats den 22 januari 2001. Detta överensstämde med reglerna för god förvaltningssed för de anställdas kontakter med allmänheten (enligt vilka ett mottagningsbevis skall skickas om ett svar inte kan skickas inom 15 arbetsdagar) och avsnitt 8 i upphandlingshandboken⁴² (enligt vilken upphandlingsmyndigheten måste svara senast 90 dagar efter det att klagomålet mottagits).

Det tredje påståendet

Beslutet att tilldela TDI-konsortiet kontraktet hade fattats innan klagomålen av den 22 december 2000 och den 9 januari 2001 hade mottagits. I den situationen gällde det därför för kommissionen att undersöka och utvärdera de belegg som lagts fram av klaganden för att se om det förelåg några allvarliga omständigheter som borde tvinga kommissionen att stoppa projektet genom att annullera kontraktet. Undersökningen tog längre tid än väntat, eftersom den klagande hade lagt till nya fakta i sina skrivelser av den 22 december 2000 och den 9 januari 2001 samt i sitt klagomål till ombudsmannen som mottagits av kommissionen den 7 mars 2001.

Efter den information som kommissionen således hade mottagit, kontaktade dess enheter på nytt TDI. Kommissionen hade också beslutat att på nytt gå igenom rapporter från granskningen av anbudena. Ärendet hade därefter skickats till EuropeAids rättstjänst för undersökning. Slutsatsen hade blivit att undersökningen inte resulterat i några nya omständigheter som skulle motivera att kontraktet annullerades. Det hade inte förekommit några allvarliga oriktigheter i förfarandet som kunde ha förhindrat en normal konkurrens. Inga felaktiga förfaranden och inga brott mot några etikklausuler hade upptäckts. Det hade inte förekommit några försök att ingå regelstridiga överenskommelser med konkurrenterna.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter att ha undersökt kommissionens yttrande ansåg ombudsmannen att han behövde ytterligare information för att kunna behandla klagomålet. I sitt svar skickade kommis-

⁴² "Handbok med anvisningar för upphandling av tjänster, varor samt bygg- och anläggningsarbeten inom ramen för gemenskapens bistånd till tredje land", SEK(1999)1801, antagen av kommissionen den 10 november 1999.

sionen den information som ombudsmannen begärde. Klaganden skickade detaljerade kommentarer till kommissionens svar.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Ombudsmannens skrivelse av den 13 februari 2002

Efter en grundlig undersökning av den information som lämnats av båda parter, drog ombudsmannen slutsatsen att kommissionen hade underlåtit att göra en grundlig undersökning av samtliga relevanta fakta och argument. Under dessa förhållanden skickade ombudsmannen den 13 februari 2002 kommissionen ett förslag till rekommendation som var utformat som följer:

Europeiska kommissionen bör göra en grundlig undersökning av samtliga relevanta aspekter av detta ärende. Denna undersökning bör också omfatta de ytterligare påståenden och krav som den klagande framförde i sina kommentarer. Kommissionen bör dessutom ompröva sitt beslut att inte utesluta TDI och LM från anbudsförfarandet och det därpå följande beslutet att inte annullera kontraktet med TDI mot bakgrund av resultaten från denna undersökning.

Ombudsmannen uppmanade kommissionen att yttra sig senast den 31 maj 2002. En kopia av den klagandes kommentarer, som hade mottagits den 21 december 2001, skickades också till kommissionen.

Kommissionens detaljerade yttrande

I sitt detaljerade yttrande av den 29 maj 2002 gjorde kommissionen följande påpekanden:

Efter att ha tagit del av ombudsmannens rekommendationer hade de relevanta enheterna vid Europeiska samarbetskontoret, EuropeAid, startat en mer omfattande undersökning för att samla in den information som behövdes.

Samtidigt som den klagande tog kontakt med ombudsmannen hade klagomålet också framförts till ordföranden för Europeiska kommissionen, som hade vidarebefordrat ärendet till OLAF, den europeiska byrån för bedrägeribekämpning, med en begäran om att den skulle genomföra en intern och extern undersökning. För att kunna genomföra sin undersökning hade OLAF uppmanat EuropeAid att förse byrån med viss information, inklusive den information som ombudsmannen krävt.

För att kunna uppfylla ombudsmannens rekommendationer och kraven från OLAF hade generaldirektören för EuropeAid uppmanat EuropeAids interna revisionsenhet att genomföra dessa undersökningar, vid behov med hjälp av extern personal.

Eftersom denna undersökning för närvarande pågick kunde kommissionen inte följa ombudsmannens rekommendationer inom den angivna tidsfristen. Kommissionen skulle meddela ombudsmannen resultaten från undersökningen så snart den hade genomförts.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer uttryckte den klagande sin besvikelse över kommissionens svar. Den klagande påpekade att kommissionen hade informerats om ärendet redan i december 2000, men att den hade valt taktiken att förhålla svaren för att bevara "status quo". Enligt den klagande var det bra att OLAF hade krävt att få göra en undersökning, men detta var inget bra skäl för kommissionen att be om ytterligare tid eller svara genom att säga att resultaten från undersökningen skulle meddelas så snart undersökningen slutförts, utan att ge någon antydning om när detta kunde ske. Enligt den klagande kunde kommissionen mycket väl komma att behöva flera år.

Den klagande uttryckte förhoppningen att ombudsmannen skulle kunna avsluta ärendet utan att behöva vänta på de svar från kommissionen som utlovats till någon gång i en obestämmd framtid.

BESLUTET

1 Inledande anmärkningar

1.1 Klaganden är ett konsortium bestående av tre företag, som lämnat in ett anbud som svar på en anbudsförfrågan offentliggjord av Europeiska kommissionen avseende projekt SCR-E/110582/C/SV/TM (Integrerat stöd för jordbruks- och livsmedelsindustrin – Turkmenistan) i maj 2000 som en del av Tacisprogrammet. Klaganden placerades på en slutlista tillsammans med sju andra anbudsgivare, inklusive TDI Natural Resources Division (“TDI NRD”) och Landell Mills Limited (“LM”). Den klagande uppmanade kommissionen att avvisa anbuden från TDI NRD och LM på grundval av punkt 9 i förfrågningsunderlaget och artikel 2.3 i Relex upphandlingshandbok, i kombination med artikel 7.3 i handboken. Kommissionen avvisade detta krav och kontraktet tilldelades det konsortium i vilket TDI NRD ingår. I sitt klagomål till ombudsmannen hävdade den klagande 1) att kommissionen felaktigt hade underlåtit att utesluta TDI NRD och LM från anbudsförfarandet, 2) att kommissionen hade underlåtit att reagera i rimlig tid på två skrivelser som den klagande hade skickat till den och 3) att det faktum att kontraktet tilldelades TDI NRD hade utgjort ett fall av maktmissbruk. Dessa påståenden byggde på en påstådd överträdelse av ovan nämnda bestämmelser.

1.2 I december 2001 skickade den klagande sina kommentarer till kommissionens yttrande och till kommissionens svar på en begäran om ytterligare information. I sina kommentarer påstod den klagande att flera andra bestämmelser som avsåg anbudsförfaranden också hade överträtts i det aktuella ärendet. Enligt den klagande borde ombudsmannen därför rekommendera kommissionen att omedelbart annullera sina kontrakt med TDI NRD och med Technical Management Services (“TMS”), vidta åtgärder för att se till att sådana illojala metoder stoppades och se till att Relex inte längre skulle tilldela anbudsgivare som agerade illojalt några kontrakt.

1.3 Ombudsmannen anser att det inte verkar nödvändigt eller lämpligt att behandla dessa extra påståenden och krav inom ramen för denna undersökning mot bakgrund av den bedömning av frågorna i det ursprungliga klagomålet som redovisas nedan.

2 Underlåtenheten att utesluta TDI NRD och LM från anbudsförfarandet

2.1 Den klagande hävdar att det anbud som lämnades in av TDI NRD och LM borde ha uteslutits från anbudsförfarandet av två huvudanledningar. För det första påpekar klaganden att enligt punkt 9 i förfrågningsunderlaget skulle anbudsgivarna endast lämna in ett enda anbud för det aktuella kontraktet “oavsett i vilken form anbudsgivaren deltar (som individuell anbudsgivare, eller som ledare av eller deltagare i ett anbudslämnande konsortium)” och att om någon person lämnade in fler än ett anbud skulle “samtliga anbud i vilka den personen deltog, automatiskt uteslutas”. Enligt den klagande borde anbuden från TDI NRD och LM betraktas som två anbud från en och samma person. För det andra anför klaganden artikel 2.3 i Relex upphandlingshandbok, vari anges att fysiska eller juridiska personer “inte har rätt att delta i en upphandling eller tilldelas något kontrakt om de faller under något av de uteslutningskriterier som anges i de Etiska regler (punkt 7) inom ramen för det aktuella anbudsförfarandet eller kontraktet”. Enligt artikel 7.3 i upphandlingshandboken måste en sökande eller anbudsgivare intyga “att det inte finns någon potentiell intressekonflikt eller särskild anknytning till andra anbudsgivare eller projekt-deltagare”.

2.2 Innan ombudsmannen undersöker de detaljerade påståenden som framförts av klaganden anser ombudsmannen det vara nödvändigt att granska de fakta som klagomålet

grundas på. Ombudsmannen konstaterar att en del av dessa fakta har bekräftats, uttryckligen eller indirekt, av kommissionen. De fakta som klagomålet grundas på är följande: LM är ett företag som är registrerat i Förenade kungariket. Vid den relevanta tidpunkten ägdes 100 procent av företagets aktier av ett irländskt företag som heter Development Consultants International Ltd. ("DCI"). TDI NRD ingår i TDI-koncernen, ett bolag som registrerats i Irland. Samtliga aktier utom en (dvs. 99,9995 procent) i TDI-koncernen ägdes också av DCI. Återstående aktie i TDI-koncernen ägdes av B, som var direktör i både TDI och LM. TMS, ett företag registrerat i Irland, ingick i ett konsortium som leddes av Tacis samordningsenhet i Turkmenistan. TMS är också ett dotterbolag till DCI⁴³. B är även direktör i TMS. TMS spelade en viss roll under förberedelserna inför upphandlingen. M var en av fem granskare som hade granskat de anbud som lämnades in som svar på anbudsfrågan. M hade arbetat för ett bolag som hette Devco (ett irländskt bolag) som oberoende konsult mellan 1998 och september 2000. Devco förvärvades av DCI 1999.

2.3 Vad gäller klagandens detaljerade påståenden hävdar den klagande att de anbud som lämnades in av TDI NRD och LM bör betraktas som två anbud inskickade av en och samma person, i den mening som avses i artikel 9 i förfrågningsunderlaget. Kommissionen tillbakavisar detta. Ombudsmannen konstaterar att de anbud det gäller lämnades in av två företag⁴⁴ som, även om de ägdes av samma moderbolag, trots allt utgjorde två skilda enheter. Den klagande påstår i sina kommentarer till kommissionens yttrande att DCI fullständigt kontrollerade sina dotterbolag TDI och LM och att DCI låg bakom de anbud som lämnades in av dessa företag. Ombudsmannen anser emellertid inte att detta påstående har kunnat styrkas med tillräcklig bevisning. Bara det faktum att både TDI och LM är dotterbolag till DCI räcker inte för att dra slutsatsen att de anbud som lämnades in av TDI och LM bör betraktas som anbud från DCI. Under dessa omständigheter anser ombudsmannen att kommissionens slutsats att punkt 9 i förfrågningsunderlaget inte hade överträtts i ärendet i fråga förefaller rimlig.

2.4 Den klagandes huvudargument vilar på antagandet att det fanns en "särskild koppling" mellan å ena sidan TDI och LM och mellan TDI och "övriga anbudsgivare eller parter som är engagerade i projektet", å den andra. I denna del av ärendet bygger den klagande sina påståenden på de fakta som angetts ovan och hävdar dessutom följande: förutom de ekonomiska kopplingarna mellan DCI, TDI, LM och TMS (samtliga de senare är dotterbolag till DCI), fanns det också kopplingar på ledningsnivå, eftersom B var direktör i alla fyra bolagen och ytterligare två personer dessutom var direktörer i både DCI och TDI. M, en av de personer som granskade anbudet, hade åtminstone haft en anknytning till TDI-koncernen.

2.5 Kommissionen anser att det inte existerade någon "särskild relation" mellan TDI, LM och TMS. Enligt kommissionen måste den aktuella klausulen om uteslutning och andra bestämmelser om uteslutning tolkas strikt, så att projektets genomförande inte äventyras, med tanke på det begränsade antal företag som kan uppfylla kriterierna för att genomföra Tacisprojekt. Kommissionen hävdar att även om det fanns etablerade finansiella band mellan TDI och LM, så fanns det ingen relation av typen moderbolag-dotterbolag. Enligt kommissionen var dessa företag juridiskt skilda från sitt moderbolag och det var därför rimligt att hävda att de var skilda juridiska enheter och att de var kommersiellt oberoende och med självständiga ledningar. Kommissionen hävdar också att det kunde föreligga en "särskild relation" om det finns en överenskommelse mellan olika företag om att begränsa

⁴³ Inga uppgifter har lämnats om relationerna mellan DCI och TMS. Med tanke på att TDI, LM och TMS samtliga uppges vara dotterbolag till DCI är det troligt att DCI äger samtliga (eller nästa samtliga) aktier i TMS, på samma sätt som när det gäller LM och TDI.

⁴⁴ Uttrycket används av praktiska skäl. Det är emellertid inte helt korrekt i två avseenden. För det första, vilket också påpekas ovan, lämnades ett av anbudet in av TDI NRD, som inte självt är ett företag, utan en del av TDI. Eftersom denna skillnad inte spelar någon roll för denna undersökning kommer emellertid TDI NRD och TDI att betraktas som ett och samma företag i texten. För det andra bör man hålla i åtanke att de anbud det gäller inte lämnades in av de företag som anges ovan, utan av det konsortium till vilket de hörde.

konkurrensen, men anser att det inte finns något som antyder att en sådan överenskommelse existerade. Det faktum att företagen hade en gemensam direktör utgör ingen avgörande omständighet när det gäller att bedöma ärendet, hävdar kommissionen vidare. När det gäller detta instämmer kommissionen i den synpunkt som framförts av TDI, enligt vilken B inte kan ta del av den dagliga driften i båda företagen. Även om det fanns en "särskild relation" mellan TDI och TMS, så begränsades TMS roll när det gällde att förbereda anbudsproceduren till att bidra med "expertkunskande till samordningsenheten i Moskva", vilket därmed inte skulle göra det möjligt för kommissionen att utesluta TDI från att delta i projektets genomförande. När det gällde M gjorde det relativt stora antalet medlemmar i Tacis granskningskommitté (fem) att det var mycket svårt för en enskild medlem att på ett otillbörligt sätt påverka granskningen. Enligt kommissionen hade det dessutom visats att M:s röst inte hade haft någon betydelse för valet av entreprenör.

2.6 Uteslutningsklausulerna i de kontrakt och bestämmelser det gäller har till syfte att garantera att konkurrensen mellan anbudsgivarna som deltar i ett visst upphandlingsförfarande inte äventyras av intressekonflikter eller av att det förekommer "särskilda" kopplingar mellan dem som deltar i en sådan upphandling. Kommissionen hävdar att dessa klausuler och regler inte behöver ges en vidare tolkning än vad som krävs av detta syfte. Denna ståndpunkt förefaller rimlig. Det skulle också vara korrekt att anta, som kommissionen hävdar, att en sådan "särskild koppling"⁴⁵ existerar om det finns en relation av typen moderbolag-dotterbolag mellan de berörda företagen eller om dessa företag har ingått en överenskommelse i syfte att begränsa konkurrensen. Att döma av den dokumentation som finns tillgänglig förefaller inget av dessa båda villkor vara uppfyllda i det aktuella fallet. TDI, LM och TMS är dotterbolag till samma moderbolag, men inget av dem är moderbolag eller dotterbolag till något av de övriga bolagen. Inte heller har det kunnat påvisas att det föreligger någon konkurrensbegränsande överenskommelse mellan dessa företag (eller mellan några andra av dem).

2.7 Ombudsmannen anser emellertid att frågan om det föreligger en "särskild koppling" i den betydelse som angetts ovan måste avgöras på grundval av samtliga fakta i ett visst givet ärende. I föreliggande ärende finns det flera aspekter som måste framhållas. *För det första:* På grundval av de fakta som har lagts fram förefaller det som om B är vd för TDI och också direktör i LM, DCI och TMS. Det är svårt att förena det faktum att vd:n för TDI sitter i styrelsen för LM och TMS med TDI:s påstående att man konkurrerar energiskt med dessa båda företag. Även om man antar att B inte deltar i de operativa aspekterna av LM:s och TMS verksamhet, kan det inte uteslutas att han i sin kapacitet av direktör i dessa företag skulle kunna erhålla information som kunde användas till förmån för TDI. Kommissionen håller med om att B, genom sin position som styrelseledamot, kunde få information om de anbud de olika företagen var engagerade i. Ombudsmannen anser att den klagandes påstående att B faktiskt hade erhållit sådan information och använt den på det sätt som angetts eller att han ens legat bakom verksamheten i alla dessa företag när det gällde anbudsproceduren, inte har kunnat styrkas. Ombudsmannen anser emellertid att risken för ett sådant informationsutbyte borde ha beaktats av kommissionen. *För det andra* har den klagande kunnat styrka att ytterligare två personer, förutom B, var direktörer i såväl TDI som DCI. Detta styrker den klagandes påstående att kopplingarna mellan dessa båda företag (och indirekt mellan TDI å ena sidan och LM och TMS å den andra) inte bara var av rent ekonomisk karaktär. Kommissionen har inte kommenterat denna ytterligare koppling, trots att den uppmanats till det av ombudsmannen. *För det tredje* kan det inte uteslutas att kommissionen kunde räkna med ett oåterkalleligt och ovillkorligt åtagande när det gällde att lämna in helt fristående anbud i samband med upphandlingen. Enligt den information som lämnats in har TDI emellertid *erbjudit sig* att göra ett sådant åtagande. Kommissionen har inte hävdat eller visat att detta åtagande faktiskt accepterats av kommissionen och tillämpats av TDI. *För det fjärde* accepterar kommissionen att M, som

⁴⁵ Ombudsmannen antar att det faktum att kommissionen hänvisar till begreppet "särskild relation" i detta sammanhang måste bero på ett misstag begånget av den person som översatte kommissionens yttranden (vilka ursprungligen var skrivna på franska).

var en av granskarna, utfört visst arbete för Devco, ett företag som senare övertogs av DCI-koncernen. Även om det är sant att det inte har kunnat styrkas att M var anställd av TDI verkar kommissionen inte ha undersökt påståendet att det fanns en "särskild koppling" mellan denna person och TDI i detalj. I det sammanhanget bör bristen på överensstämmelse mellan TDI:s e-postbrev av den 13 oktober 2000 och skrivelsen från TDI av den 20 mars 2001 (som skrevs av samma person) uppmärksammas. I e-postbrevet förklaras att Devco hade tagits över av TDI, men i skrivelsen sägs att Devco hade förvärvats av DCI. Relationerna mellan Devco, DCI och TDI fördunklas ytterligare genom en skrivelse från M av den 26 januari 2001, enligt vilken administrationen av det projekt som leddes av Devco "togs över av TDI". Det bör slutligen noteras att TDI i sitt e-postbrev av den 13 oktober 2000 konstaterar att Devco och två andra företag "utgör TDI:s naturresursavdelning". Detta verkar bekräftas av brevhuvudet till ett faxmeddelande som skickats av TDI den 15 januari 2001. Ombudsmannen anser att under dessa omständigheter borde relationerna mellan M och TDI ha undersökts noggrannare av kommissionen. Detta gäller i ännu högre grad den klagandes påstående att M utarbetade behörighetsreglerna för anbudsförfarandet, något som kommissionen inte har kommenterat. *För det femte:* när det gäller TMS har kommissionen begränsat sig till att stödja TDI:s argument enligt vilket TMS endast spelade en underordnad roll när det gällde att förbereda anbudsförfrågan. Det är svårt att förstå varför kommissionen – som hade ingått ett avtal med TMS för det arbete som skulle utföras – inte redovisat sin egna synpunkter på frågan om detta påstående var korrekt eller inte.

2.8 På grundval av den bevisning som har lagts fram förefaller det finnas starka argument som stöder den klagandes påstående att det fanns "särskilda kopplingar" mellan TDI och andra företag eller personer som var engagerade i anbudsförfarandet och att TDI och LM följaktligen borde ha uteslutits från anbudsförfarandet. Som redan påpekats var B, TDI:s vd, även styrelseledamot i LM, DCI och TMS. Kommissionen instämmer i att B, tack vare sin position som styrelseledamot i dessa företag, kunde få information som gällde samtliga dessa företags kommersiella verksamhet. Det finns därmed en klar risk för att sådan information, om framför allt LM:s och TMS verksamhet, kunde användas till förmån för TDI. Dessutom arbetade M, en av de personer som hade ansvaret för att granska anbudet, för TDI eller ett närstående bolag kort dessförinnan. Den klagande hävdade att M dessutom utarbetade behörighetsvillkoren för anbudsförfarandet, och kommissionen har inte kommenterat detta påstående. Dessutom verkar ytterligare ett företag med nära kopplingar till TDI och LM, nämligen TMS, ha spelat en viss roll i samband med anbudsförfrågan.

2.9 Under sådana förhållanden borde principerna för god förvaltningssed ha krävt att kommissionen genomförde en heltäckande undersökning av de frågor som hade uppkommit. Kommissionen har inte gjort det i det här fallet. Som redan angetts ovan verkar flera uppgifter som förefaller relevanta inte alls ha beaktats av kommissionen. När det gäller andra uppgifter verkar kommissionen helt enkelt ha litat till uttalanden från det utpekade företaget utan att utnyttja de resurser som står till kommissionens förfogande för att verifiera om påståendena var korrekta. I sammanhanget bör påpekas att kommissionen själv anför att den redan hade mottagit ett liknande klagomål när det gällde TDI:s deltagande i anbudsförfarandet, långt innan den klagande ingav sitt klagomål i detta ärende⁴⁶. Kommissionen verkar med andra ord ha haft tillräckligt med tid för att klargöra situationen genom att skaffa fram all den nödvändiga informationen.

2.10 Under dessa omständigheter drar ombudsmannen slutsatsen att kommissionens underlåtenhet att genomföra en grundlig undersökning av klagandens frågor utgör ett fall av administrativt missförhållande.

⁴⁶ Se kommissionens e-postbrev till TDI av den 26 juli 2000, i vilket mottagaren på grund av "ett tänkbart fall av uteslutande" uppmanas lämna "all information" rörande TDI:s relationer med LM och TMS.

3 Underlåtenheten att besvara skrivelser inom en tillbörlig tidsperiod

3.1 Klaganden hävdar att kommissionen underlåtit att besvara klagandens skrivelser av den 22 december 2000 och den 9 januari 2001 inom en rimlig tidsperiod.

3.2 Kommissionen påpekar att den första av dessa skrivelser skickades efter det att kommissionen stängt för året 2000 och att ett mottagningsbevis skickades den 22 januari 2001. När det gäller den andra skrivelsen förefaller kommissionen hävda att den måste svara den klagande inom 90 dagar.

3.3 Ombudsmannen anser att det inte verkar finnas någon grund för att fortsätta undersökningen av denna del av klagomålet mot bakgrund av de detaljerade kommentarer som lämnats av kommissionen i dess yttrande och i svaret på begäran om ytterligare information.

4 Maktmissbruk

4.1 Den klagande hävdar, på grund av de omständigheter som råder i ärendet, att det innebar maktmissbruk att tilldela TDI NRD kontraktet.

4.2 Kommissionen har inte lämnat några särskilda kommentarer till detta påstående.

4.3 Ombudsmannen anser att även om kommissionen underlåtit att genomföra en grundlig undersökning av de frågor som uppkommit, så finns det inte tillräckligt starka belägg för slutsatsen att kommissionens beslut att tilldela TDI kontraktet innebar maktmissbruk.

5 Slutsats

5.1 På grundval av hans undersökning av detta klagomål framförde ombudsmannen ett förslag till rekommendation i vilket han föreslog att kommissionen skulle genomföra en grundlig undersökning av samtliga relevanta frågor i samband med detta ärende. Han rekommenderade också kommissionen att ompröva sitt beslut att inte utesluta TDI och LM från anbudsfordran och sitt därpå följande beslut att inte annullera kontraktet med TDI mot bakgrund av resultaten från denna undersökning.

5.2 Det framgår av kommissionens preliminära svar på förslaget till rekommendation att den behöriga enheten inom kommissionen (EuropeAid) sedan dess har startat en undersökning. Det framgår även att kommissionens ordförande har uppmanat europeiska byrå för bedrägeribekämpning (OLAF) att genomföra en undersökning och att OLAF har begärt viss information från EuropeAid. Enligt kommissionen har EuropeAid instruerat sin interna revisionsenhet att göra de undersökningar som krävs för att uppfylla ombudsmannens rekommendationer och att ge OLAF den information som byrån begärt.

5.3 Ombudsmannen välkomnar kommissionens beredvillighet att utföra en undersökning. Han gläder sig dessutom åt att även OLAF genomför en undersökning. Kommissionens svar på förslaget till rekommendation kan emellertid trots detta inte anses vara tillfredsställande. Kommissionen har under lång tid varit medveten om de frågor ärendet gäller. De flesta av de upplysningar som ombudsmannen behandlat hade kommit till kommissionens kännedom redan i slutet av 2000 och i början av 2001. Det är därför svårt att förstå varför kommissionen inte skulle ha kunnat genomföra den nödvändiga undersökningen inom den tidsperiod på över tre månader som förflutit sedan förslaget till rekommendation lämnades. I detta sammanhang kan ombudsmannen bara konstatera att kommissionen har underlåtit att lämna upplysningar om hur mycket mer tid EuropeAid kommer att behöva för att avsluta sin undersökning. Eftersom kommissionen har påpekat att denna undersökning dessutom tjäna syftet att lämna den information som OLAF har begärt är det uppenbart att förseningen för EuropeAids undersökning med nödvändighet också medför förseningar för den undersökning som genomförs av OLAF.

5.4 På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt principerna för god förvaltningssed skall administrationen utföra en grundlig undersökning om den ställs inför allvarliga anklagelser om administrativa missförhållanden i samband med ett upphandlingsförfarande. I det här aktuella fallet framförde den klagande allvarliga argument och konkreta belegg som stöd för sitt påstående att det funnits "särskilda kopplingar" mellan den framgångsrike anbudsgivaren och andra företag eller personer som varit engagerade i upphandlingen och att den framgångsrike anbudsgivaren därför borde ha uteslutits från förfarandet. Kommissionen underlät att genomföra en grundlig undersökning av de frågor som tagits upp av den klagande. Detta gör ett fall av administrativt missförhållande.

6 Rapport till Europaparlamentet

6.1 Artikel 3.7 i Europeiska ombudsmannens stadga⁴⁷ föreskriver att ombudsmannen, efter att ha utarbetat ett förslag till rekommendation och efter att ha mottagit ett detaljerat yttrande från den berörda institutionen eller det berörda organet, skall skicka en rapport till Europaparlamentet och till den institution eller det organ ärendet gäller.

6.2 Ombudsmannen konstaterar emellertid att kommissionens EuropeAid-enhet fortfarande undersöker ärendet. Än viktigare är att europeiska byrån för bedrägeribekämpning också verkar ha inlett en undersökning som fortfarande pågår. Det är därför inte självklart vilka åtgärder Europaparlamentet skulle kunna vidta för att bistå ombudsmannen i det aktuella fallet. Den klagande har dessutom framfört förhoppningen att ombudsmannen skulle kunna avsluta ärendet snabbt. Mot den bakgrunden drar ombudsmannen slutsatsen att det inte är lämpligt att lägga fram en särskild rapport inför Europaparlamentet i detta ärende.

Ombudsmannen beslutar därför att skicka en kopia av detta beslut till kommissionen och att inkludera det i årsrapporten för 2002 som skall läggas fram inför Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutar därmed ärendet.

PÅSTÅDDA FÖRFARANDE- MÄSSIGA OEGENTLIGHETER I SAMBAND MED ETT INTERNT UTTAGNINGSPROV

*Beslut i klagomål
446/2001/(BB)MF mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande skickade in ett klagomål till Europeiska ombudsmannen i mars 2001.

Den klagande hade arbetat vid Europeiska kommissionen som tillfälligt anställd under åtta år. Han deltog i det interna uttagningsprovet KOM/TA/99. Han klarade det skriftliga provet och tilläts genomgå det muntliga provet. Därefter informerades den klagande om att hans namn inte fanns med på förteckningen över sökande som kan komma att erbjudas anställning. Kommissionen avslutade hans tillfälliga anställning den 15 februari 2001.

Enligt den klagande hade kommissionen förlängt tidsfristen för att ansöka om att delta i uttagningsprovet och tillåtit ytterligare 100 sökande att delta. Kommissionen hade sagt att 110 sökande skulle tas med på förteckningen över godkända sökande, men till slut hade bara 66 sökande tagits med.

Den 20 november 2000 skickade den klagande ett klagomål till Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna.

Den 21 november 2000 ingav han ett klagomål till Europeiska ombudsmannen (1523/2000/BB). Klagomålet förklarades otillåtligt i enlighet med artikel 2.8 i ombudsmannens stadga, eftersom tidsfristen för kommissionens svar på den klagandes klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna ännu inte hade löpt ut.

⁴⁷ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

Den 21 mars 2001 skickade den klagande in ett nytt klagomål till Europeiska ombudsmannen. Han gjorde följande påståenden:

1 Förfarandemässiga oegentligheter:

(i) Kommissionen förlängde tidsfristen för uttagningsprovet och tog med ytterligare 100 sökande.

(ii) På grund av (i) ovan avgick uttagningskommittén, men den gick sedermera med på att återuppta sitt arbete. Omständigheterna i samband med detta är inte kända och det skapar tvivel kring uttagningskommitténs oberoende ställning.

(iii) Kommissionen tog endast upp 66 sökande på förteckningen över godkända sökande, vilket stred mot ett tidigare åtagande som kommissionen gjort att ta med 110 sökande på förteckningen över godkända sökande.

(iv) De frågor som ställdes under det muntliga provet hade inget samband med de mål som angavs i meddelandet om uttagningsprovet.

2 Kommissionen besvarade inte det klagomål den klagande lämnade in enligt artikel 90 inom föreskrivna fyra månader.

3 Kommissionen avslutade den klagandes tillfälliga anställning i strid med de grundregler som gäller enligt nationell lag, vilket innebar ett missbruk av kommissionens immunitet.

Den klagande kräver att kommissionen skall skicka honom protokollet från hans muntliga prov, med detaljer om de frågor som ställdes, namnet på den person som ställde varje enskild fråga och de poäng han tilldelades av var och en av uttagningskommitténs medlemmar, samt deras eventuella kommentarer. Han kräver också att kommissionen skall lämna tydliga och detaljerade förklaringar i anslutning till hans klagomål och ersätta honom för den skada han åsamkats som resultat av de administrativa missförhållandena.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Sammanfattningsvis yttrade sig Europeiska kommissionen om klagomålet som följer:

1 När det gällde de påstådda förfarandemässiga oegentligheterna uppgav Europeiska kommissionen att den klagandes misstankar om uttagningsprovets genomförande och uttagningskommitténs oberoende ställning var ogrundade. Europeiska kommissionen hade redan bemött denna anklagelse i sitt svar på klagandens klagomål enligt artikel 90 och hade ingen ytterligare kommentar att ge.

2 När det gällde anklagelserna om kommissionens underlåtenhet att besvara den klagandes klagomål enligt artikel 90, uppgav Europeiska kommissionen att den svarade den klagande den 29 mars 2001.

3 I en skrivelse av den 9 november 1999 fick den klagande meddelande om att hans tillfälliga anställning förlängts som en följd av hans deltagande i det interna uttagningsprovet KOM/TA/99. Han informerades emellertid samtidigt om att hans tillfälliga anställning skulle upphöra att gälla efter en tre månaders uppsägningsperiod om han inte var en av de godkända sökande. Den 23 oktober 2000 informerades den klagande om att hans namn inte fanns med på förteckningen över godkända sökande. Därefter meddelades han att uppsägningsperioden skulle börja löpa från den 16 november 2000 och att hans tillfälliga anställning följaktligen skulle upphöra att gälla den 15 februari 2001. Europeiska kommis

sionen hävdade att den avslutade den klagandes anställning i enlighet med artikel 47.2 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna⁴⁸.

När det gällde anklagelsen om missbruk av immunitet framhöll kommissionen artikel 283 i EG-fördraget om rådets befogenheter att utforma tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna samt artikel 236 i EG-fördraget om EG-domstolens ensamrätt att döma i tvister mellan gemenskapen och dess tjänstemän. Kommissionen ansåg därför att påståendena att upphävandet av den klagandes tillfälliga anställning stred mot de grundregler som anges i nationell rätt och att kommissionen missbrukat sin immunitet saknade rättslig grund.

Klagandens kommentarer

Europeiska ombudsmannen vidarebefordrade kommissionens yttrande till den klagande och bad om eventuella kommentarer. I sitt svar upprepade den klagande sina påståenden om oriktigheter i samband med förfarandet och uppgav att kommissionen tvingat uttagningkommittén att anta ytterligare 100 sökande till de skriftliga proven. Som en följd av att kommissionen lagt sig i uttagningkommitténs arbete, avgick denna. Senare gick den med på att slutföra sitt arbete, vilket gjorde att dess oberoende kunde ifrågasättas. Europeiska kommissionen vägrade förklara omständigheterna kring denna överenskommelse.

Han upprepade sitt påstående om det bristande sambandet mellan de frågor som ställdes under det muntliga provet och de mål som angetts i meddelandet om uttagningsprovet och vidhöll sitt krav på att få se protokollet från sitt muntliga prov.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter en noggrann genomgång av kommissionens yttrande och den klagandes kommentarer föreföll ytterligare undersökningar nödvändiga. Ombudsmannen vidarebefordrade därför den klagandes kommentarer till kommissionen och begärde att få ytterligare information om de påstådda förfarandemässiga oegentligheterna.

Kommissionens kompletterande yttrande

Enligt kommissionen beslutade generaldirektören för generaldirektoratet för personal och administration att förlänga tidsfristen för att ansöka om deltagande i uttagningsprovet. I ett e-postbrev av den 2 december 1999 meddelade han samtliga kommissionens anställda om detta beslut. Generaldirektören för personal och administration hänvisade dessutom till Gemensamma kommittén och åtog sig att ta med 110 sökande på reservlistan i stället för de 80 som ursprungligen angetts. Syftet var att tillvarata de sökandes intressen eftersom meddelandet om uttagningsprovet KOM/TA/99 skilde sig från dem som tidigare offentliggjorts, såväl vad gäller villkoren för behörighet som tidsfristerna för att lämna in ansökan.

Uttagningkommittén avgick faktiskt på grund av beslutet av den 2 december 1999 från generaldirektören för personal och administration. Efter ett meddelande av den 12 januari 2000 från generaldirektören för personal och administration till samtliga kommissionens anställda beslutade uttagningkommittén emellertid att ta tillbaka sin uppsägning och återuppta arbetet. Uttagningkommitténs uppsägning och återupptagande av arbetet verkar därmed ha fått sin förklaring. Det råder med andra ord ingen osäkerhet kring frågan om uttagningkommitténs oberoende, eftersom det var kommittén själv som på egen hand beslutade att dra tillbaka sin uppsägning.

⁴⁸ "Förutom vid dödsfall skall tillfälligt anställdas anställning upphöra i följande fall: Om anställningen gäller tills vidare vid utgången av den uppsägningstid som anges i avtalet; uppsägningstiden får inte vara kortare än två dagar för varje fullgjord tjänstemånad, dock minst 15 dagar och högst tre månader."

Uttagningskommittén beslutade på egen hand att endast ta med 66 sökande på förteckningen över godkända sökande och agerade därvid som oberoende panel, utan något ingripande från kommissionen. Enligt rättspraxis från gemenskapens domstolar kan uttagningskommitténs bedömning av de sökandes förutsättningar endast granskas av domstolen *“om det föreligger ett uppenbart brott mot de regler som styr uttagningskommitténs arbete.”*⁴⁹

När det gällde påståendet om bristen på överensstämmelse mellan det muntliga provet och de mål som angetts i underlaget till uttagningsprovet och den klagandes påstående om protokollet från hans muntliga prov, uppgav kommissionen att de sökande inte fick några individuella betyg från uttagningskommitténs olika medlemmar och att inga individuella kommentarer gavs. Uttagningskommittén fungerar som ett kollektiv. Dess medlemmar agerar gemensamt och förfarandet är hemligt i enlighet med artikel 6 i bilaga III till tjänsteföreskrifterna.

På eget initiativ skickade kommissionen som en bilaga till sitt kompletterande yttrande en kopia av utvärderingsblanketten från den klagandes muntliga prov. Kommissionen framhöll att detta dokument var konfidentiellt och inte fick vidarebefordras till den klagande.

Klagandens ytterligare kommentarer

Ombudsmannen vidarebefordrade kommissionens yttrande till den klagande och informerade honom om att kommissionen hade skickat en kopia av utvärderingsblanketten från hans muntliga prov till ombudsmannen som ett konfidentiellt dokument.

Den klagande ifrågasatte det berättigade i att utvärderingsblanketten var konfidentiell i detta fall. Han upprepade dessutom sina påståenden om oriktigheter i samband med förfarandet, framför allt bristen på oberoende för uttagningskommittén sedan tillsättningsmyndigheten lagt sig i dessa arbete. Enligt den klagande hade omständigheterna kring uttagningskommitténs avgång och dess återupptagande av arbetet fortfarande inte förklarats.

BESLUTET

1 Påståendet om förfarandemässiga oegentligheter

1.1 Den klagande hävdade att det förekommit förfarandemässiga oegentligheter i samband med det interna uttagningsförfarandet KOM/TA/99.

(a) Kommissionens åtgärder och uttagningskommitténs oberoende ställning

1.2 Enligt den klagande förlängde kommissionen tidsfristen för ansökningar till uttagningsprovet och lät ytterligare 100 sökande delta. Som en följd av detta avgick uttagningskommittén men den gick senare med på att återuppta sitt arbete under omständigheter som inte förklarats, vilket gjorde att uttagningskommitténs oberoende ställning kunde ifrågasättas.

1.3 Enligt kommissionen beslutade tillsättningsmyndigheten att förlänga tidsfristen för ansökningar och placerade 110 sökande på förteckningen över godkända sökande. Uttagningskommittén avgick men beslutade att dra tillbaka sitt beslut och återuppta arbetet efter ett meddelande från generaldirektören för personal och administration. Uttagningskommitténs uppsägning och återupptagande av arbetet verkar därmed ha fått sin förklaring. Det råder med andra ord ingen osäkerhet kring frågan om uttagningskommitténs oberoende ställning, eftersom det var kommittén som på egen hand beslutade att dra tillbaka sin uppsägning.

⁴⁹ Europeiska gemenskapernas förstainstansrätts domar av den 15 juli 1993 (målen T-17/90, T-28/91 och T-17/92 Camara Alloisio m.fl. mot kommissionen, REG-P 1993, s. II-841) och av den 1 december 1994 (mål T-46/93 Michaël Chiou mot kommissionen, REG-P 1994, s. II-929).

1.4 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen i sitt kompletterande yttrande uppger att generaldirektören för personal och administration genom ett e-postbrev av den 2 december 1999 informerade samtliga kommissionens anställda om sitt beslut att förlänga tidsfristen för att lämna in ansökningar. Ombudsmannen anser att den förlängda tidsfristen för att lämna in ansökningar utgör en betydande förändring av de villkor som angavs i meddelandet om uttagningsprovet. Att döma av dokumentationen i ärendet verkar det som om kommissionen gjorde en rättelse den 30 juli 1999, förmodligen i en annan fråga, efter det att meddelandet om uttagningsprovet offentliggjordes den 5 juli 1999. Ombudsmannen anser att kommissionen borde ha gjort ytterligare en rättelse till meddelandet om uttagningsprovet för att förlänga tidsfristen för att skicka in ansökningar, eftersom denna ändring innebär en betydande ändring av meddelandet om uttagningsprovet. Att underlåta att göra detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen kommer att framställa en kritisk anmärkning i denna del av ärendet.

1.5 Ombudsmannen konstaterar dessutom att kommissionen i sitt kompletterande yttrande hävdade att syftet med att sätta upp 110 sökande på förteckningen över godkända sökande var att tillvarata de sökandes intressen. Ombudsmannen anser att en sådan skyldighet att tillvarata tjänstemännens intressen enligt etablerad rättspraxis tillkommer uttagningskommittén och inte tillsättningsmyndigheten⁵⁰. Genom att förlänga tidsfristen för ansökningar och utöka antalet sökande på förteckningen över godkända sökande underlättade tillsättningsmyndigheten för de sökande som inte uppfyllde behörighetsvillkoren som angetts i det ursprungliga meddelandet om uttagningsprovet. Detta utgjorde ett andra fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen kommer att framföra en andra kritisk anmärkning i denna del av ärendet.

(b) Antalet sökande som togs med på förteckningen över sökande som kan komma att erbjudas anställning

1.6 Enligt den klagande tog kommissionen endast med 66 sökande på förteckningen över godkända sökande, vilket bryter mot ett tidigare åtagande som kommissionen gjort att ta med 110 sökande på förteckningen över godkända sökande.

1.7 Kommissionen hävdade att uttagningskommittén på egen hand beslutade att endast ta med 66 sökande på förteckningen över godkända sökande och att den därvid agerade som en oberoende panel utan något ingripande från kommissionen.

1.8 Ombudsmannen konstaterar att det enligt artikel 30 i tjänsteföreskrifterna är uttagningskommitténs sak att göra upp en lista över lämpliga sökande. Det verkar inte finnas några belegg för att beslutet att ta med 66 sökande på förteckningen över godkända sökande inte skulle ha varit ett beslut som fattades av uttagningskommittén i utövandet av dess funktioner enligt tjänsteföreskrifterna. Ombudsmannen anser att frågan om kommissionens åtgärder har behandlats under 1.5 ovan. Ombudsmannen har därför i sin undersökning inte kunnat finna belegg för något administrativt missförhållande vad gäller denna del av den klagandes påstående.

(c) Frågorna i det muntliga provet

1.9 Enligt den klagande hade de frågor som ställdes under det muntliga provet inget samband med de mål som angavs i meddelandet om uttagningsprovet.

1.10 Kommissionen hävdade att uttagningskommitténs arbete var hemligt i enlighet med artikel 6 i bilaga III till tjänsteföreskrifterna.

1.11 Ombudsmannen anser inte att kommissionens argument bemöter den klagandes påstående. Ombudsmannen konstaterar emellertid att etablerad rättspraxis vid gemenska-

⁵⁰ Europeiska gemenskapernas domstols dom av den 31 mars 1992, mål C-255/90P Burban mot Europaparlamentet, REG 1992, s. I-2253, punkterna 16 och 20.

pens domstolar är att uttagningskommittén har omfattande skönsmässiga befogenheter när det gäller att bedöma de sökande i ett uttagningsförfarande. Dess bedömning kan endast frångås om det föreligger en uppenbar överträdelse av en regel eller princip som är bindande för uttagningskommittén. Ombudsmannen anser inte att den klagande har kunnat styrka att uttagningskommittén överträdde gränserna för sin rättsliga befogenhet. Ombudsmannen har därför i sin undersökning inte kunnat finna belägg för något administrativt missförhållande vad gäller denna del av den klagandes påstående.

2 Den påstådda underlåtenheten att inom gällande tidsfrist besvara det klagomål den klagande lämnade in enligt artikel 90

2.1 Den klagande påstod att Europeiska kommissionen underlät att besvara det klagomål han skickade in enligt artikel 90 i tjänsteföreskrifterna inom tidsfristen på fyra månader.

2.2 Kommissionen uppgav att den svarat den klagande i en skrivelse av den 29 mars 2001.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna föreskriver att "(...) Myndigheten skall delge den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader från och med den dag då klagomålet lämnades in. Om det vid utgången av denna tidsfrist ännu inte lämnats något svar, skall detta anses vara ett tyst avslag som kan överklagas enligt artikel 91."

2.4 I sina beslut i klagomålen 1479/99/(OV)MM och 729/2000/OV ansåg ombudsmannen att tillsättningsmyndigheten, i enlighet med artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna, skall delge den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader från och med den dag då klagomålet lämnades in. Detta överensstämmer med reglerna för god förvaltningssed. Om uttagningskommittén inte handlar på detta sätt, dvs. inte följer reglerna för god förvaltningssed, skyddas den berörda personen från ytterligare förseningar genom regeln att ett uteblivet svar innebär ett avslag. Syftet med den senare regeln är att erbjuda medborgarna en möjlighet att vidta rättsliga åtgärder även om uttagningskommittén inte uppfyller sin juridiska skyldighet att svara. Det ger emellertid inte tillsättningsmyndigheten någon rätt att avvika från sin skyldighet att uppfylla principerna för god förvaltningssed.

2.5 I det här aktuella fallet borde kommissionen ha svarat den klagande den 20 mars 2001. Den klagande klagade till ombudsmannen den 21 mars 2001 och kommissionen svarade den klagande den 29 mars 2001, nio dagar för sent. Ombudsmannen anser därför att kommissionen verkar ha vidtagit lämpliga åtgärder för att lösa denna del av klagomålet och att inga ytterligare undersökningar av denna del av klagomålet därför är motiverade.

3 Europeiska kommissionens uppsägning av den klagandes kontrakt som tillfällig anställd

3.1 Den klagande påstod att kommissionen avslutade hans tillfälliga anställning i strid mot de grundregler som gäller enligt nationell lag, vilket innebar ett missbruk av kommissionens immunitet.

3.2 Europeiska kommissionen uppgav att den avslutade den klagandes tillfälliga anställning i enlighet med artikel 47.2 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska gemenskaperna.

3.3 Ombudsmannen konstaterar att den klagande arbetade som tillfälligt anställd inom Europeiska kommissionen. Hans anställning reglerades därför av de anställningsvillkor som anges i tjänsteföreskrifterna och reglerna som gäller för Europeiska gemenskapernas tjänstemän och övriga anställda.

3.4 På grundval av den information som finns tillgänglig förefaller det som om kommissionen sade upp den klagandes tillfälliga kontrakt i enlighet med tjänsteföreskrifternas regler, framför allt artikel 47.2 i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska

gemenskaperna. Den klagande har inte kunnat lägga fram några belägg för att kommissionen inte hade rätt att göra detta.

3.5 Ombudsmannen anser därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

4 Kommissionens överlämnande av konfidentiellt material till ombudsmannen

4.1 Kommissionen skickade som en bilaga till sitt kompletterande yttrande en kopia av utvärderingsblanketten från den klagandes muntliga prov. Den framhöll att detta dokument var konfidentiellt och inte fick vidarebefordras till den klagande.

4.2 Som framhållits i ombudsmannens årsrapport till Europaparlamentet för 1998 är en grundläggande princip i ett rättvist förfarande att ombudsmannen när han beslutar i ett klagomål inte kan ta hänsyn till information i ett dokument som tillhandahålls av den ena parten om inte den andra parten har fått en möjlighet att svara. Ombudsmannen kan därför inte när han fattar beslut i ett klagomål ta hänsyn till information i dokument som tillhandahållits av den berörda institutionen eller det berörda organet om inte den klagande har haft en möjlighet att kommentera dokumenten. Om ombudsmannen behöver konsultera konfidentiella dokument för att kontrollera korrektheten och fullständigheten i kommissionens svar kan han utöva sina befogenheter att kontrollera de berörda dokumenten enligt artikel 3.2 i ombudsmannens stadga.

4.3 Ombudsmannen kommer därför att skicka tillbaka utvärderingsblanketten till kommissionen och den kommer följaktligen inte att ingå som en del av ombudsmannens dokumentation i ärendet.

4.4 Ombudsmannen tog tillfället i akt att granska det aktuella dokumentet för att kontrollera riktigheten i kommissionens påstående i dess kompletterande yttrande att uttagningskommitténs medlemmar inte satte individuella betyg eller gav individuella kommentarer.

4.5 I sina kompletterande kommentarer undrade den klagande om det var berättigat att utvärderingsblanketten var konfidentiell i detta fall. Ombudsmannen framhåller för den klagande att han har en möjlighet att begära att få tillgång till de personliga uppgifter om den klagande som innehas av kommissionen i enlighet med föreskrifterna i förordning (EG) nr 45/2001⁵¹. Det skulle vara kommissionens sak att behandla en sådan ansökan i enlighet med bestämmelserna i förordning (EG) nr 45/2001. Skulle den klagande vara missnöjd med kommissionens behandling av en sådan ansökan kan han överväga att skicka in ett nytt klagomål till ombudsmannen.

5 Klagandens krav

5.1 Den klagande kräver att kommissionen skall skicka honom protokollet från hans muntliga prov, med detaljer om de frågor som ställdes, namnet på den person som ställde varje enskild fråga och de poäng han tilldelades av var och en av uttagningskommitténs medlemmar, samt deras eventuella kommentarer.

5.2 Kommissionen hävdade att uttagningskommitténs medlemmar inte satte individuella betyg eller gav individuella kommentarer. Ombudsmannen har bekräftat riktigheten i kommissionens svar genom att granska utvärderingsblanketten för den klagandes muntliga prov.

5.3 Den klagande vill att kommissionen skall ge klara och precisa förklaringar i samband med hans klagomål. Ombudsmannen anser att denna del av klagomålet behandlas i 1.4 och 1.5 ovan och i den kritiska anmärkning som görs nedan.

⁵¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter, EGT 2001 L8/1.

5.4 Den klagande anser att kommissionen skall gottgöra honom för den skada han drabbats av som resultat av kommissionens bristfälliga administration. Ombudsmannen anser inte att den klagande kunnat styrka att han lidit någon skada som resultat av de administrativa missförhållanden som beskrivs i 1.4 och 1.5 ovan. Ombudsmannen anser därför att inga ytterligare undersökningar är motiverade när det gäller den klagandes påståenden.

6 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

Ombudsmannen konstaterar att kommissionen i sitt kompletterande yttrande uppger att generaldirektören för personal och administration genom ett e-postbrev av den 2 december 1999 informerade samtliga kommissionens anställda om sitt beslut att förlänga tidsfristen för att lämna in ansökningar. Ombudsmannen anser att den förlängda tidsfristen för att lämna in ansökningar utgör en betydande förändring av de villkor som angavs i meddelandet om uttagningsprovet. Att döma av dokumentationen i ärendet verkar det som om kommissionen gjorde en rättelse den 30 juli 1999, förmodligen i en annan fråga, efter det att meddelandet om uttagningsprovet offentliggjordes den 5 juli 1999. Ombudsmannen anser att kommissionen borde ha gjort ytterligare en rättelse till meddelandet om uttagningsprovet för att förlänga tidsfristen för att skicka in ansökningar, eftersom denna ändring innebär en betydande ändring av meddelandet om uttagningsprovet. Att underlåta att göra detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Ombudsmannen konstaterar dessutom att kommissionen i sitt kompletterande yttrande hävdade att syftet med att sätta upp 110 sökande på förteckningen över godkända sökande var att tillvarata de sökandes intressen. Ombudsmannen anser att en sådan skyldighet att tillvarata tjänstemännens intressen enligt etablerad rättspraxis tillkommer uttagningskommittén och inte tillsättningsmyndigheten. Genom att förlänga tidsfristen för ansökningar och utöka antalet sökande på förteckningen över godkända sökande underlättade tillsättningsmyndigheten för de sökande som inte uppfyllde behörighetsvillkoren som angetts i det ursprungliga meddelandet om uttagningsprovet. Detta utgjorde ett andra fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

UNDERLÅTENHET FRÅN ENHETEN FÖR TEKNISK HJÄLP ATT BETALA RÄKNINGAR – KOMMISSIONENS ANSVAR

*Beslut i klagomål
761/2001/OV mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Enligt den klagande löd fakta i ärendet som följer:

Inom ramen för Leonardo da Vinci-programmet utförde den klagande, ett belgiskt förlag, visst tryckeriarbete för kommissionens räkning (GD XXII). Detta gjordes 1998 via Agenor, ett företag som fungerade som kommissionens kontor för tekniskt stöd. Den klagande tryckte två serier av arbeten på engelska, franska och tyska och skickade fakturorna (98/274, 98/521 och 98/575) till kommissionens kontor för tekniskt stöd den 25 maj, den 30 november och den 31 december 1998.

Den 11 februari 1999 sade kommissionen emellertid ensidigt upp avtalet med Agenor med effekt från den 31 januari 1999. Detta ledde till att kontoret för tekniskt stöd gick i konkurs, och det kunde följaktligen inte längre betala fakturorna. Det senare företaget hade därmed en skuld till den klagande på totalt 1 971 405 BEF eller 48 869,85 euro.

Den klagande skickade ett rekommenderat brev till kommissionen den 28 april 1999, vari kommissionen uppmanades att reglera fakturorna. Den klagande konstaterade att GD

XXII godkände den klagandes erbjudande även om det i flera månader varit medvetet om allvarliga oegentligheter och bedrägerier vid dess kontor för tekniskt stöd.

Den klagande hänvisade i sammanhanget till avsnitten 5.3.1, 5.3.3 och 5.8.5 i rapporten från kommittén av vise män (kommittén av oberoende experter) som tillsattes 1999 för att utreda olika oegentligheter. Den klagande skickade med delar av denna rapport i sitt klagomål. Enligt rapporten visste kommissionen redan 1997 om att det förekom bedrägerier och oegentligheter inom Agenor, men underlät att vidta några åtgärder.

Kommissionen sade slutligen upp avtalet, vilket ledde till att kontoret för tekniskt stöd gick i konkurs och att de utestående fakturorna inte kunde betalas. Kommissionen svarade inte på den klagandes skrivelse av den 28 april 1999. Per telefon svarade kommissionen att den klagande först måste avvakta att konkursförfarandet avslutades. Konkursförvaltaren informerade emellertid den klagande om att konkursförfarandet ännu inte kunde avslutas.

I maj 2001 skrev därför den klagande till ombudsmannen och hävdade att kommissionen var ansvarig för den uteblivna betalningen från dess kontor för tekniskt stöd, Agenor, när det gällde de tre fakturorna på totalt 48 869,85 euro eftersom 1) de publikationer det gällde hade framställts för kommissionens räkning, 2) kommissionen godkände anbuden innan den klagande utförde arbetet, 3) kommissionen inte vidtog några åtgärder när den redan 1997 fick kännedom om oegentligheter och bedrägerier inom Agenor.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande påpekade kommissionen att företaget Agenor beställde tryckeriarbeten från den klagande inom ramen för det stöd den gav kommissionen för förvaltningen av Leonardo da Vinci-programmet. Sedan Agenor gått i konkurs fyllde den klagande i en deklARATION om indrivning. Enligt information som lämnats av konkursförvaltaren skulle konkursen emellertid inte komma att avslutas inom kort, och följaktligen förblev tre fakturor från den klagande obetalda.

Kommissionen har inte någon avtalsmässig relation överhuvudtaget med den klagande och kan därför inte ställas till ansvar för den situation som den klagande befinner sig i som resultat av hans kommersiella relationer med det konkursdrabbade företaget.

Den klagande framförde tre anledningar till att kommissionen borde vara ansvarig för den uteblivna betalningen av de tre fakturorna. I sitt svar gjorde kommissionen följande påpekanden:

Agenor tillhandahöll tekniskt stöd åt kommissionen inom ramen för Leonardo da Vinci-programmet. För att kunna genomföra det arbetsprogram som var en integrerad del av dess avtal med kommissionen ingick Agenor olika avtal (inklusive anställningsavtal). En del av det arbete som Agenor delegerade till den klagande ingick i detta arbetsprogram tillsammans med övriga uppgifter som Agenor ansvarade för inom ramen för dess avtal med kommissionen. Delegeringen av vissa uppgifter skedde genom avtal som slöts mellan Agenor och dess underleverantörer.

Det faktum att bara Agenor och den klagande var parter till avtalet motsägs inte av det faktum att kommissionen skulle ha godkänt specifikationerna gällande det arbete som Agenor delegerade. Detta godkännande måste betraktas mot bakgrund av relationen mellan kommissionen och Agenor. Kommissionen har inrättat ett system för förhandskontroll av de kostnader som Agenor ådrar sig. Detta förklarar varför en serie specifikationer i förväg skickades för kommissionens godkännande. Det förfarandet hade enbart att göra

med den finansiella kontrollen inom ramen för genomförandet av Leonardo da Vinci programmet.

Analysen av de olika revisionsrapporterna från kommissionens enheter fick dem inte att överväga att avsluta den avtalsenliga relationen med Agenor. När det gällde hänvisningen till bedrägerier var det först i februari 1999 som det slogs fast att vissa oegentligheter eventuellt skulle kunna betraktas som straffbara. I programmets och dess förmånstagares intresse ansåg kommissionen det vara bättre att fortsätta den avtalsenliga relationen med Agenor, men med vissa ytterligare villkor för att undvika en upprepning av oegentligheterna. Förlängningen av avtalet från den 1 februari 1999 och tills vidare krävde en övertygande omstrukturering av kontoret för tekniskt stöd, och villkoren för denna omstrukturering hade meddelats Agenor. Eftersom de nödvändiga förändringarna inte hade genomförts drog kommissionen i februari 1999 slutsatsen att den inte kunde fortsätta sitt avtalsmässiga samarbete med Agenor och meddelade att den inte skulle förnya avtalet som löpte ut den 31 januari.

Klagandens kommentarer

Den klagande hävdade att kommissionen har ett direkt ansvar för den uteblivna betalningen av fakturorna. Han hänvisade igen till rapporten från kommittén av vise män (kommittén av oberoende experter) som han hade nämnt i sitt ursprungliga klagomål.

När det gällde kommissionens påstående att det inte fanns någon avtalsmässig relation med den klagande och att kommissionen därför inte var ansvarig för betalningen av fakturorna, hävdade den klagande att kommittén av vise män i sin rapport hade anmärkt att kommissionen i princip inte borde delegera ledningen av gemenskapsprogram med mål som var av allmänt intresse till privata företag. Kommissionen själv, och inte Agenor, borde därför ha ingått ett avtal med den klagande.

Den klagande tillbakavisade kommissionens argument att publikationerna inte skulle ha utförts för kommissionens räkning, utan för Agenors. De publikationer som de obetalda fakturorna gällde hade godkänts av kommissionen, de hade utförts för kommissionens räkning och de hade levererats direkt till GD XXII och till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. Dessutom hade beställningarna till den klagande gjorts på papper med ett brevhuvud som nämnde Leonardo da Vinci-programmet; avsändaren identifierades som "Kommissionens kontor för tekniskt stöd för Leonardo da Vinci-programmet". Det verkar därför högst osannolikt att kommissionen inte skulle vara ansvarig för, eller åtminstone i högsta grad engagerad i, det tryckeriarbete som utfördes inom ramen för Leonardo da Vinci-programmet.

Den klagande uppgav också att det faktum att Agenor hela tiden först måste få klartecken från kommissionens enheter innan företaget genomförde arbeten som kostade mer än ett visst belopp, och det faktum att kommissionen och revisionsrätten hade tillgång till samtliga handlingar som innehades av Agenor, enbart förstärkte intrycket av att kommissionen gjorde mer än att enbart övervaka verksamheten vid sitt tekniska stödkontor.

Den klagande hänvisade till principen om berättigade förväntningar: genom att upprätthålla sin relation med Agenor skapade kommissionen berättigade förväntningar att Agenor skulle förfoga över den organisation och de strikta rutiner som krävdes för att uppfylla sina åtaganden mot tredje part. Med tanke på den information som kommissionen förfogade över borde kommissionen inte ha skapat denna förväntan.

När det gäller kommissionens påstående att den vidtog tillräckliga åtgärder för att avsluta sin avtalsmässiga relation med Agenor på grund av ett flertal oegentligheter, påpekade den klagande att avtalet med Agenor kunde ha avslutats långt före februari 1999. I en första granskningsrapport som utarbetades av GD XXII mellan den 1 juni 1996 och den 31 maj 1997 påpekades redan ett flertal brister i det sätt på vilket Leonardo da Vinci-programmet leddes. Detta bekräftades i en andra undersökning i juli 1997. I en officiell revision som

GD XX och Uclaf utförde gemensamt i februari 1998 om den bristfälliga ledningen av kontoret för tekniskt stöd, bekräftades än en gång anklagelserna om bedrägeri och korrup­tion som upptäckts tidigare. Trots anmärkningarna i de olika granskningsrapporterna vidtog kommissionens enheter inga åtgärder för att tackla problemen. Om kommissionen hade gjort detta 1997, när det var nödvändigt, skulle det tekniska stödkontoret inte ha kunnat ingå det avtal med den klagande som gav upphov till de obetalda fakturorna. Det föreligger därför ett direkt orsakssamband mellan den klagandes obetalda fakturor och kommissionens senfärdighet när det gällde att reagera på bedrägerier och oegentligheter i ledningen av Agenor.

Ytterligare upplysningar från klaganden

Den 21 januari 2002 tog ombudsmannens kansli kontakt med den klagande för att höra sig för om situationen med Agenors konkurs. Den klagande uppgav att ärendet fortfarande behandlades av konkursförvaltaren och att det förmodligen skulle ta flera år till innan hela förfarandet hade avslutats. Den klagande bekräftade att han hade lämnat in ett indrivningskrav till konkursförvaltaren.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT UPPNÅ EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter en noggrann granskning av yttrandet och kommentarerna ansåg ombudsmannen att det kunde föreligga administrativa missförhållanden vid kommissionen. I enlighet med artikel 3.5 i ombudsmannens stadga⁵², skickade han därför den 13 februari 2002 en skrivelse till kommissionens ordförande för att föreslå en vänskaplig förlikning på grundval av följande analys av de frågor som tvisten mellan den klagande och kommissionen gällde.

1.1 Den klagande hävdar att kommissionen är ansvarig för den uteblivna betalningen från dess kontor för tekniskt stöd, Agenor, när det gäller de tre fakturorna på totalt 48 869,85 euro eftersom 1) de publikationer det gällde hade framställts för kommissionens räkning, 2) kommissionen godkände anbuden innan den klagande utförde arbetet, 3) kommissionen inte vidtog några åtgärder, trots att den redan 1997 blev medveten om oegentligheter och bedrägerier inom Agenor. Kommissionen å sin sida hävdade att den inte hade några som helst avtalsmässiga relationer med den klagande och att den därför inte kunde hållas ansvarig för den situation som den klagande befann sig i som resultat av sina kommersiella relationer med det konkursdrabbade företaget.

1.2 Ombudsmannen konstaterar att i sin första rapport om anklagelserna om bedrägeri, felaktigheter och nepotism inom Europeiska kommissionen, analyserade kommittén av oberoende experter⁵³ ("Kommittén av vise män") i detalj kommissionens ansvar i relation till Agenor inom ramen för Leonardo da Vinci-programmet.

1.3 Vad gäller kronologin i ärendet, uppgav kommittén i sin rapport att "GD XXII, som har ansvaret för programmet, redan hade funnit tecken på oegentligheter så tidigt som 1994, när det genomförde en internrevision av Agenors genomförande av ett tidigare program (...). Det borde ha agerat i enlighet med detta och även om det trots detta hade valt Agenor som tekniskt stödkontor för Leonardo, så borde det åtminstone ha övervakat Agenors verksamhet när företaget väl hade valts. Som GD XXII:s egen revisionsrapport visar upptäcktes ett flertal oegentligheter och bedrägerier 1997 (...). I GD XX:s interna förslag till revisionsrapport av den 20 juli 1998, bekräftades anklagelserna om ett stort antal bedrägerier och oegentligheter. I rapporten avslöjades viktiga brister i kontrollen av Leonardo/Agenor Kontoret för tekniskt stöd från DG XXII och man drog slutsatsen att det inte alltid var klart vem som kontrollerade vem, GD XXII eller det tekniska stödkontoret.

⁵² "Ombudsmannen skall så långt det är möjligt försöka att tillsammans med institutionen eller organet i fråga nå en lösning som rättar till felet eller gottgör försummelsen och som tillfredsställer klaganden."

⁵³ Kommittén av oberoende experter, Första rapporten om anklagelserna om bedrägeri, felaktigheter och nepotism inom Europeiska kommissionen, den 15 mars 1999.

Det var inte förrän i början av november 1998 som åtgärder vidtogs i samband med den slutliga revisionsrapporten, när den officiellt lades fram för GD XXII och därefter inför övriga kommissionsledamöter” (punkterna 5.8.4-5.8.6).

1.4 Den klagandes yrkande måste granskas i ljuset av rapporten från kommittén av oberoende experter. Vid den tidpunkt när den klagande valdes av Agenor för att utföra tryckeri-uppdraget, dvs. den 20 maj 1998, hade kommissionen redan under lång tid varit medveten om att det förekom bedrägerier och oegentligheter inom Agenor, dess kontor för tekniskt stöd, men utan att vidta några åtgärder.

1.5 I det här aktuella fallet, när det gäller beställningen av publikationer från den klagande och den därpå följande leveransen av desamma, konstaterar ombudsmannen att kommissionens kontor för tekniskt stöd agerade uteslutande för kommissionens räkning, och att kommissionen var det beställande organet och i realiteten publikationernas mottagare. Detta framgår av följande fakta:

1.6 Publikationerna hade beställts för GD XXII. Det var kommissionen som godkände den slutliga versionen av publikationerna. Detta framgår av ett meddelande av den 27 november 1998 från Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer till GD XXII/C/3 som innehåller ett "godkännande för tryckning".

1.7 Publikationerna levererades till kommissionen, vissa direkt till GD XXII, andra till Byrån för officiella publikationer. Detta anges uttryckligen i en beställning av den 23 december 1998 från Agenor till den klagande, där leveransadressen anges som "*Centre de diffusion de l'O.P.O.C.E., (...) Gasperich, L- 1225 Luxembourg*". Kommissionen mottog följaktligen publikationerna utan att behöva betala för dem.

1.8 Samtliga skrivelser från Agenor till den klagande var utförda på brevpapper med ett brevhuvud som angav "Programme Leonardo da Vinci, Bureau d'Assistance Technique à la Commission européenne pour le programme Leonardo da Vinci".

1.9 Under dessa omständigheter förefaller det orimligt att kommissionen förnekar allt ansvar för den uteblivna betalningen av de tre fakturorna. Ombudsmannens preliminära slutsats är att detta skulle kunna utgöra ett fall av administrativt missförhållande.

Förslaget till vänskaplig förlikning

På grundval av ovanstående resonemang föreslog ombudsmannen en vänskaplig förlikning mellan den klagande och kommissionen som skulle kunna utgöras av att kommissionen accepterade sitt ansvar för den uteblivna betalningen av de tre fakturorna som uppgick till 48 869,85 euro, och se till att fakturorna betalades. Kommissionen uppmanades att svara senast den 30 april 2002.

Kommissionens svar

Kommissionen vidhöll att den inte kunde hållas ansvarig för betalningen av räkningarna, som uppkommit som en följd av den avtalsmässiga relationen mellan den klagande och det konkursdrabbade företaget Agenor. Enligt konkurslagen skulle den klagandes krav ingå bland övriga kreditors krav och en uppgörelse skulle ske inom ramen för likvideringen av det konkursdrabbade företaget. Den klagande har i själva verket också skickat in ett indrivningskrav till konkursförvaltaren.

Det faktum att vissa aspekter av avtalet, som ombudsmannen riktade uppmärksamheten mot (beställningarna avsåg publikationer som kommissionen hade begärt, kommissionen hade skrivit "godkänt för tryckning", publikationerna levererades till kommissionen) ändrar inte det faktum att kommissionen inte var part till avtalet.

Ur den synpunkten befinner sig den klagande i samma situation som Agenors övriga kreditörer. Kommissionen kan inte inta en ståndpunkt som innebär en överträdelse av

konkurslagen och kreditorernas lika ställning. Kommissionen kan därför inte svara positivt på ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning.

Klagandens kommentarer

Den klagande påstod att han inte kunde acceptera kommissionens resonemang, som gick ut på att helt avsäga sig ditt ansvar för betalning av räkningarna, framför allt med beaktande av att skrivelserna som skickades var försedda med brevhuvud som nämnde kommissionens tekniska stödkontor, att publikationerna hade godkänts av kommissionen, utförts för kommissionens räkning och levererats direkt till kommissionens enheter.

Den klagande påpekade dessutom att han hade ingett ett klagomål till kommissionen för att den underlåtit att följa kommissionens kodex för god förvaltningssed vid sina förbindelser med allmänheten och att det inte skulle finnas något annat alternativ än att stämma kommissionen inför domstol om ingen vänskaplig förlikning kunde nås.

BESLUTET

1 Kommissionens påstådda ansvar för dess kontor för tekniskt stöds underlåtenhet att betala de förfallna räkningarna

1.1 Den klagande hävdar att kommissionen är ansvarig för den uteblivna betalningen från dess kontor för tekniskt stöd, Agenor, när det gäller de tre fakturorna på totalt 48 869,85 euro eftersom 1) de publikationer det gällde hade framställts för kommissionens räkning, 2) kommissionen godkände anbudet innan den klagande utförde arbetet, 3) kommissionen inte vidtog några åtgärder, trots att den redan 1997 blev medveten om oegentligheter och bedrägerier inom Agenor.

1.2 Kommissionen hävdar att den inte har några som helst avtalsmässiga relationer med den klagande och att den därför inte kan hållas ansvarig för den situation som den klagande befann sig i som resultat av sina kommersiella relationer med det konkursdrabbade företaget. Kommissionen har också tillbakavisat ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning av ärendet med motiveringen att den inte kan hållas ansvarig för betalningen av räkningar som har sitt ursprung i den avtalsmässiga relationen mellan den klagande och dess tekniska stödkontor. Kommissionen lade till att den klagandes anspråk kunde tillfredsställas i samband med likvideringen av det konkursdrabbade företaget.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att Agenor agerade som företrädare för kommissionen när det gällde förvaltningen av ett av gemenskapen finansierat program. Kommissionen har ansvaret för administrationens kvalitet i organisationer som förvaltar program för kommissionens räkning (kontoret för tekniskt stöd). Principerna för god förvaltningssed kräver dessutom att kommissionen vidtar lämpliga åtgärder för att kontrollera sina tekniska stödkontors pålitlighet och prestationer. Det senare kravet är särskilt viktigt när det gäller tredje part som tillhandahåller varor och tjänster till kommissionen. Det är rimligt om en sådan tredje part antar att när den ingår de avtal som krävs för att förvalta ett gemenskapsfinansierat program, så handlar det tekniska stödkontoret för kommissionens räkning och åtnjuter dess fulla förtroende.

1.4 I det här aktuella fallet framgår det av rapporten från kommittén av vise män den 15 mars 1999 att kommissionen var medveten om oegentligheter inom sitt tekniska stödkontor Agenor redan så tidigt som 1994. Ytterligare bedrägerier och oegentligheter upptäcktes 1997 och bekräftades i en granskningsrapport från i juli 1998. Det var emellertid först i februari 1999 som kommissionen beslutade att säga upp sitt avtal med Agenor. Under tiden – i maj 1998 – hade den klagande redan valts av Agenor för att utföra tryckningen av kommissionens publikationer. Vid den tidpunkten var den klagande inte medveten om dessa oegentligheter och bedrägerier och agerade som om Agenor fortfarande var en pålitlig avtalspartner med kommissionens fulla förtroende.

1.5 Mot bakgrund av ovanstående anser ombudsmannen att kommissionen verkar ha dröjt otillbörligt länge med att tackla de identifierade problemen i samband med oegentligheter och bedrägerier inom sitt TAO Agenor. Resultatet av denna fördröjning blev att kommissionen i själva verket fortsatte att framställa Agenor inför tredje part som en lämplig partner för att agera för kommissionens räkning när det gällde att förvalta gemenskapsfinansierade program, när kommissionen visste att detta inte var fallet. Om kommissionen hade handlat skyndsamt när det gällde att säga upp avtalet med Agenor, skulle det aldrig ha blivit fråga om att den klagande skulle ingå det avtal som ledde till att den klagandes fakturor förblev obetalda. Den situation som den klagande nu befinner sig i är därför en följd av kommissionens underlåtenhet att agera skyndsamt när det gällde att vidta lämpliga åtgärder för att ta itu med de oegentligheter och bedrägerier som kommissionen visste förekom inom Agenor.

1.6 Ombudsmannen anser att kommissionen i realiteten var den klagandes kund. Detta styrks av följande fakta: det var för kommissionens räkning, nämligen för GD XXII, som publikationerna beställdes. Det var kommissionen som godkände den slutliga versionen av publikationerna. Detta skedde i ett meddelande av den 27 november 1998 från Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer till GD XXII/C/3 som innehåller ett "godkännande för tryckning". Vid den tidpunkten hade oegentligheterna och bedrägerierna inom Agenor redan rapporterats flera gånger inom kommissionen. Publikationerna levererades dessutom direkt till kommissionen, eftersom leveransadressen var "Centre de diffusion de l'OPOCE".

1.7 Ombudsmannen konstaterar slutligen följande viktiga faktum, nämligen att kommissionen verkar ha tagit emot publikationerna och därmed dragit nytta av dem, utan att ha behövt betala något för dem. Kommissionen bestred inte detta faktum i sitt yttrande över förslaget till vänskaplig förlikning. Detta ger ett intryck av att kommissionen gjort en obehörig vinst, vilket skulle strida mot de allmänna principerna i gemenskapsrätten⁵⁴.

1.8 Med beaktande av att den situation som den klagande nu befinner sig i är en konsekvens av kommissionens underlåtenhet att agera skyndsamt när det gällde att vidta lämpliga åtgärder för att tackla de oegentligheter och bedrägerier som den visste förekom inom Agenor, att kommissionen i realiteten var den klagandes kund och att det kan ha förekommit en obehörig vinst från kommissionens sida i strid mot gemenskapsrättens principer, anser ombudsmannen att kommissionens vägran att ta ansvar för betalningen av den klagandes obetalda fakturor utgör ett fall av administrativt missförhållande.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Principerna för god förvaltningssed kräver att kommissionen vidtar lämpliga åtgärder för att kontrollera sina tekniska stödkontors pålitlighet och prestationer. Det senare kravet är särskilt viktigt när det gäller tredje part som tillhandahåller varor och tjänster för kommissionen. Det är rimligt om en sådan tredje part antar att när den ingår de avtal som krävs för att förvalta ett gemenskapsfinansierat program, så handlar det tekniska stödkontoret för kommissionens räkning och åtnjuter dess fulla förtroende.

Med beaktande av att den situation som den klagande nu befinner sig i är en konsekvens av kommissionens underlåtenhet att agera skyndsamt när det gällde att vidta lämpliga åtgärder för att tackla de oegentligheter och bedrägerier som den visste förekom inom Agenor, att kommissionen i realiteten var den klagandes kund och att det kan ha förekommit en obehörig vinst från kommissionens sida i strid mot gemenskapsrättens principer, anser ombudsmannen att kommissionens vägran att ta ansvar för betalningen av

⁵⁴ Om principerna som förbjuder obehörig vinst, se mål T-171/99 Corus UK Ltd mot kommissionen, REG 2001, s. II-2967, punkt 55; mål C-259/87 Grekland mot kommissionen, REG 1990, s. I-2845.

den klagandes obetalda fakturor i detta ärende verkar orimlig, vilket utgör ett fall av administrativt missförhållande.

I sina kommentarer uppgav den klagande att om ingen vänskaplig förlikning kunde uppnås, skulle han inte ha något annat alternativ än att föra talan inför domstol. Eftersom kommissionen har avvisat förslaget till vänskaplig förlikning avslutar ombudsmannen ärendet med ovanstående kritiska anmärkning.

UNDERLÅTENHET ATT RÅDFRÅGA DE ANSTÄLLDA FÖRE ETT BESLUT SOM BERÖRDE DEM

*Beslut i klagomål
821/2001/SM mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

I ett gemensamt beslut av den 27 september 1999 avskaffade generaldirektören för det gemensamma forskningscentret och generaldirektören för dåvarande generaldirektorat IX (numera GD personal och administration) transportbidraget på grundval av artikel 14b och 15.2 i tjänsteföreskrifterna med retroaktiv verkan. Detta beslut upphävde kommissionens tidigare personalbeslut som godkände ersättningen.

Den klagande hävdar att resebestämmelserna ändrades utan föregående samråd med den berörda personalen. Den klagande hävdar också att han aldrig mottagit något motiverat beslut från kommissionen i enlighet med artikel 90 i tjänsteföreskrifterna.

Han kräver att kommissionen skall upphäva sitt beslut och återinföra transportbidraget i fråga.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

I ett beslut av den 27 september 1999 som fattades gemensamt av kommissionens generaldirektör för det gemensamma forskningscentret och generaldirektören för GD personal och administration, drog kommissionen in transportbidraget som ges till ett antal tjänstemän och anställda med roterande tjänstgöringsschema vid gemensamma forskningscentret i Ispra i Italien. Det ursprungliga beslutet av den 24 september 1971 och de följande besluten av den 25 februari 1986, den 1 mars 1995 och den 1 oktober 1996 som beviljade bidraget, hade som syfte att kompensera de anställda eftersom de inte kunde utnyttja de dagliga transportmöjligheter som erbjöds av gemensamma forskningscentret. I slutet av 1990-talet genomförde kommissionen en granskning av sina reseersättningar vilken visade att reseersättningen i fråga vid Ispra saknade rättslig grund.

Revisionsrätten hade redan tagit upp denna fråga i samband med en revision av personalkostnaderna för det gemensamma forskningscentret 1992. Revisionsrätten ansåg i sin rapport att artiklarna 14b och 15.2 i bilaga VII till tjänsteföreskrifterna, som reglerar kostnadsersättningar, inte medgav någon särskild reseersättning för roterande anställda vid det gemensamma forskningscentret i Ispra. Revisionsrätten ansåg dessutom att forskningscentrets användande av artikel 15.2 som rättslig grund för att rättfärdiga den fasta ersättningen till sin roterande personal stred mot principen om sund finansiell förvaltning av gemenskapens medel. Revisionsrätten ansåg till exempel i detta sammanhang att resorna mellan arbetet och de anställdas bostäder inte uteslutande skedde under arbetstid. Den ansåg dessutom att ersättningen var omotiverad eftersom anställda som arbetade i Petten, Bryssel eller Luxemburg under samma förhållanden inte erhöll samma reseersättning för sina resor mellan bostaden och arbetsplatsen.

Artiklarna 14b och 15 i bilaga VII (Löner och ersättning för utlägg) i tjänsteföreskrifterna gäller återbetalning av kostnader, i det aktuella fallet reskostnader. I artikel 14b sägs att en tjänsteman som är anställd på en ort där transportvillkoren är särskilt svåra på grund av

avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen, kan få ett transportbidrag. I rådets förordning (EEG) nr 122/66 av den 28 juli 1966 ingår en lista över sådana platser, som inte inkluderar Ispra. Artikel 15 avser tjänstemän i lönegrad A1 och A2 som kan vara berättigade till ett fast bidrag, ett schablonbelopp, för att täcka transportkostnaderna på den plats där de är anställda.

Mot bakgrund av artiklarna i tjänsteföreskrifterna och granskningen av transportbidragen beslutade kommissionen att avskaffa transportbidraget i ett beslut av den 27 september 1999, med retroaktiv verkan från den 1 juli 1999. Eftersom detta beslut rörde flera anställda vid det gemensamma forskningscentret informerade kommissionen de anställdas företrädare om anledningarna till beslutet under ett sammanträde den 29 september 1999. Kommissionen uppger slutligen att den beklagar att den måste avskaffa det aktuella bidraget, men att detta var nödvändigt eftersom det saknades rättslig grund.

Klagandens kommentarer

Kommissionens yttrande skickades till den klagande för kommentarer. Inga sådana kommentarer har inkommit till ombudsmannen.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Begäran om ytterligare information

Efter att ha mottagit kommissionens yttrande, bedömde ombudsmannen att det behövdes ytterligare undersökningar. I sin skrivelse till kommissionen av den 12 september 2001 uppmanade ombudsmannen kommissionen att skicka ett yttrande över den klagandes påståenden och krav. Eftersom ombudsmannen kunde konstatera att kommissionen inte besvarat frågan om varför den klagande inte hade erhållit något svar på sitt klagomål enligt artikel 90, bad ombudsmannen på nytt kommissionen att göra detta. Ombudsmannen bad också kommissionen informera honom om huruvida den hade rådfrågat de anställdas företrädare vid det gemensamma forskningscentret före beslutet att avskaffa transportbidraget, eftersom det föreföll som om detta inte hade skett. Beslutet att avskaffa det aktuella transportbidraget hade tagits den 27 september 1999, medan sammanträdet med de anställdas företrädare vid det gemensamma forskningscentret ägde rum två dagar senare, den 29 september 1999.

Kommissionens svar

I sitt svar gjorde kommissionen följande påpekanden:

När det gällde överklagandeförfarandet enligt artikel 90 i tjänsteföreskrifterna påpekade kommissionen att den klagandes klagomål enligt artikel 90.2 inte lämnades in i tid, dvs. inom tre månader från beslutet som rörde vederbörande och som avsåg hans anställda, eftersom beslutet att avskaffa transportbidraget fattades den 27 september 1999 och den klagande skickade in sitt klagomål den 4 april 2000. Kommissionen understryker att det uteblivna svaret från kommissionen berodde på att den klagandes överklagande var otilåtligt. Kommissionen understryker också att detta faktum inte på något sätt föregriper den klagandes rättigheter. Kommissionen uppger slutligen att den har förenklat klagomålsförfarandet enligt artikel 90 i syfte att förbättra kontrollen av svaren till de klagande.

När det gällde förhandskonsultationerna med de anställda vid det gemensamma forskningscentret i Ispra klaggjorde kommissionen att den före beslutet den 27 september 1999 hade stoppat transportbidragen från och med den 1 juli 1999. Kommissionen avvaktade emellertid med rådfrågningen av den lokala personalkommittén vid forskningscentret till den 29 september 1999. Beslutet trädde i kraft först den 21 oktober 1999 med retroaktiv verkan från den 1 juli 1999. Den roterande personal som det gällde fick därför ut sina transportbidrag till slutet av juni 1999. Mot bakgrund av den strängare kontroll av gemen-

skapens resurser som införts av gemenskapens finansieringsmyndighet upprepar slutligen kommissionen att i enlighet med revisionsrättens bedömning var detta beslut oundvikligt på grund av att det saknades en rättslig grund för det aktuella bidraget.

BESLUTET

1 Påstådd underlåtenhet att rådfråga de anställda innan transportbidraget avskaffades

1.1 Den klagande hävdar att resebestämmelserna ändrades utan föregående samråd med den berörda personalen.

1.2 Kommissionen anser att den informerade företrädare för de anställda om anledningarna till beslutet under ett möte den 29 september 1999.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att genom beslutet den 27 september 1999 drog kommissionen in transportbidraget som beviljats ett antal tjänstemän och anställda med roterande arbetsschema vid det gemensamma forskningscentret i Ispra i Italien med retroaktiv verkan från den 1 juli 1999 eftersom det saknades rättslig grund för det aktuella bidraget. Den 29 september 1999, dvs. två dagar senare, informerades företrädarna för de anställda om beslutet och skälen för beslutet. Ombudsmannen anser att bidraget skulle ha dragits in först efter samråd med de anställda som berördes; de anställdas företrädare borde med andra ord ha informerats i förväg om kommissionens kommande beslut och skälen för detta. En kritisk anmärkning kommer därför att framföras i denna del av ärendet.

2 Påstådd underlåtenhet att lämna ett motiverat beslut enligt artikel 90

2.1 Den klagande hävdar att han aldrig mottagit något motiverat beslut från kommissionen i enlighet med artikel 90 i tjänsteföreskrifterna.

2.2 Kommissionen anser inte att den behövde lämna ett motiverat beslut till den klagande eftersom klagomålet lämnades in efter det att tidsfristen på tre månader som anges i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna hade löpt ut.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att tillsättningsmyndigheten enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna skall meddela den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader från det datum när överklagandet lämnades in. I det här aktuella fallet hade klagomålet lämnats in sedan tidsfristen för att lämna in ett överklagande hade löpt ut och behandlades därför inte. Ombudsmannen anser att det hade varit lämpligt att skriftligt informera den klagande om anledningen till att överklagandet inte behandlades. Underlåtenheten att i vederbörlig ordning informera den klagande om detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. En kritisk anmärkning kommer därför att framföras i denna del av ärendet.

3 Kravet att återinföra transportbidraget

3.1 Den klagande kräver som företrädare för den roterande personalen vid det gemensamma forskningscentret att kommissionen skall upphäva sitt beslut och återinföra det aktuella transportbidraget.

3.2 Kommissionen anser att det var nödvändigt att avskaffa transportbidraget på grund av en striktare kontroll av gemenskapens budgetutgifter och framför allt eftersom det saknades rättslig grund för bidraget.

3.3 Ombudsmannen konstaterar att endast följande platser i Italien uttryckligen nämns i rådets förordning EEG nr 122/66⁵⁵: Centrale de Latina, Centrale du Garigagliano och

⁵⁵ Artikel 2 i rådets förordning (Euratom) nr 7/66, (EEG) nr 122/66 av den 28 juli 1966 som innehåller en förteckning över de platser för vilka transportbidrag kan godkännas, bidragens maximibelopp och reglerna för att bevilja bidragen.

Casaccia, och att det framgår att det inte finns någon rättslig grund för det gemensamma forskningscentret i Ispra i denna förordning som innehåller en förteckning över de platser för vilka ett transportbidrag kan beviljas enligt tjänsteföreskrifterna. Efter en granskning av olika transportbidrag för gemenskapens tjänstemän och övriga anställda togs beslutet att avskaffa transportbidraget gemensamt av kommissionens generaldirektörer för det gemensamma forskningscentret och generaldirektören för GD personal och administration, vilket upphävde alla tidigare beslut som beviljade det aktuella transportbidraget. Beslutet grundades på revisionsrättens rapport från 1992, i vilken revisionsrätten drog slutsatsen att artikel 14b och 15 i bilaga VII till tjänsteföreskrifterna inte medgav något transportbidrag för roterande personal vid det gemensamma forskningscentret i Ispra och att detta bidrag stred mot principerna för en sund förvaltning av gemenskapens medel. Mot bakgrund av ovanstående anser ombudsmannen att kommissionen har gett en rimlig förklaring för sitt beslut att avskaffa det aktuella transportbidraget.

3.4 Under sådana omständigheter förefaller det inte ha förelegat något administrativt missförhållande vid kommissionen i samband med denna del av ärendet.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande två kritiska anmärkningar:

Genom beslutet den 27 september 1999 drog kommissionen in transportbidraget som beviljats ett antal tjänstemän och anställda med roterande arbetsschema vid det gemensamma forskningscentret i Ispra i Italien med retroaktiv verkan från den 1 juli 1999 eftersom det saknades rättslig grund för det aktuella bidraget. Den 29 september 1999, dvs. två dagar senare, informerades företrädarna för de anställda om beslutet och skälen för beslutet. Ombudsmannen anser att bidraget skulle ha dragits in först efter samråd med de anställda som berördes; de anställdas företrädare borde med andra ord ha informerats i förväg om kommissionens kommande beslut och skälen för detta. Ombudsmannen drar slutsatsen att detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna skall tillsättningsmyndigheten meddela den berörda personen sitt motiverade beslut inom fyra månader från det datum när överklagandet lämnades in. I det här aktuella fallet hade klagomålet lämnats in sedan tidsfristen för att lämna in ett överklagande hade löpt ut och behandlades därför inte. Ombudsmannen anser att det hade varit lämpligt att skriftligt informera den klagande om anledningen till att överklagandet inte behandlades. Underlåtenheten att i vederbörlig ordning informera den klagande om detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom dessa aspekter av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

TILLDELNING AV TACISKONTRAKT

*Beslut i klagomål
834/2001/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande är direktör på AFCon Management Consultants, ett irländskt företag. År 1999 inbjöds hans företag att delta i en sluten upphandling i konkurrens med sju andra företag (eller konsortier) i EU för Tacisprojektet FDRUS 9902 (rådgivningstjänster på jordbruksområdet i södra Ryssland). En av de andra anbudsgivarna var GFA – Gesellschaft für Agrarprodukte mbH, ett tyskt företag.

Den klagande hävdade att AFCon kom på första plats i den tekniska granskningen och i en därpå följande förnyad teknisk granskning, medan GFA hamnade på tredje plats (första

granskningen) och andra plats (den förnyade granskningen). Kontraktet var värt totalt 2,5 miljoner euro, av vilka 1,6 miljoner euro avsåg arvoden och direkta utgifter och 0,9 miljoner euro avsåg "ersättningsbara kostnader". I det sistnämnda beloppet ingick 0,5 miljoner euro för utbildning och 0,2 miljoner euro för mångfaldigande och spridning av resultat. Kontraktet tilldelades slutligen GFA eftersom det företagets anbud (2 131 870 euro) var lägre än anbudet från AFCon.

Den klagande hävdade att enligt reglerna för anbudet och den information som lämnats av kommissionen skulle anbudsgivarna skicka in (1) ett dokument som innehöll en detaljerad redovisning av priserna, utarbetat i enlighet med det format som angavs i bilaga D i förslaget till kontrakt och (2) en sammanfattning av personalens arbetsinsatser. Dessa två dokument måste dessutom stämma överens inbördes⁵⁶. Enligt den klagande hade GFA inte uppfyllt detta krav. Enligt punkt C.2.1 i "Instruktioner till anbudsgivarna" skulle "prisredovisningen" utarbetas i enlighet med det format som visades i bilaga D i förslaget till kontrakt. Den klagande skickade in ett exemplar av denna blankett. Enligt den klagande inkluderades utbildning tydligt och tveklöst i de ersättningsbara kostnaderna och där ingick inga arvoden. Den klagande skickade också in kopior av vad som enligt honom var den redovisning av priser och sammanfattning av personalbidrag som hade ingetts av GFA. I detaljredovisningen av priser som enligt den klagande hade lämnats in av GFA angavs totalt 2 190 arbetsdagar för EU-expertter och 2 250 arbetsdagar för lokala expertter, medan förteckningen över den egna personalens arbetsinsatser upptog 2 687 arbetsdagar för EU-expertter och 4 615 arbetsdagar för lokala expertter. Den klagande hävdade att detta var möjligt enbart av det skälet att GFA hade inkluderat kostnader för de anställda i det belopp som var avsett för "ersättningsbara kostnader", och att företaget därmed kunde dölja sina verkliga kostnader i strid med reglerna. Enligt den klagande minskade detta dessutom det belopp som var tillgängligt för utbildningsändamål, vilket var till nackdel för bidragmottagarna i Ryssland.

Den klagande skickade in en kopia av ett faxmeddelande som verkade ha skickats av kommissionens enheter som svar på en fråga från den klagandes företag i samband med Tacisprojekt FDRUS 9901. Enligt det svaret skulle budgeten för utbildning samt återgivning och spridning av resultat i sin helhet tas upp under "ersättningsbara kostnader" för att "anbudet skulle vara jämförbara". Enligt den klagande hade det projektet utarbetats enligt samma program, vid samma tidpunkt och det löd under samma regler som det projekt som avsågs i det här aktuella ärendet.

Den 31 januari 2001 skrev den klagande till kommissionens byrå för utvecklingssamarbete, EuropeAid, för att be kontoret ompröva anbudet från hans företag. I skrivelsen tog den klagande upp frågan om den påstådda avvikelserna mellan GFA:s "redovisning av priser" och "sammanfattning av de anställdas arbetsinsatser". I sitt svar av den 28 februari 2001 framhöll kommissionen att det inte fanns någon brist på överensstämmelse mellan den tekniska och den finansiella delen i GFA:s anbud och att det förtydligande som utfärdades av kommissionen för projekt FDRUS 9901 inte kunde tillämpas på projekt FDRUS 9902.

Den klagande hävdade dessutom att enligt artikel 12.4 i de allmänna regler som gällde för anbudet fick ingen anbudsgivare eller person som är anställd hos eller har anknytning till någon anbudsgivare "delta i granskningen" av anbudet. Enligt den klagande var emellertid F, en av de personer som deltog i den första granskningen, heltidsanställd hos en av GFA:s samarbetspartner. Enligt den klagande borde ett kontrakt som tilldelats ett företag under sådana omständigheter ha återkallats i enlighet med gällande regler. Den klagande tillade att eftersom F hade lett en projektgrupp i Ukraina före och efter utvärderingen hade såväl utvärderaren som anbudsgivaren varit medvetna om den allvarliga överträdelsen av

⁵⁶ Förslaget till blankett för "sammanfattning av bidrag" (bilaga B) som skickades in av den klagande innehöll följande information: "Observera: Ovanstående sammanfattning måste stämma överens med det som anges i "Redovisning av kostnadsersättningar" (bilaga D)".

reglerna om direkt intressekonflikt. Trots detta hade ingendera parten påtalat överträdelser. Enligt protokollen hade F placerat GFA före AFCon i sin bedömning. Enligt den klagande hade kommissionen varit tyst till dess den begärde en andra granskning i maj 2000.

Den klagande hävdade avslutningsvis att gällande regler inte medgav ändringar i efterhand av den finansiella redovisningen eller metoden för projektets genomförande, men att det fanns möjlighet att göra vissa förändringar när det gällde personalen om den personal som föreslagits i det första anbudet inte skulle vara tillgänglig. Enligt den klagande hade resultatet av den andra granskningen blivit att GFA flyttades upp till andra plats efter AFCon på sina tekniska meriter, men erövrade kontraktet tack vare sitt ekonomiska paket. Den klagande hävdade att GFA:s ekonomiska redovisning bröt mot standardpraxis och normalt accepterad praxis för ekonomisk redovisning och att reglerna gjorde det möjligt att avvisa ett sådant anbud.

Enligt den klagande hade GFA tillsatt ledaren för sin projektgrupp i september 2000 och hade meddelat tjänstemännen inom Tacis sex veckor senare att han inte längre var tillgänglig. En annan av de personer som föreslagits av GFA för projektgruppen hade dessutom inte ens blivit ombedd att tillträda sin tjänst enligt den klagande.

Den 18 december 2000 skrev den klagande till kommissionen för att ta upp frågan. Han ansåg att det pris som föreslagits av GFA inte var tillräckligt högt för att företaget skulle kunna få en tillräcklig marginal, eftersom GFA hade föreslagit "ett pris under marknadspriset för yrkeskunniga personer av god kvalitet". Enligt den klagande hade "skrupelfria" företag två alternativ när det gällde att återställa sina vinstmarginaler under sådana förhållanden. För det första kunde de försöka sänka de arvoden de kommit överens om med de experter de föreslagit eller ersätta dem med billigare experter. Den klagande ställde då frågan om den tekniska kvaliteten på GFA:s anbud hade förbättrats genom "plojen att använda bästa tänkbara, men dyra, kvalificerade experter, som företaget sedan inte hade för avsikt att använda på fältet under mer än någon månad, för att sedan ersätta [dem] med andra specialister som inte skulle ha fått lika höga poäng i den tekniska granskningen". För det andra kunde dessa företag försöka sänka de arvoden som betalades till lokala experter och låta bli att betala sociala avgifter och andra bidrag för dem. Den klagande ansåg att båda alternativen var oetiska. Som stöd för sin uppfattning hänvisade han till revisionsrättens särskilda rapport nr 16/2000 om anbudsförandet vid tilldelning av tjänstekontrakt enligt Phare- och Tacisprogrammen. Den klagande hävdade avslutningsvis att det faktum att GFA bytte ut huvuddelen av sitt långsiktiga projektteam mycket tidigt under projektets genomförandefas visade tydligt att företaget hade vunnit kontraktet genom bedrägeri. Enligt den klagande hade kommissionen inte besvarat denna skrivelse.

Den klagande uppgav dessutom att han i januari 2001 hade erhållit en kopia av GFA:s ekonomiska förslag från en källa som den klagande måste skydda. Enligt den klagande framgick av denna information att projektet utfördes av en underleverantör som bara levererade en mycket liten del av de tjänster som AFCon hade föreslagit.

I sitt klagomål som ingavs i maj 2001 gjorde den klagande fem påståenden, som emellertid delvis överlappade varandra, varför det är bättre att sammanfatta dem som följer:

- 1) Kommissionen tilldelade felaktigt GFA kontraktet, trots att företaget inte hade uppfyllt de regler som gällde för anbudsförandet, nämligen regeln att prisredovisningen och sammanfattningen av de anställdas arbetsinsats skulle stämma överens och regeln att budgeten för "utbildning" i sin helhet skulle föras in under rubriken "ersättningsbara kostnader".
- 2) Kommissionen vidtog inga lämpliga åtgärder trots att det förelåg en intressekonflikt på grund av att F var en av granskarna.

3) Kommissionen vidtog inga lämpliga åtgärder, trots att GFA ersatte mer än två tredjedelar av sitt långsiktiga projektteam inom ett par veckor efter det att kontraktet undertecknats.

Den klagande skickade därefter en avskrift av en del av projektets tredje gransknings- och utvärderingsrapport av den 6 augusti 2001 till ombudsmannen. Enligt den klagande styrkte rapporten klart de åsikter han framförde i sitt klagomål. Enligt den klagande fanns det tydliga bevis för felaktig användning av och slöseri med medel från Europeiska unionens skattebetalare. Den klagande bad ombudsmannen ta med de två punkterna 4 och 5 från det ursprungliga klagomålet i sin undersökning. I den första av dessa både punkter hade den klagande framfört åsikten att kommissionen hade tillåtit den betydande minskningen av den totala projektbudgeten genom att acceptera en överföring från ersättningsbara kostnader till tekniska bidrag och stödtjänster, vilket fick den dubbla effekten att sänka den totala kostnaden för projektets genomförande och att minska det belopp som faktiskt var tillgängligt för utbildning och spridning av resultat. I den sista punkten ifrågasatte den klagande den mekanism som använts för att se till att anbuderna var jämförbara när anbudsgivarna uppenbarligen hade använt olika metoder för att redovisa sina ersättningsbara kostnader.

Den klagandes ytterligare skrivelse vidarebefordrades till kommissionen som uppmanades att beakta dess innehåll i sitt yttrande.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Sedan ett begränsat anbudsförfarande hade offentliggjorts var den klagandes företag och konsortiet GFA bland de företag som utvaldes för att lämna in anbud för det Tacisprojekt som upphandlingen avsåg. Granskningen av anbuderna ägde rum den 16 och 17 december 1999. Resultatet blev att GFA rekommenderades som bästa anbudsgivare, medan den klagandes företag hamnade på andra plats. I mars 2000 beslutades att annullera anbudsgranskningen när man upptäckte att det kunde föreligga en intressekonflikt mellan en ledamot av granskningskommittén och GFA. Den förnyade granskningen av anbuderna, med en nytillsatt granskningskommitté, ägde rum den 15 och 16 maj 2000. Resultatet blev detsamma som för den första granskningskommittén. Kontraktet tilldelades därför GFA i augusti 2000.

Den klagandes företag skrev till kommissionen i ärendet den 9 oktober 2000. Ett svar skickades den 9 november 2000. Den klagandes företag skickade ytterligare skrivelser den 18 december 2000 och den 31 januari 2001 som besvarades av kommissionen den 28 februari 2001. Den 15 mars 2001 bekräftade den klagande mottagande av sistnämnda skrivelse, men upprepade sin ståndpunkt att GFA:s anbud stred mot reglerna.

När det gällde de enskilda påståendena lämnade kommissionen följande synpunkter:

1 Behörighetsreglerna för det aktuella projektet innehöll inga specifika instruktioner avseende fördelning av resurser mellan budgeterna för utbildning och återgivning/spridning av resultat. I sitt anbud uppfyllde GFA behörighetsreglernas krav om hur budgeten skulle delas upp.

Förtydliganden avseende anbudsdokumentation avsåg enbart ett visst anbudsförfarande. De förtydliganden som skickats till anbudsgivare för Tacisprojekt FDRUS 9901 kunde inte tillämpas på projekt FDRUS 9902. Nya dokumentmallar hade emellertid införts under mellantiden som innehöll mycket noggranna instruktioner till anbudsgivarna för att undvika skilda tolkningar.

GFA hade angett samma antal arbetsdagar i den tekniska som i den ekonomiska delen av anbudet, och uppdelningen av arbetsdagar mellan teknisk assistans och återgivning/spridning hade också angetts i såväl den tekniska som den ekonomiska anbudsdelens. Det förekom därför ingen snedvridning av den avsedda mängden tjänster som GFA enligt förslaget skulle leverera inom ramen för projektet. GFA:s arvoden låg i linje med de nivåer som gällde på marknaden.

2 Sedan anbudet granskats den 16-17 december 1999 hade det kommit till kommissionens kännedom att F vid den aktuella tidpunkten hade arbetat som ledare för en projektgrupp i Ukraina för ett företag som ingick i Stoas-Holding Group (Stoas Agri-projects Foundation ingår i GFA-konsortiet). F:s CV hade inte innehållit någon uppgift om denna verksamhet, och han hade inte nämnt den någon gång under granskningsförfarandet. Kommissionen undersökte frågan så snart den fick kännedom om situationen. På grund av den intressekonflikt som förelåg på grund av dessa omständigheter beslutade kommissionen att annullera anbudsgranskningen och att göra en ny granskning av anbudet med granskare som inte hade ingått i den ursprungliga granskningskommittén. Ledarna för projektet instruerades dessutom att i framtiden inte utse F till medlem av några granskningskommittéer. Enligt artikel 12.4 i de allmänna reglerna för Tacisupphandlingar får ingen anbudsgivare eller person som är anställd hos denne eller som på något annat sätt har anknytning till anbudsgivaren i samband med anbudet delta i granskningen av det aktuella anbudet. Kommissionen hade sett till att detta krav uppfylldes genom att annullera den granskningskommitté i vilken F hade ingått.

3 Tre månader efter kontraktets undertecknande hade kommissionen informerats om att den projektledare som ursprungligen föreslagits av GFA inte kunde fullfölja sina åtaganden på grund av sjukdom. Kommissionen hade därför accepterat att denna expert byttes ut. Om det blir nödvändigt att ersätta en anställd på grund av sjukdom kan anbudstagaren enligt artikel 18.2 i de allmänna bestämmelserna för tjänstekontrakt föreslå en ersättare under förutsättning att anbudstagaren erhåller ett skriftligt tillstånd från upphandlingsmyndigheten. Tvärtom vad den klagande hävdade hade ingen mer av projektets långtidsanställda experterna ersatts. En begäran om att ersätta en andra långtidsanställd expert hade precis mottagits av kommissionen och behandlades för närvarande. I sin skrivelse av den 18 december 2000 hade AFCon anklagat GFA för att göra drastiska förändringar i sitt team utan att emellertid styrka denna anklagelse. AFCon hade presenterat särskilda skäl för att göra om tilldelningsförfarandet i en senare skrivelse av den 31 januari 2001, som kommissionen besvarade den 28 februari 2001.

Kommissionen tillbakavisade med andra ord den klagandes påståenden och höll fast vid att kontraktet hade tilldelats GFA i enlighet med Tacis upphandlingsregler.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och lämnade bland annat följande ytterligare kommentarer:

F och GFA hade båda dolt den omständighet som ledde till intressekonflikten som var till deras fördel. Enligt reglerna borde båda ha avlägsnats från anbudsproceduren.

Endast en av de tre inhemska specialister som nämnts av GFA hade tillträtt sin heltidstjänst.

I riktlinjerna för utarbetandet av det tekniska och ekonomiska förslaget framhölls att de siffror som angavs i bilaga D (beskrivning av ersättningsbara kostnader) exakt skulle åter spegla siffrorna som gavs i bilaga B (sammanfattning av de anställdas arbetsinsatser).

Resultatet, framför allt överföringen från ersättningsbara poster för att dölja ett kraftigt underbemannat projekt, framgick tydligt av gransknings- och utvärderingsrapporten av

den 6 augusti 2001. I den framhölls att det förelåg problem och att situationen omedelbart behövde kontrolleras.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Begäran om ytterligare information

Mot bakgrund av ovanstående drog ombudsmannen slutsatsen att han behövde ytterligare information för att kunna behandla klagomålet. Han bad därför kommissionen (1) förklara anledningen till att den ansåg att expertarvoden kunde inkluderas i sektion D i "detaljredovisning av priser", trots att den sektionen gjorde åtskillnad mellan "A. Arvoden" och "D. Kostnadsersättningar" och (2) att redogöra för anledningen till att det förtydligande som skickats till anbudsgivarna för Tacisprojekt FDRUS 9901 inte skulle gälla för projekt FDRUS 9902.

Kommissionens svar

I sitt svar gjorde kommissionen följande påpekanden:

När anbudsförfarandet inleddes fanns det inga särskilda regler som förbjöd att arvoden togs upp under ersättningsbara kostnader. Tvärtom var det vanligt att man tog upp budgetar för särskilda aktiviteter under ersättningsbara kostnader, även om delar av dessa budgetar i verkligheten var arvoden eller direkta kostnader. När det gällde den omtvistade utbildningsposten angav anbuksreglerna för FDRUS 9902 enbart att 0,5 miljoner euro skulle avsättas för utbildningsändamål. Det var därför inte förbjudet att inkludera arvoden för lärare i utbildningsbudgeten. Anbudsdokumentationen innehöll inga specifika regler i detta avseende och den var därför öppen för skilda tolkningar. Strategin att inkludera lärarnas arvoden i budgeten för utbildning hade inte bara tillämpats av GFA utan också av en annan anbudsgivare (Swedfarm). Förslaget från en annan anbudsgivare (ADAS) att delvis lägga ut utbildningsbudgeten på underentreprenörer stred inte heller mot de krav som angavs i upphandlingsbestämmelserna. Även den strategi som AFCon tillämpade hade bedömts som acceptabel. Den var emellertid inte mer berättigad än någon annan strategi som hade tillämpats.

Vid tidpunkten för upphandlingen för FDRUS 9902 kunde upphandlingsinformationen endast förtydligas i enlighet med artikel 9 i de allmänna reglerna, vilket innebar att en begäran om förtydliganden krävde ett skriftligt svar till samtliga anbudsgivare. Även om ett förtydligande som erhållits i samband med ett annat upphandlingsförfarande kunde tjäna som ett argument för den strategi man själv valt i en liknande situation, kunde man omöjligt hävda att ett annat anbud hade brutit mot gällande regler. I annat fall skulle anbudsgivarna inte längre kunna lita på den information de fick i anbudshandlingarna för det projekt för vilket de lämnade in sina anbud.

När det gällde sakinnehållet i förtydligandet till projekt FDRUS 9901, föreskrev det inte att ersättningsbara poster inte fick inkludera arvoden för att anbudet skulle vara jämförbara. Förtydligandet föreskrev att budgeten för utbildning i sin helhet skulle läggas in under "ersättningsbara kostnader" för att anbudet skulle bli jämförbara.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens svar på ombudsmannens begäran om ytterligare information vidhöll den klagande sitt klagomål.

BESLUTET

1 Felaktig tilldelning av kontrakt

1.1 Den klagande är direktör på ett irländskt företag (AFCon) som deltog i ett upphandlingsförfarande för Tacisprojektet FDRUS 9902 (Rådgivning i jordbruksfrågor i södra Ryssland) som organiserats av Europeiska kommissionen. Kontraktet tilldelades till slut GFA, ett tyskt företag som hade uppgett ett lägre pris. Den klagande hävdade att kommissionen handlade felaktigt när den gjorde detta. Han hävdade att GFA inte uppfyllde reglerna som gällde för upphandlingen, nämligen regeln att detaljredovisningen av priser och sammanfattningen av de anställdas arbetsinsats måste stämma överens.

1.2 Kommissionen ansåg att behörighetsvillkoren för det aktuella projektet inte innehöll några specifika instruktioner om fördelningen av medel mellan budgeterna för utbildning och återgivning/spridning av resultat och att GFA hade följt föreskrifterna i behörighetsreglerna avseende detaljredovisningen av budgeten i sitt anbud. Enligt kommissionen hade GFA angett samma antal arbetsdagar i den tekniska som i den ekonomiska delen av anbudet, och uppdelningen av arbetsdagar mellan teknisk assistans och återgivning/spridning av resultat hade också angetts i såväl det tekniska som det ekonomiska förslaget. Kommissionen tillade att det inte var förbjudet att inkludera arvoden under kostnadsersättningar och att en annan anbudsgivare hade tillämpat samma strategi. Enligt kommissionen var den strategi som tillämpades av AFCon också acceptabel, men inte mer berättigad än GFA:s strategi.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att enligt den dokumentation som lämnats in av kommissionen⁵⁷, hade GFA i sin sammanfattning av de anställdas arbetsinsatser uppgett att dess EU-experter, som tillhörde en av fyra kategorier (I till IV), skulle tillhandahålla totalt 2 687 arbetsdagar, varav 2 200 under rubrik A ("Teknisk assistans") och 487 under rubrik B ("Utbildning/återgivning och spridning"). Det angavs dessutom att de lokala experterna skulle tillhandahålla 4 615 arbetsdagar, 2 250 under rubrik A och 2 365 under rubrik B. Samma siffror återkommer längst ner i GFA:s "ekonomiska förslag" (eller detaljredovisning av priser). Rent tekniskt har därmed kommissionen rätt när den hävdar att GFA använde samma siffror i båda dokumenten.

1.4 Man bör emellertid ha i åtanke att enligt punkt C.2.1 i "Instruktioner till anbudsgivare" skulle "detaljredovisningen av priser" utarbetas i enlighet med det format som angavs i bilaga D i förslaget till kontrakt⁵⁸. Bilaga D består av en tabell indelad i fyra sektioner (A. Arvoden, B. Traktamenten, C. Direkta kostnader och D. Kostnadsersättningar). Sektionen "A. Arvoden" har i sin tur delats in i tre delar – "Västerländska experter", "Lokala experter" och "Hjälppersonal". Sektionen "Västerländska experter" har återigen delats in i fyra underavdelningar (I till IV). Enligt de dokument som ställts till förfogande av kommissionen hade GFA i vederbörlig ordning använt denna blankett och angett siffror för var och en av de fyra kategorierna av EU-experter, för lokala experter och för hjälppersonal. Hänsyn måste också tas till "Riktlinjerna" för utarbetandet av bilaga D. I punkt 4, under "Arvoden", anges följande: "Västerländska experter, lokala experter och lokal hjälppersonal skall hållas klart åtskilda. Använd samma kategori/titel i bilaga D som i bilaga B och C. Den siffra som anges i bilaga D (för varje kategori eller enskild expert) skall exakt motsvara siffran i tidsallokerings Tabellen (tid som varje expert lägger ner på projektet) som lämnas in som en del av bilaga B (Sammanfattning av de anställdas arbetsinsatser)."

⁵⁷ Det finns en mindre avvikelse mellan dessa dokument och de dokument som lämnats in av den klagande och i vilka endast 2 190 (i stället för 2 200) arbetsdagar anges för EU-experter i det ekonomiska förslagets huvudtabell.

⁵⁸ I punkt C.2.1 till "Instruktioner till anbudsgivare" informeras anbudsgivarna om att en felaktigt uppställd detaljredovisning av priser "kan leda till att anbudet avslås".

1.5 I instruktionerna som ges till anbudsgivarna understryks med andra ord att informationen som lämnas i "detaljredovisning av priser" skall *exakt* och *för varje enskild kategori* återspegla den information som ges i "sammanfattning av de anställdas arbetsinsats". Det går knappast att förneka att detta krav inte är uppfyllt i GFA:s fall, inte ens om man tar hänsyn till den information som lagts till längst ner i den "detaljredovisning av priser" som lämnats in av företaget. En exakt motsvarighet föreligger bara mellan de arbetsdagar som anges för EU-experter (2 200) och lokala experter (2 250) under rubrik A.

1.6 Kommissionen hävdar att den strategi som tillämpades av GFA trots detta var acceptabel, eftersom det inte fanns några regler som uttryckligen förbjöd den. Detta argument kan inte accepteras i det aktuella fallet av minst tre anledningar.

1.7 För det första skulle ovanstående instruktioner vara meningslösa om anbudsgivarna helt enkelt kunde bortse från dem. Framför allt skulle den mall för bilaga D som uppmanar anbudsgivarna att ange det antal arbetsdagar som tillhandahålls av EU-experter för var och en av de fyra kategorier som anges där vara meningslös om ytterligare arbetsdagar som tillhandahålls av dessa experter kunde läggas till på annat håll.

1.8 För det andra måste man ha i åtanke att avsikten med de regler det gäller verkar vara att göra de inlämnade anbudena jämförbara. I ett förtydligande i anslutning till Tacisprojekt FDRUS 9901 hänvisade kommissionen uttryckligen till behovet av att "se till att anbudena blir jämförbara". Kommissionen har rätt när den säger att detta förtydligande inte är direkt tillämbart på andra projekt, t.ex. det projekt som är aktuellt här, även om det inte verkade strida mot den klagandes påstående att båda projekten inrättades under samma program, vid samma tidpunkt och att de lyder under samma regler och bestämmelser. Kommissionen har emellertid inte visat att behovet att se till att anbudena är jämförbara enbart avsåg projekt FDRUS 9901 och inte det projekt som ärendet gäller.

1.9 För det tredje: genom att acceptera den strategi som tillämpades av GFA blev det möjligt för det företaget att öka antalet experter och arbetsdagar som tillhandahölls av dessa experter på bekostnad av utbildningsbudgeten. Kommissionen har tillhandahållit en tabell med den relativa viktningen för de olika faktorerna i samband med den tekniska granskningen av anbudena. Av den tabellen framgår att de experter som angetts av anbudsgivarna svarade för 45 procent och därmed nästan hälften av de poäng som tilldelades. Kommissionens strategi kunde därför uppenbarligen komma att främja anbudsgivare som utnyttjade en strategi liknande den som GFA tillämpade.

1.10 Det är god förvaltningssed i upphandlingsförfaranden att administrationen skall följa de regler man bestämt för dessa förfaranden. Mot bakgrund av detta anser ombudsmannen att kommissionen genom att tillåta anbudsgivarna att ta upp expertarvodet under ersättningsbara kostnader inte följde de regler som gällde för upphandlingen eller uppfyllde det syfte som reglerna hade. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. Eftersom klagomålet till ombudsmannen inte innehöll något krav på rättelse och det administrativa missförhållandet inte verkade få några generella konsekvenser kommer ombudsmannen att avsluta ärendet med en kritisk anmärkning.

1.11 I ljuset av detta resultat anser inte ombudsmannen att det finns något behov av att fortsätta undersökningen med anledning av de två ytterligare påståenden som framförts av den klagande i dennes ytterligare skrivelser.

2 Underlåtenhet att vidta lämpliga åtgärder i samband med intressekonflikten

2.1 Den klagande påpekar att en av de ursprungliga granskarna, F, hade kopplingar till ett av GFA:s partnerföretag. Han hävdar att såväl F som GFA därför borde ha avlägsnats från upphandlingsförfarandet.

2.2 Kommissionen påpekar att den beslutade att annullera anbudsgranskningen och göra en ny granskning av anbudena med granskare som inte hade ingått i den ursprungliga

granskningskommittén när den fick vetskap om F:s koppling och därmed upptäckte att det förelåg en eventuell intressekonflikt. De ansvariga tjänstemännen instruerades dessutom att i framtiden inte utse F till medlem av några granskningskommittéer. Enligt artikel 12.4 i de allmänna reglerna för Tacisupphandlingar får ingen anbudsgivare eller person som är anställd hos denne eller som på något annat sätt har anknytning till anbudsgivaren i samband med anbudet delta i granskningen av det aktuella anbudet. Kommissionen anser att den uppfyllde denna bestämmelse genom att handla som den gjorde.

2.3 Det förefaller som om kommissionen, genom att annullera den första granskningen och anordna en ny granskning med nya granskare, vidtog åtgärder för att rätta till situationen när den upptäckte att det förelåg en intressekonflikt på grund av att en av medlemmarna av granskningskommittén hade kopplingar till en av anbudsgivarna. Kommissionen gav dessutom instruktioner om att den person det gällde inte skulle anförtros uppgiften som granskare i fortsättningen. Ombudsmannen anser att de åtgärder som vidtogs av kommissionen förefaller vara lämpliga under förhandenvarande omständigheter. Den klagande har inte visat att kommissionen, enligt de regler som gällde för upphandlingen, skulle ha varit tvungen att utesluta såväl den granskare det gällde som det aktuella anbudet när en sådan intressekonflikt uppdagats. Artikel 12.5 i de allmänna reglerna för Tacis upphandling föreskriver att om ett kontrakt ingås med en anbudsgivare som brutit mot artikel 12.4 kan den avtalsslutande parten "häva kontraktet med omedelbar verkan". Kommissionen är därmed inte tvungen att häva kontraktet, utan det är något som faller inom kommissionens skönsmässiga befogenheter. Ombudsmannen anser inte att den klagande har visat att kommissionen överskred gränserna för sina skönsmässiga befogenheter i det aktuella fallet genom att handla som den gjorde.

2.4 Under dessa omständigheter verkar det inte föreligga något administrativt missförhållande vid kommissionen vad gäller det andra påståendet.

3 Underlåtenhet att vidta lämpliga åtgärder i samband med betydande ändringar

3.1 Den klagande hävdar att kommissionen inte vidtog några lämpliga åtgärder, trots att GFA hade ersatt mer än två tredjedelar av sitt långtidsanställda projektteam inom ett par veckor efter det att kontraktet undertecknats.

3.2 Kommissionen svarar att tre månader efter kontraktets undertecknande hade kommissionen informerats om att den gruppledare som ursprungligen föreslagits av GFA inte kunde fullfölja sina åtaganden på grund av sjukdom. Mot den bakgrunden godkände kommissionen att denna expert byttes ut, i enlighet med reglerna. Tvärtemot vad den klagande hävdade hade ingen mer av kontraktets långtidsanställda experter ersatts. Ett förslag om att ersätta en andra långtidsanställd expert mottogs av kommissionen ett par veckor före den dag när kommissionen skickade sitt yttrande i detta ärende.

3.3 Ombudsmannen anser att de förklaringar som getts av kommissionen verkar rimliga och att den klagande inte har kunnat bevisa sitt påstående.

3.4 Under dessa omständigheter verkar det inte föreligga något administrativt missförhållande vid kommissionen vad gäller det tredje påståendet.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Det är god förvaltnings sed i upphandlingsförfaranden att administrationen följer de regler man bestämt för dessa förfaranden. Mot bakgrund av detta anser ombudsmannen att kommissionen genom att tillåta anbudsgivarna att ta upp expertarvodet under ersättningsbara kostnader inte följde de regler som gällde för upphandlingen eller uppfyllde det syfte som reglerna hade. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

BIDRAG FRÅN KOMMISSIONEN TILL FORSKARE FRÅN EU SOM ARBETAR I JAPAN

*Beslut i klagomål
1100/2001/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

EU beviljar bidrag för att göra det möjligt för forskare från medlemsstaterna att bedriva forskning i Japan. För närvarande sker detta enligt "Femte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration". Bidrag beviljas för två år i taget och för överlappande perioder. Detta betyder att den grupp som började 1999 (eftersom det var den trettonde gruppen av vetenskaps- och teknikstipendiater sedan programmet startade kallas den "STF 13") stannade i Japan från mars 1999 till mars 2001. Nästa grupp ("STF 14") började 2000 och stannar till 2002, osv.

Alla bidrag betalades ut i yen till och med gruppen STF 12. Vissa av de forskare som ingick i STF 13 fick sina bidrag i euro. På grund av den försämrade växelkursen mellan de båda valutorna fick dessa senare forskare ett belopp som var värt betydligt mindre än det belopp som betalades ut i yen. Sedan de forskare det gällde hade klagat till kommissionen och sedermera till ombudsmannen, blev de kompenserade för denna förlust⁵⁹.

Den klagande i detta ärende, en tysk forskare, hör till gruppen STF 14 (2000 till 2002). Medlemmarna i denna grupp betalas i euro. I oktober 2000 beslutade kommissionen att öka det månatliga bidrag som betalades till medlemmarna av STF 14 under den andra hälften av deras vistelse i Japan. Den klagande hävdade att han och hans kolleger fortfarande fick betydligt mindre än sina kolleger i grupp STF 13 (vad gällde det första året) och sina kolleger i grupp STF 15 (vad gällde det andra året) för samma tidsperiod och att de därför var utsatta för diskriminering.

Den 5 december 2000 skrev den klagande och flera av hans kolleger till kommissionen för att kräva ersättning. I sitt svar av den 21 mars 2001 ansåg kommissionen att den hade uppfyllt villkoren i det enskilda avtalet och att det inte fanns någon juridisk rätt till kompensation. Kommissionen hänvisade också till sitt beslut från oktober 2000 om att öka de månatliga bidragen. Den 15 juni 2001 skrev den klagande till kommissionen igen. Enligt den klagande hade denna skrivelse inte besvarats vid den tidpunkt när detta klagomål ingavs till ombudsmannen. Den klagande hävdade att kommissionen hade underlåtit att besvara hans skrivelser inom en skälig tidsperiod och inte hade lämnat någon motivering för sitt beslut att avvisa kravet på kompensation. Han hävdade dessutom att kommissionen avsiktligt förhalade ärendet. Enligt den klagande hade kommissionen därmed kränkt hans rätt till god förvaltning enligt artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Sammanfattningsvis framförde den klagande följande krav och påståenden i det klagomål han lämnade in i juli 2001:

- (1) Kommissionen hade underlåtit att bevilja honom kompensation för den försämrade växelkursen mellan yen och euro.
- (2) Kommissionen hade kränkt hans rätt till god förvaltning.

⁵⁹

Se ombudsmannens beslut av den 30 mars 2001 i klagomål 1393/99/(IJH)/BB, tillgängligt på ombudsmannens webbplats (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) och i årsrapporten för 2001.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

När det gällde STF 13 hade ett månatligt bidrag på 445 000 yen beviljats. Vissa av de kontrakt som därefter ingicks med forskare upptog det beloppet. Andra kontrakt som hanterades av andra enheter nämnde motsvarigheten i euro (3 063 euro). På grund av den försämrade växelkursen mellan yen och euro hade kommissionen därefter beslutat att kompensera de forskare vilkas bidrag hade räknats i euro för att se till att de fick ut motsvarigheten till 445 000 yen.

För såväl STF 14 som STF 15 hade ett månatligt bidrag på 3 063 euro angetts. När kontrakten förhandlades fram och för att ta hänsyn till den försämrade växelkursen mellan yen och euro, hade kommissionen emellertid beslutat att öka det månatliga bidraget till 3 600 euro för STF 14 och till 4 470 euro för STF 15. Det månatliga bidraget till forskare i STF 14 hade också höjts till 4 470 euro vad gällde deras andra år.

Kommissionen ansåg därmed att den hade uppfyllt sina åtaganden och att den inte hade kränkt vare sig principen om berättigade förväntningar eller den om lika behandling. Kommissionens enheter hade emellertid genomfört en jämförande analys av de ekonomiska villkoren för de olika rekryteringarna. Enligt den analysen hade samtliga forskare i STF 14 i november informerats om att kommissionen hade för avsikt att bevilja dem ytterligare ersättning. Ersättningen skulle betalas ut så snart det belopp som framkom vid analysen hade godkänts av dem.

Det är sant att kommissionen besvarade skrivelsen av den 5 december 2000 först den 21 mars 2001. Detta berodde på att det krävdes ett flertal interna diskussioner med olika enheter om en så pass komplicerad fråga, och det hade varit nödvändigt att analysera situationen och tänkbara lösningar med stor noggrannhet. Medan den klagande och flera av hans kolleger hade skickat en ytterligare skrivelse till kommissionen den 15 juni 2001, hade Tokyodelegationen stått i ständig kontakt med stipendiaterna. Kommissionens enheter hade dessutom träffat sju av stipendiaterna som ingick i STF 14, inklusive den klagande, den 12 juni 2001 och förklarat situationen.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer informerade den klagande ombudsmannen om att kommissionen erbjudit sig att göra ytterligare utbetalningar på mellan 11 037 euro och 11 726 euro till forskarna i STF 14 under en videokonferens som ägde rum tidigt i december 2001 och att han och de övriga hade accepterat detta erbjudande. Pengarna hade emellertid inte betalats ut ännu.

Den klagande upprepade emellertid sin åsikt att kommissionen hade kränkt hans rätt till god förvaltning. Han underströk att han varit tvungen att vänta i tre månader innan han fick ett kort svar på sin skrivelse från december 2000. Ett svar på hans skrivelse från juni hade skickats först i augusti 2001. Enligt den klagande hade kommissionen endast kontaktat honom fyra gånger under en period på tolv månader, och vid de två sista tillfällena hade detta gjorts enbart på grund av påtryckningar från ombudsmannen. Den klagande påpekade att han under videokonferensen han uttryckt åsikten att en ursäkt kunde vara lämplig. Ingen formell ursäkt hade emellertid framförts.

BESLUTET

1 Underlåtenhet att bevilja ersättning på grund av den försämrade växelkursen

1.1 Den klagande, en tysk forskare, tilldelades ett bidrag i euro av Europeiska kommissionen i enlighet med "Femte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration" för en tvåårig vistelse i Japan. Han hävdade att han fick mindre än jämförbara forskare som hade kommit året innan eller året efter på grund av den försämrade växelkursen mellan yen och euro och att han därmed var utsatt för diskriminering.

1.2 I sitt yttrande ansåg kommissionen att den hade uppfyllt sina åtaganden och att den inte hade kränkt vare sig principen om berättigade förväntningar eller den om lika behandling. Kommissionen påpekade emellertid också att den hade genomfört en jämförande analys av situationen och på grundval av denna analys hade den för avsikt att bevilja en ytterligare ersättning till den klagande och dennes kolleger.

1.3 I sina kommentarer informerade den klagande ombudsmannen om att kommissionen hade erbjudit sig att göra ytterligare utbetalningar på mellan 11 037 euro och 11 726 euro till den klagande och dennes kolleger och att detta erbjudande hade accepterats.

1.4 Den klagande underströk att det aktuella beloppet ännu inte hade betalats ut. Ombudsmannen utgår emellertid ifrån att kommissionen kommer att betala det aktuella beloppet så snart som möjligt.

1.5 Det förefaller därmed som om kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa denna del av klagomålet och därmed tillmötesgått klaganden.

2 Kränkning av rätten till god förvaltning

2.1 Den klagande hävdar att kommissionen underlät att besvara hans skrivelser av den 5 december 2000 och den 15 juni 2001 inom en skälig tidsperiod och att den inte lämnade någon motivering för sitt beslut att avvisa kravet på kompensation. Han hävdade dessutom att kommissionen avsiktligt förhalade ärendet. Enligt den klagande hade kommissionen därmed kränkt hans rätt till god förvaltning enligt artikel 41 i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

2.2 Kommissionen erkänner att den besvarade den första skrivelsen av den 5 december 2000 först den 21 mars 2001. Enligt kommissionen berodde detta på att det krävdes ett flertal interna diskussioner med olika enheter om en så pass komplicerad fråga och det hade varit nödvändigt att analysera situationen och tänkbara lösningar med stor noggrannhet. Medan den klagande och flera av hans kolleger hade skickat en ytterligare skrivelse till kommissionen den 15 juni 2001 hade Tokyodelegationen stått i ständig kontakt med stipendiaterna. Dessutom påpekar kommissionen att dess enheter hade träffat sju av stipendiaterna som hörde till STF 14, inklusive den klagande, den 12 juni 2001 och förklarat situationen.

2.3 Enligt artikel 41.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna har alla rätt att få sitt ärende behandlat "inom skälig tid av Europeiska unionens institutioner och organ". Ombudsmannen konstaterar att i det aktuella fallet skrev den klagande första gången till kommissionen tidigt i december 2000. Den videokonferens där kommissionen erbjöd sig att göra ytterligare utbetalningar ägde rum tidigt i december 2001.

2.4 Det har med andra ord tagit kommissionen nästan ett helt år att komma fram till en lösning på det problem som redovisats av den klagande och hans kolleger. Det bör i sammanhanget noteras att det vore jämförelsevis enkelt att med en enkel matematisk operation fastställa att den klagande hade rätt i sitt påstående att hans bidrag var klart lägre än det bidrag som getts till jämförbara forskare. Ombudsmannen förstår att det kan ta en viss tid att besluta om vilka åtgärder som skall vidtas och att finna de medel som behövs

för att finansiera ytterligare, kompensatoriska betalningar. Med beaktande av att den klagandes vistelse i Japan var begränsad till två år och att bidraget skulle täcka utgifterna under hans vistelse, borde det emellertid ha varit ännu viktigare att reagera så snabbt som möjligt. Kommissionen var dessutom redan medveten om problemet innan den klagande påpekade det, eftersom ett liknande klagomål hade ingetts i november 1999⁶⁰. Under dessa omständigheter anser ombudsmannen att kommissionen har underlåtit att behandla ärendet inom skälig tid. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande och ombudsmannen anser det därför nödvändigt att göra en kritisk anmärkning.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt artikel 41.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna har alla rätt att få sitt ärende behandlat "inom skälig tid av unionens institutioner och organ". Ombudsmannen konstaterar att det tagit kommissionen nästan ett helt år att komma fram till en lösning på det problem som togs upp av den klagande i föreliggande ärende. Han konstaterar också att kommissionen redan var medveten om problemet innan den klagande påpekade det, eftersom ett liknande klagomål hade ingetts i november 1999. Under dessa omständigheter anser ombudsmannen att kommissionen har underlåtit att behandla ärendet inom skälig tid. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

INRÄTTANDET AV EN RESERVFOND

*Beslut i klagomål
1165/2001/ME mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande var generalsekreterare för European Environmental Bureau (EEB), en ideell paraplyorganisation som syftar till att förbättra EU:s miljöpolitik, och ingav ett klagomål i juli 2001 för organisationens räkning. EEB är för sin finansiering i huvudsak beroende av medel från Europeiska kommissionen (upp till 50 procent) och statliga anslag. Medlemsavgifterna bidrar dessutom med cirka 45 000 euro per år. Klagomålet till ombudsmannen gällde bidragsavtalet SUF 99/84875 och avsåg en tvist den hade med kommissionen sedan kommissionen beslutat att minska den slutliga betalningen av dess bidrag för år 1999 med 30 787,27 euro.

Bakgrunden till klagomålet var som följer:

Den klagande förklarade att EEB hade en strukturell finansiell svaghet, eftersom den saknade finansiella reserver. Reserver krävs för att täcka oväntade förluster och för att garantera att EEB kan uppfylla de skyldigheter den har gentemot sina anställda och andra, även om inga bidrag kommer. 1996 rådde EEB:s revisorer den att inrätta en kapital- eller reservfond. Organisationen accepterade att arbeta med detta utifrån inkomsterna från medlemsavgifter, eftersom övriga givare, till exempel kommissionen, enbart stöder bestämda aktiviteter. Fram till 1999 måste reserven utnyttjas för att klara förfallna skulder. Efter 1999 avsattes pengar i en kapital- eller reservfond. EEB trodde att den hade ett godkännande från kommissionens GD Miljö för att göra detta, men 2000 kunde kommissionen tydligen inte acceptera reservfonden, utan sänkte sin slutbetalning till EEB med motsvarande belopp, dvs. 30 787,27 euro.

EEB ifrågasatte beslutet i sammanträden och i skrivelser till kommissionens GD Miljö, liksom till Ekonomistyrningsavdelningen och till Michael Schreuer, kommissionsle-

⁶⁰ Se ombudsmannens beslut av den 30 mars 2001 i klagomål 1393/99/(IJH)/BB, tillgängligt på ombudsmannens webbplats (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) och i årsrapporten för 2001.

damot med ansvar för budgetfrågor. Ansträngningarna var emellertid fruktlösa vad gällde bidraget för 1999. Den klagande påpekade emellertid att de gav ett positivt resultat genom att kommissionen anpassade avtalet med EEB och andra icke-statliga organisationer i samma situation under 2002 för att undvika liknande konflikter. Huruvida detta kommer att avskaffa problemet återstår att se, enligt den klagande.

EEB kunde inte acceptera resultatet för 1999, eftersom såväl det belopp det gällde som principen var av stor betydelse för den. Den ansåg att kommissionens resonemang kunde ifrågasättas och var orimligt och att det undergrävde den policy som EEB hade åtagit sig att följa efter 1996 för att förhindra de finansiella kriser den drabbats av tidigare. Den klagande var fortfarande övertygad om att kommissionen hade feltolkat sina egna regler och framförde sammanfattningsvis följande argument. För det första krävde kommissionen att EEB skulle följa en sund ekonomiska förvaltning, vilket anges i Vade mecum-bestämmelserna och i bidragsavtalet. Detta inkluderar enligt den klagande, och enligt EEB:s revisorer, att man bygger upp en rimlig kapital- eller reservfond. För det andra hade EEB inte använt några pengar från kommissionen för att inrätta reserven, eller pengar som ingick i de så kallade motpartsfonder som krävdes för att erhålla kommissionens bidrag. Enbart intäkterna från EEB:s medlemmar användes i detta syfte. För det tredje stödde kommissionen EEB:s verksamhetsprogram, inte dess organisation. Verksamheten för 1999 resulterade i själva verket i en förlust på 11 002 euro, som balanserades med medlemsavgifter som ursprungligen var avsedda att avsättas till reserven. Resultatet blev att endast 30 787,27 euro avsattes till reserven. För det fjärde kallade kommissionen detta belopp en "vinst", men EEB är en organisation utan vinstsyfte. Beloppet är en icke bidragsberättigad kostnad enligt artikel 10.4 i de allmänna villkor som gäller för Europeiska gemenskapernas bidragsavtal (se bilaga till bidragsavtalet). Den klagande accepterade att reserven inte kunde finansieras med bidrag från kommissionen och det var därför som den i dess helhet finansierades med intäkter från medlemmarna och inte togs med när motpartsfonderna beräknades. För det femte konfiskerade kommissionen hela det belopp som var avsett för reserven, och inte en del av det, i proportion till dess bidrag till EEB:s verksamhet. Detta stämde inte överens med Vade mecum-bestämmelserna och det stred mot artikel 11.3 i de allmänna villkoren.

Sammanfattningsvis hävdade den klagande att kommissionen felaktigt beslutat att minska den slutbetalning till EEB som angetts i bidragsavtalet SUF 99/84875 med 30 787,27 euro. Den klagande krävde att detta belopp skulle återbetalas.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande. I sitt yttrande framhöll kommissionen att den instämde i EEB:s beskrivning av fakta, men att den inte höll med om tolkningen av dessa fakta.

Kommissionen uppgav att Vade mecum-bestämmelserna endast var en vägledning, men inte rättsligt bindande. En sund ekonomisk förvaltning borde betraktas som en förutsättning för att erhålla finansiering från gemenskapen, snarare än ett motiv för att bygga upp finansiella reserver. När det gällde den klagandes argument att varken kommissionens bidrag eller motpartsfonderna hade använts för att bygga upp reserven, tillbakavisade kommissionen detta argument och framförde åsikten att enligt finansieringsprogrammet för icke-statliga organisationer måste alla intäkter och utgifter beaktas i samband med finansieringen av löpande kostnader och aktiviteter (så kallad aktivitetsfinansiering). Detta innebär att medlemsavgifter inte kan avsättas för att skapa en reservfond eftersom de måste användas för att finansiera utgifterna.

I strid med den klagandes åsikt att kommissionen inte stödde EEB:s organisation som sådan, uppgav kommissionen att bidragsavtalet (kontraktet) täckte samtliga typer av utgifter med bara ett fåtal undantag som angavs i de allmänna villkor som utgör en integrerad del av avtalet. Framför allt täcker detta allmänna omkostnader utan begränsningar när det gäller bidragets procentuella andel. Den förlust som angavs var en ren bokföringsprodukt, eftersom EEB valde att avsätta pengar som den inte hade rätt att behålla, till en reserv. De pengarna borde inte ha betraktats som regelbundna intäkter enligt avtalets bestämmelser.

Termen "vinst" kan vara missledande eftersom ideella organisationer inte kan göra någon vinst. Artikel 3.4 är tydlig i det avseendet: "*Mottagaren accepterar att bidraget under inga förhållanden får ge upphov till vinst och att det måste begränsas till det belopp som krävs för att balansera verksamhetens intäkter och utgifter*". Avsättningar för eventuella framtida förluster eller skulder betraktas inte som bidragsberättigade kostnader (artikel 10.4 i de allmänna villkoren) vilket enligt kommissionen betyder att mottagaren inte har rätt att på egen hand göra avsättningar som leder till att de intäkter som är tillgängliga för att balansera utgifterna minskar.

Kommissionen underströk att den inte hade konfiskerat ett belopp som motsvarade medlemsintäkterna. I stället måste det beloppet användas för att balansera verksamhetens kostnader. Följaktligen begränsades bidraget till den återstående skillnaden mellan intäkter och kostnader.

Kommissionen uppgav att den hade förståelse för att den klagande försökte förbättra sin ekonomiska situation i enlighet med revisorernas rekommendationer. Det avtal som ingicks 1999, och som var föremålet för EEB:s klagomål, innehöll emellertid ingen lämplig rättslig grund till stöd för EEB:s krav på att få inrätta en reservfond. Kommissionen drog slutsatsen att bidragsavtalets bestämmelser måste följas och att det inte lämnade utrymme för någon annan tolkning än en total indrivning av överskjutande medel. Avtalet innehåller en bestämmelse om sådan minskning och den är bindande för bidragsmottagarna.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål. Klaganden uppgav att knäckfrågan i samband med god förvaltningssed är om bidragsavtalet medger enbart en tolkning. Den klagande var övertygad om att det ger kommissionen en möjlighet att tillåta att en begränsad kapital- eller reservfond byggs upp. Detta skulle stämma överens med de allmänna kraven i bidragsbestämmelserna och stämma överens med principerna för sund ekonomisk förvaltning.

Det är sant att Vade mecum-bestämmelserna inte är rättsligt bindande, men det visar på betydelsen för kommissionen av att bidragsmottagaren har kapacitet att hantera de finansiella risker och förluster som kan uppkomma. När det gäller den klagandes andra och tredje argument, påpekade den klagande att bidragsavtalet innehåller ordet "verksamhet". Enligt EEB betyder detta genomförandet av arbetsprogrammet den skickade till kommissionen och som utgör en del av avtalet. En budget hade skickats tillsammans med det arbetsprogrammet. Budgeten inkluderade inte de förväntade intäkterna på cirka 40 000 euro från medlemsavgifter. De togs inte med eftersom de skulle användas för att bygga upp reserven, sedan EEB i flera år betalat av på sina skulder. Kommissionens GD Miljö var medveten om detta förfarande som inleddes 1997 efter diskussioner med det generaldirektoratet. Skillnaden 1997 och 1998 var att medlemsavgifterna användes för att betala utestående skulder som kommissionen betraktar som icke bidragsberättigade kostnader.

När det gäller argumenten om en eventuell "vinst" från EEB:s sida, uppgav den klagande att kommissionens åsikt innebar att en organisation skulle avstå från sin rätt att bedriva en sund ekonomisk förvaltning när den ingår ett avtal, eftersom den måste använda alla sina intäkter för att täcka sina kostnader, utan någon möjlighet att se till att organisationen

klarar eventuella framtida förluster. Kommissionen bekräftade att avsättningar för eventuella framtida förluster eller skulder är icke bidragsberättigade kostnader, men berövade samtidigt EEB möjligheten att göra sådana avsättningar i form av en finansiell reserv. Den klagande underströk att intäkten från medlemsavgifter på cirka 40 000 euro inte tagits upp som en intäkt i den budget som kommissionen godkände som en del av avtalet, vilket innebar att det inte fanns någon intäktsreduktion som kunde utnyttjas för att genomföra arbetsprogrammet. I själva verket var det belopp som avsattes till reserven mycket blygsamt och den klagande accepterade inte kommissionens argument som gick ut på att EEB godtyckligt avsatt en stor summa pengar och därmed på konstlad väg minskat de intäkter som var tillgängliga för att balansera kostnaderna. Enligt den klagande påverkade inte EEB:s beslut att avsätta medlemsavgifterna i en fond genomförandet av det arbetsprogram för 1999 som kommissionen godkände.

När det gällde det faktum att kommissionen återtog hela beloppet och inte en del av det, hänvisade den klagande till artikel 11.3 i de allmänna villkoren, där det görs en tydlig hänvisning till proportionell nedsättning. Den klagande ansåg att kommissionens tolkning på denna punkt var felaktig, av två anledningar. För det första eftersom det nederländska miljöministeriet, som också ger bidrag till EEB:s arbetsprogram, ställde en fråga till EEB om det förmodade överskottet. Om det hade förekommit något överskott, skulle EEB ha varit tvunget att betala cirka 10 procent till ministeriet. Ministeriet accepterade emellertid EEB:s förklaring. Om det inte hade accepterat förklaringen skulle två bidragsgivare samtidigt ha krävt återbetalning och EEB skulle ha varit tvungen att betala tillbaka 110 procent av det förmodade överskottet. För det andra, även om EEB mottar en betydande del av sin finansiering från kommissionen, så erhåller vissa andra miljöorganisationer en lägre andel av sina budgetar från kommissionen, ibland så lite som 10 procent enligt samma program. Skulle det ha varit rätt för kommissionen att återta 100 procent av det förmodade överskottet om den bara hade bidragit med 10 procent av det?

Den klagande avslutade med att säga att han fortfarande inte instämde i kommissionens yttrande och tolkning. Det var inte i överensstämmelse med principerna för god förvaltningssed att kommissionen skulle tvinga organisationer den stödjer att operera utan finansiella reserver.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

De omtvistade frågorna mellan kommissionen och klaganden

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden.

Möjligheten till en vänskaplig förlikning

Den 12 mars 2002 skickade ombudsmannen ett förslag om vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse föreslog ombudsmannen att kommissionen borde överväga att betala tillbaka beloppet 30 787,27 euro till den klagande eller alternativt förse ombudsmannen med en sammanhängande och rimlig beskrivning av den rättsliga grunden för sina handlingar och av varför den ansåg att dess tolkning av avtalet var berättigad.

I sitt svar av den 3 juni 2002 hänvisade kommissionen först till rådets beslut 97/872/EG⁶¹, som är den rättsliga grunden för finansieringsprogrammet för icke-statliga organisationer. När det gällde det faktum att budgeten inte tar upp medlemsavgifter som en inkomst uppgav kommissionen att budgeten under alla omständigheter är en uppskattning som utarbetas innan ansökan lämnas in. Det finns inget som säger att medlemsavgifter inte skulle vara en del av intäkterna från "andra källor". Därför måste alla intäkter, oavsett om

⁶¹ Rådet beslut 97/872/EG av den 16 december 1997 om ett åtgärdsprogram för gemenskapen för att främja icke-statliga organisationer som är aktiva främst inom miljöområdet, EGT L 354, 1997, s. 25.

de förutses eller inte, tas med i beräkningen. I artikel 3.4 i bidragsavtalet sägs följande: "(...) bidraget (...) skall begränsas till det belopp som krävs för att balansera intäkter och kostnader (...)".

När det gäller det faktum att artikel 10.4 i de allmänna villkoren innehåller en bestämmelse om att framtida förluster eller skulder inte kan betraktas som bidragsberättigade kostnader, hänvisade kommissionen till artikel 11.3 i de allmänna villkoren, som lyder som följer: "*Det maximala bidragsbelopp som skall betalas av kommissionen skall reduceras proportionellt om en undersökning av slutrapporten jämfört med den totala budgeten, så som denna framgår av uppskattningen som gjordes i avtalet, visar att : (...) – de totala intäkterna överskrider de totala kostnaderna; (...)*". Eftersom reservfonden inte tagits upp i budgeten, inte ens som en icke bidragsberättigad avsättning, kunde den inte betraktas som en del av de totala kostnaderna och under inga omständigheter som en bidragsberättigad kostnad. Vad gällde den proportionella minskningen hänvisade kommissionen till artikel 3.4 som återges ovan och artikel 7.2 i bidragsavtalet. Enligt det senare skall bestämmelserna i avtalet gälla om de avviker från föreskrifterna i bilagorna. Följden blir att bidraget måste begränsas till det belopp som krävs för att balansera intäkter och kostnader. Proportionalitetskravet gäller enbart bidragsberättigade kostnader. Följaktligen begränsas bidraget av tre tak: det kan inte överstiga 580 000 euro, motsvarande 53,73 procent av totala bidragsberättigade kostnader (artikel 3.2) och det begränsas till det belopp som krävs för att balansera intäkter och kostnader (artikel 3.4). Dessutom avviker avtalen för åren 1997-1998 från avtalet för 1999. Avtalsvillkoren var därför inte desamma. Kommissionen har dessutom insett att det finns en möjlighet att skulder byggs upp av icke bidragsberättigade kostnader under en längre tidsperiod. Av den anledningen infördes villkor som var förmånligare för den klagande i avtalet för 2000. Kommissionen ansåg att den försett ombudsmannen med en sammanhängande och rimlig beskrivning av den rättsliga grunden för sina åtgärder och för varför den ansåg att dess tolkning av avtalet var berättigad. Kommissionen såg därför ingen anledning att acceptera ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning.

I sina kommentarer av den 26 juli 2002 till kommissionens svar vidhöll den klagande sitt klagomål. Den klagande uppgav att kommissionens tolkning av avtalet gjorde det omöjligt att beräkna avsättningar för framtida förluster eller skulder och att bedriva en sund ekonomisk förvaltning. Den klagande underströk att han alltid accepterat att sådana avsättningar varken skulle betalas ur EU-bidraget eller från motpartsfonderna för det bidraget. EEB utnyttjade därför andra medel, dvs. medlemsintäkterna. Den klagande hade inte angett i budgeten att medlemsavgifterna, som kommissionen visste att EEB erhöll, skulle vara en intäkt i budgeten. Det framgick snarare klart av budgeten att medlemsavgifterna inte var avsedda att användas för programmet. Kommissionens vägran att acceptera avsättningar för framtida förluster eller skulder som icke bidragsberättigade kostnader och att i stället betrakta dem som en vinst eller ett överskott strider mot artikel 10.4 i de allmänna villkoren, där det hänvisas till "kostnader". Det är också logiskt att denna så kallade icke bidragsberättigade kostnad inte tas upp i budgeten, eftersom kommissionen endast ville ha information om de bidragsberättigade utgifterna eller kostnaderna. Detta bekräftats dessutom av följande formulering i artikel 3.1 i bidragsavtalet: "*Den detaljerade budgeten för verksamheten anges i bilaga III, som utgör en integrerad del av detta avtal, och som endast upptar kostnader som är berättigade till bidrag från gemenskapen i enlighet med bilaga II.*"

Den klagande vidhöll att det var svårt att förstå hur kommissionen kunde kräva tillbaka hela det belopp som den ansåg vara ett överskott, när det fanns andra givare som skulle vilja få tillbaka pengar om det uppkom ett sådant överskott. Den klagande var tacksam för att kommissionen hade ändrat avtalet för 2000, men underströk att detta inte innebar att han måste acceptera en tolkning av de tidigare avtalen som han var starkt kritisk till och som kostade EEB mycket pengar. När det gällde skillnaderna mellan avtalen från 1997-1998 och 1999, så existerade de, men de saknade betydelse för det här aktuella ärendet. Under alla tre åren tillämpade kommissionen samma rättsliga ram, dvs. rådets

beslut 97/872/EG, som var avsett att stödja aktiviteter och administrativa kostnader inom ramen för det allmänna arbetsprogrammet. Avtalet för 1999 innehåller en bilaga med allmänna villkor, medan de tidigare avtalen enbart hade en bilaga om finansiella villkor. Definitionen av bidragsberättigade kostnader är emellertid likartad och hänvisningen till vinster är likartad (även om den inte specificerades ytterligare 1998). Den klagande hävdade att eftersom EEB inte hade genererat någon vinst eller gjort någon avsättning för framtida förluster eller skulder som bidragsberättigade kostnader, så var detta inte relevant för den slutliga bedömningen. Den klagande beklagade att kommissionen inte accepterade ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning och bad ombudsmannen stå fast vid sin slutsats.

Under dessa förhållanden anser ombudsmannen att det inte har varit möjligt att uppnå en vänskaplig förlikning.

BESLUTET

1 Minskad betalning – rätten att inrätta en kapital- eller reservfond

1.1 Den klagande ingick ett bidragsavtal (SUF 99/84875) med Europeiska kommissionen 1999. Efter rekommendationer från sina revisorer och i syfte att tillämpa en sund ekonomisk förvaltning hade den klagande för avsikt att utnyttja medlemsavgifter för att inrätta en kapital- eller reservfond. Inga ekonomiska bidrag från kommissionen eller från motpartsfonder användes för att inrätta reservfonden. Kommissionen beslutade emellertid att minska sitt bidrag med det belopp som avsattes i reserven 1999. Den klagande hävdade att kommissionen på ett felaktigt sätt beslutat att minska den slutliga betalningen till EEB i enlighet med avtalet med 30 787,27 euro. Den klagande krävde att detta belopp skulle återbetalas.

1.2 I sitt första yttrande uppgav kommissionen att det avtal som ingicks 1999, och som utgjorde föremålet för EEB:s klagomål, inte innehöll någon lämplig rättslig grund till stöd för EEB:s krav på att få inrätta en reservfond. Kommissionen drog slutsatsen att bidragsavtalets bestämmelser måste följas och att det inte lämnade utrymme för någon annan tolkning än en total indrivning av överskjutande medel. Avtalet innehåller en bestämmelse om sådan minskning och den är bindande för bidragsmottagarna. I sitt svar på förslaget till vänskaplig förlikning vidhöll kommissionen sin ståndpunkt och hänvisade till bestämmelserna i bidragsavtalet och i de allmänna villkoren.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att tvisten gäller ett avtal som ingåtts mellan EEB och kommissionen. Enligt artikel 195 i EG-fördraget har Europeiska ombudsmannen befogenhet att ta emot klagomål "om missförhållanden i gemenskapsinstitutionernas eller gemenskapsorganens verksamhet". Ombudsmannen anser att ett administrativt missförhållande föreligger när ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det. Administrativa missförhållanden kan följaktligen även inträffa när det gäller uppfyllandet av skyldigheter som uppkommer genom avtal som ingåtts av gemenskapens institutioner och organ.

1.4 Ombudsmannen anser emellertid att de undersökningar han kan genomföra i sådana fall med nödvändighet blir av begränsad omfattning. Framför allt anser ombudsmannen att han inte bör försöka avgöra huruvida det förekommit ett avtalsbrott från endera partens sida, om det är detta tvisten gäller. Den frågan kan enbart behandlas effektivt av en behörig domstol, som skulle kunna höra parternas argument vad gäller tillämplig nationell lagstiftning och bedöma motstridiga uppgifter i samband med eventuella omtvistade omständigheter.

1.5 Ombudsmannen anser därför att det i frågor som gäller avtalstvister är rätt att begränsa hans undersökning till frågan om huruvida gemenskapens institution eller organ har försett honom med en sammanhängande och rimlig redogörelse för den rättsliga

grunden för sitt agerande och för varför institutionen eller organet anser att dess tolkning av avtalet är berättigad. Om detta är fallet kommer ombudsmannen att dra slutsatsen att hans undersökning inte kunnat påvisa något fall av administrativt missförhållande. En sådan slutsats kommer inte att påverka parternas rättigheter att få sin avtalstvist undersökt och definitivt avgjord av en behörig domstol.

1.6 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen reducerade bidraget med det belopp den klagande avsatt i reservfonden. Eftersom den klagande handlade på instruktion av sina revisorer för att utöva en sund ekonomisk förvaltning och eftersom inga av kommissionens bidrag eller medel för motpartsfonderna utnyttjades, anser inte ombudsmannen att kommissionens handling är motiverad. Ombudsmannen är inte övertygad om att kommissionen har lämnat en sammanhängande och rimlig motivering för sitt handlande. Ombudsmannen kommer därför att rikta en kritisk anmärkning till kommissionen.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Ombudsmannen konstaterar att kommissionen reducerade bidraget med det belopp den klagande avsatt i reservfonden. Eftersom den klagande handlade på instruktion av sina revisorer för att utöva en sund ekonomisk förvaltning och eftersom inga av kommissionens bidrag eller medel för motpartsfonderna utnyttjades, anser inte ombudsmannen att kommissionens handling är motiverad. Ombudsmannen är inte övertygad om att kommissionen har lämnat en sammanhängande och rimlig motivering för sitt handlande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser och eftersom det inte var möjligt att åstadkomma en vänskaplig förlikning i ärendet, avslutar ombudsmannen ärendet.

Ombudsmannen slutsats förhindrar inte den klagande från att låta ärendet prövas inför en behörig domstol.

UNDERLÅTENHET ATT BETALA UT BIDRAG

*Beslut i klagomål
1272/2001/SM
(konfidentiellt) mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

De bakomliggande obestridda fakta i detta klagomål är sammanfattningsvis som följer.

Kommissionen offentliggjorde en förslagsinfordran ("meddelandet") den 20 augusti 1998 i syfte att förbättra den finansiella miljön för europeiska små och medelstora företag, SMF. Klaganden, ett företag, skickade in en ansökan om bidrag för en genomförbarhetsstudie inom första sfären av aktiviteter kring nätverk av privata investerare och SMF till kommissionen den 30 september 1999 för ett projekt som skulle påbörjas 2000. I meddelandet beskrivs två förfaranden, urvalsförfarandet som baserades på de urvalskriterier i meddelandet enligt vilka bidragsansökningarnas tillåtlighet verifieras, och ett tilldelningsförfarande under vilket urvalskommittén jämför de utvalda ansökningarna på basis av tilldelningskriterierna i meddelandet och i slutändan tilldelar en viss mottagare ett kontrakt.

I maj 2000 bad kommissionen de klagande om bankuppgifter i syfte att upprätta ett kontrakt. Efter detta faxmeddelande förstärkte den klagande strukturen (marknadsföring, anställda) i sitt företag medan han väntade på godkännande från kommissionen. Kommissionens finansiella enheter startade emellertid en granskning av sina JOP-projekt, dvs. gemenskapens stödprojekt i Phare-länderna, och inom ramen för denna granskning startades en undersökning av en av företagets partner. Åtgärden som gällde den klagande stoppades tills vidare till dess anklagelserna mot hans affärspartner hade klarats ut. Under tiden ändrade kommissionen sina programprioriteringar och det aktuella projektet lades ner i april 2001.

Eftersom den klagande inte hade erhållit något kontrakt i slutet av december 2000/januari 2001, kontaktade han kommissionen med en förfrågan om tidsschemat för projektet och godkännandet av ett bidrag för genomförbarhetsstudien. Den klagande upplystes informellt om att en granskning hade inletts av JOP-programmet. I augusti 2001 meddelade kommissionen företaget om att det hade varit uppsatt på en reservlista men att projektet hade avslutats och att inget kontrakt skulle tecknas. Den klagande skickade ett klagomål till Europeiska ombudsmannen den 30 augusti 2001 och bad om hans hjälp.

I sitt klagomål framför den klagande följande påståenden:

- 1) Kommissionen underlät att betala bidraget efter att ha godkänt förslaget.
- 2) Kommissionen underlät att informera den klagande inom en rimlig tidsperiod om att projektet hade lagts ner. Kommissionen underlät också att informera den klagande om att hans ansökan hade lagts åt sidan och att företagets affärspartner, X, var föremål för en undersökning av kommissionens enheter.

Den klagande kräver att kommissionen undertecknar bidragskontraktet som den lovat och betalar bidraget.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Den 28 augusti 1998 offentliggjorde kommissionen en förslagsinfordran som syftar till att stödja små och medelstora företag (SMF) genom att ge bidrag till att utveckla nätverket Business Angels. Klaganden, företaget XXX, skickade den 30 september 2000 in ett förslag på projekt som skulle påbörjas under 1999. Kommissionen skickade ett mottagningsbevis i en skrivelse av den 29 oktober 1999 och informerade den klagande om att urvalskommittén skulle analysera förslaget i vederbörlig ordning. Efter denna analys placerade tilldelningsenheten, generaldirektoratet för näringsliv, företaget på en reservlista, vilket innebar att förslaget hade klarat den första urvalsfasen men att inget beslut om att tilldela förslaget ett bidrag ännu hade fattats i detta skede. Den 4 maj 2000 bad generaldirektoratet för näringsliv klaganden lämna uppgifter om sina bankuppgifter i syfte att ingå ett bidragsavtal. Sedan man startat en revision av flera JOP-projekt hade kommissionens enheter närgånget granskat aktiviteterna hos en av den klagandes affärspartner. Medan denna undersökning pågick hade generaldirektoratet för näringsliv beslutat att tills vidare lägga företagets ansökan åt sidan i avvaktan på att anklagelserna skulle vederläggas.

Den 24 januari 2001 ägde ett möte rum mellan generaldirektoratet för näringsliv och företrädare för företaget, som klargjorde att de fortfarande förväntade sig att ett bidragsavtal skulle ingås med kommissionen och uttryckte sitt missnöje med det långdragna interna granskningsförfarandet. Generaldirektoratet för näringsliv informerade därefter företagets företrädare att kommissionen inte hade för avsikt att ingå ett bidragsavtal med deras företag innan anklagelserna mot affärspartnern hade klarats ut och att förslaget lagts åt sidan tills vidare. Ett par månader senare, i april 2001, beslutade generaldirektoratet för näringsliv att lägga ner nätverket Business Angels, varför tre återstående förslag, inklusive förslaget från den klagande, inte skulle följas upp.

Som svar på den klagandes skrivelse av den 11 juni 2001 informerade kommissionen den klagande i en skrivelse av den 23 augusti 2001 att åtgärden hade avslutats och att inga bidragsavtal skulle ingås. Den 30 augusti 2001 svarade den klagande på kommissionens skrivelse och begärde ytterligare detaljer samt krävde att ett bidragsavtal skulle tecknas. Samma dag lämnade den klagande in ett klagomål till ombudsmannen. Kommissionen

skickade en bekräftelse på att den mottagit klagandens skrivelse den 11 oktober 2001 och informerade den klagande om att generaldirektoratet för näringsliv gick vidare med ytterligare kontroller av den klagandes förslag, inklusive en begäran om information till "Tribunal de Commerce de Nivelles" i Belgien om företagets bildande och registrering.

Avslutningsvis är kommissionens kommentarer till de påståenden som framfördes av den klagande som följer:

Kommissionen anser inte att den har underlåtit att betala bidraget, eftersom den aldrig har lovat att utbetala ett sådant bidrag till den klagande. Det faktum att förslaget sattes upp på en reservlista, vilket innebär att det klarade den första urvalsfasen men att inget beslut om tilldelning av bidraget ännu hade tagits, medför ingen skyldighet att bevilja de sökande på reservlistan ett bidrag. Den bekräftelse som skickades till den klagande den 29 oktober 1999 och faxmeddelandet av den 4 maj 2000, i vilket kommissionen ber om bankuppgifter, är ett led i kommissionens administrativa praxis och innebär inte ett bindande åtagande från kommissionens sida.

Vad gäller påståendet att kommissionen underlåtit att inom en rimlig tidsperiod meddela den klagande om att projektet lagts ner, uppger kommissionen att företaget lagts åt sidan medan man väntade på att anklagelserna om bedrägeri skulle redas ut. Därefter överfördes den återstående budgeten för åtgärden Business Angels för år 2000 till år 2001 och upphörde att gälla i slutet av mars 2001. I det läget beslutade generaldirektoratet för näringsliv att avsluta åtgärden Business Angels och informerade den klagande om att åtgärden avslutats och att inga ytterligare bidrag skulle beviljas.

När det slutligen gäller underlåtenheten att informera klaganden om att dess förslag lagts åt sidan, uppger kommissionen att företaget informerades om detta under mötet med de anställda vid generaldirektoratet för näringsliv som ägde rum den 24 januari 2001. När det gäller anklagelsen att kommissionen underlåtit att informera den klagande om att dess affärspartner var föremål för en granskning av kommissionens enheter, uppger kommissionen att den klagande även informerades om detta under mötet i januari 2001. Kommissionen underströk dessutom att den europeiska byrån för bedrägeribekämpning, OLAF, hade inlett en undersökning i oktober 2000, och att den undersökningen särskilt rörde en av den klagandes affärspartner.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt krav och gjorde följande påpekanden.

Den klagande hävdar fortfarande att kommissionen förbundit sig att bevilja ett bidrag genom att i skrivelsen av den 4 maj 2000, där kommissionen begär bankuppgifter, säga att "för att kunna sluta ett avtal med XX är vi tacksamma om Ni kan" Den klagande hävdar också att kommissionens åtagande framgår av protokollet från mötet med kommissionen den 24 januari 2001, där det sägs att företagets förslag "fick ganska höga poäng i utvärderingen, och ett kontrakt med XX förbereddes för att stödja inrättande och utveckling av (...) nätverket". Den klagande anser att avtalet ingicks eftersom kommissionen hade accepterat företagets erbjudande.

Kommissionens påstående att skrivelsen av den 4 maj 2000 med begäran om bankuppgifter automatiskt skickas ut till alla anbudslämnare på reservlistan är oriktigt eftersom den klagande inte fanns upptagen på någon sådan lista vid tillfället i fråga.

Den klagande anser dessutom att kommissionen borde ha informerat klaganden om att den inlett en bedrägeriutredning mot en av företagets affärspartner och meddelat den aktuella partnern om detta direkt. Det sätt på vilket situationen hanterades berövade båda rätten att försvara sig, vilket är en grundläggande rättighet. Den klagande påpekar dessutom att anklagelserna om bedrägeri mot hans affärspartner inte på något vis rör den klagandes företag.

Den klagande konstaterar att OLAFs utredning, som inleddes i oktober 2000, ännu inte hade avslutats vid tidpunkten när kommissionen avger sitt yttrande, dvs. den 7 januari 2002. Klaganden framför också att företagets partner därför inte har några kommentarer att ge när det gäller de påstådda oriktigheterna.

Den klagande understryker också att kommissionen hittills inte har svarat på sakfrågan i klagandens skrivelse till kommissionen av den 30 augusti 2001.

Han kräver avslutningsvis kompensation, inklusive ränta för de skador han lidit.

BESLUTET

1 Klagandens nya påståenden och krav

1.1 I sina kommentarer hävdar den klagande att kommissionen inte lämnat något svar i sakfrågan på klagandens skrivelse av den 30 augusti 2001 och att kommissionen berövat såväl klaganden som dennes affärspartner rätten att försvara sig. Den klagande kräver också skadestånd, inklusive ränta, för kommissionens underlåtenhet att betala ut bidraget.

1.2 Ombudsmannen anser att dessa nya påståenden och krav inte kan behandlas på ett tillfredsställande sätt inom ramen för denna undersökning. Påståendena skulle kunna bli föremål för ett nytt klagomål till ombudsmannen. Den klagande kan skicka de nya påståendena och kraven direkt till kommissionen och eventuellt inge ett nytt klagomål till ombudsmannen om kommissionen inte lämnar ett tillfredsställande svar.

2 Påstådd underlåtenhet att betala bidraget sedan förslaget godkänts.

2.1 Den klagande hävdar att kommissionen underlåtit att betala bidraget sedan den godkänt förslaget och kräver att kommissionen skall underteckna bidragskontraktet och betala ut bidraget.

2.2 Kommissionen anser inte att den underlåtit att betala bidraget, eftersom den aldrig har lovat att betala ett sådant bidrag till den klagande. Det faktum att klagandens förslag klarade den första urvalsfasen men att inget beslut om tilldelning av bidraget ännu hade tagits, medför ingen skyldighet att bevilja de utvalda sökande på reservlistan ett bidrag.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att det upphandlingsförfarande som är tillämpligt i detta fall beskrivs i meddelandet om förslagsinfordran som syftar till att förbättra den finansiella miljön för små och medelstora företag av den 20 augusti 1998. När den väljer ut företagen i syfte att förstärka den finansiella strukturen för små och medelstora företag i Europa gör kommissionen först ett preliminärt urval av potentiella kandidater som kan tänkas tilldelas ett bidragsavtal. Detta följs sedan av en andra fas under vilken tilldelningsförfarandet äger rum. Om kommissionen godkänner bidragsansökan tecknas ett bidragsavtal. I det här aktuella fallet verkar det som om den klagande valts ut som tänkbar avtalspartner, men därefter inte tilldelats något kontrakt.

2.4 På grundval av den bevisning som finns tillgänglig anser inte ombudsmannen att kommissionen åtagit sig att ingå ett bidragsavtal med den klagande.

2.5 Under sådana omständigheter förefaller det inte ha förelegat något administrativt missförhållande vid kommissionen i samband med denna del av ärendet.

3 Påstådd underlåtenhet att inom en rimlig tidsperiod informera om att projektet hade lagts ned

3.1 Den klagande hävdar att kommissionen underlåtit att informera klaganden inom en tillbörlig tidsperiod om att projektet hade lagts ned.

3.2 Enligt kommissionen fattades beslutet att lägga ned handlingsprogrammet Business Angels i april 2001, vid en tidpunkt när endast tre ansökningar återstod att behandla, inklusive den klagandes. Kommissionen informerade den klagande i en skrivelse av den 23 augusti 2001 om att den hade lagt ned programmet och att den klagandes ansökan därför inte längre var aktuell.

3.3 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen inte informerade den klagande om att handlingsprogrammet Business Angels lagts ned förrän fyra månader efter det att nedläggningsbeslutet fattats. Enligt artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna har var och en rätt att få sina angelägenheter behandlade inom skälig tid av unionens institutioner och organ. Kommissionen har inte lämnat någon förklaring till förseningen. Under förhandenvarande omständigheter anser ombudsmannen att kommissionen borde ha underrättat den klagande utan förseningar. Dess underlåtenhet att göra detta utgör ett fall av administrativt missförhållande och ombudsmannen kommer att framföra en kritisk anmärkning.

4 Påstådd underlåtenhet att informera om att bidragsansökan lagts åt sidan och att en affärspartner var föremål för utredning

4.1 Den klagande hävdar att kommissionen underlät att informera den klagande om att hans ansökan hade lagts åt sidan och att företagets affärspartner, X, var föremål för en undersökning av kommissionens enheter.

4.2 Kommissionen, å sin sida, anser att generaldirektoratet för näringsliv träffade den klagande den 24 januari 2001 och informerade honom om revisionen av flera JOP-projekt, undersökningen av hans affärspartners aktiviteter, och om det faktum att företagets ansökan hade lagts åt sidan.

4.3 De uppgifter som står till ombudsmannens förfogande stöder inte den klagandes påstående att kommissionen underlåtit att informera klaganden. Ombudsmannen anser därför inte att det förekommit några administrativa missförhållanden i samband med denna del av klagomålet.

5 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Kommissionen fattade sitt beslut att lägga ned åtgärden Business Angels i april 2001. Den informerade den klagande om detta först den 23 augusti 2001. Enligt artikel 41 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna har var och en rätt att få sina angelägenheter behandlade inom skälig tid av unionens institutioner och organ. Kommissionen har inte lämnat någon förklaring till förseningen. Kommissionen borde ha underrättat den klagande utan förseningar. Dess underlåtenhet att göra detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**UNDERLÅTENHET
ATT SVARA
MEDBORGARE I
ARTIKEL 226-
FÖRFARANDE**

*Beslut i klagomål
1767/2001/GG mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den klagande är en expert på miljöfrågor, bosatt i Tyskland och Grekland. Den 25 juli 2001 skrev han till Wallström (kommissionsledamot med ansvar för miljöfrågor) för att rikta kommissionens uppmärksamhet på vad han ansåg vara allvarliga brister i den miljögranskning som gjorts av de grekiska myndigheterna i samband med en föreslagen förlängning av vägen från Aten till Maraton.

Den 6 augusti 2001 fick den klagande ett meddelande från chefen för enhet B.2 (Natur och biologisk mångfald) inom kommissionens generaldirektorat för miljö att skrivelsen hade mottagits och att den fråga som den klagande tog upp krävde en noggrann undersökning. I meddelandet framhölls att kommissionen skulle göra allt "för att garantera att ni får ett svar senast sex veckor efter mottagandet av denna skrivelse".

Eftersom den klagande inte erhöll något ytterligare svar skickade han tre påminnelser till kommissionen (den 18 oktober, den 15 november och den 29 november 2001). Den klagande hävdar att han den 1 december 2001⁶² blev uppringd av en tjänsteman vid kommissionens rättstjänst som frågade om innehållet i hans skrivelse. Enligt den klagande meddelade den uppringande tjänstemannen att den klagandes skrivelse inte kunde spåras och att kommissionen därför inte visste om den skulle behandlas av rättstjänsten eller av den vetenskapliga enheten.

Den 7 december 2001 mottog den klagande en skrivelse daterad den 3 december 2001 i vilken kommissionen informerade honom om att de påståenden han framfört i sin skrivelse av den 25 juli 2001 undersöktes och att han skulle hållas informerad om utvecklingen.

I klagomålet som ingavs i december 2001, gjorde den klagande följande påståenden:

1. Behandlingen av hans ärende var otillbörligt försenad.
2. Hans skrivelser hade behandlats på ett slarvigt, kaotiskt och oansvarigt sätt.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Den klagandes skrivelse av den 25 juli 2001 hade lämnats till enhet B.2 inom generaldirektoratet för miljö. Den 30 augusti hade det vidarebefordrats till enhet D.2 (Rättstillämpning och genomdrivande) inom GD Miljö. Av olika anledningar hade emellertid den klagandes skrivelse (på tyska) och de omfattande bilagorna (på grekiska) inte behandlats inom en skäligen tidsperiod.

Sedan den 1 juli 2001 hade tjänsten som ansvarig för grekiska frågor varit vakant på grund av kommissionens policy för intern rörlighet. De nödvändiga åtgärderna för att rätta till situationen togs inom kortast möjliga tidsperiod. Den lediga tjänsten (KOM/2001/2364) utlystes följaktligen den 16 maj 2001. Den tjänsteman det gällde hade lämnat sin befattning den 1 juli 2001. Ansökningarna som kom in från interna och externa kandidater hade granskats. På grund av det stora antalet ansökningar och tjänstens speciella natur hade en ny tjänsteman tillträtt den 16 september 2001.

⁶² I sitt klagomål framhåller den klagande att han mottog detta telefonsamtal den 6 december 2001. I sina kommentarer till kommissionens yttrande uppger den klagande emellertid att samtalet ägde rum den 1 december 2001. Med tanke på denna skrivelse och sammanhanget verkar det som om det datum den klagande nämnde i sitt klagomål berodde på ett misstag.

Efter att ha granskat handlingarna hade enhet D.2 i ett meddelande av den 30 november 2001 uppmanat kommissionens generalsekretariat att registrera den klagandes skrivelse som ett klagomål. Den 3 december 2001 hade enhet D.2 informerat den klagande om att kommissionens enheter skulle vidta lämpliga åtgärder med anledning av hans skrivelse. Den 14 december 2001 hade generalsekretariatet meddelat den klagande att hans skrivelse registrerats som ett klagomål (nummer 2001/5235).

Den 21 januari 2001 hade kommissionen bett de grekiska myndigheterna skicka in sina kommentarer till den klagandes påståenden inom två månader.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer pekade den klagande på ordalydelsen i skrivelsen av den 6 augusti 2001. Han ansåg att den interna rörlighet som kommissionen hänvisat till varken var till nytta för honom eller den behöriga enheten. Den klagande underströk att förseningen i hanteringen av frågan gjorde lösningen i det närmaste värdelös och därför inte var acceptabel. Han frågade också varför han inte hade informerats när det hade blivit tydligt att hans skrivelse inte kunde besvaras inom sex veckor, varför hans påminnelser hade ignorerats under så lång tid och varför han hade blivit uppringd den 1 december 2001.

BESLUTET

1 Oskäligen försening i behandlingen av ärendet

1.1 Den klagande ingav ett klagomål till kommissionen den 25 juli 2001. I en skrivelse av den 6 augusti 2001 informerade kommissionen honom om att den skulle göra sitt bästa för att behandla ärendet inom sex veckor. Trots tre påminnelser som skickades den 18 oktober, den 15 november och den 29 november 2001 var det först den 3 december 2001 som kommissionen skrev till den klagande igen för att informera honom om att ärendet var under behandling. Den klagande hävdar att kommissionens på ett otillbörligt sätt försenat behandlingen av ärendet.

1.2 I sitt yttrande förklarade kommissionen att den klagandes skrivelse först skickades till enhet B.2 och därefter till enhet D.2 i dess generaldirektorat för miljö. Enligt kommissionen blev behandlingen av denna skrivelse försenad av olika skäl. Den tjänsteman som hade ansvaret för grekiska ärenden inom enhet D.2 lämnade sin befattning den 1 juli 2001 inom ramen för kommissionens policy för intern rörlighet. Åtgärder för att rätta till situationen togs emellertid i god tid. Den lediga befattningen utlystes den 16 maj 2001. På grund av det stora antalet ansökningar som hade mottagits och tjänstens speciella krav hade en ny tjänsteman tillsatts den 16 september 2001. Den 14 december 2001 informerade kommissionens generalsekretariat den klagande om att hans skrivelse hade registrerats som ett klagomål. Den 21 januari 2001 hade kommissionen bett de grekiska myndigheterna skicka in sina kommentarer till den klagandes påståenden inom två månader.

1.3 Det är god förvaltningssed att besvara skrivelser från medborgarna inom skäligen tid. I det här aktuella ärendet skickade kommissionen en bekräftelse kort efter det att den mottagit den klagandes skrivelse av den 25 juli 2001. I bekräftelsen uppgav kommissionen att den skulle göra allt som stod i dess makt för att se till att den klagande fick ett svar inom sex veckor från det datum när bekräftelsen mottogs. Ombudsmannen konstaterar att det var först sedan den mottagit tre påminnelser från den klagande som kommissionen, i en skrivelse av den 14 december 2001, informerade den klagande om att den hade registrerat hans skrivelse som ett klagomål, dvs. över fyra månader efter det att den mottagit skrivelsen.

1.4 Självklart beror tolkningen av vad som är en "skäligen" tid för att besvara en skrivelse på omständigheterna i ärendet. Kommissionen verkar framför allt framhålla det faktum att

den tjänsteman som hade ansvaret för grekiska frågor inom enhet D.2 lämnade enheten den 1 juli 2001 och att hans eller hennes efterträdare tillträdde tjänsten först den 16 september 2001. Ombudsmannen accepterar att förändringar inom personalen kan ge förseningar när det gäller att behandla skrivelser som skickats av medborgarna och att det kan finnas förhållanden när administrationen skulle kunna hänvisa till detta som motiv för sådana förseningar. Detta verkar emellertid inte vara fallet här. För det första var det kommissionen själv som fattade beslut, i augusti 2001, om att hänvisa den klagandes skrivelse till enhet D.2 trots att den måste ha varit medveten om att den ansvarige tjänstemannans befattning varit vakant sedan den 1 juli 2001. För det andra måste det, med tanke på att den nye ansvarige tjänstemannen tillträdde sin tjänst först den 16 september 2001, ha stått klart att det var högst osannolikt att ett svar på den klagandes skrivelse av den 25 juli 2001 skulle kunna skickas inom den period på sex veckor som angavs i skrivelsen av den 6 augusti 2001. Det borde därför ha hört till normal hövlighet att åtminstone informera den klagande om detta innan perioden löpte ut. För det tredje var såväl den klagandes skrivelse av den 25 juli 2001 som de tre påminnelserna skrivna på tyska, inte på grekiska. Kommissionen har inte visat att det inte fanns någon inom enhet D.2 eller på annat håll inom generaldirektoratet som kunde ha skrivit till den klagande på tyska för att förklara situationen. Åtminstone borde man ha skickat ett svar när den klagandes påminnelser kom. Ombudsmannen vill framhålla att kommissionen inte heller har framfört någon ursäkt i sitt yttrande.

1.5 Ombudsmannens slutsats blir därför att mot bakgrund av de omständigheter som redovisats har kommissionen underlåtit att besvara den klagandes skrivelser inom skälig tid. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. En kritisk anmärkning kommer därför att framföras i denna del av ärendet.

2 Behandling av skrivelser på ett slarvigt, kaotiskt och oansvarigt sätt

2.1 Den klagande anser att kommissionen behandlade hans skrivelser på ett slarvigt, kaotiskt och oansvarigt sätt. Som stöd för sin uppfattning påpekar han att han den 1 december 2001 blev uppringd av en anställd vid kommissionens rättstjänst som ställde frågor om innehållet i hans skrivelse av den 25 juli 2001. Enligt den klagande påpekade den uppringande tjänstemannen att den klagandes skrivelse inte kunde spåras och att kommissionen därför inte visste om den skulle behandlas av rättstjänsten eller den vetenskapliga enheten.

2.2 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen avstår från att kommentera denna fråga. Om man antar att det aktuella telefonsamtalet ägt rum, verkar det faktiskt som om det rått viss förvirring hos kommissionen. Förvirringen verkar emellertid ha varit begränsad. Redan den 14 december 2001 informerade kommissionen den klagande om att hans skrivelse hade registrerats som ett klagomål och kommissionen verkar ha gått vidare med ärendet i vederbörlig ordning sedan dess.

2.3 Under föreliggande omständigheter anser ombudsmannen att han inte behöver driva sin undersökning vidare om det andra påståendet som framfördes av den klagande.

3 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Det är god förvaltningssed att besvara skrivelser från medborgarna inom skälig tid. I det här aktuella ärendet var det först sedan den mottagit tre påminnelser från den klagande som kommissionen den 14 december 2001 informerade den klagande om att den hade registrerat hans skrivelse som ett klagomål, dvs. över fyra månader efter det att den mottagit skrivelsen. Även om en bekräftelse hade skickats kort efter den ursprungliga skrivelsen mottogs anser ombudsmannen med tanke på omständigheterna i ärendet att kommissionen underlåtit att behandla ärendet i skälig tid. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

**AVSLUTNING AV
ETT MILJÖÄRENDE
ENLIGT ARTIKEL
226: PÅSTÅDD
UNDERLÅTENHET
ATT MOTIVERA
OCH ATT TA HÄN-
SYN TILL EN
OMBUDSMANNA-
RAPPORT**

*Beslut i klagomål
39/2002/OV mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Enligt den klagande löd fakta i ärendet som följer:

Den klagande ingav ett klagomål till kommissionen om överträdelse av rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 (bättre känt som "direktivet om miljökonsekvensbedömning" eller "EIA-direktivet"⁶³) från myndigheterna i Förenade kungariket. Klagomålet registrerades i oktober 2000. I sitt klagomål påstod den klagande att bygglov hade beviljats för tävlingsbanan Anglesey Motor Racing Track utan att någon miljökonsekvensbedömning hade utförts.

Den 14 augusti 2001 informerade GD Miljö den klagande om att "*även om det hade varit önskvärt att den lokala tillståndsmyndigheten hade utfört en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 85/337/EEG innan bygglovet beviljades 1992, så tyder den information som står till vårt förfogande inte på någon överträdelse av direktivet när tillståndsmyndigheten utövade sin skönsmässiga rätt att inte kräva en sådan bedömning*". GD Miljö informerade om att ärendet skulle avslutas om den klagande inte lämnade ytterligare information inom en månad. Den klagande svarade den 27 september 2001, med en viss försening, eftersom han befann sig på semester. Den 8 november 2001 informerade slutligen kommissionen den klagande om att ärendet hade avslutats.

Den klagande påpekar att GD Miljös tolkning av direktivet verkar vara otillfredsställande. I stället för att hänvisa till direktivet för att skydda medborgarnas rättigheter och miljön, verkar generaldirektoratet anse att direktivet inte på något sätt är bindande för medlemsstaterna. I direktivet, som innehåller orden "bör", "borde" och "måste", föreskriver i stället tydligt att medlemsstaterna är skyldiga att genomföra en miljökonsekvensbedömning innan projekt godkänns. Den klagande hävdar att kommissionen inte uppgav några skäl för att just detta projekt skulle vara befriat från kravet att utföra en miljökonsekvensbedömning.

Den klagande hänvisar till en omfattande rapport från 1998 från den lokala administrationens ombudsman i Wales⁶⁴ som klart och tydligt drar slutsatsen att det förekommit administrativa missförhållanden vid den lokala myndigheten. I stycke 64 i rapporten anges klart att "*... ägarna till tävlingsbanan borde ha uppmanats (men detta gjordes inte) att lämna in en miljökonsekvensbedömning av sitt förslag i samband med ansökan om bygglov*". Detta tog GD Miljö ingen hänsyn till och ingen hänvisning gjordes till denna rapport.

Den 6 januari 2002 skrev den klagande till Europeiska ombudsmannen och framförde följande påståenden:

- 1 Kommissionen tog i sin bedömning ingen hänsyn till rapporten från den lokala administrationens ombudsman i Wales från 1998, i vilken administrativa missförhållanden påpekades.
- 2 Kommissionens avslutande av ärendet bygger på en felaktig tolkning av direktivet.

⁶³ Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EGT L 175, 1985, s. 40.

⁶⁴ Kommissionen för Wales lokala administration, rapport från den lokala administrationens ombudsman om en undersökning av klagomål nr 97/0471/AN/032, 97/0665/AN/041, 97/0987/AN1/019 och 97/0988/AN1/020 mot före detta Isle of Anglesey Borough Council och Isle of Anglesey County Council, den 9 mars 1998.

3 Kommissionen meddelade inte skälen till att just detta projekt undantogs från kravet på en miljökonsekvensbedömning.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Vad gällde det första påståendet att kommissionen i sin bedömning inte tog hänsyn till den rapport som den lokala administrationens ombudsman i Wales lade fram 1998 och i vilken administrativa missförhållanden påpekades, framhöll kommissionen att den tagit del av rapporten, men att det inte fanns något i den som bevisade att det förekommit en överträdelse av gemenskapsrätten, framför allt inte av direktiv 85/337/EEG. I sin skrivelse av den 26 januari 2001 till den klagande hade kommissionen i själva verket påpekat att beslutet att utse en viss plats till ett område av enastående naturskönhet var ett rent nationellt beslut. Eftersom detta beslut saknade rättslig grund i gemenskapsrätten, ansågs det sakna relevans för det aktuella klagomålet.

Vad gällde det andra påståendet att avslutandet av ärendet grundats på en felaktig tolkning av direktiv 85/337/EEG, påpekade kommissionen att den klagande hänvisade till ett beslut från 1992 från den lokala tillståndsmyndigheten om att bevilja bygglov för en tävlingsbana utan miljökonsekvensbedömning i enlighet med ovanstående direktiv. Klagomålet avsåg med andra ord bestämmelserna i det direktivet innan det ändrades genom direktiv 97/11/EG.

Enligt den ursprungliga versionen anges i artikel 2.1 i direktivet: *“Medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan bland annat på grund av sin art, storlek eller lokalisering blir föremål för en bedömning av denna påverkan innan tillstånd ges. De projekt som skall omfattas av sådan bedömning anges i artikel 4”*.

Enligt artikel 4.2 i direktivet gäller följande: *“Projekt inom de grupper som redovisas i bilaga 2 skall bli föremål för en bedömning (miljökonsekvensbeskrivning) i enlighet med artikel 5-10 när medlemsstaterna anser att detta krävs på grund av projektets karaktär. I detta syfte kan medlemsstaterna bland annat bestämma att en bedömning skall göras för vissa typer av projekt eller fastställa sådana kriterier eller gränsvärden som krävs för att avgöra vilka projekt, hänförliga till de grupper som anges i bilaga 2, som skall bli föremål för en bedömning enligt artikel 5-10.”*

“Permanent tävlings- och testbanor för bilar och motorcyklar” är en kategori av projekt som anges i punkt 11 b) i bilaga 2 i direktivet.

EG-domstolen har beslutat att andra stycket i artikel 4.2 i direktivet ger medlemsstaterna ett visst mått av frihet när det gäller att bestämma vilka typer av projekt som skall bli föremål för en miljökonsekvensbedömning eller när det gäller att bestämma vilka kriterier eller gränsvärden som skall gälla. Gränserna för denna frihet anges emellertid i artikel 2.1, där det sägs att projekt som på grund av sin art, storlek eller lokalisering kan antas medföra en betydande påverkan på miljön skall bli föremål för en miljökonsekvensbedömning (se punkt 36 i mål C-435/97 World Wildlife Fund och andra mot den autonoma provinsen Bolzano och andra).

Kommissionen skrev till myndigheterna i Förenade kungariket den 31 januari 2001 och frågade om de hade beaktat behovet av en miljökonsekvensbedömning i detta fall, i första hand för att bedöma frågan om störande buller. I sitt svar av den 26 mars 2001 uppgav Förenade kungariket att den behöriga lokala tillståndsmyndigheten vid tidpunkten i fråga hade ansett att det föreslagna projektet knappast skulle få någon betydande inverkan på miljön och att den därför inte hade krävt att byggherren skulle göra en miljökonsekvensbedömning. När det gällde frågan om bullerföroreningar påpekade myndigheterna i

Förenade kungariket helt korrekt att även om direktivet inte krävde någon miljökonsekvensbedömning sedan bygglov hade beviljats, hade bullermätningar ändå genomförts i ett senare skede på platsen och som resultat av dessa mätningar hade två nya bullerskyddande barriärer uppförts.

Mot bakgrund av svaret från Förenade kungariket ansåg kommissionen inte att det kunde styrkas att Förenade kungariket hade överträtt direktivet i dess ursprungliga utformning. Följaktligen var klagomålet ogrundat i brist på ytterligare bevis från den klagande på att en sådan överträdelse faktiskt ägt rum.

Vad gällde det tredje påståendet att kommissionen inte meddelat skälen till att just detta projekt var undantaget från kravet på miljökonsekvensbedömning, uppgav kommissionen att den i sin skrivelse av den 14 augusti 2001 gett den klagande en fullständig redogörelse för Förenade kungarikets svar till den klagande och gett honom en möjlighet att lämna ytterligare kommentarer. Även om den klagande faktiskt skrev till kommissionen den 27 september 2001 för att redovisa sin oro över kommissionens behandling av ärendet, innehöll hans skrivelse inga nya fakta som kommissionen kunde beakta i sammanhanget. I frånvaro av ytterligare bevis från den klagande på att Förenade kungariket hade överträtt direktivet, beslutade kommissionen därför att avsluta ärendet och meddelade den klagande detta i en skrivelse av den 15 oktober 2001. Samtidigt som den gjorde detta upprepade kommissionen att den måste bedöma ärendet på grundval av direktivet i dess ursprungliga lydelse, med tanke på det datum när bygglovet beviljades i det här aktuella fallet, och inte på grundval av den utformning direktivet fick efter ändringen genom direktiv 97/11/EG, som innehåller snävare begränsningar för medlemsstaternas möjligheter att utöva sina skönmässiga befogenheter i enlighet med artikel 4.2.

I den nu ändrade artikeln krävs att medlemsstaterna skall se till att alla beslut som fattas enligt artikel 4.2 blir offentliga. Detta krav gällde inte enligt direktivet vid den tidpunkt när det här aktuella bygglovet beviljades.

Klagandens kommentarer

När det gällde det första påståendet om rapporten från den lokala administrationens ombudsman i Wales, ansåg den klagande att kommissionen hade fel när den hävdade att *“det inte fanns någonting i rapporten som bevisade att det förekommit en överträdelse av gemenskapsrätten, i synnerhet direktiv 85/337/EEG”*. I rapporten uppgavs att det var fullständigt oacceptabelt att den lokala myndigheten valde att strunta i varningarna från sin egen direktör för miljövard och att det inte gjordes någon miljökonsekvensbedömning. Den klagande undrar vilka ytterligare bevis kommissionen kräver för att det förekommit en överträdelse av gemenskapsrätten.

Vad gällde kommissionens ståndpunkt att Förenade kungarikets beslut att utse en plats till ett område med enastående naturskönhet inte var relevant för bedömningen av klagomålet eftersom detta var ett rent nationellt beslut som saknade rättslig grund i gemenskapsrätten, uppgav den klagande att kommissionen hade fel när den struntade i de signaler som gavs genom detta nationella beslut.

Den klagande riktade också uppmärksamheten på kommissionens ganska ironiska yttrande att *“det kan vara rimligt att anta att frågan om bullerföreningar skulle ha beaktats grundligare om en miljökonsekvensbedömning hade utförts av detta projekt innan tillståndet beviljades”*.

Vad gällde det andra påståendet påpekade den klagande att kommissionen hade tolkat direktiv 85/337/EEG på ett sätt som stred mot såväl direktivets bokstav som dess anda. Den klagande hänvisade till orden “bör” och “måste” som upprepas flera gånger i inledningen till direktivet. Detta lämnar inget tvivel om att miljöskyddet är en bindande skyldighet för medlemsstaterna.

När det gällde medlemsstaternas skönsmässiga befogenheter i samband med miljökonsekvensbedömningar – som kommissionen hänvisar till – påpekade den klagande att “permanenta tävlings- och testbanor för bilar och motorcyklar” klart anges som ett av många “projekt som omfattas av artikel 4.2”.

När det gällde svaret från myndigheterna i Förenade kungariket att “*de relevanta lokala tillståndsmyndigheterna vid tidpunkten i fråga hade ansett att det föreslagna projektet knappast skulle få någon betydande inverkan på miljön och att de följaktligen inte krävde att byggherren skulle göra en miljökonsekvensbedömning*”, uppgav den klagande att kommissionen borde ha förhållit sig skeptisk till detta påstående, mot bakgrund av hans klagomål, som visade att tävlingsbanan hade utgjort en källa till klagomål och irritation från lokalinvånarnas sida. Den klagande undrade om någon förnuftig person kunde ha betvivlat att en fullt utbyggd tävlingsbana för motorsport skulle få en betydande inverkan på miljön och att den därför borde ha blivit föremål för en miljökonsekvensbedömning.

Den klagande anser inte att kommissionen på ett tillfredsställande sätt har förklarat anledningen till att just detta projekt skulle undantas från kravet på en miljökonsekvensbedömning. Han uppger att kommissionen åtminstone borde ha accepterat slutsatsen från den lokala regeringens ombudsman att det förekommit administrativa missförhållanden. Den klagandes uppfattning var att förvaltningen var skicklig och påhittig, men inte när det gällde att försvara allmänhetens intressen och miljön, utan bara när det gällde att hitta på ursäkter för varför EU:s direktiv inte borde tillämpas och genomdrivas. Den klagandes slutsats blev att detta förhållande endast kunde leda till att EU:s medborgare fjärras från sina institutioner.

BESLUTET

1 Kommissionens påstådda underlåtenhet att inte ta hänsyn till rapporten från den lokala administrationens ombudsman i Wales

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen i sin bedömning inte tog hänsyn till rapporten från den lokala administrationens ombudsman i Wales från 1998, i vilken administrativa missförhållanden påpekades.

1.2 Kommissionen påpekade att det inte fanns någonting i rapporten som styrkte uppfattningen att det skett en överträdelse av gemenskapsrätten, framför allt av direktiv 85/337/EEG. Kommissionen uppgav att beslutet att utse en plats till ett område av enastående naturskönhet var ett rent nationellt beslut och att det inte kunde anses vara relevant i samband med det här aktuella klagomålet.

1.3 Europeiska ombudsmannen har granskat rapporten av den 9 mars 1998 från den lokala administrationens ombudsman i Wales. Europeiska ombudsmannen konstaterar att den walesiske ombudsmannens slutsats att det förekommit administrativa missförhållanden avser bestämmelserna i 1988 års förordning “Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects)”. Enligt den förklarande PM som åtföljer förordningen avser den tillämpningen av direktiv 85/337/EEG i England och Wales.

1.4 Principerna för god förvaltningssed kräver att en institution skall ta hänsyn till alla relevanta faktorer och tilldela var och en av dessa faktorer rätt vikt när den fattar ett beslut, samtidigt som den bortser från alla irrelevanta faktorer⁶⁵.

1.5 Genom att underlåta att nämna rapporten av den 9 mars 1998 från den lokala administrationens ombudsman i Wales i sin skrivelse till den klagande, trots att den klagande särskilt hade riktat kommissionens uppmärksamhet på den, underlät kommissionen att ta

⁶⁵ Se artikel 9 (Objektivitet) i kodex för god förvaltningssed, godkänd av Europaparlamentet genom dess resolution av den 6 september 2001.

hänsyn till en relevant faktor i sitt beslut att avsluta ärendet. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande och ombudsmannen gör nedan en kritisk anmärkning.

2 Den påstått felaktiga tolkningen av direktivet

2.1 Den klagande hävdade att kommissionens avslutande av ärendet byggde på en felaktig tolkning av direktivet.

2.2 Kommissionen uppgav att mot bakgrund av svaret från Förenade kungariket – enligt vilket den behöriga tillståndsmyndigheten vid tidpunkten i fråga hade ansett att det föreslagna projektet knappast skulle få någon betydande inverkan på miljön och att den därför inte krävde att byggherren skulle göra en miljökonsekvensbedömning – hade den ansett att det inte förelåg något som styrkte påståendet att Förenade kungariket skulle ha handlat på ett sätt som stred mot direktivet i dess ursprungliga utformning.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen skrev till den klagande första gången den 26 januari 2001 och informerade honom om att den hade begärt ett förtydligande från myndigheterna i Förenade kungariket avseende dess tillämpning av direktiv 85/337/EEG, framför allt vad gällde kravet att utföra en miljökonsekvensbedömning och frågan om bullerstörningar.

2.4 Den 14 augusti 2001 informerade kommissionen den klagande om sin bedömning av klagomålet i en skrivelse som omfattade två sidor och förklarade att den skulle föreslå att ärendet avslutades om inte den klagande kunde inkomma med nya synpunkter inom en månad. I denna skrivelse uppgav kommissionen att myndigheterna i Förenade kungariket svarat att den lokala tillståndsmyndigheten hade fattat beslut om att en miljökonsekvensbedömning inte behövdes. Myndigheterna i Förenade kungariket uppgav också att bullermätningar hade utförts av Isle of Anglesey County Council och att två nya bullerskyddande barriärer hade byggts. De informerade dessutom kommissionen om att en ansökan om bygglov för att göra ytterligare grundläggande ändringar av tävlingsbanan i syfte att minska bullerstörningen var under behandling.

2.5 Kommissionen framhöll avslutningsvis att “även om det hade varit önskvärt att den lokala tillståndsmyndigheten hade utfört en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 85/337/EEG innan bygglovet beviljades 1992, så tyder den information som står till vårt förfogande inte på någon överträdelse av direktivet när tillståndsmyndigheten utövade sin skönsmässiga rätt att inte kräva en sådan bedömning. Det förefaller dessutom som om åtgärder för närvarande vidtas för att dämpa bullerstörningarna från platsen. I beslutet har vi även tagit hänsyn till att tillståndet för platsen gavs för nästan tio år sedan och att tävlingsbanan har varit i drift under ett stort antal år”.

2.6 Den 27 september 2001 besvarade den klagande kommissionens skrivelse av den 14 augusti 2001 och uttryckte sin besvikelse över kommissionens slutsats och vad som verkade vara ståndpunkten att direktivet inte skulle ha bindande verkan. Den 15 oktober 2001 svarade kommissionen och hänvisade till medlemsstaternas stora skönsmässiga befogenheter när det gällde att besluta om behovet av en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 85/337/EEG innan detta ändrades genom direktiv 97/11/EG. Den 8 november 2001 informerade kommissionen slutligen den klagande om att ärendet definitivt avslutats.

2.7 Med beaktande av a) EG-domstolens rättspraxis, enligt vilken medlemsstaterna har vissa skönsmässiga befogenheter enligt direktiv 85/337/EEG när det gäller kravet på en miljökonsekvensbedömning⁶⁶, b) det faktum att de regler som gällde för den aktuella tävlingsbanan – som godkändes 1992 – var bestämmelserna i direktiv 85/337/EEG och inte bestämmelserna i direktiv 97/11/EG, som innehåller striktare begränsningar för medlemsstaternas rätt att utöva dessa skönsmässiga befogenheter, men som enbart gäller för projekt som lämnas in efter den 14 mars 1999⁶⁷, och c) de svar som getts av myndigheterna i Förenade kungariket och som kommissionen var tvungen att ta hänsyn till, finner ombudsmannen att kommissionens slutsats att det inte skett någon överträdelse av direktivet förefaller rimlig. Inget administrativt missförhållande kunde därför konstateras i samband med denna del av klagomålet.

3 Kommissionens underlåtenhet att ange skälen till att projektet undantagits från kravet på en miljökonsekvensbedömning

3.1 Den klagande påstod att kommissionen inte meddelade skälen till att just detta projekt undantogs från kravet på en miljökonsekvensbedömning.

3.2 Kommissionen påpekade att den i en skrivelse av den 14 augusti 2001 gett den klagande en uttömmande redovisning av Förenade kungarikets svar och gett honom en möjlighet att lämna ytterligare synpunkter.

3.3 Ombudsmannen konstaterar att kommissionen i sina skrivelser av den 14 augusti och den 15 oktober 2001, med undantag av en förklaring i anslutning till rapporten från den lokala administrationens ombudsman i Wales (se punkt 1 ovan), redovisade skäl som gav den klagande en möjlighet att förstå dess slutsats att det inte verkade föreligga någon överträdelse av direktivet i detta fall mot bakgrund av medlemsstaternas skönsmässiga befogenheter när det gällde kravet på en miljökonsekvensbedömning. Inget administrativt missförhållande kunde därför konstateras i samband med denna del av klagomålet.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av del 1 av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Principerna för god förvaltningssed kräver att en institution skall ta hänsyn till alla relevanta faktorer och tilldela var och en av dessa faktorer rätt vikt när den fattar ett beslut, samtidigt som den bortser från alla irrelevanta faktorer.

Genom att underlåta att nämna rapporten av den 9 mars 1998 från den lokala administrationens ombudsman i Wales⁶⁸ i sin skrivelse till den klagande, trots att denne särskilt hade riktat kommissionens uppmärksamhet på den, har kommissionen underlåtit att ta hänsyn till en relevant faktor i sitt beslut att avsluta ärendet. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

⁶⁶ Se mål C-435/97 WWF och andra mot den autonoma provinsen Bolzano och andra, REG 1999, s. I-5613, punkt 36: "Även om medlemsstaterna genom artikel 4.2 andra stycket i direktivet tilldelas en befogenhet att efter eget skön bestämma att en bedömning skall göras för vissa typer av projekt eller fastställa sådana kriterier eller gränsvärden som krävs för att avgöra vilka projekt som skall bli föremål för en bedömning, denna befogenhet begränsas av skyldigheten enligt artikel 2.1 att göra en miljöbedömning av projekt som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan bland annat på grund av sin art, storlek eller lokalisering (se dom av den 24 oktober 1996 i mål C-72/95, Kraaijeveld m.fl., REG 1996, s. I-5403, punkt 50, och av den 22 oktober 1998 i mål C-301/95, kommissionen mot Tyskland, REG 1998, s. I-6135, punkt 45)".

⁶⁷ Artikel 3.2 i direktiv 97/11/EG.

⁶⁸ Rapport från den lokala regeringens ombudsman om en underökning om klagomålen nr 97/0471/AN/032, 97/0665/AN/041, 97/0987/AN1/019 och 97/0988/AN1/020 mot före detta Isle of Anglesey Borough Council och Isle of Anglesey County Council, den 9 mars 1998.

3.4.2 Europeiska gemenskapernas domstol

KLAGOMÅLET

Den klagande, en tysk medborgare, arbetade för EG-domstolen från 1977 till 2000. När han lämnade domstolen undrade han (i en skrivelse till domstolens personalavdelningen den 12 april 2000) om ett flyttningsbidrag kunde beviljas honom i enlighet med artikel 6 i bilaga VII till tjänsteföreskrifterna.

UNDERLÅTENHET ATT BESVARA KLAGOMÅL ENLIGT ARTIKEL 90 OM FLYTTNINGSBIDRAG

Beslut i klagomål 1751/2001/GG mot Europeiska gemenskapernas domstol

Enligt artikel 6.1 i bilaga VII skall en tjänsteman som uppfyller kraven i artikel 5.1 i bilaga VII (dvs. som uppfyller kraven för att få bosättningsbidrag) ha rätt till ett flyttningsbidrag som motsvarar två månaders grundlön om det gäller en tjänsteman som har rätt till hushållstillägg eller en månads grundlön i övriga fall när han lämnar sin tjänst, under förutsättning att han fullgjort fyra års tjänstgöring och inte erhåller ett liknande bidrag i sin nya anställning. I artikel 6.4 i bilaga VII anges att flyttningsbidraget endast betalas ut om tjänstemannen har "flyttat till en ort som ligger minst 70 km från den ort där tjänstemannen var anställd".

Den klagande säger att han tidigare var bosatt i Schengen i Luxemburg och att han flyttade över gränsen till Perl i Tyskland (på andra sidan Mosel från Schengen) när han lämnade domstolen.

På grundval av ett intyg som utfärdats av den tyska järnvägen hävdar den klagande att avståndet mellan Perl och Luxemburg (via Karthaus i Tyskland) är 86 km och inte 57 km som domstolen verkar ha antagit.

Den klagandes skrivelse av den 12 april 2000 förblev obesvarad. Han lämnade därpå in en formell ansökan den 18 februari 2001. Eftersom han inte fick något svar lämnade den klagande den 19 juli 2001 in ett klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna mot det underförstådda beslutet att avslå hans ansökan. Inget svar lämnades under den fyramånadersperiod som anges i artikel 90.2.

Under dessa förhållanden vände sig den klagande till Europeiska ombudsmannen. I sitt klagomål som lämnades in i december 2001 hävdar den klagande att domstolen 1) underlåtit att reagera på hans skrivelser av den 12 april 2000 och den 18 februari 2001 och hans klagomål enligt artikel 90, och 2) underlåtit att bevilja honom det flyttningsbidrag han hade rätt till. Den klagande nämnde också att Pescatore, före detta domare vid EG-domstolen, beviljades ett flyttningsbidrag, trots att han bodde kvar i samma hus i Luxemburg.

UNDERSÖKNINGEN

EG-domstolens yttrande

I sitt yttrande gjorde domstolen följande påpekanden:

Det finns en nära anknytning när det gäller avsikten med bosättnings- och flyttningsbidragen. Både var avsedda att underlätta för tjänstemännen att klara kostnaderna i samband med integration i en ny miljö⁶⁹. En förutsättning för att ett flyttningsbidrag skulle betalas var att bosättningsorten ändrats, dvs. att tjänstemannen faktiskt flyttat sin stadigvarande bostad till den nya ort som uppgivits som den plats vederbörande flyttat till⁷⁰. Begreppet stadigvarande bostad måste tolkas som den plats där personen i fråga hade etablerat, och hade för avsikt att bibehålla, ett permanent eller stadigvarande centrum för sina

⁶⁹ Se mål 140/77 Verhaaf mot kommissionen, REG 1978, s. 2117, punkt 18 och mål T-37/99 Miranda mot kommissionen, REG-P 2001, s. II-413, punkt 29.

⁷⁰ Mål 79/82 Evans mot revisionsrätten, REG 1982, s. 4033 punkt 13 och de gemensamma målen T-57/92 och T-75/92 Yorck von Wartenburg mot parlamentet, REG 1993, s. II-925, punkt 65.

intressen⁷¹. Slutligen var det nödvändigt att beakta att de bestämmelser i gemenskapens lagstiftning som gav rätt till finansiella bidrag måste tolkas restriktivt, framför allt i avsikt att utnyttja offentliga medel på ett korrekt sätt⁷². Under alla omständigheter var det nödvändigt att undersöka om bidragets sociala syfte uppnåddes⁷³.

I det här aktuella fallet hade flyttningsbidraget uppenbarligen inte varit motiverat av tre skäl.

För det första hade den påstådda flyttningen inte gällt en ny miljö. Tvisten mellan domstolen och den klagande hade redan utvecklats på samma sätt när det gällde bosättningsbidraget. Vid den aktuella tidpunkten hade domstolens förvaltning ansett att en flyttning på 2 km från Perl till Schengen inte kunde betraktas som en bosättning i en ny miljö. Den klagandes ansökan om bosättningsbidrag enligt artikel 5 i bilaga VII till tjänsteföreskrifterna hade därför avslagits. Undersökningen av denna ansökan hade avsatt en omfattande skriftväxling mellan den klagande och domstolen, vilken återgavs i den dom domstolen avkunnat i ärendet⁷⁴. Flyttningen tillbaka till Perl kunde därför inte heller betraktas som en bidragsberättigad flyttning.

För det andra: även om man skulle anta att det hade skett en flyttning till Perl på det vis som den klagande hävdade, så låg den staden på ett avstånd från Luxemburg som understeg de 70 km som föreskrevs i gällande bestämmelser. I det sammanhanget hänvisade domstolen till dokument som visade att avståndet mellan Luxemburg och Perl via landsväg var mellan 32 och 34 km. Det avstånd på 86 km som den klagande hade angett var avståndet via järnväg. I artikel 6.4 i bilaga VII nämndes emellertid inget om avståndet via järnväg. Avståndet hade ingen betydelse för att tillämpa nämnda bestämmelse. I själva verket måste denna bestämmelse tolkas utifrån det syfte som beskrivits ovan. Det fanns därför ingen som helst anledning att bestämma avståndet utifrån den omväg det innebar om man tog hänsyn till järnvägsnätets utformning.

För det tredje fanns det fakta som tydde på att det inte hade förekommit någon flyttning. Den klagande hade nöjt sig med att lämna in ett intyg som visade att han var registrerad i Perl. Han hade emellertid inte visat att han ändrat sin stadigvarande bosättning från Schengen till Perl. 1989 och 1994 hade den klagande dessutom begärt och erhållit domstolens tillstånd att verka som ledamot av stadsfullmäktige i Perl. Detta visade att den klagande bibehållit centrum för sina intressen i den staden.

När det gällde den påstådda underlåtenheten att besvara den klagandes skrivelser och hans klagomål enligt artikel 90 borde den klagande vara medveten om att hans ansökan om ett flyttningsbidrag innebar ett missbruk. Även om ett svar från förvaltningen inte hade kunnat tillföra någon konkret ny information skulle det ha varit att föredra om den aktuella enheten hade svarat den klagande som en ren administrativ hövlighet. När det gällde klagomålet enligt artikel 90 kunde den klagande inte kritisera det faktum att han inte informerats om administrationens ståndpunkt när det gällde hans klagomål, eftersom artikel 90.2 uppgav att frånvaron av ett svar skulle tolkas som ett underförstått beslut att avvisa klagomålet.

I sin årsrapport hade ombudsmannen intagit ståndpunkten att ett administrativt missförhållande föreligger om en gemenskapsinstitution underlåter att agera i enlighet med de gemenskapsakter som är bindande för denna. Domstolen ansåg att det mot bakgrund av ovanstående inte hade förekommit något administrativt missförhållande i detta ärende.

⁷¹ Mål T-63/91 Benzler mot kommissionen, REG 1992, s. II-2095 punkt 25 och mål T-37/99 Miranda mot kommissionen, REG-P 2001, s.II-413, punkt 31.

⁷² Mål T-41/89 Schwedler mot parlamentet, REG 1990, s. II-79, punkt 23.

⁷³ Mål T-498/93 Dornonville de la Cour mot kommissionen, REG 1994 s.-II-813, punkterna 38-39.

⁷⁴ Mål 90/81 Burg mot domstolen, REG 1982, s. 983.

Domstolens enheter hade dessutom instruerats att i framtiden besvara skrivelser även om en ansökan innebar ett uppenbart missbruk och svaret inte kunde tillföra någon ny förklaring eller några nya fakta.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål. Han konstaterade att domstolen inte hade kommenterat fallet *Pescatore*. Den klagande ansåg dessutom att avståndet via järnväg var relevant (se artikel 8.1 i bilaga VII).

BESLUTET

1 Underlåtenhet att bevilja flyttningsbidrag

1.1 Den klagande, en före detta tjänsteman vid EG-domstolen, hävdar att domstolen underlåtit att bevilja honom det flyttningsbidrag han hade rätt till när han lämnade sin tjänst i domstolen och flyttade från Schengen i Luxemburg till Perl i Tyskland.

1.2 Domstolen anser inte att den klagande hade rätt till ett sådant bidrag eftersom 1) den klagande inte flyttat till en ny miljö 2) och även om man antar att det hade skett en flyttning till Perl på det vis som uppges av den klagande, så låg denna stad på ett avstånd från Luxemburg som understeg de 70 km som föreskrevs i gällande bestämmelser och 3) det fanns fakta som visade att det aldrig hade ägt rum någon flyttning.

1.3 Enligt artikel 6.1 i bilaga VII skall en tjänsteman som uppfyller kraven i artikel 5.1 i bilaga VII (dvs. som uppfyller kraven för att få bostättningsbidrag) ha rätt till ett flyttningsbidrag som motsvarar två månaders grundlön om det gäller en tjänsteman som har rätt till hushållstillägg eller en månads grundlön i övriga fall när han lämnar sin tjänst, under förutsättning att han fullgjort fyra års tjänstgöring och inte erhåller ett liknande bidrag i sin nya anställning. I artikel 6.4 i bilaga VII anges att flyttningsbidraget endast betalas ut om tjänstemannen har "flyttat till en ort som ligger minst 70 km från den ort där tjänstemannen var anställd".

1.4 Ombudsmannen konstaterar att avståndet via järnväg mellan Luxemburg och Perl (via Karthaus i Tyskland) verkar vara 86 km. Han konstaterar också att den klagande inte ifrågasätter domstolens åsikt att avståndet via landsväg bara är mellan 32 och 34 km.

1.5 Domstolen hävdar att det är nödvändigt att beakta att de bestämmelser i gemenskapens lagstiftning som ger rätt till finansiella bidrag måste tolkas restriktivt, framför allt i avsikt att utnyttja offentliga medel på ett korrekt sätt⁷⁵. Domstolen hävdar därför, utifrån detta, att det avstånd som gäller är (det kortare) avståndet via landsväg och att det inte finns någon som helst anledning att bestämma avståndet genom att ta hänsyn till den omväg som uppkommer på grund av järnvägsnätets utformning.

1.6 Ombudsmannen anser att denna ståndpunkt förefaller rimlig. Den klagandes argument att en annan bestämmelse (artikel 8.1 i bilaga VII) hänvisar till avståndet via järnväg verkar inte ha någon avgörande betydelse i detta sammanhang. Det faktum att det inte görs någon hänvisning till avståndet via järnväg i artikel 6 ger tvärtom ytterligare tyngd åt domstolens ståndpunkt att bestämmelsen kan och bör tolkas strikt och i ljuset av flyttningsbidragets syfte.

1.7 Under dessa omständigheter, och utan att det föreligger något behov av att beakta de övriga argument som lagts fram av domstolen, verkar det inte föreligga något administrativt missförhållande vad gäller domstolens vägran att bevilja flyttningsbidraget.

⁷⁵ Mål T-41/89 *Schwedler* mot parlamentet, REG 1990, s. II-79, punkt 23.

2 Underlåtenheten att besvara skrivelserna och klagomålet enligt artikel 90

2.1 Den klagande hävdar att domstolen underlätit att besvara hans skrivelser av den 12 april 2000 och den 18 februari 2001 och hans klagomål av den 19 juli 2001 som ingetts i enlighet med artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna.

2.2 Domstolen medger att inga svar skickades på den klagandes skrivelser och på klagomålet enligt artikel 90. Den medger att det hade varit bättre om den aktuella enheten hade besvarat den klagandes skrivelser som en ren administrativ hövlighet. Domstolen påpekar att dess enheter har instruerats att i framtiden besvara skrivelser även om en ansökan innebär ett uppenbart missbruk och svaret inte kan tillföra någon ny förklaring eller några nya fakta. När det gäller klagomålet enligt artikel 90 anser domstolen emellertid att den klagande inte kunde kritisera det faktum att han inte informerats om administrationens ståndpunkt när det gällde hans klagomål, eftersom det i artikel 90.2 anges att frånvaron av ett svar skall tolkas som ett underförstått beslut att avvisa klagomålet.

2.3 Det är god förvaltningssed att skrivelser och ansökningar från medborgarna besvaras inom en rimlig tidsperiod⁷⁶. Domstolens underlåtenhet att besvara den klagandes skrivelser av den 21 april 2000 och den 18 februari 2001 utgör följaktligen ett administrativt missförhållande. Domstolen har emellertid medgett att det hade varit bättre om den aktuella enheten hade svarat den klagande som en ren administrativ hövlighet. Domstolen har även informerat ombudsmannen om att åtgärder har vidtagits för att se till att skrivelser sådana som den klagandes besvaras i framtiden. Under dessa omständigheter anser ombudsmannen inte att det finns något behov av att driva undersökningen av denna del av ärendet vidare.

2.4 Enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna skall myndigheten meddela den person som ingett ett internt klagomål sitt motiverade beslut inom fyra månader. Detta överensstämmer med reglerna för god förvaltningssed. Det stämmer att artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna föreskriver att ett uteblivet svar inom den period på fyra månader som anges i bestämmelsen skall anses utgöra ett negativt beslut. Denna regel är till för att skydda medborgarna om en förvaltning inte uppfyller sina rättsliga skyldigheter. Den ger på intet vis förvaltningen rätt att avvika från de skyldigheter den har enligt principerna om god förvaltningssed. Under dessa omständigheter drar ombudsmannen slutsatsen att domstolens underlåtenhet att besvara den klagandes klagomål enligt artikel 90.2 utgör ett fall av administrativt missförhållande.

2.5 Domstolen har inte framfört någon ursäkt till den klagande för sin underlåtenhet att besvara hans klagomål. Den har inte heller angett att den såg det som sin skyldighet att besvara klagomål enligt artikel 90.2 inom den tidsfrist som anges i denna bestämmelse. En kritisk anmärkning kommer därför att framföras.

3 Fallet Pescatore

3.1 I sitt klagomål nämnde den klagande att Pescatore, en före detta domare vid EG-domstolen, beviljats ett flyttningsbidrag, trots att han bodde kvar i samma hus i Luxemburg. Den klagande tog upp denna fråga i sina kommentarer till domstolens yttrande.

3.2 Det verkar inte som om den klagande avsåg att ombudsmannen skulle undersöka denna fråga⁷⁷. Under alla omständigheter gäller att enligt artikel 2.4 i ombudsmannens

⁷⁶ Se artikel 14 och 17 i den europeiska kodexen för god förvaltningssed som har lagts fram av ombudsmannen och som har godkänts av Europaparlamentet. Kodexen finns tillgänglig på ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

⁷⁷ Ombudsmannen informerade den klagande den 31 december 2001 om att han hade uppmanat domstolen att yttra sig över de båda påståenden som diskuterats ovan. Den klagande bad inte ombudsmannen utsträcka sin undersökning till fallet Pescatore.

stadga⁷⁸, måste ett klagomål inlämnas inom två år efter det datum när de relevanta uppgifterna kom till den klagandes kännedom och det måste föregås av lämpliga administrativa hänvändelser till den berörda institutionen. Detta villkor verkar inte vara uppfyllt i föreliggande fall.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna skall myndigheten meddela den person som ingett ett internt klagomål sitt motiverade beslut inom fyra månader. Detta överensstämmer med reglerna för god förvaltningssed. Det stämmer att artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna föreskriver att ett uteblivet svar inom den period på fyra månader som anges i bestämmelsen skall anses utgöra ett negativt beslut. Denna regel är till för att skydda medborgarna om en förvaltning inte uppfyller sina rättsliga skyldigheter. Den ger på intet vis förvaltningen rätt att avvika från de skyldigheter den har enligt principerna om god förvaltningssed. Under dessa omständigheter drar ombudsmannen slutsatsen att domstolens underlåtenhet att besvara den klagandes klagomål enligt artikel 90.2 utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.5 FÖRSLAG TILL REKOM- MENDATIONER SOM ANTAGITS AV INSTITUTIONEN

KLAGOMÅLET

De klagande deltog i uttagningsprov EUR/C/22 som organiserades gemensamt av Europaparlamentet och Europeiska gemenskapernas domstol. Sedan de blivit godkända upptogs deras namn på förteckningen över godkända sökande.

Mellan den 1 december 1996 och den 1 november 1998 rekryterade parlamentet de klagande, samtliga i grad C5, nivå 3.

I sitt klagomål till ombudsmannen påstod de klagande att de diskriminerats jämfört med andra kandidater som hade deltagit i samma uttagningsprov och som rekryterats i grad C4, nivå 3.

UNDERSÖKNINGEN

Europaparlamentets yttrande

Klagomålet skickades till parlamentet för yttrande.

I sitt yttrande över klagomålet påpekade parlamentet att de klagande kunde ha överklagat institutionens beslut i samband med rekryteringen genom att skicka in ett klagomål enligt artikel 90 i tjänsteföreskrifterna. I maj 1998 klagade tre av de klagande enligt artikel 90.1 och bad att få bli flyttade till grad C4 med retroaktiv verkan från och med datum för deras utnämning. Klagomålen avvisades.

Parlamentet påpekade dessutom att även om de klagande skulle ha skickat in sina klagomål enligt artikel 90.2 skulle deras klagomål ha betraktats som otillåtliga eftersom

⁷⁸ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

⁷⁹ Samma förslag till rekommendation riktades även till parlamentet i de förenade klagomålen 545 och 547/2000/IP och antogs av institutionen.

EUROPA- PARLAMENTET GÅR MED PÅ ATT OMPRÖVA REKRYTERINGS- FÖRFARANDET FÖR VISSA TJÄNSTEMÄN⁷⁹

*Beslut i klagomål
1371/1999/IP mot
Europaparlamentet*

de inte skulle ha skickats in inom den tidsgräns som anges i tjänsteföreskrifterna, dvs. inom tre månader från det datum när tjänstemannens provperiod inleds.

Institutionen underströk att enbart förekomsten av nya omständigheter i sakfrågan kunde motivera att ett klagomål inlämnades enligt artikel 90.2 för omprövning av ett tidigare beslut rörande rekrytering som inte hade överklagats inom gällande tidsfrist och att detta överensstämde med vad gemenskapens domstolar alltid hade hävdad. Om ett domstolsutslag som upphävde ett administrativt beslut kunde utgöra en ny omständighet, så var det bara i förhållande till de personer som direkt påverkades av det upphävda beslutet. Domen i målet *Monaco*⁸⁰ som åberopades av de klagande, kunde därför inte gälla eftersom de inte deltog i samma öppna uttagningsprov som Monaco.

Institutionen uppgav dessutom att enligt den policy som parlamentet tillämpar i samband med rekryteringar sedan de nya interna direktiven trätt i kraft i maj 1995, kan tillsättningsmyndigheten tillsätta en tjänsteman i en högre lönegrad än ingångsgraden för hans eller hennes kategori enbart i undantagsfall och för att attrahera kvalificerade kandidater när extremt komplicerade uppgifter skall utföras.

De klagandes kommentarer

I sina kommentarer till parlamentets yttrande vidhöll de klagande i allt väsentligt sitt ursprungliga klagomål.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Enligt ett beslut av den 18 maj 2001 skickade ombudsmannen ett förslag till rekommendation till parlamentet i enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga⁸¹. Till grund för förslaget till rekommendation låg följande:

De klagande godkändes i uttagningsprovet EUR/C/22 som organiserades gemensamt av Europaparlamentet och Europeiska gemenskapernas domstol och anställdes i lönegrad C5, nivå 3. I sitt klagomål till ombudsmannen hävdar de att de blivit diskriminerade jämfört med andra kandidater som deltagit i samma uttagningsprov och som anställdes i grad C4, nivå 3.

I sitt yttrande underströk parlamentet att de klagande skulle ha haft möjlighet att överklaga institutionens beslut genom att skicka in ett klagomål enligt artikel 90 i tjänsteföreskrifterna. De som klagade hade emellertid gjort det sedan tidsfristen löpt ut.

Enbart förekomsten av nya omständigheter i sakfrågan kunde motivera att ett klagomål inlämnades enligt artikel 90.2 för omprövning av ett tidigare beslut rörande rekrytering som inte hade överklagats inom gällande tidsfrist. Om ett domstolsutslag som upphävde ett administrativt beslut kunde utgöra en ny omständighet, så var det bara i förhållande till de personer som direkt påverkades av det upphävda beslutet. Parlamentet påpekade att förstainstansrättens dom i målet *Monaco*, som åberopades av de klagande, inte kunde tillämpas i deras ärende, eftersom de inte direkt påverkades av det upphävda beslutet.

Ombudsmannen konstaterade att huvudfrågan i detta ärende var om de klagande hade utsatts för diskriminering från Europaparlamentets sida när de anställdes och om det förekommit ett administrativt missförhållande vid parlamentet.

Principen om icke-diskriminering och likabehandling är en av grundprinciperna i gemenskapsrätten. Gemenskapens domstolar har konsekvent hävdad att jämförbara situationer

⁸⁰ Dom i förstainstansrätten (fjärde kammaren) av den 9 juli 1997, Roberto Monaco mot Europaparlamentet. Mål T-92/96. REG-P 1997, s. IA-0195; II-0573.

⁸¹ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas på samma sätt, om inte en sådan behandling kan motiveras objektivt⁸².

I sin dom i målet T-92/96 (*Monaco*) ansåg förstainstansrätten att kandidaterna i samma uttagningsprov i princip skall anses befinna sig i en jämförbar situation. Domstolen har dessutom angett att en institution bryter mot principen om likabehandling och icke-diskriminering om den tillämpar föreskrifterna i de nya interna direktiven, som innehåller krav på en striktare tillämpning av artikel 31.2 i tjänsteföreskrifterna, på en viss tjänsteman som rekryterats från ett visst uttagningsprov, medan andra tjänstemän som rekryterats av institutionen genom samma uttagningsprov innan de nya interna direktiven trädde i kraft klassificeras enligt tidigare interna direktiv.

Domstolen ansåg att enbart hänvisningen till nya regler som antogs av parlamentet under mellantiden inte var ett tillräckligt motiv för att rekrytera kandidater från samma uttagningsprov med olika kontraktsvillkor.

Ombudsmannen ansåg det vara viktigt att påminna om att det uttagningsprov som de klagande hade deltagit i, hade organiserats gemensamt av parlamentet och EG-domstolen.

Efter domen i förstainstansrätten i ovanstående mål omplacerade domstolen på eget initiativ de tjänstemän som, sedan de nya interna direktiven trätt i kraft, rekryterats på mindre förmånliga villkor än de som tillämpades på kandidaterna som rekryterades på grundval av tidigare interna direktiv.

Ombudsmannen ansåg att även om domen i *Monaco*-målet inte kunde åberopas av de klagande som en ny omständighet så hade tillsättningsmyndigheten möjlighet att ändra rekryteringsvillkoren för de klagande, som EG-domstolen gjorde.

På grundval av dessa överväganden ansåg ombudsmannen att parlamentets beslut att anställa de klagande och att därvid tillämpa de nya interna direktiven på dem, medan andra kandidater som anställdes från samma förteckningen över godkända sökande klassificerades enligt de tidigare interna direktiven, resulterade i att de klagande diskriminerades. Det faktum att institutionen inte handlade i enlighet med de principer som angetts av förstainstansrätten i målet T-92/96, och dess vägran att ompröva sitt beslut, utgjorde därför ett administrativt missförhållande .

Med tanke på den standpunkt som intogs av parlamentet verkade det inte möjligt att åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen ansåg det därför vara lämpligt att lämna följande förslag till rekommendation i enlighet med artikel 3.6 i sin stadga.

Förslaget till rekommendation lyder som följer:

Parlamentet bör följa EG-domstolens exempel och omplacera de klagande i grad C4, nivå 3. Den nya klassificeringen bör träda i kraft från och med det datum när de utnämndes som tjänstemän.

Ombudsmannen informerade Europaparlamentet om att institutionen skulle skicka ett detaljerat yttrande före den 30 september 2001 enligt artikel 3.6 i stadgan och att det detaljerade yttrandet kunde utgöras av ett antagande av ombudsmannens förslag till rekommendation och en beskrivning av hur det hade genomförts.

Parlamentets detaljerade yttrande

Parlamentets detaljerade yttrande, som ombudsmannen mottog den 7 november 2001, lyder som följer:

⁸² - Mål 203/86 Spanien mot rådet, REG 1988, s. 4563, punkt 25, och mål C-15/95 Earl de Kerlast, REG 1997, s. I-1961, punkt 35.
- Mål C-150/94 Förenade kungariket mot rådet, REG 1998, s. I-7235, punkt 97.

Institutionen kan inte acceptera Ert förslag till rekommendation av följande skäl.

För det första anser denna institution fortfarande att klagomålen måste avvisas på grund av otillåtlighet. Klagomålen ingavs långt efter de beslut som klagomålen avser. Även om man skulle medge att domen i Monaco-målet skulle utgöra en ny omständighet (något som denna institution inte anser när det gäller det aktuella ärendet, på grundval av att det kan utgöra en ny omständighet enbart för personer som är direkt berörda av det upphävda beslutet), så kvarstår att klagomålen ingavs efter den tidsfrist som anges i artikel 90 i tjänsteföreskrifterna. Denna aspekt av ärendet – dvs. att klagomålet är otillåtligt – verkar ha ignorerats helt i Ert förslag till rekommendation (...).

För det andra står det klart att beslut som fattas av en institutions tillsättningsmyndighet inte är bindande för en annan institution. EG-domstolen och parlamentet är två skilda institutioner inom Europeiska unionen. Trots detta har Ni i ert förslag till rekommendation angett att "(...)att även om domen i Monaco-målet inte kunde åberopas av de klagande som en ny omständighet så hade tillsättningsmyndigheten möjlighet att ändra rekryteringsvillkoren för de klagande, som EG-domstolen gjorde." Det faktum att EG-domstolen har omklassificerat vissa av de klagande medför på intet sätt en skyldighet för Europaparlamentets tillsättningsmyndighet att göra samma sak. Tillsättningsmyndighetens stora skönsmässiga befogenheter har gång på gång erkänts i ett antal mål (...) där rätten för en viss gemenskapsinstitution att bestämma interna regler för hur man vill gradera de sökande i fall som detta har erkänts.

Av ovan anförda skäl kan institutionen därför inte anta ovannämnda förslag till rekommendation.

Ombudsmannens ytterligare skrivelse av den 23 januari 2002

Efter att noggrant ha analyserat parlamentets detaljerade yttrande ansåg ombudsmannen att det var nödvändigt att förmedla sina synpunkter på det och att lyfta fram vissa punkter som låg till grund för hans förslag till rekommendation. Den 23 januari 2002 skickade han därför en ytterligare skrivelse till parlamentets talman Pat Cox.

I sin skrivelse påminde ombudsmannen om att EG-domstolen, som är den högsta myndigheten när det gäller gemenskapsrättens innebörd och tolkning, konsekvent har hävdat att den allmänna principen om likabehandling är en av de grundläggande principerna i de lagar som styr gemenskapens förvaltning. Domstolen hade respekterat att gemenskapens rekryteringsförfarande måste tillämpa principen om likabehandling. Den principen innebär att jämförbara situationer inte får behandlas olika och att olikartade situationer inte får behandlas på samma sätt om inte en sådan åtskillnad kan motiveras objektivt.

Förstainstansrätten ansåg dessutom att kandidater i samma uttagningsprov i princip skall anses befinna sig i jämförbara situationer. Enligt domstolen bryter en institution mot principen om likabehandling och icke-diskriminering om den tillämpar föreskrifterna i de nya interna direktiven som innehåller krav på en striktare tillämpning av artikel 31.2 i tjänsteföreskrifterna på en viss tjänsteman som rekryterats från ett uttagningsprov, medan andra tjänstemän som rekryterats av institutionen genom samma uttagningsprov innan de nya interna direktiven trädde i kraft klassificeras enligt tidigare interna direktiv. Domstolen ansåg inte att enbart hänvisningen till nya regler som antagits av parlamentet under mellantiden var ett tillräckligt motiv för att rekrytera kandidater från samma uttagningsförfarande med olika kontraktsvillkor.

Ombudsmannen påpekade att det verkade som om det var detta som hade drabbat de klagande i det aktuella fallet.

Ombudsmannen ansåg emellertid att parlamentet fortfarande hade en möjlighet att rätta till detta fall av uppenbar diskriminering och att vidta åtgärder för att undanröja en orättvisa. Han uppmanade därför institutionen att ompröva sin ståndpunkt i ljuset av principen om

likabehandling och icke-diskriminering och att anta det förslag till rekommendation som framförts av ombudsmannen.

Parlamentets ytterligare svar

Den 5 april 2002 mottog ombudsmannen parlamentets ytterligare svar. Parlamentet underströk att dess sekretariat på nytt hade granskat ärendet som förslaget till rekommendation avsåg och hade beslutat, trots vissa invändningar av rättslig och administrativ natur, att följa ombudsmannens rekommendation.

Parlamentet åtog sig att granska de klagandes situation på grundval av de regler som gällde före förändringarna som infördes 1995.

BESLUTET

Den 18 maj 2001 riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till Europaparlamentet:

“Parlamentet bör följa EG-domstolens exempel och omplacera de klagande i grad C4, nivå 3. Den nya klassificeringen bör träda i kraft från och med det datum när de klagande utnämndes som tjänstemän.”

Den 5 april 2002 informerade parlamentet ombudsmannen att det åtog sig att följa förslaget till rekommendation och förklarade att de klagandes situation skulle omprövas.

Ombudsmannen anser att parlamentet har antagit förslaget till rekommendation och avslutar därför ärendet.

3.5.2 Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I mars 2000 skrev den klagande till ombudsmannen som företrädare för sin klient, Hunting Technical Service (HTS), för att klaga mot Europeiska kommissionen. Enligt den klagande fick HTS 1993 i uppdrag att arbeta med ett tekniskt biståndsprojekt i Nigeria, Oban Hills-projektet, som finansierades av den sjunde europeiska utvecklingsfonden (EUF). Avtalsslutande parter var Nigerias regering och ett konsortium som leddes och företräddes av HTS. 1996 stoppade kommissionen ensidigt alla bidrag till projekt i Nigeria. Därmed hade den nigerianska regeringen inget annat alternativ än att säga upp avtalet. Kommissionen tog indirekt ansvaret och HTS ombads lämna in ett ersättningskrav för uppkomna förluster. En redovisning över förlusterna skickades ursprungligen till kommissionen i augusti 1996. Den klagande hävdade att efter tre och ett halvt år hade fortfarande inget förslag till uppgörelse eller någon tidsfrist för ett sådant förslag kommit från kommissionen, trots ett flertal påstötningar. Den klagande påpekade att en vänskaplig förlikning av ärendet skulle ligga i båda parter intresse.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande. I sitt yttrande uppgav kommissionen att HTS lämnade in ett ersättningskrav i augusti 1996. Kommissionen begärde ytterligare förtydligande från HTS som lämnade in ett reviderat krav i november 1996. HTS begärde ersättning för utestående fakturor i samband med avtalet, direkta kostnader för att avsluta projektet och förluster sedan avtalet sagts upp. På grund av de särskilt komplicerade förhållandena i samband med de berörda avtalen och arbetsbelastningen vid de berörda enheterna, fick en extern konsultfirma uppdraget att granska fem inlämnade

EKONOMISK UPPGÖRELSE EFTER AVSLUTANDET AV ETT PROJEKT I NIGERIA

Beslut i klagomål 444/2000/ME mot Europeiska kommissionen

krav, inklusive det som kommit från den klagande, mellan november 1997 och maj 1998. På grund av tillkomsten av den gemensamma enheten för yttre förbindelser och överföringen av filer från det tidigare GD Yttre förbindelser måste ett stort antal oavslutade ärenden först behandlas innan kraven i samband med nedläggningen av Nigeriprojekten kunde tas upp på nytt. Kommissionen uppgav att den visat god vilja att lösa frågan vänskapligt och att den hållit den klagande informerad om hur ärendet fortskred och sammanträffat med den klagande. I februari och april 2000 mottog kommissionen kompletterande förtydliganden från kommissionens delegation till Nigeria. Kommissionens slutsats blev att den inte gjort sig skyldig till några administrativa missförhållanden. Den uppgav också att den var på väg att slutföra ett förslag till ekonomisk uppgörelse och att den såg fram mot en vänskaplig förlikning av ärendet.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll den klagande att inget förslag till uppgörelse hade framförts och att kommissionen inte ens hade föreslagit ett datum för när ett sådant förslag skulle kunna ges.

OMBUDSMANNENS FÖRSÖK ATT ÅSTADKOMMA EN VÄNSKAPLIG FÖRLIKNING

Efter en noggrann behandling av yttrandet och av kommentarerna ansåg inte ombudsmannen att kommissionen hade gett ett adekvat svar på den klagandes påståenden. Ombudsmannen preliminära slutsats blev att det faktum att kommissionen, inte hade kunnat föreslå en uppgörelse under en period av nästan fyra och ett halvt år skulle kunna utgöra ett administrativt missförhållande.

I maj 2001 skickade ombudsmannen ett förslag om vänskaplig förlikning till kommissionen. I sin skrivelse föreslog ombudsmannen att kommissionen senast den 30 juni 2001 skulle föreslå en uppgörelse när det gällde de ersättningskrav för ekonomiska förluster som lämnats av HTS.

I sitt svar från i september 2001 påpekade kommissionen till att börja med att de avtal som finansieras av EDF förblir nationella avtal. Kommissionen ansåg därför inte att den var ansvarig för de ekonomiska återverkningarna av HTS avtal med Nigeria. Kommissionen påpekade att dess aktiviteter och korrespondens med den klagande rörande ersättningskravet var baserat på den rapport den fått från Nigeria för att undersöka kraven för dess räkning. Kommissionen hade hela tiden ansett det vara självklart att den inte agerade för egen räkning, utan för Nigerias, när den undersökte HTS ersättningskrav. I april 2000 klagade kommissionen dessutom för den klagande att ersättningskravet borde ställas till avtalspartnern i Nigeria. Kommissionen uppgav att den var för att tvisten avgjordes vänskapligt i enlighet med artikel 45 i de allmänna villkoren. I maj 2001 skickade den sina synpunkter på HTS ersättningskrav och dess förslag om en vänskaplig förlikning till den nationellt ansvariga bemyndigande tjänstemannen för EDF i Nigeria. Kommissionen beklagade avslutningsvis den långa tid som förflutit mellan det inledande skadeståndskravet och förslaget om en slutlig uppgörelse till Nigeria. Enligt kommissionen var det nu Nigerias sak att föreslå den klagande en uppgörelse.

I sina kommentarer från i november 2001 underströk den klagande att kommissionen 1996 hade rått den klagande att skicka skadeståndskraven till kommissionen och inte till de nigerianska myndigheterna. Det förekom positiva diskussioner mellan HTS och kommissionen om en tidig uppgörelse och det nämndes inte i det skedet att kommissionen inte var behörig att avgöra frågan eller att den inte var rätt mottagare för ett sådant skadeståndskrav. Kommissionen påstående att den agerade på instruktioner från de nigerianska myndigheterna var fullständigt nytt för den klagande. När det gällde påståendet att kommissionen inte var avtalslutande part påpekade den klagande att kommissionen i själva verket var inblandad i avtalet eftersom den stödde avtalet, ingrep i förhandlingarna

mellan de avtalsslutande parterna, i det här aktuella fallet hade kommissionen tillbakavisat en överenskommen betalningsplan och vidare eftersom betalningar dessutom endast gjordes efter en detaljerad granskning från kommissionens sida. Den klagande framförde dessutom synpunkten att kommissionen hade behörighet att agera i ärendet. Han hävdade att den bemyndigande tjänstemannen hade befogenheter att "vidta alla nödvändiga åtgärder för att lösa problemen" och att han kan använda sina befogenheter för att "vid behov åtgärda de ekonomiska konsekvenserna av den uppkomna situationen och, på ett allmänt plan, se till att projektet, projekten eller programmen slutförs under bästa tänkbara ekonomiska förhållanden". Den bemyndigande tjänstemannen har dessutom behörighet att se till att kommissionen gör utbetalningar direkt till den som levererar tjänsterna, och i de fall där dessa utbetalningar görs direkt av kommissionen till avtalets förmånstagare övertar gemenskapen automatiskt den förmånstagarens rätt som kreditor gentemot de nationella myndigheterna.

Under dessa förhållanden ansåg ombudsmannen att en vänskaplig förlikning inte hade uppnåtts.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Enligt ett beslut av den 7 februari 2002 riktade ombudsmannen ett förslag till rekommendation till kommissionen i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga⁸³. Till grund för förslaget till rekommendation låg följande:

1 Påstådd otillbörlig försening och underlåtenhet att föreslå en förlikning

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen efter över tre och ett halvt år ännu inte hade framfört något förslag till förlikning eller någon tidsfrist för ett sådant förslag, trots upprepade krav på detta. Den klagande påpekade att en vänskaplig förlikning av ärendet skulle ligga i båda parterns intresse.

1.2 I sitt första yttrande förklarade kommissionen de olika faserna i ärendet och drog slutsatsen att det enligt kommissionens synpunkt inte hade förekommit något administrativt missförhållande vid kommissionen. Den uppgav också att den befann sig i slutskedet när det gällde utarbetandet av ett förslag till ekonomisk uppgörelse och att den såg fram mot en vänskaplig förlikning av ärendet. I sitt svar på förslaget till vänskaplig förlikning påpekade kommissionen sammanfattningsvis följande: EDF:s avtal förblir nationella avtal. Dess aktiviteter och korrespondens med den klagande rörande ersättningskravet baserades på ett uppdrag från de nigerianska myndigheterna att undersöka kravet för Nigerias räkning. Kommissionen hade ingen avtalsenlig skyldighet i detta fall och hade informerat den klagande om detta i maj 1999. Kravet skulle ha riktats till de nigerianska myndigheterna och det klargjordes för HTS i april 2000. Dessutom hade kommissionens synpunkter angående kravet och dess förslag till en vänskaplig förlikning skickats till den nationella bemyndigande tjänstemannen vid EDF i Nigeria och det var nu de nigerianska myndigheternas sak att föreslå den klagande en uppgörelse.

1.3 Den klagande påpekade att kommissionen gömde sig bakom den rättsliga doktrinen om avtals privata natur för att försöka rättfärdiga sin underlåtenhet att på ett adekvat sätt ta itu med HTS krav. HTS hade uppmanats att lämna in sitt ersättningskrav till kommissionen och hade bibringats uppfattningen att kommissionen var rätt myndighet att rikta ersättningskravet till. Den klagande hade inte informerats om att kommissionen agerade som företrädare för de nigerianska myndigheterna. Den klagande uppgav att kommissionen i verkligheten var engagerad i avtalet och att den dessutom hade befogenhet att agera i ärendet. Den klagande avslutade med att framhålla att kommissionen i sitt svar underlåtit att reagera adekvat på förslaget till vänskaplig förlikning.

⁸³ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning, EGT L 113, 1994, s. 15.

1.4 Ombudsmannen konstaterade att den klagande och kommissionen var överens när det gällde tidsaspekten för de händelser som rörde klagomålet, som sammanfattningsvis avsåg följande. 1996 sades den klagandes avtal upp på grund av att kommissionen avbröt sitt samarbete med Nigeria. I augusti och november 1996 lämnade HTS in ett ersättningskrav för uppkomna ekonomiska förluster till kommissionen. En extern konsultfirma gjorde en granskning av detta och fyra andra ersättningskrav mellan november 1997 och maj 1998. I maj 1999 togs ärendet upp på nytt. När kommissionen skickade sitt svar på förslaget till vänskaplig förlikning i september 2001 hade ännu inget förslag till uppgörelse skickats till HTS.

1.5 Följande förklaring gavs till det utdragna tidsförloppet. När det gällde perioden från november 1996 till april 1997 hävdade kommissionen att på grund av de särskilt komplicerade omständigheterna i ärendet och överbelastningen på de berörda enheterna beslutades det i april 1997 att en extern revisor skulle granska ersättningskravet. Den granskningen ägde rum mellan november 1997 och maj 1998. Ingen särskild förklaring gavs för perioden mellan april och november 1997. När det gällde perioden mellan maj 1998 och maj 1999 förklarade kommissionen att på grund av intern omstrukturering och ouppklarade ärenden kunde den under den perioden inte arbeta med ärendet. Från maj 1999 behandlade kommissionen ärendet och krävde ytterligare klarlägganden från sin delegation i Nigeria. Det är inte klart när en sådan begäran framfördes, men kommissionen mottog den begärda informationen i februari och april 2000. I april 2000 träffades kommissionen och HTS. Ombudsmannen har inte fått några skäl till förseningen mellan april 2000 och maj 2001. Den 14 maj 2001 skickade kommissionen sina synpunkter och sitt förslag till en vänskaplig uppgörelse till den nationella bemyndigande tjänstemannen för EUF i Nigeria. Det förefaller som om kommissionen i slutet av 2001 hade för avsikt att kontakta den nationella bemyndigande tjänstemannen om det uteblivna svaret på meddelandet från i maj.

1.6 Det är god förvaltningssed att fatta beslut och att reagera på förfrågningar inom en rimlig tidsperiod. I det här aktuella fallet skickades HTS reviderade ersättningskrav för ekonomiska förluster till kommissionen i november 1996. Den klagande hävdade att kommissionen borde föreslå en uppgörelse. I februari 2002, över fem år senare, har något sådant förslag fortfarande inte framförts. Ombudsmannen accepterar att ärendet är komplicerat och att det därför krävs tid för att behandla det. Ombudsmannen konstaterar dessutom att under sex månader höll en extern konsultfirma på med att värdera ersättningskravet. För merparten av förseningen lämnar kommissionen emellertid ingen giltig förklaring.

1.7 Vad gäller kommissionens påstående att den agerade som företrädare för myndigheterna i Nigeria och att kommissionen inte var rätt adressat för ersättningskravet, är ombudsmannen inte övertygad av de argument som framförts av kommissionen. Det var först i ett sammanträde i april 2000 som kommissionen nämnde att alla ersättningskrav skulle riktas till regeringen i Nigeria. Påståendet att den agerade enligt instruktioner från Nigeria framfördes första gången i kommissionens svar från september 2001 på ombudsmannens förslag till vänskaplig förlikning. Skriftväxlingen mellan kommissionen och den klagande stöder inte kommissionens ståndpunkt. Tvärtom ger kommissionens skrivelser ett intryck av att kommissionen är rätt adressat och att förslaget kommer att ställas direkt till HTS.

1.8 Kommissionen framförde dessutom att den inte var avtalsslutande part och därför inte ersättningsskyldig. Kommissionen nämner detta för första gången i sin skrivelse av den 27 maj 1999. Även om kommissionen rent formellt inte var avtalsslutande part, förhindrar det inte kommissionen från att föreslå den klagande en vänskaplig uppgörelse. Dessutom åtog sig kommissionen redan 1996 att behandla ersättningskravet i det här aktuella ärendet och skriftväxlingen visar att avsikten faktiskt var att framställa ett sådant förslag. Kommissionen verkar dessutom ha gett den klagande råd om hur ersättningskravet som

skulle lämnas in till kommissionen skulle vara utformat⁸⁴. Naturligtvis måste ett sådant förslag ligga i linje med kommissionens rättsliga och ekonomiska skyldigheter, något som den klagande aldrig bestridit⁸⁵.

2 Slutsats

2.1 På grundval av sina undersökningar i detta klagomål anser ombudsmannen inte att kommissionen har kunnat styrka påståendet att den inte skulle kunna föreslå en uppgörelse med HTS som den hela tiden lovat att göra sedan 1996, till dess den ändrade sin ståndpunkt i september 2001. Ombudsmannens slutsats blev därför att det faktum att kommissionen inte föreslagit en sådan uppgörelse utgjorde ett fall av administrativt missförhållande.

2.2 I enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till kommissionen:

Kommissionen bör senast den 31 maj 2002 föreslå en uppgörelse när det gäller ersättningskravet för ekonomiska förluster som framförts av HTS.

Kommissionens detaljerade yttrande

Ombudsmannen informerade kommissionen om att den enligt artikel 3.6 i stadgan skulle lämna ett detaljerat yttrande senast den 30 september 2001 och att det detaljerade yttrandet kunde bestå av ett antagande av ombudsmannens förslag till rekommendation och av en beskrivning av hur det har genomförts.

I mars 2002 skickade kommissionen ett detaljerat yttrande till ombudsmannen, i vilket kommissionen beklagade att den inte kunde följa förslaget till rekommendation.

I augusti 2002 skickade kommissionen ett kompletterande yttrande om förslaget till rekommendation. Kommissionen informerade ombudsmannen om att den hade föreslagit den klagande en vänskaplig uppgörelse vid ett sammanträde i Bryssel den 29 maj 2002. Kommissionen uppgav att den klagande hade informerat kommissionen den 21 juni 2002 om att den klagande accepterade den föreslagna uppgörelsen. Kommissionen drog slutsatsen att den hade följt ombudsmannens förslag och hoppades att ärendet därmed skulle kunna avslutas.

Kommissionens detaljerade yttrande och kompletterande yttrande vidarebefordrades till den klagande. Den klagande informerade ombudsmannen den 3 september 2002 om att en uppgörelse hade nåtts och genomförts i sin helhet av kommissionen den 30 augusti 2002. Den klagande tackade ombudsmannen för hans insatser i ärendet.

BESLUTET

1 Den 7 februari 2001 riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till kommissionen i enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga:

Kommissionen bör senast den 31 maj 2002 föreslå en uppgörelse när det gäller ersättningskravet för ekonomiska förluster som framförts av HTS.

2 Den 2 augusti 2002 underrättade kommissionen ombudsmannen om att den antagit ombudsmannens förslag till rekommendation och om vilka åtgärder den vidtagit för att genomföra detta. De åtgärder som kommissionen beskrivit förefaller tillfredsställande och ombudsmannen avslutar därför ärendet.

⁸⁴ Se skrivelse av den 15 augusti 1996 från HTS till kommissionen med hänvisning till mötet den 17 juli 1996.

⁸⁵ Se skrivelse av den 17 april 2000 från HTS till kommissionen.

**KOMMISSIONEN
GENOMFÖRDE EN
NY INSPEKTION PÅ
PLATSEN I SYFTE
ATT OMRÖVA SITT
BESLUT ATT TILLÅTA
IMPORT AV
RENKÖTT FRÅN
RYSSLAND**

*Beslut i klagomål
751/2000/(BB)IJH mot
Europeiska
kommissionen*

KLAGOMÅLET

Den 1 juni 2000 klagade verkställande direktören för finska renskötarnas förening till Europeiska ombudsmannen som företrädare för föreningen. Enligt den klagande lyder fakta i ärendet sammanfattningsvis som följer:

Den 12 januari 2000 fattade ständiga veterinärkommittén ett beslut om att tillåta import av renkött från Kolahalvön i Ryssland. Initiativet till detta beslut kom från ett svenskt företag som är kommersiellt intresserat av att importera ryskt renkött. Det svenska företaget deltog i den inspektion på platsen som genomfördes på Kolahalvön genom att arrangera resan och tillhandahålla tolkningstjänst under inspektionen.

Import av kött från Ryssland har hittills varit förbjudet eftersom landet klassats som mul-och-klövsjukessmittad region och på grund av att förhållandena i samband med slakt och hantering av köttprodukter inte uppfyller gällande krav.

Den klagande påstår att kommissionen brustit i opartiskhet på grund av att det svenska företaget tillåtits medverka vid inspektionen på platsen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande gjorde kommissionen följande påpekanden:

Den 11-21 oktober 1998 gjorde kommissionens experter vid byrån för livsmedel och veterinära frågor en inspektionsresa på inbjudan av de ryska myndigheterna för att undersöka om import av renkött från Kolahalvön kunde tillåtas.

Den 26 februari 1996 skrev den svenske jordbruksministern till kommissionsledamot Fischler och bad att ett sådant uppdrag skulle genomföras utan ytterligare dröjsmål med tanke på dess betydelse för vissa delar av jordbrukssektorn i norra Sverige. År 1997 mottog kommissionen en formell begäran från de svenska myndigheterna om att tillåta import av renkött från vissa regioner i Ryssland och att så snart som möjligt skicka en delegation till Ryssland för att undersöka möjligheterna att tillåta import av renkött.

År 1997 begärde chefen för den veterinära avdelningen i Ryska federationens ministerium för jordbruk och livsmedel att kommissionens veterinära tjänster snarast skulle resa till norra Ryssland i avsikt att undersöka möjligheten att tillåta import från Murmanskregionen.

Mellan januari och maj 1998 ägde en skriftväxling rum mellan kommissionen och Norrfrys AB, ett svenskt företag med dotterbolag och produktionsenheter i Finland, Polen och Ryssland. Norrfrys AB antydde att man ville se ett snart avskaffande av förbudet mot att importera renkött från Ryssland.

Ett förslag till resplan för uppdraget mottogs från de regionala myndigheterna via Norrfrys AB den 16 september 1998. Man stötte på betydande svårigheter när det gällde att upprätta direktkontakt med de regionala myndigheterna på grund av inadekvata kommunikationskanaler. Inspektionsteamet utnyttjade i viss utsträckning den faxutrustning som Norrfrys AB ställde till förfogande när resan arrangerades. Norrfrys AB erbjöd sig att göra de nödvändiga biljettreservationerna och att hjälpa till med att erhålla visum för inspektionsteamet.

Kommissionens resebyrå kunde inte göra de nödvändiga hotell- och flygbokningarna i Murmanskregionen. Med tanke på den mycket korta tid som stod till buds mellan den formella bekräftelsen och själva uppdraget hade inspektionsteamet inget annat val än att

be Norrfrys AB göra de nödvändiga hotell- och flygbokningarna i Murmanskregionen genom sina lokala agenter. Kostnaderna för flygresor till och från Ryssland betalades direkt av kommissionen på sedvanligt vis.

Norrfrys AB ombads dessutom skaffa en tolk eftersom inga av kommissionens tolkar var tillgängliga för att följa med inspektionsteamet.

Inspektionsteamet accepterade en inbjudan till lunch från Norrfrys AB:s vd under den tid man tillbringade i Moskva. Denna måltid deklarerades på inspektionsteamets blanketter för kostnadsredovisning.

Vid ett flertal tillfällen användes bilar som tillhandahölls av Norrfrys AB för transporter mellan hotell och kontor eller platser som skulle inspekteras. Det fanns inget alternativ till att använda de bilar som tillhandahölls av Norrfrys AB om uppdragets målsättning skulle kunna uppnås.

Verkställande direktören för Norrfrys AB deltog inte i några sammanträden med de ryska myndigheterna och inte heller i inspektionsteamets interna möten. Han var närvarande under besöken till de två produktionsanläggningar i vilka Norrfrys AB hade kommersiella intressen. Inga andra produktionsanläggningar besöktes under uppdraget.

En rapport över teamets resultat, slutsatser och rekommendationer till de nationella myndigheterna och till kommissionens egna enheter utarbetades när uppdraget slutförts. Slutrapporten lades fram inför den ständiga veterinära kommittén för information och diskussion den 11 februari 1999.

Den 14-15 december 1999 fick förslaget till kommissionens beslut om ett preliminärt godkännande av planerna för rests substanser för tredje land enligt rådets direktiv 96/23/EG ett positivt mottagande av medlemsstaterna.

Ständiga veterinärkommittén tillstyrkte den 12 januari 2000 ett förslag till kommissionens beslut om ändring av rådets beslut 97/212/EG, varigenom Ryssland togs med på listan över tredje land från vilka "klövdjursvilt, med undantag av vildsvin" kunde importeras. Den 9 februari 2000 avgav den ständiga veterinära kommittén ett positivt yttrande över ett förslag till kommissionens beslut om att upprätta en förteckning över anläggningar för behandling av kött från uppfödda vilda djur i Ryssland. För närvarande har endast en anläggning, Norrfrys AB Production i Lovozero, Murmansk, blivit godkänd.

I samband med samtliga dessa beslut respekterades de förfaranden som anges i kommissionens interna regler fullt ut. Inga påtryckningar utifrån förekom. I samtliga fall erhöles ett enhälligt godkännande från medlemsstaterna av den ständiga veterinära kommitténs beslut.

Kommissionen inser att de åtgärder som krävdes för att uppdraget skulle kunna genomföras faller utanför de normala ramarna. Utan hjälpen från exportföretaget hade det emellertid varit omöjligt att genomföra uppdraget.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll den klagande sitt klagomål och framställde flera ytterligare frågor om kontrollerna i samband med operationen, de inadekvata kommunikationskanalerna och renköttets ursprung.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande av kommissionens yttrande och den klagandes kommentarer föreföll det som om det fortfarande återstod obesvarade frågor. Ombudsmannen bad därför

kommissionen avge ett kompletterande yttrande om de frågor som tagits upp av den klagande.

Kommissionens kompletterande yttrande

I sitt kompletterande yttrande framhöll kommissionen sammanfattningsvis följande.

Kommissionen fick tillfredsställande skriftliga försäkringar från de ryska myndigheterna om att de påfallande tekniska och hygieniska bristerna i renslakteriet "Lovozero" hade rättats till. Kommissionen genomförde ytterligare ett rutinmässigt besök i Murmanskregionen vilket inkluderade en inspektion av anläggningen "Lovozero" och vilket ägde rum den 12-16 februari 2001.

Kommissionen är övertygad om att de ryska myndigheterna skall kunna meddela kommissionen om ett eventuellt sjukdomsutbrott inom 24 timmar från det att det bekräftats. Dessutom anges reglerna som styr importen av renkött från Ryssland i kommissionens beslut 2000/585/EG.

Kommissionen är fullständigt övertygad om att korrekta förfaranden iaktogs i alla led av processen som ledde till ett godkännande av importen av renkött från anläggningen Norrfrys AB Lovozero i Murmansk.

Klagandens ytterligare kommentarer

Den klagande gjorde sammanfattningsvis följande kommentarer:

Enligt den klagande bekräftar inspektionsrapporten från den 12-16 februari 2001 bara tidigare tvivel om importförfarandet.

Finska renskötarnas förening anser att import från Kolahalvön skall förbjudas till dess det kan fastställas med säkerhet att slakthusen uppfyller EU:s krav.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Enligt ett beslut av den 7 december 2001 riktade ombudsmannen ett förslag till rekommendation till kommissionen i enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga:

Till grund för förslaget till rekommendation låg följande:

1 Den klagande hävdade att initiativet till principbeslutet att importera renkött från Kolahalvön i Ryssland togs av ett svenskt företag med kommersiella intressen i import av ryskt renkött. Enligt den klagande deltog det svenska företaget i inspektionen på platsen som genomfördes på Kolahalvön genom att arrangera resan och tillhandahålla tolkningstjänst under inspektionen. Den klagande påstod att kommissionen brustit i opartiskhet på grund av att det svenska företaget tillåtits medverka vid denna inspektion.

2 I sitt yttrande förklarade kommissionen att uppdraget utfördes på begäran av de svenska och ryska regeringarna. En skriftväxling avseende uppdraget ägde rum mellan januari och maj 1998 mellan Norrfrys AB och kommissionen. Norrfrys AB framförde till kommissionen att man ville se ett snart avskaffande av förbudet att importera renkött från Ryssland.

Ett förslag till resplan mottogs från de regionala myndigheterna via Norrfrys AB den 16 september 1998. På grund av otillräckliga kommunikationskanaler stötte inspektionsteamet på betydande svårigheter när det gällde att upprätta en direktkontakt med de regionala myndigheterna. Inspektionsteamet utnyttjade därför i viss utsträckning den faxutrustning som ställdes till förfogande av Norrfrys AB när resan arrangerades. Norrfrys

AB hade inget inflytande över det beslut som fattades av inspektionsteamet när det gällde uppdragets planering.

Kommissionens resebyrå kunde inte göra de nödvändiga hotell- och flygreservationerna i Murmanskregionen. Norrfrys AB erbjöd sig att boka de nödvändiga biljetterna och att hjälpa till med att skaffa visum för inspektionsteamet. Med tanke på den mycket korta tid som stod till buds mellan den formella bekräftelsen och själva uppdraget hade inspektionsteamet inget annat val än att be Norrfrys AB göra de nödvändiga hotell- och flygbokningarna i Murmanskregionen genom sina lokala agenter. Norrfrys AB ombads också se till att en tolk fanns tillgänglig.

Inspektionsteamet accepterade en inbjudan till lunch från Norrfrys AB:s vd under den tid man tillbringade i Moskva. Denna måltid togs upp bland inspektionsteamets kostnader. Vid ett flertal tillfällen användes bilar som tillhandahölls av Norrfrys AB för transporter mellan hotell och kontor eller platser som skulle inspekteras. Dessa bilar tillhandahölls av Norrfrys AB, och de användes bland annat av inspektionsteamet och vd för Norrfrys AB för att besöka de anläggningar i vilka Norrfrys AB hade ett kommersiellt intresse, och som hade föreslagits av de veterinära enheterna för godkännande. De regionala veterinära enheterna kunde inte tillhandahålla transporter och det fanns inga hyrbilar att tillgå. Det fanns inget alternativ till att använda de bilar som tillhandahölls av Norrfrys AB om uppdragets målsättning skulle kunna uppnås. Enligt kommissionen deltog verkställande direktören för Norrfrys AB inte i några sammanträden med de ryska myndigheterna och inte heller i inspektionsteamets interna möten. Han var närvarande under besöken till de två produktionsanläggningar i vilka Norrfrys AB hade kommersiella intressen. Inga andra produktionsanläggningar besöktes under uppdraget.

3 Enligt kommissionen respekterades de regler som ingår i kommissionens interna bestämmelser till fullo i samband med kommissionens beslut 2000/161/EG och 2000/212/EG. Inga påtryckningar utifrån förekom. I samtliga fall erhöles ett enhälligt godkännande från medlemsstaterna av den ständiga veterinära kommitténs beslut. Kommissionen var fullständigt övertygad om att korrekta förfaranden iakttogs i alla led av processen som ledde till ett godkännande av importen av renkött från anläggningen Norrfrys AB Production. Det har inte kunnat påvisas att några oegentligheter skulle ha begåtts av kommissionens personal som varit engagerad i planering, genomförande och uppföljning av detta uppdrag.

4 Ombudsmannen konstaterar att respekten för de rättigheter som garanteras av gemenskapens rättsordning när det gäller administrativa förfaranden framför allt inkluderar en skyldighet från den behöriga institutionens sida att noggrant och objektivt undersöka samtliga relevanta aspekter av det individuella ärendet i enlighet med den rättspraxis som utvecklats av Europeiska gemenskapernas domstol. Europeiska ombudsmannen anser att principerna för god förvaltningssed kräver att gemenskapens institutioner och anställda inte bara måste agera objektivt, utan också att de måste demonstrera sin objektivitet genom att undvika alla åtgärder som skulle kunna leda till att deras opartiskhet på rimliga grunder kan ifrågasättas.

5 Ombudsmannens undersökning har visat att även om såväl den svenska som den ryska regeringen tog initiativet till att organisera en inspektion på platsen, tog även Norrfrys AB ett initiativ genom att kontakta kommissionen och framföra sin önskan att se ett snabbt avskaffande av förbudet mot import av renkött från Ryssland. Norrfrys AB och dess verkställande direktör deltog dessutom i inspektionen på platsen genom att vara behjälpliga i samband med:

- hotell- och flygbokningar,
- visum,
- tillfälligt utnyttjande av faxutrustning,
- tolkningstjänst,

- bilar för inspektionsresorna,
- samt genom att delta i besöken på två av produktionsanläggningarna.

Ombudsmannen konstaterade att kommissionen hade erkänt att Norrfrys AB:s deltagande i researrangemangen föll utanför de normala ramarna för byrån för livsmedel och veterinärfrågor, enligt vilka byrån enbart skulle agera via kommissionens egen delegation och de nationella myndigheterna i det land som berördes. Kommissionen bekräftade dessutom att resan aldrig kunnat äga rum utan Norrfrys AB:s hjälp med att organisera resan och att underlätta dess genomförande. Kommissionen underströk också att den enda verksamhet som hittills har erhållit godkännande för att importera renkött från Murmanskregionen är Norrfrys AB.

6 Ombudsmannen konstaterade också att kommissionens beslut 98/140/EG, som innehåller bestämmelser för kontroller på platsen inom det veterinära området i tredje land, föreskriver att kommissionens experter enbart får åtföljas av experter från medlemsstaterna.

7 Av ovan redovisade anledningar och oavsett om närvaron av Norrfrys AB påverkade substansen i kommissionens beslut eller inte, så stred detta mot kommissionens och dess anställdas skyldighet att demonstrera sin opartiskhet. Ombudsmannen anser därför att det faktum att kommissionen lät Norrfrys AB delta i inspektionen på platsen utgör ett fall av administrativt missförhållande som dessutom gör att kommissionens beslut 2000/161/EG och kommissionens beslut 2000/212/EG måste ifrågasättas.

8 Med tanke på den ståndpunkt som intogs av kommissionen verkade det inte möjligt att uppnå en vänskaplig förlikning.

Ombudsmannens förslag till rekommendation till kommissionen löd som följer:

Europeiska kommissionen bör utföra en ny inspektion på platsen och bör överväga att granska kommissionens beslut 2000/161/EG och 2000/212/EG mot bakgrund av dess resultat.

Ombudsmannen informerade kommissionen om att den i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skall avge ett detaljerat yttrande senast den 31 mars 2002.

Kommissionens detaljerade yttrande

I sitt detaljerade yttrande framförde kommissionen sammanfattningsvis följande synpunkter:

Den 12-16 februari 2001 gjorde byrån för livsmedel och veterinärfrågor en uppföljningsresa till Murmanskregionen under vilken förfarandena enligt kommissionens regler för utförande av inspektions- och kontrollresor respekterades.

Den 30 oktober 2001, efter en skriftväxling mellan de ryska myndigheterna och kommissionen skickades en skrivelse till vice delegationschefen vid Ryska federationens delegation till Europeiska gemenskaperna i Bryssel, vari uppgavs att "kommissionen i frånvaro av nödvändiga garantier från de ryska myndigheterna måste ompröva godkännandet av importen av renkött från Murmanskregionen".

I en skrivelse av den 5 november 2001 skickade de ryska myndigheterna byrån för livsmedel och veterinärfrågor ytterligare information rörande inspektionsresans rapport och resultatet från de ryska myndigheternas program för övervakning av rester av veterinära läkemedel och mikrobiologiska ämnen under oktober 2001. På grundval av den informationen drog kommissionens enheter slutsatsen att inga ytterligare åtgärder krävdes.

Kommissionen ansåg att ombudsmannens huvudrekommendation hade följts och att en uppföljningsinspektion redan hade genomförts. Mot bakgrund av resultaten från uppföljningen och de garantier som därefter mottagits av de ryska myndigheterna ansåg kommissionen dessutom att kommissionens beslut 2000/161/EG och 2000/212/EG inte behövde ändras.

Klagandens kommentarer på kommissionens detaljerade yttrande

Ombudsmannens sekretariat kontaktade den klagande per telefon och fick information om att den klagande var tillfredsställd med kommissionens detaljerade yttrande.

BESLUTET

Den 7 december 2001 riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till kommissionen:

Europeiska kommissionen bör utföra en ny inspektion på platsen och bör överväga att granska kommissionens beslut 2000/161/EG och 2000/212/EG mot bakgrund av dess resultat.

I sitt detaljerade yttrande informerade kommissionen ombudsmannen om att byrån för livsmedel och veterinärfrågor redan hade gjort en uppföljningsresa till Murmanskregionen under vilken förfarandena enligt kommissionens regler för utförande av inspektions- och kontrollresor respekterades. Mot bakgrund av resultaten från uppföljningen och den ytterligare information som därefter tillhandahållits av de ryska myndigheterna i en skrivelse av den 5 november 2001 anser kommissionen att kommissionens beslut 2000/161/EG och 2000/212/EG inte behöver ändras.

Ombudsmannen anser att de åtgärder som kommissionen beskrev i sitt detaljerade yttrande uppfyller kraven i ombudsmannens förslag till rekommendation. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

På grund av att beslutet i detta ärende är mycket långt anges enbart de viktigaste punkterna i denna sammanfattning. En engelsk version av beslutet i dess helhet återfinns på ombudsmannens webbplats (www.euro-ombudsman.eu.int).

KLAGOMÅLET

I juli 2001 klagade H till ombudsmannen som företrädare för en icke-statlig organisation, Corporate Observatory Europe, över kommissionens vägran att ge allmänheten tillgång till vissa handlingar enligt kommissionens beslut 94/90.⁸⁶ Handlingarna gällde kommissionens deltagande i sammanträden med den transatlantiska affärsdialogen (TABD). Den klagande hävdade att kommissionen hade underlåtit att lägga tillräckligt stor vikt vid allmänhetens intresse av att få tillgång till handlingarna, eftersom TABD är ett forum där EU-politik som får vittgående konsekvenser för alla europeiska medborgare föreslås och diskuteras.

INGEN OFFENTLIG TILLGÅNG TILL KOMMISSIONENS INFORMATIONSMATERIAL FÖR SAMMANTRÄDEN I DEN TRANS- ATLANTISKA AFFÄRSDIALOGEN

*Beslut i klagomål
1128/2001/IJH mot
Europeiska
kommissionen*

⁸⁶ Kommissionens beslut 94/90 av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar, EGT L 46, 1994, s. 58.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionen förklarade att de handlingar det gällde var policyanteckningar, underlag för möten med företrädare för Förenta staternas regering, andra kommentarer från kommissionens anställda och rekommendationer till den berörda kommissionsledamoten.

Kommissionen hävdade att det var motiverat att vägra tillgång till handlingarna i enlighet med undantaget för att skydda den sekretess som gällde för dess överläggningar och att det inte fanns något allmänt intresse av att offentliggöra handlingarna, eftersom de inte tillförde något när det gällde att ytterligare belysa den ståndpunkt som kommissionen intagit gentemot förslagen från TABD.

Kommissionen hävdade även att vägran att bevilja tillgång till handlingarna var berättigad i enlighet med undantaget som gällde internationella förbindelser, eftersom personliga synpunkter från enskilda anställda av misstag kunde anses återspegla kommissionens ståndpunkter.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Ombudsmannen ansåg att den klagande hade rätt att åberopa ett allmänt samhällsintresse av att offentliggöra handlingar som gällde kommissionens förbindelser med TABD.

Ombudsmannen ansåg också att kommissionens resonemang var otillfredsställande när det gällde internationella förbindelser, eftersom det verkade osannolikt att de amerikanska myndigheterna av misstag skulle uppfatta personliga synpunkter från de anställda som kommissionens officiella ståndpunkt.

Ombudsmannen gjorde därför ett förslag till rekommendation som innebar att kommissionen skulle ompröva klagandens ansökan om att få tillgång till handlingar och att därvid tillämpa förordning (EG) nr 1049/2001⁸⁷, som under tiden hade ersatt beslut 94/90.

Kommissionens detaljerade yttrande

I sitt detaljerade yttrande hävdade kommissionen att ett offentliggörande av dess interna diskussioner skulle leda till att kommissionens position gentemot dess partner blev mera utsatt och att dess förhandlingsposition därigenom försvagades. Det skulle ge dess förhandlingspartner en inblick i de eventuella kompromisser som kommissionen kunde vara villig att gå med på i ett senare skede under förhandlingarna. Det fanns en allvarlig risk att man kunde tillföra förbindelserna mellan EU och Förenta staterna tvistefrågor som skulle göra det svårare att nå en överenskommelse.

Kommissionen hävdade också att det var motiverat att inte bevilja tillgång till handlingarna för att skydda kommissionens beslutsprocess. Kommissionen hävdade också att risken för spridning av valda delar av de frisläppta handlingarna, lösryckta ur sitt sammanhang, var något man måste ta med i beräkningen när man uppskattade den skada som skulle kunna uppkomma om man beviljade tillgång till en viss handling.

BESLUTET

Ombudsmannen ansåg att kommissionen tydligt hade förklarat hur skyddet av det allmänna samhällsintresset kunde undergrävas vad gällde internationella förbindelser om man beviljade tillgång till de handlingar det gällde.

⁸⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar, EGT L 145, 2001, s. 43.

Ombudsmannen ansåg därför att det var onödigt att undersöka om tillgång till handlingarna dessutom kunde vägras för att skydda kommissionens beslutsprocess.

Ombudsmannen påpekade emellertid att han inte kunde acceptera kommissionens ståndpunkt att risken för spridning av valda delar av handlingarna, lösryckta ur sitt sammanhang, måste tas med i beräkningen när man skulle avgöra vilken eventuell skada för kommissionens beslutsprocess det kunde medföra om man beviljade tillgång till en viss handling. Enligt ombudsmannen strider kommissionens resonemang på denna punkt mot yttrandefriheten enligt Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som omfattar friheten att hysa åsikter och att ta emot och vidarebefordra information och idéer utan inblandning från offentliga myndigheter.

Mot bakgrund av ovanstående ansåg ombudsmannen att kommissionen hade vidtagit lämpliga åtgärder för att uppfylla kraven i förslaget till rekommendation och han avslutade därför ärendet.

3.5.3 Europeiska kommissionen och Europaparlamentet

EUROPA- PARLAMENTET OCH KOMMISSIONEN SKALL INRÄTTA ETT NYTT INTER- INSTITUTIONELLT BETALNINGSSYSTEM

*Beslut i klagomål
1182/2001/IP mot
Europeiska
kommissionen och
Europaparlamentet*

KLAGOMÅLET

Den klagande är tjänsteman vid parlamentet och hennes son går på daghemmet i Luxemburg, som förvaltas av Europeiska kommissionen. Alla avgifter dras månadsvis från den klagandes lön. I sitt klagomål hävdade den klagande att det fanns oklarheter i samband med det belopp som drogs av eftersom detta var en klumpsumma som hela tiden ändrades vilket gjorde det omöjligt att kontrollera om den var korrekt eller inte. Hon hävdar att det avdragna beloppet borde specificeras mera i detalj och att föräldrarna borde informeras om alla eventuella ändringar.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande hänvisar kommissionen till de regler som gäller för att bli antagen vid och för att driva inrättningen som ingår i daghemscentret. Enligt artikel 5 skall föräldrarnas bidrag betalas i form av ett avdrag från den förälders lön som anmälde barnet. Bidraget från föräldrarna skall grundas på den skala som bestämts av kommittén för sociala aktiviteter och den skall granskas regelbundet.

Kommissionen uppger att barnens måltidshäfte, som innehåller 20 kuponger, i förväg undertecknas och godkänns av föräldrarna. Institutionen påpekar dessutom att samtliga berörda föräldrar informerades om att priset för ett häfte skulle ändras från 69,41 euro till 74,34 euro den 12 september 2000.

Kommissionen beklagar att det nuvarande interinstitutionella betalningssystemet inte medger mer detaljerad information om koderna "retenus" och "divers". Tack vare det nya interinstitutionella betalningssystem som för närvarande är under utarbetande kommer man emellertid att slippa sådana brister. För närvarande måste varje enskild institution förse den berörda föräldern med en detaljerad faktura som skickas av dess administrativa enhet varje månad.

Parlamentets yttrande

I sitt yttrande om klagomålet erkänner parlamentet att tjänstemännen vid dess löneavdelning är medvetna om den situation som beskrivs av den klagande, som kontaktat dem vid flera tillfällen.

Enligt parlamentet uppkommer problemet ur det faktum att Europeiska kommissionen, som förvaltar daghemmet, ber de olika institutionerna dra av månadsavgiften för barnomsorgen och barnens måltidskuponger från föräldrarnas löner, utan att ge detaljerad information om de belopp som föräldrarna skall betala.

Parlamentet understryker att löneavdelningen anser att situationen är otillfredsställande och att den har kontaktat den relevanta avdelningen vid kommissionen flera gånger, men utan resultat. Den klagande informerades därför om att endast kommissionen hade den information det gällde och som hon hade rätt att få.

Europaparlamentets generalsekreterare har dessutom nyligen skrivit till Europeiska kommissionens generalsekreterare med en begäran om att man skall försöka finna en lösning på problemet, något som ligger i de berörda tjänstemännens intresse.

Klagandens kommentarer på Europeiska kommissionens yttrande

Den klagande underströk att informationen om hur daghemmet förvaltades inte var relevant när det gällde hennes klagomål. Hon underströk dessutom att kommissionen erkände att informationssystemet var otillräckligt och hänvisade till ett nytt system som skulle kunna undvika dessa olägenheter utan att emellertid ge någon konkret information om tidpunkten när detta system skulle kunna träda i kraft.

Den klagande påpekade dessutom att hon inte ville kritisera kommissionens verksamhet, utan bara påtala ett problem som kommissionen själv erkände förekomsten av. Enligt den klagande var det ointressant vilken av de båda berörda institutionerna, kommissionen eller parlamentet, som regelbundet skulle lämna den efterfrågade informationen.

Klagandens kommentarer på Europaparlamentets yttrande

Den klagande önskade inte lägga till några kommentarer när det gällde innehållet i parlamentets yttrande.

FÖRSLAGET TILL REKOMMENDATION

Den 19 juni 2002 riktade ombudsmannen ett förslag till rekommendation till kommissionen och parlamentet i enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga.

Till grund för förslaget till rekommendation låg följande:

Den klagande är tjänsteman vid parlamentet och hennes son går på daghemmet i Luxemburg, som förvaltas av Europeiska kommissionen. Alla avgifter dras månadsvis från den klagandes lön. I sitt klagomål hävdade den klagande att det fanns oklarheter i samband med det belopp som drogs av eftersom det är en klumpsumma som hela tiden ändras vilket gör det omöjligt att kontrollera om den är korrekt eller inte. Hon hävdar att det avdragna beloppet borde specificeras mera i detalj och att föräldrarna borde informeras om alla eventuella ändringar.

I sitt yttrande beklagar kommissionen att det nuvarande interinstitutionella betalningssystemet inte medger mer detaljerad information om koderna "retenus" och "divers". Den uppger också att man kommer att slippa sådana brister med det nya interinstitutionella betalningssystem som för närvarande är under utarbetande.

I sitt yttrande påpekar parlamentet att dess enheter anser att situationen är otillfredsställande och att de därför flera gånger har kontaktat den berörda enheten inom kommissionen, men utan resultat. Den understryker dessutom att Europaparlamentets generalsekreterare nyligen har skrivit till Europeiska kommissionens generalsekreterare med en begäran om att man skall försöka finna en lösning på problemet, något som ligger i de berörda tjänstemännens intresse.

Det är god förvaltningssed att den offentliga förvaltningen skall lämna så korrekt information som möjligt om sina egna beslut. Sådan information bör göra det möjligt för den som är föremål för beslutet att lätt bedöma om beslutet är korrekt.

Ombudsmannen konstaterar att båda de berörda institutionerna är överens om att det interinstitutionella betalningssystemet inte är tillfredsställande och att den klagande har rätt att få den efterfrågade informationen. Ombudsmannen konstaterade dessutom att Europaparlamentets generalsekreterare skrev till Europeiska kommissionens generalsekreterare med en begäran om att man skulle försöka finna en lösning på problemet, eftersom det låg i de berörda tjänstemännens intresse.

Ombudsmannens slutsats blev att underlåtenheten att förse den klagande och alla berörda föräldrar med detaljerad information om den daghemsavgift som tas ut för deras barn utgjorde ett fall av administrativt missförhållande. Han riktade därför följande förslag till rekommendation till kommissionen och parlamentet:

De berörda föräldrarna har rätt att få detaljerad information om den avgift som tas ut för att ersätta daghemmet som vårdar deras barn. Europeiska kommissionen och Europaparlamentet bör därför försöka finna en lösning som gör det möjligt att lämna denna information regelbundet.

Ombudsmannen informerade båda institutionerna om att de i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skulle avge ett detaljerat yttrande senast den 31 oktober 2002.

Kommissionens detaljerade yttrande

Den 11 september 2002 skickade kommissionen sitt detaljerade yttrande till ombudsmannen.

Kommissionen uppgav att ombudsmannens rekommendation hade varit föremål för en grundlig analys av kommissionens berörda enheter. Institutionen påpekade också att arbetet med de tekniska arrangemang som krävdes för att ett nytt interinstitutionellt betalningssystem skulle komma på plats hade inletts och att detta nya betalningssystem skulle göra det möjligt att regelbundet förse föräldrarna med detaljerad information. Kommissionen skulle därmed inom kort komma att genomföra ombudsmannens förslag till rekommendation.

Till dess kunde de föräldrar som så önskade ställa sina frågor till daghemmets och utbildningsenhetens sekretariat.

Parlamentets detaljerade yttrande

Den 21 oktober 2002 skickade parlamentet sitt detaljerade yttrande till ombudsmannen.

Parlamentet hänvisade till det detaljerade yttrandet från Europeiska kommissionen, som informerade ombudsmannen om att den programvara som krävdes för att skapa detaljerade fakturor var under utveckling. Parlamentet stödde helhjärtat detta initiativ och påpekade att såvitt parlamentet kunde förstå skulle denna förbättring börja tillämpas i slutet av innevarande år.

Klagandens kommentarer på kommissionens och parlamentets detaljerade yttranden

Den 28 oktober 2002 kontaktade ombudsmannens enheter den klagande per telefon och upplystes om att den klagande var nöjd med resultatet av undersökningen.

BESLUTET

1 Den 19 juni 2002 riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till Europeiska kommissionen och Europaparlamentet:

De berörda föräldrarna har rätt att få detaljerad information om den avgift som tas ut för att ersätta daghemmet som vårdar deras barn. Europeiska kommissionen och Europaparlamentet bör därför försöka finna en lösning som gör det möjligt att lämna denna information regelbundet.

2 I sitt detaljerade yttrande informerade kommissionen ombudsmannen om att de tekniska arrangemang som krävdes för att inrätta det nya interinstitutionella betalningssystem som skulle göra det möjligt att regelbundet förse föräldrarna med detaljerad information var under utveckling och att ombudsmannens förslag till rekommendation därför inom kort skulle komma att genomföras.

I sitt detaljerade yttrande stödde parlamentet helhjärtat kommissionens initiativ och underströk att såvitt parlamentet kunde förstå skulle denna förbättring börja tillämpas i slutet av innevarande år.

3 Ombudsmannen ansåg att de åtgärder som kommissionen och parlamentet beskrivit i sina detaljerade yttranden uppfyllde kraven i ombudsmannens förslag till rekommendation. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.6 ÄRENDE SOM AVSLUTATS EFTER EN SÄRSKILD RAPPORT

FÖRSLAG OM ANTAGANDE AV EN EUROPEISK KODEX FÖR GOD FÖRVALTNINGSSSED

Beslut i undersökningen på eget initiativ OI/1/1998/OV gällande alla institutioner och organ

Den 11 november 1998 startade Europeiska ombudsmannen en undersökning på eget initiativ om förekomsten av och allmänhetens tillgång till en kodex för god förvaltningssed för tjänstemännen i gemenskapens olika institutioner och organ avseende tjänstemännens kontakter med allmänheten.

Ombudsmannen riktade ett förslag till rekommendation till kommissionen den 28 juli 1999, till parlamentet och rådet den 29 juli 1999 och till övriga institutioner, organ och decentraliserade byråer den 13 september 1999. Som bilaga till sitt förslag till rekommendation skickade ombudsmannen ett förslag till kodex för god förvaltningssed som utarbetats av hans kansli och som omfattade 28 artiklar med föreskrifter avseende såväl materiella principer som procedurregler, samt regler om en väl fungerande förvaltning. Ombudsmannen uppgav att institutionerna och organen kunde ta hans förslag till kodex som utgångspunkt för att utarbeta egna regler.

Efter en grundlig analys av de yttranden som mottagits av de olika institutionerna och organen över förslaget till rekommendation lade ombudsmannen fram en särskild rapport för Europaparlamentet i enlighet med artikel 3.7 i Europeiska ombudsmannens stadga i april 2000. I sin särskilda rapport gjorde ombudsmannen följande rekommendation till parlamentet: *“För att komma fram till regler för god förvaltningssed som tillämpas på samma sätt av samtliga gemenskapsinstitutioner och -organ vid deras kontakter med allmänheten, rekommenderar ombudsmannen att en europeisk förvaltningslag antas, som skall gälla för samtliga gemenskapsinstitutioner och -organ. Denna lag skulle kunna ha formen av en förordning.”* Ombudsmannen skickade med sitt förslag till kodex som en bilaga till den särskilda rapporten.

Den 27 juni 2001 antog Europaparlamentets utskott för framställningar ett betänkande (nummer A5-0423/2001) i vilket det ställde sig bakom ombudsmannens särskilda rapport. Betänkandet hade utarbetats av Roy Perry, LEP.

Den 6 september 2001 antog Europaparlamentet en resolution i vilken parlamentet med vissa ändringar godkände den kodex för god förvaltningssed som föreslagits av ombudsmannen i hans förslag till rekommendation och särskilda rapport. I resolutionen uppmanades dessutom Europeiska kommissionen att lägga fram ett förslag till förordning innehållande en kodex för god förvaltningssed, som skulle grundas på artikel 308 i EG-fördraget.

Eftersom Europaparlamentet nu har avslutat sin behandling av hans särskilda rapport och gett stöd åt dess slutsatser, avslutar ombudsmannen ärendet.

KOMMISSIONEN STOPPAR KÖNSDISKRIMINERING AV UTSTATIONERADE NATIONELLA EXPERTER

Beslut i klagomål 242/2000/GG mot Europeiska kommissionen

Den 18 februari 2002 ingav den klagande, en brittisk offentlig tjänsteman, ett klagomål till Europeiska ombudsmannen mot Europeiska kommissionen om dess regler för nationella experter som utstationerats till kommissionen. Den klagande hävdade att den regel som införts av kommissionen om att nationella experter som utstationeras till kommissionen måste arbeta heltid innebär könsdiskriminering.

Efter en grundlig undersökning av klagomålet lade ombudsmannen den 15 november 2001 fram en särskild rapport inför Europaparlamentet i enlighet med artikel 3.7 i Europeiska ombudsmannens stadga. En kopia av denna särskilda rapport skickades till kommissionen. I sin särskilda rapport rekommenderade ombudsmannen kommissionen att snarast avskaffa regeln som förbjuder nationella experter som utstationerats till kommissionen att arbeta deltid.

Den 30 april 2002 fattade kommissionen ett beslut om reglerna för nationella experter som utstationerats till kommissionen. I artikel 12 i dessa regler sägs att nationella experter kan få tillstånd att arbeta deltid.

Den 8 oktober 2002 antog Europaparlamentets utskott för framställningar ett betänkande (A5-0355/2002) i vilket utskottet stödde Europeiska ombudsmannens särskilda rapport och ett resolutionsförslag utarbetades i enlighet med det. Betänkandet utarbetades av parlamentsledamoten Jean Lambert.

Den 17 december 2002 godkände Europaparlamentet i en omröstning resolutionen om ombudsmannens särskilda rapport. I sin resolution välkomnade Europaparlamentet att kommissionen äntligen hade avskaffat den aktuella regeln och bekräftade att de europeiska institutionerna inte kunde låta respekten för de grundläggande rättigheterna bli föremål för förhandlingar, eller skönmässigt uppskjuta uppfyllandet av rättsliga skyldigheter avseende frihet från diskriminering.

Eftersom Europaparlamentet nu har fullbordat sin undersökning av ombudsmannens särskilda rapport och visat att man stöder dess slutsatser, avslutar ombudsmannen ärendet.

**PARLAMENTET
STÖDER OMBUDS-
MANNENS
STÅNDPUNKT NÄR
DET GÄLLER
TILLGÅNG TILL
HANDLINGAR**

*Beslut i klagomål
917/2000/GG mot
Europeiska unionens
råd*

Den 11 juli 2002 ingav den klagande, en brittisk organisation, ett klagomål till Europeiska ombudsmannen mot Europeiska unionens råd om rådets vägran att lämna ut vissa handlingar som enligt den klagande hade lagts fram i olika sammanträden som hållits under januari 1999 och september 1998.

Efter en grundlig undersökning av ärendet lade ombudsmannen den 30 november 2001 fram en särskild rapport inför Europaparlamentet i enlighet med artikel 3.7 i Europeiska ombudsmannens stadga. En kopia av denna särskilda rapport skickades till rådet. I sin särskilda rapport rekommenderade ombudsmannen rådet att ompröva klagandens begäran och bevilja tillgång till de handlingar det gällde, om inte ett eller flera av de undantag som anges i artikel 4 i beslut 93/731 av den 20 december 1993 om allmänhetens tillgång till handlingar var tillämpliga. Ombudsmannen konstaterade dessutom att han välkomnade Europaparlamentets synpunkter på det förslag till rekommendation han tidigare utarbetat och enligt vilket rådet borde föra en förteckning eller ett register över samtliga handlingar som lagts fram i rådet och ställa denna lista eller detta register till medborgarnas förfogande.

Den 8 oktober 2002 antog Europaparlamentets utskott för framställningar ett betänkande (A5-0363/2002) i vilket det gav ombudsmannens särskilda rapport sitt stöd och utskottet lade fram ett förslag till resolution med den innebörden. Betänkandet hade utarbetats av parlamentsledamoten Astrid Thors.

Den 17 december 2002 godkände Europaparlamentet i en omröstning resolutionen om ombudsmannens särskilda rapport. I sin resolution stödde Europaparlamentet ombudsmannens rekommendation. Parlamentet välkomnade också att rådets generalsekreterare meddelat att han hade för avsikt att tillämpa ombudsmannens rekommendation och begärde att rådet om sex månader skulle rapportera till det behöriga utskottet om de ytterligare konkreta åtgärder som vidtagits för att genomföra generalsekreterarens beslut och förordning (EG) nr 1049/2001.

Eftersom Europaparlamentet nu har fullbordat sin undersökning av ombudsmannens särskilda rapport och visat att man stöder dess slutsatser, avslutar ombudsmannen ärendet.

3.7 OMBUDS- MANNENS UNDERSÖK- NINGAR PÅ EGET INITIATIV

3.7.1 Europeiska kommissionen

YTTRANDEFRIHET FÖR KOMMISSIONENS TJÄNSTEMÄN

*Beslut i under-
sökningen på eget
initiativ OI/1/2001/GC
gällande Europeiska
kommisionen*

SKÄLEN TILL UNDERSÖKNINGEN

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna antogs vid Europeiska rådet i Nice den 7 december 2000⁸⁸.

Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen proklamerade högtidligt att texten utgjorde Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Av detta följer att nämnda institutioner har förbundit sig att tillämpa de principer som anges i stadgan.

I artikel 11 i stadgan erkänns rätten till yttrandefrihet.

Yttrandefrihet

Yttrandefriheten utgör en av grundvalarna för det demokratiska samhället. Detta bekräftas av artikel 10.1 i Europeiska konventionen om skydd för mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som lyder som följer:

“Var och en har rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar åsiktsfrihet samt frihet att ta emot och sprida uppgifter och tankar utan offentlig myndighets inblandning och oberoende av territoriella gränser.”

I de ursprungliga fördragen om upprättandet av europeiska gemenskaperna ingick inga uttryckliga föreskrifter om mänskliga rättigheter. EG-domstolen slog emellertid 1969 fast att de mänskliga rättigheterna skyddas i gemenskapsrätten⁸⁹. Det är nu etablerad rättspraxis inom EG-domstolen att de grundläggande rättigheterna utgör en integrerad del av de allmänna rättsprinciper vilkas tillämpning garanteras av domstolen och att yttrandefriheten, såsom den är inskriven i artikel 10 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, är en av dessa allmänna principer⁹⁰. I artikel 6.2 i EU-fördraget får denna rättspraxis ett uttryckligt stöd.

Yttrandefrihet och offentliga tjänstemän

Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna har i målet *Vogt mot Tyskland* konstaterat att tjänstemän är individer och att de därmed har rätt till det skydd för yttrandefriheten som anges i artikel 10 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna⁹¹.

Även EG-domstolen har slagit fast att yttrandefriheten är en grundläggande frihet som även gäller för gemenskapens tjänstemän⁹².

Det står emellertid också klart att gemenskapens tjänstemän är skyldiga att visa gemenskaperna särskild lojalitet. Därmed uppkommer frågan om vilken relationen skall vara mellan denna skyldighet och tjänstemännens yttrandefrihet.

Tjänsteföreskrifterna

Yttrandefriheten garanteras inte uttryckligen för gemenskapens tjänstemän i tjänsteföreskrifterna.

Det finns emellertid vissa bestämmelser som är relevanta i detta sammanhang.

⁸⁸ EGT C 364, 2000, s. 1.

⁸⁹ Mål 29/69 Stauder mot staden Ulm, REG 1969, s. 419.

⁹⁰ Mål C-150/98 P Ekonomiska och sociala kommittén mot E, REG 1999, s. I-8877.

⁹¹ Dom av den 26 september 1995, serie A, nr 323.

⁹² Mål C-100/88 Oyowe och Traore mot kommissionen, REG 1989, s. 4285, punkt 16.

Första stycket i artikel 12 i tjänsteföreskrifterna lyder som följer:

“En tjänsteman skall avstå från varje handling, särskilt från offentliga uttalanden, som kan skada tjänstens anseende.”

Artikel 17 i tjänsteföreskrifterna innehåller följande bestämmelser:

“An official shall exercise the greatest discretion with regard to facts and information coming to his knowledge in the course of or in connection with the performance of his duties; he shall not in any manner whatsoever disclose to any unauthorised person any document or information not already made public.” En tjänsteman skall iaktta fullständig tystnadsplikt vad gäller de uppgifter och den information som kommer till hans kännedom under eller i samband med tjänsteutövningen; han får inte på något sätt för en obehörig person avslöja innehållet i handlingar eller lämna ut handlingar som inte redan har offentliggjorts. Denna skyldighet åligger honom även efter det att han har lämnat tjänsten. He shall continue to be bound by this obligation after leaving the service. En tjänsteman får inte, vare sig ensam eller tillsammans med andra, utan tillstånd från tillsättningsmyndigheten offentliggöra eller låta offentliggöra texter som har samband med gemenskapernas verksamhet. Tillstånd får endast vägras om det planerade offentliggörandet kan skada gemenskapernas intressen.”

Domstolens rättspraxis

Domstolen har slagit fast att

*“den lojalitetsplikt gentemot gemenskapen som åläggs tjänstemännen i tjänsteföreskrifterna får inte tolkas så att den står i strid med yttrandefriheten, en grundläggande rättighet som domstolen måste säkerställa respekteras i gemenskapsrätten”*⁹³.

Det följer dessutom av den rättspraxis som tillämpas av EG-domstolen att artikel 12 och 17 i tjänsteföreskrifterna inte innebär ett hinder för tjänstemännens yttrandefrihet utan snarare anger “rimliga gränser för utövandet av denna grundläggande rättighet i ifrågavarande enhets intresse”⁹⁴.

Flera detaljer har förtydligats genom den rättspraxis som tillämpas av gemenskapens domstolar. I *Cwik*-målet konstaterade till exempel förstainstansrätten att även om ett offentliggörande av information som gäller gemenskapens arbete av en tjänsteman inom gemenskapen kräver ett förhandsgodkännande enligt artikel 17 i tjänsteföreskrifterna, så kan ett sådant godkännande enbart vägras om offentliggörandet “kan skada gemenskapernas intressen”. Tillståndet kan med andra ord enbart vägras om detta är nödvändigt på grund av de speciella omständigheterna i det enskilda ärendet⁹⁵. Förstainstansrätten har också understrukit att enbart det faktum att en tjänsteman uttrycker en åsikt som skiljer sig från den som företräds av institutionen för vilken han eller hon arbetar inte är tillräckligt för att konstatera att offentliggörandet kan komma att skada gemenskapernas intressen⁹⁶.

Återstående problem

Det går emellertid inte att förneka att viktiga problem återstår att lösa.

Om de tolkas bokstavligt skulle artikel 12 och 17.1 i tjänsteföreskrifterna kunna uppfattas som ett hinder för all meningsfull kommunikation mellan gemenskapernas tjänstemän och allmänheten som vänder sig till en viss tjänsteman för att få information. Tjänstemännen

⁹³ Mål C-100/88, loc. cit., punkt 16.

⁹⁴ Mål C-150/98 P loc. cit., punkt 41 och gemensamma målen T-34/96 och T-163/96 Connolly mot kommissionen, REG-P 1999, s. I-A-87; II-463, punkterna 129 och 149.

⁹⁵ Dom av den 14 juli 2000 i mål T-82/99, REG-P 2000, s. II-713, punkt 52. I sin dom av den 13 december 2001 i mål C-340/00 P, avvisade EG-domstolen kommissionens överklagande av denna dom.

⁹⁶ Mål T-82/99, loc. cit., punkt 57.

verkade inte förfoga över några klara riktlinjer när det gällde var gränsen skulle dras mellan en öppen och hjälpsam attityd gentemot medborgarna (som ombudsmannen anser krävs av gemenskaperna genom kravet på öppenhet) och information från en tjänsteman som skulle kunna "skada tjänstens anseende" enligt artikel 12 i tjänsteföreskrifterna. Man fruktade att detta skulle hindra att gemenskapen uppnådde den öppenhet och tydlighet som var såväl önskvärd som nödvändig.

Vad gällde artikel 17.2 i tjänsteföreskrifterna kunde gemenskapens rättspraxis tolkas så att allt offentliggörande av information "som har samband med gemenskapernas verksamhet" av en tjänsteman krävde tillstånd i förhand. Förstainstansrätten har angett att en tjänsteman kan inte ett internt klagomål i enlighet med artikel 90 i tjänsteföreskrifterna om tillstånd vägras och, om beslutet fortfarande är negativt, väcka talan inför domstolen⁹⁷. Dessa möjligheter att få rättelser krävde emellertid med nödvändighet viss tid⁹⁸. När tillståndet till slut gavs kunde den information som offentliggörandet avsåg mycket väl ha blivit obsolet.

Det var denna typ av överväganden som ledde till att ombudsmannen gjorde följande anmärkning när han behandlade det första klagomålet avseende yttrandefrihet från gemenskapens tjänstemän (klagomål 794/5.8.1996/EAW/SW/VK) 1997:

"Kommissionen skulle kunna överväga att utarbeta riktlinjer för sina tjänstemän om vad som anses vara en rättvis avvägning mellan tjänstemännens individuella rätt till yttrandefrihet, som innefattar rätten att vidarebefordra information och tankar, och deras skyldigheter och ansvar som tjänstemän, i synnerhet enligt artiklarna 12 och 17 i tjänsteföreskrifterna."

Denna synpunkt framfördes på nytt i ombudsmannens beslut nyligen i klagomål 1219/99/ME⁹⁹.

Ombudsmannen var medveten om de åtgärder och meddelanden som kommissionen var i färd med att utarbeta i samband med den planerade revideringen av tjänsteföreskrifterna. En del av dem (som rådfrågningsdokumentet SEK (2000)2078 "Ökat intresse för allvarliga tjänstefel" av den 29 november 2000) var i viss mån relaterade till de problem som beskrivits ovan. Såvitt ombudsmannen kan se har emellertid inga förslag till allmänna regler eller riktlinjer lagts fram med avseende på frågan om yttrandefrihet för gemenskapens tjänstemän.

Ombudsmannen bad därför i februari 2001 kommissionen informera honom om huruvida den hade vidtagit eller hade för avsikt att vidta några åtgärder för att klarlägga omfattningen av sina tjänstemäns rätt till yttrandefrihet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande pekade kommissionen på de bestämmelser som gällde på området. Den gav också en kortfattad översikt över de bestämmelser som reglerar tjänstemännens yttrandefrihet i EU:s medlemsstater och sammanfattade gällande rättspraxis i såväl Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna som EG-domstolen och förstainstansrätten.

Kommissionen gjorde mot den bakgrunden följande kommentarer:

⁹⁷ Se målet Connolly loc. cit., punkt 152.

⁹⁸ Jfr. fakta i målet Cwik, där ett klagomål enligt artikel 90 lämnades in i augusti 1998, men där domen avkunnades i juli 2000.

⁹⁹ Beslut av den 18 december 2000.

Med tanke på att tjänsteföreskrifterna och de regler som styr tillämpningen av tjänsteföreskrifternas olika bestämmelser hade börjat betraktas som komplicerade och bristfälliga vad gällde öppenhet, hade kommissionen i sin vitbok om administrativa reformer bestämt målet att förbättra öppenheten när det gällde personalpolitiken och att förenkla och konsolidera de relevanta rättsliga instrumenten. Därför planerades en förenklad och uppdaterad version av tjänsteföreskrifterna som kunde ligga till grund för de riktlinjer för tjänstemännens rättigheter och skyldigheter som skulle utarbetas. Vissa bestämmelser behövde ändras för att förtydliga dem och andra som hade blivit inaktuella behövde tas bort. Detta gällde även föreskrifterna om yttrandefrihet.

Ett antal meddelanden hade redan antagits i syfte att genomföra reformen. Två av dessa dokument rörde uttryckligen tjänstemännens rättigheter och skyldigheter och var försök att förtydliga omfattning och tillämpning av dessa rättigheter och skyldigheter, inklusive åsiktsfriheten.

Ett av dessa dokument var meddelandet "Reformering av disciplinära förfaranden"¹⁰⁰ som bland annat föreslog att en handbok med regler och riktlinjer om tjänstemännens rättigheter och skyldigheter ("Guide des règles et des lignes directrices sur les droits et obligations des fonctionnaires") skulle utarbetas. I ett annat dokument, "Ökat intresse för allvarliga tjänstefel"¹⁰¹ förutsågs bestämmelser som inte skulle friskriva tjänstemännen från deras generella tystnadsplikt, men som skulle definiera villkoren under vilka offentliggörandet av information kunde vara berättigat.

Dessutom arbetade kommissionen på ytterligare ett dokument i syfte att garantera tydligheten för tjänstemännens rättigheter och skyldigheter.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Ombudsmannens begäran om ytterligare information

På grundval av ovanstående ansåg ombudsmannen att han behövde ytterligare information för att kunna avsluta sina undersökningar. Han bad därför kommissionen (1) ange vilka ändringar i tjänsteföreskrifterna som kommissionen ansåg vara nödvändiga och när förslag om dessa ändringar skulle komma och (2) informera ombudsmannen om innehållet i sin "Guide des règles et des lignes directrices sur les droits et obligations des fonctionnaires" och att skicka en kopia av detta dokument eller, om dokumentet ännu inte existerade, att ange när kommissionen hade för avsikt att anta sådana riktlinjer.

Kommissionens svar

I sitt svar av den 29 november 2001 framhöll kommissionen att följande två ändringar föreslogs i dokumentet "Allmän översikt av tjänsteföreskrifterna" av den 14 september 2001 som för närvarande diskuterades av kommissionen och företrädare för personalen:

- Gränserna för den allmänna yrkesmässiga tystnadsplikten och dess relation till de nya reglerna om öppenhet hade definierats bättre. Den yrkesmässiga tystnadsplikten skulle därför enbart gälla om relevant information ännu inte hade offentliggjorts eller inte förekom i ett dokument som var tillgängligt för allmänheten (ny artikel 17).
- Enligt artikel 17.2 måste tjänstemännen först få tillstånd för offentliggörande av information som rörde gemenskapernas arbete. Kriterierna för ett avslag från tillsättningsmyndigheten hade klart definierats i domar som avkunnats av gemenskapens domstolar. Dessutom föreslogs att tillsättningsmyndigheten skulle anses ha accepterat en ansökan om

¹⁰⁰ SEK(2000)2079/5.

¹⁰¹ SEK(2000)2078/6.

den inte reagerade på den inom en viss tidsperiod. Detta skulle medföra ett mått av rätts-säkerhet för tjänstemännen och förenkla det administrativa förfarandet.

Kommissionen borde kunna lägga fram förslag om ändringar till tjänsteföreskrifterna till kommittén för tjänsteföreskrifter före årets slut. Efter yttrande från den kommittén skulle förslaget läggas fram inför rådet.

En ny handlingsplan för "Transparence dans la politique du personnel" antogs av kommissionen den 6 augusti 2001¹⁰². I detta dokument sägs klart att administrativa riktlinjer skall utarbetas och offentliggöras som skall förklara tillämpning och tolkning av tjänsteföreskrifternas regler. Riktlinjerna kommer att ge tjänstemännen en klar och begriplig information om alla frågor som rör deras ställning, och framför allt huvudfrågorna i relation till deras rättigheter och skyldigheter. Utarbetandet av dessa riktlinjer hade påbörjats och arbetet planerades vara klart i april 2003. Riktlinjerna skulle emellertid införas stegvis och den första delen skulle bli tillgänglig på kommissionens webbplats i början av år 2002.

BESLUTET

1 I februari 2001 startade ombudsmannen en undersökning på eget initiativ om yttrandefriheten för Europeiska kommissionens tjänstemän. Undersökningen baserades på konstaterandet att tjänstemännens rättigheter och skyldigheter på detta område var alltför oklara i många avseenden. Ombudsmannen påminde också om att han redan tidigare hade uppmanat kommissionen att överväga att utarbeta riktlinjer för sina tjänstemän om vad den ansåg vara en riktig balans mellan tjänstemännens individuella rätt till yttrandefrihet, vilket inkluderar friheten att vidarebefordra information och tankar, och deras skyldigheter och åligganden som tjänstemän.

2 I sitt yttrande och i svaret på ombudsmannens begäran om ytterligare information upplyste kommissionen ombudsmannen om att den hade för avsikt att utarbeta administrativa riktlinjer som skulle förklara tillämpningen och tolkningen av tjänsteföreskrifternas regler. Enligt kommissionen skulle riktlinjerna göra det möjligt för tjänstemännen att få klar och begriplig information om alla frågor som rör deras ställning, och framför allt huvudfrågorna i samband med deras rättigheter och skyldigheter. Riktlinjerna skulle införas stegvis och den första delen skulle bli tillgänglig på kommissionens webbplats i början av 2002.

3 Kommissionen uppgav också att den hade för avsikt att föreslå konkreta ändringar av artikel 17.2 i tjänsteföreskrifterna som säger att tjänstemän måste erhålla tillstånd i förväg för att offentliggöra information som rör gemenskapernas arbete. Enligt kommissionen ger dess förslag en bättre definition av kriterierna för ett negativt beslut från tillsättningsmyndigheten i ljuset av senare tids domar från gemenskapens domstolar. Dessutom föreslogs att tillsättningsmyndigheten skulle anses ha accepterat en ansökan om den inte reagerade på den inom en viss tidsperiod.

4 I ljuset av ovanstående anser ombudsmannen att kommissionen har reagerat positivt på hans undersökning och har vidtagit eller överväger åtgärder som troligtvis kommer att rätta till eller åtminstone avsevärt minska de problem som för närvarande finns. Ombudsmannen anser därför att hans undersökning på eget initiativ har fyllt sitt syfte och att det därför inte finns någon anledning att driva undersökningen vidare för närvarande. Ombudsmannen kommer emellertid att fortsätta följa hur ärendet utvecklas och vid behov överväga ytterligare åtgärder i framtiden.

5 Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

¹⁰² PE(2001) 1609 C(2001)2466.

FÖRÄLDRA- LEDIGHET FÖR EU:S TJÄNSTEMÄN

*Beslut i
undersökningen på
eget initiativ
OI/4/2001/ME gällande
Europeiska
kommissionen*

SKÄLEN TILL UNDERSÖKNINGEN

Rådets direktiv 96/34/EG¹⁰³

Den 3 juni 1996 antog Europeiska unionens råd ett direktiv om minimikrav för föräldraledighet. Enligt direktivet har manliga och kvinnliga arbetstagare en individuell rätt till föräldraledighet med anledning av ett barns födelse eller vid adoption av ett barn för att vårda detta barn under minst tre månader. Direktivet var riktat till medlemsstaterna och det skulle vara genomfört senast 1999. Det verkar som om samtliga medlemsstater har genomfört direktivet.

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna¹⁰⁴

I artikel 33.2 i stadgan erkänns rätten till föräldraledighet. Där sägs följande:

För att kunna förena familjeliv och yrkesliv skall varje arbetstagare ha rätt till skydd mot uppsägning på varje grund som står i samband med moderskap samt rätt till betald mödraledighet och till föräldraledighet efter ett barns födelse eller adoption.

Kommissionen lovade att följa stadgan i sitt meddelande från ordföranden och Vitorino (SEK(2001) 380/3) av den 13 mars 2001.

Tjänsteföreskrifterna och den nuvarande situationen

Vad gäller mödraledighet innehåller tjänsteföreskrifterna en bestämmelse om 16 veckors ledighet (artikel 58). Efter ett beslut från de europeiska institutionernas förvaltningschefer har dessutom en särskild fyra veckors ledighet införts för amning. Tjänsteföreskrifterna nämner inget om mödraledighet för adoption. Genom beslut från de europeiska institutionernas förvaltningschefer har en särskild ledighet införts för adoptivmödrar, som varierar mellan två och tio veckor. Mödraledighet, ledighet för amning och ledighet för adoption är med full lön.

Vad gäller pappaledighet medger bilaga V i tjänsteföreskrifterna två dagars särskild ledighet (med full lön) i samband med barns födelse.

Dessutom ger tjänsteföreskrifterna möjlighet till obetald tjänstledighet av personliga skäl (artikel 40) för vård av barn. Maximalt kan fem års ledighet beviljas för vård av barn under fem års ålder.

Enligt tjänsteföreskrifterna finns det dessutom möjlighet att arbeta halvtid (artikel 55 a och bilaga IV a). Enligt de olika europeiska institutionernas interna bestämmelser är vård av barn en giltig anledning till att bevilja halvtidsarbete.

Åtgärder som vidtagits av kommissionen

Den 31 oktober 2000 skickade Kinnock ett meddelande till kommissionen med titeln "Familjerelaterad ledighet och flexibla arbetsförhållanden". I meddelandet presenterades omfattande ändringar av tjänstemännens och andra anställdas rätt inom Europeiska gemenskaperna att ta ut mödraledighet, pappaledighet och föräldraledighet. Meddelandet innehöll också förslag i samband med till exempel adoption och tjänstledighet av familjeskäl.

Sammanfattningsvis föreslogs i meddelandet 20 veckors mödraledighet (som kan överföras till fadern om båda föräldrarna är tjänstemän, med undantag av två veckor), med en fyra veckors förlängning i samband med flerbarnsfödelse eller för tidig födelse. Två veckors pappaledighet föreslogs. Såväl mödra- som pappaledigheten skulle vara med full lön. Vad

¹⁰³ Rådet direktiv 96/34/EG av den 3 juni 1996 om ramavtalet om föräldraledighet, undertecknat av UNICE, CEEP och EFS, EGT L 145/4, 1996.

¹⁰⁴ EGT C 364/1, 2000.

gällde föräldraledigheten skulle alla tjänstemän ha rätt till sex månaders ledighet (tiden dubblerades för ensamstående föräldrar). Under föräldraledigheten skulle tjänstemannen ha rätt till ett bidrag på 750 euro per månad. Bidraget skulle vara 1 000 euro per månad för de första tre månaderna om ledigheten tas ut under eller omedelbart efter mödraledigheten.

Slutsats

Ombudsmannen välkomnade de åtgärder som vidtagits av kommissionen i meddelandet om föräldraledighet. Ombudsmannen konstaterade emellertid att två år efter det att rådets direktiv 96/34/EG om föräldraledighet hade genomförts av medlemsstaterna, tio månader efter det att Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna hade proklamerats, sex månader efter det att kommissionen lovat att följa stadgan och nästan ett år efter meddelandet om familjerelaterad ledighet och flexibla arbetsförhållanden fanns det fortfarande inte några regler som garanterade rätten till föräldraledighet för Europeiska gemenskapernas tjänstemän och övriga anställda.

Ombudsmannen ansåg att införandet av regler om föräldraledighet för gemenskapernas tjänstemän och övriga anställda var ett viktigt inslag när det gällde att respektera gemenskapsrättens regler och principer och mäns, kvinnors och barns rättigheter och för att ytterligare anpassa institutionerna till det moderna samhällets krav.

Ombudsmannen uppmanade därför kommissionen att göra sitt yttersta för att utan dröjsmål se till att respekten för gemenskapsrätten vad gäller rätten till föräldraledighet säkras för Europeiska gemenskapernas tjänstemän och övriga anställda.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande hänvisade kommissionen till reformpaketet i sin personalpolitik och de kommande ändringarna av tjänsteföreskrifterna, och påpekade samtidigt att frågan om föräldraledighet ingick i den reformen.

Kommissionen hänvisade till artikel 283¹⁰⁵ i EG-fördraget och därmed sammanhängande procedurföreskrifter samt tjänsteföreskrifterna som skulle respekteras av kommissionen. Kommissionen uppgav också att den måste respektera reglerna om förhandlingar med de anställdas företrädare om ändringar av tjänsteföreskrifterna, enligt vilka den måste rådfråga OSP (Organisations syndicales et professionnelles) och den interinstitutionella kommittén för tjänsteföreskrifterna. Efter dessa rådfrågningar kunde kommissionen skicka förslaget till nya tjänsteföreskrifter via rådet till de övriga institutionerna. Kommissionen hoppades att ombudsmannen skulle inse att detta var en tidsödande process, framför allt med tanke på att reformpaketet täcker alla aspekter av personalpolitiken. Kommissionen insåg att tjänsteföreskrifterna inte hade ändrats i något väsentligt avseende sedan de antogs 1967 och därför inte återspeglade förändringarna i den europeiska sociallagstiftningen eller den allmänna utvecklingen.

Kommissionen gick vidare genom att hänvisa till dokumentet "Allmänna förslag för reform av personalpolitiken" som hade antagits den 30 oktober 2001. I detta dokument bekräftade kommissionen sin avsikt att diskutera och anta det integrerade förslaget till en reviderad uppsättning av tjänsteföreskrifter i december 2001 i syfte att lägga fram det inför den interinstitutionella kommittén för tjänsteföreskrifter. När väl denna kommitté hade avgett sitt yttrande skulle förslaget formellt vidarebefordras till Europaparlamentet och rådet under våren 2002.

¹⁰⁵ Artikel 283 lyder: "Rådet skall på förslag från kommissionen och efter att ha hört övriga berörda institutioner, med kvalificerad majoritet fastställa tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i gemenskaperna."

Kommissionen underströk att dess förslag till reviderade tjänsteföreskrifter låg helt i linje med artikel 33.2 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och att det fullt ut skulle respektera rådets direktiv om föräldraledighet och i själva verket gå betydligt utöver de miniminormer som anges i direktivet. Kommissionen försäkrade att den skulle göra sitt yttersta för att se till att reformåtgärderna i allmänhet och bestämmelserna om föräldraledighet i synnerhet skulle träda i kraft så snart som möjligt.

I en bilaga till yttrandet fanns en sammanfattning av kommissionens förslag om nya bestämmelser för föräldraledighet.

BESLUTET

1 Föräldraledighet för tjänstemän och övriga anställda vid Europeiska gemenskaperna

1.1 I oktober 2001 inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ om föräldraledigheten för tjänstemän och övriga anställda vid Europeiska gemenskaperna. Undersökningen avsåg kommissionen. Ombudsmannen hänvisade framför allt till rådets direktiv 96/34/EG om föräldraledighet och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och underströk att det fortfarande inte fanns några regler som garanterade rätten till föräldraledighet. Ombudsmannen uppmanade kommissionen att göra sitt yttersta för att utan dröjsmål se till att respekten för gemenskapsrätten vad gällde rätten till föräldraledighet säkras för Europeiska gemenskapernas tjänstemän och övriga anställda.

1.2 I januari 2002 avgav kommissionen sitt yttrande. Kommissionen försäkrade att den skulle göra sitt yttersta för att se till att reformåtgärderna som gällde föräldraledighet skulle träda i kraft så snart som möjligt. Den hänvisade därvid till artikel 283 i EG-fördraget och därmed sammanhängande procedurföreskrifter i tjänsteföreskrifterna som måste respekteras och till reglerna om förhandlingar med de anställdas företrädare om ändringar av tjänsteföreskrifterna, enligt vilka kommissionen måste rådfråga OSP (Organisations syndicales et professionnelles) och den interinstitutionella kommittén för tjänsteföreskrifter. Kommissionen bekräftade att dess förslag skulle respektera rådets direktiv 96/34/EG om föräldraledighet och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Den interinstitutionella kommitténs för tjänsteföreskrifter var just i färd med att avge sitt yttrande om förslaget, som sedan skulle överlämnas formellt till Europaparlamentet och rådet under våren 2002.

1.3 Ombudsmannen välkomnar kommissionens avsikt att garantera att reglerna om föräldraledighet för tjänstemän och andra anställda vid Europeiska gemenskaperna införs så snart som möjligt. Ombudsmannen har konstaterat att kommissionens förslag respekterar rådets direktiv 96/34/EG om föräldraledighet och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

1.4 Det måste emellertid påpekas att rådets direktiv 96/34/EG om föräldraförsäkring antogs den 3 juni 1996 av rådet efter ett förslag från kommissionen som lades fram redan 1983¹⁰⁶. Direktivet skulle ha genomförts i medlemsstaterna i juni 1998 och under alla omständigheter senast i juni 1999. Det måste därför betraktas som beklagligt att kommissionen väntade till det så kallade reformpaketet för sin personalpolitik, som lanserades flera år efter dess eget förslag till reform i medlemsstaterna, innan den föreslog nya regler för föräldraledighet för sina egna anställda.

1.5 Ombudsmannen anser att kommissionen för närvarande vidtar åtgärder som förmodligen kommer att rätta till bristen på adekvata regler om föräldraledighet för tjänstemän och övriga anställda inom Europeiska gemenskaperna inom en nära framtid. Ombudsmannen anser därför att hans undersökning på eget initiativ har uppnått sitt syfte

¹⁰⁶ KOM(1983) 686 slutlig.

och att det inte finns behov av att driva undersökningen vidare. Ombudsmannen kommer att fortsätta följa utvecklingen i detta ärende.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar verkar det inte finnas något behov av att driva undersökningen vidare. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

UPPFÖLJNING

Den 24 april 2002 skickade kommissionen sitt förslag till rådets resolution om ändring av tjänsteföreskrifterna för tjänstemän och övriga anställda vid Europeiska gemenskaperna till rådet. Även Europaparlamentet meddelades.

Den 7 januari 2002 startade Europeiska ombudsmannen en undersökning på eget initiativ om det språk som Cedefop använder när den behandlar klagomål från europeiska medborgare.

3.7.2 Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning

UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM DET SPRÅK SOM ANVÄNDS AV CEDEFOP I DESS YTTRANDEN OM KLAGOMÅL

Beslut i undersökningen på eget initiativ OI/1/2002/OV gällande Cedefop

SKÄLEN TILL UNDERSÖKNINGEN

En del av ombudsmannens uppdrag är att förbättra relationerna mellan Europas medborgare och gemenskapens institutioner och organ. Inrättandet av ombudsmannens kontor var tänkt att understryka unionens engagemang när det gällde demokratiska, öppna och ansvarsfulla förvaltningsformer. Ombudsmannen skulle hjälpa till att förstärka medborgarnas position genom att främja god förvaltningssed och förbättra förvaltningens kvalitet.

De europeiska medborgarnas rätt att framställa klagomål om administrativa missförhållanden är en grundläggande rättighet som uttryckligen nämns i artikel 21.2 och 195 i EG-fördraget och i artikel 43 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Ombudsmannen vill gärna understryka att klagomål borde vara något positivt för förvaltningens ledning eftersom de kan rikta förvaltningens uppmärksamhet på svagheter och brister i dess funktion och därför till exempel på behovet av att omorganisera vissa förfaranden, ge nya råd till de anställda eller att avsätta större resurser. De utgör därför ett led i arbetet på att förbättra den dagliga verksamheten inom förvaltningen.

När gemenskapens institutioner eller organ anser att de handlat korrekt och att det inte finns grund för anklagelserna om administrativa missförhållanden är det nyttigt om institutionen eller organet i fråga förklarar sina åtgärder och redovisar motiven för dem. Detta främjar i regel förståelsen för förvaltningens åtgärder. Ett olämpligt språkbruk kan bara provocera och stödja en negativ uppfattning av institutionen och om gemenskapens administration som helhet.

Ombudsmannen konstaterade att Cedefop hade svarat med ett språk som avvek från det som normalt används av gemenskapens institutioner och organ i deras yttranden till ombudsmannen i tre yttranden i ärendena 466/2000/OV, 705/2000/OV och 1206/2000/BB. Några av de fraser som särskilt uppmärksammades av ombudsmannen var följande:

Yttrande av den 31 augusti 2000 i ärende 466/2000/OV:

- “(...) är också ett påtagligt bevis för det falska beteendet hos X, som, av någon anledning som Cedefop inte känner till, inte har kunnat smälta att enligt egen utsago ha blivit ’besegrad’ av en (grekisk) konkurrent”. (sidan 17)

- “Vi anser att X har tillgripit en ovärdig taktik som inte har någon plats i en sund och konkurrensutsatt affärsmiljö. Med tanke på de beskyllningar med snudd på förtal som

framförs mot Cedefop i X skrivelser, ber vi er observera att centret förbehåller sig rätten att vidta rättsliga åtgärder mot företaget (...). (sidan 18)

Yttrande av den 27 juli 2000 i ärende 705/2000/OV:

- *“Även om Ert utlåtande (dvs. från Europeiska ombudsmannen) sedan Ni undersökt ärendet inte tillfredsställde henne, eftersom Ni ansåg att centret inte vid något tillfälle hade behandlat henne felaktigt, så intog vi därefter inte någon negativ, fientlig eller hämndlysten attityd (även om det kunde ha varit motiverat att göra det)*”. (sidan 3)

- *“X beteende kan bäst beskrivas som pratsjukt och upphetsat*”. (sidan 5)

Yttrande av den 14 februari 2001 i ärende 1206/2000/BB:

- *“X har emellertid under hela processen (...) visat sin oförmåga att agera lugnt och sakligt*” (sidan 10)

- *“Vi anser att förnuftet bör dominera över upphetsade känslor; att yrkesrelaterade frågor bör behandlas 'sine ira et studio' och att alla eventuella dolda motiv bör underordnas den rättsliga processen (...)*”. (sidan 10)

I detta sammanhang påminde ombudsmannen om den definition av administrativa missförhållanden som han gav i sin årsrapport 1997: “Ett administrativt missförhållande föreligger då en gemenskapsinstitution underlåter att agera i enlighet med de gemenskapsakter som är bindande för denna.”

En av dessa principer är principen om hövlighet, som också ingår i artikel 12 i den kodex för god förvaltningssed som Cedefop antog den 15 december 1999. Principen ger varje medborgare rätt att behandlas korrekt, hövligt och på ett serviceinriktat sätt. Att institutionerna skall svara korrekt framgår bland annat också i kommissionens kodex för god förvaltningssed¹⁰⁷, vari anges att kommissionen åtar sig att besvara förfrågningar på ett sätt som är passande.

UNDERSÖKNINGEN

Mot bakgrund av ovanstående bad ombudsmannen Cedefop informera honom om huruvida centret hade gett, eller planerade att ge, sina anställda instruktioner om hur klagomål från europeiska medborgare lämpligen bör besvaras, i enlighet med Cedefops kodex för god förvaltningssed av den 15 december 1999. Ombudsmannen bad Cedefop om ett svar senast den 30 april 2002. Cedefop svarade den 6 mars 2002.

Cedefops yttrande

I sitt yttrande framhöll ordföranden för Cedefops styrelse att ombudsmannens skrivelse av den 7 januari 2002 hade diskuterats under sammanträdet med Cedefops presidium den 1 februari 2002. Presidiet beslutade att informera styrelsen, som skulle hålla sitt nästa styrelsemöte den 21 och 22 mars 2002.

Presidiet uppmanade direktören med ansvar för personalfrågor att vidta nödvändiga åtgärder för att garantera att föreskrifterna i den kodex för god förvaltningssed som antogs den 15 december 1999 respekteras i alla avseenden. Tillämpningen av kodexen kommer att utvärderas, i enlighet med artikel 27, vid styrelsemötet i november 2002.

Direktören har också uppmanats att förbereda den utvärderingen och att sprida kopior av ombudsmannens årsrapport för 2000 till de anställda för att öka medvetenheten i detta avseende.

¹⁰⁷ EGT L 308, 8.12.2000, s. 32.

Cedefop meddelade att centret hade uppmanat sina anställda att vara öppna i sina relationer med ombudsmannens kansli, och att inte inta en formell och byråkratisk attityd. Det språk som användes beklagades, men som en förmildrande omständighet anförde Cedefop att språkbruket tillämpades i en intern skriftväxling med ombudsmannens kansli. Det var inte avsett att skrivelserna från Cedefop skulle offentliggöras. Tonen i skrivelserna är ett uttryck för centrets ärliga uppfattning och är inte typisk för det sätt på vilket Cedefop kommunicerar med medborgarna.

Cedefop informerade dessutom presidiet om att ombudsmannen inte hade gjort något påpekande om olämpligt språkbruk i något av de båda beslut som fattades den 24 augusti 2001.

Cedefop underströk att dess enheter alltid hade varit mycket noga med att vara hövliga och tillgängliga i sina kontakter med allmänheten och när de behandlade klagomål. Detta gällde också samtliga de klagande i de tre ärenden som var aktuella.

Cedefop ställdes emellertid, framför allt i ärendena 466/2000/OV och 705/2000/OV, inför anklagelser som var missledande. Cedefop ansåg det därför vara nödvändigt att svara ombudsmannen på ett sätt som gav en fullständig och detaljerad motivering. Centret var inte medvetet om att utdrag av dess skrivna yttrande skulle komma till den klagandes och allmänhetens kännedom. Cedefops hittillsvarande missuppfattning när det gäller hur ombudsmannens enheter faktiskt använder och slutligen sprider skrivna yttranden utgjorde utan tvivel en huvudfaktor i detta ärende.

Presidiet har uppmanat direktören att vidta lämpliga åtgärder och ge instruktioner till de anställda för att i framtiden undvika risken för att ett olämpligt språkbruk används på nytt när klagomålen besvaras. Cedefop kommer att noggrant granska ordvalet i sina yttranden för att garantera en strikt tillämpning av centrets kodex för god förvaltningssed. Vid eventuella framtida klagomål kommer centret dessutom att offentliggöra sammanfattningar av sina svar på centrets webbplats.

BESLUTET

1 Språkbruket i Cedefops yttranden i klagomål

1.1 Ombudsmannen uppmanade Cedefop att informera honom om huruvida centret hade gett, eller planerade att ge, instruktioner till sina anställda om det korrekta sättet att besvara klagomål från europeiska medborgare, i enlighet med Cedefops kodex för god förvaltningssed av den 15 december 1999. Orsaken var att ombudsmannen hade konstaterat att flera av Cedefops yttranden (i ärendena 466/2000/OV, 705/2000/OV och 1206/2000/BB) inte verkade uppfylla hövlighetsprincipen i artikel 12 i Cedefops kodex för god förvaltningssed.

1.2 I sitt yttrande beklagade Cedefop språkbruket i yttrandena och uppgav att det användes i en intern skriftväxling med ombudsmannens kontor och att centret inte hade väntat sig att skriftväxlingen skulle offentliggöras.

1.3 Presidiet uppmanade emellertid direktören att vidta lämpliga åtgärder och att ge instruktioner till de anställda för att i framtiden undvika risken för att ett olämpligt språkbruk används på nytt när klagomål besvaras. Cedefop kommer dessutom att noggrant granska ordvalet i sina yttranden för att garantera en strikt tillämpning av centrets kodex för god förvaltningssed. Vid eventuella framtida klagomål kommer centret dessutom att offentliggöra sammanfattningar av sina svar på centrets webbplats.

1.4 Ombudsmannen gläder sig över att Cedefop uppmanar sina anställda att vara öppna i sina relationer med ombudsmannens kontor, och att inte inta en formell och byråkratisk

attityd. Det är ombudsmannen bedömning att Cedefop kommer att fortsätta göra detta, samtidigt som centret kontrollerar att ett korrekt språkbruk tillämpas.

1.5 Att döma av centrets yttrande om ombudsmannens undersökning kommer Cedefop att vidta nödvändiga åtgärder, inklusive att ge de anställda instruktioner, för att på ett lämpligt sätt besvara medborgarnas klagomål. Ombudsmannen anser därför att det inte verkar som om ärendet behöver utredas vidare.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål förefaller det inte föreliggande några administrativa missförhållanden vid Cedefop. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

3.7.3 Samtliga gemenskapens institutioner och organ och decentraliserade byråer

Den 30 april 2001 inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ om begränsningar av medborgarnas rätt till arbete genom införandet av åldersgränser för rekryteringen till gemenskapens institutioner och organ. Denna undersökning på eget initiativ rörde samtliga gemenskapens institutioner, organ och decentraliserade byråer.

UNDERSÖKNINGEN

Skälen till undersökningen

UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM ÅLDERSGRÄNSER

*Beslut i
undersökningen på
eget initiativ
OI/2/2001/(BB)OV*

I Nice den 7 december 2000 proklamerade Europaparlamentets talman samt rådets och kommissionens ordförande gemensamt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna¹⁰⁸. Europeiska rådet välkomnade den gemensamma proklamationen och konstaterade att stadgan i en och samma text tar upp medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och samhällsliga rättigheter vilka hittills framställts i olika internationella, europeiska eller nationella källor¹⁰⁹.

Det följer av ovanstående att Europeiska rådet, Europaparlamentet, rådet och kommissionen för gemenskapens räkning har erkänt de rättigheter som ingår i stadgan. Underlåtenhet från någon av gemenskapernas institutioner eller organ att respektera de rättigheter som ingår i stadgan skulle därför utgöra ett fall av administrativt missförhållande.

I artikel 15.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna erkänns rätten att arbeta: *“Var och en har rätt att arbeta och utöva ett fritt valt eller accepterat yrke”*.

Artikel 21.1 i stadgan innehåller principen om icke-diskriminering. Där sägs: *“All diskriminering på grund av bland annat kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning skall vara förbjuden”* (fetstil tillagd här).

I sin förklaring till denna bestämmelse hänvisar konventet som utarbetade stadgan till, bland annat, artikel 14 i Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. Enligt etablerad rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna är en skillnad i behandling diskriminerande om den saknar syfte och rimlig motivering: dvs. om den inte försöker uppnå ett legitimt mål eller om det inte finns någon rimlig och proportionell relation mellan de medel som används och det mål man söker uppnå.

¹⁰⁸ EGT C 364, 2000, s. 1.

¹⁰⁹ Ordförandeskapets slutsatser, Europeiska rådet i Nice den 7-9 december 2000, avsnitt 2.

Enligt Europeiska gemenskapernas domstol föreligger en överträdelse av förbudet att diskriminera i de fall av olika behandling där diskrimineringen inte kan motiveras objektivt¹¹⁰.

Av de skäl som nämns ovan ansåg ombudsmannen att tillämpningen av åldersgränser i samband med rekryteringen till gemenskapens institutioner och organ skulle utgöra en diskriminerande begränsning av medborgarnas rätt till arbete, om det inte fanns en objektiv motivering för sådana åldersgränser.

Ombudsmannen bad därför samtliga gemenskapens institutioner, organ och decentraliserade byråer att senast den 31 juli 2001 informera honom om huruvida de tillämpade åldersgränser i sin rekrytering. Om svaret var jakande bad ombudsmannen också att få bli informerad om vilka åldersgränser som tillämpades och om deras objektiva motivering och rättsliga grund.

Yttrandena från gemenskapens institutioner, organ och decentraliserade byråer

Av de yttranden som mottogs framgår att ingen av de elva decentraliserade byråerna¹¹¹ tillämpar åldersgränser i samband med sina rekryteringsförfaranden. Åldersgränser tillämpas inte heller av Regionkommittén, Europeiska investeringsbanken, Europeiska centralbanken och Europol.

Å andra sidan tillämpar kommissionen, parlamentet, rådet, EG-domstolen (och förstainstansrätten), revisionsrätten och Ekonomiska och sociala kommittén åldersgränser vid rekrytering till de lägsta lönegraderna. Den åldersgräns som i allmänhet tillämpas vid uttagningar är 45 år.

När det gällde den objektiva motiveringen för att tillämpa åldersgränser vid sin rekrytering lämnade kommissionen, parlamentet och rådet följande förklaring till ombudsmannen:

Kommissionen framhöll att åldersgränsen på 45 år var avsedd att medge karriärmöjligheter för dess tjänstemän och att garantera att dess tjänstemän utövade sin verksamhet under en viss minimitid och att detta skall ställas i relation till tjänsteföreskrifternas rättigheter avseende pensioner. Kommissionen anser att dessa argument utgör en rimlig och objektiv grund för att tillämpa åldersgränser: de har ett legitimt syfte och de åtgärder som tillämpas är proportionella mot det syfte man vill uppnå. Därmed uppfyller de kraven i stadgans artikel 21 och 15.

I del II till kommissionens vitbok om reformer och i rådfrågningsdokumentet för uttagningar och rekrytering av den 28 februari 2001 (SEK(2001) 294/4) upprepades kommissionens avsikt att överge åldersgränser i framtiden. På grundval av det senare dokumentet ordnades ett samråd med kommissionens enheter och övriga europeiska institutioner samt med företrädare för personalen. Eftersom dessa förhandlingar ännu inte hade avslutats den 1 juli 2001 förekommer åldersgränsen 45 år fortfarande i de uttagningsprov för de lägsta lönegraderna som offentliggjorts sedan dess.

Kommissionen hänvisade också till framstegen när det gällde att skapa ett interinstitutionellt rekryteringskontor. Kommissionen påpekade att det var den framtida styrelsen för detta kontor som skulle ha ansvaret för att fatta beslut om åldersgränser i samband med uttagningsförfaranden. Enligt arbetsgruppens rekommendationer borde kontoret vara i drift den 1 januari 2003.

¹¹⁰ De förenade målen 198 till 202/81 Fernando Micheli och andra mot kommissionen, REG 1982, s. 4145-4160.

¹¹¹ 1) Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildningen, 2) Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor, 3) Europeiska miljöbyrån, 4) Europeiska läkemedelsmyndigheten, 5) Byrån för harmonisering inom den inre marknaden, 6) Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen, 7) Europeiska centrumet för övervakning av narkotika och narkotikamissbruk, 8) Översättningscentrum för Europeiska unionens organ, 9) Europeiska arbetsmiljöbyrån, 10) Gemenskapens växtsortsmyndighet, 11) Europeiska centrumet för övervakning av rasism och främlingsfientlighet.

Parlamentet uppgav att sedan presidiets beslut den 20 oktober 1997 tillämpades en åldersgräns på 45 år vid öppna uttagningsförfaranden. Detta beslut skulle granskas av presidiet inom en nära framtid i ljuset av en rapport i frågan som utarbetats av generaldirektoratet för administration. En kopia av denna rapport hade bilagts yttrandet. Även parlamentet påpekade att frågan om åldersgränser skulle hänskjutas till den framtida styrelsen för det interinstitutionella rekryteringskontoret.

I rapporten som utarbetats av generaldirektoratet för administration uppgavs att en ny höjning av åldersgränsen eller dess avskaffande skulle leda till en ökning av antalet sökande till uttagningsproven (med åtföljande administrativa problem), en ökning av såväl äldre sökande som den genomsnittliga åldern för de sökande och den genomsnittliga åldern för de tjänstemän som rekryteras.

Detta skulle framför allt få tre konsekvenser, nämligen 1) problem i samband med besvikelse eller frustration från de nyrekryterade tjänstemännens sida på grund av deras lönegradsplacering vid rekryteringstillfället (i allmänhet i den lägsta lönegraden), 2) på lång sikt en högre ålder för personalen inom Europaparlamentets generalsekretariat och 3) finansiella konsekvenser för det sociala trygghetssystemet för tjänstemännen vid Europeiska gemenskaperna när det gäller pensioner och sjukförsäkringar.

Rådet uppgav att en åldersgräns på 45 år vid rekrytering till de lägsta lönegraderna är nödvändig och objektivt motiverad av följande anledningar:

För det första kräver karriärmöjligheterna att personalen rekryteras vid låg ålder. De kostnader som är förknippade med rekrytering till de lägsta lönegraderna kan inte motiveras om inte tjänstemännen arbetar under lång tid.

För det andra kräver en effektiv förvaltning av personalresurserna (lönegradsplacering, integrering, karriär och pensioner) ett minimum av samband mellan lönegrad, arbetsuppgift och ålder. Varje avvikelse på detta område medför problem. Tjänsteföreskrifterna och förvaltningen av personalresurser förbjuder i princip att man rekryterar tjänstemän som, genom sin ålder, inte skulle kunna utnyttja karriärmöjligheterna.

Rådet framhöll att dessa motiv var objektiva. De grundas på principer som är kopplade till den offentliga tjänstens själva natur och till kravet att enheterna inom rådets generalsekretariat måste fungera effektivt. Rådet framhöll avslutningsvis att tillämpningen av åldersgränser i samband med rekryteringen är god förvaltning och inte en begränsning av "rätten till arbete".

På samma sätt som kommissionen och parlamentet hänvisade rådet till skapandet av ett interinstitutionellt rekryteringskontor. Rådet påpekade också att frågan om åldersgränser även kunde tas upp inom ramen för förslagen att ändra tjänsteföreskrifterna, där rådet måste fatta beslut som lagstiftare. Innan resultatet av detta arbete är känt, förefaller det inte lämpligt att ändra den praxis som för närvarande tillämpas av rådet.

Ombudsmannens bedömning av skälen som anförts för tillämpning av åldersgränser

Som motiv för att behålla en åldersgräns på 45 år i samband med rekryteringsförfarandet lämnade kommissionen, parlamentet och rådet tillsammans 6 skäl, som kan sammanfattas som följer:

- 1) karriärmöjligheterna kräver att tjänstemännen rekryteras vid låg ålder; en effektiv förvaltning av personalresurserna (lönegradsplacering, integrering, karriär och pensioner) kräver ett minimum av samband mellan lönegrad, arbetsuppgift och ålder,
- 2) kostnaderna för rekryteringen till de lägsta lönegraderna kan inte motiveras om inte tjänstemännen arbetar under en viss minimiperiod,
- 3) att avskaffa åldersgränserna skulle leda till en ökning av antalet sökande,

- 4) att avskaffa åldersgränserna skulle leda till stigande ålder för institutionernas personal,
- 5) att avskaffa åldersgränserna skulle leda till besvikelse eller frustration från de nyrekryterade tjänstemännens sida vad gällde deras lönegradsplacering vid anställningstillfället,
- 6) att avskaffa åldersgränserna skulle skapa finansiella problem för Europeiska gemenskapernas sociala trygghetssystem (pensioner och sjukförsäkringar).

Bedömning

När det gäller argument 1) konstaterar ombudsmannen att det inte har styrkts, eftersom ingen förklaring ges till varför en effektiv förvaltning av mänskliga resurser skulle kräva att man bestämmer åldersgränser. Vad gäller karriärmöjligheterna anser ombudsmannen att det är den sökandes sak att avgöra om, och vid vilken ålder, han eller hon vill bli tjänsteman inom gemenskapen.

När det gäller argumenten 2) och 6) som avser kostnader och finansiella problem påminner ombudsmannen om att enligt EG-domstolens rättspraxis kan budgetöverbägen i sig inte rättfärdiga diskriminering¹¹².

När det gäller argument 3), som avser antalet kandidater, anser ombudsmannen att argument som har att göra med den administrativa arbetsbelastningen inte har tillräcklig substans för att kunna rättfärdiga att man inte tillämpar en rättighet som är så grundläggande som den om icke-diskriminering.

Ombudsmannen konstaterar att argument 4) inte är ett argument, utan ett påstående om att äldre människor skulle vara mindre värdefulla.

Argument 5) verkar inte ha styrkts, eftersom de sökande alltid känner till villkoren för sin eventuella anställning i förhand. Det finns inget som styrker antagandet att äldre sökande skulle bli besvikna eller frustrerade över villkoren för de anställningar de medvetet har sökt.

På grundval av ovanstående anser ombudsmannen att de 6 skäl som kommissionen, Europaparlamentet och rådet åberopar inte verkar vara acceptabla eller inte har kunnat styrkas.

Dessutom verkar Regionkommittén, Europeiska centralbanken, Europeiska investeringsbanken, Europol och de elva decentraliserade byråer som inte tillämpar åldersgränser inte ha stött på de problem som, enligt kommissionen, parlamentet och rådet, kräver att man tillämpar en åldersgräns.

Som ett ytterligare skäl för att fortfarande tillämpa åldersgränser hänvisar alla tre institutionerna till att denna fråga måste avgöras av styrelsen för det framtida interinstitutionella rekryteringskontoret. Ytterligare anledningar som åberopades av kommissionen respektive rådet för att fortsätta tillämpa åldersgränser var att förhandlingarna inte avslutats den 1 juli 2001 eller att det inte skulle vara lämpligt att ändra nuvarande praxis så länge resultaten från det arbete som pågår inte är kända. Denna typ av argument, som är kopplade till administrativa förseningar, verkar återigen inte ha tillräcklig tyngd för att kunna åsidosätta tillämpningen av en rättighet som är så grundläggande som icke-diskriminering på grund av ålder.

På grundval av ovanstående analys drar ombudsmannen slutsatsen att ingen av de tre institutionerna har lagt fram objektiva argument för tillämpning av åldersgränser.

¹¹² Mål C-226/98 Jørgensen, REG 2000, s. I-2447, punkt 39. Detta mål gäller könsdiskriminering, men det finns inget som säger att samma argument inte skulle kunna tillämpas på diskriminering på grund av ålder.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Parallellt med denna undersökning skrev ombudsmannen den 7 mars 2002 till Europaparlamentets talman och Europeiska kommissionens ordförande om förslaget till beslut om upprättandet av Europeiska gemenskapernas rekryteringskontor, en text som även ombudsmannen skall underteckna¹¹³. Anledningen till denna skrivelse var att förslaget till beslut innehöll en bestämmelse som skulle göra det möjligt för kontorets styrelse att besluta om att införa åldersgränser.

I sin skrivelse till de båda ordförandena¹¹⁴, riktade ombudsmannen deras uppmärksamhet på förbudet mot diskriminering på grund av ålder som anges i artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna som proklamerades den 7 december 2000 av Europaparlamentets talman samt av rådets och kommissionens ordförande.

I sin skrivelse citerade ombudsmannen flera uttalanden som gjordes i samband med att stadgan proklamerades av den dåvarande talmannen för Europaparlamentet, Nicole Fontaine, och av kommissionens ordförande samt ett meddelande som gällde stadgans proklamerings från kommissionens ordförande Romano Prodi och den ansvarige kommissionsledamoten Antonio Vitorino. Ombudsmannen påpekade att dessa uttalanden gav medborgarna anledning att känna sig förvissade om att stadgan skulle tillämpas på ett korrekt sätt av de institutioner vilkas ordförande hade undertecknat den.

Ombudsmannen avslutade därför med att säga att han inte kunde gå med på att underteckna några beslut som inte klagör att rekryteringskontoret inte får diskriminera på de grunder, inklusive ålder, som är förbjudna enligt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Han bad därför ordförandena att vidta följande åtgärder:

- avskaffa föreskrifterna om åldersgränser i samband med uttagningsförfaranden som anges i punkt 2.6.2 i "Förslag till överenskommelse mellan generalsekreterarna om de gemensamma principerna för samordning av urval och rekrytering",
- införa en hänvisning till artikel 21 i stadgan om de grundläggande rättigheterna i "förslaget till generalsekreterarnas beslut om organisering och drift av Europeiska gemenskapernas rekryteringskontor".

Kommissionens och parlamentets yttrande

Den 10 april 2002 svarade *kommissionens* ordförande att vice ordföranden Neil Kinnock hade fattat beslut om att med omedelbar verkan avskaffa åldersgränserna för alla uttagningsprov som genomfördes av kommissionen, och att inga uttagningsprov som offentliggjordes efter den 10 april 2002 skulle tillämpa en övre åldersgräns för de sökande. Kommissionen uppgav också att den skulle ändra sitt detaljerade förslag till ändringar av tjänsteföreskrifterna för att garantera att de tydligare återspeglade den ståndpunkten.

Kommissionen påpekade dessutom att den kraftfullt skulle förespråka att åldersgränserna avskaffades inom rekryteringskontoret och att den var övertygad om att avskaffandet av åldersgränser skulle bekräftas på interinstitutionell grund, med tanke på det starka stödet även från Europaparlamentet.

Kommissionen uppgav också att dess beslut att omedelbart upphöra med att tillämpa åldersgränser skulle lösa problemet för det fåtal uttagningsprov som den skulle genomföra innan rekryteringskontoret tog över organisationen.

¹¹³ SG D(2002) D/8487 av den 27 februari 2002.

¹¹⁴ Skrivelsen till talmannen Pat Cox återfinns på ombudsmannens webbplats: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

Den 29 april 2002 meddelade *Europaparlamentets* talman att presidiet vid sitt sammanträde den 8 april 2002 hade beslutat att inte längre tillämpa åldersgränser i några av parlamentets uttagningsprov eller gå med på att sådana åldersgränser tillämpas i något uttagningsprov som organiseras av rekryteringskontoret när det väl inrättats.

BESLUTET

1 Användandet av åldersgränser vid rekryteringsförfaranden

1.1 Den 7 december 2000 proklamerade Europaparlamentets talman samt rådets och kommissionens ordförande gemensamt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Europeiska rådet välkomnade den gemensamma proklamationen och konstaterade att stadgan i en och samma text tar upp medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och samhällsliga rättigheter vilka hittills framställts i olika internationella, europeiska eller nationella källor.

1.2 Parlamentets talman och kommissionens ordförande gjorde följande viktiga uttalanden den 7 december 2000. Nicole Fontaine, parlamentets dåvarande talman, sade: “*En namnteckning utgör ett åtagande (...). Jag är övertygad om att samtliga unionens medborgare inser att från och med nu (...) kommer stadgan att vara den lag som styr kammarens handlande (...). Från och med nu kommer den att vara utgångspunkten för alla parlamentets åtgärder som direkt eller indirekt påverkar medborgarnas liv i hela unionen*”.

1.3 Romano Prodi, Europeiska kommissionens ordförande, sade: “*Enligt Europeiska kommissionen har Europeiska unionen, genom att proklamera stadgan om de grundläggande rättigheterna, förbundit sig att respektera stadgan i allt de gör och i alla politiska beslut de fattar (...). Europas medborgare kan lita på att kommissionen kommer att se till att stadgan respekteras*”.

1.4 I meddelandet av den 13 mars 2001 från kommissionens ordförande och kommissionsledamot Antonio Vitorino, sägs det om stadgan: “*Det kan inte råda något tvivel om dess avgörande betydelse (...). Kommissionen, liksom övriga institutioner, måste ta hänsyn till de praktiska konsekvenserna av detta historiska tillfälle och se till att uppfyllandet av de rättigheter som ingår i stadgan blir en prövosten för sitt handlande. Detta måste vara ett överordnat krav för kommissionens dagliga verksamhet, såväl i relation till allmänheten som till de personer våra beslut riktar sig till och i våra interna regler och förfaranden. Men den måste även återspeglas i det sätt på vilket kommissionen utövar sin rätt att ta initiativ till ny lagstiftning och dess befogenhet att bestämma regler. Alla lagförslag och alla förslag till instrument som skall antas av kommissionen kommer därför, som ett led i det normala beslutsförfarandet, först att granskas med avseende på deras överensstämmelse med stadgan*”.

1.5 I artikel 6.2 i Fördraget om Europeiska unionen sägs: “*Unionen skall som allmänna principer för gemenskapsrätten respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner*”. Ombudsmannen anser att sedan stadgan om de grundläggande rättigheterna proklamerades har de europeiska medborgarna rätt att förvänta sig att de grundläggande rättigheter som unionen lovar att respektera i ovan nämnda artikel 6.2, är de som anges i stadgan.

1.6 Artikel 21.1 i stadgan innehåller den grundläggande rättigheten icke-diskriminering. Där sägs: “*All diskriminering på grund av bland annat kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning skall vara förbjuden*”. (fetstil tillagd här).

1.7 Ombudsmannen konstaterar att efter hans skrivelse av den 7 mars 2002 till parlamentets talman och kommissionens ordförande om förslaget till beslut om att inrätta Europeiska gemenskapernas rekryteringskontor, i vilken ombudsmannen underströk ovanstående åtaganden, beslutade båda institutionerna i april 2002 i) att avskaffa åldersgränserna med omedelbar verkan för alla uttagningsprov som organiserades därefter, och ii) att inte gå med på att tillämpa åldersgränser i några uttagningsprov som organiseras av rekryteringskontoret när det väl har inrättats.

1.8 Av denna undersökningen framgår att varken Europeiska kommissionen eller Europaparlamentet i realiteten längre tillämpar några åldersgränser. Åldersgränser tillämpas inte heller av Regionkommittén, Europeiska investeringsbanken, Europeiska centralbanken, Europol och de elva decentraliserade byråerna¹¹⁵. När det gäller dessa institutioner och organ verkar det inte krävas ytterligare undersökningar.

1.9 De enda institutioner och organ som i dag fortsätter att tillämpa åldersgränser är rådet, EG-domstolen (och förstainstansrätten), revisionsrätten och Ekonomiska och sociala kommittén. Det har emellertid framgått att frågan om åldersgränser kommer att omfattas av ett beslut från styrelsen för rekryteringskontoret, som skall inrättas i slutet av 2002.

1.10 Med tanke på att två av de viktigaste institutionerna, nämligen Europeiska kommissionen och Europaparlamentet, har förklarat att de kommer att kraftfullt förespråka avskaffandet av åldersgränser i detta sammanhang och inte kommer att rösta i strid med detta, känner sig ombudsmannen övertygad om att avskaffandet av åldersgränser kommer att beslutas på interinstitutionell grund av rekryteringskontorets styrelse.

1.11 Mot bakgrund av ovanstående anser inte ombudsmannen att några ytterligare undersökningar behövs. Till dess åldersgränserna har definitivt avskaffats av rekryteringskontorets styrelse kommer ombudsmannen emellertid att fortsätta undersöka individuella klagomål från personer som hävdar att de diskriminerats på grund av ålder av de institutioner och organ som ännu inte har avskaffat åldersgränserna.

2 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av undersökningen på eget initiativ förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid de institutioner och organ som anges i punkt 1.8 i beslutet. När det gäller övriga institutioner och organ förefaller ytterligare undersökningar inte befogade. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

¹¹⁵ 1) Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildningen, 2) Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor, 3) Europeiska miljöbyrån, 4) Europeiska läkemedelsmyndigheten, 5) Byrån för harmonisering inom den inre marknaden, 6) Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen, 7) Europeiska centrumet för övervakning av narkotika och narkotikamissbruk, 8) Översättningscentrum för Europeiska unionens organ, 9) Europeiska arbetsmiljöbyrån, 10) Gemenskapens växtsortsmyndighet, 11) Europeiska centrumet för övervakning av rasism och främlingsfientlighet.

3.8 SÄRSKILDA RAPPORTER FRAMLAGDA INFÖR EUROPA- PARLAMENTET

TILLGÅNG TILL RÅDETS HANDLINGAR

*Särskild rapport från
Europeiska ombuds-
mannen till
Europaparlamentet med
anledning av det
förslag till
rekommendation som
riktats till Europeiska
unionens råd i
klagomål
1542/2000/(PB)SM*

Den klagande, en studerande, begärde tillgång till fyra av rådets handlingar. Rådet gav tillgång till två handlingar och vägrade ge tillgång till de andra två, som innehöll juridiska yttranden från rådets juridiska avdelning. Enligt den klagande hade rådet inte angett tillräckligt goda skäl för sin vägran att bevilja tillgång till dessa två handlingar. I sitt första yttrande framhöll rådet att det hade angett godtagbara skäl och att inget av de båda yttranden det gällde kunde utlämnas för att undvika att undergräva rådets möjligheter att erhålla oberoende juridisk rådgivning. Ombudsmannen ansåg att rådet hade uppgett rimliga skäl till sin vägran att utlämna den första handlingen som innehöll ett yttrande i en juridisk fråga i samband med ett eventuellt framtida rättsligt förfarande. Ombudsmannen ansåg emellertid inte att rådet hade redovisat godtagbara skäl för sin vägran att utlämna den andra handlingen, ett yttrande som gällde förslaget till förordning (EG) nr 1049/2001. Ombudsmannen skickade därför ett förslag till rekommendation till rådet med en begäran om att rådet skulle ompröva den klagandes begäran.

I sitt detaljerade yttrande vidhöll rådet sin uppfattning att det måste vägra tillgång till handlingen enligt artikel 4.2, andra strecksatsen, i förordning (EG) nr 1049/2001, eftersom ett utlämnande skulle undergräva rådets möjligheter att erhålla fristående juridisk rådgivning.

Ombudsmannen är emellertid inte övertygad om att rådets ståndpunkt är korrekt. Mot bakgrund av artikel 255 i EG-fördraget är tillgång till handlingar enligt förordning (EG) nr 1049/2001 huvudregel, och alla undantag från den regeln skall tolkas mycket restriktivt. Ombudsmannen godtar inte rådets argument att samtliga yttranden från dess juridiska avdelning automatiskt skall vara undantagna från offentlighetskravet. Enligt ombudsmannen bör en åtskillnad göras mellan olika typer av juridiska yttranden. Detta betyder inte att vissa typer av juridiska yttranden över huvud taget inte skulle skyddas mot utlämnande. Ombudsmannen anser att ett juridiskt yttrande endast bör undantas om artikel 4.3 i förordningen är tillämplig när det rättsliga förfarandet är avslutat. Detta kräver att institutionen kan visa att utlämnandet av handlingen på ett allvarligt sätt skulle undergräva institutionens beslutsförfarande. Ombudsmannen anser att det senare kravet verkar svårt att uppfylla enbart genom att hänvisa till att den aktuella handlingen tillhör en viss kategori av handlingar.

Ombudsmannen skickade därför en särskild rapport till Europaparlamentet för att ge det tillfälle att uttrycka sin ståndpunkt i denna principfråga.

Den särskilda rapporten tillhandahålls på alla språk på ombudsmannens webbplats eller från ombudsmannens kontor.

**PUBLICERING AV
NAMN PÅ
GODKÄNDA
SÖKANDE VID
REKRYTERING
GENOM
UTTAGNINGSPROV**

*Särskild rapport från
Europeiska ombuds-
mannen till
Europaparlamentet med
anledning av det
förslag till
ekommendation som
riktats till
Europaparlamentet i
klagomål
341/2001/(BB)IJH*

Klagomålet gällde Europaparlamentets vägran att informera den klagande, som deltog i ett allmänt uttagningsprov, om namn och poäng för de godkända sökandena i uttagningsprovet.

I sitt beslut av den 7 mars 2002 förklarade ombudsmannen att han inte funnit några administrativa missförhållanden i samband med vägran att till den klagande uppge poängen för de godkända sökandena.

När det gällde namnen på de godkända sökandena fann ombudsmannen att parlamentet verkade ha agerat inom ramen för meddelandet om uttagningsprovet och påpekade att den klagande kunde begära att få tillgång till förteckningen över sökande som kan komma att erbjudas anställning enligt förordning (EG) nr 1049/2001. Ombudsmannen uttryckte ingen åsikt när det gällde huruvida en sådan begäran skulle bli framgångsrik och ingen sådan ansökan verkar ha gjorts.

Ombudsmannen ansåg att parlamentet i sitt yttrande om klagomålet tog upp frågor som hade generell betydelse. Enligt parlamentet sades det i meddelandet om uttagningsprovet att förteckningen över godkända sökande skulle skickas till godkända sökande och anslås på institutionens anslagstavlor. Parlamentet ansåg emellertid att det skulle innebära en kränkning av medlemsstaternas konstitutioner och stadgan om de grundläggande rättigheterna om icke godkända sökande skulle informeras om förteckningen över godkända sökande.

Ombudsmannen ansåg inte att parlamentets ståndpunkt var tydlig eller övertygande. Han utarbetade därför ett förslag till rekommendation som innebar att parlamentet i samband med kommande uttagningsprov i meddelandet om uttagningsprov skulle informera de sökande om att namnen på godkända sökande skulle offentliggöras.

I sitt detaljerade yttrande accepterade inte parlamentet entydigt förslaget till rekommendation. Inte heller angav parlamentet i sitt detaljerade yttrande att det inom ramen för sina framtida åtgärder skulle behandla de sökande rättvist och garantera samstämmighet med sitt åtagande om öppenhet i anställningsförfarandet. Ombudsmannen ser det därför som sin skyldighet att sammanställa en särskild rapport i frågan.

Den särskilda rapporten tillhandahålls på alla språk på ombudsmannens webbplats eller från ombudsmannens kontor.

**3.9 FÖRFRÅGAN
FRÅN REGIONAL
OMBUDSMAN**

**DEN ITALIENSKA
REGIONEN
LOMBARDIETS
FÖRVALTNING AV
GEMENSKAPSMEDEL**

*Beslut i förfrågan
Q1/2002/IP*

Den regionala ombudsmannen i den italienska regionen Lombardiet gjorde en förfrågan till Europeiska ombudsmannen i enlighet med det förfarande som bestämdes i seminariet för nationella ombudsmän och liknande organ i Strasbourg i september 1996. Förfrågan gällde ett klagomål från vägledaren för arbete och yrkesutbildning i provinsen Varese. Ärendet gällde regionen Lombardiets förvaltning av gemenskapsmedel inom ramen för Europeiska socialfonden, Mål 2, under året 1998.

Provinsen Varese, företrädd av advokaten M ingav ett klagomål till kommissionen i samma fråga. Institutionen uppmanades att redovisa sin ståndpunkt i frågan. I en skrivelse av den 21 oktober 1999 uppgav kommissionens generaldirektorat för sysselsättning och socialpolitik att det skulle undersöka ärendet och att det skulle kontakta samtliga berörda parter med en begäran om förtydliganden. Den regionala ombudsmannen för Lombardiet påpekade emellertid att det verkade som om kommissionen fortfarande inte hade fattat något beslut i frågan och att den fortfarande inte hade kontaktat de ansvariga regionala myndigheterna. Han bad därför ombudsmannen undersöka om kommissionen slutligen hade avslutat undersökningen av ärendet och vilken slutsats den i så fall hade kommit fram till.

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionen för yttrande. I sitt yttrande lämnade kommissionen en detaljerad redogörelse för de åtgärder den hade vidtagit och uppgav att den avslutade ärendet den 8 juli 2002, eftersom det inte hade förekommit någon överträdelse av gemenskapsrätten från regionen Lombardiets sida. Kommissionen skickade dessutom en kopia av den skrivelse till M, till provinsen Varese och till regionen Lombardiet i vilken ärendet avslutades.

Kommissionens yttrande skickades för information till den regionala ombudsmannen i Lombardiet, som den 13 november 2002 per telefon informerade Europeiska ombudsmannens kontor om att han betraktade kommissionens svar som tillfredsställande. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

4 FÖRBINDELSERNA MED EUROPEISKA UNIONENS ÖVRIGA INSTITUTIONER

4.1 EUROPARLAMENTET

Den 17 januari besöktes ombudsmannen av Enrico Boaretto och David Lowe från utskottet för framställningar. De diskuterade olika aspekter av medborgarnas rätt att klaga till ombudsmannen och lämna in framställningar till parlamentet.

Den 6 februari hade Söderman ett möte med Joan Colom i Naval, Europaparlamentets vice talman. Mötet ägde rum under Europaparlamentets plenarsammanträde i februari i Strasbourg och gällde ombudsmannens lokaler och deras placering samt andra frågor i samband därmed.

Den 20 februari framträdde Söderman inför Europaparlamentets utskott för framställningar, med Vitaliano Gemelli som ordförande, för att lägga fram sina särskilda rapporter om ärendena 242/2000/GG och 917/2000/GG (se även avsnitt 3.6 ovan).

Den 12 mars besöktes ombudsmannen av Eurig Wyn, ledamot av Europaparlamentet och föredragande av Europeiska ombudsmannens årsrapport för 2001. De talade om olika aspekter av samarbetet mellan deras institutioner, däribland vissa oavslutade ärenden. Wyn åtföljdes av Kjell Sevón.

Den 12 mars deltog Söderman och Sant'Anna i ett sammanträde med Barry Wilson, den nyligen utsedde generaldirektören för personalfrågor i Europaparlamentet. Han åtföljdes av Brigitte Nouaille Degorce, chef för personalavdelningen. De diskuterade de administrativa samarbetsavtalen mellan ombudsmannen och parlamentet och betonade vikten av goda arbetsrelationer mellan de båda institutionerna

Söderman träffar Joseph Amiel i Strasbourg den 9 april.

Den 8 april lade Söderman fram sin årsrapport för 2001 för utskottet för framställningar. I sitt tal till utskottet nämnde ombudsmannen det viktiga arbete som utförs av översättare och tolkar som gör det möjligt att kommunicera och ha tillgång till dokument på olika språk. Han gav särskilt sitt erkännande till den översättare som var ansvarig för den franska versionen av årsrapporten, Joseph Amiel, som ombudsmannen hade inbjudit för att närvara vid sammanträdet.

Den 2 juli presenterade Söderman sitt arbete för företrädare för Europaparlamentets informationskontor i medlemsstaterna. Mötet ägde rum i Strasbourg. Syftet var att informera dem om ombudsmannens arbete och att uppmana dem att verka för att öka medvetenheten om de tjänster som ombudsmannen tillhandahåller. Ben Hagard, ombudsmannens Internet- och kommunikationsansvarige tjänsteman, presenterade ombudsmannens webbplats och nämnde exempel på kontor som har varit aktiva när det gäller att öka medvetenheten om ombudsmannen. Juana Lahousse, direktör vid Europaparlamentets GD

Information och presstjänst, var ordförande vid detta sammanträde som gav upphov till intressanta frågor om ombudsmannens arbete. Rosita Agnew, ombudsmannens pressattaché, närvarade också vid sammanträdet.

Den 9 juli hade Söderman ett möte med Herbert Bösch, ledamot av Europaparlamentet, i Europaparlamentets lokaler i Bryssel. Under mötet avhandlades frågor om Europeiska ombudsmannainstitutionens behov och framtida utveckling samt andra frågor i samband därmed.

Den 10 juli talade Söderman vid ett sammanträde som hölls av Europaparlamentets utskott för framställningar, med utskottets ordförande Nino Gemelli som ordförande. Söderman informerade utskottet om sitt svar på kommissionens yttrande om Europaparlamentets beslut att ändra artikel 3 i ombudsmannens stadga. Söderman diskuterade också med utskottet kommissionens meddelande till Europaparlamentet och Europeiska ombudsmannen om förhållandet till de klagande vid överträdelse av gemenskapsrätten från medlemsstaternas sida och de förslag som framlades av ombudsmannen till Europeiska konventet den 24 och 25 juni (se avsnitt 4.5 nedan).

Den 4 september hade Söderman ett möte med ledamöterna av Europaparlamentet Freddy Blak, Pernille Frahm, Ole Krarup, Jens Dyhr Okking och Christian Foldberg Roving. Söderman informerade ledamöterna om förslagen till ändringar av ombudsmannens stadga.

Den 26 september anordnade ombudsmannen en arbetsfrukost för assistenter till de nordiska ledamöterna av Europaparlamentet. 27 assistenter från Danmark, Sverige och Finland deltog i frukosten under vilken ombudsmannen beskrev sitt arbete. Därefter följde en multimediapresentation av Ben Hagard, ombudsmannens Internetansvarige tjänsteman, som angav huvuddragen i ombudsmannens arbete med relationer till allmänheten. Rosita Agnew, ombudsmannens pressattaché, förklarade därefter vilka åtgärder som kan vidtas av assistenterna för att bidra till att främja ombudsmannens arbete. Söderman besvarade därefter frågor från deltagarna.

Möte med assistenterna till parlamentsledamöter från Nederländerna och Flandern den 21 november.

Den 14 november besökte Olivier Verheecke och Ben Hagard Europaparlamentets informationskontor i Paris. De deltog i ett möte med Jean-Guy Giraud, direktör för kontoret, under vilket de diskuterade flera samarbetsfrågor, informationskampanjen om ombudsmannen och eventuella sätt att öka antalet tillåtliga klagomål från Frankrike.

Den 21 november anordnade ombudsmannen en arbetsfrukost för assistenterna till parlamentsledamöterna från Nederländerna och Flandern. 17 assistenter var närvarande för att få information om ombudsmannens verksamhet. Vid frukosten gavs en beskrivning av ombudsmannens arbete, gjordes en multimediepresentation av ombudsmannens kommunikationspolicy och riktades en begäran till assistenterna att främja medvetenheten om ombudsmannen. Olivier Verheecke, Ben Hagard, Rosita Agnew och Maria Engleson åtföljde Söderman och svarade under frukosten på frågor från assistenterna. Varje assistent fick ett informationspaket, däribland en cd-rom med material om ombudsmannen.

Den 23 och 24 november deltog ombudsmannens sekretariat i Öppet hus om "Utvidgningen" som hade organiserats av Europaparlamentet i Strasbourg. Ombudsmannens monter var inriktad på dennes förberedelser inför utvidgningen och information fanns tillgänglig på de 13 kandidatländernas språk. En videofilm som på engelska, tyska och franska beskrev ombudsmannens roll visades hela dagen och anställda vid ombudsmannens sekretariat var närvarande för att besvara frågor. 22 000 människor passerade genom parlamentet under de två dagar som "Öppet hus" pågick.

*Ombudsmannens monter under "Utvidgningen" –
Öppet hus i Strasbourg den 22/24 november.*

Den 17 december träffade Söderman Europaparlamentets talman, Pat Cox. Frågor som diskuterades var Europeiska konventet, reformeringen av ombudsmannens stadga och förhållandet mellan skydd av personuppgifter och öppenhet. Söderman åtföljdes av Harden.

Den 18 december talade Söderman vid ett nordiskt frukostmöte i Strasbourg anordnat av Karl-Erik Olsson, ledamot av Europaparlamentet, om Europeiska konventet och ombudsmannens roll som observatör vid konventet.

4.2 EUROPEISKA UNIONENS RÅD

Den 4 oktober närvarade Harden och Sant'Anna vid ett informellt möte med rådets arbetsgrupp som behandlar förslaget till ändring av artikel 3.2 i ombudsmannens stadga. Harden klargjorde ombudsmannens synpunkter på behovet av ändring av stadgan och besvarade frågor från medlemmar i gruppen.

4.3 EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Den 14 januari hade Söderman ett sammanträde med Giuseppe Massangioli som nyligen, efter Jean-Claude Eeckhouts pensionering, utnämndes till direktör för Europeiska kommissionens generalsekretariat GD E, med ansvar för förbindelserna med Europeiska ombudsmannen. Mötet ägde rum under Europaparlamentets plenarsammanträde i Strasbourg och gällde samarbetet mellan de båda institutionerna

Den 5 februari besöktes ombudsmannen av Horst Reichenbach, generaldirektör för Europeiska kommissionens GD Personal och administration, och Mattias Oel. Vid mötet, som ägde rum på Europeiska ombudsmannen sekretariat i Strasbourg, framlade Reichenbach planen för reformering av tjänsteföreskrifterna för tjänstemän och annan personal.

Den 6 februari hade Giuseppe Massangioli, direktör vid Europeiska kommissionens generalsekretariat med ansvar för förbindelserna med Europeiska ombudsmannen, åtföljd av Philippe Godts, ett sammanträffande med Söderman.

Den 21 februari träffade Söderman Calleja Crespo, kanslichef hos kommissionsledamoten Loyola de Palacio, för att diskutera förbindelserna mellan Europeiska ombudsmannen och Europeiska kommissionen. Söderman biträdades av Harden och Crespo av Diego Canga Fano.

Den 11 mars hade Söderman ett möte med Giuseppe Massangioli, åtföljd av Philippe Godts. De talade om olika sidor av samarbetet mellan de två institutionerna, däribland vissa oavslutade ärenden.

4.4 EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Den 9 september närvarade Söderman, åtföljd av Harden, vid en föreläsning med rubriken "Med inriktning på unionens framtid - skyddet för grundläggande rättigheter och utveckling av ett område av frihet, säkerhet och rättvisa" som gavs i Europeiska gemenskapernas domstol av kommissionsledamoten António Vitorino.

Den 4 december närvarade Söderman vid en högtidlig ceremoni med anledning av att Europeiska gemenskapernas domstol i Luxemburg firade sitt 50-årsjubileum. Tal hölls av Europeiska kommissionens ordförande Romani Prodi, Europaparlamentets talman Pat Cox och domstolens ordförande Gil Carlos Rodriguez Iglesias. Alla ordförande vid medlemsstaternas högsta domstolar och författningsdomstolar hade bjudits in till ceremonin.

4.5 EUROPEISKA KONVENTET

Europeiska konventet inrättades efter Europeiska rådets möte i Laeken i december 2001 i syfte att bana väg för nästa regeringskonferens. Enligt Laekenförklaringen är konventets uppgift att dryfta väsentliga problem som Europeiska unionens framtida utveckling för med sig och att undersöka olika tänkbara lösningar.

Vid konventet sammanförs företrädare för medlemsstaternas och kandidatländernas regeringar och nationella parlament samt för Europaparlamentet och Europeiska kommissionen. Ombudsmannen har, liksom vid det tidigare konventet som behandlade Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, status som observatör.

I denna egenskap talade Söderman inför konventet den 24 och 25 juni 2002 och föreslog (I) att stadgan om de grundläggande rättigheterna bör bli rättsligt bindande för unionens institutioner och organ, även då de lagstiftar, (II) att det i fördraget bör ingå ett kapitel om rättsmedel i vilket möjligheterna till domstolsprövning, men också prövning av andra organ utanför domstolarna, tydligt bör klargöras för fall då gemenskapsrätten, däribland grundläggande rättigheter, inte respekteras, (III) åtgärder för utarbetande av en europeisk förvaltningslag som skall vara bindande för alla unionens institutioner och organ, (IV)

fortsatt utveckling av ombudsmän och liknande organ i deras roll att behandla klagomål om medlemsstaternas överträdelser av gemenskapsrätten, däribland fall som gäller de grundläggande rättigheterna.

Ett förslag till nya eller ändrade bestämmelser i fördragen för genomförande av ombudsmannens förslag lades fram för konventet (KONV 221/2002, 26 juli 2002)

Den 4 oktober talade Söderman inför Europeiska konventets arbetsgrupp II ("Stadgan/Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna") med kommissionsledamoten António Vitorino som ordförande. Söderman redogjorde i detalj för sina förslag beträffande utveckling av nätverket av ombudsmän och liknande organ i medlemsstaterna och den positiva roll som nätverket skulle kunna spela när det gäller att övervaka att stadgan om de grundläggande rättigheterna tillämpas på rätt sätt. Söderman redogjorde också för förslaget om att Europeiska ombudsmannen skall kunna hänföra ärenden som avser grundläggande rättigheter, och som inte kan klaras upp genom en normal ombudsmannaundersökning, till EG-domstolen.

Den 8 november, efter att det preliminära förslaget till konstitutionellt fördrag hade offentliggjorts, talade ombudsmannen åter inför konventet och föreslog att nästa förslag skulle innefatta en bestämmelse i vilken rätten att klaga hos ombudsmannen tydligt anges. Han lade fram ett förslag till en sådan bestämmelse avsedd att införas i den föreslagna artikel 5 i det konstitutionella fördraget

Europeiska ombudsmannens tal och förslag finns tillgängliga på både ombudsmannens och konventets webbplats.

4.6 EUROPEISKA BYRÅN FÖR BEDRÄGERI- BEKÄMPNING (OLAF)

Den 28 november träffade Söderman, biträdd av Harden, generaldirektören vid Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) Franz-Hermann Brüner. Brüner informerade ombudsmannen om OLAF:s uppfattning om dess förfaranden och om utarbetandet av en reviderad handbok. Man diskuterade också ett närmare samarbete och utbyte av information mellan OLAF och Europeiska ombudsmannen, däribland att OLAF eventuellt i vissa utredningar på begäran skulle kunna bistå ombudsmannen.

5 FÖRBINDELSERNA MED OMBUDSMÄN OCH LIKNANDE ORGAN

Den 23 januari besöktes Söderman av Anton Cañellas, Sindic de Greuges (regional ombudsman) i Katalonien och ordförande för Europeiska ombudsmannainstitutet. Under mötet diskuterades samarbetet mellan de två institutionerna, verksamheten under det spanska ordförandeskapet samt frågor relaterade till EOI (Europeiska ombudsmannainstitutet).

Den 30 maj besökte Söderman i London Sir Michael Buckley, parlamentarisk ombudsman i Förenade kungariket. Söderman presenterade den europeiska kodexen för god förvaltningssed för Buckleys personal. Frågor togs upp angående den europeiska ombudsmannens maktbefogenheter, behandlingen av missnöjda klaganden, domstolars inblandning i ombudsmännens arbete samt genomförandet av kodexen.

Den 30 maj närvarade Söderman vid den årliga föreningsstämman som British and Irish Ombudsman Association (BIOA) höll i London. Därefter redogjorde den europeiska ombudsmannen för den europeiska kodexen för god förvaltningssed. Frågor som deltagarna ställde till ombudsmannen om dennes arbete gällde de resurser som ombudsmannens sekretariat har att förfoga över, medel han har att tillgå för att avhjälpa fall av dålig förvaltning och hur han hittills har använt kodexen.

Den 14 november deltog Olivier Verheecke och Ben Hagard i ett möte med Philippe Bardiaux och Valérie Fontaine från den franska republikens ombudsmans (Médiateur de la République) kontor. De diskuterade flera frågor angående ömsesidiga erfarenheter från Europeiska ombudsmannens sekretariat och den franska ombudsmannens kontor.

5.1 FÖRBINDELSER MED NATIONELLA OCH REGIONALA OMBUDSMÄN

5.2 KONTAKTNÄTVERKET

Kontakt nätverket skapades 1996 för att främja det fria flödet av information om gemenskapsrätten och dess tillämpning och för att göra det möjligt att överföra klagomål till det organ som kunde behandla dem på bästa sätt.

Genom seminarier, nyhetsbrev och dagliga kontakter har nätverket stadigt utvecklats till att bli ett effektivt samarbetsverktyg för de nationella ombudsmännen och deras anställda i hela Europeiska unionen. Erfarenheter och bästa praxis har spridits bland nätverkets medlemmar för att möjliggöra en bättre service åt medborgarna. Framför allt har man diskuterat frågor som rör tillämpningen av gemenskapsrätten på medlemsstatsnivå.

Mot slutet av 2000 inrättades onlineversionen av kontaktnätverket, EUOMB-National, för att ytterligare underlätta kommunikationen mellan kontaktnätverkets medlemmar. EUOMB-National utgörs av en webbplats och ett digitalt diskussionsforum där interaktiva diskussioner kan äga rum och handlingar kan utbytas. I april 2002 utökades medlemmarna i EUOMB:s diskussionsforum till att omfatta även kandidatländernas nationella ombudsmän.

I november 2001 skapades en ny sektion i föreliggande diskussionsforum med namnet "Ombudsmannens dagsnyheter". Denna virtuella tidning har blivit en mycket stor framgång bland kontaktnätets medlemmar och den har gjort det möjligt för var och en att hålla sig informerad om ombudsmännens och liknande organs verksamhet i hela EU och även utanför unionen. De flesta av kontaktnätets medlemmar läser de dagliga nyheterna regelbundet och kan därigenom hålla sig informerade om metoder som andra organ tillämpat när det gäller frågor som kanske även de handlägger.

5.3 FÖRBINDEL- SERNA MED LOKALA OMBUDSMÄN

Den 28 maj, under sitt besök i Cardiff, diskuterade Söderman sitt arbete med ombudsmannen för den lokala förvaltningen i Wales, Elwyn Moseley. Moseley uttryckte att han var beredd att bidra till att öka medvetenheten om europeiska ombudsmannens arbete. De två ombudsmännen diskuterade därefter framtiden för den offentliga sektorns ombudsmän i Wales.

Söderman diskuterar med Elwyn Moseley den 28 maj.

5.4 FÖRBINDEL- SERNA MED DE NATIONELLA OMBUDS- MÄNNEN I KANDIDAT- LÄNDERNA

Efter inbjudan av den polske ombudsmannen, professor Andrzej Zoll, besökte Söderman Warsawa och Krakow den 27-30 januari, åtföljd av Maria Engleson.

Under sitt besök i Warsawa träffade ombudsmannen den polske ombudsmannen och den polske ställföreträdande ombudsmannen dr. Jerzy Swiatkiewicz. Vid ett arbetsmöte redogjorde de 14 enhetscheferna vid den polske ombudsmannens kontor för huvuddragen inom sina olika arbetsområden och Söderman beskrev sin roll som europeisk ombudsman. Han träffade också professor Marek Safjan, ordförande i den polska författningsdomstolen, och professor Lech Gardocki, ordförande i den polska högsta domstolen, samt Bruno Dethomas, chef för Europeiska kommissionens delegation till Polen.

Professor Franciszek Ziejka tilldelar Söderman medaljen med anledning av 600 årsminnet av Krakowakademins grundande.

I Krakow hade Söderman ett sammanträde med professor Franciszek Ziejka, rektor för Jagiellonian-universitetet, som tilldelade honom en medalj till minne av 600-årsjubiléet av återupprättandet av Krakows akademi. Söderman föreläste för studenter och lärare över ämnet "God förvaltning är en grundläggande rättighet". Efter föreläsningen följde en presskonferens och därefter intervjuades Europeiska ombudsmannen av polsk TV och radio.

Eliana Nicolaou och Aristos Tsiartas besöker Söderman den 8 mars.

Den 8 mars besökte ombudsmannen för statsförvaltningen i Cypern, Eliana Nicolaou, Söderman i Strasbourg. Mötet behandlade Europeiska ombudsmannens och den cypriotiska ombudsmannens respektive roller och verksamheter samt angelägenheter av gemensamt intresse. Nicolaou åtföljdes av Aristos Tsiartas, förste juridisk handläggare.

6 PUBLIC RELATIONS

6.1 ÅRETS HÖJDPUNKTER

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN DUBBAS TILL RIDDARE I FRANKRIKE

I en kungörelse utfärdad den 31 december 2001 av Frankrikes president Jacques Chirac och offentliggjord i den franska *Journal Officiel* den 1 januari 2002 meddelades att Europeiska ombudsmannen hade förlänats ordensutmärkelsen Riddare av Hederslegionen. Hederslegionen är den mest prestigefyllda av civila och militära utmärkelser i Frankrike. Söderman hade föreslagits till utmärkelsen av dåvarande ministern för Europafrågor, Pierre Moscovici.

Noëlle Lenoir, den franska ministern för Europafrågor, överlämnade utmärkelsen till ombudsmannen vid en ceremoni som ägde rum i Strasbourg den 3 september 2002.

Noëlle Lenoir tilldelar Söderman franska hederslegionens medalj den 3 september.

I sitt tal anförde ministern de många ansvarsområden som Söderman har anförtratts under sin karriär samt de talrika utmärkelser han har fått ta emot för sitt arbete. Lenoir gav ett särskilt erkännande åt ombudsmannens insatser som den förste Europeiska ombudsmannen och nämnde resultat som för medborgarna har varit påtagliga, bland annat att en kodex för god förvaltningssed för Europeiska unionens institutioner och organ har antagits till följd av ombudsmannens initiativ.

I sitt tacktal lovordade Söderman Frankrike som ett land där respekt och tolerans tillämpas i det dagliga livet och erinrade sig ett besök i Paris för 45 år sedan vilket "kanske formade hans grundläggande synsätt på mänskligt liv och dess syfte". Han avslutade sitt tal med att försäkra för ministern att "det inte kommer att kännas som en börda för honom att erkänna republikens värderingar".

Michel Barnier, ledamot av Europeiska kommissionen, och Anna-Marie Nyroos, Finlands ambassadör till Europarådet, gratulerar Söderman.

Framstående gäster vid ceremonin var bland andra Renzo Imbeni, Europaparlamentets vice talman, Anna-Marie Nyroos, Finlands ambassadör vid Europarådet, Michel Barnier, ledamot av Europeiska kommissionen, Nino Gemelli och Roy Perry, ordförande respektive vice ordförande i Europaparlamentets utskott för framställningar, och Julian Priestley, Europaparlamentets generalsekreterare.

ÖPPET HUS

Ombudsmannens monter under Öppet hus i Bryssel den 4 maj.

Den 4 maj deltog Europeiska ombudsmannens sekretariat i en dag med Öppet hus som organiserats av EU:s institutioner i Bryssel. Ombudsmannens monter var placerad i Europaparlamentet och där fanns information om ombudsmannens arbete, däribland årsrapporten för 2000 samt broschyrer och information om webbplatsen. I en videofilm som visades hela dagen förklarades på engelska, franska och tyska ombudsmannens roll, och anställda från ombudsmannens sekretariat fanns på plats för att besvara frågor. 16 000 personer passerade genom parlamentet under loppet av dagen.

Medborgare besöker ombudsmannens monter under Öppet hus i Strasbourg den 9 maj.

Den 9 maj deltog ombudsmannens sekretariat i en dag med Öppet hus organiserad av Europaparlamentet i Strasbourg. Material om ombudsmannens arbete delades ut till besökarna. I en videofilm som visades under hela dagen förklarades på franska och tyska ombudsmannens roll och anställda från ombudsmannens sekretariat fanns på plats för att besvara frågor. 21 000 personer besökte parlamentet under denna dag.

ÅRSRAPPORTEN 2001

Europeiska ombudsmannens årsrapport för 2001 lades fram för Europaparlamentet under dess plenarsammanträde den 26 september 2002.

Erkki Liikanen, ledamot av Europeiska kommissionen, och Söderman i samband med att ombudsmannen lägger fram sin årsrapport för 2001 för Europaparlamentet den 26 september.

I sitt tal till kammaren sammanfattade Söderman de resultat som har uppnåtts för medborgarna sedan hans mandatperiod inleddes i september 1995. Han framhöll vikten av att stärka nätverket för ombudsmän och liknande organ i medlemsstaterna och behovet av att integrera stadgan om mänskliga rättigheter i gemenskapsrätten. Ombudsmannen tackade alla institutioner och organ för deras effektiva samarbete. Han tackade också sin egen personal för dess kunnande och motivation.

Eurig Wyn, föredragande av betänkandet om ombudsmannens årsrapport för utskottet för framställningar, gratulerade ombudsmannen och dennes anställda till det arbete de utfört under år 2001. Bland övriga talare var Nino Gemelli, ordförande i utskottet för framställningar, Roy Perry, vice ordförande i utskottet för framställningar, Herbert Bösch, Heidi Hautala, Laura González Álvarez, Jean Lambert och Astrid Thors som alla gratulerade ombudsmannen för hans arbete och insatser. Erkki Liikanen, som talade för kommissionen, gav också erkännande åt Södermans arbete.

GUIDE FÖR MEDBORGARNA

I december 2002 publicerade Europeiska ombudsmannen en guide för medborgarna med titeln "Vad kan Europeiska ombudsmannen göra för dig?" Syftet med den 38-sidiga broschyren var att förklara ombudsmannens arbete och att ge exempel på klagomål han har behandlat. Broschyren publicerades på de 11 officiella EU-språken och skickades till ombudsmän och liknande organ, ledamöter av Europaparlamentet, EU:s informationskontor, branschorganisationer och yrkessammanslutningar samt icke-statliga organisationer och intressegrupper.

6.2 KONFERENSER OCH SAMMANTRÄDEN

BELGIEN

Flandern (Bryssel och Gent)

Den 18 februari besökte Jacob Söderman, åtföljd av Olivier Verheecke, den flamländske ombudsmannen Bernard Hubeaus kontor. Hubeau redogjorde för inrättandet av ett internt system för klagomål inom den flamländska förvaltningen samt diskuterade med Söderman

Söderman och Verheecke med lokala och regionala ombudsmän från Belgien den 18 februari.

organiserandet av nästa seminarium för regionala ombudsmän och liknande organ inom EU. De togs senare emot av det flamländska parlamentet. Två ledamöter av det flamländska parlamentet, Mieke van Hecke och Dirk Holemans, redogjorde för möjligheterna till klagomål på de olika nivåerna inom den flamländska förvaltningen. Söderman beskrev det arbete som utförs av Europeiska ombudsmannen.

På eftermiddagen besökte Söderman och Hubeau ombudsmannen i Gent, Rita Passemiers, kontor. Vid detta tillfälle träffade de också de flamländska kommunala ombudsmännen Mark Vandenbraembussche, ombudsman i Brygge, Wim Vandenbroeck, ombudsman i Antwerpen, Tjeu Vandiesen, ombudsman i St-Niklaas, Fran Wauters, ombudsman i Puurs och Luc Van Der Plas, ombudsman i Bonheiden. De diskuterade två frågor, nämligen upprättandet av ett kontaktnätverk mellan EU:s kommunala ombudsmän (och Europeiska ombudsmannen) och den senaste utvecklingen ifråga om den europeiska kodexen för god förvaltningssed. Beträffande den senare frågan framgick det av diskussionen att vissa kommunala ombudsmän använder denna kodex som riktlinje i sitt arbete och de hade även föreslagit att den skulle antas av kommunfullmäktige. Senare under dagen togs Söderman emot i regionshuset av regionen Östflanderns guvernör, Herman Balthazar.

Seminarium om skydd av personuppgifter

Den 18 april var Harden talare vid ett seminarium om skydd av personuppgifter i unionen, organiserat i Bryssel av Europeiska rättsakademien för rättstjänsterna vid Europeiska unionens institutioner. Han talade över ämnet "Europeiska ombudsmannen och den Europeiska datatillsynsmannens roll". Seminariets ordförande var Garzón Clariana, juridisk rådgivare vid Europaparlamentet. Bland andra talare vid seminariet återfanns Peter Hustinx, ordförande i den nederländska dataskyddsmyndigheten, César Alonso Iriarte, Europeiska kommissionens GD Inre marknaden, Marta Requena, chef för dataskyddsenheten vid Europarådet och Graham Smith, ställföreträdande *Information Commissioner* (Förenade kungariket).

Möte om insyn och öppenhet

Den 21 maj deltog Ian Harden som företrädare för Europeiska ombudsmannen vid ett möte i Bryssel om insyn och öppenhet inom EU:s institutioner, organiserat av den brittiska handelskammarens EU-kommitté och Society of European Professionals. Andra talare var Poul Christoffersen, ambassadör vid Danmarks ständiga representation i Bryssel, David O'Sullivan, kommissionens generalsekreterare, Charlotte Cederschiöld, ledamot av Europaparlamentet och vice talman i Europaparlamentet, och Hans Brunmayr, ställföreträdande generaldirektör i rådet.

Symposium om Europeiska unionens historia och framtid

Den 23 juli närvarade Ian Harden vid ett symposium om Europeiska unionens historia och framtid, organiserat av ekonomiska och sociala kommittén, för att uppmärksamma att EKSG-fördraget efter 50 år hade upphört att gälla. Bland talarna vid symposiet återfanns Europeiska kommissionens ordförande Romano Prodi, den spanska utrikesministern och ledamoten av Europeiska konventets presidium Ana de Palacio, Göke Frerichs, ordförande för ekonomiska och sociala kommittén, Enrico Gibellieri, ordförande för EKSG:s rådgivande kommitté, Max Kohnstamm, tidigare generalsekreterare för EKSG, Fritz Hellwig, tidigare ledamot av EKSG:s Höga myndighet och tidigare vice ordförande för kommissionen samt René Jacques Rabier, tidigare generaldirektör vid Europeiska kommissionen.

Konferens om livsmedelssäkerhet

Den 10 september deltog Vicky Kloppenburg i en konferens om "livsmedelssäkerhetspolitik". Konferensen anordnades i Bryssel av Hogan & Hartson, en internationell juridisk byrå. Konferensen var inriktad på frågor i samband med EU:s lagstiftning om livsmedels-

säkerhet, livsmedelssäkerhetspolitik i EU och USA samt utmaningarna inom den globala livsmedelshandeln.

Konferens - SOLVIT

Den 30 oktober deltog Olivier Verheecke i SOLVIT-konferensen för europeiska näringslivs- och medborgarorganisationer som ägde rum i europeiska ekonomiska och sociala kommitténs lokaler i Bryssel. Konferensen hade anordnats av Europeiska kommissionens GD Inre marknaden i samarbete med ekonomiska och sociala kommittén. Närvarande var 150 personer bland vilka ingick företrädare för medborgar- och näringslivsorganisationer samt representanter från regionkontor.

Inledningsanförandet hölls av Bruno Vever, ledamot av Ekonomiska och sociala kommittén. Alexander Schaub, generaldirektör för GD Inre marknaden, presenterade nätverket SOLVIT. Tjänstemän från kommissionen och de svenska och portugisiska SOLVIT-centra förklarade hur nätverket fungerar.

Vid paneldiskussionen som följde höll Verheecke ett anförande om Europeiska ombudsmannens kontaktnätverk. Bidrog till diskussionen gjorde även Karla Peijs, ledamot av Europaparlamentet, Ulrike Rodust, suppleant i regionkommittén, Sören Haar från ECAS (European Citizen Action Service) och Luc Hendrickx från UEAPME (Europeiska organisationen för hantverk samt små och medelstora företag). Avslutningsanförandet hölls av Gerard de Graaf, enhetschef vid Europeiska kommissionens GD Inre marknaden.

ECAS:s seminarium "3A:n för att ansluta medborgarna till EU"

Den 5 december i Bryssel höll Söderman ett inledningsanförande vid seminariet "3A:n för att ansluta medborgarna till EU" (där "A" står för "access", d.v.s. tillgång), organiserat av European Forum of Citizens Advice Services. I sitt tal till de cirka 100 åhörarna, bland vilka återfanns företrädare för kandidatländerna, framhöll Söderman att "medborgarna vill att EG-rätten skall tillämpas på rätt sätt, att grundläggande rättigheter respekteras på alla nivåer inom unionen och att de möjligheter som finns till prövning skall göra det så lätt som möjligt för medborgarna att erhålla rättvisa".

Föreningen för baskiska studier - seminarium om Europeiska konventet

Den 12 december deltog Olivier Verheecke i ett seminarium om "Konventet om Europas framtid" som hade organiserats av Europagruppen inom Föreningen för baskiska studier (Eusko Ikaskuntza/Sociedad de Estudios Vascos). Seminariet ägde rum hos den baskiska delegationen i Bryssel.

Bland talarna återfanns Sir Neil MacCormick, ledamot av Europaparlamentet och suppleant vid konventet, José Mari Muñoa, Baskiens företrädare i regionkommittén, Iñaki Rica, ansvarig för Europafrågor i den baskiska regeringen, och Kurt Riechenberg, kanslichef hos ordföranden för Europeiska gemenskapernas domstol. Verheecke föreläste om Europeiska ombudsmannens viktigaste insatser sedan 1995 och ombudsmannens bidrag till Europeiska konventet samt debatten om Europas framtid.

FRANKRIKE

Europarådet, Strasbourg

Den 7 mars deltog Ian Harden som företrädare för Europeiska ombudsmannen vid en diskussion med Europarådets expertgrupp för tillgång till offentlig information vid gruppens nionde sammanträde. Bland de frågor som togs upp var förhållandet mellan å ena sidan bestämmelser om skydd av personuppgifter och å andra sidan allmänhetens rätt att få tillgång till handlingar inom Europeiska unionen, inom ramen för rekommendation

(2002) 2 från Europarådets ministerkommitté till medlemsstaterna om tillgång till offentliga handlingar, antagen den 21 februari 2002.

Den 27-29 november deltog Maria Engleson i seminariet "Officiella handlingar - vilken tillgång" organiserat av Europarådet i Strasbourg i syfte att diskutera genomförandet av rekommendation (2002) 2 om tillgång till offentliga handlingar, antagen den 21 februari 2002 av Europarådets ministerkommitté. Seminariets ordförande var Tonje Meinich, juridisk rådgivare vid justitieministeriet i Norge, och seminariet öppnades av Pierre-Henri Imbert, generaldirektör vid Europarådet med ansvar för mänskliga rättigheter. Mathieu Herondart, ledamot av den franska högsta författningsdomstolen och kommissionens föredragande om tillgång till administrativa handlingar i Frankrike, presenterade rekommendation (2002) 2. Michel de Salvia, juridisk rådgivare vid Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna, presenterade domstolens rättspraxis ifråga om tillgång till information och Helena Jäderblom, direktör vid justitiedepartementet i Sverige, redogjorde för innebörden i "skadetestet" - balansen mellan tillgång till offentliga handlingar och skyddet för det allmänna samhällsintresset genom begränsad tillgång.

Under seminariet diskuterades i åtta arbetsgrupper olika frågor om tillgång till handlingar. Seminariet avslutades med en plenarsamling under vilken ordförandena lade fram arbetsgruppernas slutsatser och huvudföredraganden, Helen Darbishire, programchef vid Open Society Justice Initiative i Ungern, lade fram den allmänna rapporten. Seminariet avslutades med en uppföljning av ordföranden och en allmän diskussion.

Paris

Den 15 november redogjorde Olivier Verheecke och Ben Hagard för ombudsmannens arbete vid seminariet "*Cycle international spécialisé d'administration publique: La Médiation Institutionnelle*". Seminariet ägde rum den 4-29 november 2002 och organiserades gemensamt av *École Nationale d'Administration* (ENA) och den franske ombudsmannens (Médiateur de la République) kontor. Närvarande vid seminariet var 20 tjänstemän från ombudsmannakontor och ministerier i Albanien, Belgien, Burundi, Colombia, Elfenbenskusten, Djibouti, Madagaskar, Mali, Malta, Marocko, Demokratiska republiken Kongo, Rumänien, Senegal och Tchad.

Olivier Verheecke höll ett anförande om Europeiska ombudsmannens insatser sedan 1995, stadgan om de grundläggande rättigheterna och den europeiska kodexen för god förvaltningssed. Ben Hagard gav en presentation av den kommunikationspolicy som tillämpas vid Europeiska ombudsmannens sekretariat och av kontaktnätverket med de nationella ombudsmännen (online och offline). Han beskrev också de olika delarna av Europeiska ombudsmannens webbplats.

Martinique

Den 30 november deltog Martínez Aragón i ett EU-seminarium med rubriken "Din plats och dina rättigheter, i vilket Europa?" som ägde rum i Martinique. Seminariet hade organiserats av *Réseau France Outre-Mer* i syfte att informera lokalbefolkningen om dess rättigheter som europeiska medborgare.

I sitt anförande uppmärksammade Martínez Aragón den roll som Europeiska ombudsmannen innehar och det arbete som institutionen bedriver för att försvara de europeiska medborgarnas rättigheter.

Seminariet var öppet för allmänheten och många företrädare för det organiserade civila samhället (icke-statliga organisationer) deltog. Öns politiska företrädare i den franska nationalförsamlingen fanns på plats. Bland övriga talare återfanns Jean-Luc Sauron från Frankrikes *Conseil d'Etat*, Olivier Audéoud, Jean Monet-projektet vid universitetet Paris X och Marc-Etienne Pinauld för den regionala *Préfet*.

SPANIEN

Vitoria

Den 8 mars höll Martínez Aragón ett anförande om "Insyn och tillgång till information inom EU" vid ett seminarium organiserat gemensamt av Europeiska institutet för offentlig förvaltning (EIPA) och Baskiens regionala ledning med rubriken "Nya aktörer i den europeiska integrationsprocessen". Seminariet ägde rum den 7-8 mars 2002 i Vitoria. Närvarande var ett stort antal åhörare från olika spanska förvaltningar och regionala parlament.

Bland deltagarna vid seminariet återfanns Carbajo (chef för Europaparlamentets kontor i Madrid), Jiménez Fraile (chef för rådets tjänst för information, insyn och kontakter med allmänheten), professor Aldecoa (Jean Monet-projektet vid Complutence-universitetet i Madrid), José Candela (kommissionens rådgivare), och Paolo Cecchini (tidigare generaldirektör vid kommissionen). Ibarretxe, ordförande i den regionala regeringen i Baskien, höll avslutningsanförandet.

Madrid

Den 24 april deltog Söderman vid EU/iberoamerikanska-västindiska interkontinentala mötet om skydd för mänskliga rättigheter vilket ägde rum i Casa America, Madrid. Europeiska ombudsmannen talade vid det högtidliga öppnandet i närvaro av Hans Majestät Kung Don Juan Carlos och Hennes Majestät Drottning Doña Sofia. Södermans huvudanförande hade rubriken "Europeiska ombudsmannen och försvaret för mänskliga rättigheter". Bland övriga spanska framträdande personer återfanns också deputeradekammarens talman Luisa Fernanda Rudi Úbeda, senatens talman Esperanza Aguirre Gil de Biedma, utrikesministern Josep Piqué i Camps, Europarådets kommissarie för de mänskliga rättigheterna Alvaro Gil-Robles, ordföranden för den iberoamerikanska ombudsmannafederationen Eduardo Mondino och den spanske ombudsmannen Enrique Múgica Herzog. Händelsen bevakades väl av massmedia.

I samband med sitt besök i Madrid träffade Europeiska ombudsmannen även utskottet för framställningar vid Asturias regionala parlament. Under mötet som leddes av utskottets ordförande Inmaculada Concepción González Gómez, ledamot av parlamentet, behandlades frågor om eventuella samarbetsområden, däribland upprättandet av Internetlänkar. Bland övriga deltagare återfanns Ignacio Ariás och Ana Parrondo från utskottets kansli.

Barcelona

På inbjudan av Cañellas, regional ombudsman (Síndic de Greuges) i Katalonien, deltog Söderman i flera arrangemang i samband med firandet av "Europadagen" den 7 maj i Barcelona. Han åtföljdes av Martínez Aragón och Palumbo från sitt kansli.

Söderman gjorde ett officiellt besök vid Kataloniens regionala parlament och träffade dess talman Joan Rigol. Han gick därefter för att bese den katalonske ombudsmannens lokaler där han skrev sitt namn i institutionens gästbok för hedersgäster.

Söderman besökte också Kataloniens generalitat (den regionala regeringen) där han togs emot på ordförande Pujols vägnar av Mas.

Europeiska ombudsmannen hade också möjligheten att besöka både Europaparlamentets och Europeiska kommissionens representationers nya lokaler i Barcelona där han höll ett anförande om skyddet av de europeiska medborgarnas rättigheter. Konferensen inleddes av Josep Coll, direktör för kommissionens representation, och Cañellas. Ombudsmannen betonade för de över 100 deltagarna medborgarnas betydelse i det framtida Europa. Vid slutet av anförandet svarade Söderman på frågor från deltagarna.

*Konferens om de europeiska medborgarnas rättigheter i Barcelona den 7 maj.
Bland talarna: Anton Cañellas, Jacob Söderman och Josep Coll.*

VENEZUELA

Den 11 till 13 mars deltog Martínez Aragón i det internationella seminariet "Romulo Gallegos". Seminariet ägde rum i Caracas (Venezuela) med stöd av Venezuelas ombudsman och UNDP (FN:s utvecklingsprogram) i syfte att ge ett globalt perspektiv på de bestämmelser som i olika internationella fora har tagits fram för skydd av de mänskliga rättigheterna.

I sitt anförande uppmärksammade Martínez Aragón de politiska och medborgerliga rättigheter som omfattas av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till god förvaltning och Europeiska ombudsmannens roll när det gäller övervakning av Europeiska unionens tillämpning härav i sin förvaltning.

Flera nationella och regionala ombudsmän närvarade vid seminariet, nämligen Múgica, spansk ombudsman, Arango, Guatemalas ombudsman, Martínez Bullé, förste ombud vid nationella kommissionen för mänskliga rättigheter i Mexico, Cinco Soto, kommissionär med ansvar för mänskliga rättigheter för delstaten Sinaloa (Mexico) och Valérie Fontaine, på den franske ombudsmannens vägnar.

TYSKLAND

Speyer - tredje europeiska forumet

Den 17 april vid det tredje europeiska forumet (3. Europa-Forum) i Speyer, Tyskland, föreläste Gerhard Grill om insyn och tillgång till information inom EU. Detta forum organiserades av professor Siegfried Magiera och professor Karl-Peter Sommermann från *Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften* i Speyer och fler än 60 offentliga tjänstemän från hela Tyskland deltog. Bland övriga talare återfanns professor Constance Grewe från universitetet i Strasbourg, Alexander Dix, ansvarig för dataskydd och tillgång till handlingar i Brandenburg och professor Jörg Monar från Sussex Europeiska institut i Brighton.

Trier - Europeiska rättsakademin

Den 24 och 25 juni deltog Maria Madrid i en kongress vid Europeiska rättsakademin i Trier med rubriken "En europeisk allmän åklagare". Vid konferensen behandlades frågor om en framtida europeisk allmän åklagare och dennes struktur, behörighet, arbetsmetoder och förbindelser med andra EU-organ samt prövningsförfaranden. Bland talarna återfanns Jorge Albino Alves Costa, generalsekreterare vid Portugals allmänna åklagarmyndighet, Franz-Hermann Brüner, OLAF:s generaldirektör, Michael Schreyer, kommissionsledamot, och John R. Spencer, professor vid universitetet i Cambridge.

Den 5 juli höll Söderman ett anförande om sitt arbete och framtidsutsikterna för hans ämbete vid ett seminarium med rubriken "Att utöka området med frihet, säkerhet och rättvisa genom utvidgningen: Utmaningar för Europeiska unionen", organiserat av Europeiska rättsakademin i Trier (i samarbete med Centre for European Policy Studies, Bryssel, Sitra, Bryssel och Transcrime, universitetet i Trento). Gerhard Grill från ombudsmannens sekretariat deltog också i konferensen.

Europeiska informationscentret i Darmstadt

Den 15 oktober föreläste Gerhard Grill vid *Europäisches Informationszentrum* i Darmstadt om Europeiska ombudsmannens roll och arbete. Vid detta tillfälle blev han också intervjuad av två radiokanaler, *Hessischer Rundfunk* och *Radio Darmstadt*.

München

Den 4 och 5 november besökte Europeiska ombudsmannen München. Han åtföljdes av Gerhard Grill.

Jacob Söderman och Gerhard Grill med Johann Böhm, talman för delstatsparlamentet i Bayern, och Anja Richter från Europaparlamentets informationskontor i München.

Den 4 november mottogs ombudsmannen av professor Werner Weidenfeld, chef för C.A.P. (Centrum für angewandte Politikforschung) vid universitet i München. Därefter berättade ombudsmannen om sitt arbete för studenter och forskare från universitetet i München. Den 5 november presenterade Europeiska ombudsmannen sitt arbete för en samling av experter och andra intresserade personer från institutioner, grupper och föreningar på Europeiska Patentkontoret. Söderman besökte därefter det bayerska parlamentet där han presenterade sitt arbete för medlemmarna av parlamentets utskott för framställningar vid ett av deras fasta möten samt svarade på deras frågor. En diskussion med parlamentets talman, Johann Böhm, avslutade Europeiska ombudsmannens besök i München.

ÖSTERRIKE

Wien

Den 18 april föreläste Gerhard Grill om EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna vid "Enquête Erweitertes Grundrechtsverständnis" organiserat av det österrikiska institutet för mänskliga rättigheter och Volksanwaltschaft i Wien. Bland övriga talare återfanns professor Franz Matscher, chef för det österrikiska institutet för mänskliga rättigheter, professor Rudolf Streinz från universitetet i Bayreuth, professor Mark Villiger från universitetet i Zürich och professor Thilo Marauhn från universitetet i Giessen.

FINLAND

Helsingfors

Den 14 maj presenterade Söderman i Helsingfors en skrift med titeln "God förvaltning som en grundläggande rättighet" för de finska avdelningarna av Nordiska administrativa förbundet i samband med högtidlighållandet av de 80 åren sedan förbundet bildades. Bland de många åhörarna ingick en delegation med gäster från de andra nordiska länderna samt ordföranden för Högsta domstolen Leif Sevon och ordföranden för Författningsdomstolen Pekka Hallberg samt justitierådet Paavo Nikula.

Den 10 juni deltog Söderman i ett seminarium med anledning av det finska parlamentsbibliotekets 130-årsjubileum. Europeiska ombudsmannens inlägg avsåg frågan om öppenhet och informationsprinciper inom Europeiska unionen. Åhörarna kunde också lyssna till anföranden från Timo Konstari, Tuula Laaksovirta, Hannele Koivunen och Kirsi Manninen.

FÖRENADE KUNGARIKET

Wales

Den 27 maj reste Söderman till Cardiff där han hade ett möte med Rhodri Morgan, ledamot av nationalförsamlingen och försteminister i Wales nationalförsamling. Söderman åtföljdes av sin Internet- och kommunikationsansvarige tjänsteman Ben Hagard och sin pressattaché Rosita Agnew. Bland de frågor som diskuterades under mötet var ökandet av allmänhetens medvetenhet om Europeiska ombudsmannens arbete samt den nuvarande situationen och framtidsplanerna för ombudsmännen inom den offentliga sektorn i Wales.

Söderman hade därefter flera möten med anställda i Wales nationalförsamling, däribland från enheten för Europa- och utrikesfrågor, enheten för offentlig information och utbildningstjänster samt företrädare för den ständige sekreterarens kontor. Söderman diskuterade också med ledamöter i Wales nationalförsamling, däribland Mike German (South Wales East), John Griffiths (Newport East), Rhodri Glyn Thomas (Carmarthen East och

Dinefwr) och Rosemary Butler (Newport West). Söderman betonade vikten av att informera Wales medborgare om rätten att klaga till ombudsmannen.

Förste ministern från den walesiska nationalförsamlingen, Rhodri Morgan, hälsar Jacob Söderman välkommen i Cardiff den 27 maj.

Den 28 maj fortsatte Söderman sin rad av möten i Wales nationalförsamling där han talade med företrädare för Welsh European Funding Office (WEFO), chefen för enheten för Europa- och utrikesfrågor i nationalförsamlingen samt det allmänna rådets kontor.

Den 28 maj presenterade Söderman sitt arbete vid ett arrangemang organiserat av kommissionens representation i Wales. Hans första möte var med de anställda vid kommissionens representation där han översiktligt redogjorde för de typer av klagomål han tar emot. Han beskrev därefter sitt arbete för en grupp åhörare på 18 personer, däribland ledamöter av Europaparlamentet, medlemmar av volontärorganisationer och icke-statliga organisationer samt företrädare för Brittiska industriförbundet och byrån för råd till medborgarna (Citizens Advice Bureau).

London

Den 29 maj hade Söderman en rad möten i London som inleddes med en kort diskussion med chefen för kommissionens representation, Geoffrey Martin. Söderman åtföljdes av sin Internet- och kommunikationsansvarige tjänsteman Ben Hagarad och sin pressattaché Rosita Agnew.

Därefter hade Söderman ett sammanträde med företrädare för den nationella sammanslutningen av byråer för råd till medborgarna (National Association of Citizens Advice Bureaux), däribland Fernando Ruz, policy-ansvarig vid verksamhetschefens kontor, Ruth Bamford, ansvarig för konsumenträttigheter samt Ruth Hancock och Valerie Wadsworth, informationsansvariga tjänstemän. Nicoletta Flessati, chef för enheten för informationsstöd vid kommissionens representation närvarade också vid mötet. Mötet gav ett värdefullt tillfälle till utbyte av åsikter om hur medborgare på bästa sätt skall informeras om sina rättigheter i enlighet med EU-rätten.

Den 30 maj besökte ombudsmannens Internet- och kommunikationstjänsteman Ben Hagard och pressattaché Rosita Agnew Europaparlamentets kontor i London där de träffade Asad Beg från enheten för offentliga ärenden. Beg redogjorde för huvuddragen i de insatser som parlamentets kontor gör för att informera Förenade kungarikets medborgare om EU och han gav förslag på hur man i Förenade kungariket kan öka medvetenheten om ombudsmannens arbete.

Jacob Söderman och Rosita Agnew diskuterar med Valerie Wadsworth och Fernando Ruz från den nationella sammanslutningen av byråer för råd till medborgarna den 29 maj.

BIOA - ledningsgruppens utbildningsseminarium

Den 8 november deltog Rosita Agnew i ett utbildningsseminarium organiserat av den brittiska och irländska ombudsmannaföreningen (BIOA). Omkring 60 personer från ombudsmannakontor i Förenade kungariket och Irland deltog i seminariet, däribland ställföreträdande ombudsmän, kommunikationstjänstemän och handläggare. Seminariet var indelat i två avdelningar, den första med rubriken *Förbindelser med medierna* och den andra med rubriken *Alternativ tvistlösning*.

NEDERLÄNDERNA

Maastricht

EIPA:s seminarium "Vem är rädd för europeisk information"

Den 19-21 juni deltog Juan Mallea och Murielle Richardson i ett seminarium med rubriken *Vem är rädd för europeisk information*, organiserat av EIPA (Europeiska institutet för offentlig förvaltning).

Arbetspassen ägnades åt tre frågor: Den övergripande utvecklingen av Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen i arbete och information från Europeiska unionens större institutioner.

Föreläsningar hölls av flera anställda vid EIPA och av informationsexperter vid de olika EU-institutionerna. Något som framhölls i flera inlägg var möjligheten att vända sig till Europeiska ombudsmannen då tillgång till handlingar inte medges.

EIPA:s kurs "Institutioner, policyfrågor och offentlig förvaltning inom Europeiska unionen"

Den 18 oktober, i samband med ett tvåveckors seminarium i Maastricht organiserat av Europeiska institutet för offentlig förvaltning, föreläste José Martínez Aragón om kontrollen av EU:s förvaltning och skyddet av medborgerliga rättigheter. Kursen, som hade rubriken Institutioner, policyfrågor och offentlig förvaltning inom Europeiska unionen, riktade sig till en grupp på 30 nyligen rekryterade spanska offentliga tjänstemän.

EIPA:s seminarium "Steget före med EU:s information"

Den 28-29 november deltog Rosita Agnew, Murielle Richardson och Isabelle Bour i ett seminarium med rubriken "Steget före med EU:s information", gemensamt organiserat av Europeiska institutet för offentlig förvaltning och European Information Association.

Under arbetspassen behandlades den senaste utvecklingen och framtida initiativ avseende Europeiska unionens kommunikations- och informationsstrategier. I seminariet deltog informations- och dokumentationsexperter från medlemsstaterna och kandidatländerna samt EU-tjänstemän.

Bland talarna återfanns Ian Thomson, ordförande i European Information Association, samt olika kommunikations- och presseexperter från Europeiska kommissionen, OLAF och Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer.

LUXEMBURG

Söderman besökte Luxemburg den 27 november åtföljd av Alessandro del Bon. Söderman träffade Spautz, talman i Storhertigdömet Luxemburgs parlament, som informerade honom om att Luxemburg för närvarande övervägde möjligheten att tillsätta en nationell

Besök vid Storhertigdömet Luxemburgs parlament den 27 november.

ombudsman. Söderman träffade också Err, ordförande för utskottet för framställningar, Xavier Bettel och Patrick Santer, vice ordföranden i utskottet för framställningar samt Agny Durdu, Jean Huss, Robert Mehlen och Théo Stendebach, ledamöter av utskottet för framställningar. Söderman välkomnade Luxemburgs initiativ att inrätta en ombudsmaninstitution och redogjorde för sitt deltagande i Europeiska framtidskonventet och sina föreslagna ändringar till fördraget. Södermans anförande följdes av en omfattande och givande diskussion.

ITALIEN

Rom

Den 21 oktober deltog Söderman i ett seminarium med rubriken *“Reform av den offentliga förvaltningen i Europa”*. Seminariet hade organiserats av Europarådets italienska parlamentariska församling och hölls i det italienska parlamentets deputeradekammars lokaler. Inledningsanförandet hölls av Claudio Azzolini, före detta ledamot av Europaparlamentet och numera ordförande i den italienska delegationen till Europarådets parlamentariska församling. Uttalanden gjordes av Franco Frattini, italiensk minister med ansvar för offentlig förvaltning, och Rado Bohinc, Sloveniens inrikesminister. Bland huvudtalarna ingick Söderman som lade fram en skrift med titeln *“Utvecklingen av den europeiska offentliga förvaltningen ... från medborgarnas synvinkel”* och Michel Senimon, regional direktör och generalsekreterare i *“Europa”*.

På morgonen den 22 oktober besökte Europeiska ombudsmannen lokalerna för Europeiska kommissionens representation i Rom. Han hade en diskussion med Grillenzoni, tillförordnad chef för kommissionens representation i Rom. Paolo Meucci, administratör vid Europaparlamentets kontor i Rom, var också närvarande vid mötet.

Messina

På eftermiddagen den 22 oktober reste Söderman till Messina på Sicilien för att delta i flera arrangemang om medborgarskydd. Europeiska ombudsmannen och Romano Fantappiè, regional ombudsman i Toscana och samordnare för de regionala ombudsmännen i Italien, välkomnades av ordföranden i Lions club i Messina, professor Guglielmo Cavallaro, och Siciliens guvernör, Silvio Cavallaro. Inför en grupp åhörare som bestod av cirka 100 medlemmar i Lions club presenterade Söderman kortfattat sitt arbete och svarade därefter på frågor.

Ombudsmannen redogör för sitt arbete i aulan i Messinas universitet den 23 oktober.

(Bild : Labor foto-video di Sturniolo V.)

På morgonen den 23 oktober hade Söderman ett sammanträffande med borgmästaren i Messina stad, Salvatore Leonardi. Därefter deltog han i en konferens *“Från domstolar till medborgarskydd - en jämförelse mellan två olika system för lösning av rättstvister”*.

Konferensen organiserades av Messinas advokatsamfund och Messinas universitet och ägde rum i universitetets stora aula. Ordförande för mötet var professor Martino som hälsade deltagarna välkomna. Antonio de Matteis gjorde några inledande kommentarer innan han gav ordet till talarna. Söderman presenterade sin roll och verksamhet som Europeisk ombudsman. Andra anföranden hölls av Fantappiè, Nazareno Saitta, professor i förvaltningsrätt vid Messinas universitet och Francesco Marullo di Condojanni, radsordförande i Messinas advokatsamfund. En öppen paneldebatt följde efter anförandena.

Under eftermiddagen besökte Söderman lokalerna för Messinas advokatsamfunds råd. Senare redogjorde han inför en grupp advokater i detalj för sin verksamhet och det förfarande som tillämpas vid behandling av klagomål. Händelsen ledde till att Söderman inbjöds att överlämna bevis om genomgången utbildning till de studenter som läsåret 2001-2002 hade genomgått Robert Schuman-programmet med utbildning i gemenskapsrätt.

DANMARK

Söderman besökte Köpenhamn den 11-12 november 2002 åtföljd av Peter Bonnor. Söderman träffade det danska parlamentets utskott för Europafrågor och juridiska utskottet samt anställda från utskottens kanslier. Söderman träffade också den danske ombudsmannen, Hans Gammeltoft-Hansen, och höll ett anförande för ombudsmannens personal.

Vidare talade Söderman vid ett seminarium om "Öppenhet ? en medborgerlig rättighet" vid vilket den danske ministern för Europafrågor, Bertel Haarder, också talade.

PORTUGAL

Den 18-20 november besökte Söderman Lissabon. Han åtföljdes av Ida Palumbo och Joao Sant'Anna. På morgonen den 18 november besökte de Europaparlamentets informationskontor och träffade där Martins, kontorets tillförordnade direktör. Söderman deltog i en presskonferens och svarade på frågor från journalister. På eftermiddagen deltog ombudsmannen i en rundabordsdiskussion med titeln "Europas framtid" som organiserats av Jacques Delors europeiska informationscenter i Lissabon. Ledamoten av Europaparlamentet Almeida Garrett var också närvarande vid tillfället.

Senare samma dag deltog Söderman i öppnandet av den Iberoamerikanska ombudsmannasammanslutningens (FIO) sjunde kongress. Anföranden gjordes av Henrique Nascimento, Portugals ombudsman, samt Mario Soares, ledamot av Europaparlamentet och före detta president i Portugal. Söderman presenterade sitt arbete som Europeisk ombudsman. En delegation från Taiwan hade också inbjudits att delta i kongressen.

6.3 ÖVRIGA AKTIVITETER

Den 21 januari besökte professor Christian Pfeiffer, justitieminister i Niedersachsen i Tyskland, ombudsmannens sekretariat i Bryssel där han togs emot av Ian Harden, chef för den juridiska avdelningen. Andra närvarande tjänstemän var Ralf Busch och Gerhard Gizler från Niedersachsens representation i Bryssel och Vicky Kloppenburg från ombudsmannens sekretariat. Harden presenterade ombudsmannens uppdrag och arbete samt svarade på frågor. Bland de frågor som togs upp till diskussion ingick typen av klagomål som ombudsmannen tar emot, förfaranden för behandling av klagomål samt samarbetet med liknande organ i medlemsstaterna.

Den 6 februari höll Martínez Aragón en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll för en grupp studenter från *Institut des Hautes Etudes Européennes* vid Robert Schuman-universitetet i Strasbourg.

Den 11 februari föreläste Gerhard Grill om Europeiska ombudsmannens roll och arbete för en grupp på cirka fyrtio studenter från *Verwaltungsschule der Sozialverwaltung Wasserburg am Inn* (Bayern) under ledning av Manuela Dresp.

Den 19 februari talade Söderman vid en lunch organiserad av svenska jurister i Bryssel. Tjugofem deltagare från juristfirmor, konsultfirmor i offentliga frågor, privata företag och EU-institutionerna närvarade vid lunchen under vilken Söderman beskrev sitt arbete och sina erfarenheter som Europeisk ombudsman. En livlig frågestund följde efter presentationen.

Den 19 februari gav Martínez Aragón en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på femtio offentliga tjänstemän från olika avdelningar vid det franska inrikesministeriet.

Den 27 februari höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 25 offentliga tjänstemän från Tyskland som hade kommit till Bryssel i samband med ett program organiserat av *Bundesakademie für Öffentliche Verwaltung* (Förbundsakademien för offentlig förvaltning). Gruppen leddes av Elvira Stählin-Giese och Henning Hillmann

Den 7 mars tog Söderman emot besök av generaldirektören för Palestinas oberoende kommission för medborgerliga rättigheter, Said Zeedani. Under mötet behandlades Europeiska ombudsmannens roll och verksamhet samt andra frågor av intresse för parterna. Zeedani hade rest från Ramallah, Västbanken, till Bryssel och Strasbourg med uppdrag att sätta sig in i Europeiska gemenskapens institutioner och förfaranden.

Jacob Söderman och Said Zeedani i Strasbourg den 7 mars.

Den 11 mars hade Söderman och Maria Engleson ett sammanträffande med Lars Örnulf från svenska statens satsning "Sverige direkt", en officiell portal för information om Sveriges offentliga sektor, under vilket Europeiska ombudsmannens roll och arbete för Europas medborgare beskrevs.

Den 12 april gav Gerhard Grill en föreläsning vid *Volkshochschule* i Freiburg om Europeiska ombudsmannens roll och arbete. Föreläsningen hade anordnats av Heike Mensch från Info Point Europe i Freiburg.

Den 12 april presenterade Ian Harden Europeiska ombudsmannens arbete vid en studiedag i London för European Fast Stream från Förenade kungarikets offentliga förvaltning.

Den 25 april höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför de 60 deltagarna i det 24:e seminaret för studier av Europafrågor organiserat av International Kolping Society. Seminariet leddes av Anton Salesny.

Den 29 april talade Olivier Verheecke om Europeiska ombudsmannens arbete inför en grupp på 9 delegater från de nationella ombudsmännens kontor i Panama, Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica och Honduras samt från Indonesiens ombudsmannakommission och Tanzanias kommission för mänskliga rättigheter och sund förvaltning. Gruppen leddes av professor H. Addink från universitetet i Utrecht.

Den 13 maj talade Maria Engleson till en grupp bibliotekarier från Sverige som hade kommit till Strasbourg i samband med ett studiebesök. Senare samma dag beskrev Engleson också ombudsmannens arbete för en grupp praktikanter från olika Europeiska institutioner och organ under deras studiebesök i Strasbourg.

Den 14 maj höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför cirka 30 studenter från Sachsen (Tyskland) samt länder i Öst- och Centraleuropa vilka studerade vid Dresdens tekniska universitet. Gruppen åtföljdes av Rüdiger Frey från *Bildungswerk Sachsen* vid *Deutsche Gesellschaft e.V.*

Den 15 maj talade Söderman till en grupp besökare från den svenska regionen Värmland som gjorde ett studiebesök i Strasbourg. Söderman presenterade sitt arbete som ombudsman och svarade på frågor som ställdes av deltagarna.

Senare samma dag hade Söderman ett möte med en delegation på hög nivå från Nordiska rådet under ledning av dess ordförande Outi Ojala. Värd för mötet var Finlands ambassadör vid Europarådet, Erkki Kourula, och deltog gjorde även följande ledamöter i de nordiska parlamenten: parlamentsledamöterna Riitta Prusti från Finland, Rannveig Gudmundsdottir, Sigridur A. Thordadottir och Steingrímur J. Sigfússon från Island, Ole Stavad från Danmark, Anita Johansson från Sverige samt Nordiska rådets generalsekreterare Frida Nokken.

Likaledes den 15 maj talade Maria Madrid i Bryssel om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 14 studenter från *Technische Universität Berlin* som deltog i projektet "*Fit for Europe*" vilket syftar till att utbilda framtida EU-föreläsare och genomförs med stöd från Europeiska socialfonden.

Den 10 juni höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför cirka 40 lokala fullmäktigeledamöter från Ebersberg (Bayern) vilka hade kommit på inbjudan av ledamoten av Europaparlamentet Angelika Niebler.

Samma dag föreläste Gerhard Grill även inför en grupp på 28 elever från *Staatliche Berufsschule Landsberg am Lech* (Bayern) med Franz Graf som ledare, samt inför 16 deltagare i ett studiebesök organiserat av BDÖ – *Bildungswerk für Demokratie, soziale Politik und Öffentlichkeit* (Düsseldorf). Den senare gruppen hade Wiltraud Terlinden från BDÖ som ledare.

Den 12 juni höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför cirka 30 medborgare från Tyskland. Gruppen åtföljdes av Rüdiger Frey från *Bildungswerk Sachsen* vid *Deutsche Gesellschaft e.V.*

Den 13 juni höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför cirka 30 *Lehramtsanwärter* (lärarpraktikanter) från Bayern. Gruppen åtföljdes av Alke Büttner från *Europäische Akademie Bayern*.

Den 14 juni tog Söderman emot besök av en grupp auktoriserade revisorer vilka tillhörde föreningen CGR i Finland. Söderman föreläste om Europeiska ombudsmannens roll och verksamhet och svarade på frågor från åhörarna. Ledare för gruppen var ordföranden Joukko Ilola och man hade anhängit om att få detta möte i samband med ett besök under

Europaparlamentets plenarsammanträde i juni. Mötet ägde rum på Europeiska ombudsmannens sekretariat i Strasbourg.

Den 2 juli höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför de 20 deltagarna i ett seminarium om Europafrågor organiserat av *Arbeitnehmer-Zentrum Königswinter* (AZK). Deltagarna åtföljdes av Angelika Hecker från Fit for Europe - *Kommunikation – Moderation*.

Den 10 juli hade Söderman ett möte med Michael Efler, ledamot av centrala styrelsen för den tyska medborgarrörelsen *Mehr Demokratie e.V.* (mer demokrati). Efler beskrev sin organisations arbete för direkt demokrati (initiativrätt och folkomröstning) och representativ demokrati samt dess förslag till nationella folkomröstningar ifråga om den europeiska integrationsprocessen. Han lade också fram en skrift med rubriken "Mer demokrati i Europa". Mötet ägde rum på ombudsmannens sekretariat i Bryssel.

Den 11 juli föreläste Söderman för en grupp polska studenter som besökte EU:s institutioner i Bryssel i samband med ett program med rubriken "Var en förhandlare! - Simulering av anslutningsförhandlingarna mellan Polen och EU". Gruppens ledare var Katarzyna Morawska, samordnare för EU-programmen. Konferensen ägde rum i Europeiska ombudsmannens lokaler i Bryssel.

Den 18 juli höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför cirka 30 *Abiturienten* från München (Bayern). Gruppen åtföljdes av sina lärare.

Den 5 september höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på cirka 47 personer från *Bezirksverband Unterfranken* vid *Europa-Union* i Tyskland. Ledare för gruppen var Hubert Klebing, chef för *Bezirksverband*.

Den 12 september tog Söderman och Engleson emot en grupp besökare från universitetet i Karlstad, Sverige. Söderman presenterade sitt arbete och svarade på frågor från deltagarna.

Den 18 september höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför cirka 20 offentliga tjänstemän från Tyskland i samband med ett seminarium organiserat av *Bundesakademie für öffentliche Verwaltung*. Ledare för gruppen var Henning Hillmann från förbundsrepublikens finansministerium i Berlin.

Den 19 september gav Alessandro del Bon en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 12 österrikiska elever från *BRG Reutte*. Gruppen åtföljdes av Margarete Beiskammer och Erich Schreder.

Den 24 september, på Europakontoret i Bryssel för Yorkshire och Humber, föreläste Olivier Verheecke om Europeiska ombudsmannens roll och verksamhet för en grupp på tio "Europeiska kontakttjänstemän" som arbetar för lokala myndigheter i Förenade kungariket. Händelsen anordnades av Europakontoret för Yorkshire och Humber i samarbete med universitetet i Bradford.

Samma dag höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför 36 medlemmar av *Europa-Union* från Altötting (Bayern). Ledare för gruppen var Herbert Kahnert, ordförande för *Kreisverband Altötting* från Europa-Union.

Den 26 september höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 26 studenter från Tyskland. Ledare för gruppen var deras lärare, Matthias Wieben.

Den 3 oktober presenterade Harden Europeiska ombudsmannens arbete inför en grupp besökare från Uzbekistans parlament.

Den 8 oktober höll Vicky Kloppenburg en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp studenter från *Politischer Jugendring Dresden*, Tyskland.

Likaledes den 8 oktober höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp offentliga tjänstemän från Tyskland i samband med ett seminarium om "*Gemeinschaftsrecht in der Praxis des Verwaltungsrechtlers*" organiserat av Europeiska rättsakademien (ERA) i Trier. Seminariet leddes av Christine Frosch från ERA.

Den 11 oktober höll Maria Engleson en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll inför en grupp från Finlands region- och kommunförbund. Föreläsningen ägde rum i ombudsmannens lokaler i Strasbourg.

Den 16 oktober höll Vicky Kloppenburg ett anförande om Europeiska ombudsmannens roll och arbete vid ett möte med en grupp studenter och lärare från universitetet i Magdeburg, Sachsen-Anhalt, Tyskland.

Den 18 oktober presenterade Harden, biträdd av Tea Sevon, Europeiska ombudsmannens arbete för en grupp juridikstuderande från universitetet i Aarhus, Danmark. Mötet ägde rum i Bryssel och efter presentationen följde en frågestund.

Den 21 oktober talade Maria Engleson inför en grupp domare från svenska Domstolsverket som besökte Europaparlamentet i Strasbourg. Efter föreläsningen ställde deltagarna frågor.

Maria Engleson talar inför en grupp svenska domare i Strasbourg den 21 oktober.

Den 23 oktober höll Gerhard Grill en föreläsning i Bryssel om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför cirka 20 offentliga tjänstemän från Tyskland i samband med ett seminarium organiserat av *Bundesakademie für öffentliche Verwaltung*.

Den 12 november höll Olivier Verheecke ett anförande om Europeiska ombudsmannens roll och verksamhet inför en grupp på 30 studenter från Bulgarien, Tyskland, Grekland, Ungern, Rumänien, Slovenien och Turkiet i samband med ett multilateralt utbytesprogram med rubriken "Ungdomars medverkan och demokrati - dess roll för Europas framtid" organiserat av den icke-statliga organisationen *Bosporus Gesellschaft*.

Den 18 november höll Gerhard Grill en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 15 studenter från Nordrhein-Westfalen. Besöket anordnades av ledamoten av Europaparlamentet Jürgen Zimmerling.

Den 19 november höll Ian Harden en föreläsning i Strasbourg om Europeiska ombudsmannens roll inför en grupp på 15 unga diplomater från kandidatländerna som deltog i ett utbildningstillfälle om europafrågor. Ledare för gruppen var Masset från "ENA" (den franska högskolan för högre offentliga tjänstemän).

Den 22 november föreläste Ian Harden om "Öppenhet och skydd av personuppgifter inom Europeiska unionen" vid institutet för Europastudier, Queen's universitet i Belfast.

Den 11 december höll Martínez Aragón en föreläsning om Europeiska ombudsmannens roll och arbete inför en grupp på 15 diplomater från länder i Latinamerika som deltog i ett utbildningstillfälle om europafrågor organiserat av "ENA".

Den 18 december deltog Söderman i en nordisk arbetslunch i Bryssel. Under mötet, där också kommissionsledamöterna Erkki Liikanen och Margot Wallström samt ambassadör Henning Christoffersen från Danmark närvarade, behandlades viktiga frågor i förbindelse med det europeiska framtidskonventet.

6.4 RELATIONER MED MEDIA

Den 16 januari gav Söderman en telefonintervju åt Brandon Mitchener från *The Wall Street Journal Europe*. Intervjun rörde utvecklingen på senare tid när det gäller frågan om insyn och särskilt genomförandet av bestämmelsen om tillgång till institutionernas handlingar.

Samma dag intervjuades Söderman av den bulgariske journalisten Ognian Boyadjiev för en artikel i *Europ Magazine*, den tidskrift som utges av *Fondation Journalistes en Europe*. De diskuterade det arbete för ökad insyn som hade bedrivits av ombudsmannen under år 2001

Den 24 januari intervjuades Söderman av Karl-Otto Sattler från den tyska tidningen *Das Parlament*.

Den 12 februari träffade Ian Harden och Olivier Verheecke den ukrainska journalisten Olena Prytula, chefredaktör för *Ukrainska Pravda*, en webbplats för nyheter online. Bland de frågor som diskuterades ingick situationen i Ukraina beträffande mänskliga rättigheter och Europeiska ombudsmannens roll inom den institutionella ramen för skydd av mänskliga rättigheter i Europa.

Den 7 februari intervjuades Söderman av Anje Rahimpour för ett program på tv-kanalen *Euronews*. Intervjun handlade om Europeiska ombudsmannens roll och ansvarsområden. Programmet ingick i nyhetskanalen Euronews programschema under en vecka.

Den 19 februari gav Söderman flera intervjuer åt i Bryssel stationerade journalister, däribland:

- Ralph Atkins från *Financial Times*. Under diskussionen tog man upp ombudsmannens ansträngningar för att genomföra EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna samt ombudsmannens allmänna arbete under 2001.

- Nicci Smith från tidskriften *Rapporteur*. Intervjun inriktades på två av ombudsmannens särskilda rapporter som skulle läggas fram för utskottet för framställningar i Bryssel - en om könsdiskriminering och en om tillgång till handlingar.

- Hans-Martin Tillack från tidskriften *Stern*. Syftet med intervjun var att inhämta information till en bok som Tillack skriver om EU:s institutioner. Intervjun handlade om ombudsmannens erfarenheter av förbindelserna med institutionerna sedan han tillträdde 1995.

- Martin Banks från *European Voice*. Söderman beskrev sitt arbete och diskuterade ett klagomål om påstådd rasism vid rekrytering till EU:s institutioner som han hade tagit emot från en nederländsk medborgare.

Den 26 februari besökte Alexander Shegedin, korrespondent för *Estonija* (ryskspråkig dagstidning i Estland), Europeiska ombudsmannens sekretariat i Bryssel inom ramen för Europeiska unionens besöksprogram. Ian Harden och Benita Broms beskrev Europeiska ombudsmannens roll och den kontaktverksamhet som innefattar medlemsstaternas och kandidatländernas nationella ombudsmän. Man diskuterade också skydd för språkliga minoriteter och statslösa personer och Shegedin beskrev den ställning som den ryskspråkiga minoriteten har i Estland.

Likaledes den 26 februari intervjuades Söderman av Nicolas Bourcier från den franska rikstäckande dagstidningen *Le Monde*. Intervjun gjordes per telefon och handlade om ombudsmannens medverkan i konventet om Europas framtid. Söderman beskrev i stora drag för journalisten sin medverkan i konventet som företrädare för Europas medborgare och det civila samhället.

Den 7 mars träffade Söderman en grupp nordiska journalister i Strasbourg. Mötet hade anordnats av Geo Stenius från *YLE*, Helsingfors, och deltog gjorde journalister från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Söderman presenterade först sitt arbete och därefter ställde journalisterna frågor.

Den 9 april höll Söderman en presslunch i Strasbourg för att presentera sin årsrapport för 2001. Femton journalister närvarade vid händelsen, däribland Marko Ruonola (finska nyhetsbyrån STT), Peter Wallberg (svenska nyhetsbyrån TT), Ton Van Lierop (nederländska nyhetsbyrån ANP), Gérard Gaudin (belgiska nyhetsbyrån Belga), Daniela Spinant (EU Observer), Martin Banks (European Voice), Nicola Smith (Rapporteur), Thomas Gack (Stuttgarter Zeitung), Christian Wernicke (Süddeutsche Zeitung), Horst Bacia (Frankfurter Allgemeine Zeitung), Petteri Tuohinen (Helsingin Sanomat), Véronique Leblanc (La Libre Belgique), Klaas Broekhuizen (Het Financieele Dagblad), Arthur Rogers och Graciela Rogers (La Nacion). Söderman sammanfattade sin oro över fördröjningen beträffande införandet av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och talade om öppenhet inom institutionerna.

Den 17 april intervjuades Söderman av Matthias Schmelzer för Österrikes television, *ORF*. Intervjun handlade om Europeiska ombudsmannens arbete och de resultat som har uppnåtts sedan 1995.

Den 20 april intervjuades Söderman av Gianni Giampetro för italienska *Radio Rai*. Söderman medverkade i det varje vecka återkommande radioprogrammet om medborgerliga rättigheter. Han förklarade sin roll som Europeisk ombudsman och deltog i en debatt tillsammans med två regionala och två kommunala ombudsmän från Italien.

Den 29 april svarade Söderman på ett antal skriftliga frågor från en dansk journalist, Anders Bruun. Bruun skrev för det nyhetsbrev som kommissionens representation i Danmark ger ut och frågade om Södermans synpunkter på öppenhet, demokrati och medborgerliga rättigheter inom EU.

Den 7 maj var Söderman, i samband med sitt besök i Barcelona, särskild gäst i det dagliga programmet på TV3 *Bon día Catalunya*. Han intervjuades av Jaume Barberá. Ombudsmannen medverkade också i det dagliga programmet på *COM Radio* med rubriken *La República* med Joan Barril som programledare. Journalisten på TVE Georgina Pujol intervjuade Söderman för programmet *Catalunya Avui*. Esther Herranz gjorde även en intervju för *BTV Television*. Vidare intervjuades Söderman av Núria Navarro för tidningen *El Periódico* och av David Caminata för *Avu*.

Den 15 maj intervjuades Söderman av Daniela Spinant för PROTV, den största privata TV-kanalen i Rumänien. Journalisten ställde frågor om ombudsmannens arbete, hans förbindelser med institutionerna och hans synpunkter på ombudsmannainstitutionen i Rumänien.

Den 17 juni intervjuades Olivier Verheecke av Anne-Françoise de Beudrap för *Radio Chrétienne Francophone* (RCF) i Bryssel om Europeiska ombudsmannens verksamhet och den europeiska kodexen för god förvaltningssed.

Den 18 juli intervjuades Söderman om sitt arbete av Hann från den tyska regionalradion. Intervjuaren frågade ombudsmannen om dennes åsikter när det gäller hur EU-institutionerna fungerar ifråga om öppenhet. Hon frågade också angående tyska ärenden som ombudsmannen har behandlat.

Den 25 juli gav Söderman en telefonintervju åt Daniel Dombey från *Financial Times*. Intervjun handlade om de tjänster som ombudsmannen tillhandahåller för företag inom EU, särskilt ifråga om upphandlingsförfaranden, avtalsproblem och sena betalningar.

Den 2 september intervjuades Söderman av Svensson från den danska nyhetsbyrån *Ritzau* om sin avsikt att gå i pension i april 2003.

Den 4 september intervjuades Söderman av Nicci Smith från tidskriften *Rapporteur* om Europeiska ombudsmannens beslut att överklaga en nyligen avkunnad dom från Förstainstansrätten.

Den 24 september intervjuades Söderman av Jacob Langvad från den danska dagstidningen *Information*. Langvad ställde frågor om utvecklingen av institutionen Europeiska ombudsmannen och reaktionen från EU:s institutioner på ombudsmannens arbete.

Likaledes den 24 september intervjuades Söderman av Honor Mahoney från *EUObserver* om sin årsrapport för år 2001 och om sina synpunkter på den framtida utvecklingen av Europeiska ombudsmannens ämbete.

Senare samma dag intervjuades Söderman av Åsa Nylund från den svenskspråkiga TV-kanalen i Finland, *YLE TV-SV*, om sin årsrapport för år 2001. Detta sammanföll med ombudsmannens presentation av rapporten för parlamentet i Strasbourg.

Den 25 september höll Söderman en presslunch i Strasbourg i samband med att han för parlamentet lade fram sin årsrapport för år 2001. Tolv journalister var närvarande vid händelsen, däribland Anne Hyvönen (finska nyhetsbyrån STT), Peter Wallberg (svenska nyhetsbyrån TT), Fernando Brito (portugisiska nyhetsbyrån LUSA), Damian Castano (spanska nyhetsbyrån EFE), David Jens Adler (Berlingske Tidende), Honor Mahoney (EUObserver), Nicola Smith (EU Reporter), Anssi Miettinen (Helsingin Sanomat), Maija Lapola (Turun Sanomat), Åsa Nylund (Finlands Television) och Arthur Rogers. Söderman beskrev i stora drag sin oro över det hot mot öppenheten som orsakas av EU:s bestämmelser om skydd av personuppgifter.

Den 30 september intervjuades Söderman av Véronique Leblanc för *La Libre Belgique*. Intervjun var inriktad på ombudsmannens årsrapport för år 2001 och omfattade även hans presentation av rapporten för parlamentet.

Den 10 oktober förklarade Olivier Verheecke Europeiska ombudsmannens roll och verksamhet för en grupp på sex journalister från Mongoliet som arbetade för den mongoliska nationella nyhetsbyrån, den nationella televisionen, Mongoliets radio samt dagstidningarna *Odriin Sonin*, *Zuuny Medee* och *Unen*.

Den 22 oktober intervjuades Söderman av Luca Giurato, journalist och programledare i det direktsända programmet "Uno mattina" på Italiens främsta nationella kanal, *RAI 1*. Samma dag intervjuades Europeiska ombudsmannen av Tiziana di Simone för *Rai Radio*

I i det varje vecka återkommande programmet "Giorni d'Europa" och för det dagliga programmet "Europa risponde", samt av Gianni Giampietro för *Radio Rai GR Parlamento*.

Senare under eftermiddagen hade Söderman ett sammanträffande med Nino Calarco, chef för *La Gazzetta del Sud*, en av södra Italiens viktigaste dagstidningar. Söderman gav därefter en intervju åt den lokala TV-stationen *Telcineforum*.

Den 23 oktober intervjuades Söderman av Salvatore Barres för *RAI 3 Sicilia*, och av Rosaria Brancato, journalist vid den lokala TV-stationen *Televip*.

Den 12 november intervjuades Söderman i samband med sitt besök i Danmark av Jens Jørgen Madsen för *Berlingske Tidende*, en av de största danska tidningarna. Intervjun ledde till en helsidesartikel i tidningens del för utrikesnyheter.

Den 27 november deltog Söderman, i samband med sitt besök i Luxemburg, i en presskonferens organiserad av Europaparlamentets informationskontor. Han beskrev sitt arbete som ombudsman, uttryckte sitt stöd för inrättandet av en ombudsman i Luxemburg och redogjorde för de klagomål han tar emot från Luxemburg. Följande medier var närvarande och rapporterade om Europeiska ombudsmannens besök i Luxemburg: *Luxemburger Wort*, *La Voix du Luxembourg*, *Tageblatt*, *Lëtzebuenger Journal*, *Le quotidien*, *RTL Radio* och *RTL TV*.

Den 4 december intervjuades Söderman av Birgit Augustin från *ARD*, en tysk tv-kanal. Intervjun inriktades på Södermans erfarenheter som den förste Europeiska ombudsmannen och handlade om de många olika klagomål han har behandlat sedan 1995. För att åskådliggöra ombudsmannens arbete filmade TV-teamet ett möte mellan ombudsmannen och hans anställda samt ombudsmannen under behandlingen av klagomål.

Den 5 december gjorde Peter Ford från *Christian Science Monitor*, en internationell dagstidning, en telefonintervju med Söderman. Ford frågade ombudsmannen om hans synpunkter på Europas framtid och erfarenheter av att behandla klagomål från Europas medborgare.

Likaledes den 5 december hade Söderman en arbetslunch med Anne Riefenberg, byråchef vid *Wall Street Journal Europe*, och Brandon Mitchener, korrespondent för *Wall Street Journal Europe* med ansvar för bevakning av ombudsmannen. Söderman talade om sina erfarenheter av förbindelserna med EU:s institutioner under de gångna sju åren och beskrev sina förslag till Europeiska konventet.

Den 10 december gjorde William Horsley, korrespondent för *BBC World Service* med ansvar för Europafrågor, en radiointervju med Söderman. Journalisten frågade ombudsmannen om dennes roll i diskussionen om Europas framtid och om ombudsmannens synpunkter på medborgerliga rättigheter i ett utvidgat Europa. Intervjun utgjorde en del av ett inslag i radio om Europa inför utvidgningen.

Den 18 december intervjuades Söderman av Marjaana Kytö Tideström från Sveriges radios finska redaktion.

Samma dag gjorde även Katti Björklund från Sveriges radio en telefonintervju med Söderman. Journalisten frågade om öppenheten inom institutionerna och särskilt om tillgången till handlingar i förbindelse med den transatlantiska företagsdialogen. Ombudsmannen hade behandlat ett klagomål i denna fråga från en icke-statlig organisation med bas i Nederländerna.

6.5 KOMMUNIKATION ONLINE

Under år 2002 har Europeiska ombudsmannens närvaro på Internet åter ökat betydligt. Nya avdelningar har lagts till ombudsmannens webbplats och befintliga avdelningar har utökats.

Kommunikation via e-post

I april 2001 tillkom på webbplatsen en elektronisk version av klagomålsblanketten på tolv språk. Sedan dess har en stadigt ökande andel av klagomålen skickats in på det sättet. Klagomål inlämnade via Internet utgör nu nästan hälften av alla klagomål som tas emot av ombudsmannen. Detta kan jämföras med en tredjedel år 2001, något färre än en fjärdedel under år 2000 och knappt en sjättedel år 1999.

Antalet förfrågningar om information som mottogs per e-post under år 2002 har också ökat betydligt. Totalt mottogs över 3 717 sådana förfrågningar i Europeiska ombudsmannens e-postkonto under år 2002, i jämförelse med 2 335 under år 2001 och 1 260 under år 2000.

I december 2002 mottog Europeiska ombudsmannen över 1 600 e-postmeddelanden från EU-medborgare angående den förlista oljetankern "Prestige". Detta var en av de största kampanjerna med massutskick till ombudsmannen som ägt rum. Trots att ärendet låg utanför ombudsmannens behörighet skickades ett svar på varje e-postmeddelande i vilket möjligheten att lämna in en framställning till Europaparlamentet nämndes.

Nya avdelningar på webbplatsen

I oktober 2002 blev Europeiska ombudsmannens webbplats en av EU:s första webbplatser med information tillgänglig på kandidatländernas 12 språk. Information om Europeiska ombudsmannen finns nu tillgänglig på 24 språk på webbplatsen.

Viktiga nya avdelningar har tillkommit på Europeiska ombudsmannens webbplats under 2002. I december 2002 tillkom på webbplatsen en ny handbok för medborgarna med rubriken "Vad kan Europeiska ombudsmannen göra för dig?" på 11 språk. En avdelning för brev och meddelanden har skapats för att ge allmänheten tillgång till korrespondensen mellan Europeiska ombudsmannen och EU:s övriga institutioner och organ. Detta har gjort det möjligt för ombudsmannen att på webbplatsen offentliggöra inte bara sina skrivelser till Europaparlamentet och Europeiska kommissionen i vissa frågor av allmänt intresse utan också de svar han har mottagit från ordförandena för dessa institutioner. Andra dokument, däribland ombudsmannens förslag till ändringar av fördragen, har också lagts ut på denna avdelning av webbplatsen.

I mars 2002 skapades en avdelning om åldersdiskriminering vid rekrytering. Denna avdelning innehåller huvudsakligen handlingarna angående ombudsmannens framgångsrika ansträngningar för att se till att Europeiska gemenskapernas byrå för uttagningsprov för rekrytering av personal inte i sina rekryteringsförfaranden diskriminerar någon på grund av ålder. I oktober 2002 tillkom två nya avdelningar på ombudsmannens webbplats. Den ena gällde missbruk av reglerna om skyddet av personuppgifter och den andra skyddet av personuppgifter på ombudsmannens sekretariat.

För att garantera att Europeiska ombudsmannens webbplats hör till de bästa inom EU har Europeiska ombudsmannens sekretariat under hela 2002 varit företrätt i arbetet i den interinstitutionella redaktionskommittén för Internet (CEiii). I november 2002 var Europeiska ombudsmannens sekretariat i Strasbourg värd för kommitténs sammanträde. Europeiska ombudsmannens sekretariat har under året också deltagit i Europaparlamentets redaktionskommitté för Internet.

A STATISTIK ÖVER EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ARBETE FÖR PERIODEN 1 JANUARI 2002 TILL 31 DECEMBER 2002

1 ÄRENDEN SOM HANDLAGTS UNDER 2002

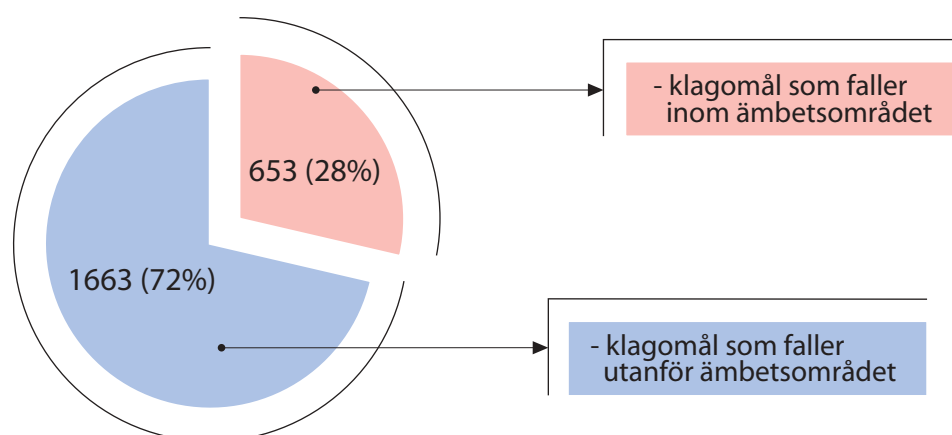
1.1 SAMMANLAGT ANTAL ÄRENDEN UNDER 2002 2511

- klagomål och undersökningar som inte avslutats den 31 december 2001	298 ¹
- klagomål som lämnats in under 2002	2211
- Europeiska ombudsmannens egna initiativ	2

1.2 AVSLUTAD UNDERSÖKNING OM KLAGOMÅL SKALL PRÖVAS ELLER INTE 97%

1.3 KLASSIFICERING AV KLAGOMÅLEN

1.3.1 I förhållande till Europeiska ombudsmannens ämbetsområde

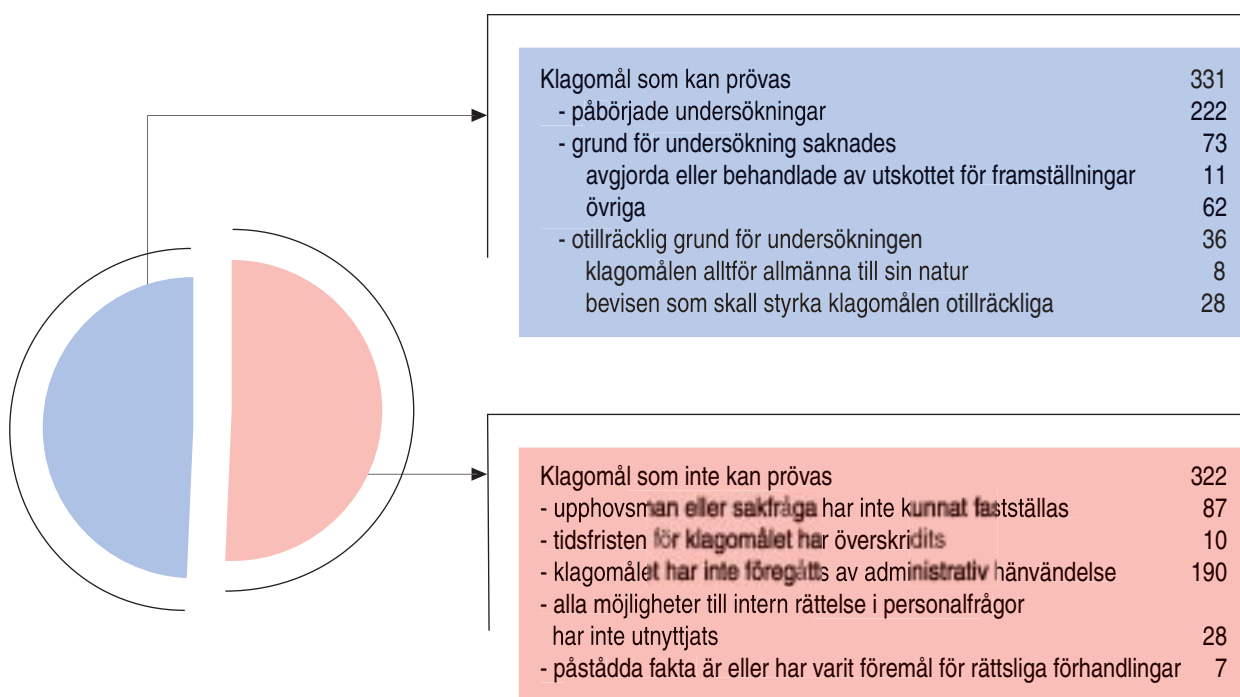

¹ Varav tre stycken skedde på ombudsmannens eget initiativ och 130 var klagomål under prövning.

1.3.2 Skäl till att klagomålet faller utanför ämbetsområdet

- den klagande är inte behörig att klaga	47
- klagomålet rör inte någon gemenskapsinstitution eller något gemenskapsorgan	1480
- klagomålet avser inte något administrativt missförhållande	130
- EG-domstolen och förstainstansrätten i deras rättsliga funktion	6

1.3.3 Granskning av de klagomål som faller inom ämbetsområdet Klagomål som kan prövas

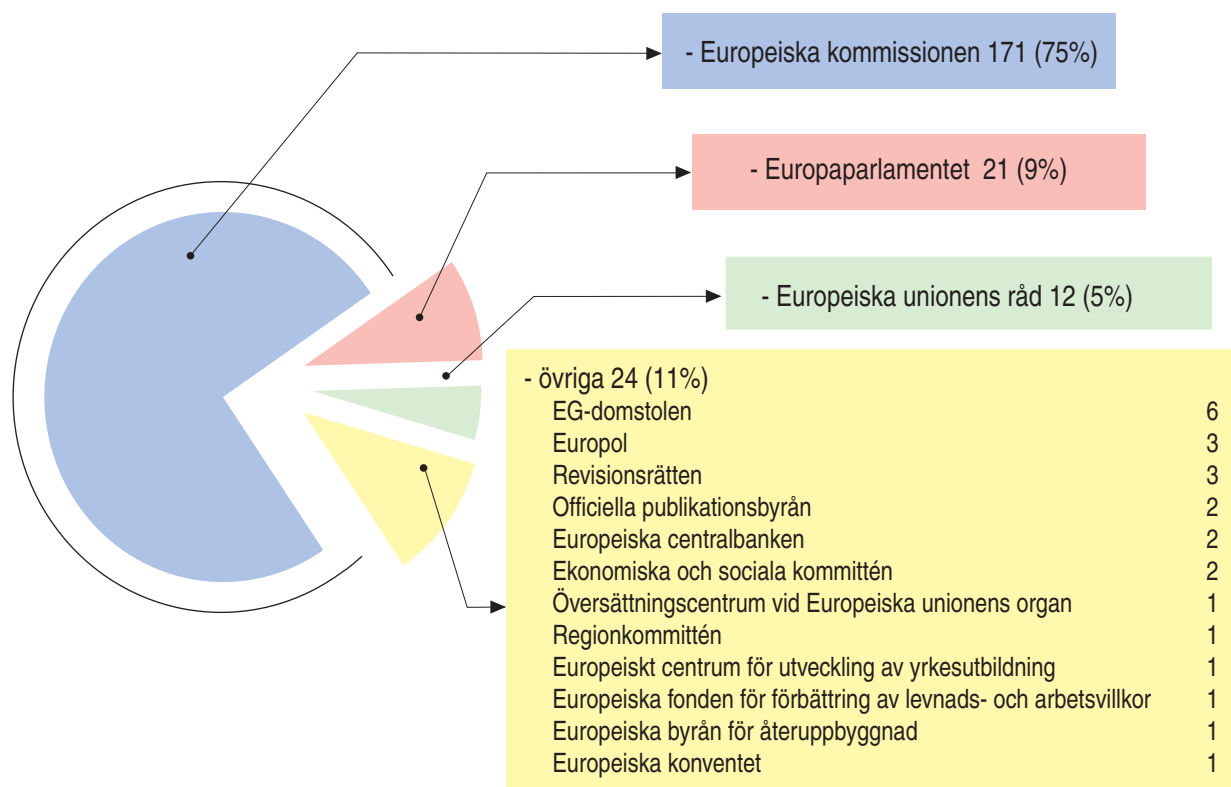

2 PÅBÖRJADE UNDERSÖKNINGAR ÅR 2002

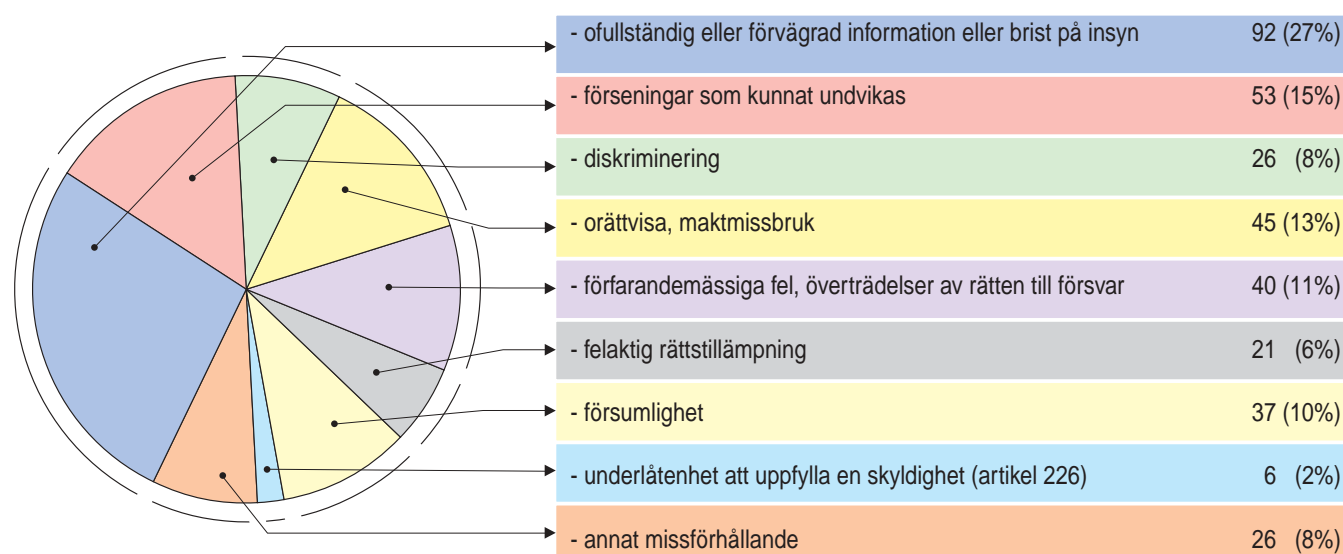
224

(222 tillåtliga klagomål och 2 på eget initiativ från ombudsmannen)

2.1 INSTITUTIONER OCH ORGAN SOM VARIT FÖREMÅL FÖR UNDERSÖKNINGAR²

2.2 DET PÅSTÅDDA MISSFÖRHÅLLENDETS ART

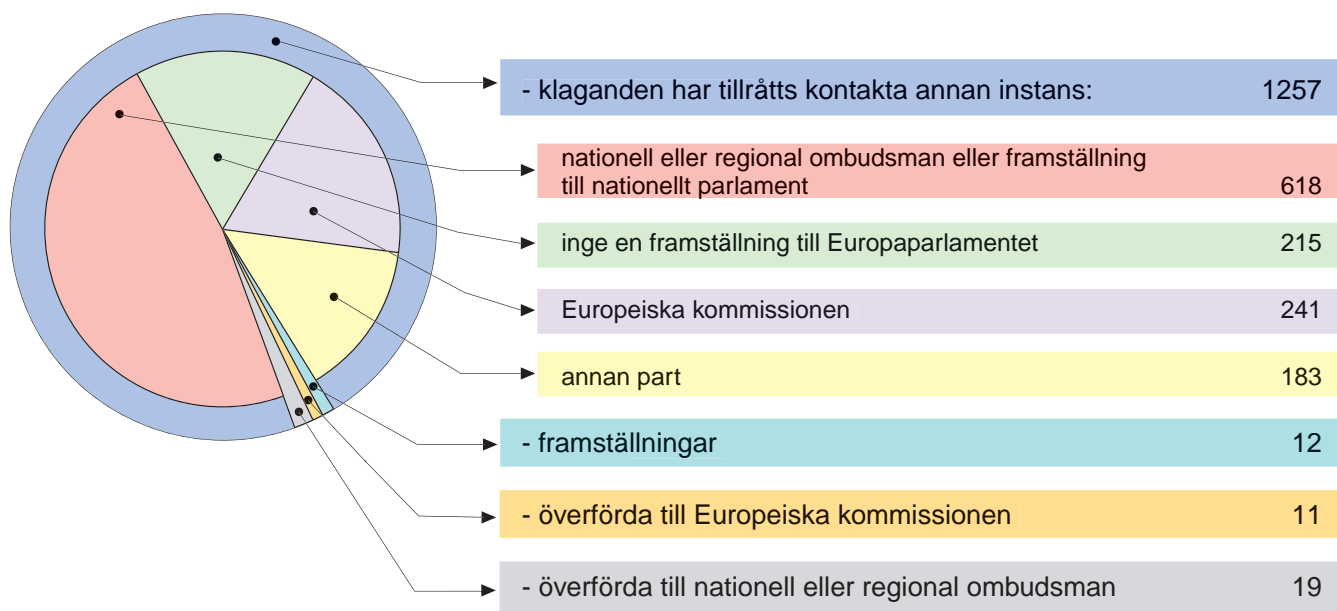

2

Vissa ärenden berör två eller flera institutioner eller organ.

3 BESLUT ATT AVSLUTA ETT ÄRENDE ELLER EN UNDERSÖKNING 2342

3.1 KLAGOMÅL SOM FALLER UTANFÖR ÄMBETSOMRÅDET 1663

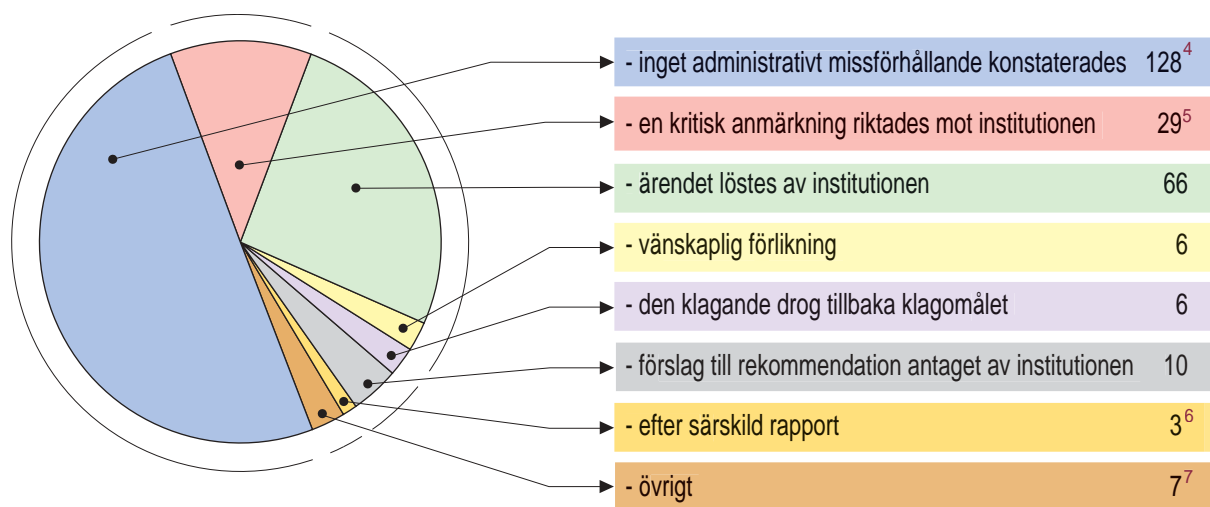

3.2 KLAGOMÅL SOM FALLER INOM ÄMBETSOMRÅDET MEN SOM INTE KAN TAS UPP TILL PRÖVNING 322

3.3 KLAGOMÅL SOM FALLER INOM ÄMBETSOMRÅDET, SOM KAN PRÖVAS, MEN DÄR DET SAKNATS GRUND FÖR EN UNDERSÖKNING 109

3.4 UNDERSÖKNINGAR SOM AVSLUTATS MED ETT MOTIVERAT BESLUT 248³

(En undersökning kan avslutas av ett eller flera av följande skäl)

³ Varav fem på ombudsmannens eget initiativ.

⁴ Varav tre stycken skedde på ombudsmannens eget initiativ och en var ett förslag till rekommendation.

⁵ Av vilka 2 var förslag till rekommendation.

⁶ Varav en på ombudsmannens eget initiativ.

⁷ Varav en på ombudsmannens eget initiativ.

4 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER OCH SÄRSKILDA RAPPORTER TILL EUROPAPARLAMENTET ÅR 2002

- undersökningar som gett belägg för administrativa missförhållanden och resulterat i förslag till rekommendation	10
- framläggande av särskild rapport till Europaparlamentet	2

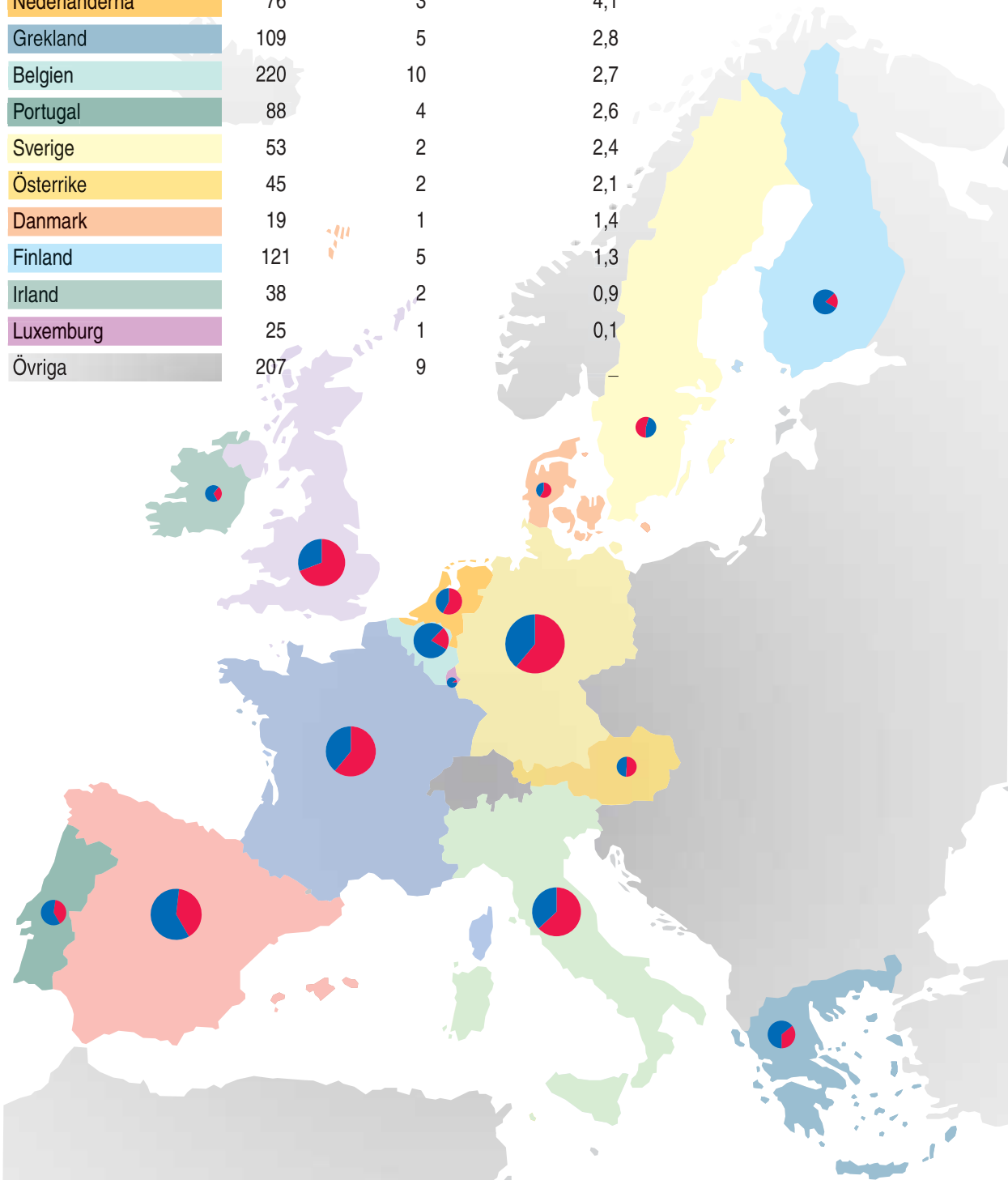
5 URSPRUNG FÖR KLAGOMÅLEN SOM REGISTRERADES UNDER 2002

5.1 KLAGOMÅLENS AVSÄNDARE

	- skickade direkt till Europeiska ombudsmannen	2198
från:	enskilda medborgare	2041
	företag	70
	föreningar	87
	- vidarebefordrade av en ledamot av Europaparlamentet	7
	- vidarebefordrade av en nationell eller regional ombudsman	6

5.2 KLAGOMÅLENS GEOGRAFISKA URSPRUNG

Land	Antal klagomål	Antal klagomål i procent	Folkmängd inom EU i procent
Tyskland	308	14	21,9
Förenade kungariket	144	7	15,7
Frankrike	213	10	15,6
Italien	191	9	15,4
Spanien	354	16	10,6
Nederländerna	76	3	4,1
Grekland	109	5	2,8
Belgien	220	10	2,7
Portugal	88	4	2,6
Sverige	53	2	2,4
Österrike	45	2	2,1
Danmark	19	1	1,4
Finland	121	5	1,3
Irland	38	2	0,9
Luxemburg	25	1	0,1
Övriga	207	9	—

B OMBUDSMANNENS BUDGET

Självständig budget

Enligt Europeiska ombudsmannens stadga skulle ombudsmannens budget från början utgöra en bilaga till avsnitt I (Europaparlamentet) i Europeiska unionens allmänna budget.

I december 1999 beslutade rådet att godkänna förslaget att ombudsmannens budget skulle vara självständig. Från den 1 januari 2000⁸, utgör ombudsmannens budget ett självständigt avsnitt (avsnitt VIII A) i Europeiska unionens budget.

Budgetens struktur

Ombudsmannens budget är indelad i tre avdelningar. Avdelning 1 i budgeten omfattar löner, ersättningar och andra personalkostnader. Denna avdelning omfattar också kostnader för tjänsteresor för ombudsmannen och hans personal. Avdelning 2 i budgeten täcker byggnader, utrustning och diverse driftskostnader. Avdelning 3 innehåller ett enda kapitel som avser medlemskap i internationella ombudsmannaorganisationer.

Samarbetet med Europaparlamentet

För att undvika onödig dubblering av administrativ och teknisk personal tillhandahålls många av de tjänster som ombudsmannen behöver av eller genom Europaparlamentet. De områden där ombudsmannen är mer eller mindre beroende av parlamentets tjänster är följande:

- personalåtaganden, inklusive kontrakt, löner, ersättningar och socialförsäkring;
- ekonomistyrning och bokföring;
- utformning och genomförande av avdelning 1 i budgeten;
- översättning, tolktjänster och tryckning;
- säkerhet;
- databehandling, telekommunikationer och posthantering.

Samarbetet mellan Europeiska ombudsmannen och Europaparlamentet har möjliggjort betydande besparingar i gemenskapens budget. Samarbetet med Europaparlamentet har nämligen gjort det möjligt att förhindra en betydande ökning av antalet anställda inom ombudsmannens administration.

I de fall där de tjänster som tillhandahållits åt ombudsmannen medför ytterligare direkta utgifter för Europaparlamentet debiteras en avgift som betalas från ett samverkanskonto. Lokalhyror och översättningstjänster är de största utgiftsposterna som hanteras på detta sätt.

I budgeten för 2002 ingick en engångssumma för att täcka Europaparlamentets kostnader för att tillhandahålla tjänster som enbart utgörs av arbetstid, t.ex. hantering av anställningskontrakt, löner och ersättningar och diverse databehandlingstjänster.

Samarbetet mellan Europaparlamentet och Europeiska ombudsmannen inleddes genom ett ramavtal daterat den 22 september 1995, som kompletterades av avtal om administrativt samarbete och samarbete i budget- och finansieringsfrågor som undertecknades den 12 oktober 1995.

I december 1999 undertecknade ombudsmannen och Europaparlamentets talman ett avtal om att förnya samarbetsavtalen, med vissa ändringar, för året 2000 och att möjliggöra automatisk förlängning därefter.

⁸ Rådets förordning (EG) nr 2673/1999 av den 13 december 1999, EGT L 326/1.

Budgeten för 2002

Budgeten för 2002 baseras på en tjänsteförteckning som omfattar 27 tjänster.

De totala anslagen i ombudsmannens budget för 2002 var inledningsvis 3 912 326 €. Avdelning 1 (löner, ersättningar och andra personalkostnader) uppgick till 3 197 181 €. Avdelning 2 (byggnader, utrustning och diverse driftsutgifter) uppgick till 712 145 €. Avdelning 3 (kostnader för särskilda insatser som utförts av institutionen) uppgick till 3 000 €.

Senare gjordes en summa på 50 000 € tillgänglig i ombudsmannens budget genom det interinstitutionella förfarandet att ändra budgeten för att ta hänsyn till förväntade kostnader i samband med den framtida utvidgningen av unionen.

Nedanstående tabell återger kostnaderna under 2002 i form av åtagandebemyndiganden.

Avdelning 1	€	3.100.895,25
Avdelning 2	€	633.266,66
Avdelning 3	€	1.584,87
Totalt	€	3.735.746,78

Intäkterna utgörs i huvudsak av avdrag från ersättningar till ombudsmannen och hans anställda. De sammanlagda intäkterna i form av mottagna ersättningar, uppgick under 2002 till 395 678,43 €.

Budgeten för 2003

Budgeten för 2003, som utarbetades under 2002, baseras på en tjänsteförteckning som omfattar 31 tjänster, vilket motsvarar en ökning med fyra tjänster jämfört med tjänsteförteckningen för 2002.

De totala anslagen för 2003 är 4 438 653 €. Avdelning 1 (löner, ersättningar och andra personalkostnader) uppgår till 3 719 727 €. Avdelning 2 (byggnader, utrustning och diverse driftsutgifter) uppgår till 715 926 €. Avdelning 3 (kostnader för särskilda insatser som utförts av institutionen) uppgår till 3 000 €.

I budgeten för 2003 ingår intäkter på totalt 434 832 €.

C OMBUDSMANNENS PERSONAL

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

JACOB SÖDERMAN

EUROPEISKA OMBUDSMANNENS KANSLI

STRASBOURG

Rättsavdelningen

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Förste juridisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2401

Gerhard GRILL

Förste juridisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2423

Ida PALUMBO

Juridisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2385

Alessandro DEL BON

Juridisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2382

Maria ENGLESON

Juridisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2402

Peter BONNOR

Juridisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2399

Sigyn MONKE

Juridisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2429

Marjorie FUCHS

Extraanställd (från den 1 februari 2002
till den 11 oktober 2002)
Tel. +33 3 88 17 4078

Murielle RICHARDSON

Assistent åt chefen för rättsavdelningen
Tel. +33 3 88 17 2388

Berni FERRER JEFFREY

Praktikant (till den 30 juni 2002)

David MILNER

Praktikant (från den 1 februari 2002
till den 7 april 2002)

Jacqueline JUVENAL

Praktikant (från den 1 juni 2002)

Administrativ och ekonomisk avdelning

João SANT'ANNA

Chef för den administrativa och ekonomiska avdelningen
Tel. +33 3 88 17 5346

Ben HAGARD

Internet och kommunikation, handläggare
Tel. +33 3 88 17 2424

Rosita AGNEW

Pressattaché
Tel. +33 3 88 17 2408

Nathalie CHRISTMANN

Administrativ assistent (till den 31 juli 2002)

Alexandros KAMANIS

Ekonomisk handläggare
Tel. +33 3 88 17 2403

Juan Manuel MALLEA

Europeiska ombudsmannens assistent
Tel. +33 3 88 17 2301

Véronique VANDAELE

Ekonomisk assistent (från den 16 juli 2002)
Tel. +33 3 88 17 2542

Isabelle FOUCAUD-BOUR

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 2391

Isabelle LECESTRE

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 2393

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 4080

Isgouhi KRIKORIAN

Sekreterare
Tel. +33 3 88 17 2540

Evelyne BOUTTEFROY

Sekreterare
(Extraanställd från den 1 januari 2002
till den 31 maj 2002)
(Tjänsteman från den 1 juni 2002)
Tel. +33 3 88 17 2413

Rachel DOELL

Sekreterare
(Extraanställd till den 31 maj 2002)
(Tillfälligt anställd från den 1 juni 2002)
Tel. +33 3 88 17 2398

Séverine BEYER

Sekreterare
(Extraanställd från den 18 februari 2002
till den 31 maj 2002)
(Tillfälligt anställd från den 1 juni 2002)
Tel. +33 3 88 17 2394

Dace PICOT-STIEBRINA

*Sekreterare (från den 1 juli 2002
till den 31 december 2002)*

Charles MEBS

Vaktmästare
Tel. +33 3 88 17 7093

Ombudsmannen och hans personal i Strasbourg.

BRYSEL**Ian HARDEN**

*Chef för rättsavdelningen
Tel. +32 2 284 3849*

Benita BROMS

*Chef för avdelningen i Bryssel
Förste juridisk handläggare
Tel. +32 2 284 2543*

Olivier VERHEECKE

*Förste juridisk handläggare
Tel. +32 2 284 2003*

Vicky KLOPPENBURG

*Juridisk handläggare
Tel. +32 2 284 2542*

Maria MADRID

Assistent (till den 30 september 2002)

Anna RUSCITTI

Sekreterare (till den 4 maj 2002)

Elizabeth MOORE

*Sekreterare
Extraanställd (från den 2 maj 2002)
Tel. +32 2 284 6393*

Alexandros TSADIRAS

Praktikant (till den 30 juni 2002)

Petra HAGELSTAM

*Praktikant (från den 1 februari 2002 till den
30 juni 2002)*

Tea SEVÓN

*Praktikant (från den 1 juli 2002)
Tel. +32 2 284 2300*

Fotini AVARKIOTI

*Praktikant (från den 23 september 2002)
Tel. + 32 2 284 3897*

Ombudsmannens personal i Bryssel.

D BESLUTFÖRTECKNING

1 PER ÄRENDENUMMER

1998

OI/1/98/OV197

1999

1288/99/OV101

1371/99/IP177

2000

0242/2000/GG197

0444/2000/ME181

0751/2000/IJH186

0917/2000/GG198

1131/2000/JMA53

1230/2000/GG82

1542/2000/SM217

1689/2000/GG108

2001

0232/2001/GG116

0300/2001/IP89

0341/2001/IJH218

0375/2001/IJH77

0446/2001/MF124

0500/2001/IJH31

0552/2001/IJH31

0761/2001/OV131

0821/2001/SM138

0834/2001/GG141

0848/2001/IP56

0938/2001/OV61

1081/2001/SM37

1092/2001/VK65

1100/2001/GG150

1128/2001/IJH191

1164/2001/MF42

1165/2001/ME153

1182/2001/IP193

1272/2001/SM159

1452/2001/IP66

1456/2001/ADB68

1544/2001/IJH93

1751/2001/GG173

1767/2001/GG164

1824/2001/OV96

OI/1/2001/GG199

OI/2/2001/OV210

OI/4/2001/ME204

2002

0039/2002/OV167

0108/2002/OV69

0114/2002/ADB73

0141/2002/JMA75

0624/2002/ME40

0785/2002/OV50

0902/2002/ME73

0993/2002/GG47

OI/1/2002/OV207

Q1/2002/IP218

2 PER ÄMNESOMRÅDE

Associering av utomeuropeiska länder och territorier

1544/2001/IJH93

Medborgerliga rättigheter

0375/2001/IJH77

0500/2001/IJH31

0552/2001/IJH31

Konsumentpolitik

0751/2000/IJH186

Avtal

0444/2000/ME181

1230/2000/GG82

1689/2000/GG108

0232/2001/GG116

0761/2001/OV131

0834/2001/GG141

0848/2001/IP56

1272/2001/SM159

0108/2002/OV69

Ekonomisk och social sammanhållning

0500/2001/IJH31

0552/2001/IJH31

Q1/2002/IP218

Utbildning, yrkesutbildning och ungdom

1131/2000/JMA53

Miljö

1288/99/OV101

1165/2001/ME153

1767/2001/GG164

0039/2002/OV167

Fiske

0300/2001/IP89

Institutionernas interna bestämmelser

0624/2002/ME40

Institutionerna

OI/1/98/OV197

0375/2001/IJH77

OI/1/2002/OV207

Övriga frågor

0993/2002/GG47

Allmänhetens tillgång till handlingar

0917/2000/GG198

1542/2000/SM217

1128/2001/IJH191

0785/2002/OV50

Forskning och teknik

1100/2001/GG150

0114/2002/ADB73

Personal

- Rekrytering

1371/99/IP177

0242/2000/GG197

0341/2001/IJH218

0446/2001/MF124

0938/2001/OV61

1081/2001/SM37

1092/2001/VK65

1452/2001/IP66

OI/2/2001/OV210

0141/2002/JMA75

- Övriga frågor

OI/1/98/OV197

0821/2001/SM138

1164/2001/MF42

1182/2001/IP193

1456/2001/ADB68

1751/2001/GG173

1824/2001/OV96

OI/1/2001/GG199

OI/4/2001/ME204

0902/2002/ME73

OI/1/2002/OV207

3 PER TYP AV PÅSTÅTT MISSFÖRHÅLLANDE

Maktmissbruk

OI/1/98/OV	197
1288/99/OV	101
0232/2001/GG	116
0993/2002/GG	47

Försening som kunnat undvikas

OI/1/98/OV	197
0444/2000/ME	181
1230/2000/GG	82
1689/2000/GG	108
0761/2001/OV	131
0848/2001/IP	56
1272/2001/SM	159
1544/2001/IJH	93
1824/2001/OV	96
0108/2002/OV	69
0624/2002/ME	40
Q1/2002/IP	218

Diskriminering

OI/1/98/OV	197
1371/99/IP	177
0242/2000/GG	197
0446/2001/MF	124
0938/2001/OV	61
1100/2001/GG	150
1452/2001/IP	66
1456/2001/ADB	68
OI/2/2001/OV	210

Fel i samband med artikel 226-förfarande

1288/99/OV	101
------------	-----

Otillräcklig motivering

OI/1/98/OV	197
1288/99/OV	101
1542/2000/SM	217

Överträdelse av rätten till försvar

OI/1/98/OV	197
0375/2001/IJH	77

Brist på eller vägran att lämna information

OI/1/98/OV	197
1288/99/OV	101
0917/2000/GG	198
1542/2000/SM	217
0341/2001/IJH	218
0446/2001/MF	124
1128/2001/IJH	191
1182/2001/IP	193
1452/2001/IP	66

1544/2001/IJH	93
1767/2001/GG	164
0785/2002/OV	50
0902/2002/ME	73

Brist på öppenhet

OI/1/98/OV	197
1128/2001/IJH	191
1182/2001/IP	193
OI/1/2001/GG	199
0785/2002/OV	50

Felaktig rättstillämpning

1288/99/OV	101
0232/2001/GG	116
0834/2001/GG	141
1128/2001/IJH	191
1165/2001/ME	153
1751/2001/GG	173
1824/2001/OV	96
0039/2002/OV	167

Försummelse

OI/1/98/OV	197
0375/2001/IJH	77
0761/2001/OV	131
1824/2001/OV	96
0039/2002/OV	167
0114/2002/ADB	73
0141/2002/JMA	75
0902/2002/ME	73

Förfarandemässiga fel

OI/1/98/OV	197
0751/2000/IJH	186
0300/2001/IP	89
0446/2001/MF	124
0821/2001/SM	138
1081/2001/SM	37
1272/2001/SM	159

Otillräcklig motivering

1092/2001/VK	65
0039/2002/OV	167

Orättvis behandling

OI/1/98/OV	197
1131/2000/JMA	53
0375/2001/IJH	77
0761/2001/OV	131
0938/2001/OV	61
1081/2001/SM	37
1165/2001/ME	153

Annat administrativt missförhållande

OI/1/98/OV	197
0500/2001/IJH	31
0552/2001/IJH	31
1164/2001/MF	42
OI/4/2001/ME	204
OI/1/2002/OV	207
0114/2002/ADB	73
0624/2002/ME	40

SÅ KONTAKTAR DU EUROPEISKA OMBUDSMANNEN STRASBOURG

• Per post
Europeiska ombudsmannen
1, av. du Président Robert Schuman
B.P. 403
F - 67001 Strasbourg Cedex

STRASBOURG

• Per telefon
0033 3 88 17 2313

• Per fax
0033 3 88 17 9062

• Per e-post
euro-ombudsman@europarl.eu.int

BRYSEL

• Per telefon
0032 2 284 2180

• Per fax
0032 2 284 4914

• Webbplats
<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Publikationsbyrå

Publications.eu.int

ISBN 92-95010-58-2

9 789295 010581 >